

**Prezident
İLHAM ƏLİYEV
və mədəniyyət**

**İKİ CİLDƏ
İKİNCİ CILD
2003 -2008**

Prezident
İLHAM ƏLİYEV
və mədəniyyət

- ♦ Təbriklər
- ♦ Qanunlar
- ♦ Fərmanlar
- ♦ Sərəncamlar

**Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi**

Layihənin rəhbəri
və baş mesləhetçi:
ƏBÜLFƏS QARAYEV

Buraxılışa məsul:
Teymur MƏHDİYEV
Sevda MƏMMƏDƏLİYEVA
Ədalət VƏLİYEV
Tərtibçilər:
Lətifə MƏMMƏDOVA
Mayıl ƏHMƏDOV

Elmi məsləhətçilər:
Teymur ƏHMƏDOV
Əli EYVAZOV

P74 PREZİDENT İLHAM ƏLİYEV VƏ MƏDƏNİYYƏT.
2 cilddə (II cild), Bakı, "IDEAL-PRINT", 2008, səh. - 568.

ISBN 978995244701

9 789952 447019

P 4702060200
122

© Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, 2008

KİTABIN İÇİNDƏKİLƏR

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEV MƏDƏNİYYƏT, ƏDƏBİYYAT, TARİXİ-MƏDƏNİ İRS VƏ MİLLİ-MƏNƏVİ DƏYƏRLƏR HAQQINDA

TƏBRİKLƏR

RAMAZAN BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

24 noyabr 2003-cü il

DÜNYA AZƏRBAYCANLILARINA

26 dekabr 2003-cü il

QURBAN BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

31 yanvar 2004-cü il

8 MART - BEYNƏLXALQ QADINLAR GÜNÜ MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN QADINLARINA TƏBRİK

6 mart 2004-cü il

NOVRUZ BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

19 mart 2004-cü il

VI ƏNƏNƏVİ BEYNƏLXALQ "ŞƏRQ-QƏRB" BAKI KİNOFESTİVALINA

15 may 2004-cü il

TÜRKİYƏ-AZƏRBAYCAN DƏRNƏKLƏRİ FEDERASIYASININ TƏSİS KONFRANSININ İŞTİRAKÇILARINA

27 may 2004-cü il

XALQ ŞAIİRİ VAQİF SƏMƏDOĞLUNA

5 iyun 2004-cü il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏTBuat İŞÇİLƏRİNƏ

21 iyul 2004-cü il

XALQ ARTİSTİ İSLAM RZAYEVƏ

10 noyabr 2004-cü il

RAMAZAN BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

3 noyabr 2004-cü il

XALQ ŞAIİRİ NƏBİ XƏZRİYƏ

10 dekabr 2004-cü il

DÜNYA AZƏRBAYCANLILARINA

27 dekabr 2004-cü il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEVİN AZƏRBAYCAN XALQINA YENİ İL TƏBRİKİ

31 dekabr 2004-cü il

QURBAN BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

19 yanvar 2005-ci il

8 MART - BEYNƏLXALQ QADINLAR GÜNÜ MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN QADINLARINA TƏBRİK

7 mart 2005-ci il

NOVRUZ BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

19 mart 2005-ci il

XALQ ŞAIİRİ BƏXTİYAR VAHABZADƏYƏ

15 avqust 2005-ci il

VII ƏNƏNƏVİ BEYNƏLXALQ "ŞƏRQ-QƏRB" BAKI KİNOFESTİVALINA

1 oktyabr 2005-ci il

XALQ ARTİSTİ XƏYYAM MİRZƏZADƏYƏ

19 oktyabr 2005-ci il

RAMAZAN BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

2 noyabr 2005-ci il

DÜNYA AZƏRBAYCANLILARINA

29 dekabr 2005-ci il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEVİN DÜNYA AZƏRBAYCANLILARININ HƏMRƏYLİYİ GÜNÜ VƏ YENİ İL MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİKİ

31 dekabr 2005-ci il

MİLAD BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCANIN

PRAVOSLAV XRİSTİAN İCMASINA TƏBRİK

5 yanvar 2006-ci il

**QURBAN BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA
TƏBRİK**

9 yanvar 2006-ci il

**8 MART - BEYNƏLXALQ QADINLAR GÜNÜ MÜNASİBƏTİLƏ
AZƏRBAYCAN QADINLARINA TƏBRİK**

7 mart 2006-ci il

**NOVRUZ BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA
TƏBRİK**

18 mart 2006-ci il

AZƏRBAYCANIN PRAVOSLAV XRİSTİAN İCMASINA

20 aprel 2006-ci il

ŞAİR OLJAS SÜLEYMENOVA

17 may 2006-ci il

"BAKINSKİ RABOÇI" QƏZETİNİN KOLLEKTİVİNƏ

19 may 2006-ci il

XALQ RƏSSAMI FƏRHAD XƏLİLOVA

25 oktyabr 2006-ci il

DÜNYA AZƏRBAYCANLILARINA

27 dekabr 2006-ci il

SSRİ XALQ ARTİSTİ Y.N. QRİQOROVİÇƏ

27 dekabr 2006-ci il

**QURBAN BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA
TƏBRİK**

27 dekabr 2006-ci il

XALQ ARTİSTİ ZEYNƏB XANLAROVAYA

28 dekabr 2006-ci il

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ İLHAM
ƏLİYEVİN DÜNYA AZƏRBAYCANLILARININ HƏMRƏYLİYİ
GÜNÜ VƏ YENİ İL MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA
TƏBRİKİ**

31 dekabr 2006-ci il

8 MART - BEYNƏLXALQ QADINLAR GÜNÜ MÜNASİBƏTİLƏ

AZƏRBAYCAN QADINLARINA TƏBRİK

7 mart 2007-ci il

NOVRUZ BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

19 mart 2007-ci il

ZƏMANƏMİZİN GÖRKƏMLİ MUSİQİÇİSİ VƏ İCTİMAİ XADİMİ MSTİSLAV LEOPOLDOVİÇ ROSTROPOVIÇƏ

27 mart 2007-ci il

AZƏRBAYCANIN PRAVOSLAV XRİSTİAN İCMASINA

6 aprel 2007-ci il

AZƏRBAYCANIN YƏHUDİ İCMASINA

11 sentyabr 2007-ci il

RAMAZAN BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

11 oktyabr 2007-ci il

"GƏNCLƏR SİVİLİZASIYALARIN ALYANSI NAMİNƏ" BEYNƏLXALQ KONFRANSIN İŞTİRAKÇILARINA

1 noyabr 2007-ci il

QURBAN BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

19 dekabr 2007-ci il

DÜNYA AZƏRBAYCANLILARININ HƏMRƏYLİYİ GÜNÜ, QURBAN BAYRAMI VƏ YENİ İL MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEVİN TƏBRİKİ

31 dekabr 2007-ci il

8 MART - BEYNƏLXALQ QADINLAR GÜNÜ MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN QADINLARINA TƏBRİK

7 mart 2008-ci il

AZƏRBAYCAN YAZIÇILAR BİRLİYİNİN SƏDRİ, XALQ YAZIÇISI ANARA

13 mart 2008-ci il

NOVRUZ BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

19 mart 2008-ci il

"İNTERFAKS-AZƏRBAYCAN" İNFORMASIYA AGENTLİYİNİN

KOLLEKTİVİNƏ

1 may 2008-ci il

XALQ YAZIÇISI İSA HÜSEYNOVA

10 iyun 2008-ci il

"MƏDƏNİYYƏTLƏRARASI DİALOQDA QADINLARIN ROLUNUN GENİŞLƏNDİR İLMƏSİ" MÖVZUSUNDA BEYNƏLXALQ BAKI FORUMUNUN İŞTİRAKÇILARINA

10 iyun 2008-ci il

QANUNLAR

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ BƏZİ QANUNVERİCİLİK AKTLARINA ƏLAVƏ VƏ DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANINU

4 noyabr 2003-cü il

"TURİZM HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNUNA ƏLAVƏ EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANINU

19 mart 2004-cü il

AZƏRBAYCAN XALÇA SƏNƏTİNİN QORUNMASI VƏ İNKİŞAF ETDİRİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANINU

7 dekabr 2004-cü il

"MDB-NİN İŞTİRAKÇISI OLAN DÖVLƏTLƏRİN KİTABXANALARARASI ABUNƏCİLİK SİSTEMİNİN YARADILMASI HAQQINDA" SAZİŞİN TƏSDİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANINU

1 mart 2005-ci il

MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin kitabxanalararası abunəcilik sisteminin yaradılması haqqında SAZİŞ

"MÜSTƏQİL DÖVLƏTLƏR BİRLİYİNİN MƏDƏNİ ƏMƏKDAŞLIĞINA DƏSTƏK FONDUNUN YARADILMASI HAQQINDA TƏSİS MÜQAVİLƏSİ" NƏ QOŞULMAQ BARƏSİNDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANINU

1 mart 2005-ci il

"İFAÇILARIN, FONOQRAM İSTEHSALÇILARININ VƏ YAYIM TƏŞKİLATLARININ HÜQUQLARININ QORUNMASI HAQQINDA" BEYNƏLXALQ KONVENTSIYANIN TƏSDİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ

QANUNU

10 may 2005-ci il

İfaçılardan, fonoqram istehsalçılarının və yayım təşkilatlarının hüquqlarının qorunması haqqında BEYNƏLXALQ KONVENTSİYA

"AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI HÖKUMƏTİ İLƏ MİSİR ƏRƏB RESPUBLİKASI HÖKUMƏTİ ARASINDA İNFORMASIYA-MƏDƏNİYYƏT MƏRKƏZLƏRİNİN TƏSISİ VƏ FƏALİYYƏT ŞƏRTLƏRİ HAQQINDA" SAZİŞİN TƏSDİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

14 iyun 2005-ci il

Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Misir Ərəb Respublikası Hökuməti arasında informasiya-mədəniiyyət mərkəzlərinin təsisisi və fəaliyyət şərtləri haqqında SAZİŞ

"DÖVRI MƏTBUAT, KİTAB NƏŞRİ, KİTAB YAYIMI VƏ POLİQRAFIYA SAHƏSİNDE ƏMƏKDAŞLIQ ÜZRƏ DÖVLƏTLƏRARASI ŞURANIN YARADILMASI HAQQINDA" SAZİŞƏ QOŞULMAQ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

20 sentyabr 2005-ci il

Dövri mətbuat, kitab nəşri, kitab yayımı və poliqrafiya sahəsində əməkdaşlıq üzrə Dövlətlərarası Şuranın yaradılması haqqında SAZİŞ

YUNESKO-NUN "QEYRİ-MADDİ MƏDƏNİ İRSİN QORUNMASI HAQQINDA" KONVENTSİYASININ TƏSDİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

2 oktyabr 2006-ci il

"MƏDƏNİYYƏT HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI QANUNUNDА DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

28 noyabr 2006-ci il

TEATR VƏ TEATR FƏALİYYƏTİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

29 dekabr 2006-ci il

"2007-2009-CU İLLƏR ÜZRƏ HUMANİTAR SAHƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI VƏ RUSİYA FEDERASIYASI ARASINDA ƏMƏKDAŞLIQ PROQRAMI" NİN TƏSDİQ EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

10 aprel 2007-ci il

"TURİZM HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ

QANUNUNA DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏR EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

"KİTABXANA İŞİ HAQQINDA" VƏ "MUZEYLƏR HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNLARINDA DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

16 iyun 2007-ci il

"TARİX VƏ MƏDƏNİYYƏT ABİDƏLƏRİNİN QORUNMASI HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNUNDA DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

19 oktyabr 2007-ci il

"TURİZM HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNUNA DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏR EDİLMƏSİ BARƏDƏ" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ 2007-Cİ İL 5 İYUN TARİXLİ 374-IIIQD NÖMRƏLİ QANUNUNUN TƏTBİQİ İLƏ ƏLAQƏDAR BƏZİ QANUNVERİCİLİK AKTLARINA DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

FƏRMANLAR

"AZƏRBAYCAN FOLKLORU NÜMUNƏLƏRİNİN HÜQUQİ QORUNMASI HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI QANUNUNUN İCRASININ TƏMİN EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

29 yanvar 2004-cü il

"TURİZM HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNUNA ƏLAVƏ EDİLMƏSİ BARƏDƏ" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI QANUNUNUN TƏTBİQ EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

23 aprel 2004-cü il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASINDA YARADILMIŞ MİLLİ PARKLARIN ƏSASNAMƏLƏRİNİN TƏSDİQ EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

3 avqust 2004-cü il

"AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASINDA YARADILMIŞ MİLLİ PARKLARIN ƏSASNAMƏLƏRİNİN TƏSDİQ EDİLMƏSİ HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN 2004-CÜ İL 3 AVQUST TARİXLİ 106 NÖMRƏLİ FƏRMANINDA DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN

RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

31 avqust 2004-cü il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ALTIAĞAC MİLLİ PARKI HAQQINDA ƏSASNAMƏNİN TƏSDİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

23 noyabr 2004-cü il

"AZƏRBAYCAN XALÇA SƏNƏTİNİN QORUNMASI VƏ İNKİŞAF ETDİRİLMƏSİ HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI QANUNUNUN TƏTBİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

7 fevral 2005-ci il

"İÇƏRİŞƏHƏR" DÖVLƏT TARİX-MEMARLIQ QORUĞU HAQQINDA ƏSASNAMƏNİN TƏSDİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

28 fevral 2005-ci il

"İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu haqqında ƏSASNAMƏ "INCƏSƏNƏT XADİMLƏRİ ÜÇÜN AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN MÜKAFAATLARININ TƏSİS EDİLMƏSİ HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN 28 MAY 2002-Cİ İL TARİXLİ 707 NÖMRƏLİ FƏRMANINDA DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

16 mart 2005-ci il

"AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ABŞERON MİLLİ PARKI HAQQINDA ƏSASNAMƏ" NİN TƏSDİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

27 aprel 2005-ci il

Azərbaycan Respublikasının Abşeron Milli Parkı haqqında ƏSASNAMƏ

"AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASINDA YARADILMIŞ MİLLİ PARKLARIN ƏSASNAMƏLƏRİNİN TƏSDİQ EDİLMƏSİ HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN 2004-CÜ İL 3 AVQUST TARİXLİ 106 NÖMRƏLİ FƏRMANI İLƏ TƏSDİQ EDİLMİŞ "AKADEMİK HƏSƏN ƏLİYEV ADINA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ORDUBAD MİLLİ PARKI HAQQINDA ƏSASNAMƏ" DƏ DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

30 avqust 2005-ci il

**"AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ NAZİRLƏR KABİNETİ
YANINDA "İÇƏRİŞƏHƏR" DÖVLƏT TARİX-MEMARLIQ
QORUĞU İDARƏSİ HAQQINDA ƏSASNAMƏ" NİN TƏSDİQ
EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN FƏRMANI**

22 noyabr 2005-ci il

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini yanında "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi haqqında ƏSASNAMƏ

**"AZƏRBAYCAN XALÇA SƏNƏTİNİN QORUNMASI VƏ İNKİŞAF
ETDİRİLMƏSİ HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
QANUNUNUN İCRASININ TƏMİN EDİLMƏSİ BARƏDƏ
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI**

28 dekabr 2005-ci il

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM
NAZİRLİYİ HAQQINDA ƏSASNAMƏNİN, NAZİRLİYİN
STRUKTURUNUN TƏSDİQ EDİLMƏSİ VƏ APARATININ
İŞÇİLƏRİNİN SAY HƏDDİNİN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ BARƏDƏ
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI**

18 aprel 2006-ci il

**Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi haqqında
ƏSASNAMƏ**

**"AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM
NAZİRLİYİ HAQQINDA ƏSASNAMƏNİN, NAZİRLİYİN
STRUKTURUNUN TƏSDİQ EDİLMƏSİ VƏ APARATININ
İŞÇİLƏRİNİN SAY HƏDDİNİN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ BARƏDƏ"
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN 2006-CI İL 18
APREL TARİXLİ 393 NÖMRƏLİ FƏRMANINDA DƏYİŞİKLİK
EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN FƏRMANI**

20 sentyabr 2006-ci il

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM
NAZİRLİYİNİN VƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
GƏNCLƏR VƏ İDMAN NAZİRLİYİNİN YARADILMASI İLƏ
ƏLAQƏDAR AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
BƏZİ FƏRMANLARINDA VƏ SƏRƏNCAMLARINDA
DƏYİŞİKLİKLER EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI**

27 sentyabr 2006-ci il

"MƏDƏNİYYƏT HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI

QANUNUNUN TƏTBİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN 1998-Cİ İL 16 APREL TARİXLİ VƏ "TARİX VƏ MƏDƏNİYYƏT ABİDƏLƏRİNİN QORUNMASI HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI QANUNUNUN TƏTBİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN 1998-Cİ İL 13 İYUN TARİXLİ FƏRMANLARINA DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏR EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

29 noyabr 2006-ci il

"AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM NAZİRLİYİ HAQQINDA ƏSASNAMƏNİN, NAZİRLİYİN STRUKTURUNUN TƏSDİQ EDİLMƏSİ VƏ APARATININ İŞÇİLƏRİNİN SAY HƏDDİNİN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ BARƏDƏ" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN 2006-CI İL 18 APREL TARİXLİ 393 NÖMRƏLİ FƏRMANINDA DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

1 fevral 2007-ci il

TEATR VƏ TEATR FƏALİYYƏTİ HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI QANUNUNUN TƏTBİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

6 fevral 2007-ci il

"AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM NAZİRLİYİ HAQQINDA ƏSASNAMƏNİN, NAZİRLİYİN STRUKTURUNUN TƏSDİQ EDİLMƏSİ VƏ APARATININ İŞÇİLƏRİNİN SAY HƏDDİNİN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ BARƏDƏ" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN 2006-CI İL 18 APREL TARİXLİ 393 NÖMRƏLİ FƏRMANINDA DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏ EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

30 aprel 2007-ci il

"İNCƏSƏNƏT XADİMLƏRİ ÜÇÜN AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN MÜKAFTALARININ TƏSIS EDİLMƏSİ HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN 2002-Cİ İL 28 MAY TARİXLİ, 707 NÖMRƏLİ FƏRMANINDA DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

10 may 2007-ci il

YAŞLI VƏ GƏNC NƏSİL YAZICI, RƏSSAM VƏ BƏSTƏKARLARIN YARADICILIQ FƏALİYYƏTİNİ TƏMİN ETMƏK ÜÇÜN XÜSUSİ TƏQAÜD FONDU HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI

PREZİDENTİNİN FƏRMANI

6 avqust 2007-ci il

"TURİZM HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNUNA DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏR EDİLMƏSİ BARƏDƏ" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ 2007-Cİ İL 5 İYUN TARİXLİ 374-IIIQD NÖMRƏLİ QANUNUNUN TƏTBİQ EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

16 avqust 2007-ci il

"TARİX VƏ MƏDƏNİYYƏT ABİDƏLƏRİNİN QORUNMASI HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNUNDA DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ BARƏDƏ" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ 2007-Cİ İL 19 OKTYABR TARİXLİ 454-IIIQD NÖMRƏLİ QANUNUNUN TƏTBİQ EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

23 noyabr 2007-ci il

"AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ NAZİRLƏR KABİNETİ YANINDA "İÇƏRİŞƏHƏR" DÖVLƏT TARİX-MEMARLIQ QORUĞU İDARƏSİNİN ƏSASNAMƏSİNİN, İDARƏNİN STRUKTURUNUN TƏSDİQ EDİLMƏSİ VƏ APARATININ İŞÇİLƏRİNİN SAY HƏDDİNİN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ BARƏDƏ" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN 2007-Cİ İL 16 MAY TARİXLİ 574 NÖMRƏLİ FƏRMANININ TƏTBİQİ İLƏ BAĞLI AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN BƏZİ FƏRMANLARINA DƏYİŞİKLİKLƏR VƏ ƏLAVƏLƏR EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

31 yanvar 2008-ci il

"TURİZM VƏ REKREASIYA ZONALARI HAQQINDA NÜMUNƏVİ ƏSASNAMƏ" NİN TƏSDİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

20 iyun 2008-ci il

TURİZM VƏ REKREASIYA ZONALARI HAQQINDA NÜMUNƏVİ ƏSASNAMƏ

"TURİZM HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNUNA DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏR EDİLMƏSİ BARƏDƏ" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ 2007-Cİ İL 5 İYUN TARİXLİ 374-IIIQD NÖMRƏLİ QANUNUNUN TƏTBİQİ İLƏ ƏLAQƏDAR BƏZİ QANUNVERİCİLİK AKTLARINA DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI QANUNUNUN TƏTBİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN

RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FÖRMANI

20 iyun 2008-ci il

SƏRƏNCAMLAR

AZƏRBAYCAN DİLİNĐƏ LATIN QRAFIKASI İLƏ KÜTLƏVİ NƏŞRLƏRİN HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

12 yanvar 2004-cü il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI İLƏ 2004-CÜ İLDƏ AZƏRBAYCAN DİLİNĐƏ LATIN QRAFIKASI İLƏ ÇAPİ NƏZƏRDƏ TUTULAN ƏSƏRLƏRİN SİYAHISI

AZƏRBAYCAN MİLLİ ENSİKLOPEDİYASININ NƏŞRİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

12 yanvar 2004-cü il

C.Ə.İ. HACIYEVİN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDIRİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

18 fevral 2004-cü il

S.Ə. ƏLƏSGƏROVUN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDIRİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

20 fevral 2004-cü il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ELM, MƏDƏNİYYƏT VƏ ƏDƏBİYYAT ÜZRƏ DÖVLƏT MÜKAFATLARININ TƏSİS EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

3 mart 2004-cü il

İLYAS ƏFƏNDİYEVİN 90 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

24 may 2004-cü il

M.H. AVŞAROVUN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

27 may 2004-cü il

R.A. MİRİŞLİNİN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2 iyun 2004-cü il

**M.Ə. BABAYEVİN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

19 iyul 2004-cü il

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ALTIAĞAC MİLLİ
PARKININ YARADILMASI HAQQINDA AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

31 avqust 2004-cü il

**N.C. ZEYNALOVANIN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

1 oktyabr 2004-cü il

**"AZƏRBAYCAN FOLKLORU NÜMUNƏLƏRİNİN HÜQUQİ
QORUNMASI HAQQINDA" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
QANUNUNUN TƏTBİQİ İLƏ ƏLAQƏDAR AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASININ İNZİBATİ" XƏTALAR MƏCƏLLƏSİNƏ VƏ
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ CİNAYƏT MƏCƏLLƏSİNƏ
ƏLAVƏLƏR EDİLMƏSİ BARƏDƏ" AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI QANUNUNUN TƏTBİQİ İLƏ ƏLAQƏDAR
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ CİNAYƏT-PROSESSUAL
MƏCƏLLƏSİNƏ ƏLAVƏ EDİLMƏSİ HAQQINDA" AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI QANUNUNUN TƏTBİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

5 noyabr 2004-cü il

**İ.T. RZAYEVİN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

11 noyabr 2004-cü il

**N.Ə. BABAYEVİN (NƏBİ XƏZRİNİN) "İSTİQLAL" ORDENİ İLƏ
TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

10 dekabr 2004-cü il

**M.S. QUSMANIN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

19 yanvar 2005-ci il

**Ş.Q. AXUNDOVANIN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF
EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI**

PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

19 yanvar 2005-ci il

**Z.U. YAQUBLUYA (ZƏLİMXAN YAQUBA) "XALQ ŞAİRİ" FƏXRİ
ADININ VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

19 yanvar 2005-ci il

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ABŞERON MİLLİ PARKININ
YARADILMASI HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

8 fevral 2005-ci il

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ NAZİRLƏR KABİNETİ
YANINDA "İÇƏRİŞƏHƏR" DÖVLƏT TARİX-MEMARLIQ
QORUĞU İDARƏSİNİN YARADILMASI HAQQINDA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

10 fevral 2005-ci il

**CABİR NOVRUZUN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

28 fevral 2005-ci il

**ÜZEYİR HACİBƏYOVUN 120 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

28 fevral 2005-ci il

**ƏZİM ƏZİMZADƏNİN 125 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

28 mart 2005-ci il

**İNCƏSƏNƏT XADİMLƏRİNƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN MÜKAFTALARININ VERİLMƏSİ HAQQINDA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

1 aprel 2005-ci il

**BAKİ ŞƏHƏRİNDE MUĞAM MƏRKƏZİNİN YARADILMASI
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

6 aprel 2005-ci il

**Z.M. HƏMZƏYEVANIN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

25 aprel 2005-ci il

M.M. İBRAHİM BƏYOVUN "İSTİQLAL" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

10 may 2005-ci il

M.P. DİLBAZİNİN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

12 may 2005-ci il

Z.G. ƏHMƏDBƏYOVUN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

11 iyul 2005-ci il

T.İ. ƏFƏNDİYEVİN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

12 iyul 2005-ci il

AZƏRBAYCAN YAZIÇILAR BİRLİYİ ÜZVLƏRİNİN TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

12 iyul 2005-ci il

V.Z. ADIGÖZƏLOVUN "İSTİQLAL" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

27 iyul 2005-ci il

AZƏRBAYCAN KİNO XADİMLƏRİNƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

1 avqust 2005-ci il

İSLAM KONFRANSI TƏŞKİLATINA ÜZV OLAN ÖLKƏLƏRİN TURİZM NAZİRLƏRİNİN BEŞİNCİ KONFRANSININ BAKI ŞƏHƏRİNDƏ KEÇİRİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

15 sentyabr 2005-ci il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT XADİMLƏRİNƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

16 sentyabr 2005-ci il

MÜSLÜM MAQOMAYEVİN 120 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

20 sentyabr 2005-ci il

S.B. QƏDİMOVANIN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

28 sentyabr 2005-ci il

K.M. ƏLİYEVİN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

19 oktyabr 2005-ci il

B.B. ƏLİYEVİN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

28 noyabr 2005-ci il

N.Q. ƏBDÜRRƏHMANOVUN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

9 dekabr 2005-ci il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI DÖVLƏT ARXİVLƏRİ ƏMƏKDAŞLARINA "ƏMƏKDAR MƏDƏNİYYƏT İŞÇİSİ" FƏXRİ ADININ VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

22 dekabr 2005-ci il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI DÖVLƏT ARXİVLƏRİ ƏMƏKDAŞLARININ "TƏRƏQQİ" MEDALI İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

22 dekabr 2005-ci il

N.K. ƏLİYEVƏ "XALQ RƏSSAMI" FƏXRİ ADININ VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

28 dekabr 2005-ci il

C.Q. HÜSEYNOVA "XALQ RƏSSAMI" FƏXRİ ADININ VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

28 dekabr 2005-ci il

MOLLA NƏSRƏDDİN JURNALININ 100 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN

SƏRƏNCAMI

23 yanvar 2006-ci il

Ə.M. QARAYEVİN AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM NAZİRİ TƏYİN EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

30 yanvar 2006-ci il

SƏMƏD VURĞUNUN 100 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

6 fevral 2006-ci il

SÜLEYMAN RÜSTƏMİN 100 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

6 fevral 2006-ci il

T.R. MEHDİYEVİN AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM NAZİRİNİN MÜAVİNİ TƏYİN EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

7 fevral 2006-ci il

S.Y. MƏMMƏDƏLİYEVANIN AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM NAZİRİNİN MÜAVİNİ TƏYİN EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

7 fevral 2006-ci il

Ə.M. VƏLİYEVİN AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM NAZİRİNİN MÜAVİNİ TƏYİN EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

7 fevral 2006-ci il

Ə.Q. QƏDİROVUN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

13 fevral 2006-ci il

"BAKİ ŞƏHƏRİNİN QƏSƏBƏLƏRİNİN SOSİAL-İQTİSADI İNKİŞAFININ SÜRƏTLƏNDİRİLMƏSİNƏ DAİR TƏDBİRLƏR PROQRAMI" NİN TƏSDİQ EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

27 fevral 2006-ci il

Bakı şəhərinin qəsəbələrinin 2006-2007-ci illər üzrə sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsinə dair TƏDBİRLƏR PROQRAMI

AĞASƏLİM ÇILDAĞIN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2 mart 2006-ci il

İ.Q. ŞİXLİNİN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

24 mart 2006-ci il

M.S. SƏNANİNİN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

24 mart 2006-ci il

Q.M. HÜSEYNLİNİN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

15 may 2006-ci il

İNCƏSƏNƏT XADİMLƏRİNƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN MÜKAFTALARININ VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

15 may 2006-ci il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT XADİMLƏRİNƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

16 may 2006-ci il

OLJAS SÜLEYMENOVUN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

17 may 2006-ci il

S.Ə. TAHİRİNİN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

25 may 2006-ci il

AZƏRBAYCAN KİNO XADİMLƏRİNƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

31 iyul 2006-ci il

**Q.A. İMAMVERDİYEVIN "İSTİQLAL" ORDENİ İLƏ TƏLTİF
EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

11 avqust 2006-ci il

**M.M. TALİŞLİYA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN FƏRDİ TƏQAÜDÜNÜN VERİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

14 avqust 2006-ci il

**Ə.V. RZAYEVƏ "ƏMƏKDAR İNCƏSƏNƏT XADİMİ" FƏXRİ
ADININ VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

15 avqust 2006-ci il

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PAYTAXTI BAKI
ŞƏHƏRİNDƏ TARİXİ-MEMARLIQ ABİDƏLƏRİNİN BƏRPASI VƏ
QORUNMASI HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

18 avqust 2006-ci il

**SƏHİYYƏ, TƏHSİL, İDMAN VƏ MƏDƏNİYYƏT SAHƏLƏRİNDƏ
BİR SIRA MÜƏSSİSƏ VƏ OBYEKTLƏRİN ÖZƏLLƏŞDİRİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

23 avqust 2006-ci il

**Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-ci il 23 avqust tarixli
sərəncamına ƏLAVƏ**

**SƏHİYYƏ, TƏHSİL, İDMAN VƏ MƏDƏNİYYƏT SAHƏLƏRİ ÜZRƏ
ÖZƏLLƏŞDİRİLMƏYƏ AŞIQ ELAN EDİLƏN MÜƏSSİSƏ VƏ
OBYEKTLƏRİN SİYAHISI**

**İRƏVAN DÖVLƏT AZƏRBAYCAN DRAM TEATRININ 125 İLLİK
YUBİLEYİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

30 avqust 2006-ci il

**YOZEF QOSLAVSKİNİN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

30 avqust 2006-ci il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT XADİMLƏ-

RİNƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

16 sentyabr 2006-ci il

GƏNCƏ ŞƏHƏRİNİN ELMİ VƏ MƏDƏNİ HƏYATINDA XİDMƏTLƏRİ OLAN ŞƏXSLƏRƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

25 sentyabr 2006-ci il

R.M. AVŞAROVA "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ƏMƏKDAR ARTİSTİ" FƏXRİ ADININ VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

13 oktyabr 2006-ci il

Ç.H. SADIXOVA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRDİ TƏQAÜDÜNÜN VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

16 oktyabr 2006-ci il

F.Q. XƏLİLOVUN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

25 oktyabr 2006-ci il

LƏTİF KƏRİMOVUN 100 İLLİK YUBILEYİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

27 oktyabr 2006-ci il

M.S. BALAKİŞİYEVƏ (MÖVLUD SÜLEYMANLIYA) "XALQ YAZIÇİSİ" FƏXRİ ADININ VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

4 noyabr 2006-ci il

MƏDƏNİYYƏT SAHƏSİNDƏ ÇALIŞAN İŞÇİLƏRİN ƏMƏK HAQLARININ ARTIRILMASI HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

22 noyabr 2006-ci il

"YUNESKO-NUN "QEYRİ-MADDİ, MƏDƏNİ İRSİN QORUNMASI HAQQINDA" KONVENTSİYASININ TƏSDİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ" AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ 2006-CI İL 2 OKTYABR TARİXLİ 134-IIIQ NÖMRƏLİ QANUNUNUN TƏTBİQ EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

29 noyabr 2006-ci il

T.X. ŞİRƏLİYEVANIN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

7 dekabr 2006-ci il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ŞAHDAĞ MİLLİ PARKININ YARADILMASI HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

8 dekabr 2006-ci il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PAYTAXTI BAKI ŞƏHƏRİNDE İSTİQLAL MUZEYİNİN YARADILMASI VƏ İSTİQLAL ABİDƏSİNİN UCALDILMASI HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

18 dekabr 2006-ci il

MÜASİR İNCƏSƏNƏT MUZEYİNİN YARADILMASI HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

19 dekabr 2006-ci il

Z.Y. XANLAROVANIN "İSTİQLAL" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

26 dekabr 2006-ci il

"HEYDƏR ƏLİYEV MƏRKƏZİ" NİN YARADILMASI HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

29 dekabr 2006-ci il

K.S. İMANOVUN AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ NAZİRLƏR KABİNETİ YANINDA "İÇƏRİŞŞƏHƏR" DÖVLƏT TARİX - MEMARLIQ QORUĞU İDARƏSİNİN RƏİSİ TƏYİN EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

29 dekabr 2006-ci il

AZƏRBAYCAN RƏSSAMLARINA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ FƏXRİ ADLARININ VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

29 dekabr 2006-ci il

MƏDƏNİYYƏT, GƏNCLƏR VƏ İDMAN MÜƏSSİSƏLƏRİNDE ÇALIŞAN İŞÇİLƏRİN ƏMƏK HAQLARININ ARTIRILMASI HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

22 yanvar 2007-ci il

**SƏİD RÜSTƏMOVUN 100 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

24 yanvar 2007-ci il

**ƏFRASİYAB BƏDƏLBƏYLİNİN 100 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

24 yanvar 2007-ci il

**Z.T. SALAHOVANIN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

1 fevral 2007-ci il

**L.A. BƏDİR BƏYİNİN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDIRİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

13 fevral 2007-ci il

**AZƏRBAYCAN TEATR SƏNƏTİNİN İNKİŞAF ETDİRİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

13 fevral 2007-ci il

**AZƏRBAYCANDA KİNO SƏNƏTİNİN İNKİŞAF ETDİRİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

23 fevral 2007-ci il

**Q.H. ALMASZADƏNİN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDIRİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

5 mart 2007-ci il

**AZƏRBAYCANDA MUZEY İŞİNİN YAXŞILAŞDIRILMASI
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

6 mart 2007-ci il

**N.İ. ŞAŞIQOĞLU LUNUN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF
EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

12 mart 2007-ci il

**AZƏRBAYCAN BƏSTƏKARLAR İTTİFAQI ÜZVLƏRİNİN
YARADICILIQ ŞƏRAİTİNİN YAXŞILAŞDIRILMASI TƏDBİRLƏRİ**

**HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

12 mart 2007-ci il

**YUNESKO-NUN "QEYRİ-MADDİ MƏDƏNİ İRSİN QORUNMASI
HAQQINDA" KONVENTSİYASI ÜZRƏ SƏLAHİYYƏTLİ
ORQANLARIN TƏYİN EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

12 mart 2007-ci il

**M.L. ROSTROPOVIÇİN "HEYDƏR ƏLİYEV" ORDENİ İLƏ
TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

27 mart 2007-ci il

**HƏQİQƏT RZAYEVANIN 100 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

31 mart 2007-ci il

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASINDAKI MONUMENTAL
HEYKƏLTƏRAŞLIQ ABİDƏLƏRİ, XATİRƏ-MEMORİAL VƏ
MEMARLIQ KOMPLEKSLƏRİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

2 aprel 2007-ci il

**BÜLBÜLÜN 110 İLLİK YUBİLEYİNİN KEÇİRİLMƏSİ HAQQINDA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

16 aprel 2007-ci il

**MİKAYIL MÜŞFİQİN 100 İLLİK YUBİLEYİNİN KEÇİRİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

16 aprel 2007-ci il

**ALMAS İLDİRİMİN 100 İLLİK YUBİLEYİNİN KEÇİRİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

16 aprel 2007-ci il

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ NAZİRLƏR KABİNETİ
YANINDA "İÇƏRİŞŞƏHƏR" DÖVLƏT TARİX-MEMARLIQ
QORUĞU İDARƏSİNİN İŞÇİLƏRİNİN ƏMƏKHAQLARININ
MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

16 aprel 2007-ci il

**HÜSEYN CAVİDİN 125 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

17 aprel 2007-ci il

**AZƏRBAYCANDA KİTABXANALARIN FƏALİYYƏTİNİN
YAXŞILAŞDIRILMASI HAQQINDA AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

20 aprel 2007-ci il

**ƏBDÜLƏZİZ BİN OSMAN ƏL- TÜVEYCRİNİN "ŞÖHRƏT"
ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

26 aprel 2007-ci il

**İ.D. KOBZONUN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

27 aprel 2007-ci il

**"YANAR DAĞ" DÖVLƏT TARİX-MƏDƏNİYYƏT VƏ TƏBİƏT
QORUĞUNUN YARADILMASI HAQQINDA AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

2 may 2007-ci il

**İNCƏSƏNƏT XADİMLƏRİNƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN MÜKAFTALARININ VERİLMƏSİ HAQQINDA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

10 may 2007-ci il

**R.Ə. QULİYEVİN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

14 may 2007-ci il

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT
XADİMLƏRİNƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

15 may 2007-ci il

**F.Ə. ƏLİZADƏNİN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

25 may 2007-ci il

**TOFİQ QULİYEVİN 90 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

1 iyun 2007-ci il

**QOBUSTAN DÖVLƏT TARİXİ-BƏDİİ QORUĞU ƏRAZİSİNDE
YERLƏŞƏN TARİXİ VƏ MƏDƏNİ SƏRVƏTLƏRİN QORUNMASI
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

11 iyun 2007-ci il

**GƏNC İSTEDADLARIN XÜSUSİ TƏQAÜDƏ LAYİQ GÖRÜLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

14 iyun 2007-ci il

**M.M. SÜCƏDDİNOVUN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF
EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

16 iyun 2007-ci il

**"KİTABXANA İŞİ HAQQINDA" VƏ "MUZEYLƏR HAQQINDA"
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNLARINDA
DÖYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ BARƏDƏ" AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASININ 2007-Cİ İL 16 İYUN TARİXLİ 390-IIIQD
NÖMRƏLİ QANUNUNUN TƏTBİQ EDİLMƏSİ HAQQINDA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

21 iyun 2007-ci il

**GƏNC İSTEDADLARIN XÜSUSİ TƏQAÜDƏ LAYİQ GÖRÜLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

27 iyun 2007-ci il

**EMİN SABİTOĞLUUN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDIRİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

27 iyul 2007-ci il

**AZƏRBAYCAN KİNO XADİMLƏRİNƏ FƏXRİ ADLARIN
VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

1 avqust 2007-ci il

**A.Z. NEMƏTOVUN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

11 avqust 2007-ci il

**A.H. QASIMOVUN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

13 avqust 2007-ci il

**CABBAR QARYAĞDIOĞLUNUN
ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA XATIRƏSİNİN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI AZƏRBAYCAN**

16 avqust 2007-ci il

**A.İ. MƏMMƏDOVANIN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF
EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

21 avqust 2007-ci il

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT
XADİMLƏRİNƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

17 sentyabr 2007-ci il

**S.S. QƏNİYEVİN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

4 oktyabr 2007-ci il

**İRƏVAN DÖVLƏT AZƏRBAYCAN DRAM TEATRININ
ƏMƏKDAŞLARINA FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

16 oktyabr 2007-ci il

**H.M. ƏLİYEVİN "İSTİQLAL" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

19 oktyabr 2007-ci il

**R.A. ƏLİYEVƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
FƏRDİ TƏQAÜDÜNÜN VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

9 noyabr 2007-ci il

**Ə.İ. MƏMİŞOVUN (ƏLİ İLDİRIMOĞLUNUN) "ŞÖHRƏT" ORDENİ
İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

16 noyabr 2007-ci il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ BAKI ŞƏHƏRİ SURAXANI RAYONUNDA ATƏŞGAH MƏBƏDİ ƏRAZİSİNİN "ATƏŞGAH MƏBƏDİ" DÖVLƏT TARİX-MEMARLIQ QORUĞU ELAN EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

19 dekabr 2007-ci il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QUBA RAYONUNUN XINALIQ KƏNDİNİN TARİXİ ƏRAZİSİNİN AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ "XINALIQ" DÖVLƏT TARİX-MEMARLIQ VƏ ETNOQRAFIYA QORUĞU VƏ AĞSTAFƏ RAYONUNUN ƏRAZİSİNDE KEŞİKÇİDAĞ SİLSİLƏSİNİN BİR HİSSƏSİNİ ƏHATƏ EDƏN MAĞARALAR KOMPLEKSİNİN AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ "KEŞİKÇİDAĞ" DÖVLƏT TARİX-MƏDƏNİYYƏT QORUĞU ELAN EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

19 dekabr 2007-ci il

QARA QARAYEVİN ANADAN OLMASININ 90 İLLİK YUBİLEYİNİN KEÇİRİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

19 dekabr 2007-ci il

Y.İ. QƏDİMOVA "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ƏMƏKDAR MEMARI" FƏXRİ ADININ VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

25 dekabr 2007-ci il

GƏNC İSTEDADLARIN XÜSUSİ TƏQAÜDƏ LAYİQ GÖRÜLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

8 yanvar 2008-ci il

AZƏRBAYCANDA OLİMPİYA HƏRƏKATI VƏ İDMAN MUZEYİNİN YARADILMASI HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

22 yanvar 2008-ci il

CƏLİL MƏMMƏDQULUZADƏ ADINA NAXÇIVAN DÖVLƏT MUSİQİLİ DRAM TEATRININ 125 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

31 yanvar 2008-ci il

YUNESKO-NUN 2008-2009-CU İLLƏRDƏ GÖRKƏMLİ ŞƏXSİYYƏTLƏRİN VƏ ƏLAMƏTDAR HADİSƏLƏRİN QEYD EDİLMƏSİ PROQRAMINA AZƏRBAYCANLA BAĞLI DAXİL OLMUŞ YUBİLEYLƏRİN KEÇİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

31 yanvar 2008-ci il

BAKİ ŞƏHƏRİNĐƏ NEFT MUZEYİNİN YARADILMASI HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

4 fevral 2008-ci il

AZƏRBAYCAN HƏMKARLAR İTTİFAQLARI KONFEDERASİYASI ƏMƏKDAŞLARINA "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ƏMƏKDAR MƏDƏNİYYƏT İŞÇİSİ" FƏXRİ ADININ VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

4 fevral 2008-ci il

AZƏRBAYCAN MİLLİ EMLİLƏR AKADEMİYASI MİLLİ AZƏRBAYCAN TARİXİ MUZEYİNİN MADDİ-TEXNİKİ BAZASININ YAXŞILAŞDIRILMASI HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

5 fevral 2008-ci il

A.Y. ŞAROVSKİNİN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

5 fevral 2008-ci il

A.İ. BABAYEVİN "İSTİQLAL" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

15 fevral 2008-ci il

ÇİNGİZ AYTMATOVUN "DOSTLUQ" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

25 fevral 2008-ci il

GƏNC İSTEDADLARIN XÜSUSİ TƏQAÜDƏ LAYİQ GÖRÜLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

5 mart 2008-ci il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ GÖYGÖL MİLLİ PARKININ YARADILMASI HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

1 aprel 2008-ci il

İNCƏSƏNƏT XADİMLƏRİNƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI

**PREZİDENTİNİN MÜKAFATLARININ VERİLMƏSİ HAQQINDA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

7 may 2008-ci il

**A.L. QAZIYEVİN "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

2 iyun 2008-ci il

**SƏMƏD VURĞUN ADINA AZƏRBAYCAN DÖVLƏT RUS DRAM
TEATRININ ƏMƏKDAŞLARINA FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

2 iyun 2008-ci il

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT
XADİMLƏRİNƏ "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ XALQ
ARTİSTİ" FƏXRİ ADININ VERİLMƏSİ HAQQINDA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

23 iyun 2008-ci il

**ARİF MƏLİKOVUN 75 İLLİK YUBİLEYİNİN KEÇİRİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

24 iyun 2008-ci il

**TAHİR SALAHOVUN 80 İLLİK YUBİLEYİNİN KEÇİRİLMƏSİ
HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

11 iyul 2008-ci il

**AZƏRBAYCAN KİNO XADİMLƏRİNƏ FƏXRİ ADLARIN
VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

1 avqust 2008-ci il

**"AZƏRBAYCAN KİNOSUNUN 2008-2018-Cİ İLLƏR ÜZRƏ
İNKİŞAFINA DAİR DÖVLƏT PROGRAMI" NİN TƏSDİQ
EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

4 avqust 2008-ci il

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT
XADİMLƏRİNƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

17 sentyabr 2008-ci il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MUSİQİ TƏHSİLİ İŞÇİLƏRİNƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

17 sentyabr 2008-ci il

BAKİ MUSİQİ AKADEMİYASINA ÜZEYİR HACİBƏYLİNİN ADININ VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

18 sentyabr 2008-ci il

DÜNYA ƏDƏBİYYATININ GÖRKƏMLİ NÜMAYƏNDƏLƏRİNİN ƏSƏRLƏRİNİN AZƏRBAYCAN DİLİNDE NƏŞRİNİN MALİYYƏLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

18 sentyabr 2008-ci il

GƏNCƏ ŞƏHƏRİNİN SOSİAL-MƏDƏNİ İNKİŞAFINDA XİDMƏTLƏRİ OLAN ŞƏXSLƏRƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

22 sentyabr 2008-ci il

X.Ə. HÜSEYNNOVA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRDİ TƏQAÜDÜNÜN VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

25 sentyabr 2008-ci il

AZƏRBAYCAN QADINLARININ BİR QRUPUNA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRDİ TƏQAÜDLƏRİNİN VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

25 sentyabr 2008-ci il

HÜSEYN ƏRƏBLİNSKİ ADINA SUMQAYIT DÖVLƏT MUSİQİLİ DRAM TEATRININ ƏMƏKDAŞLARINA FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

25 sentyabr 2008-ci il

HÜSEYN ƏRƏBLİNSKİ ADINA SUMQAYIT DÖVLƏT MUSİQİLİ DRAM TEATRININ ƏMƏKDAŞLARININ "TƏRƏQQİ" MEDALI İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

25 sentyabr 2008-ci il

**AZƏRBAYCAN QADINLARININ BİR QRUPUNA FƏXRİ ADALARIN
VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

25 sentyabr 2008-ci il

**AZƏRBAYCAN QADINLARININ BİR QRUPUNUN TƏLTİF
EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

25 sentyabr 2008-ci il

**CƏLİL MƏMMƏDQULUZADƏ ADINA NAXÇIVAN DÖVLƏT
MUSIQİLİ DRAM TEATRININ ƏMƏKDAŞLARININ "TƏRƏQQİ"
MEDALI İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

25 sentyabr 2008-ci il

**CƏLİL MƏMMƏDQULUZADƏ ADINA NAXÇIVAN DÖVLƏT
MUSIQİLİ DRAM TEATRININ ƏMƏKDAŞLARINA FƏXRİ
ADALARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

25 sentyabr 2008-ci il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEV MƏDƏNİYYƏT, ƏDƏBİYYAT, TARIXİ-MƏDƏNİ İRS VƏ MİLLİ-MƏNƏVİ DƏYƏRLƏR HAQQINDA

Müstəqillik illərində Azərbaycan xalqının mənəvi potensialı daha da zənginləşmiş, milli mədəniyyət və incəsənət ideoloji buxovlardan azad olaraq azərbaycançılıq məfkurəsi əsasında inkişaf etmişdir.

Dövlət Azərbaycanın mədəni həyatının daha da inkişafi üçün öz işini davam etdirəcəkdir.

Müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin banisi Heydər Əliyev bizə azərbaycançılıq kimi dərin bir fəlsəfi konsepsiyanı bəxş edərək, Azərbaycan dilini, Azərbaycan tarixini, Azərbaycan mədəniyyətini və milli-mənəvi dəyərlərimizi qorumağı dönə-dönə tövsiyə etmişdir.

Azərbaycan xalqının, bizim hamımızın xüsusiyətlərini qoruyub saxlamaq üçün, əlbəttə ki, ədəbiyyatımızın, mədəniyyətimizin böyük rolü olmuşdur.

Azərbaycan yalnız 1993-cü ildə ümummilli lider Heydər Əliyevin ölkə rəhbərliyinə qayıdışından sonra səmərəli dövlətçilik konsepsiyası, iqtisadiyyatın dirçəlişi strategiyası və azərbaycançılıq fəlsəfəsinin əsaslarına uyğun olaraq demokratik keçid yoluna qədəm qoydu.

Azərbaycan xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin mədəniyyət, incəsənət, elm xadimlərinə diqqəti daim yüksək olubdur.

Qloballaşan dünyada Azərbaycan Respublikası və azərbaycanlılar özünün maddi-mənəvi və intellektual potensialına uyğun layiqli yer tutacaqlar.

Azərbaycan kitabxanaları Azərbaycan xalqının milli sərvətidir.

Ölkəmiz qədim dövrlərdən başlayaraq, öz yüksək kitab mədəniyyəti ilə seçilmiş və zəngin kitabxanaları ilə tanınmışdır.

Müsəlman Şərqi aləmində ilk dünyəvi teatrın, ilk kinonun və ilk operanın yaradıcısı olan Azərbaycan xalqı mədəniyyətinin yeni yüksəliş mərhələsini yaşayır.

Muğam Azərbaycan xalqının mədəni-mənəvi irlisinin möhtəşəm abidəsidir. Azərbaycan musiqisini zəngin fəlsəfi və ədəbi zəmində təşəkkül tapmış muğam-sız təsəvvür etmək mümkün deyildir.

Azərbaycan muğaminin bəşər mədəniyyətinin nadir inciləri ilə bir sırada YUNESKO-nun Dünya İrs Siyahısına daxil edilməsi bütövlükdə onun nə dərəcədə unikal sənət növü olduğunu təsdiq edir.

Xalqımızın milli sərvəti olan İçərişəhər Azərbaycanda hələ yüzillər bundan əvvəlki şəhərsalma sənətinin əzəmətli təzahürüdür. Burada ucaldılmış Qız qalası, qala divarları və Şirvanşahlar sarayı kompleksinin şöhrəti dünyaya yayılmışdır.

Müstəqil Azərbaycan Respublikasında həyatın müxtəlif sahələrində aparılan islahatlar içərisində latin qrafikali Azərbaycan əlifbasının bərpa edilməsi böyük tarixi əhəmiyyət kəsb edir.

Azərbaycan ədəbiyyatı, mədəniyyəti və elminin vaxtilə kiril qrafikası ilə çap olunmuş qiymətli nümunələrinin latin qrafikasında yenidən kütləvi şəkildə nəşr olunması günün ən vacib məsələlərindən biri olaraq qalır.

Azərbaycanın öz dövlət müstəqilliyini bərpa etməsi ilə yeni dövrün tələblərinə cavab verən, xalqımızın həyatında baş vermiş mühüm ictimai-siyasi, tarixi, elmi və mədəni hadisələri obyektiv şəkildə əks etdirən yeni ensiklopediyanın hazırlanıb latin qrafikasında nəşr edilməsi zərurəti meydana çıxmışdır.

Klassik ədəbiyyat nümunələri ilə üzvi surətdə vəhdət təşkil edərək, sintetik sənət növü kimi meydana çıxan muğamların Azərbaycan musiqisinin inkişafında rolü böyükdür.

Görkəmli yazıçı Cəlil Məmmədquluzadənin təşəbbüsü, redaktorluğu və nəşrliyi ilə fəaliyyətə başlayan “Molla Nəsrəddin” xüsusi ədəbi məktəb yaratmış, milli mətbuatımızın inkişafının qızıl səhifələrini yazmışdır.

Səməd Vurğunun yaradıcılığı XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixinin ən parlaq və təkrarsız səhifələrindən birini təşkil edir. Müasir Azərbaycan dilinin və ədəbiyyatının zənginləşməsində böyük rol oynamış sənətkarın bədii irsi mədəniyyətimizin inkişafında bütövlükdə yeni mərhələ olmuşdur.

Süleyman Rüstəmin adı Azərbaycan ədəbiyyatına poeziyamızın klassik ənənələrinin parlaq davamçısı və bu ənənələri novator axtarışları ilə zənginləşdirən sənətkar kimi əbədi daxil olmuşdur.

Azərbaycan memarlıq sənətinin bir çox qiymətli nümunələri dünya memarlığının inciləri sırasına daxil olmuşdur. Ölkəmizin paytaxtı Bakı şəhərindəki qədim memarlıq abidələri isə mədəniyyətimizin və tariximizin rəmzlərinə çevrilmişdir.

Azərbaycan paytaxtının ümumi mənzərəsinin daha da kamilləşməsində milli memarlıq məktəbinin tanınmış nümayəndələrindən Zivərbəy Əhmədbəyov, Mirkayılov Hüseynov və başqalarının böyük xidməti olmuşdur.

Milli teatr sənətimizin inkişafında mühüm yer tutan İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrı Qafqazın qocaman sənət ocaqlarından biridir. 1882-ci ilin əvvələrində azərbaycanlılardan ibarət teatr truppasının göstərdiyi tamaşa ilə fəaliyyətə başlamış bu mədəni mərkəz teatr tariximizə parlaq səhifələr yazmışdır.

XIX əsrin ortalarında milli məktəbin, milli mətbuatın və milli teatrın təşəkkülü mədəniyyətimizi daha da zənginləşdirmiş, mənəvi və vətənpərvərlik hissərini gücləndirmişdir.

XIX əsrin ikinci yarısından etibarən cərəyan edən ictimai-siyasi hadisələr fonunda və maarifçilik hərəkatının güclü təsiri neticəsində böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundovun ədəbiyyatımıza yeni dram janrını gətirməsi ilə Azərbaycan teatri müsəlman Şərqində ilk dünyəvi peşəkar teatr sənətinin ocağına çevrilmişdir.

Hüseyin Ərəblinski, Cahangir Zeynalov, Hüseynqulu Sarabski, Abbas Mirzə

Şərifzadə, Mirzəağa Əliyev, Sidqi Ruhulla, Ülvi Rəcəb kimi fitri istedad sahiblərinin səyləri ilə ölkəmizdə milli peşəkar aktyorlar məktəbi formalaşmışdır.

XX əsr boyu opera və balet, musiqili komediya, gənc tamaşaçılar teatrları, pantomima və digər teatrlar yaradılmışdır.

Yüksək səhnə mədəniyyəti ilə seçilən Azərbaycan teatrının zəngin repertuarı sayəsində xalqımız milli ədəbiyyatın parlaq nümunələri ilə yanaşı, dünya ədəbi fikrinin inciləri ilə daha yaxından tanış olmaq imkanı əldə etmişdir.

Azərbaycan teatr şəbəkəsinə daxil olan dörd dövlət dram teatri Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində erməni silahlı dəstələrinin işgalinə məruz qalaraq, ata-baba yurdlarından didərgin düşməsinə baxmayaraq, öz fəaliyyətini davam etdirir.

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini bərpa etməsi ilə qarşısında geniş üfüqlər açılan milli teatr bu gün dövlətçilik naminə mədəniyyətimizin inkişafına töhfələr vermək iqtidarındadır.

Azərbaycanda kino sənəti bir əsr dən artıq dövr ərzində əlamətdar hadisələrlə zəngin özünəməxsus inkişaf yolu keçmiş və xalqımızın mədəni-mənəvi həyatında mühüm rol oynamışdır.

XX əsrin ilk on illiklərindəki Azərbaycan kinosu xalq adət-ənənələri və məişətinin dolğun təsvir olunduğu “Neft və milyonlar səltənətində”, “Arşın mal alan” kimi ilk bədii filmlərlə xüsusən yadda qalmışdır.

Xalqımızın ən qədim zamanlardan müasir dövrədək tarixini və mədəniyyətinin inkişaf yolunu eks etdirən Azərbaycan muzeyləri ölkəmizdə zəngin mədəni irsin qorunması və təbliğ olunması işində mühüm rol oynayır.

Ölkəmizdə muzey işi qədim dövrlərdən başlayaraq özünəməxsus yol keçmişdir.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi respublikamızda muzeylərin inkişafına ağır zərbə vurmuşdur. Erməni silahlı birləşmələri tərəfindən işgala məruz qalan ərazilərimizdəki tarix-memarlıq abidələri, xatırə-memorial

komplekslər və muzey-qoruqlar dağıdılmış, muzey fondlarında mühafizə olunan qiymətli eksponatlar və sənət yadigarları bütünlüklə qarət edilmişdir.

Respublikanın artan iqtisadi potensialı əsasında yüksək inkişaf tempinə uyğun olaraq, mədəniyyət sahəsində ardıcıl mühüm işlər aparılır, bir sıra mədəniyyət ocaqları yaradılır, mövcud mərkəzlər üçün isə yeni binalar inşa olunur.

Ölkəmizin müxtəlif guşələrində ucaldılan monumental heykəltəraşlıq abidələri, xatirə-memorial və memarlıq kompleksləri bu gün artıq şəhər və kəndlərimizin görkəminin ayrılmaz hissəsinə çevrilmişdir.

Azərbaycanda ilk elementləri Qobustan qaya təsvirlərində öz əksini tapmış heykəltəraşlığının qədim tarixi vardır.

Azərbaycan mədəniyyəti tarixinə milli və Avropa vokal məktəbi ənənələrinin uğurlu sintezinin yaradıcısı kimi daxil olmuş Bülbülün dünya klassiklərinin və Azərbaycan bəstəkarlarının opera əsərlərində oynadığı partiyalar, ifa etdiyi muğam və xalq mahnıları Azərbaycan musiqisinin qızıl fondunu təşkil edir.

Ədəbi fikir tariximizə yenilikçi şair kimi daxil olmuş Müşfiq dövrün yüksək bədii dəyərə malik, romantik ruhlu və dərin ictimai məzmunlu zəngin poeziyasını yaratmışdır.

Almas İldırımın yaradıcılığı Azərbaycan mühacirət poeziyasının bənzərsiz səhifələrindən birini təşkil edir.

Öz qaynağını milli mədəniyyətin ən dərin qatlarından alan Hüseyin Cavid yaradıcılığı Şərqi estetik fikir tarixi və dünya romantizm ənənələri ilə sıx bağlı olmuşdur.

Milli bədii düşüncə tarixini mövzu baxımından və bir-birindən parlaq xarakterlərə zənginləşdirən Hüseyin Cavid sənətkar şəxsiyyətinin bütövlüyünü nümayiş etdirən ibrətamız həyat yolu keçmişdir.

Xalqımızın yaratdığı qiymətli tarixi-mədəni, ədəbi-bədii və elmi-fəlsəfi irsin toplanıb saxlanması, bəşər mədəniyyətinin qazandığı nailiyyətlərin nəsil-dən-nəslə çatdırılmasında və cəmiyyətimizin intellektual-mənəvi potensialının artırılmasında kitabxanalarımız əvəzsiz rol oynayır.

XIX əsrдə Azərbaycanda maarifçilik hərəkatının güclənməsi, neft sənayesinin görünməmiş yüksəlişi və ictimai-siyasi həyatda baş verən dəyişikliklər ölkəmizin elm-mədəniyyət mərkəzi kimi tanınan şəhərlərində kitabxanalar şəbəkəsinin yaradılması və genişləndirilməsinə gətirib çıxarmışdır.

Bu gün geniş kitabxana-informasiya şəbəkəsinə malik Azərbaycanda 12 mindən çox müxtəlif tipli kitabxana mövcuddur.

Son üç il ərzində ümumi sayı doqquz milyona yaxın ədəbiyyat nəşr olunmuş və ölkə kitabxanalarına hədiyyə edilmişdir.

Müasir Azərbaycan cəmiyyətinin informasiya təminatının həyata keçirilməsində ölkə kitabxanalarının tutduğu mühüm yer mədəniyyətin bu sahəsində informasiya cəmiyyətinin tələblərinə uyğun olaraq, müasir texnologiyaların tətbiqini zəruri edir.

Azərbaycanda unikal təbii abidələrdən biri Abşeron rayonunun Məmmədli kəndində yerləşən “Yanar dağ”dır.

Tofiq Quliyevin yaradıcılığı XX əsr Azərbaycan musiqi mədəniyyəti tarixinin ən parlaq səhifələrində birini təşkil edir. Onun mahniları və kino musiqiləri, estrada pyesləri və operettaları musiqi xəzinəmizin qızıl fonduna daxil olmuşdur.

Qobustan Azərbaycan xalqının milli sərvətidir. Qobustan dövlət tarixi-bədii qoruğu açıq səma altında qoruq-muzey kimi böyük şöhrət qazanmışdır.

Qobustan qaya rəsmləri dünyada bu tipli abidələrdən ən zənginidir.

İnsanların məbəd kimi qəbul etdiyi yerlərdən biri də Bakı şəhəri Suraxanı rayonunda indiki Atəşgah məbədinin ərazisi olmuşdur.

Qədim tarixə malik, dəniz səviyyəsindən 2300 metr yüksəklikdə yerləşən Xinalıq kəndi özünəməxsus coğrafi mövqeyə və unikal memarlıq görkəminə malikdir.

Ağstafa rayonunda yerləşən Keşikçidağ mağaralar kompleksi də təkraredilməz relyef, təbiətə malik və çoxsaylı arxeoloji abidələrlə zəngin olan mədəni-tarixi ərazidir.

Qara Qarayevin yaradıcılığı Azərbaycan musiqi sənəti tarixinin parlaq səhifələrini təşkil edir. Klassik və müasir musiqinin uğurlu sintezini yaradaraq mədəniyyətimizin inkişafına dəyərli töhfələr vermiş bəstəkarın müxtəlif janrlı əsərləri XX əsr dünya musiqi mədəniyyəti xəzinəsinə daxil olmuşdur.

Qədim və zəngin tarixə malik Azərbaycan idmanı xalq mədəniyyətinin ayrılmaz hissəsini təşkil edərək, milli-mədəni irsimizin çox sayda abidələrində öz əksini tapmışdır.

Azərbaycan teatrı salnaməsinə parlaq səhifələr yazan Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrı zəngin sənət ənənələrinə malikdir.

Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrı bütün fəaliyyəti boyu maarifçilik düşüncəsinin daha geniş dairədə yayılmasına çalışmış, xalqın mədəni intibahı, milli oyanışı və gənclərin milli-mənəvi dəyərlərə bağlılıq ruhunda tərbiyəsi işinə layiqli töhfələr vermişdir.

Dahi Azərbaycan bəstəkarı Üzeyir Hacıbəyovun “Leyli və Məcnun” əsərinin 1908-ci ildə birinci tamaşası milli musiqi mədəniyyəti tarixində yeni dövr açmışdır.

Muğamlı Avropa operasının üzvi vəhdəti əsasında yaradılan “Leyli və Məcnun” Azərbaycan musiqisinin həqiqi ensiklopediyasıdır. Müsəlman Şərqində opera janının əsası da muğam operasının bu ilk nümunəsi ilə qoyulmuşdur.

Xalq rəssamı, Dövlət mükafatı laureati Səttar Bəhlulzadənin adı Azərbaycan boyakarlıq sənəti tarixinə mənzərə janının yaradıcılarından biri kimi həmişəlik həkk olunmuşdur.

XX əsr milli ədəbi-bədii fikir tarixinin görkəmli nümayəndəsi, yazıçı Mir Cəlal Paşayev Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafı və onun məzmunca zənginləşməsində mühüm rol oynamışdır.

Tanınmış geoloq alim, 1939-1941-ci illərdə indiki Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyasının rektoru, 1950-1958-ci illərdə Azərbaycan Elmlər Akademiyasının prezidenti olmuş akademik Musa Əliyev ölkəmizdə elmin inkişafı naminə müstəsna xidmətlər göstərmişdir.

Azərbaycan xalqının zəngin tarixi-mədəni irlisinin qorunub saxlanılmasında, tədqiqi və təbliğində Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin xüsusi xidmətləri vardır.

Arif Məlikovun yaradıcılığı müasir Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin parlaq səhifələrindəndir.

Tahir Salahov parlaq ənənələrə malik müasir Azərbaycan rəssamlıq məktəbinin görkəmli nümayəndələrindəndir.

Azərbaycanlıq ideyasının birləşdirici dəyər kimi bütün dünyada yaşayan azərbaycanlılar arasında yayılması, dilimizin, mədəniyyətimizin, mütərəqqi adət-ənənələrimizin, tariximizin yaşadılması və inkişaf etdirilməsi Prezident Heydər Əliyevin ideyası idi.

Ulu Tanrıının islami bir din olaraq tamamladığı bu əziz gün insanları saflığa, qardaşlığa və yüksək mənəviyyata çağırın ilahi hikmət rəmzi kimi bütün dünya müsəlmanları tərəfindən geniş qeyd olunur.

Mübarək Qurban bayramının ölkəmizdə də təntənəli şəkildə qeyd edilməsi Azərbaycan xalqının öz milli-mənəvi dəyərlərinə, dini ənənələrinə sadıq olduğunu əyani şəkildə özündə təcəssüm etdirir.

Azərbaycan qadınları tarix boyu xalqımızın taleyində əhəmiyyətli rol oynamışlar. Azərbaycanın müdrik hökmdar, cəsur sərkərdə, istedadlı şair və sənətkar qadınlarının adları çoxəsrlik zəngin tariximizin səhifələrinə qızıl hərflərlə yazılmışdır.

Əsrlərin sınağından çıxmış mənəvi dəyərlərimizi, adət-ənənələrimizi özündə yaşıdan Novruz insanlar arasında birliyin və mehribanlığın möhkəmləndirilməsi, onların bir-birinə mərhəmət və diqqət göstərməsi kimi sağlam bir təməl yaratmışdır. Azərbaycanın müstəqillik əldə etməsindən sonra Novruz bayramı döv-

lət səviyyəsində qeyd olunmağa başladı ki, bu da tarixi köklərə qayıdışın, millimənəvi dəyərlərə qayğının güclənməsini şərtləndirdi.

Sürətlə qloballaşan dünyada mədəni integrasiya proseslərinin geniş vüsət aldığı bir dövrdə “Şərq-Qərb” kinofestivalının keçirilməsi təqdirəlayiq hadisədir.

130 ilə yaxın tarixi olan Azərbaycan milli mətbuatının zəngin və şərəfli ənənləri vardır.

XX əsrin sonlarında yenidən öz dövlət müstəqilliyini qazanmış ölkəmizdə milli dövlət ideyalarının və ənənələrinin möhkəmlənməsində, demokratik dəyərlərin bərqərar olmasında, beynəlxalq aləmdə Azərbaycanın rolunun və nüfuzunun güclənməsində mətbuatımızın xidmətləri xüsusi qeyd edilməlidir.

Öz dini-mənəvi dəyərlərinə tarixən həmişə sadıq qalan xalqımız bütün müsəlmənların birlik duyğusunu qoruyub saxlayan mübarək Ramazan bayramını xüsuslu təntənə ilə qarşılıyır.

Dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan azərbaycanlılar, ilk növbədə, öz milli kimliklərini hifz etməli, xalqımızın dilini, mədəniyyətini, mütərəqqi adət-ənənələrini, tarixini yaşatmalı, inkişaf etdirməlidir. Bu, bütün dünyada yaşayan soydaşlarımızın mədəni-mənəvi birliyinin mühüm şərtidir.

Tariximizə dahi şəxsiyyətlər bəxş etmiş Azərbaycan qadınının gözəlliyini, onun mənəvi saflığını, mərdliyini və sədaqətini görkəmli sənətkarlarımız öz əsərlərində dönə-dönə tərənnüm etmişlər.

Ulu əedadlarımızdan bizə yadigar qalmış bu bayram xalqımızın ən qədim ənənələrindən qaynaqlanıb zəngin milli-mənəvi dəyərlərimizi özündə təcəssüm etdirir.

Azərbaycan xalqı öz böyük və şərəfli tarixi boyu həmişə Uca Tanrıya tapmış, milli köklərinə, dini-mənəvi ənənələrinə daim sadıq olmuşdur.

Müstəqillik illərində mütərəqqi islami dəyərlərə qayıdış cəmiyyətimizin əxlaqi-mənəvi yüksəlişində xalqımızın bütövlüyü və birliyində misilsiz rol oynayan amillərdəndir.

Azərbaycanlıların milli-mənəvi dəyərlərinin, mütərəqqi ənənələrinin qorunub saxlanması və təbliğ edilməsi, mədəniyyət mərkəzlərinin yaradılması və səmərəli fəaliyyəti üçün məqsədyönlü və müntəzəm tədbirlər həyata keçirilməlidir.

Azərbaycanda tarixən ayrı-ayrı dinlər qarşılıqlı hörmət və əmin-amanlıq şəraitində mövcud olmuş və bu gün də dinc yanaşı fəaliyyət göstərməkdədir.

Azərbaycan xalqı uzun illər yad ideologiya və rejimlərin qadağaları şəraitində yaşamalı olsa da, heç vaxt tarixi köklərindən ayrı düşməmiş, milli adət-ənənələrini, dini etiqadını, inanc və mərasimlərini günümüzəcən qoruyub saxlamışdır.

Azərbaycanın mətbuat tarixində özünəməxsus dəst-xətti və mövqeyi ilə seçilən “Bakinski raboçı” qəzeti bütün dövrlərdə xalqımızın milli dəyərlərini həm ölkə daxilində, həm də beynəlxalq aləmdə yüksək səviyyədə təbliğ etmişdir.

Öz tarixi köklərinə, milli-mənəvi dəyərlərinə sadıq olan xalqımız hər il Qurban bayramını böyük təntənə ilə qeyd edir.

Ülvilik, zəriflik və gözəllik rəmzi olan qadın adı ölkəmizdə hər zaman uca tutulmuşdur. Azərbaycan qadını bütün dövrlərdə öz istedadı, zəkası və iradəsi ilə milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunub saxlanması və yaşıdalmasında müstəsna xidmətlər göstərmişdir.

Azərbaycan xalqı böyük milli-mənəvi gücə malik Novruz bayramını həmişə uca tutaraq tarixinin ən çətin, ən mürəkkəb dövrlərində belə yad təsirlərdən qorumuş, ürəklərdə, yaddaşlarda daim ümidi lə yaşıtmışdır.

Müasir mərhələdə milli azlıqların dil və mədəniyyətinin inkişafı, etnik-mədəni müxtəlifliyin, tarixi-mənəvi irlərin qorunub saxlanması Azərbaycan hökumətinin xüsusi diqqət və qayğıyla yanaşlığı məsələlərdəndir.

Xalqlar arasında ənənəvi dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin, milli-dini tolerantlığın hökm sürdüyü Azərbaycan cəmiyyəti. bizim tarixi nailiyyətimizdir.

Xalqımız tarixi boyu həmişə Uca Tanrıya tapılmış, milli köklərinə, dini-mənəvi ənənələrinə daim sadıq olmuşdur.

Müstəqillik illərində mütərəqqi islamı dəyərlərə qayıdış cəmiyyətimizin

əxlaqi-mənəvi yüksəlişinə, xalqımızın bütövlüyü və birliyinə xidmət göstərmişdir.

Azərbaycan övladlarının yüksək vətənpərvərliyi, dövlət müstəqilliyimizin daha da möhkəmləndirilməsi uğrunda sarsılmaz mübarizə əzmi də məhz belə milli-mənəvi dəyərlərə sadıqliyin nümunəsidir.

Bu gün Azərbaycanda milli-mənəvi dəyərlərimizi, ana dilimizi, adət-ənənələrimizi qoruyub yaşadan, eyni zamanda, ümumbəşəri ideyaları mənimsəyərək, dünyanın qabaqcıl gəncliyi ilə integrasiya etməyə qadir olan nəsil yetişmişdir.

Milli-mənəvi dəyərlərə sadıqlik, onlara olan hörmət mütləq davam etməlidir.

Xalqımıza məxsus zəngin milli-mədəni dəyərlərin əsrlər boyu qorunub saxlanmasında və yaşıdlımasında Azərbaycan qadınının misilsiz xidmətləri vardır.

Novruz bayramı, sözün əsl mənasında, ümumxalq bayramı mahiyyəti qazanmışdır.

Mədəniyyətlərarası dialoq sahəsində zəngin təcrübəyə malik olan və yüksək toleranlılığı ilə seçilən ölkəmizdə qadınlar daim cəmiyyəti düşündürən problemlərin həlli istiqamətində nəzərəçarpacaq xidmətilər göstərmişlər.

“Kitabi-Dədə Qorqud”dakı ideyalar və fikirlər bugünkü nəsil üçün də əhəmiyyət kəsb edir və mən əminəm ki, hələ bir neçə əsrlər boyu öz aktuallığını saxlayacaqdır.

“Kitabi-Dədə Qorqud” Azərbaycan xalqının yaratdığı incilərdən biridir. Onun Azərbaycan xalqı və bütün Türk dünyası üçün qədim tarixi və böyük mənası var.

Gəncə bizim qədim şəhərimizdir, Azərbaycanın tarixidir.

Latin qrafikası ilə çapdan çıxmış yeni kitablar ölkəmizin gənc nəslinin yetişməsində mühüm rol oynayacaqdır.

Bizim mədəniyyət ocaqlarımız yüksək səviyyədə olmalıdır.

Mədəniyyət, incəsənət sahəsinə diqqət daim yüksək olacaqdır.

Yazıcılara, rəssamlara, ümumiyyətlə, mədəniyyət xadimlərinə həm maddi, həm də mənəvi baxımdan həmişə diqqət olubdur.

İndi Azərbaycanda abadlıq, quruculuq işləri gedir. Mədəniyyətə xüsusi diqqət göstərilir.

Novruz bayramı Azərbaycan xalqının qəlbində həmişə yaşamışdır. Azərbaycan xalqı bu bayramı əsrlər boyu yaşamışdır.

Nizami təkcə şair, müdrik söz ustası deyildi, həm də gözəl filosof idi. Onun əsərləri dünyanın azad fikir xəzinəsini layiqincə zənginləşdirmiş və bütün Şərq xalqlarını bəşəriyyətin firavanlığı naminə yaxşı, xeyirxah işlərə ruhlandırmışdır.

Azərbaycan xalqının böyük oğlu Nizami Gəncəvinin dahiyanə əsərləri dünən mədəniyyətinin qızıl fondunun ən parlaq nümunələrini təşkil edir və bəşəriyyətin böyük nümayəndələrinin yaratdıqları əbədiyaşar abidələr sırasında fəxri yer tutur.

Nizami bu gün də müasirimiz olaraq qalır. O, özünün ölməz humanist ideyaları ilə bəşəriyyətin işıqlı gələcəyinin qurulmasında iştirak edir.

Məhz Azərbaycanın zəngin tarixi, mədəniyyəti, Azərbaycan dili bizi - Azərbaycan xalqının nümayəndələrini bu gün də öz keçmişimizə hörmətlə yanaşmağıza imkan verir.

Azərbaycan müstəqil dövlət kimi inkişaf etdikcə, biz heç vaxt öz milli köklərimizi unutmamalıyıq.

Azərbaycan tarixində müstəsna xidmətləri olmuş şəxslərin xatirəsinə həmişə hörmətlə yanaşmalıyıq, onları həmişə ehtiramla yad etməliyik.

Öz keçmişini bilməyən, dərk etməyən, düzgün başa düşməyən insanın gələcəyi də ola bilməz.

Turizm infrastrukturunu inkişaf etdirmək üçün ilk növbədə informasiya gərəkdir.

İndi dünyanın müxtəlif ölkələrində, o cümlədən də bizdə turizmin infrastrukturunun inkişafına böyük əhəmiyyət verilir.

Azərbaycanın qabaqcıl mədəniyyət, incəsənət, ədəbiyyat xadimlərinin fəaliyyəti yüksək qiymətləndirilməlidir.

Kitablarımızın latın qrafikası ilə çap olunmasına qısa müddət ərzində nail olunduq. Əlbəttə, bu, böyük hadisədir.

Azərbaycanın incəsənəti, rəssamlıq məktəbi çox zəngindir, çox dərin köklərə əsaslanır və eyni zamanda, indi artıq gənc nəsil də öz yerini tutmaqdadır.

Azərbaycanı dünyada tanıdan bizim ziyalılarımızdır - alımlorımız, rəssamlarımız, şairlərimiz, yazıçılarımız, bəstəkarlarımızdır.

Azərbaycan cəmiyyətində həmişə ziyalılara böyük hörmət olubdur. Onların sözünə, əsərlərinə böyük maraq, tələbat olubdur.

Bizi bir millət kimi assimilyasiyadan qoruyan mədəniyyətimiz, dilimiz, musiqimiz və əsərlorımız olubdur.

Slava Rostropoviç böyük musiqiçi, böyük vətənpərvər, böyük humanistdir. O, ən ağır anlarda belə öz prinsiplərinə sadıq qalmış, həmişə haqq-ədalət uğrunda mübarizə aparmış insandır.

Kukla teatrının binası da öz memarlığı ilə fərqlənir. Burada işləyən aktyorlar üçün də, tamaşaçılar üçün də yaxşı şərait yaradılmışdır.

Muğam bizim milli sərvətimizdir. Azərbaycan xalqının sərvətidir.

İndi Azərbaycanın musiqi sənətində müxtəlif janrlarda ulduzlar var.

Xalçaçılıq sənəti Azərbaycan mədəniyyətinin bir hissəsidir.

Qədim dövrlərdən xalçaçılıq sənəti Azərbaycanda yaşayır və inkişaf edir. Azərbaycanda birinci xalçalar eramızdan əvvəl toxunmuşdur.

Azərbaycan xalçası öz gözəlliyi, keyfiyyəti ilə həmişə seçilmişdir.

Xalçaçılıq xalq sənətidir.

Azərbaycan xalçaları dünyanın ən məşhur muzeylərində və şəxsi kolleksiyalarda saxlanılır və nümayiş etdirilir.

Xalçaçılıq sənəti hər bir azərbaycanlı üçün çox doğma, əziz sənətdir və hər bir azərbaycanlı öz həyatını xalcasız təsəvvür edə bilmir.

Biz Azərbaycanda mədəni irsimizin qorunmasına, tarixi abidələrin qorunmasına çox böyük əhəmiyyət veririk.

Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən işgal edilmiş ərazilərində xalqımıza məxsus olan bütün tarixi abidələr dağıdılmışdır. Azərbaycan xalqına qarşı etnik təmizləmə siyasəti, eyni zamanda, bizim tarixi abidələrimizə də böyük ziyan vurmışdur.

Üzeyir bəyin ölməz, unudulmaz əsərləri Azərbaycan xalqının qəlbində yaşayır və əbədi yaşayacaqdır.

Üzeyir Hacıbəyli Azərbaycan xalqının dünya mədəniyyətinə bəxş etdiyi ən görkəmli şəxsiyyətlərdən biridir.

Azərbaycanın çox zəngin və böyük musiqi ənənələri vardır. Biz öz musiqimizlə fəxr edə bilərik.

Bakı Musiqi Akademiyası həm mədəniyyət ocağı, həm də təhsil ocağıdır.

Doğma Bakımızın siması dəyişir, bütün tarixi binalar təmir olunur.

Bizim xalqımız çox istedadlı xalqdır və onun imkanları olmalıdır ki, öz istedadını, öz potensialını bütün dünyaya çatdırı bilsin.

Xalqımızın öz ənənələri var, Vətəndən nə qədər uzaqlarda olsalar da, Vətəndə uzun müddət olmasalar da onların öz evinə, doğma torpağına, doğma şəhərinə, rayonuna məhəbbəti qəlblərində həmişə yaşayır.

“Dahi Nizaminin əsərləri ölməzdir, dəyərlidir və bütün nəsillər üçün əhəmiyyətlidir. Bu əsərlər bizim üçün və gələcək nəsillər üçün daim ilham mənbəyi olacaqdır”.

“...ensiklopediya Azərbaycan tarixini, Azərbaycanın bu gününü və ümumiyyətlə, Azərbaycanda bütün əsrlər boyu baş vermiş hadisələri oxuculara açıq-aydın, qərəzsiz, təhrifsiz çatdırılmalıdır. Bu, özümüz üçün də, Azərbaycan xalqı üçün də lazımdır, eyni zamanda dünya üçün də lazımdır”.

...Kitabların latin əlifbası ilə nəşri üçün tədbirlər görülür. Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının hazırlanması və nəşri haqqında qərarlar verilibdir. Bu, bizim tariximiz üçün, gələcək üçün çox mühüm, önəmli addımlardır.

Azərbaycan haqqında reallıqlar, həqiqətlər dünya ictimaiyyətinə çatdırılmalıdır. Azərbaycanın qədim tarixi var, Azərbaycanın çox zəngin mədəniyyəti, mədəni irsi var. Bu haqda dünyada mövcud olan məlumatlar, informasiyalar çox azdır, çox aşağı səviyyədədir. Bu sahədə də böyük işlər görmək lazımdır.

Biz indi daha çox iqtisadi uğurlardan danışırıq və hər bir dövlətin, hökumətin fəaliyyəti müəyyən meyarlarla ölçülür: iqtisadi artım, siyasi məsələlərin həlli, təhlükəsizlik məsələlərinin təşkil olunması. Ancaq bununla bərabər, hər bir ölkənin mənəvi, mədəni həyatı da ölkənin səviyyəsini göstərir.

Biz öz tariximizə sözdə yox, əməldə çox böyük hörmətlə yanaşmalıyıq və tarixi ədaləti də bərpa etməliyik.

Xalqımızı xalq kimi, millət kimi qoruyub saxlayan bizim ənənələrimiz olub, tariximiz olub, ədəbiyyatımız, ana dilimiz və mədəniyyətimiz olubdur. Mədəniyyət, ədəbiyyat, milli musiqi, ana dilimiz, tarixi keçmişimiz - biz bu sahələrə böyük diqqət göstərməliyik.

Ailə dəyərləri, bizim milli-mənəvi dəyərlərimiz, ənənələrimiz, bizim mədəniyyətimiz, tariximiz - bütün bunlar Azərbaycan xalqını qorumuşdur.

Tarixi-mədəni irlimizin qorunması üçün lazımı tədbirlər görüləcəkdir. Mədəniyyət infrastrukturuna əlavə vəsait ayrılacekdir. Bütün teatr və muzeylər yüksək səviyyədə təmir olunmalıdır.

Bizim milli-mənəvi dəyərlərimiz Azərbaycan xalqını qorudu, möhkəmləndirdi. Biz buna sadıqik. Eyni zamanda, biz dünyaya da açığıq. Çünkü hər bir mütərəqqi təcrübə Azərbaycanda da tətbiq olunmalıdır. Əlbəttə ki, bizim şəraitimizi nəzərə almaq şərtildə.

Bizim zəngin tarixi-mədəni irlimiz qorunub saxlanılır. Biz bu məsələyə də çox böyük diqqət göstərməliyik. Mən çox şadam ki, Şəki xanlarının sarayı artıq bərpa olunubdur. Bu, böyük hadisədir. Bu bölgədə - Şəkidə və ətraf rayonlarda Azərbaycan mədəniyyətinin çox dəyərli abidələri vardır. Azərbaycanda bütün tarixi abidələr qorunub saxlanılır. Azərbaycanda döyünlülük var, tolerantlıq var. Bütün millətlərin nümayəndələri, bütün dinlərin nümayəndələri bir ailə kimi yaşayır. Dünən mən Qax rayonunda gürcü kilsəsinə baş çəkdim. Bilirsiniz ki, Azərbaycanda rus kilsəsi fəaliyyət göstərir. Yəhudi sinaqoqu fəaliyyət göstərir. Bu yaxınlarda katolik kilsəsinin tikintisi başlanır. Azərbaycan bu baxımdan dünya üçün nümunə ola bilər və olmalıdır. Çünkü Azərbaycanda milli, dini döyünlülük, tolerantlıq çox yüksək səviyyədədir.

Azərbaycan qadını ölkəmizdə sülhün və əmin-amanlığın qorunub saxlanması naminə əzmkarlıq göstərir, vətəndaş həmrəyliyi və dövlətçiliyimizin daha da gücləndirilməsi, milli-mənəvi dəyərlərin daim yaşadılması və mədəniyyətimizin inkişaf etdirilməsi üçün var qüvvəsini səfərbər edir.

Azərbaycan xalqının, bizim hamımızın xüsusiyyətlərini qoruyub saxlamaq üçün, əlbəttə ki, ədəbiyyatımızın, mədəniyyətimizin böyük rolü olmuşdur. Əgər bunlar olmasaydı, əgər Azərbaycan xalqı öz tarixi köklərinə bağlı olmasaydı, bizim bugünkü taleyimiz başqa cür ola bilərdi. Məhz Azərbaycanın zəngin tarixi, mədəniyyəti, Azərbaycan dili bizi - Azərbaycan xalqının nümayəndələrini bu gün də öz keçmişimizə hörmətlə yanaşmağımıza imkan verir.

Azərbaycan Tarix Muzeyi indi əsaslı təmirə saxlanılıb və bu, çox yüksək səviyyədə görüləcəkdir. Dünyanın, Avropanın bu sahədə olan ən qabaqcıl mütəxəssisləri dəvət edilib və Hacı Zeynalabdin Tağıyevin evi onun tikdirdiyi kimi, bəlkə

ondan da gözəl bərpa olunacaqdır. Azərbaycanın bütün mədəniyyət ocaqları - müzeylər, teatrlar, digər infrastruktur bərpa olunmalıdır.

Azərbaycanın çox zəngin mədəniyyəti var və biz çox istəyirik ki, Fransa tamaşaçıları bu mədəniyyətlə tanış olsunlar, gələcəkdə belə sərgilərin sayı daha da artınsın, insanlarımız bir-birinə daha da yaxın olsunlar.

Sammitdən sonra yaradılmış Rabitə və İnfomasiya Texnologiyaları Nazirliyi bu sahədə aparıcı rol oynayaraq xüsusi dövlət programı çərçivəsində biliklərə əsaslanan iqtisadiyyata doğru müxtəlif layihələr gerçəkləşdirir.

...Azərbaycan bu gün infomasiya texnologiyaları sahəsinin genişləndirilməsi üçün böyük imkanlara malikdir.

... İnfomasiya texnologiyaları bu gün dünyada çox böyük əhəmiyyət daşıyan bir sahədir. Böyük potensialı, perspektivləri olan bir sahədir. Azərbaycan da burada geri qalmamalıdır. Biz bu sahədə də böyük addımlar atmalıyıq.

Bizim mədəniyyət ocaqlarımız yüksək səviyyədə olmalıdır. Bütün bu sahəyə diqqət gərək yüksək olsun.

...Azərbaycanın qabaqcıl mədəniyyət, incəsənət, ədəbiyyat xadimlərinin fəaliyyəti yüksək qiymətləndirilməlidir...

Milli ruh, bizim mənəvi dəyərlərimiz, tariximiz, torpağa bağlılığımız - bundur bizim gələcəyimizi müəyyən edən amillər.

Ölkəmizin inkişafının möhkəmlənməsi üçün, xalqımızın daha da tərəqqisi üçün, bütövlükdə, bu humanitar sahəyə böyük diqqət göstərilməlidir... Kitablarıımızın latın qrafiyası ilə çap olunmasına qısa müddət ərzində nail olduq. Əlbəttə, bu, böyük hadisədir. Amma dövlət, hökumət başqa hansı tədbirləri görməlidir ki, biz bu işdə istədiyimizə daha da tezliklə nail olaq.

...Dünyada mövcud olan ən qabaqcıl texnologiyaların Azərbaycana gətirilməsi bizim qarşımızda duran əsas vəzifələrdən biridir.

Bu sahənin həm Azərbaycan üçün, həm də dünya üçün çox böyük perspektivləri var .

...Bizim gənc nəslimiz bilikli, dünyaya açıq olmalıdır, dünyada gedən proseslərə bələd olmalıdır, izləməlidir. Ən qabaqcıl texnologiyalar Azərbaycana gəlməlidir.

...Məhz bilik, məhz savad, yeni texnologiyalar - bunlar ölkəyə uğur, rifah gətirir, inkişaf, müasirlilik gətirir.

...Hər bir ölkənin mənəvi, mədəni həyatı da ölkənin səviyyəsini göstərir. Bu sahəyə daha da böyük diqqət göstərilməlidir.

Azərbaycanı dünyada tanınan bizim ziyalılarımızdır-alımlorımız, rəssamlarımız, şairlərimiz, yazıçılarımız, bəstəkarlarımızdır. Azərbaycanı bu insanlar tanıdlar. Bu insanlar Azərbaycan cəmiyyətinin aparıcı təbəqəsidir, cəmiyyətin elitarasıdır.

Təbrìklər

RAMAZAN BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

Hörmətli həmvətənlərim!

Sizi dünya müsəlmanlarının əziz Ramazan bayramı münasibətilə səmimi qəlbdən təbrik edirəm.

Qurani-Kərimin nazil edildiyi müqəddəs Ramazan ayı bəşər mənəviyyatı tarixində dərin iz qoyan mübarək aylardandır. Dünyanın müsəlman xalqları arasında dini-mənəvi birlik duyğusunu qoruyub yaşıdan, qəlblərdə iman gücünü artırın bu bayram insanları səbrli, gözəl niyyətli olmağa, sabab işlər görməyə və ilahinin hikmətlərindən faydalana mağaza çağırır, yer üzündə sülhün, əmin-amanlığın və qardaşlığın bərqərar olması naminə birgə səylər göstərməyə dəvət edir.

Tarix boyu özünün zəngin milli-mənəvi və dini dəyərlərinə həmişə sadiq qalmış Azərbaycan xalqı dünya müsəlmanları ilə həmrəylik nümayiş etdirərək bu mübarək günləri böyük təntənə ilə qarşılıyor. Din qarşısında öz vicdan borcunu yerinə yetirən və Ramazan ayının sinaqlarından almıaçıq çıxan hər bir vətəndaşımız bu günü böyük fərəhlə bayram edir. Cəmiyyətdə birlik və bərabərliyin təntənəsinə çevrilən Ramazan bayramı ölkəmizin sabahı olan gəncliyin dərin mənəviyyata və yüksək əxlaqa sahib bir nəsil kimi Vətənə sədaqət ruhunda yetişməsində də mühüm rol oynayır.

Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü yolunda canından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının unudulmaz xatırəsini bu müqəddəs bayram gündündə ehtiramla yad edir, ruhları şad olsun deyirəm, şəhidlərin ailələrinə və yaxınlarına səbr diləyirəm.

Ölkəmizdən kənarda yaşayan bütün soydaşlarımıza Ramazan bayramı münasibətilə ən xoş arzularımı çatdırıram.

Əziz bacı və qardaşlar!

Yeni minilliyyin, yeni əsrin daim yeniləşən Azərbaycanın tərəqqisi namənə apardığınız nəcib işlərdə hamınıza böyük uğurlar diləyir və bütün pak niyyətlərinizin gerçek olmasını arzu edirəm.

Ramazan bayramınız mübarək olsun!

***İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 24 noyabr 2003-cü il***

DÜNYA AZƏRBAYCANLILARINA

Əziz həmvətənlər!

Hörmətli soydaşlarım!

Sizə Azərbaycan xalqının ən mühüm bayramlarından biri olan Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi günü münasibətilə müraciət edirəm. Azərbaycan xalqının müstəqillik əldə etdiyi vaxtdan 31 dekabr bütün dünyada yaşayan soydaşlarım tərəfindən hər il qeyd edilən ümummilli bir bayramdır. Onun əsas qayəsini Azərbaycan dövlətçiliyi, xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinə hörmət, Azərbaycan xalqına mənsubluq, Vətənə bağlılıq hissi və ideyaları təşkil edir.

Dünya azərbaycanlılarının milli birlik və həmrəyliyinin güclənməsi müstəqil dövlət quruculuğu dövründə mümkün olmuşdur. 31 dekabr ilk dəfə ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən, o, hələ Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri olarkən dünya azərbaycanlılarının həmrəylik və milli birlik bayramı elan edilmiş, sonra isə bütün Azərbaycan xalqının, dünya azərbaycanlılarının milli bayramına çevrilmişdir. Keçən dövrdə Heydər Əliyev bütün dünyada azərbaycanlıların milli birlik və həmrəylik hissələrinin güclənməsi, onların ümummilli ideyalar, Azərbaycan dövlətçiliyi ətrafında sıx birləşməsi üçün ardıcıl və məqsədyönlü fəaliyyət göstərmişdir. Xarici ölkələrə səfərləri zamanı Azərbaycan diasporunun nümayəndələri ilə görüşləri, 2001-ci ilin noyabrında Bakıda yüksək səviyyədə Dünya azərbaycanlılarının I qurultayını keçirməsi və sonrakı məqsədyönlü siyaseti dünya azərbaycanlılarının milli mənlik şüurunun güclənməsinə, müxtəlif ölkələrdə azərbaycanlı ic-malarının mütəşəkkilliyyinin artmasına, onların tarixi Vətənlə əlaqələrinin möhkəmlənməsinə güclü təkan vermişdir.

Azərbaycanlılıq ideyasının birləşdirici dəyər kimi bütün dünyada yaşayan azərbaycanlılar arasında yayılması, dilimizin, mədəniyyətimizin, müttərəqqi adət-ənənələrimizin, tariximizin yaşadılması və inkişaf etdirilməsi Prezident Heydər Əliyevin ideyası idi. Düşünürəm ki, bütün dünyada yaşayan soydaşlarımın mədəni-mənəvi birliyinin mühüm şərti olaraq bu ideya bu gün də, gələcəkdə də bizim siyasetimizin əsasını təşkil edəcəkdir.

Dünya azərbaycanlılarının Azərbaycan Respublikası ilə, xalqımızın yeganə milli dövləti ilə əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi, bu əlaqələrin hüquqi və mədəni-mənəvi əsaslarının gücləndirilməsi qarşımızda duran mühüm vəzifələrdən biridir. Hər bir azərbaycanlı dünyanın hansı ölkəsində ya-

şamasından asılı olmayaraq, Azərbaycan dövlətinin, xalqının problemləri ilə yaşamalı, onların həlli üçün əlindən gələni etməlidir. Eyni zamanda, Azərbaycan hökuməti də dövlətin maddi və mənəvi imkanlarından bütün dünya azərbaycanlılarının bəhrələnməsinə şərait yaratmalı, onların milli və vətəndaş hüquqlarının qorunması üçün istifadə etməlidir.

Tarixi təcrübə sübut edir ki, dünyanın müxtəlif ölkələrində six icmalar şəklində yaşayan, öz milli-etnik mənsubiyyətini və xüsusiyyətlərini, mədəni-mənəvi dəyərlərini qoruyub saxlayan soydaşlar həm məskun olduqları ölkələrin və dövlətlərin iqtisadi, siyasi və sosial-mədəni həyatında fəal iştirak edir, həm də tarixi Vətəninin, ölkəmizin qayğısına qala bilir. Bu baxımdan Müstəqil Dövlətlər Birliyi ölkələrində, Avropada, Amerikada, Asiyada yaşayan çoxsaylı Azərbaycan icmalarının və cəmiyyətlərinin geniş imkanları, istifadə olunmamış potensial mövcuddur və bu potensial ümummilli maraqlara xidmətə yönəldiməlidir.

Bu gün dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyinin və mütəşəkkilliyyinin güclənməsi, onların ümummilli ideyalar ətrafında six birləşməsi üçün daha geniş imkanlar yaranmışdır. Son on ildə apanlan düzgün daxili və xarici siyaset nəticəsində Azərbaycan dövləti güclənmiş, qlobal iqtisadi-enerji və nəqliyyat-kommunikasiya layihələrinin mərkəzinə, regional proseslərin həllədici faktoruna çevrilmişdir. Hazırda Azərbaycan dövləti dünya azərbaycanlılarının ümumbəşəri və milli-mədəni hüquqlarının, beynəlxalq konvensiyalarla təsbit edilmiş insan haqlarının qorunmasını təmin etmək üçün daha təsirli vasitələrə malikdir. Əmin ola bilərsiniz ki, Azərbaycan dövləti və onun siyasi rəhbərliyi dünya azərbaycanlılarının Vətənə və xalqa mənsubluq hissini gücləndirmək, onların respublikamızın iqtisadi, mədəni həyatında, dövlət quruculuğunda hərtərəfli iştirakı üçün bütün zəruri tədbirləri görəcəkdir.

Dünya azərbaycanlılarının mütəşəkkilliyyinin möhkəmlənməsi, soydaşlarımızın milli birlik və həmrəyliyinin, sözün həqiqi mənasında, təmin edilməsi ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin ən böyük arzularından biri idi. Xalqımız, bütün dünya azərbaycanlıları mərhum Prezidentimizin dünyasını dəyişməsindən sonra daha six birləşdi, onun müəyyən etdiyi strateji kursa, ideyalara sədaqət nümayiş etdirdi, onları həyata keçirib, başa çatdırmaq əzmini bir daha təsdiq etdi.

Bu əziz bayram gündündə Sizi bir daha səmimi qəlbdən təbrik edir, hər birinizə sağlamlıq, firavanlıq, əmin-amانlıq və Vətənimizin tərəqqisi yolunda davamlı uğurlar arzulayıram.

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 26 dekabr 2003-cü il*

QURBAN BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

Hörmətli həmvətənlər!

Sizi müqəddəs Qurban bayramı münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.

Ulu Tanrıının islami bir din olaraq tamamladığı bu əziz gün insanları saflığa, qardaşlığa və yüksək mənəviyyata çağırın ilahi hikmət rəmzi kimi bütün dünya müsəlmanları tərəfindən geniş qeyd olunur. Müsəlman aləmi əsrlər boyu bu hikmətin işığında dünya sivilizasiyasına neçə-neçə dəyərli töhfələr bəxş etmişdir. Bu bayram islamın bütün ali prinsiplərini özündə birləşdirməklə dərin məna daşıyır, hər bir insanda qüvvətli iman və etiqad, ülvi amal uğrunda hər cür fədakarlığa hazır olmaq duyğusu aşılıyır, düzlük və mənəvi saflıq əhval-ruhiyyəsi tərbiyə edir.

Mübarək Qurban bayramının ölkəmizdə də təntənəli şəkildə qeyd edilməsi Azərbaycan xalqının öz milli-mənəvi dəyərlərinə, dini ənənələrinə sadiq olduğunu əyani şəkildə özündə təcəssüm etdirir. Bu əziz bayram günlərində bir-birinə daha da doğmalaşan həmvətənlərimiz din qarşısında müqəddəs borclarını şərəflə yerinə yetirməkdən sevinc duyur, dualar edir, bəxş etdiyi gözəl nemətlərə görə Böyük Yaradana minnətdarlıqlarını ifadə edirlər. İnanıram ki, ölkəmizin inkişafı, xalqımızın rifahının yüksəldilməsi üçün etdiyiniz dua və niyyətlər, bütün arzularınız gerçəkləşəcək, bu ilki Qurban bayramı daha xoş günlərin müjdəcisi olacaqdır. Azərbaycanın haqq işi uğrunda şəhid olmuş Vətən övladlarının əziz xatirəsini bu bayram günlərində ehtiramla yad edir, mərhumların yaxınlarına və xalqımıza səbir diləyirəm.

Qurban bayramı insanlar arasında səmimiyyəti artırın və qardaşlıq telərini gücləndirən gözəl bir vasitədir. Əmin olduğumu bildirmək istəyirəm ki, bu müqəddəs Qurban bayramı bütün Azərbaycan xalqının, ölkəmizin sərhədlərindən uzaqlarda yaşayan soydaşlarımızın bir-birinə olan diqqət və qayğısının artması ilə əlamətdar olacaq, cəmiyyətdə həmrəyliyin daha da möhkəmləndirilməsi işinə öz töhfəsini verəcəkdir.

Əziz bayram münasibətilə hər birinize xoşbəxtlik və cansağlığı, müstəqil Azərbaycanın gələcək inkişafı naminə işlərinizdə uğurlar arzu edirəm.

Bayramınız mübarək olsun!

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
31 yanvar 2004-cü il*

8 MART - BEYNƏLXALQ QADINLAR GÜNÜ MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN QADINLARINA TƏBRİK

Hörmətli qadınlar!

Əziz analar və bacılar!

Sizi - bütün Azərbaycan qadınlarını 8 Mart Beynəlxalq Qadınlar günü münasibətilə səmimi qəlbən təbrik edirəm.

8 Mart bəşəriyyətin ülvi bir varlıq olan qadına bəslədiyi məhəbbət və ehtiramı parlaq ifadə etdirən bayram kimi dünyada geniş qeyd olunur. İnsan cəmiyyətinin mədəni inkişaf səviyyəsi və yüksəlişi orada qadına, anaya olan münasibət ilə sıx bağlıdır. Qadınlar bəşəriyyətin taleyüklü problemlərinin həllinə həmişə öz töhfələrini vermiş və bu gün də müasir dünyanın inkişaf istiqamətlərinin müəyyən edilməsində böyük xidmətlər göstərirlər.

Azərbaycan qadınları tarix boyu xalqımızın taleyində əhəmiyyətli rol oynamışlar. Azərbaycanın müdrik hökmdar, cəsur sərkərdə, istedadlı şair və sənətkar qadınlarının adları çoxəsrlik zəngin tariximizin səhifələrinə qızıl hərflərlə yazılmışdır. Qadın adına hədsiz məhəbbət və ehtiram söz və sənət abidələrimizdə öz parlaq təcəssümünü tapmışdır. Görkəmli sənətkarlarımız Azərbaycan qadınının gözəlliyini, mənəvi saflığını, mərdliyini və sədaqətini öz əsərlərində dönə-dönə tərənnüm etmişlər. Xalqımızın təfəkküründə ən əziz, ən qiymətli bilinən Vətən, torpaq, dil anlayışlarının ana adı ilə bağlı olmasından qadın, ana adına verilən yüksək qiymətin əyani təzahürüdür.

Tarixi keçmişin ağır sınaqlarından alniaçıq, üzüağ çıxmış Azərbaycan qadını bu gün öz dövlət müstəqilliyini bərpa etmiş ölkəmizdə gedən siyasi, ictimai, iqtisadi, mədəni proseslərdə fəal iştirak edir. Azərbaycanın müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi, ərazi bütövlüyüün qorunması, hüquqi, demokratik dövlət quruculuğu, iqtisadi yüksəlişin təmin olunması işlərinin gerçəkləşdirilməsində qadınlarımız misilsiz xidmətlər göstərirlər. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqışəsi nəticəsində doğma torpaqlarımızın bir qisminin işgal altında olduğu indiki dövrdə Azərbaycan qadını gəncləri Vətənə sədaqət ruhunda tərbiyə edərək onları xalqa, cəmiyyətə laiyqli övlad yetişdirmək kimi müqəddəs vəzifənin öhdəsindən şərəflə gəlir. Əminəm ki, cəmiyyət qarşısında öz məsuliyyətini bütün dərinliyi ilə dərk edən Azərbaycan qadını bundan sonra da müstəqil respublikamızın tərəqqisinə böyük töhfələr verəcəkdir.

Əziz qadınlar!

Həminizə cansağlığı, ailə səadəti, xoşbəxtlik və gələcək işlərinizdə uğurlar dileyirəm.

Bayramınız mübarək olsun!

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
6 mart 2004-cü il*

NOVRUZ BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

Əziz həmvətənlər!

Hörmətli soydaşlar!

Sizi Novruz bayramı münasibətilə səmimi qəlbdən təbrik edir, hər birinizi xoş arzularımı yetirirəm.

Novruz xalqımız tərəfindən qədim zamanlardan həmişə barışq, dostluq, səmimiyyət, təmizlik və yeniləşmə əhval-ruhiyyəsi yaradan Bahar bayramı kimi qeyd olunub. Novruz təbiətin oyanışı ilə ürəklərdə saf niyyətlərin, xoş arzuların yarandığı bir bayram, insanla təbiətin bütövləşməsinin, harmoniyasının təcəssümü hesab olunur. Əsrlərin sınağından çıxmış mənəvi dəyərlərimizi, adət-ənənələrimizi özündə yaşıdan Novruz insanlar arasında birliyin və mehribanlığın möhkəmləndirilməsi, onların bir-birinə mərhəmət və diqqət göstərməsi kimi sağlam bir təməl yaratmışdır. Azərbaycanın müstəqillik əldə etməsindən sonra Novruz bayramı dövlət səviyyəsində qeyd olunmağa başladı ki, bu da tarixi köklərə qayıdışın, milli-mənəvi dəyərlərə qayğıının güclənməsini şərtləndirdi.

Xüsusi qeyd etməyə dəyər ki, Bahar bayramı kimi Novruz təkcə Azərbaycanda deyil, dünyanın bir çox ölkələrində böyük təntənə ilə qeyd olunur. Bu bayrama hər yerdə yenilik, nikbinlik, arzuların həyata keçməsi və həmrəylik vasitəsi kimi baxırlar.

Novruz bayramını hər kəsin öz ev-eşiyində, ocağı başında qeyd etməsi xalqımızın gözəl adətlərindəndir. Təəssüflər olsun ki, torpaqlarından didərgin salınmış, qaçqın və məcburi köckünə çevrilmiş həmvətənlərimiz bayramı bu il də öz doğma yurdlarında qarşılıya bilmirlər. Əminəm ki, atababa ocağından didərgin düşmüş soydaşlarımızın bu bayramı öz doğma torpaqlarında qeyd edəcəyi gün uzaqda deyildir. Mən bayram münasibətilə qaçqın və məcburi köckünləri, Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda öz saqlamlığını itirmiş və əlil olmuş insanları, şəhid ailələrini, habelə sərhədlərimizin keşiyində duran, ölkəmizin müdafiəsini təmin edən əsgər və zabitləri təbrik edir, onlara ən xoş arzularımı çatdırıram. Novruz həm də xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların milli birlik bayramıdır. ölkə hüdudlarından kənardə yaşayan bütün azərbaycanlılar bu bayramı böyük sevinc və qürurla qeyd edirlər. Novruz şənliklərində yaranan xoş ünsiyət onları həm bir-biri ilə, həm də doğma Azərbaycanla daha sıx bağlayır,

hər bir soydaşımızda milli mənlik şüurunu, azərbaycanlılıq hissələrini və duygularını gücləndirir. Bu bayram şənlikləri azərbaycanlıları Vətənə, atababa yurdları Azərbaycana, milli köklərə daha sıx bağlayır.

Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev tərəfindən əsasları yaradılmış və möhkəmləndirilmiş Azərbaycan dövləti getdikcə qüdrətlənir. Dövlət və cəmiyyət həyatının bütün sahələri qabaqcıl dünya standartlarına uyğunlaşdırılır, demokratik dəyərlər, insan hüquqları daha dolğun təmin olunur. İqtisadi sahədə inkişaf artır, əhalinin sosial rifahı yüksəlir. Cəmiyyətimizdə milli birlilik, sosial həmrəylik güclənir.

Vətəndaşlarımızın nikbin əhval-ruhiyyəsi, sabaha inam hissi artır. Əhalinin ən müxtəlif təbəqələri, sosial qrupları arasında əməkdaşlıq və həmrəylik möhkəmlənir.

Ağrılı problemimiz olan Ermənistən - Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində səyləri artırılmışq, bütün daxili imkanlardan, beynəlxalq hüququn gücündən istifadə edirik. Bizim mövqeyimiz qəti və prinsipialdır: Azərbaycanın suverenliyi, ərazi bütövlüyü təmin edilməli, regionda sabitlik və təhlükəsizlik qorunmalı, vətəndaşlarımızın pozulmuş hüquqları bərpa olunmalıdır. Dövlətimizin və xalqımızın gücü, birliyi, insanların əzmi və iradəsi məqsədlərimizə çatacağımıza bizzət tam əminlik yaradır.

Bu əziz bayram gündündə hər bir azərbaycanlıya, hər bir ölkə vətəndaşına, onların ailələrinə bir daha səadət, firavanlıq, cansağlığı arzu edirəm və uğurlar diləyirəm.

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
19 mart 2004-cü il*

VI ƏNƏNƏVİ BEYNƏLXALQ “ŞƏRQ-QƏRB” BAKİ KİNOFESTİVALINA

Sizi - VI Ənənəvi Beynəlxalq “Şərq-Qərb” Bakı kinofestivalının iştirakçılarını Azərbaycan torpağında ürəkdən salamlayır və festivalın iştirakçılara xoş arzularımı çatdırıram.

Sürətlə qloballaşan dünyada mədəni ineqrasiya proseslərinin geniş vüsət aldığı bir dövrdə “Şərq-Qərb” kinofestivalının keçirilməsi təqdirdələyiq hadisədir. Artıq gözəl bir ənənə şəklini alan bu festival ölkələrimiz, xalqlarımız arasında qarşılıqlı anlaşma və dostluq əlaqələrinin möhkəmlənməsinə, kinematoqrafiya ənənələrinin qorunması işinə xidmət edir.

Kinofestivalın Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində təşkil olunması, bu qədim şəhərin Şərqlə Qərb dünyasının qovuşduğunda yerləşməsi onun xalqlar arasında həqiqi mənəvi körpü rolunu təcəssüm etdirir. Ümidvar olduğumu bildirirəm ki, belə tədbirlərin keçirilməsi mədəniyyətlərin konstruktiv və faydalı dialoqu prosesinə öz töhfəsini verməklə yanaşı, milli kinematoqrafiyamızın bundan sonrakı inkişafına da müsbət təsir göstərəcəkdir.

Hörmətli kinofestival iştirakçıları! Ölkəmizin mədəni həyatında əlamətdar hadisə olan bu böyük kino bayramı münasibətilə sizi səmimi qəlbdən təbrik edir, hər birinizə cansağlığı, xoşbəxtlik və yeni yaradıcılıq uğurları diləyirəm.

***İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 15 may 2004-cü il***

TÜRKİYƏ AZƏRBAYCAN DƏRNƏKLƏRİ FEDERASIYASININ TƏSIS KONFRANSININ İŞTİRAKÇILARINA

Əziz həmvətənlər! Hörmətli soydaşlar!

Sizi - Türkiyə Azərbaycan Dərnəkləri Federasiyasının təsis konfransının iştirakçıları və qonaqlarını səmimiyyətlə salamlayır, toplantının işinə uğurlar diləyirəm.

Hazırda dünya azərbaycanlılarının birlik və həmrəyliyinin möhkəmləndirilməsində, onların azərbaycanlılıq ideyaları, Azərbaycan dövləti ətrafında sıx birləşməsi işində mühüm bir mərhələ yaşanmaqdadır. Bu işdə müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin tarixi rolü xüsusi qeyd olunmalıdır. Onun rəhbərliyi ilə keçən illərdə dünya azərbaycanlılarının yüksək səviyyədə təşkilatlanması, bir-biri ilə və tarixi Vətənlə əlaqələrinin möhkəmlənməsi, yaşadıqları ölkələrin siyasi, iqtisadi və mədəni həyatında fəal iştirak etməsi üçün mühüm işlər görülmüşdür. Dövlət başçısı kimi xarici ölkələrə səfərləri zamanı Heydər Əliyev mütəmadi olaraq azərbaycanlı icmaları ilə görüşlər keçirir, diaspor təşkilatlarının qurulmasına kömək göstərir, fəaliyyəti üçün dəyərli tövsiyələr verirdi. 2001-ci ildə dünya azərbaycanlılarının I qurultayının keçirilməsi, daha sonra Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması soydaşlarımıza işə güclü təkan oldu.

Ümummilli liderimizin əsasını qoyduğu böyük iş bu gün inamla davam etdirilir. Dövlətimiz xaricdəki azərbaycanlı icmalarının təşkilatlanması, onların birliyinin təmin edilməsi, doğma Vətənlə əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi, güclü Azərbaycan lobbisinin formalasdırılması, azərbaycanlıların beynəlxalq hüquq və konvensiyalarla təsbit olunmuş milli və vətəndaş həqlarının təmin olunması üçün zəruri tədbirlər görülür və bu iş bundan sonra da davam etdiriləcəkdir. Eyni zamanda, xaricdəki azərbaycanlılar da mühüm ictimai amilə çevrilərək, yaşadıqları ölkələrin siyasi, iqtisadi, ictimai və mədəni həyatında fəal iştirak etməlidirlər. Müxtəlif ölkələrdə yaşayan azərbaycanlı icma və cəmiyyətləri ümummilli məsələlərdə razılışdırılmış mövqə nümayiş etdirməli, Azərbaycanın xeyrinə səmərəli və davamlı Lobbiçilik fəaliyyətinin genişləndirməlidir.

Azərbaycanlılar həmişə Türkiyənin siyasi və mədəni həyatında fəallığı ilə seçilmiş, bütün sahələrdə yüksək səviyyədə təmsil olunmuş, cəmiyyətə sıx integrasiya olunmuşlar. Dost və qardaş Azərbaycan və Türkiyə

dövlətlərini və xalqlarını bütün sahələrdə eyni məqsədlər, ortaq mövqə bir-ləşdirir. Strateji məqsədlərin ümumiliyi, eyni mədəni-mənəvi dəyərlər, üst-üstə düşən milli maraqlar bütün sahələrdə səmərəli əməkdaşlıq üçün gözəl zəmin yaradır. Bu mənada qardaş Türkiyədə yaşayan azərbaycanlıların, onların icma və cəmiyyətlərinin fəaliyyəti xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Azərbaycan və türk xalqlarını bir-birindən heç vaxt ayırmayan, "Azərbaycanın sevinci sevincimiz, kədəri kədərimizdir", "bir millət, iki dövlət" söyləyən böyük öndərlər - Mustafa Kamal Atatürk və Heydər Əliyev hər iki xalq üçün vahid fəaliyyət istiqaməti müəyyən etmişlər. Türkiyə və Azərbaycan arasında rəsmi və ictimai əlaqələrin genişlənməsində, hər iki dövləti təmsil edən qeyri-hökumət təşkilatlarının fəaliyyətinin gücləndirilməsində həm Azərbaycanın, həm də Türkiyə dövlətinin rəhbərləri xüsusi rol oynamışlar.

Bu gün təsis konfransına toplanmış Türkiyə Azərbaycan Dərnəkləri Federasiyasını qarşıda məsul və şərəfli işlər gözləyir. Bu ölkədə fəaliyyət göstərən azərbaycanlı təşkilatlarının zəngin ictimai-siyasi təcrübəsi vardır. Onlar iki xalqın birliyi üçün çox iş görmüşlər. Lakin qarşıda bu icmaları da-ha böyük işlər gözləyir. Azərbaycanlı cəmiyyətləri bundan sonra da iki qardaş xalqın daha da yaxınlaşması işinə fəal kömək göstərməli, Türkiyədə Azərbaycanı layiqincə təmsil və təbliğ etməli, ictimai, humanitar və elmi-mədəni əlaqələri inkişaf etdirməlidirlər. Bu sahədə onların istifadə olunmuş imkanları və geniş potensialı vardır.

Türk və azərbaycanlı icmaları Avropa və Amerikada öz fəaliyyətlərini əlaqələndirməli, ortaq mövqedən çıxış etməlidirlər. Ayrıca qeyd etməliyəm ki, Türkiyəni təmsil edən təşkilatlar hər zaman və hər yerdə Azərbaycanın maraqlarını fəal müdafiə etmiş, onun təəssübünü çəkmiş, müxtəlif bədxah niyyətlərin qarşısının alınmasında mühüm rol oynamışlar. Heç şübhə etmirəm ki, bu fəaliyyət bundan sonra da davam etdiriləcəkdir.

Konfrans iştirakçılarını və qonaqları bir daha salamlayırmış, onun qəbul edəcəyi qərarların, qarşısına qoyduğu nəcib məqsədlərin həyata keçirilməsində uğurlar diləyirəm.

***İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 27 may 2004-cü il***

XALQ ŞAIRİ VAQİF SƏMƏDOĞLUNA

Hörmətli Vaqif Səmədoğlu!

Sizi - xalqımızın tanınmış şairini 65 illik yubileyiniz münasibətilə ürək dən təbrik edirəm.

Siz 60-70-ci illərdə ədəbiyyatımıza yeni ab-hava gətirmiş sənətkarlar nəslinin layiqli nümayəndələrindən birisiniz. Müasir insanın mənəvi aləmini, onun dünya və zaman haqqında düşüncə və axtarışlarını əks etdirən əsərləriniz sənətsevərlər tərəfindən həmişə maraqla qarşılanmışdır. Şerlərinizə bir çox musiqi əsərlərinin yazılması sübut edir ki, böyük şairimiz Səməd Vurğunun ədəbi varisi kimi Siz dilimizin tükənməz poetik imkanlarından məharətlə bəhrələnmiş, gözəl sənət nümunələri yarada bilmisiniz.

Sizin ictimai fəaliyyətiniz ədəbi-bədii əsərlərinizdəki fikir və düşüncələrin əməli surətdə gerçəkləşməsinin parlaq nümunəsidir. Əminəm ki, Siz müstəqil Azərbaycan Respublikasının hərtərəfli inkişafı yollarında bundan sonra da öz bilik və bacarığınızı əsirgəməyəcəksiniz.

Sizə uzun ömür, cansağlığı və yeni yaradıcılıq uğurları arzulayıram.

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 5 iyun 2004-cü il*

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏTBUAT İŞÇİLƏRİNƏ

Hörmətli mətbuat işçiləri!

Sizi 22 iyul - Milli Mətbuat günü münasibətilə ürəkdən təbrik edir, hər birinizə ən səmimi arzularımı çatdırıram.

130 ilə yaxın tarixi olan Azərbaycan milli mətbuatının zəngin və şərəfli ənənələri vardır. Azərbaycan mətbuati həmişə qabaqcıl ictimai fikrin, milli tərəqqi ideyasının carçası kimi çıxış etmiş, xalqımızın azadlıq arzularının güclənməsində, milli şurun, mədəniyyətin formalaşmasında böyük rol oynamışdır.

XX əsrin sonlarında yenidən öz dövlət müstəqilliyini qazanmış ölkəmizdə milli dövlət ideyalarının və ənənələrinin möhkəmlənməsində, demokratik dəyərlərin bərqərar olmasına, beynəlxalq aləmdə Azərbaycanın rolunun və nüfuzunun güclənməsində mətbuatımızın xidmətləri xüsusi qeyd edilməlidir.

Öz müstəqilliyinin ikinci onilliyini yaşayan Azərbaycanda demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət quruculuğu prosesi uğurla davam edir. Demokratik inkişafın təməl prinsiplərindən olan söz, fikir və məlumat azadlığının təmin olunması, onların daşıyıcısı olan kütləvi informasiya vasitələrinin inkişafı və sərbəst fəaliyyəti üçün optimal şərait yaradılması Azərbaycanın dövlət başçısı kimi mənim qarşısında duran prioritet vəzifələrdəndir. Biz mətbuata və ümumiyyətlə kütləvi informasiya vasitələrinə hüquqi dövlət və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğunda, demokratik hüquq və azadlıqların təmin olunmasında güclü vasitə kimi baxırıq, cəmiyyətin aktual problemlərinin ictimai-ləşməsində, aşkarlığın və şəffaflığın təmin olunmasında, sivil dünyaya integrasiya prosesində onun rolunu lazıminca qiymətləndiririk.

Hər bir ölkədə azad mətbuatın əsas vəzifəsi siyasi plüralizmi, söz və fikir azadlığını daha da dərinləşdirmək, vətəndaşların informasiya ehtiyaclarını ödəməkdən ibarətdir. Lakin bununla yanaşı, düşünürük ki, mətbuatımız bu gün öz mütərəqqi ənənələrini davam etdirərək, həqiqət carçası rolda çıxış etməli, cəmiyyətdəki problemləri və nöqsanları ictimai müzakirəyə çıxarmalı, demokratik proseslərin fəal iştirakçısı olmalıdır.

Milli Mətbuat gününü qeyd edərkən Azərbaycanda vətəndaşların əsas hüquq və azadlıqlarının,

o cümlədən söz, fikir və məlumat azadlığının təmin olunmasında ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin müstəsna xidmətlərini xatırlamaq ha-

mimizin borcudur. Məhz Heydər Əliyevin siyasi iradəsi və məqsədyönlü tədbirləri nəticəsində mətbuatın sərbəst fəaliyyəti üçün bütün imkanlar yaradıldı. Mətbuatın dövlət tənzimlənməsindən imtina edildi, bu sahədə jurnalist ictimaiyyətinin təşəbbüsleri dəstəkləndi. Mətbuatın maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi üçün təsirli addımlar atıldı, jurnalist hüquqlarının etibarlı surətdə qorunması təmin edildi. Bu gün Azərbaycanda kütləvi informasiya vasitələri sahəsində MDB məkanında və Şərqi Avropada ən demokratik, liberal qanunvericilik bazası mövcuddur, kütləvi informasiya vasitələrinin geniş inkişaf etmiş şəbəkəsi fəaliyyət göstərir.

Azərbaycan Respublikası söz, fikir və məlumat azadlığının inkişafı sahəsində beynəlxalq təşkilatlarla, o cümlədən Avropa Şurası və ATƏT-lə six əməkdaşlıq edir, üzərinə götürdüyü öhdəliklərdən irəli gələn vəzifələri yeriňə yetirir. Qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi, beynəlxalq stan-dartlara cavab verən ictimai yayım xidmətinin yaradılması istiqamətində əməkdaşlıq davam etdirilir.

Bu bayram gündündə mətbuat işçilərini, bütün vətəndaşlarımızı əmin etmək istəyirəm ki, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin vətəndaşların əsas hüquq və azadlıqlarının, o cümlədən söz, fikir və məlumat azadlığının təmin edilməsi sahəsində siyasəti dönmədən davam etdiriləcək, bu istiqamətdə bütün zəruri addımlar atılacaqdır. Sivil cəmiyyətin vacib atributu olan mətbuata, azad sözə diqqət və qayğı dövlət siyasetinin əsas istiqamətlərindən biri olacaqdır.

Bir daha bayramınızı təbrik edir, hər birinizə cansağlığı, səadət, çətin və şərəfli sənət yolunuzda uğurlar arzulayıram.

***İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 21 iyul 2004-cü il***

XALQ ARTİSTİ İSLAM RZAYEVƏ

Hörmətli İslam Rzayev!

Sizi - Azərbaycan musiqi ifaçılığı məktəbinin görkəmli nümayəndəsinəni 70 illik yubileyiniz münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.

Siz sənət aləmində öz dəst-xətti ilə seçilən orijinal bir nəgməkar kimi tanınırsınız. Fitri istedad, özünəməxsus ifa manerası və böyük zəhmətsevərliyiniz sayəsində sənətdə əldə etdiyiniz uğurlar Sizə xalqımızın hörmət və məhəbbətini qazandırmışdır. Geniş səs diapazonu Sizə həm muğam dəst-gahları və xalq mahnılarının, həm də Azərbaycan bəstəkarlarının lirik mahnıları, kantata və romanslarının mahir ifaçısı olmaq imkanı vermişdir. İfanızda səslənmiş bir çox muğam və xalq mahnıları, bəstəkarlarımızın əsərləri musiqi xəzinəmizin qızıl fonduna həmişəlik daxil olmuşdur. Xarici ölkələrə çoxsaylı səfərlərinizdə Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin təbliği işinə də mühüm töhfələr vermisiniz.

Muğam teatrının yaradıcısı, ansambl rəhbəri və pedaqoq kimi fəaliyyətiniz də təqdirəlayıqdır. Siz sənətin çətin yollarında qazandığınız təcrübə və biliyinizi, səhnə mədəniyyətinin incəliklərini gənc nəslə yorulmadan öyrədirdiniz. Əminəm ki, Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişaf etdirilməsi yolunda bundan sonra da var qüvvənizi sərf edəcək və sənətinizin pərəstişkarlarına həmişə gözəl anlar bəxş edə-cəksiniz.

Sizə cansağlığı, xoşbəxtlik və yaradıcılıq uğurları arzulayıram.

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 10 noyabr 2004-cü il*

RAMAZAN BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

Əziz bacı və qardaşlar!

Sizi dünya müsəlmanlarının müqəddəs Ramazan bayramı münasibəti-lə səmimi qəlbdən təbrik edir, hər birinizə cansağlığı və ailə xoşbəxtliyi ar-zulayıram.

İlahi hikmətlər xəzinəsi olan Qurani-Şərifin insanlara göndərildiyi Ramazan ayı bəşəriyyətin yaddaşında dərin iz qoyan mübarək aylardandır. Bu bayram insanları gözəl niyyətli olmağa, səbirli davranışmağa və savab işlər görməyə dəvət edir, onları yer üzündə sülhün, əmin-amallığın və qardaşlığın bərqərar olması naminə birgə səylər göstərməyə çağırır. İslam dünyasının ayrılmaz parçası olan Azərbaycanda da Ramazan ayı günlərində müsəlmanlarımız din qarşısında vicdani borc və vəzifələrini ləyaqətlə yerinə yetirməyə həmişə hazır olduqlarını nümayiş etdirirlər.

Öz dini-mənəvi dəyərlərinə tarixən həmişə sadıq qalan xalqımız bütün müsəlmanların birlik duyğusunu qoruyub saxlayan mübarək Ramazan bayramını xüsusi təntənə ilə qarşılayır. Ramazan ayının sınaqlarından alnı-açıq çıxmağın böyük fərəhlə qeyd olunduğu bu bayram, eyni zamanda, cəmiyyətdə həmrəylik və qardaşlığın təntənəsinə çevirilir, insanların qəlblə-rində iman gücünü artırır.

Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsini bu müqəddəs bayram günlərində bir daha dərin ehtiramla yad edir, şəhid ailələrinə səbir diləyi-rəm. Ölkəmizin hüdüdlərindən kənardə yaşayan soydaşlarımıza Ramazan bayramı münasibətilə ən xoş arzularımı çatdırıram.

Hörmətli həmvətənlər!

Daim yeniləşməkdə olan Azərbaycanımızın daha da çiçəklənməsi namənə apardığınız böyük işlərdə hamınıza uğurlar diləyir, Ulu Tanrıdan bütün saf niyyətlərinizin gerçek olmasını arzu edirəm.

Ramazan bayramınız mübarək olsun!

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 13 noyabr 2004-cü il

XALQ ŞAIİRİ NƏBİ XƏZRİYƏ

Hörmətli Nəbi Xəzri!

Sizi - müasir Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsini ana-dan olmağınızın 80 illiyi münasibətilə səmimi qəlbdən təbrik edirəm, Sizə cansağlığı və xoşbəxtlik arzulayıram.

Vətənə, xalqa, torpağa sonsuz sədaqətlə bağlı şair kimi Sizin adınız XX əsr milli poeziyamızın nümayəndələri sırasında dərin ehtiramla çəkilir. Müasirlərimizin mənəvi aləmini, düşüncə və axtarışlarını yüksək bədiiliklə əks etdirən əsərləriniz bəşərililiklə milliliyi özündə üzvi şəkildə birləşdirmiş, milli ədəbiyyatımızı zənginləşdirən bir hadisə ola bilmişdir.

Sizin yaradıcılığınız dünya, insan və təbiət haqqında dərin fəlsəfi məzmunu, lirizmi, vətəndaşlıq qayəsi və milli koloriti ilə geniş oxucu kütləsinin böyük rəğbətini qazanmışdır. Şeirlərinizə çox sayda musiqi əsərlərinin yazılması sübut edir ki, Siz dilimizin poetik imkanlarından ustalıqla bəhrələnmiş, po-eziyanın həqiqi nümunələrini yaratmağa tam müvəffəq olmuşunuz.

Bir dramaturq kimi qələminizin məhsulu olan və bədii vasitələrinin əlvənlığı, ümumiləşdirmə gücü baxımından seçilən pyesləriniz Azərbaycan teatrlarında uğurla tamaşa yoxulmuş, gənc nəslin milli-mənəvi dəyərlər ruhunda tərbiyəsinə öz töhfəsini vermişdir.

Uzun illər ərzində Azərbaycanın Xarici Ölkələrlə Dostluq və Mədəni Əlaqələr Cəmiyyəti Rəyasət Heyətinin sədri kimi göstərdiyiniz ictimai fəaliyyət də ədəbi-bədii əsərlərinizdəki fikir və düşüncələrin əməli surətdə gerçəkləşməsinin parlaq nümunəsidir.

İnanıram ki, Sizin zəngin ədəbi irsiniz bundan sonra da xalqımıza xidmət edəcəkdir.

*Dərin hörmətlə,
İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 10 dekabr 2004-cü il.*

DÜNYA AZƏRBAYCANLILARINA

Əziz həmvətənlər!

Hörmətli soydaşlarımız!

Sizə Azərbaycan xalqının ən mühüm bayramlarından biri olan Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi günü münasibətilə müraciət edirəm. 31 dekabr Azərbaycan xalqının müstəqillik əldə etdiyi vaxtdan bütün dünyada yaşayan soydaşlarımıza bəxş etdiyi və ümummilli əhəmiyyət kəsb edən bir gündür. Bu bayramın əsas qayəsini dünya azərbaycanlılarının birliyi və həmrəyliyi, Azərbaycan dövlətçiliyi, xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinə hörmət, Azərbaycan xalqına mənsubluq, tarixi Vətənə bağlılıq hissi və ideyaları təşkil edir.

Xalqımız bütün tarixi boyu milli birlik və həmrəylik arzuları, ideyaları ilə yaşamışdır. Lakin 31 dekabrın bütün dünya azərbaycanlılarının ümummilli bayramı kimi qeyd olunması və dövlət bayramları sırasında şərəfli yer tutması müstəqil Azərbaycan Respublikası ilə bağlıdır. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev hələ Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri olarkən ilk dəfə, 16 dekabr 1991-ci il tarixli sərəncamla 31 dekabri dünya azərbaycanlılarının həmrəylik və milli birlik bayramı elan etmiş, sonra isə bu tarix bütün Azərbaycan xalqının, dünya azərbaycanlılarının milli bayramına çevrilmişdir.

Dünya azərbaycanlılarının təşkilatlanması, onların milli birlik və həmrəyliyinin güclənməsi də məhz Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. O, dünyada yaşayan azərbaycanlıların milli birlik və həmrəylik hisslerinin yüksəlməsi, onların Azərbaycan dövlətçiliyi ətrafında sıx birləşməsi üçün özünün bütün imkanlarından, bilik və bacarığından istifadə etmişdir. Onun təşəbbüsü ilə 2001-ci ilin noyabrında Bakıda dünya azərbaycanlılarının I qurultayıının yüksək səviyyədə keçirilməsi və Azərbaycan rəhbərliyinin sonrakı məqsədyönlü siyaseti dünya azərbaycanlılarının milli-mənlik şüurunun güclənməsinə, müxtəlif ölkələrdə azərbaycanlı icmalarının mütəşəkkilliyinin və fəallığının artmasına, azərbaycanlıların tarixi Vətənlə əlaqələrinin möhkəmlənməsinə ciddi təsir göstərmişdir.

Bir toplum kimi dünya azərbaycanlıları qarşısında duran vəzifələr Heydər Əliyev tərəfindən aydın və dəqiqliyənəşdirilmişdir. Dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan azərbaycanlılar, ilk növbədə, öz milli kimliklərini hifz etməli, xalqımızın dilini, mədəniyyətini, mütərəqqi adət-ənənə-

lərini, tarixini yaşatmalı, inkişaf etdirməlidir. Bu, bütün dünyada yaşayan soydaşlarımızın mədəni-mənəvi birliyinin mühüm şərtidir.

Digər mühüm vəzifə dünya azərbaycanlılarının Azərbaycan Respublikası ilə əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi, bu əlaqələrin hüquqi, mədəni və mənəvi əsaslarının gücləndirilməsidir. Hər bir azərbaycanlı dünyyanın hansı ölkəsində yaşamasından asılı olmayaraq, Azərbaycan dövlətinin, cəmiyyətinin problemləri ilə yaşamalı, onların həlli üçün mənəvi məsuliyyət hiss etməlidir. Eyni zamanda, Azərbaycan hökuməti də Vətənimizin getdikcə artan maddi və mənəvi potensialından, siyasi nüfuzundan bütün dünya azərbaycanlılarının bəhrələnməsinə şərait yaratmalı, onların milli və vətəndaş hüquqlarının qorunması üçün istifadə etməlidir.

Bu gün Azərbaycan diasporu böyük iqtisadi, mədəni, intellektual qüvvəyə malikdir. Yaşadıqları ölkələrin ictimai-siyasi həyatına onların təsiri getdikcə daha artıq hiss olunur. Məmnunluq hissi ilə qeyd edirəm ki, Müstəqil Dövlətlər Birliyi ölkələrində, Avropada, Amerikada Azərbaycan icmaları və cəmiyyətləri əvvəlki dövrlərlə müqayisədə xeyli səmərəli fəaliyyət göstəririrlər. Lakin o da xüsusi vurğulanmalıdır ki, onların geniş imkanları, istifadə olunmamış potensialı vardır və bu potensialdan milli maraqlar naminə maksimum yararlanmaq lazımdır.

Hazırda azərbaycanlıların həmrəyliyinin və mütəşəkkilliyyinin güclənməsi, ümummilli ideyalar ətrafında birləşməsi üçün daha geniş imkanlar yaranmışdır. Azərbaycan dövləti nüfuzlu iqtisadi və siyasi gücə çevrilmiş, bütün dünyada yaşayan soydaşlarımız qarşısında parlaq perspektivlər açılmışdır. İndi biz dünya azərbaycanlılarının ümumbəşəri və milli-mədəni hüquqlarının, beynəlxalq konvensiyalarda təsbit edilmiş insan haqlarının qorunmasını təmin etmək üçün daha təsirli vasitələrə malikik. Azərbaycanın siyasi rəhbərliyi dünya azərbaycanlılarının Vətənimizə və xalqımıza mənsubluq hissini gücləndirmək, onların ölkəmizin iqtisadi, mədəni həyatında hərtərəfli iştirakını təmin etmək üçün bütün zəruri tədbirləri görəcəkdir. 2005-ci ildə bizim qarşımızda yeni-yeni işlər, həlli vacib olan çoxlu mühüm vəzifələr durur. Əmin ola bilərsiniz ki, Azərbaycan iqtidarı bütün bu işlərin öhdəsindən layiqincə gələcəkdir.

Əziz azərbaycanlılar, hörmətli soydaşlar!

Bu əziz bayram gündündə sizi ürəkdən təbrik edir, hər birinizə cansağlığı, firavanlıq, əmin-amanlıq və Vətənimizin tərəqqisi yolunda uğurlar arzulayıram.

***İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 27 dekabr 2004-cü il***

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEVİN AZƏRBAYCAN XALQINA YENİ İL TƏBRİKİ

Hörmətli xanımlar və cənablar!

Mən sizi Yeni il münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.

2003-cü ildə Azərbaycan uğurla inkişaf etmişdir. Ölkəmiz bütün sahələrdə böyük nailiyyətlər əldə etmişdir. Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə mövqeləri möhkəmlənmişdir. Beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığımız güclənmişdir. İkitərəfli münasibətlərdə, regional əməkdaşlıq sahəsində böyük uğurlar əldə olunmuşdur. Bu bizə imkan verir ki, Azərbaycan dünya birliyində daha möhkəm və güclü yer tuta bilsin. Bu siyaset gələcəkdə də davam etdiriləcəkdir.

İqtisadi sahədə ölkəmiz böyük uğurlar əldə etmişdir. İqtisadiyyatın əsas göstəricisi olan ümumi daxili məhsul 11 faiz artmışdır. İstehsal sahələrində ümumi artım 13 faiz təşkil etmişdir, sərmayə qoyuluşu prosesi davam edir. Heç kəs üçün sırr deyil ki, sərmayə qoyuluşu baxımından Azərbaycan nəinki regionda, bütün MDB-də, Şərqi və Mərkəzi Avropada liderliyi saxlayır. Adambaşına düşən xarici sərmayənin həcmində görə ölkəmiz bu mövqeyini saxlamış və daha da möhkəmləndirmişdir. 2003-cü ildə bütün mənbələrdən ölkəmizin iqtisadiyyatına 3 milyard 200 milyon dollar sərmayə qoyulmuşdur. Bu proses davam edir və bizə imkan verir ki, Azərbaycanda yeni iş yerləri açılsın, yeni istehsal sahələri, infrastruktur yaradılsın. Bu meyllər gələcəkdə də davam edəcək və böyük həcmdə sərmayə qoyuluşu təmin olunacaqdır.

1994-cü ildən başlayaraq Azərbaycanda neft strategiyası uğurla həyata keçirilir. Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə başlanılmış bu strategiya öz gözəl nəticələrini verməkdədir. Artıq neft strategiyasının əsas mərhələsi başlanmışdır. Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft kəmərinin tikintisi uğurla davam etdirilir və yaxın gələcəkdə başa çatdırılacaqdır. Azərbaycan nefti böyük həcmdə dünya bazarlarına göndəriləcəkdir. Bu bizə imkan verəcəkdir ki, ölkəmizin büdcəsinə və Neft Fonduna böyük həcmdə vəsait daxil olsun. Bu da öz növbəsində Azərbaycanın hərtərəfli inkişafına gözəl şərait yaradacaqdır.

Sosial sahədə böyük uğurlar vardır. Bu sahə daim rəhbərliyin diqqət mərkəzindədir. 2003-cü ildə bu istiqamətdə böyük addımlar atılmışdır.

Heydər Əliyevin fərmanları ilə büdcədən maliyyələşən təşkilatlarda çalışan 1 milyon 200 min insan öz həyat səviyyəsini yaxşılaşdırılmışdır. Onların əmək haqları 50 faiz artırılmış, təqaüdçülərin pensiyaları 40 faiz qaldırılmışdır. Bu siyaset bundan sonra da davam etdiriləcək, sosial proqramlar həyata keçiriləcəkdir. Bu, bizim siyasetimizin əsas istiqamətlərindən biridir.

Eyni zamanda, sosial cəhətdən ən az müdafiə olunan qaçqınların, məcburi köçkünlərin yaşayış səviyyəsi yaxşılaşmışdır. Prezident Heydər Əliyevin fərmanları ilə böyük sayda qaçqın və məcburi köçkün yeni qəsəbələrə köçürülmüşdür, onlar üçün yeni şəhərciklər və qəsəbələr salınmışdır. Biz bir neçə ay bundan əvvəl Biləsuvar rayonunun ərazisində salınmış qəsəbənin açılışında iştirak etmişdik. Bu siyaset davam edəcəkdir. Mən öz çıxışlarımda dəfələrlə bildirdiyim kimi, fəaliyyətimin əsas istiqamətlərindən biri ondan ibarət olacaqdır ki, Azərbaycanda ən çətin vəziyyətdə yaşayan qaçqın və məcburi köçkünlər normal şəraitlə təmin olunsun, ölkəmizdə bir dənə də çadır şəhərciyi qalmasın. Artıq bununla əlaqədar program hazırlanır, yaxın zamanlarda bu program təqdim ediləcək və onun icrası təşkil olunacaqdır.

2003-cü ildə Azərbaycanda prezident seçkiləri keçirilmişdir. Bu, hər bir ölkə üçün çox mühüm bir hadisədir. Ölkənin gələcəyini müəyyən edən mühüm bir hadisə olan bu seçkilərdə Azərbaycan xalqı bir daha göstərdi ki, o, on il bundan əvvəl seçdiyi yolla getmək əzmində və arzusundadır. On il bundan əvvəl xalqın tələbi ilə Heydər Əliyev Azərbaycan rəhbərliyinə qayıtdı. Əgər o, qayıtmasydı, ölkəmiz çox böyük fəlakətlərlə üzləşə bilərdi. Bu illər ərzində aparılan siyasetin nəticəsində Azərbaycan hərtərəfli inkişaf etdi, qüdrətli dövlətə çevrildi. Azərbaycanın müstəqilliyi əbədi və dönməz oldu. 2003-cü ildə keçirilmiş prezident seçkilərində Azərbaycan xalqı yenidən bu siyasetə səs vermişdir. Mən bu etimadı yüksək qiymətləndirirəm. Bir daha bu fürsətdən istifadə edərək, mənə inandığına görə, mənə etibar etdiyi-nə görə bütün Azərbaycan xalqına öz dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Bir daha söz verirəm ki, mən bu etimadı doğruldacağam xalqa ləyaqətlə xidmət edəcəyəm.

2003-cü il, eyni zamanda, ölkəmiz və xalqımız üçün çox ağır il olmuşdur. Bu ildə xalqımız öz liderini itirmişdir. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev dünyasını dəyişmişdir. Bu, hamımız üçün böyük faciədir, böyük dərddir.

Ancaq bu faciə bizi ruhdan salmamalıdır. Biz daha da sıx birləşməliyik, Heydər Əliyevin qoyduğu yolla getməliyik, onun başladığı işləri davam etdirməli və başa çatdırılmalıdır. Mən əminəm ki, belə də olacaqdır. Dekab-

rin 15-də onun xatirəsinə göstərilən böyük hörmət və ehtiram bir daha göstərir ki, Azərbaycan xalqı böyük xalqdır, qüdrətli xalqdır, Biz hamımız birlikdə bu faciəni də yaşamaq məcburiyyətindəyik. Biz bunu edəcəyik, daha da səx birləşərək ölkəmizi daha da gücləndirəcəyik, Heydər Əliyevin istədiyi səviyyədə, onun qoyduğu yolla gedəcəyik və əminəm ki, bu yol bizə böyük xoşbəxtlik gətirəcəkdir.

2004-cü il ölkəmiz üçün çox mühüm bir il olacaqdır. Azərbaycanda həyata keçirilən tədbirlər davam etdiriləcəkdir. İqtisadi baxımdan 2004-cü il bizim üçün çox önəmli olacaqdır. Bu ildə Azərbaycanın gələcək iqtisadi potensialını xeyli dərəcədə müəyyən edəcək Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri tikilib istifadəyə verilecəkdir. 2004-cü ildə Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərinin həyata keçirilməsi istiqamətində böyük addımlar atılacaqdır. Yoxsulluqla mübarizə davam etdiriləcəkdir. Yeni iş yerlərinin açılması istiqamətində əməli tədbirlər görüləcəkdir. Bütün bu görüləcək işlər bizə imkan verəcəkdir ki, Azərbaycan daha da güclənsin və ölkəmiz daha yüksək pilləyə qalxa bilsin. Mən əminəm ki, biz hamımız birlikdə qarşıda duran bütün məqsədlərə nail olacaqıq. Ordu quruculuğunda da böyük addımlar atılacaqdır. Artıq bu istiqamətdə çox böyük dəyişikliklər mövcuddur və bu proses davam edəcəkdir. Azərbaycanın müdafiə potensiali güclənəcəkdir. Bu, bizim strateji xəttimizdir. Azərbaycan ordusu güclü bir ordudur. Biz çalışacaqıq və əminəm, nail olacaqıq ki, bu ordu daha da güclənsin və qarşıda duran bütün məsələləri həll edə bilsin.

2004-cü ildə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizama salınması istiqamətində də yeni mərhələ başlana bilər. Biz ümid edirik ki, ATƏT-in Minsk qrupu bu məsələ ilə daha ciddi məşğul olacaq, beynəlxalq ictimaiyyət işgalçıyla daha güclü təzyiq göstərəcək və haqq ədalət öz yerini tapacaqdır. Bu istiqamətdə Azərbaycanın siyasəti dəyişməz olaraq qalır. Mən bu barədə öz fikirlərimi dəfələrlə bildirmişəm və bir da-ha bildirirəm ki, bu münaqişə yalnız və yalnız Azərbaycanın ərazi bütövlüyü prinsipləri əsasında öz həllini tapa bilər. İşgal olunmuş torpaqlar azad olunmalıdır, bir milyon qaçqın-köckün öz doğma torpaqlarına qayıtmalıdır. Bu münaqişə ancaq bu prinsiplər əsasında öz həllini tapa bilər. Biz ümidi-varıq ki, beynəlxalq ictimaiyyət dönyanın aparıcı dövlətləri, habelə Minsk qrupunun həmsədrleri bu istiqamətdə daha da fəal və ədalətli fəaliyyət göstərəcəklər.

Əziz dostlar!

Bu gün, eyni zamanda, Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi günü-

2003-2008

---

dür. Bu münasibətlə mən sizi təbrik edirəm, dünyada yaşayan bütün azərbaycanlıları həmrəyliyə, birliyə dəvət edirəm.

Əziz həmvətənlər!

Əziz xanımlar və cənablar, bacılar və qardaşlar!

2003-cü il arxada qalır. Qarşıda bizi böyük işlər gözləyir. Mən sizin hamınıza bu işlərdə uğurlar arzulayıram. Hamınıza xoşbəxtlik, cansağlığı, ailə səadəti arzulayıram.

Yeni iliniz mübarək olsun!

31 dekabr 2004-cü il

QURBAN BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

Əziz bacı və qardaşlar!

Sizi dünya müsəlmanlarının müqəddəs Kurban bayramı münasibətilə səmimi qəlbdən təbrik edir, hər birinizə möhkəm cansağlığı, ailə səadəti və işlərinizdə uğurlar arzulayıram.

Bu mübarək gündə islamın bir din kimi tamamlanıb insanlara bəxş edilməsi dünya sivilizasiyasının inkişafına həllədici təsir göstərmiş mühüm hadisə olmuşdur. Müsəlman xalqları uzun əsrlər boyu bu ilahi hikmətdən faydalananaraq yaşayıb yaratmış, bəşəriyyətin mənəvi dəyərlər xəzinəsinə öz layiqli töhfələrini vermişlər. Kurban bayramı həm də müsəlmanların bütün insanlara şəfqət və mərhəmət göstərmək, mürəkkəb məqamlarda düzgün mövqə seçmək, yüksək amallar naminə hər cür fədakarlığa hazır olmaq qabiliyyətini nümayiş etdirir. Öz milli-mənəvi və dini dəyərlərinə həmişə sadıq olan Azərbaycan xalqı bütün dünya müsəlmanları ilə birlikdə müqəddəs Kurban bayramını qardaşlıq, humanizm və bərabərlik rəmzi kimi hər il böyük sevinc və təntənə ilə qeyd edir.

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsini bu müqəddəs bayram günlərində ehtiramla yad edərək onlara Allahdan rəhmət diləyir, yaxınlarına və bütün xalqımıza səbir arzulayıram. Bayram təbriklərimi bütün müsəlman bacı və qardaşlarımıza, o cümlədən ölkəmizin hüdudlarından kənarda yaşayan hər bir soydaşımıza çatdırıram. Qoy doğma Azərbaycanımızın çıçəklənməsi naminə bayram günlərində edilən arzu və diləklər gerçəkləşsin, mübarək Kurban bayramı hər obaya, hər evə rahatlıq və əmin-amənlıq gətirsin, cəmiyyətdə həmrəyliyin daha da möhkəmlənməsinə öz töhfəsini versin!

Bayramınız mübarək olsun!

***İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 19 yanvar 2005-ci il***

8 MART - BEYNƏLXALQ QADINLAR GÜNÜ MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN QADINLARINA TƏBRİK

Hörmətli qadınlar!

Əziz analar və bacılar!

Sizi 8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar günü münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.

Azərbaycan qadınları əsrlər boyu xalqımızın taleyində böyük rol oynamışlar. Qadın adına hədsiz ehtiram, sonsuz ana məhəbbəti söz və sənət abidələrimizdə öz parlaq təcəssümünü tapmışdır. Tariximizə dahi şəxsiyyətlər bəş etmiş Azərbaycan qadınının gözəlliyini, onun mənəvi saflığını, mərdliyini və sədaqətini görkəmli sənətkarlarımız öz əsərlərində dönə-dönə tərənnüm etmişlər.

Tarixin sınaqlarından alnıcıq, üzüağ çıxan Azərbaycan qadını bu gün müstəqil respublikamızda demokratik cəmiyyətin aparıcı üzvü kimi çıxış edir. Ölkəmizi inkişaf edən firavan bir dövlətə çevirmək yolunda görülən işlərdə qadınlarımızın müstəsna əməyi var. Milli dövlət quruculuğunun ən müxtəlif sahələrində xüsusi xidmətlər göstərən Azərbaycan qadını ictimai proseslərin fəal iştirakçısıdır. O, ölkəmizdə sülhün və əmin-amanlığın qorunub saxlanması naminə əzmkarlıq göstərir, vətəndaş həmrəyliyi və dövlətçiliyimizin daha da gücləndirilməsi, milli-mənəvi dəyərlərin daim yaşadılması və mədəniyyətimizin inkişaf etdirilməsi üçün var qüvvəsini səfərbər edir.

Azərbaycan qadını doğma torpaqlarımızın bir qisminin işgal altında olduğu indiki dövrdə gəncləri vətənə sədaqət ruhunda tərbiyə edərək onları xalqa, cəmiyyətə layiqli övlad yetişdirmək kimi üzərinə düşən ağır yükü şərəflə çəkir.

Əziz qadınlar!

Hamınıza cansağlığı, ailə səadəti, xoşbəxtlik və gələcək işlərinizdə uğurlar diləyirəm. Bayramınız mübarək olsun!

***İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 7 mart 2005-ci il***

NOVRUZ BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

Hörmətli həmvətənlər!

Azərbaycan xalqının ən əziz bayramlarından biri olan Novruz bayramı münasibətilə hamınıizi səmimi qəlbdən təbrik edir, sizə gözəl bahar əhval-ruhiyyəsi arzulayıram.

Ulu əcdadlarımızdan bizə yadigar qalmış bu bayram xalqımızın ən qədim ənənələrindən qaynaqlanıb zəngin milli-mənəvi dəyərlərimizi özündə təcəssüm etdirir. Hər gəlişi böyük sevinclə qarşılanan Novruz bayramı təbiətin dirçəlməsinin, yeni həyatın canlanması müjdəcisi olmaqla insanlarda qurub-yaratmaq əzmi oyadır.

Hər bir azərbaycanının daxili aləmində Novruz ən ülvi niyyətlərin və saf duyğuların çin olduğu bayramdır. Harada yaşamasından asılı olmayıaraq, bu bahar bayramını bütün azərbaycanlılar dərin məhəbbət və ehtiramla qeyd edirlər. Qoy onların bu hissələri dünya azərbaycanlılarının doğma Vətənə, ana dilinə və el-obalarına əbədi bağlılıqlarını daha da gücləndirsin!

Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin işə düşmək ərəfəsində olması, respublika iqtisadiyyatının müxtəlif sahələrinin dirçəlişi, regionlarda gedən sosial-iqtisadi quruculuq işləri Novruzla başlanan yeni ilə böyük ümid və nikbinliklə baxmaq imkanı verir. Bu əziz gündə biz hamımız əminik ki, Azərbaycan müstəqil, demokratik dövlət quruculuğu istiqamətində mühüm nəticələr əldə edərək, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin ideyalarına sadıq olan, çıçəklənən bir dövlətə çevriləcəkdir.

Bu günlər biz dövlətçiliyimiz, ölkənin ərazi bütövlüyü, suverenliyi və sərhədlərinin toxunulmazlığı uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərimizi dərin hörmətlə yad edirik. Allahdan onlara rəhmət diləyir, ruhları şad olsun deyirik.

Əziz bacı və qardaşlar!

Xalqımız özünün milli və tarixi adət-ənənəsinə çevrilmiş Novruzu həmişə olduğu kimi, bu il də böyük ümidiylərə qarşılıyır. Üzümüzə gələn bu gözəl bayramda hamınıza cansağlığı, xoşbəxtlik və ailə səadəti arzulayıram.

Bayramınız mübarək olsun!

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 19 mart 2005-ci il*

XALQ ŞAİRİ BƏXTİYAR VAHABZADƏYƏ

Hörmətli Bəxtiyar Vahabzadə!

Sizi - müasir Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsini 80 illik yubileyiniz münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.

Sizin yüksək bədiiliklə qələmə aldığınız əsərlər milli qaynaqlardan bəhrələnərək vətənpərvərliyin tərənnümü, insanın mənəvi ucalığı və fəlsəfi düşüncələrlə səciyyələnir. Zəngin ədəbi irsimizdən və dilimizin bədii imkanlarından məharətlə istifadə edərək yaratdığınız poeziya nümunələrində dərin məna ilə emosionallıq harmonik bir vəhdət təşkil edir.

Siz yaradıcılığınızı vətənimizin azadlığını, müstəqilliyi və bütövlüyü uğrunda mübarizəyə həsr etmiş, milli şürurun yetişməsində mühüm rol oynamış və gənc nəslin milli-mənəvi dəyərlər sistemində tərbiyə olunması işinə böyük xidmətlər göstərmiş söz ustalarımızdan siziz. Poeziya sənətimizin ənənələrini zamanın sınaqlarından çıxaran və yaşıdan bir şair kimi adınız ölkəmizdə daim ehtiramla çəkilir.

Dramaturji fəaliyyətinizin məhsulu olub əsil vətəndaşlıq ruhu ilə seçilən, Azərbaycan teatrlarında uğurlu səhnə təcəssümü tapan pyesləriniz şöhrətinizi daha da artırmışdır. Uzun illərdən bəri elmi-pedaqoji dairələrdə Siz gözəl tədqiqatçı alim, mahir pedaqoq və publisist kimi də tanınırsınız.

İctimai sahədə göstərdiyiniz fəaliyyət yaradıcılığınızla sıx bağlıdır. Tariximizin taleyülü anlarında nüfuzlu el ağsaqqalı kimi Siz həqiqi vətəndaşlıq mövqeyi nümayiş etdirmisiniz. Xalqımızın yaşadığı Qanlı yanvar faciəsi, Ermənistən - Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı etdiyiniz çıxışlar və atdığınız addımlar böyük əhəmiyyətə malikdir.

İnanıram ki, gənclik Sizin sənət zirvəsinə yüksələn və ictimai-ədəbi düşüncə tariximizi zənginləşdirən yaradıcılığınızdan tükənməz sənət mənbəyi kimi faydalanaçaq, yurd sevgisi ilə dolu poeziyanız Azərbaycanda bundan sonra da neçə-neçə nəslə mənəvi saflıq və vətənpərvərlik ruhu aşılıyacaqdır.

Sizə cansağlığı arzulayıram.

*Dərin hörmətlə,
İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 15 avqust 2005-ci il*

VII ƏNƏNƏVİ BEYNƏLXALQ “ŞƏRQ-QƏRB” BAKİ KİNOFESTİVALINA

Hörmətli kinofestival iştirakçıları!

Sizi - VII ənənəvi beynəlxalq “Şərq-Qərb” Bakı kinofestivalının iştirakçınızı səmimi qəlbdən salamlayır və festivalın işinə uğurlar arzulayıram.

Sizin festivalınız Azərbaycan üçün əlamətdar bir dövrə təsadüf edir. Yaxın zamanlarda biz hamımız regionumuzun iqtisadi inkişafına böyük təsir göstərən mühüm bir hadisənin, Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin işə düşməsinin şahidi olacaqıq. Əminəm ki, bu layihənin reallaşması həyatımızın bütün sahələrinin inkişafına güclü təkan verəcəkdir.

Azərbaycan iqtisadiyyatının əldə etdiyi nailiyyətlər, respublikamızda gedən quruculuq işləri, hər yerdə özünü bürüzə verən müsbət dəyişikliklər həqiqətən ölkəmizin Şərqlə Qərb arasında mötəbər iqtisadi körpü olduğunu sübut edir. Sevindirici haldır ki, bu iqtisadi əlaqələrlə yanaşı, kino xadimlərinin də Şərqlə Qərb arasında əməkdaşlığı müvəffəqiyyətlə həyata keçirilir. Ümidvaram ki, bu festival həm kino həvəskarlarına, həm də müxtəlif ölkələrdən paytaxtimizə qonaq gəlmış kino xadimlərinə xoş təəssürat bəxş edəcəkdir.

Sizin hamınıza cansağlığı, xoşbəxtlik və yeni yaradıcılıq uğurları diləyirəm.

*Hörmətlə,
İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 1 oktyabr 2005-ci il*

XALQ ARTİSTİ XƏYYAM MİRZƏZADƏYƏ

Hörmətli Xəyyam Mirzəzadə!

Sizi - görkəmli Azərbaycan bəstəkarını 70 illik yubileyiniz münasibətilə səmimi-qəlbdən təbrik edirəm, Sizə cansağlığı, xoşbəxtlik və yaradıcılıq uğurları arzulayıram.

Sənətə dahi Azərbaycan bəstəkarı Qara Qarayevin tələbəsi kimi qədəm qoyaraq, yarım əsrə yaxın bir dövr ərzində Siz Azərbaycan musiqi xəzinəsinə layiqli töhfələr bəxş edirsiniz. Xalqımızın əsrlər boyu formalaşdırıldığı musiqi ənənələri müxtəlif janrlarda yazdığını əsərlərdə öz layiqli təcəssümünü tapmışdır. Musiqinizin ayrı-ayrı ölkələrdə müvəffəqiyyətlə ifa olunması onun müasirliyindən və beynəlxalq miqyasda qazandığı nüfuzundan xəbər verir. Bakı Musiqi Akademiyasının professoru kimi göstərdiyiniz fəaliyyət isə yeni musiqiçilər nəslinin yetişdirilməsi işində mühüm rol oynayır.

Əminəm ki, Sizə xas olan tükənməz enerji və yaradıcılıq əzmi bundan sonra da Azərbaycan musiqisinin inkişafına layiqincə xidmət edəcəkdir.

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 19 oktyabr 2005-ci il.*

RAMAZAN BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

Əziz həmvətənlər!

Sizi və bütün dünya azərbaycanlılarını müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə ürəkdən təbrik edir, hər birinizə ən səmimi arzu və diləklərimi yetirirəm.

Xalqımızın müstəqilliyi və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda şəhid olmuş qəhrəman Azərbaycan övladlarının nurlu xatirəsinə bu əziz bayram günlərində bir daha böyük ehtiramla yad edir, onlara Allahdan rəhmət diləyirəm.

Müqəddəs kitabımız Qurani-Kərimin nazil olduğu mübarək Ramazan ayı insanları xeyirxah niyyətlər naminə vəhdətə dəvət edən, onlara mənəvi zənginliyin, əxlaqi saflığın və cismani-ruhi kamilliyin fərəhini yaşat-maqla xeyrin şər, mənəvi ucalığın nəfs üzərində qələbə təntənəsini nümayiş etdirən bir aydır.

Azərbaycan xalqı öz böyük və şərəfli tarixi boyu həmişə Uca Tanrıya tapınmış, milli köklərinə, dini-mənəvi ənənələrinə daim sadıq olmuşdur. Müstəqillik illərində mütərəqqi islami dəyərlərə qayıdış cəmiyyətimizin əxlaqi-mənəvi yüksəlişində xalqımızın bütövlüyü və birliyində misilsiz rol oynayan amillərdəndir. Azərbaycan oğul və qızlarının yüksək vətənpərvərliyi, dövlət müstəqilliyimizin daha da möhkəmləndirilməsi uğrunda sarsılmaz mübarizə əzmi də məhz belə milli-mənəvi dəyərlərə sadıqlıyin nümunəsidir.

Əziz bacı və qardaşlarım!

Orucluq Allah rızası üçündür və hər bir müsəlmanın müqəddəs dini-miz qarşısında mənəvi borcudur. Siz mübarək Ramazan günlərini böyük məmnunluq və fərəh hissləri ilə başa vurursunuz. İnanıram ki, Allah və din yolunda cəfəkeşliyiniz və Azərbaycanın əmin-amanlığı naminə etdiyiniz dualar sayəsində Böyük Yaradan öz mərhəmətini və şəfqətini xalqımızdan əsirgəməyəcəkdir.

Bu əziz bayram gündənə bir daha hamınıza firavanlıq, ailələrinizə xoşbəxtlik, süfrələrinizə xeyir-bərəkət arzulayıram.

Allah orucunuza qəbul etsin!

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 2 noyabr 2005-ci il*

DÜNYA AZƏRBAYCANLILARINA

Əziz həmvətənlər!

Hörmətli soydaşlar!

Sizə Azərbaycan xalqının ən mühüm bayramlarından biri olan Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibətilə müraciət edirəm. 31 dekabr Azərbaycanın müstəqillik əldə etdiyi vaxtdan bütün dünyada yaşayan soydaşlarımız tərəfindən hər il milli birlik və həmrəylik günü kimi qeyd edilir. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən əsası qoyulmuş bu bayramın başlıca qayəsini Azərbaycan dövlətçiliyi, xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinə hörmət, Azərbaycan xalqına mənsubluq, Vətənə bağlılıq hissleri və ideyaları təşkil edir. Ötən dövr ərzində dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyinin möhkəmləndirilməsi, məzmunca zənginləşdirilməsi üçün xeyli iş görülmüşdür. Azərbaycanlıların həmrəyliyi ideyası ictimai təşəbbüsündən və arzulardan əməli işə çevrilmiş, dövlət siyasetinin mühüm istiqamətlərindən biri səviyyəsinə qaldırılmışdır. Azərbaycanlıların yığcam yaşadığı ölkələrdə onların təşkilatlanması, birlik və mütəşəkkilliyyinin gücləndirilməsi üçün məqsədyönlü fəaliyyət göstərilmişdir. 2001-ci ilin noyabr ayında Heydər Əliyevin təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə keçirilmiş Dünya azərbaycanlılarının I qurultayı qarşıda duran vəzifələri müəyyənləşdirdi, azərbaycanlıların öz milli dövləti Azərbaycan Respublikası ətrafında six birləşməsi prosesinə güclü təkan verdi, milli birlik ideyasının inkişafında mühüm rol oynadı. Qurultaydan sonra Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsi yaradıldı, soydaşlarımızla bağlı dövlət siyaseti haqqında qanun qəbul edildi. Soydaşlarımızın təşkilatlanması daha da gücləndi, milli-mənəvi və ümuməşəri dəyərləri üzvi şəkildə birləşdirən, Azərbaycan xalqına və millətinə mənsubluq hissinə əsaslanan azərbaycançılıq ideyası bütün dünyada yaşayan azərbaycanlılar arasında geniş yayıldı. Bu gün xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla bağlı dövlət siyasetinin həyata keçirilməsində, soydaşlarımızın birlik və həmrəyliyinin möhkəmləndirilməsində yeni mərhələnin yaşandığını deyə bilərik. Bu, bir tərəfdən, Azərbaycanın iqtisadi və siyasi cəhətdən güclənməsi, onun regionda lider dövlətə çevrilmesi, beynəlxalq nüfuzunun artması ilə, digər tərəfdən isə, xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla işin keyfiyyətcə yeni məzmun kəsb etməsi, qarşıya yeni vəzifələr qoyulması ilə əlaqədardır. Hazırda Azərbaycan dövləti öz qarşısı-

na soydaşlarımızın beynəlxalq konvensiyalarda təsbit olunmuş insan və vətəndaş hüquqlarının müdafiəsi, yaşadıqları ölkələrdə mütəşəkkil təsirli qüvvəyə çevrilməsi, dünya azərbaycanlılarının taleyi üçün məsuliyyətin artırılması kimi vəzifələr qoyur. Bütün dövlət orqanları bu işdə yaxından iştirak etməli, öz konkret vəzifələrini bilməli, əlaqəli şəkildə fəaliyyət göstərməlidirlər. Azərbaycanlı icmalarının yaşadıqları ölkələrin siyasi və iqtisadi həyatına təsirinin gücləndirilməsi, soydaşlarımızın bu ölkələrdə vahid təşkilatlarının yaradılması, aparıcı ölkələrdə nüfuzlu Azərbaycan lobbisinin formalasdırılması, dost icmalar və lobbilərlə səmərəli əməkdaşlıq qurulması Azərbaycan Respublikasının və xaricdə yaşayan soydaşlarımızın qarşısında duran mühüm vəzifələrdəndir. Azərbaycanlıların milli-mənəvi dəyərlərinin, mütərəqqi ənənələrinin qorunub saxlanması və təbliğ edilməsi, mədəniyyət mərkəzlərinin yaradılması və səmərəli fəaliyyəti üçün məqsədyönlü və müntəzəm tədbirlər həyata keçirilməlidir. Soydaşlarımızın Azərbaycanın iqtisadi və ictimai-mədəni həyatında real iştiraki təmin edilməli, Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasında, yaşadıqları ölkələrlə tarixi Vətən arasında əlaqə və münasibətlərin möhkəmləndirilməsində rolü artırılmalıdır. Xaricdə yaşayan azərbaycanlılar həmcinin məkrli erməni təbliğatının planlarını və fitnə-fəsadlarını vaxtında ifşa etməli, tariximizi və mədəni irsimizi saxtalaşdırmaq, dünya ictimaiyyətini və beynəlxalq təşkilatları çasdırmaq cəhdlərinin qarşısını daha qətiyyətlə almalı, bu sahədə öz fəaliyyətlərini Azərbaycanın müvafiq dövlət orqanları ilə əlaqələndirməlidirlər.

Hazırda Azərbaycan Respublikası öz tarixinin çox mühüm və məsul bir dövrünü yaşayır. Azərbaycan beynəlxalq birliyə qəti şəkildə integrasiya olunur, həyatın bütün sahələrini qabaqcıl dünya meyarlarına uyğunlaşdırır. Bu ilin noyabrında ölkəmizdə keçirilmiş parlament seçkiləri siyasi həyatın demokratikləşdirilməsi, vətəndaşların hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi istiqamətində mühüm mərhələ oldu. 2005-ci ildə Azərbaycan iqtisadiyyatı ən yüksək inkişaf templərinə malik olmuş, onun həcmi 26 faiz artmışdır və bu göstəricilərə görə Azərbaycan dünyada birinci yerdədir. Ölkəmizdə iqtisadi, hüquqi və struktur islahatları inamlı həyata keçirilir və bu işlər qətiyyətlə davam etdiriləcəkdir. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqışəsinin beynəlxalq hüquq normalarına uyğun ədalətli həlli istiqamətində səylər gücləndirilmişdir. Dövrümüzün nəhəng enerji layihələri olan Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft kəmərinin və Bakı-Tbilisi-Örzungum qaz kəmərinin 2006-ci ildə tam istismara verilməsi bütün regionun siyasını dəyişəcək və ölkəmizin qarşısında tamamilə yeni imkanlar açacaq-

dır. Heydər Əliyevin banisi olduğu neft strategiyasının reallaşması Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunu daha da artıracaqdır. Bütün bu nailiyyətlər onu göstərir ki, Azərbaycan düz yoldadır. Bizim siyasətimiz düşünülmüş siyasetdir. İstər daxili, istərsə də xarici siyasətimiz, ictimai-siyasi sabitliyin qorunması ölkəmizin davamlı və dayanıqlı inkişafı üçün başlıca şərtidir. Beləliklə, Azərbaycanın sürətlə artan potensialı bütün problemlərimizin həllində, o cümlədən dünya azərbaycanlıları ilə bağlı vəzifələrin həyata keçirilməsində güclü amil olacaqdır.

Əziz həmvətənlər, hörmətli soydaşlar!

Bu əziz bayram münasibətilə Sizi ürəkdən təbrik edir, hamınıza can-sağlığı, firavanlıq, milli birlik və həmrəylik, Vətənimizin tərəqqisi yolunda yeni uğurlar arzulayıram.

***İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 29 dekabr 2005-ci il***

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEVİN DÜNYA AZƏRBAYCANLILARININ HƏMRƏYLİYİ GÜNÜ VƏ YENİ İL MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİKİ

Hörmətli xanımlar və cənablar!

Mən sizi Yeni il münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.

2004-cü il Azərbaycanın müasir tarixində çox böyük əhəmiyyətə malik bir il idi. 2004-cü ildə Azərbaycanın inkişafının yeni mərhələsi başlanılmışdır. Bu, bizim hamımız üçün, mənim üçün, Azərbaycan xalqı üçün sınaq ili idi. Biz bu ili xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevsiz yaşamışq. Çox vacib idi ki, Azərbaycanda son 10 il ərzində əldə edilmiş bütün nailiyyətlər, uğurlar davam etdirilsin, Azərbaycan inkişaf etsin, xalqımız rahat, firavan yaşasın.

Mən əlimdən gələni etməyə çalışırdım ki, Azərbaycan inamlı inkişaf etsin, ölkəmiz güclənsin, Azərbaycan xalqı rahat yaşasın, ölkəmizdə əmin-amanlıq, sabitlik, sülh olsun, tərəqqi olsun. Deyə bilərəm ki, bütün istiqamətlərdə, bütün sahələrdə 2004-cü il Azərbaycan üçün uğurlu il olubdur. Azərbaycan öz beynəlxalq mövqelərini möhkəmləndiribdir. İkitərəfli münasibətlərdə, regional əməkdaşlıq məsələlərində ölkəmiz böyük uğurlar əldə edibdir. Azərbaycanın dünyadakı mövqeləri güclənib, beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığımız möhkəmlənibdir.

Azərbaycan üçün, region üçün ən ağır problem olan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində də irəliləyiş əldə edilibdir. Artıq beynəlxalq ictimaiyyət bu məsələyə daha da ciddi yanaşır. ATƏT-in Minsk qrupu öz fəaliyyətini gücləndiribdir. Digər beynəlxalq təşkilatlar - Avropa İttifaqı, Avropa Şurası, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı bu məsələyə dair öz mövqelərini açıq şəkildə ortaya qoyurlar. Heç kəs üçün sər deyil ki, 2004-cü ildə bu məsələdə dönüş yarandı. O mənada ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü məsələsi artıq danışqlar predmeti, danışqlar mövzusu deyildir. Mən dəfələrlə bəyan etmişdim ki, Azərbaycan ərazi bütövlüyü məsələsində heç vaxt güzəştə getməyəcək, biz bu məsələni heç vaxt müzakirə etməyəcəyik. Danışqlar yalnız və yalnız beynəlxalq hüquq normaları əsasında aparılmalıdır.

Mən çox şadam ki, beynəlxalq təşkilatlar, bu məsələ ilə bilavasitə məşğul olan qurumlar və geniş beynəlxalq ictimaiyyət artıq bu mövqeyi qəbul edir və bu mövqe daha da yüksək diqqətə layiqdir. Mən əminəm, biz hələ ki,

bu məsələni yalnız və yalnız beynəlxalq hüquq normaları əsasında həll edə bilərik.

Eyni zamanda, Azərbaycan öz Silahlı Qüvvələrini də gücləndirməlidir.

Bilirsiniz ki, mən bu il ərzində bölgələrə etdiyim səfərlər çərçivəsində hərbi hissələrə də baş çəkirdim, orada olan vəziyyətlə şəxsən maraqlanırdım, onu öyrənirdim, görürdüm. Görürdüm ki, bizim ordumuz günü-gündən güclənir. Bu məsələyə çox böyük diqqət göstəririk, orduya ayrılan xərclər artır. 2004-cü ilin bütçəsində artım nəzərdə tutulmuşdu və biz ilin ortalarında bütçəyə dəyişiklik edərək, orduya ayrılan xərclərin həcmini artırıq. 2005-ci ilin bütçəsində artım təxminən 30 faiz civarında nəzərdə tutulubdur və biz ildən-ilə orduya ayrılan xərcləri artıracaqıq. Bizim ordumuz daha da güclü olmalıdır, qarşıda duran bütün məsələləri həll etməlidir.

Biz Dağlıq Qarabağ məsələsini sülh yolu ilə həll etmək istəyirik və bu siyasetə sadıqik. Amma, eyni zamanda, biz heç vaxt torpaqlarımızın itirilməsi ilə barışmayacaqıq, öz doğma torpaqlarımızı istənilən yolla azad edəcəyik. Bunu etmək üçün ordumuz güclü olmalıdır. Ordunun güclü saxlanılması üçün, bu gücü yarat-maq üçün Azərbaycanın iqtisadiyyatı inkişaf etməlidir. Təsadüfi deyil ki, 2004-cü ildə iqtisadi inkişafa böyük diqqət göstərilirdi. Sosial-iqtisadi inkişaf, regional inkişaf proqramları - bütün bu proqramların məqsədi Azərbaycanı daha da gücləndirmək, iqtisadi potensialı artırmaq və beləliklə, ölkənin qüdrətini qaldırmaqdır.

Mən çox şadam ki, bu istiqamətdə də nəticələr göz qabağındadır. Ümumi daxili məhsul təxminən 10 faiz artırıbdır. Azərbaycana böyük həcmdə investisiyalar qoyulur. Azərbaycana təxminən 4 milyard dollara qədər xarici sərmayə qoyulubdur. Regionlarda 110 mindən artıq yeni iş yeri açılıbdır. Bu da 8 milyon əhalisi olan ölkə üçün dünyada analoqu olmayan bir haldır. Çox şadam ki, mənim təşəbbüsümə başlanan regional inkişaf proqramı öz bəhrəsinə verir və artıq hamımız görülür ki, biz qarşıda duran bütün məsələləri həll etməyə qadirik, verilən bütün vədlərə sadıqik. 110 min iş yeri onu göstərir ki, 110 min insan işlə təmin olunubdur, ailəsinə maaş gətirir, əmək haqqı gətirir. Ailəsinə daha da böyük diqqətlə yanaşır. Eyni zamanda, bizim iqtisadi potensialımız güclənir. Gələn il də iş yerlərinin açılması üçün önəmli tədbirlər görüləcək və mən əminəm ki, biz verdiyimiz bütün vədləri icra edəcəyik. Sosial məsələlərə böyük diqqət göstərilir. Bu il ərzində əmək haqları, pensiyalar, təqaüdlər, digər sosial ödəmələr, onların həcmi dəfələrlə artırılıbdır. Bu istiqamətdə işlər davam etdiriləcəkdir. Minimum əmək haqqının artırılması istiqamətdə böyük işlər görülübür. Bu yaxınlarda imzaladığım sərən-cama əsasən, 2005-ci ildən minimum əmək haqqı növbəti dəfə 25 faiz artacaqdır. Bu, bizim siyasetimizin prioritet məsələsidir. Mən dəfələrlə bəyan etmişəm ki, baxmayaraq, Azərbaycan iqtisadiyyatı bu gün bazar iqtisa-

diyyatı prinsipləri əsasında inkişaf edir, biz sosial məsələlərə daim diqqət göstərməliyik. Əlbəttə, sosial cəhətdən ən az müdafiə olunan soydaşlarımızın, qaćqınlarımızın, köçkünlərimizin problemlərinin həlli bizim üçün çox vacibdir. Biz bu istiqamətdə də işlər görürük. Qaćqınlar, köçkünlər üçün yeni şəhərciliklər salınır, Dövlət Neft Fondundan vəsait ayrılıbdır və biz bunu gələcəkdə də davam etdirəcəyik.

Neft Fondu Azərbaycanın iqtisadiyyatı üçün, iqtisadi potensialının güclənməsi üçün, sosial məsələlərin həlli üçün böyük rol oynayır. Bu fond da xalqımızın ümumməlli lider Heydər Əliyev tərəfindən yaradılmışdır və demək olar ki, bu gün Azərbaycanın valyuta ehtiyatları 1 milyard 800 milyon dollara bərabərdir. Neft Fonduun vəsaiti hesabına çoxlu sosial proqramlar həyata keçirilir. Əlbəttə, 1994-cü ildə Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə neft strategiyasına başlanmasaydı, Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri uğurla tikilməsəydi, “Ösrin müqaviləsi”, uğurla icra edilməsəydi, bu gün iqtisadi uğurlardan, ümumiyyətlə, danışmaq mümkün olmazdı. Bütün bunlar bir daha göstərir ki, Azərbaycan hərtərəfli inkişaf edir, Azərbaycan inamlı inkişaf edir.

2005-ci ildə Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin tikintisinin başa çatması, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərinin uğurla tikilməsi bizə imkan verəcək ki, yaxın zamanlarda, bir neçə ildən sonra Azərbaycanın iqtisadi potensialı çox böyük həcmədə artacaqdır. Bu da imkan verəcək ki, biz qarşıda duran bütün məsələlərin ümumiyyətlə, bütün məsələləri uğurla həll edək və doğma Vətənimizi daha da gücləndirək.

Əziz xanımlar və cənablar!

Əziz dostlar!

2004-cü il mənim üçün çox vacib il idi. Prezident kimi mənim birinci ilim olubdur. Mən çox çalışırdım əlimdən gələni edim ki, Azərbaycan xalqına, doğma Vətənə ləyaqətlə xidmət edim, öz əməyimlə öz fəaliyyətimlə ölkəmizin güclənməsinə töhfəmi verim. Mən buna nə dərəcədə müvəffəq oldum, onu siz deyə bilərsiniz. Hər halda, çalışırdım və çalışacağam əlimdən gələni edim ki, Azərbaycan daha da güclənsin, ölkəmizin nüfuzu daha da artınsın, Azərbaycan xalqı, Azərbaycan vətəndaşları daha da rahat, firavan yaşasınlar.

Bu gün, eyni zamanda, Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günüdür. Mən sizi bu münasibətlə də təbrik edirəm. Dünyada yaşayan bütün azərbaycanlıları birliyə, həmrəyliyə dəvət edirəm.

Sizi qarşısından gələn Yeni il bayramı münasibətilə bir daha ürəkdən təbrik edirəm, sizə cansağlığı, xoşbəxtlik, ailə səadəti arzulayıram.

Yeni iliniz mübarək olsun!

31 dekabr 2005-ci il

MİLAD BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCANIN PRAVOSLAV XRİSTİAN İCMASINA TƏBRİK

Hörmətli həmvətənlər!

Sizi - Azərbaycanın bütün xristianlarını müqəddəs Milad bayramı münasibətilə ürəkdən təbrik edir, hər birinizə ən xoş arzularımı yetirirəm.

Azərbaycanda tarixən ayrı-ayrı dinlər qarşılıqlı hörmət və əmin-amanlıq şəraitində mövcud olmuş və bu gün də dinc yanaşı fəaliyyət göstərməkdədir. Qeyd etmək xoşdur ki, islam dini özündən əvvəlki dinlərə və səma-vi kitablara, o cümlədən xristianlığa yüksək ehtiramla yanaşaraq, zaman-zaman insanlar arasında başqa etiqad və inanclara qarşı yüksək dözümlülük, səbirli münasibət duyğuları aşılmışdır. Mü-səlmanların müqəddəs kitabı Qurani-Kərimdə İsa Peyğəmbər və onun mövludundan məhəbbətlə bəhs edilir ki, bu da dinlərimiz arasında ənənəvi xoş münasibətlərin sarsılmaz təməllər üzərində bərqərar ol-duğunu göstərir.

Bu gün dünyada tolerantlıq örnəyi kimi tanınan Azərbaycanda heç vaxt milli-dini ayrı-seçkilik hallarına yol verilməmiş, burada yaşayan bütün xalqlar öz dil və mədəniyyətini, dini etiqadını, milli adət-ənənələrini qoruyub saxlayaraq, daha da inkişaf etdirmişlər.

Dilindən, dinindən, etnik mənsubiyətindən asılı olmayaraq, bütün vətəndaşlarımız kimi, pravoslav xristianlar da respublikamızda yaradılmış demokratik-hüquqi şəraitdən, insan hüquq və azadlıqlarından hərtərəfli yararlanmaqla, Azərbaycanda gedən tarixi yeniləşmə və müstəqil dövlət qurculuğu prosesində yaxından iştirak edir, vətəndaşlıq borcunu layiqincə yerinə yetirirlər.

Əziz bacı və qardaşlar!

Hər il böyük təntənə ilə qeyd etdiyiniz İsa Peyğəmbərin mövludu günü yenilik, əmin-amanlıq, mərhəmət və şəfqət bayramıdır. Bu əziz gündə bir daha sizə möhkəm cansağlığı, ailələrinizə səadət və əmin-amanlıq arzu-layıram.

Bayramınız mübarək olsun!

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
5 yanvar 2006-ci il*

QURBAN BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

Hörmətli həmvətənlər!

Sizi və dünyanın müxtəlif guşələrində yaşayan bütün soydaşlarımızı müsəlmanların həmrəylik və qardaşlıq günü olan müqəddəs Kurban bayramı münasibətilə ürəkdən təbrik edir, hər birinizə ən səmimi arzu və diləklərimi yetirirəm.

Azərbaycan xalqı uzun illər yad ideologiya və rejimlərin qadağaları şəraitində yaşamalı olsa da, heç vaxt tarixi köklərindən ayrı düşməmiş, milli adət-ənənələrini, dini etiqadını, inanc və mərasimlərini günümüzəcən qoruyub saxlamışdır. Bu gün demokratik-hüquqi prinsiplərin, din və vicdan azadlığının bərqərar edildiyi müstəqil Azərbaycan Respublikasında hər il dövlət səviyyəsində qeyd olunan Kurban bayramı da belə əbədiyaşar adətlərimizdəndir.

Yüz illərdir ki, xalqımız Uca Tanrının islamı bir din kimi tamamlayıb insanlar üçün hidayət yolu seçdiyi mübarək günü böyük təntənə ilə bayram edir, özünün İlahi kəlama, bəşəri ideallara, milli-mənəvi dəyərlərə bağlılığını və sadıqlığını ürək açıqlığı ilə nümayiş etdirir. İnsanlar arasında şəfqət və mərhəmət duyğularının, humanizm və qardaşlığın rəmzi olan Kurban bayramı, eyni zamanda, müsəlmanların xeyirxah amallar uğrunda hər cür fədakarlığa hazır olmaq şərəfinin təcəssümüdür.

Bu müqəddəs bayram günlərində respublikamızın daha da tərəqqisi, xalqımızın rifahı və əmin-amanhlığı üçün etdiyiniz dua və niyyətlər qoşularaq, Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərimizin əziz xatirəsini bir daha böyük ehtiramla yad edir, onlara Allahdan rəhmət diləyirəm. Əmin olduğumu bildirirəm ki, bu ilki mübarək Qurban bayramı da ölkəmizdə milli-mənəvi həmrəyliyin, xeyirxah əməllərin təntənəsinə çevriləcəkdir.

Əziz bacı və qardaşlarım!

Bu əziz gündə sizə Ulu Tanrıdan möhkəm cansağlığı, ailələrinizə xoşbəxtlik, evlərinizə xeyir-bərəkət arzulayıram.

Kurban bayramınız mübarək olsun!

***İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
9 yanvar 2006-ci il.***

8 MART - BEYNƏLXALQ QADINLAR GÜNÜ MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN QADINLARINA TƏBRİK

Hörmətli xanımlar!

Sizi 8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə səmimi qəlbdən təbrik edir, hamınıza cansağlığı, ailə səadəti, xoşbəxtlik və uğurlar arzulayıram.

Tariximizə bir çox parlaq səhifələr yazımış Azərbaycan qadınının milli-mənəvi dəyərlər sistemimizin təşəkkülündə və yaşadılmasında müstəsna rolu vardır. Qadın adını hər bir azərbaycanlı həmişə uca tutmuş, ana məfhu-munu Vətənin təcəssümü saymışdır. Azərbaycan qadınının gözəlliyi, səda-qəti, mərdliyi, ana məhəbbətinin ülviliyi xalq yaradıcılığı nümunələrində, görkəmli sənətkarlarımızın əsərlərində dənə-dənə vəsf olunmuşdur.

Böyük mədəni irsə malik olan bir xalq kimi Azərbaycan xalqı qadının ailədə və cəmiyyətdəki yerinə daim böyük ehtiramlı yanaşmışdır. Əlamətdar hadisələrlə səciyyələnən qadın hərəkatı bu gün dinamik inkişaf yolu tutan ölkəmizdə demokratikləşmə və dövlət quruculuğu proseslərində Azərbaycan qadınının fəal iştirakı üçün möhkəm zəmin yaratmışdır. Elm, təhsil, mədəniyyət, səhiyyə və digər sahələrdə qazandığı uğurlar qadınlarımızın nə qədər böyük potensiala malik olduğunu nümayiş etdirir.

Ümidvaram ki, Azərbaycan qadını öhdəsinə düşən bütün vəzifələrlə yanaşı, gənc nəslin doğma torpağı, milli dövlətçiliyə, azərbaycançılıq ide-yalarına sədaqət ruhunda tərbiyəsinə daha çox diqqət göstərəcək, xalqa və cəmiyyətə layiqli övladlar yetişdirmək naminə var qüvvəsini sərf edəcəkdir. Bayramınız mübarək olsun!

***İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
7 mart 2006-ci il***

NOVRUZ BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

Hörmətli həmvətənlər!

Xalqımızın əziz Novruz bayramı münasibətilə hamınıizi ürəkdən təbrik edir, hər birinizi gözəl bahar əhval-ruhiyyəsi arzulayıram. Novruz bayramı ulu əcdadlarımızın bizə gözəl yadigarıdır. Azərbaycan torpağında bu bayram çox qədim zamanlardan əsil milli bayram kimi qeyd olunmuşdur. Xalqımız yazın gəlişini ilaxır çərşənbələrdən Novruz axşamınadək kütləvi şənlik və mərasimlərlə qarşılımış, təbiətin canlanması ilə başlayan hər yəni ilin firavanlıq, xoşbəxtlik və əmin-amanlıq gətirməsini arzulamışdır.

Novruz bayramı Azərbaycan xalqının gələcəyə inam hissini, ürəkaçıqlığını, qonaqsevərliyini, ünsiyyət, mehribançılıq və dostluq duyğularını özündə toplamışdır. Hər kəsin layiqincə qarşılıamağa çalışdığı Bahar bayramında insanın fikri, əməli və istəyi təzələnir, könüllərdə saf duyğular oynanır. Dünya haqqında ilkin təsəvvürlərlə bağlı olan bu bayram mənəvi gözəlliyi, mərhəməti və xeyirxahlığı təcəssüm etdirir.

Tarix boyu heç bir qüvvə Novruz bayramını xalqımızın əlindən almayı, onu insanların qəlbindən, zehnindən çıxarmağa müvəffəq ola bilməmişdir. Azərbaycan xalqı Novruz adət-ənənələrini göz bəbəyi kimi qorumuş, onları yaşadaraq bugünümüzə çatdırmışdır. XXI əsrə taleyini arzulurına uyğun şəkildə quran azad ölkə kimi qədəm qoymuş Azərbaycanda uzun illərdən bəri bu bayram dövlət səviyyəsində təntənə ilə keçirilir.

Dünyanın müxtəlif guşələrində yaşayan soydaşlarımız milli birliyin həqiqi rəmzinə çevrilmiş Bahar bayramını səbirsizliklə gözləyir və böyük ruh yüksəkliyi ilə qeyd edirlər. Qoy builki Novruz bayramı ərəfəsində dünya azərbaycanlılarının Bakıda keçirilmiş ikinci qurultayı da milli həmrəylik işinə öz töhfəsini versin, azərbaycançılıq məfkurəsi ətrafında göstəriləcək səylər və əməli işlərlə əlamətdar olsun.

Vətənimizin müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçənlərin əziz xatırəsini bu bayram günlərində dərin ehtiramla bir daha yad edirik. İnanıram ki, Azərbaycanın yüksək inkişaf tempinə malik güclü ölkə olması yolunda atılan hər yeni və qətiyyətli addım şəhidləri-mizin ruhlarını şad edəcəkdir.

Əziz bacılar və qardaşlar!

Üzümüzə gələn bu yaz ətirli bayramda hamınıza cansağlığı, xoşbəxtlik və uğurlar diləyirəm.

Bahar bayramınız mübarək olsun!

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 18 mart 2006-ci il*

AZƏRBAYCANIN PRAVOSLAV XRİSTİAN İCMASINA

Hörmətli həmvətənlər!

Müqəddəs Pasxa bayramı münasibətilə sizi - Azərbaycanın bütün xristian icmasını ürəkdən təbrik edir, bu əziz gündə hər birinizə cansağlığı, xoşbəxtlik və əmin-amanlıq arzulayıram.

Vicdan və dini etiqad azadlığının bərqərar edildiyi müstəqil Azərbaycan Respublikasında davamlı tolerantlıq mühiti, müxtəlif konfessiyaların çoxxəsrlik ənənələrə söykənən azad və dinc yanaşı fəaliyyəti, dini-milli adət-ənənələrin, bayram və mərasimlərin qorunub saxlanması günümüzün gerçəkliyidir. Pasxa bayramı da hər il respublikamızda geniş qeyd olunan belə dini mərasimlərdəndir.

Ölkəmizin xristian icması Azərbaycanın müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi, hüquqi, demokratik dövlət quruculuğu prosesinin uğurla həyata keçirilməsi işində böyük əzmkarlıq və əsil vətəndaşlıq mövqeyi nümayiş etdirir. Ümidvaram ki, dilindən, dinindən və etnik mənsubiyətindən asılı olmayaraq, respublikamızın bütün vətəndaşları doğma Vətən qarşısında övladlıq borcunu bundan sonra da ləyaqətlə yerinə yetirəcək, Azərbaycanın daha da tərəqqisi, xoşbəxt gələcəyi naminə səy və bacarıqlarını əsirgəmə-yəcəklər.

Pasxa əmin-amanlıq, həmrəylik, mərhəmət və şəfqət bayramıdır. Qoy bu nurlu bayram ailələrinizə sevinc, süfrələrinizə xeyir-bərəkət gətirsin.

Bayramınız mübarək olsun!

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 20 aprel 2006-ci il*

ŞAİR OLJAS SÜLEYMENOVA

Əziz Oljas Süleymenov!

Sizi, görkəmli şair və ictimai xadimi yubileyiniz münasibətilə təbrik edir, Sizə səadət, cansağlığı və xoşbəxtlik arzulayıram.

Sizin ədəbiyyat sahəsindəki elə ilk addımlarınız nadir istedadınızdan xəbər verirdi. Hələ gənclik illərindən qazandığınız populyarlıq Sizi tanınmış bir şəxsiyyətə çevirmişdi. Sovet dövrünün intellektual elitarası poeziya, nəşr, tarix, ədəbiyyatşunaslıq sahəsində yaratdığınız bütün əsərlərinizə ey ni dərəcədə valeh olurdu.

Keçmiş Sovet İttifaqında cərəyan edən mürəkkəb siyasi proseslərdə Siz öz yaradıcılıq və həyat amalınızı əks etdirən aydın mövqe tutu bildiniz. "Nevada-Semipalatinsk" ictimai hərəkatını yaradaraq, Siz öz fəaliyyətinizlə göstərdiniz ki, bir insanın mövqeyi çox adamin gələcəyi üçün taleyüklü ola bilər.

Unudulmaz qanlı yanvar faciəsi günlərində Siz itkilərimizin bütün ağıri-acısını Azərbaycan xalqı ilə bölüşmüş nadir ictimai xadimlərdən biri idiniz. Bakıda baş vermiş hadisələr haqqında həqiqət məhz Sizin kimi şəxsiyyətlərin cəsarəti sayəsində dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılmışdır.

Yubileyinizin YUNESKO tərəfindən elan olunmuş Planetar şürə və beynəlxalq dialoq etikası İlində keçirilməsi dərin rəmzi məna daşıyır. Doğrudan da, bütün həyatınız məhz həmin ideyaların reallığa çevrilməsinə həsr olunmuşdur. Bu, Sizin ədəbi və elmi yaradıcılığınızda, həm də ictimai fəaliyyətinizdə özünü eyni dərəcədə göstərmişdir. Ümidvaram ki, belə də davam edəcəkdir.

Ən xoş arzularla,

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 17 may 2006-ci il*

“BAKINSKİ RABOÇİ” QƏZETİNİN KOLLEKTİVİNƏ

Hörmətli jurnalistlər!

Sizi, Azərbaycan mətbuatının qocaman nümunələrindən biri olan “Bakinski raboçi” qəzetinin bütün kollektivini əlamətdar yubiley - 100 illiyiniz münasibətilə təbrik edirəm.

Azərbaycanın mətbuat tarixində özünəməxsus dəst-xətti və mövqeyi ilə seçilən “Bakinski raboçi” qəzeti bütün dövrlərdə xalqımızın milli dəyərlərini həm ölkə daxilində, həm də beynəlxalq aləmdə yüksək səviyyədə təbliğ etmişdir. 1906-ci ildə əsası qoyulmuş qəzet Azərbaycanın nüfuzlu mətbuat orqanları içərisində həmişə məxsusi yer tutmuş, sabit oxucu auditoriyası qazanmış, vətəndaşların informasiyaya olan ehtiyaclarını ödəməyə çalışmış, öz prinsipial mövqeyi ilə seçilmişdir. Azərbaycanda iqtisadi, siyasi, sosial və mədəni həyatın bütün sahələri, vətəndaşları narahat edən ictimai problemlər və ümumiyyətlə, bütün aktual mövzular həmişə qəzetiñ diqqət mərkəzində olmuşdur. Rusdilli mətbuatın parlaq nümunəsi kimi “Bakinski raboçi” ölkəmizi və xalqımızı keçmiş SSRİ məkanında nüfuzlu bir qəzet kimi layiqincə təmsil etmişdir.

Müstəqillik illərində digər mətbu orqanlar kimi, “Bakinski raboçi” qəzeti də bazar iqtisadiyyatından irəli gələn yeni tələblər şəraitində işləməyə məcbur olmuş və müvafiq çətinliklərlə qarşılaşmışdır. Lakin qəzet kollektivinin səyləri nəticəsində “Bakinski raboçi” bu vəziyyətdən uğurla çıxmağı bacarmış və ölkənin sayılıb-seçilən mətbu orqanlarından birinə çevrilmişdir. Bu gün qəzet zamanın tələblərinə uyğun olaraq yenidən qurulmuş, öz mövzu dairəsini genişləndirmiş, məqsəd və vəzifələrini, iş prinsiplərini yeniləşdirmişdir.

Hüquqi dövlət, demokratik idarəcilik və siyasi plüralizm şəraitində mətbuatın qarşısında yeni vəzifələr durur, problemlərə yeni yanaşma tələb olunur. “Bakinski raboçi” qəzetiñ kollektivi qısa müddətdə cəmiyyətin yeni tələblərini, qarşıda duran vəzifələri dərk edərək, dəyişən şəraitə uyğunlaşmanın öhdəsindən gəldi. Bu gün Azərbaycanın çoxsaylı mətbuat və informasiya vasitəleri sırasında “Bakinski raboçi” qəzetiñ öz yeri, dəst-xətti, prinsipləri vardır. Qəzetiñ səhifələrində müstəqil Azərbaycanın həqiqətləri, ölkədə sağlam mənəvi-psixoloji mühitin, vətəndaş həmrəyliyi və milli birliyin yaradılması istiqamətində aparılan məqsədyönlü işlər və icti-

mai-siyasi proseslər obyektiv, qərəzsiz işıqlandırılır. Qəzətdə ölkəmizdə və dünyada baş verən hadisələr barədə operativ xəbərlər, jurnalist araşdırma-ları oxucular tərəfindən maraqla qarşılanır.

Düşünürəm ki, bütün Azərbaycan mətbuatı, o cümlədən “Bakinski raboçi” qəzeti mütərəqqi ənənələrimizi davam etdirərək, daim həqiqət carçı-sı rolunda çıxış edəcək, cəmiyyətdəki ictimai, siyasi və mənəvi prosesləri oxucuların müzakirəsinə çıxaracaq, vətəndaşların arzu və istəklərinin güz-güsünə cevriləcəkdir. Obyektiv jurnalistika, müstəqil mətbuat, demokratik vətəndaş cəmiyyəti yaradılmasının əsas şərtlərindəndir, onun güclü və əvə-zolunmaz vasitəsidir.

İnanıram ki, fəaliyyət göstərdiyi bütün dövrlərdə öz amallarına sadıq qalmış “Bakinski raboçi” qəzetinin kollektivi bundan sonra da Azərbaycan həqiqətlərinin ölkə və dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında yüksək peşə-karlıq, obyektivlik, prinsipiallıq, əsil vətəndaş mövqeyi göstərərək, xalqımızın mütərəqqi mətbuat ənənələrini yeni şəraitdə layiqincə davam etdirəcəkdir.

Bir daha qəzetenin kollektivini, keçmiş əməkdaşlarını səmimi qəlbdən təbrik edir, onlara cansağlığı, səadət və yeni yaradıcılıq uğurları arzu edi-rəm.

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 19 may 2006-cı il.*

XALQ RƏSSAMI FƏRHAD XƏLİLOVA

Hörmətli Fərhad Xəlilov!

Sizi - Azərbaycan təsviri sənətinin tanınmış nümayəndəsini anadan olmağınızın 60 illiyi münasibətilə səmimi qəlbdən təbrik edirəm.

Siz Azərbaycan rəssamlıq sənətinin inkişafında böyük xidmətlər göstərən mahir firça ustalarındansınız. Müxtəlif janr və mövzularda yaratdığınız boyakarlıq və qrafika əsərləri özünün forma rəngarəngliyi, kompozisiya və rəng həlli, estetik kamilliyi, ideya-bədii dəyəri ilə səciyyələnir. Azərbaycan təbiətinin gözəlliklərini, müasirlərimizin zəngin psixoloji obrazlarını rənglərin diliylə dolğun eks etdirən tematik tablolalarınız və mənzərə əsərləriniz sənətsevərlər tərəfindən həmişə rəğbətlə qarşılanmışdır. İstedadlı sənətkar firçanızın məhsulu olub həyata və təbiətə sevgidən yaranan həmin lövhələr insana xoş əhval-ruhiyyə bəxş edir.

Ölkəmizdə və onun hüdudlarından kənarda təşkil olunmuş incəsənət sərgilərində, muzey və qalereyalarda nümayiş etdirilən əsərləriniz Azərbaycan rəngkarlıq mədəniyyətini layiqincə təmsil etmiş, Sizi müasir ruhlu sənətkar və eyni zamanda, çoxəsrlik ənənələrə malik milli təsviri sənətimizin davamçılarından biri kimi tanıtmışdır.

Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının sədri vəzifəsində uzun illərdən bəri yüksək təşkilatçılığınız və gənc rəssamlar nəslinin yetişdirilməsində səmərəli fəaliyyətiniz də təqdirəlayıqdır.

İnanıram ki, özünəməxsusluğu ilə seçilən yaradıcılığınızla Siz bundan sonra da sənətinizin pərəstişkarlarını yeni-yeni əsərlərlə sevindirəcək, milli mədəniyyətimizin inkişafı naminə əlinizdən gələni əsirgəməyəcəksiniz.

Sizə cansağlığı, xoşbəxtlik və sənət uğurları arzu edirəm.

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 25 oktyabr 2006-ci il*

DÜNYA AZƏRBAYCANLILARINA

Əziz həmvətənlər!

Hörmətli soydaşlar!

Sizə hər bir azərbaycanlı üçün əziz bayram olan Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibətilə müraciət edirəm.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə, on beş ildir dünyada yaşayan bütün azərbaycanlılar tərəfindən milli birlik və həmrəylik günü kimi qeyd edilən bu bayram Azərbaycan xalqına mənsubluq, milli-mənəvi dəyərlərimizin təbliği, tarixi Vətənə bağlılıq, soydaşlarımızın yekdillik və mütəşəkkilliyyinin gücləndirilməsi ideyalarını təcəssüm etdirir.

Məmnunluqla qeyd etmək olar ki, azərbaycanlıların birliyi və həmrəyliyi ideyası bu gün artıq həm bütün dünyada yaşayan soydaşlarımızın düşüncəsinə hakim kəsilmiş, həm də dövlət siyasetimizin prioritet istiqamətləri səviyyəsinə yüksəlmişdir. Yaşadıqları ölkələrdə soydaşlarımızın təşkillanması, azərbaycanlı icmalarının fəaliyyətinin genişlənməsi, Vətənlə əlaqələrinin güclənməsi istiqamətində son illərdə həqiqətən çox işlər görülmüşdür. Dünya azərbaycanlılarının I və II qurultayları soydaşlarımızın öz müstəqil dövləti - Azərbaycan Respublikası ətrafında six birləşməsi, milli-mənəvi və ümumbəşəri dəyərləri üzvi şəkildə ehtiva edən azərbaycanlılıq ideyasının yayılması prosesinə güclü təkan verdi, qarşıda duran vəzifələri müəyyənləşdirdi. Hazırda Azərbaycan Respublikası və diasporumuz keyfiyyətcə yeni fəaliyyət mərhələsinə qədəm qoymuşdur. Azərbaycan dövləti xaricdə yaşayan soydaşlarımızın sosial-iqtisadi maraqlarının müdafiəsi, beynəlxalq konvensiyalarda təsbit olunmuş hüquqlarının qorunması üçün ardıcıl fəaliyyət göstərir, məqsədyönlü və təsirli tədbirlər görür. Gündəngünə dünya azərbaycanlılarının doğma Vətənlə əlaqələri daha da güclənir, ölkəmizin iqtisadi və sosial-mədəni həyatında iştirakı genişlənir. Ayrı-ayrı ölkələrdə azərbaycanlıların icma və cəmiyyətləri vahid mərkəzlər ətrafında birləşir, ictimai-siyasi həyata onların təsiri artır. Soydaşlarımız Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında, zəngin milli mədəniyyətimizin təbliğində, təcavüzkar erməni millətçilərinin ideoloji təxribatlarının ifşa olunmasında getdikcə daha fəal rol oynayırlar.

Lakin o da qeyd olunmalıdır ki, Azərbaycan diasporunun potensial imkanları onun fəaliyyətinin real nəticələri ilə müqayisədə xeyli yüksəkdir. Qarşımızda hələ də bir çox ciddi, həlli vacib olan problemlər durur. Azərbaycanlılar yaşadıqları ölkələrin iqtisadi, siyasi və sosial-mədəni həyatına

six integrasiya olunmalı, bu ölkələrlə Azərbaycan Respublikası arasında əlaqələndirici vəsilə rolunda çıxış etməlidirlər. Müxtəlif ölkələrdə mövcud olan Azərbaycan cəmiyyətlərinin qarşılıqlı fəaliyyəti gücləndirilməli, mühüm məsələlər üzrə onların tədbirləri əlaqələndirilməlidir. Məkrli erməni təbliğatına qarşı müntəzəm surətdə önleyici hücum tədbirləri təşkil edilməlidir. Ümumazərbaycan məsələləri ilə bağlı təsirli addımlar atılmalıdır, aparıcı ölkələrdə güclü Azərbaycan lobbisi formalasdırılmalıdır. Dost icmalar və lobbi təşkilatları ilə səmərəli əməkdaşlıq qurulmalı, diaspor quruculuğu sahəsində onların müsbət təcrübəsindən istifadə olunmalıdır.

Yola saldığımız 2006-cı il Azərbaycan Respublikası üçün kifayət qədər uğurlu və nailiyyətlərlə zəngin bir il olmuşdur. Heydər Əliyevin ideya müəllifi və memarı olduğu Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəməri istifadəyə verilmişdir və hazırda ölkəmizin, bütün regionun rifahına xidmət edir. Artıq "Şahdəniz" yatağında qaz hasilatı başlanılmışdır və Azərbaycan qazını dünya bazarına nəql edəcək Bakı-Tbilisi-Ərzurum boru kəməri də tezliklə istismara veriləcək. 2006-cı ildə Azərbaycan iqtisadi inkişaf sürətinə görə bütün dünyada lider mövqe tutmuşdur. Ölkədə əzəmətli sosial-iqtisadi inkişaf proqramları və infrastruktur layihələri həyata keçirilir, ən müasir texnologiyalar tətbiq olunur. Sahibkarlığın inkişafı, işsizliyin və yoxsulluğun aradan qaldırılması üçün proqramlar reallaşdırılır. Gözümüzün qarşısında ölkəmizin siması dəyişir, insanların ovqatı yaxşılaşır, sabaha inamı güclənir. Dövlətimizin bölgədə və dünyada nüfuzu yüksəlir. Ermenistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüquq normalarına uyğun ədalətli həlli istiqamətində getdikcə ölkəmizin gücü artır, xarici siyasi fəallığımız genişlənir, yeni imkanlar yaranır. Həyat özü bizim yeritdiyimiz siyasetin düzgünlüyünü, Heydər Əliyev strateji xəttinin alternativsizliyini sübut edir. Əmin ola bilərsiniz ki, bundan sonra da dövlətimizin və xalqımızın qarşısında duran bütün vəzifələr yüksək səviyyədə yerinə yetiriləcək, qloballaşan dünyada Azərbaycan Respublikası və azərbaycanlılar özünün maddi-mənəvi və intellektual potensialına uyğun layiqli yer tutacaqlar.

Əziz həmvətənlər! Hörmətli soydaşlar!

Sizin hamınızı Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni, 2007-ci il münasibətilə ürəkdən təbrik edir, hər birinizə cansağlığı, firavəlilik, xoşbəxtlik, ümumi işimizdə uğurlar arzulayıram!

**İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 27 dekabr 2006-ci il**

SSRİ XALQ ARTİSTİ Y.N.QRİQOROVİÇƏ

Hörmətli Yuri Nikolayeviç!

Sizi - zəmanəmizin görkəmli baletmeyesterini 80 illik yubileyiniz münasibətilə təbrik edir, Sizə xoşbəxtlik, cansağlığı və firavanlıq arzulayıram.

Nadir istedadınız, yaradıcılıq enerjiniz və əzmkarlığınız Sizi XX əsrin balet sənətinin ən məşhur simalarından birinə çevirmişdir. Müasir rəqsə ya-naşma tərziniz istər klassik, istərsə də müasir tamaşalara yeni görünüş vermişdir.

Arif Məlikovun təxminən yarım əsr əvvəl Sizin tərəfinizdən tamaşa-ya qoyulmuş “Məhəbbət əfsanəsi” baleti dünya incəsənəti xəzinəsinə hə-mişəlik daxil olmuşdur. Misilsiz xoreoqrafiyanızda Arif Məlikovun musiqisi və Nazim Hikmətin librettosu indi də qəlbləri fəth edən ecəzkar bir ahəngdarlıq yaratmışdır. Diqqətəlayiq haldır ki, tamaşanı bu quruluşda gös-tərən dünya teatrlarının bir çoxu onu indiyədək öz repertuarında saxlayır.

Siz balet tarixinə novator kimi daxil olmusunuz. Gənclərin Sizinlə iş-ləməyə və Sizdən öyrənməyə daim can atması sübut edir ki, Siz bu gün də müasirliyin nəbzini duyan ustad olaraq qalırsınız. Əminəm ki, bənzərsiz ya-radıcılıq dəst-xəttiniz həm gələcək işlərinizdə, həm də yetirmələrinizin ya-radıcılığında öz əksini tapacaqdır.

Sizə ən xoş arzularımı çatdırıram.

*Hörmətlə,
İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı, 27 dekabr 2006-ci il*

QURBAN BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

Hörmətli həmvətənlər!

Sizi dünya müsəlmanlarının bərabərlik, humanizm və həmrəylilik günü kimi qeyd edilən müqəddəs Qurban bayramı münasibətilə ürəkdən təbrik edir, hər birinizə ən səmimi arzu və diləklərimi yetirirəm.

Qurban mərasimi Uca Yaradana məhəbbət və itaət, yüksək əxlaqi-mənəvi dəyərlərə hörmət, hər bir bəşər övladına mərhəmət və döyümlülük təlqin edən İslamin bir din kimi tamamlanıb insanlar üçün hidayət yolu seçilməsi ilə əlamətdardır. Bu mübarək bayram bütün dünya müsəlmanlarının mənəvi-ruhi birliyini, əməlisaleh inancı insanların Tanrı sevgisini və haqq-ədalət naminə hər cür fədakarlığa hazır olmağın fərəhini təcəssüm etdirir.

Öz tarixi köklərinə, milli-mənəvi dəyərlərinə sadıq olan xalqımız hər il Qurban bayramını böyük təntənə ilə qeyd edir. Ölkəmizin hər yerində Allahın adına qurbanlar kəsilir, geniş xeyriyyəçilik işləri görülür, dövlətimizin əmin-amanlığı və rifahi naminə dualar edilir. Bu əziz gündə bayram diləklərinizə qoşularaq, Azərbaycanın milli müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarını fəda etmiş şəhidlərimizin ölməz xatirəsini böyük ehtiramla yad edir, onların ailələrinə səbir diləyirəm.

Müstəqil Azərbaycan Respublikası artıq özünün hörtərəfli inkişaf mərhələsinə qədəm qoymuşdur. Xalqımızın milli-mədəni yüksəlişi, dövlətimizin davamlı siyasi-iqtisadi tərəqqisi ümummilli liderimiz, dövlət müstəqilliyimizin memarı Heydər Əliyev tərəfindən müəyyən edilmiş inkişaf strategiyasının başlıca məqsədlərindəndir. Biz daim bu kursa sadıq qalacaq, cəmiyyətimizdə hökm sürən ictimai-siyasi sabitliyi, milli-mənəvi həmrəyliyi daha da möhkəmləndirməklə Azərbaycanın gələcək uğurlarını təmin edəcəyik.

Əziz bacı və qardaşlar!

Qurban bayramı xeyirxahlıq, şəfqət və mərhəmət bayramıdır. Bu əziz gündə hər birinizə, dünyanın müxtəlif guşələrində yaşayan soydaşlarımıza bayram təbriklərimi çatdırır, ailələrinizə səadət, süfrələrinizə bol ruzi və bərəkət arzulayıram.

Qurban bayramınız mübarək olsun!

***İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 27 dekabr 2006-ci il***

XALQ ARTİSTİ ZEYNƏB XANLAROVAYA

Hörmətli Zeynəb xanım!

Sizi - Azərbaycan mədəniyyətinin görkəmli nümayəndəsini yubileyiniz münasibətilə səmimi qəlbdən təbrik edirəm, Sizə cansağlığı, uzun ömür və müvəffəqiyyətlər arzulayıram.

Sizin Azərbaycan səhnəsində atdiğınız ilk addımlar nadir bir istedadın sənətə qədəm qoymasından xəbər verirdi. Gözəl səsiniz, təkrarolunmaz ifa tərziniz və müasir musiqi duyumunuz sənətsevərlər tərəfindən böyük rəğbətlə qarşılanaraq, novatorluğun və ənənəviliyin sintezi kimi qəbul olunmuşdur. Sizin ifaçılıq sənətiniz gözəl bəstəkarlıq istedadı və muğam sənətinin nadir bilicisi qabiliyyəti ilə ahəngdar vəhdət təşkil etmişdir.

Milli opera səhnəmizdə yaratdığınız obrazlar Azərbaycan teatrının qızıl fonduna əbədi daxil olmuşdur. Oxuduğunuz Leyli və Əsli partiyaları bu rolların qəbul olunmuş ifa tərzinə yeni çalarlar gətirmişdir.

Siz Azərbaycan mədəniyyətini ölkəmizin hüdudlarından kənarda da layiqincə təmsil etmişiniz. Xaricdə verdiyiniz konsertlərdə Azərbaycan müğamlarını, təsnif və mahnıları dünya xalqlarının musiqisi ilə yanaşı səsləndirərək, pərəstişkarlarınızın sayını artırmışsınız.

Ölkəmizdə və cəmiyyətimizin həyatında baş verən proseslərdən qıraqda qalmağı bacarmayan həqiqi sənətkar kimi Sizin ictimai fəaliyyətiniz də təqdirəlayıqdır. Milli Məclisin deputatı kimi Siz daim Azərbaycan dövlətçiliyinin möhkəmləndirilməsinə xidmət edirsiniz. Ümidvaram ki, Siz bundan sonra da öz nadir istedadınızı və tükənməz enerjinizi Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafı naminə yeni-yeni layihələrinizdə reallaşdıracaqsınız.

*Hörmətlə,
İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 28 dekabr 2006-ci il*

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEVİN DÜNYA AZƏRBAYCANLILARININ HƏMRƏYLİYİ GÜNÜ VƏ YENİ İL MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİKİ

Hörmətli xanımlar və cənablar!

Mən sizi Yeni il münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm. 2005-ci il arxa-da qaldı. Ölkəmiz üçün 2005-ci il uğurlu il olubdur. 2005-ci ildə qarşımızda duran bütün vəzifələr, bütün planlar həyatda öz əksini tapıbdır. Azərbaycan daha da inkişaf etdi. Azərbaycanda iqtisadi islahatlar, siyasi islahatlar uğur-la davam etdirildi. Beynəlxalq əlaqələrimiz gücləndi, Azərbaycan dünyada-kı mövqelərini daha da möhkəmləndirə bilmüşdür. İki tərəfli və çox tərəfli müstəvidə bütün ölkələrlə, dost ölkələrlə çox səmərəli əlaqələr qura bilmişdir. Bu əlaqələr bizə imkan verir ki, Azərbaycan dünyadakı mövqeləri-ni daha da möhkəmləndirə bilsin və dünya birliyində öz yerini daha da güc-ləndirə bilsin.

Bizim üçün ən ağır, ən çətin problem Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və bunun həlli yollarıdır. Bu istiqamətdə də müsbətə doğru addımlar atılmışdır. 2005-ci ildə Birləşmiş Millətlər Təşkilatı bu məsələni öz gündəliyinə salmışdır. Eyni zamanda, Avropa Şurası 2005-ci ilin əvvəlində bu məsələyə dair çox dəyərli qətnamə qəbul etmişdir və bu qətnaməyə əsasən, Ermənistan işgalçi dövlət kimi tanındı. ATƏT öz faktaraşdırıcı missiyasını işgal olunmuş ərazilərə göndərmişdir və missiya orada ermənilərin qanunsuz məskunlaşmasını aşkar etmişdir. Eyni zamanda, Avropa İttifaqı və digər beynəlxalq təşkilatlar bu məsələ ilə bağlı öz işlərini daha da fəallaşdırılmışlar. Bütün bunlar deməyə əsas verir ki, ədalətli sülh ra-zılaşmasına biz yalnız və yalnız beynəlxalq hüquq normalarına əsasında ya-xınlaşa bilərik.

Bildiyiniz kimi, indi danışıqlar Praqa prosesi çörçivəsində aparılır və Praqa prosesi mərhələli həll deməkdir. Azərbaycanın mövqeyi bütün za-mamlarda ondan ibarət olmuşdur ki, bu məsələ yalnız və yalnız mərhələli həll çörçivəsində öz həllini tapa bilər və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü da-nışıqlar mövzusu deyil və heç vaxt olmayacaqdır. Bu, bizim prinsipial möv-qeyimizdir və danışıqlar yalnız və yalnız bu amillər üzərində qurulubdur. Bizim işimiz haqq işidir. Azərbaycan bu münaqişəyə dair öz mövqeyindən dönməyəcəkdir. Biz bu məsələnin beynəlxalq hüquq normalarına əsasən həll edilməsinin tərəfdarıyıq və ümid edirəm ki, buna nail olacaqıq.

Eyni zamanda, Azərbaycan öz ordu potensialını da gücləndirməlidir.

Bildiyiniz kimi, bu mənim siyasetimin prioritet istiqamətlərindən biri olmuşdur və bu gün də belədir. Bizim ordumuzun maddi-texniki bazası möhkəmlənir. 2005-ci ildə ordunun xərcləri 2004-cü ilə nisbətən 70 faiz artmışdır. 2006-cı ildə isə 2005-ci ilə nisbətən 100 faiz ar-tacaqdır. Bizim hərbi xərclərimiz 2006-cı ildə 600 milyon dollar səviyyəsinə çatacaqdır və bu da son hədd deyildir. Bizim iqtisadi potensialımız gücləndikcə, əlbəttə ki, orduya ayrılan xərclər daha da böyük olacaqdır. Biz müharibə şəraitində yaşayırıq. Bizim torpaqlarımız işğal altındadır və belə olan halda, orduya diqqət və qayğı hər bir vətəndaşın prioritet məsələsi olmalıdır. Ölkənin Prezidenti və Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı kimi mən bu vəzifəni öz üzərimə götürmüşəm və gələcəkdə ordumuzun hazırlığı, maddi-texniki bazasının möhkəmlənməsi sahəsində öz səylərimi əsirgəməyəcəyəm.

Biz hamımız yaxşı bilirik ki, hər bir ölkənin hərtərəfli inkişafi üçün, milli maraqlarının maksimum dərəcədə qorunması üçün onun iqtisadi potensialı mühüm rol oynayır. 2005-ci ildə biz bu sahəyə də böyük diqqət göstərmişik. 2003-cü ildən başlanmış Azərbaycanın yeni iqtisadi strategiyası həyata keçirilir. Bu strategiya bizə qısa müddət ərzində Azərbaycanda iqtisadi sahədə çox böyük nailiyyətlər əldə edilməsinə imkan veribdir.

2005-ci ildə Azərbaycanın iqtisadiyyatı 26 faiz artmışdır. Yəni ümumi daxili məhsulun artımı 26 faiz təşkil etmişdir. Bu, dünyada analoqu olmayan bir göstəricidir və Azərbaycan bu göstəriciyə görə dünyada birinci ölkədir. Müqayisə üçün deyə bilərəm ki, inkişaf etmiş ölkələrdə ümumi daxili məhsul təxminən 2-3 faiz artır, MDB ölkələrində bu, orta hesabla 7 faiz, Azərbaycanda isə 26 faizdir. Sənaye istehsalı 33 faiz artıbdır. Əhalinin pul gəlirləri təxminən 30 faiz artıbdır. Azərbaycanda orta aylıq əmək haqqı artıq 140 dollara gəlib çatıbdır. Son iki il ərzində Azərbaycanda 340 min yeni iş yeri açılmışdır ki, bu da bir daha onu göstərir ki, bizim bütün planlarımız, bəyan etdiyimiz proqramlar reallığa söykənir və uğurla icra edilir. Azərbaycanda bizi narahat edən problemlərdən biri də yoxsulluqdur. Əgər 2004-cü ilin əvvəlində yoxsulluq şəraitində yaşayanların sayı 49 faiz idisə, 2005-ci ilin əvvəlində bu, 40 faizə düşmüşdür və 2006-cı ilin əvvəlində 29 faiz təşkil edəcəkdir. Əlbəttə, 29 faiz də çoxdur. Mən istəyirəm ki, Azərbaycanda yoxsulluq şəraitində yaşayan bir nəfər də olmasın. Amma bu gözəl dinamika onu göstərir ki, biz düz yoldayıq. Azərbaycanın iqtisadiyyatı inkişaf edir, möhkəmlənir və gələcəkdə daha da böyük sürətlə inkişaf edəcəkdir.

Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin adını daşıyan və onun təşəbbüsü ilə inşa edilən Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri 2006-cı ildə işə

düşəcəkdir. Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri işə düşəcəkdir. Bu, ölkəmizə böyük miqdarda əlavə maddi vəsaitin daxil olmasına gətirib çıxaracaqdır. Belə olan halda, Azərbaycanda bütün sosial məsələlər də daha da sürətlə öz həllini tapacaqdır. Bilirsiniz ki, sosial problemlərin həlli bizim üçün başlıca vəzifədir və büdcəmiz də sosial yönümlüdür. Onu da qeyd etməliyəm ki, 2006-cı ildə bütçə xərcləri 2005-ci ilə nisbətən 70 faiz artacaqdır və bütövlükdə, büdcəmiz 4 milyard dollar təşkil edəcəkdir. Ona görə sosial məsələlərə ayrılan xərclər təbii ki, artmalıdır. 2005-ci ildə Azərbaycanda 130 ümumtəhsil məktəbi tikilmişdir. Bu da keçmişdə heç vaxt görünməmiş bir göstəricidir. İndi bölgələrdə və Bakıda yeni məktəblər tikilir, yeni müalicə-diaqnostika mərkəzləri tikilir, yeni yollar salınır, elektrik stansiyaları tikilir, su kəmərləri, qaz xətləri çəkilir. Bütün bunlar inkişafın əlamətidir, inkişafın təzahürüdür.

Bütün bunların nəticəsində, görülən işlərin nəticəsində Azərbaycan xalqı yaxşı yaşayacaq, Azərbaycan daha da möhkəmlənəcək və Azərbaycanın hər bir vətəndaşı müsbət dəyişiklikləri öz gündəlik həyatında görməlidir və görəcəkdir. Bizim əsas məqsədimiz bundan ibarətdir. Mənim göstərdiyim rəqəmlər, makroiqtisadi vəziyyəti əks etdirən rəqəmlər, əlbəttə, hər bir vətəndaşın həyatında öz əksini tapmalıdır, hər bir vətəndaş bunu hiss etməlidir. Mənim məqsədim bundan ibarətdir.

Mən hesab edirəm ki, 2006-cı ildə biz bu siyaseti davam etdirməliyik. Azərbaycanda bu siyasetə alternativ siyaset yoxdur və şübhə etmirəm ki, qısa müddət ərzində Azərbaycan zəngin dövlətə çevriləcəkdir.

2005-ci ildə Azərbaycanda ictimai-siyasi sahədə də müsbət meyllər daha da güclənmişdir. Azərbaycanda sabitlik qorunub saxlanılmışdır, ictimai-siyasi asayış qorunub saxlanılmışdır. 2005-ci ildə Azərbaycanın gələcəyi üçün mühüm rol oynayan parlament seçkiləri keçirilmişdir. Parlament seçkiləri bir daha göstərdi ki, Azərbaycan xalqı öz seçiminiə sadıqdır. Müxtəlif qüvvələr, müxtəlif dairələr bu seçkilərdən, bu hadisədən istifadə edib öz məqsədlərini təmin etmək üçün səylər göstərmışlər. Ancaq Azərbaycan iqtidarı xalqın dəstəyinə arxalanaraq, Azərbaycanın milli maraqlarını maksimum dərəcədə qorudu və möhkəmləndirdi. Parlament seçkilərinin nəticələri tam şəkildə Azərbaycan xalqının iradəsini əks etdirir və bir daha bizim siyasetimizə nə qədər böyük dəstək verilməsindən xəbər verir.

Mən ümid edirəm ki, Azərbaycanda 2006-cı ildə və ondan sonrakı illərdə də ictimai-siyasi vəziyyət müsbət olacaqdır, xalqla iqtidar arasında olan birlilik, vəhdət daha da möhkəmlənəcəkdir. Hər bir ölkənin inkişafı üçün bu, çox mühüm bir məsələdir. Harada iqtidarla xalq arasında birlilik, vəhdət var, o ölkələrdə inkişaf da var. Harada ki, bu yoxdur, o ölkələr çətin

vəziyyətə düşürlər. Bölgədə yerləşən ölkələrin yaxın tarixi onu göstərir ki, harada üçurum var, orada inkişafdan söhbət gedə bilməz, sabitlikdən söhbət gedə bilməz. Azərbaycanda xalqla iqtidar arasında inam var, məhəbbət var, birləşmə var, vəhdət var.

Mən 2003-cü ildə xalqın dəstəyi ilə Prezident vəzifəsinə seçilmişəm. O vaxt bəyan etmişdim ki, mən öz həyatımı doğma xalqıma həsr edəcəyəm. O vaxtdan bu günə qədər öz əməyimlə, öz işimlə çalışmışam və çalışacağam ki, doğma xalqıma ləyaqətlə xidmət edim, Azərbaycanı möhkəmləndirək, Azərbaycanı gücləndirək, Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini əbədi, dönməz edək. Azərbaycanın milli maraqlarını daha da möhkəmləndirək. Bütün bu istiqamətlərdə uğurlar var.

Mən qürur hissi ilə deyə bilərəm ki, bu gün Azərbaycan sözün əsil mənasında müstəqil siyasət aparır. Bu siyasət Azərbaycan xalqının milli maraqlarına cavab verir. Bu siyasət Azərbaycanı regionda lider dövlətə çevirir. Bu siyasət gənc, müstəqil ölkə kimi Azərbaycanı dünyada tanıdır. Ümid edirəm ki, görülən bütün işlər və görüləcək işlər bizim gücümüzü daha da artıracaqdır. Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyini möhkəmləndirəcək, Azərbaycan regionda daha da möhkəm yerini tutacaq və Azərbaycan xalqı, Azərbaycan vətəndaşları daha da yaxşı, rahat yaşayacaqlar, sülh, əmin-amanlıq, firavanlıq şəraitində yaşayacaqlar. Mənim məqsədim budur. Mənim başqa amalı yoxdur. Mən xalq üçün işləyirəm, xalq üçün çalışıram, xalqa xidmət edirəm. Dəfələrlə demişəm ki, Prezident başda olmaqla, bütün məmurlar xalqın xidmətçiləridir. Bizim vəzifəmiz ondan ibarətdir ki, xalqa xidmət edək, xalqla birlikdə olaq, xalqın qayğıları ilə yaşayaq. Mən buna çalışmışam, bundan sonra da çalışacağam, heç kim və heç nə məni bu yoldan döndərə bilməz.

Əziz dostlar!

Əziz bacılar və qardaşlar!

Bu gün eyni zamanda, Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günüdür. Mən bu münasibətlə də sizi ürəkdən təbrik edirəm. Dünyada yaşayan bütün azərbaycanlılara xoşbəxtlik, səadət arzulayıram, onları birliyə, həmrəyliyə dəvət edirəm.

Əziz dostlar!

Sizi Yeni il münasibətilə bir daha ürəkdən təbrik edirəm. Sizə cansağlığı, uğurlar, xoşbəxtlik arzulayıram

Sağ olun.

31 dekabr 2006-ci il

8 MART - BEYNƏLXALQ QADINLAR GÜNÜ MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN QADINLARINA TƏBRİK

Hörmətli xanımlar!

Sizi 8 Mart-Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə ürəkdən təbrik edir, hamınıza cansağlığı, ailə sevinci, xoşbəxtlik və uğurlar arzulayıram. Ülvilik, zəriflik və gözəllik rəmzi olan qadın adı ölkəmizdə hər zaman uca tutulmuşdur. Azərbaycan qadını bütün dövrlərdə öz istedadı, zəkası və iradəsi ilə milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunub saxlanması və yaşıdalmasında müstəsna xidmətlər göstərmişdir. Tariximizin və mədəniyyətimizin neçə-neçə parlaq səhifəsi onun adı ilə bağlıdır. Azərbaycan qadını dünyaya bəşəriyyətin mədəni fikir xəzinəsinin incilərini yaradan ədəbi şəxsiyyətlər, görkəmli elm və sənət adamları, tanınmış siyasi xadimlər bəxş etmişdir. Xalqımızın təfəkküründə ana məfhumu doğma yurdun, Vətən torpağının təcəssümüdür.

Ötən XX əsrдə qadın hüquqlarının qazanılması yolunda misilsiz uğurlar əldə etmiş Azərbaycan qadını bu gün artıq ölkəmizin ictimai-siyasi, iqtisadi, mədəni həyatının fəal iştirakçısıdır. O, taleyüklü milli məsələlərin həllinə sanballı töhfələr verir. Dövlət quruculuğunda onun yüksək ehtirama layiq mövqeyi bu bayramı müstəqillik ideyası ətrafında six birləşən xalqımızın və cəmiyyətimizin bayramına çevirmişdir. Elm, təhsil, mədəniyyət, səhiyyə və digər sahələrdə qazandığı nailiyyətlər Azərbaycan qadınının çox böyük potensiala malik olduğunu təsdiq edir. Ümidvaram ki, qadınlarımız xalqa və cəmiyyətə layiqli övladlar yetişdirmək naminə bundan sonra da var qüvvələrini sərf edəcək, gənc nəslin Vətənə, torpağa məhəbbət, milli dövlətçiliyə və azərbaycanlılıq məfkurəsinə sədaqət ruhunda tərbiyəsinə xüsusi diqqət yetirəcəklər.

Bayramınız mübarək olsun!

***İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 7 mart 2007-ci il***

NOVRUZ BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

Hörmətli həmvətənlər!

Xalqımızın ən əziz bayramı - Novruz bayramı münasibətilə sizi səmi-mi-qəlbdən təbrik edir, hər birinizə əsl Novruz əhval-ruhiyyəsi arzulayıram.

Kainatın qanunları ilə sıx bağlı olan bu bayram ulu əedadlarımızdan yadigar qalmış qədim adət-ənənələri özündə parlaq şəkildə əks etdirir. Azərbaycan torpağında ilk baharın gəlişi uzun əsrlərdir ki, bərqərar olmuş xüsusi mərasimlərlə qarşılanır. Xalqımızın mənəvi dünyasını bütün zənginliyi ilə ifadə edən bu el bayramı təbiətin dirçəlməsi və yeniləşməsi ilə səciyyələnir. O, gələcəyə inam hissi aşılıyor, könüllərdə ən ali duyğular oydur, insanları daha xeyrxah, mərhəmətli və mehriban olmağa çağırır.

Azərbaycan xalqı böyük milli-mənəvi gücə malik Novruz bayramını həmişə uca tutaraq tarixinin ən çətin, ən mürəkkəb dövrlərində belə yad təsirlərdən qorumuş, ürəklərdə, yaddaşlarda daim ümidiyle yaşatmışdır. Öz müstəqilliyini bərpa etdiyi gündən ölkəmizdə bayramın rəsmi səviyyədə keçirilməsinə başlanılmışdır. Yurdumuzun hər bir guşəsində onun təntənəli surətdə qeyd olunması dövlət müstəqilliyimizin bəhrələrindəndir.

Bu bahar günlərində Azərbaycanın iqtisadi uğurları xüsusi qeyd edilməlidir. Respublikamızın bütün bölgələrində aparılan quruculuq işləri təbiətlə yanaşı, iqtisadiyyatımızın da yeniləşməsindən xəbər verir. Ölkəmizdə müşahidə olunan iqtisadi dirçəliş hər birimizdə yüksək əhval-ruhiyyə yaradır.

Mən torpaqlarımızın müdafiəsində dayanan mətin Azərbaycan əsgərinə bu əziz gündə xüsusi bayram təbriklərimi yetirirəm. Vətənimizin ərazi bütövlüyünün qorunması uğrunda şəhid olmuş qəhrəman övladların unudulmaz xatirəsini dərin ehtiramla yad edərək, onlara Allahdan rəhmət diləyirəm.

Novruz bayramını müstəqil Azərbaycanın vətəndaşları ilə birlikdə müxtəlif xarici ölkələrdə yaşayan soydaşlarımız da böyük sevinc və fərəh-lə qeyd edirlər. Dünya azərbaycanlılarının həqiqi həmrəylik rəmzi kimi bu bayram olduqca böyük rol oynayır, onların ana Vətənə qırılmaz tellərlə bağlılıqlarını daha da gücləndirir.

Bu əziz bayram gündündə hamınıza cansağlığı, xoşbəxtlik və səadət arzu edirəm.

Yurdumuzun baharı, xalqımızın Novruz bayramı mübarək olsun!

***İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 19 mart 2007-ci il***

ZƏMANƏMİZİN GÖRKƏMLİ MUSİQİÇİSİ VƏ İCTİMAİ XADİMİ MSTİSLAV LEOPOLDOVİÇ ROSTROPOVİÇƏ

Hörmətli Mstislav Leopoldoviç!

Sizi 80 illik yubileyiniz münasibətilə təbrik edir, Sizə xoşbəxtlik, can-sağlığı və bənzərsiz fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayıram.

Sizin sənətiniz violonçel ifaçılığı tarixində yeni bir dövr açmışdır. Yaradıcılığınızı tədqiq edənlər xüsusi vurgulayırlar ki, ifanızda nəinki bütünlükə dünya violonçel musiqisinin repertuarı, eləcə də Sizin üçün bəstələnmiş yüzdən artıq əsər səslənmişdir. Hazırda dünyanın müxtəlif guşələrindəki istedadlı və gənc violonçelçalanları bir araya gətirən ən nüfuzlu müsabi-qənin şərəfinizə keçirilməsi vurğunu olduğunuz çalğı aləti haqqında mövcud təsəvvürləri dəyişə bilməyinizin bariz göstəricisidir.

Dirijor kimi fəaliyyətiniz müasir musiqi sənətini özünəməxsus duyumunuzun təzahürüdür. Dünyanın ən tanınmış simfonik orkestrləri ilə çıxışlarınızla Siz incəsənət xəzinəsinə dəyərli töhfələr bəxş etmisiniz. Mötəbər teatrlarda klassik və müasir musiqi incilərinin səhnə təcəssümü ilə bağlı layihələriniz də Sizə böyük şöhrət qazandırmışdır.

Totalitarizmə qarşı atdığınız addımlar, Berlin divarı və Moskvada parlament binası önündəki çıxışlarınız siyasi fəaliyyətinizin yaddaqalan nümunəsi olmuş və XX əsrin tarixinə aid dərsliklərə daxil edilmişdir. Əldə etdiyiniz uğurları bəşər övladının mənafeyi naminə yönəltməyiniz yalnız Sizə xas olan xüsusiyyətlərdəndir. Bütün dünyada, o cümlədən Azərbaycanda mədəniyyət, təhsil və səhiyyə sahələrində gördüğünüz xeyriyyəçilik işləri bunu bir daha təsdiq edir.

İnanıram ki, yaradıcılığınızı səciyyələndirmək cəhdı bütün hallarda ifadəsi qeyri-mümkün olan ucsuz-bucaqsız bir aləmi anlatmaq istəyindən başqa heç nə olmayıacaqdır. Sizin fəaliyyətiniz, şübhəsiz, elə bir fenomendir ki, onu həm musiqiçilər, həm də siyasətçilər zaman keçdikcə dərk edəcəklər. Yalnız onu deyə bilerəm ki, şəxsən məndən ötrü Sizinlə hər ünsiyətim hamını təkrarsız şəxsiyyəti, müdrikliyi, cazibəsi və iti zəkası ilə heyran edən qeyri-adi bir insanın dünyasına nüfuz etmək imkanıdır. Dmitri Şostakoviçin 100 illik yubileyinə həsr edilmiş Bakı festivalı günlərindəki son görüşümüz zamanı mən buna bir daha əmin oldum.

Azərbaycanda musiqi mədəniyyətinin inkişafı naminə etdiklərinizi olduqca yüksək qiymətləndirirlər. Bakıda Sizinlə görüşmək fürsəti tapan hər

kəs qeyd edir ki, musiqiləriniz müxtəlif səs yazılarında nə qədər gözəl səslənsə də, canlı ifanız onun təsir gücünü daha da artırır. Bütün həmyerliləriniz əmindiirlər ki, konsertlərinizdə, ustad dörsələrinizdə və ya Sizinlə istənilən görüşdə yaratdığınız heyrətamız ab-hava hər şeyi kökündən dəyişdirməyə qadirdir.

Unudulmaz Heydər Əliyevlə Sizi dərin dostluq telləri bağlayırdı. Filarmoneyada onun xatırəsinə ithaf etdiyiniz musiqinin səsləndiyi konsert bizim yaddaşımızdan heç zaman silinməyəcəkdir.

Siz tərcüməyi-halı, həyat yolu Bakı şəhərindən başlayan bir dünya vətəndaşınızı. Bu gün ev-muzeyinizin yerləşdiyi bu şəhər həm də, sadəcə olaraq, Sizin evinizdir. Bu doğma evinizdə gözəl insan kimi daim yolunuza gözləyir, dahi musiqiçi kimi Sizi sevir və görkəmli ustad-müəllim kimi şəxsiyyətinizə pərəstiş edirlər.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 27 mart 2007-ci il*

AZƏRBAYCANIN PRAVOSLAV XRİSTİAN İCMASINA

Hörmətli həmvətənlər!

Müqəddəs Pasxa bayramı münasibətilə Azərbaycanın bütün xristianlarını ürəkdən təbrik edir, hər birinizə cansağlığı və xoşbəxtlik arzularımı yetirirəm.

Əsrlər boyu dünya dinləri Azərbaycanda qarşılıqlı etimad və əmin-amanlıq şəraitində fəaliyyət göstərərək insanlar arasında humanizm, həmrəylik, döyümlülük kimi bəşəri dəyərlərin bərqərar olmasında, cəmiyyətimizdə mükəmməl etnik-dini tolerantlıq mühitinin formalaşmasında böyük rol oynamışdır.

Müasir mərhələdə milli azlıqların dil və mədəniyyətinin inkişafı, etnik-mədəni müxtəlifliyin, tarixi-mənəvi irsin qorunub saxlanması Azərbaycan hökumətinin xüsusi diqqət və qayğıyla yanaşlığı məsələlərdəndir. Müstəqil Azərbaycan Respublikasında dövlət-din münasibətləri demokratik prinsiplərə və beynəlxalq hüquq normalarına uyğun olaraq tənzimlənmiş, vicdan azadlığının maneəsiz həyata keçirilməsi üçün lazımi siyasi-mənəvi şərait təmin olunmuşdur. Bu gün ölkənin dindar təbəqəsi, o cümlədən xristian icması öz dini etiqad və inanclarını, adət-ənənələrini, bayram və mərasimlərini azad və sərbəst şəkildə icra edir, respublikanın ictimai-siyasi, mədəni-mənəvi həyatında və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğunda yüksək fəallıq göstərirler.

Hər il Azərbaycanda təntənə ilə keçirilən Pasxa bayramı xeyirxahlığın, mərhəmət və şəfqət duyğularının ifadəsidir. Bu əziz gündə bir daha sizə xoş bayram ovqatı, ailələrinizə sevinc və rifah arzulayıram.

Bayramınız mübarək olsun!

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 6 aprel 2007-ci il*

AZƏRBAYCANIN YƏHUDİ İCMASINA

Əziz həmvətənlər!

Yəhudi xalqının qədim milli mərasimlərindən olan Roş-Ha-Şana - Yeni il bayramı münasibətilə sizi ürəkdən təbrik edir, hamınıza ən səmimi arzu və diləklərimi yetirirəm.

Xalqlar arasında ənənəvi dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin, millidini tolerantlığın hökm sürdürü Azərbaycan cəmiyyəti. bizim tarixi nailiy-yətimizdir. Ölkəmizin bütün xalqları, o cümlədən yəhudi icması Azərbaycanda həmişə əmin-amanlıq şəraitində yaşamış, heç bir ayrı-seçkiliyə məruz qalmadan milli-mədəni özünəməxsusluğunu günümüzəcən qoruyub saxlamışdır. Müstəqil Azərbaycan dövləti bu gün də öz mütərəqqi tarixi ənənələrinə sadıqdır və müasir demokratik prinsiplərə uyğun olaraq ölkədə insan haqlarının təminatı, milli azlıqların qorunması, onların dil və mədəniyyətinin inkişaf etdirilməsi dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindəndir. Tarixən Azərbaycanda məskunlaşmış yaşayan yəhudi icması bu gün cəmiyyətimizin ayrılmaz hissəsinə çevrilmişdir. Məmmuniyyət hissi ilə qeyd etmək istəyirəm ki, yəhudi vətəndaşlarımız respublikamızda gedən tarixi quruculuq işlərində, ictimai-siyasi proseslərdə yaxından iştirak edir, müstəqil dövlətimizin daha da möhkəmləndirilməsində fəal vətəndaşlıq mövqeyi nümayiş etdirirlər.

Roş-Ha-Şana yeniləşmə, tövbə və mənəvi saflıq bayramıdır. Qoy bu əziz gün həyatınıza xoş müjdələr, ailələrinizə sevinc və səadət gətirsin.

Bayramınız mübarək olsun!

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 11 sentyabr 2007-ci il*

RAMAZAN BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

Əziz həmvətənlər!

Sizi müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə səmimi-qəlbdən təbrik edir, hər birinizə ən xoş arzularımı çatdırırıram.

Dünya müsəlmanlarının müqəddəs kitabı Qurani-Kərimin nazil olduğu mübarək Ramazan ayı insanları xeyirxah niyyətlər naminə birliyə dəvət edir, onlara əxlaqi saflığın və zənginliyin, cismani-ruhi kamilliyin fərəhini yaşıdır, mənəvi ucalığın nəfs üzərində qəlebə təntənəsini nümayiş etdirir.

Xalqımız tarixi boyu həmişə Uca Tanrıya tapılmış, milli köklərinə, dini-mənəvi ənənələrinə daim sadıq olmuşdur. Müstəqillik illərində mütərəqqi islami dəyərlərə qayıdış cəmiyyətimizin əxlaqi-mənəvi yüksəlişinə, xalqımızın bütövlüyü və birliyinə xidmət göstərmişdir. Azərbaycan övladlarının yüksək vətənpərvərliyi, dövlət müstəqilliyimizin daha da möhkəmləndirilməsi uğrunda sarsılmaz mübarizə əzmi də məhz belə milli-mənəvi dəyərlərə sadıqlıyin nümunəsidir.

Öz canlarını müstəqilliyi və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda qurban vermiş Azərbaycanın qəhrəman övladlarının əziz xatirəsini bu mübarək bayram günlərində bir daha böyük ehtiramlı yad edir, onlara Allahdan rəhmət diləyirəm.

Əziz bacı və qardaşlarım!

Siz mübarək Ramazan günlərini böyük məmnunluq və fərəh hissələri ilə başa vurursunuz. İnanıram ki, müqəddəs dinimiz yolunda nəcib əməlləriniz, Azərbaycanın əmin-amallığı və tərəqqisi naminə etdiyiniz dualar səyində Ulu Tanrı öz mərhəmətini və şəfqətini xalqımızdan əsirgəməyəcəkdir.

Bu əziz bayram gündə sizin hamınıizi və ölkəmizin hüdudlarından kənardə yaşayan soydaşlarımızı bir daha təbrik edir, hər birinizə firavanlıq, ailələrinizə xoşbəxtlik, süfrələrinizə xeyir-bərəkət arzulayıram.

Allah orucunuza qəbul etsin!

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 11 oktyabr 2007-ci il*

“GƏNCLƏR SİVİLİZASIYALARIN ALYANSI NAMİNƏ” BEYNƏLXALQ KONFRANSIN İŞTİRAKÇILARINA

Hörmətli gənclər!

Əziz qonaqlar!

Sizi - “Gənclər sivilizasiyaların alyansı naminə” beynəlxalq konfransın iştirakçılarını ürəkdən salamlayır, hər birinizə ən xoş arzularımı çatdırıram.

Müasir dövrün reallıqları gənclərlə iş sahəsində daha çevik siyaset aparılmasını tələb edir. Gənclərin problemlərinin öyrənilməsi və həlli üçün yeni iş üsullarının tətbiq edilməsi tarazlaşdırılmış və dünyəvi prinsiplərə əsaslanan gənclər siyasetinin formalasdırılması zərurətini meydana çıxarır. Müstəqil Azərbaycanda gənclərə diqqət və qayğı dövlət siyasetinin əsas istiqamətlərindən birini təşkil edir. Görülən işlər gənclərin maraqlarının və hərtərəfli inkişafının təmin olunması üçün siyasi, sosial-iqtisadi, təşkilati-hüquqi şərait yaradılmasını sürətləndirmiş, gənclərin təşkilatlanmasına və ictimai-siyasi fəallılıqlarının artmasına təkan vermişdir.

Bu gün Azərbaycanda milli mənəvi dəyərlərimizi, ana dilimizi, adət-ənənələrimizi qoruyub yaşıdan, eyni zamanda, ümumbəşəri ideyaları mənimseyərək, dünyanın qabaqcıl gəncliyi ilə integrasiya etməyə qadir olan nəsil yetişmişdir. Onlar Azərbaycanın müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində erməni qəsbkarları tərəfindən işgal edilmiş torpaqlarımızın azad olunması naminə qüvvə və bacarıqlarını səfərbər edərək fəaliyyət göstərirlər. Son illərdə ölkəmizin iqtisadiyyatının misli görünməmiş yüksəlişi gənclərimiz qarşısında geniş üfüqlər açmış və onlara bəslənilən ümidi ləri daha da artırmışdır.

2007-ci ilin Azərbaycanda “Gənclər ili” elan edilməsi ilə əlaqədar ölkəmizdə müxtəlif səviyyəli tədbirlər təşkil olunmaqdadır. Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun təşəbbüsü ilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İnkışaf Programı, Avropa Şurası, İSESKO kimi beynəlxalq təşkilatların və Heydər Əliyev Fondunun birgə təşkil etdiyi “Gənclər sivilizasiyaların alyansı naminə” Beynəlxalq konfransın bu baxımdan ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında özünəməxsus yeri vardır.

Belə bir tədbirin sivilizasiyaların qovuşduğunda yerləşən, özündə Şərq və Qərb mədəni dəyərlərini cəmləşdirən Azərbaycanda keçirilməsi böyük əhəmiyyət kəsb edir. Ümidvaram ki, elm, mədəniyyət və sosial sahələrdə

tanınmış alimlər tərəfindən sivilizasiyaların qarşılıqlı münasibətləri, siyasi, ictimai-mədəni problemləri haqqında aparılacaq müzakirələr və fikir mübadilələri gənc liderlərin formalşamalarına və bu sahədə onların dünya təcrübəsini öyrənmələrinə öz töhfəsini verəcəkdir. Mən “Gənclər sivilizasiyaların alyansı naminə” beynəlxalq təşəbbüsün nəticəsi olaraq, eyniadlı hərəkatın yaradılması ideyasını da alqışlayıram.

Bir daha konfransınızın işinə müvəffəqiyyətlər arzulayır, hamınıza cansağlığı, uzun ömür və ölkələrimizdə bu beynəlxalq gənclər hərəkatının geniş vüsət alması naminə uğurlar diləyirəm.

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 1 noyabr 2007-ci il*

QURBAN BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

Hörmətli həmvətənlər!

Sizi və dünyanın müxtəlif guşələrində yaşayan bütün soydaşlarımızı mübarək Kurban bayramı münasibətilə ürəkdən təbrik edir, hər birinizə ən səmimi arzu və diləklərimi yetirirəm.

Müqəddəs Kurban bayramı İslamın bir din kimi tamamlanması və bununla da bəşər övladının mükəmməl əxlaqi dəyərlərə, əməli-saleh yaşayışa, doğru-düzgün həyat yoluna dəvət edilməsi ilə əlamətdardır.

Müsəlmanlar arasında mənəvi-ruhi birliyin, həmrəylik və qardaşlığın, humanizm və mərhəmətin rəmzi olan Kurban mərasimləri, eyni zamanda, onların Allah yolunda və xeyirxah amallar uğrunda hər cür fədakarlığa hazır olmalarının təcəssümüdür. Məhz bu mübarək gündə inanclı insanlar Uca Tanrıya yaxınlığını, ilahi kəlama, mənəvi dəyərlərə bağlılığım könül xoşluğu ilə nümayiş etdirmək fürsəti əldə edirlər.

Demokratik prinsiplərin, dini etiqad və vicdan azadlığının bərqərar edildiyi müstəqil Azərbaycan Respublikasında Kurban bayramı hər il dövlət səviyyəsində böyük təntənə ilə qeyd olunur. Ölkəmizin hər yerində Allahın adına qurbanlar kəsilir, respublikamızın tərəqqisi, xalqımızın rifahı və əmin-amanlığı üçün dualar edilir, Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərimizin ölməz xatirəsi ehtiramla yad olunur.

Bütün xeyirxah dua və niyyətlərə qoşularaq, əmin olduğumu bildirirəm ki, bu ilki Kurban bayramı da xalqımızın milli-mənəvi həmrəyliyinin, cəmiyyətimizdə şəfqət və mərhəmət duyğularının təntənəsinə çevriləcəkdir.

Əziz bacı və qardaşlar!

Bu mübarək gündə hamınıza Ulu Tanrıdan möhkəm cansağlığı, ailələrinizə xoşbəxtlik, süfrələrinizə bol ruzi-bərəkət arzulayıram.

Kurban bayramınız mübarək olsun!

***İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 19 dekabr 2007-ci il.***

DÜNYA AZƏRBAYCANLILARININ HƏMRƏYLİYİ GÜNÜ, QURBAN BAYRAMI VƏ YENİ İL MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEVİN TƏBRİKİ

Hörmətli xanımlar və cənablar!

Əziz həmvətənlər!

Mən sizi Yeni il münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm. 2006-ci il arxada qalır. 2006-ci il bütövlükdə, Azərbaycan üçün çox uğurlu keçdi. Ölkəmiz möhkəmləndi, dünyadakı mövqelərini daha da gücləndirdi. Ölkdə çox gözəl ictimai-siyasi ab-hava vardır.

İqtisadi baxımdan 2006-ci ildə Azərbaycan çox uğurlu inkişaf sürətini saxlaya bilmışdır. İlkinci ildir ki, ölkəmiz iqtisadi inkişaf sürətinə görə birinci dövlətdir. Dünyada hər hansı bir sahədə birinciliyi əldə etmək, xüsusilə iqtisadiyyatın ən önəmli göstəricisi olan ümumi daxili məhsulun artımına görə birinci olmaq, əlbəttə ki, böyük nailiyyətdir. İqtisadiyyatımız 2005-ci ildə 26 faiz, 2006-ci ildə isə 35 faiz artmışdır. Əlbəttə ki, Azərbaycanın hərtərəfli inkişafi üçün bu göstərici əsas rol oynamışdır.

Son üç il ərzində ölkəmizdə işsizlik probleminin aradan qaldırılması üçün çox böyük işlər görülür. 500 min yeni iş yeri açılmışdır. Prezident vəzifəsinə seçiləndə bəyan etmişdim ki, 5 il ərzində Azərbaycanda 600 min yeni iş yeri açılacaqdır. Artıq onlardan 500 mini açılıbdır. Azərbaycanda yoxsulluğun səviyyəsi kəskin şəkildə aşağı düşür. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı çox süretlə davam edir və bölgələr müasirləşir, yeniləşir, yeni infrastruktur layihələri həyata keçirilir.

Bununla bərabər, sosial siyaset Azərbaycanda çox güclüdür və sosial məsələlərə diqqət daim olmalıdır. Mənim siyasetimin, demək olar ki, əsas istiqamətlərindən biri də bundan ibarətdir. Hər il pensiyalar artırılır, əmək haqları artırılır. 2007-ci il yanvarın 1-dən minimum əmək haqqı və minimum pensiya yenə də artırılacaqdır. Əlbəttə ki, əmək haqları və pensiyaların məbləği bizi tam şəkildə qane edə bilməz, ancaq artım dinamikası çox güclüdür. Yaxın müddət ərzində Azərbaycanda yoxsulluğun aşağı salınması, işsizliyin aradan qaldırılması nəticəsində insanların həyat səviyyəsi daha da yaxşı olacaqdır. Bu, bizim əsas məqsədimizdir. Hər şey insanlar üçün, hər şey Azərbaycan xalqı üçün! Azərbaycan xalqı yaxşı yaşamalıdır və bu-nu etmək üçün mütləq və mütləq həm iqtisadi islahatlar, həm də siyasi isla-

hatlar davam etdirilməlidir. Güclü sosial siyasət aparılmalıdır ki, ölkəmiz hərtərəfli inkişaf etsin.

Bu il çox böyük quruculuq, abadlıq işləri aparılmışdır. Yüzlərlə yeni məktəb tikilmişdir. Ən müasir dünya standartlarına cavab verən xəstəxanalar tikilib istifadəyə verilmişdir. Yeni yollar - magistral yollar, kənd yolları salınır, Bakı şəhərinin nəqliyyat probleminin həlli üçün böyük quruculuq-abadlıq işləri aparılır. Yəni biz bunu ona görə edirik ki, insanlar daha da rəhat yaşasınlar. Ölkənin infrastrukturunu möhkəmlənsin və bütövlükdə, inkişafa daha da böyük təkan verilsin.

2006-cı il bizim üçün həm də ona görə tarixi əhəmiyyət kəsb edir ki, 2006-cı ildə Azərbaycanda iki tarixi hadisə baş vermişdir. Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri istismara verilmişdir və “Şahdəniz” yatağından ilk qazın hasil edilməsinə nail ola bilmişik. Bu iki tarixi hadisə Azərbaycanın uzunmüddətli inkişaf strategiyasını müəyyən edəcək, Azərbaycanı iqtisadi cəhətdən möhkəmləndirəcək və əlbəttə ki, dünyadakı mövqelərini möhkəmləndirəcəkdir.

Bakı-Tbilisi-Ceyhan Azərbaycan üçün tarixi nailiyyətdir. Bu, sadəcə, bir neft kəməri deyil, sadəcə, Azərbaycan neftini dünya bazarlarına daşıyan bir infrastruktur layihəsi deyildir. Bunun çox böyük geosiyasi əhəmiyyəti vardır. Azərbaycan bu kəmərin istismara verilməsi ilə artıq bunun çox gözəl nəticələrini görməkdədir. Azərbaycan Dövlət Neft Fondunda milyardlarla dollar vəsait yiğilibdir. Bizim valyuta ehtiyatlarımız 4 milyard dolları keçibdir. Son üç il ərzində büdcə gəlirləri 4 dəfə artıbdır. Əgər 2003-cü ildə Azərbaycanın büdcəsi təxminən 1 milyard 500 milyon dollar səviyyəsində idisə, 2007-ci ildə artıq bu, 6 milyard 500 milyon dollar səviyyəsindədir. Bütün bunların əsas səbəbi məhz 1994-cü ildə ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən, onun təşəbbüsü ilə imzalanmış “Əsrin müqaviləsi”nin icrasıdır. Biz bunun bəhrəsini görürük və görəcəyik.

Azərbaycanın iqtisadi potensialı artır. Azərbaycanın siyasi çəkisi artır. Bizim beynəlxalq mövqelərimiz möhkəmlənir və şübhəsiz, Azərbaycan dünyada çox önemli ölkəyə çevrilir. Xüsusiətindəki zəmanədə ki, dünyani və Avropanı ən çox düşündürən enerji təhlükəsizliyi məsələləridir, Azərbaycanın neft, qaz yataqlarının işlənilməsi, neft və qazın dünya bazarlarına çatdırılması xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bu baxımdan “Şahdəniz” yatağından çıxarılan və Cənubi Qafqaz qaz boru xətti ilə daşınacaq qaz, əlbəttə ki, Azərbaycanın siyasi mövqelərini də möhkəmləndirməkdədir. Bu, məni çox sevindirir, mən çox şadam, çox böyük qürur hissi keçirirəm ki, Azərbaycan bu böyük transmilli və çox çətin layihələri uğurla icra etdi. Çox ağır, çətin

şəraitdə öz yolundan dönmədi, iradə göstərdi. Xalqın iradəsi, iqtidaların iradəsi, Azərbaycanın müstəqil siyasetinin aparılması nəticəsində biz bu tarixi nailiyyətlərə nail ola bilmişik. Bundan sonra Azərbaycanın qarşısında heç bir iqtisadi problem qalmayacaqdır. Bizim düşünülmüş konsepsiyamız var. İqtisadi və siyasi islahatların davam etdirilməsi üçün iradə var, bunu edirik və edəcəyik. Ona görə bu iki hadisənin Azərbaycan tarixindəki rolu çox böyükdür. Deyə bilərəm ki, müasir Azərbaycan tarixində buna bərabər hadisələr olmamışdır.

Şübhəsiz ki, biz beynəlxalq məsələlərin həllinə də böyük diqqət göstəririk. Azərbaycanın həm daxili, həm iqtisadi, həm də xarici siyaseti çox uğurlu olmuşdur. Məhz bu siyasətlərin sintezi nəticəsində biz qarşıda duran bütün vəzifələri ləyaqətlə yerinə yetirə bilmişik.

2006-cı ildə Azərbaycanın beynəlxalq mövqeləri möhkəmlənmiş, güclənmişdir. Biz bütün qonşularla səmərəli, işgizar şəraitdə əməkdaşlıq edirik və öz siyasetimizi çox açıq şəkildə aparırıq. Azərbaycanın müstəqil siyaset aparmaq imkanları da məhz bizim iradəmizdən qaynaqlanır, iqtisadi gücümüzdən qaynaqlanır və əlbəttə ki, Azərbaycanın gələcəyi müstəqil siyasetimizdən asılı olacaqdır. Ona görə regional çərçivədə apardığımız işlər Azərbaycanın mövqelərini möhkəmləndirmişdir.

Bununla bərabər, beynəlxalq təşkilatlarda da əməkdaşlığımız çox uğurludur. 2006-cı ildə çox önəmli beynəlxalq təşkilatlarla bizim əməkdaşlığımız yeni mərhələyə qədəm qoymuşdur. Xüsusilə Avropa İttifaqı ilə imzalanmış qonşuluq programı Azərbaycanda növbəti beş il ərzində həm iqtisadi, həm də siyasi islahatların davam etdirilməsi üçün gözəl şərait yaratdı. Bununla bərabər, Avropa İttifaqı ilə enerji sahəsində strateji əməkdaşlıq haqqında imzalanmış memorandum Azərbaycanı Avropa istehlakçıları üçün qaz nəql edən və qazla təmin edən ölkəyə çevirir. Əlbəttə ki, bunun həm iqtisadi, həm də siyasi əhəmiyyəti göz qabağındadır.

Beynəlxalq siyasetdə bizim apardığımız işlər, əlbəttə ki, təqdirəlayıqdır. Azərbaycanın beynəlxalq təşkilatlarda və xarici siyaset çərçivəsində bütün səyləri məhz bir məsələnin - Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə yönəldilmişdir. Bizim mövqeyimiz dəyişməz olaraq qalır. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa olunmalıdır. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü danışıqlar predmeti deyildir və Azərbaycan heç vaxt Dağlıq Qarabağın müstəqil olmasına razılıq verməyəcəkdir. Biz öz siyasetimizi beynəlxalq hüquq normaları və prinsipləri əsasında qururuq. Dağlıq Qarabağa Azərbaycan daxilində, ərazi bütövlüyü qorunmaq şərti ilə yüksək özünüidarə imkanları verilə bilər. Bu, bizim konstruktiv mövqeyimizdir.

Bundan kənarda heç vaxt heç bir danışıqlar aparılmayıb və aparılmayacaqdır. Çox sevindirici hal ondan ibarətdir ki, bu məsələ ilə bilavasitə məşğül olan Minsk qrupunun həmsədrleri, Minsk qrupu, beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləyirlər. Ərazi bütövlüyü artıq heç vaxt müzakirə obyektiñə çevrilməyəcəkdir.

Bu yaxınlarda Dağlıq Qarabağda keçirilmiş qondarma referendum bir daha bizim mövqelərimizin nə qədər güclü və ədalətlı olduğunu təsdiqlədi. Bütün dünya, bütün beynəlxalq təşkilatlar qanunsuz rejim, kriminal rejim tərəfindən keçirilmiş qanunsuz referendumu pislədilər və öz münasibətini bildirdilər.

Danışıqlar davam edir. Ümid edirəm ki, qarşı tərəf konstruktivlik nümayiş etdirəcək və beləliklə, Azərbaycan torpaqları işgalçılardan azad olunacaqdır.

Bununla bərabər, ordu quruculuğu prosesinə də böyük diqqət göstərilir. Hələ iki il bundan əvvəl mən bəyan etmişdim və söz vermişdim ki, Azərbaycanın hərbi büdcəsi Ermənistanın bütün büdcəsinə bərabər olmalıdır və 2007-ci ilin büdcəsində biz bu məqsədə nail ola bilmışik. Azərbaycanın hərbi xərcləri Ermənistanın bütün xərclərinə bərabər olub və növbəti il-lərdə daha da artıq olacaqdır.

Bir tərəfdən, bu onu göstərir ki, bütün verilmiş vədlər, sözlər həyatda öz əksini tapır. Digər tərəfdən, biz ordumuzu gücləndirməliyik. Biz danışıqlar aparırıq, ancaq düşmən bilməlidir ki, Azərbaycan istənilən vaxtda, istənilən yolla öz doğma torpaqlarını azad edə bilər və azad edəcəkdir. Bundan sonra da orduya diqqət artırılacaqdır. Bizim siyasetimiz bundan ibarətdir. Görəndə ki, bu siyaset xalq tərəfindən dəstəklənir, çox sevinirəm və bu dəstək mənim üçün çox önemlidir.

Bütövlükdə, Azərbaycanda gedən işlər müsbət istiqamətdə inkişaf edir. Mən çalışıram və çalışacağam ki, xalqın inamını bundan sonra da doğrudum. Mənə həvalə edilən bütün vəzifələri ləyaqətlə yerinə yetirməyə çalışıram. Mənim bir məqsədim var - Azərbaycan xalqına xidmət etmək, Azərbaycanı möhkəmləndirmək, ölkəmizin dünyadakı mövqelərini gücləndirmək, Azərbaycan xalqının rifah halının yaxşılaşması üçün iş görmək, əməli-praktik işlərlə, müxtəlif proqramların həyata keçirilməsi ilə ölkəmizi möhkəmləndirmək və Azərbaycanı müasir güclü ölkəyə çevirmək.

Sizə deyə bilərəm ki, son üç il ərzində elə məsələ olmayıb ki, biz onu qarşımıza qoyaq və həll edə bilməyək. Bütün məsələlər öz həllini tapıb, Azərbaycan çox dinamik şəkildə inkişaf edir, bizim siyasetimiz çox çevik-

dir, çox məqsədyönlüdür, düşünülmüş program çərçivəsində aparılır. Əminəm ki, bu siyaset bundan sonra da Azərbaycana uğurlar gətirəcəkdir.

Əziz həmvətənlər!

Bu gün, eyni zamanda, hər bir azərbaycanlı üçün əziz olan Qurban bayramıdır. Bu gözəl bayram münasibətilə mən sizi ürəkdən təbrik edirəm. Biz öz milli ənənələrimizə sadıqik və bu sədaqət uzun illər ərzində, Azərbaycan müstəqil olmayan dövrdə də Azərbaycan xalqını, Azərbaycan milletini birləşdirmişdir. Əlbəttə ki, milli-mənəvi dəyərlərə sadıqlıq, onlara olan hörmət mütləq davam etməlidir. Biz bu gözəl bayramı birlikdə keçiririk və bundan sonra da keçirəcəyik.

Eyni zamanda, mən sizi Dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi günü münasibətilə ürəkdən təbrik etmək istəyirəm. Dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi hər birimiz üçün çox önəmlidir, çox vacibdir. 2006-ci ildə çox yüksək səviyyədə, çox böyük ruh yüksəkliyi ilə Dünya azərbaycanlılarının II qurultayı keçirilmişdir. Demək olar ki, Dünya azərbaycanlılarının II qurultayı azərbaycanlılıq ideologiyasının təntənəsi olmuşdur. Bütün dünyada yaşayan azərbaycanlılara sülh, əmin-amanlıq arzu edirəm və onlar da bilməlidirlər ki, onların bir Vətəni var, o da Azərbaycandır.

Əziz bacılar və qardaşlar!

Hörmətli xanımlar və cənablar!

Bir daha sizi Yeni il münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm. Sizə xoşbəxtlik, ailə səadəti, cansağlığı arzulayıram. Sağ olun.

31 dekabr 2007-ci il

8 MART - BEYNƏLXALQ QADINLAR GÜNU MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN QADINLARINA TƏBRİK

Hörmətli xanımlar!

Sizi, bütün Azərbaycan qadınlarını 8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə səmimi qəlbdən təbrik edir, hər birinizə cansağlığı, səadət və işlərinizdə uğurlar arzulayıram.

Xalqımıza məxsus zəngin milli-mədəni dəyərlərin əsrlər boyu qorunub saxlanmasında və yaşadılmasında Azərbaycan qadınının misilsiz xidmətləri vardır. Onun vətənpərvərliyi, nəcibliyi və müdrikliyi tariximizin hər bir dövründə özünü bürüzə vermişdir. İnsanların daim əmin-amanlıq içərisində yaşamaları kimi xoş məram sülhpərvər analarımızın simasında bu gün də parlaq müdafiəçisini tapır. Azərbaycan qadını üzərinə düşən sosial yükün ağırlığına baxmayaraq, daim cəmiyyətimizin mənəvi dayağı olmuş, mürəkkəb ictimai-siyasi dəyişikliklərin yaşandığı vaxtlarda əsl dəyanət və əzmkarlıq nümayiş etdirmişdir.

Hüquq və azadlıqları tam təmin edilmiş Azərbaycan qadınının bugünkü yüksək ictimai mövqeyi təqdirəlayıqdır. Uzun illərdən bəri respublikamızın iqtisadi, siyasi-ictimai və mədəni həyatının fəal iştirakçısı kimi onun milli dövlət quruculuğu işinə, ölkənin dünyada analoqu olmayan sürətlə dinamik inkişafına verdiyi töhfələr müstəsna əhəmiyyət kəsb edir. Elm, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət və digər sahələrdə yaxından iştirakı Azərbaycan qadınının böyük potensiala malik olduğunu göstərir, onun nüfuzunu daha da artırır. Ölkəmizdə bərqərar olmuş demokratik mühit qadınlarımıza öz istedad və bacarıqlarını gələcəkdə də tam gerçəkləşdirə bilmələri üçün lazımı əlverişli şərait yaratdır.

Əmin olduğumu bildirirəm ki, hər bir Azərbaycan övladının kiçik yaşlardan xalqımıza və onun mədəniyyətinə, milli-mənəvi sərvətlərə, adət-ənənələrimizə sonsuz sədaqət, dərin hörmət ruhunda tərbiyə olunması kimi şərəfli və məsuliyyətli işin həyata keçirilməsi üçün qadınlarımız bundan sonra da var qüvvələrini əsirgəməyəcəklər.

Bayramınız mübarək olsun!

***İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 7 mart 2008-ci il***

AZƏRBAYCAN YAZIÇILAR BİRLİYİNİN SƏDRİ, XALQ YAZIÇISI ANARA

Hörmətli sədr!

Sizi - müasir Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsini 70 illik yubileyiniz münasibətilə səmimi qəlbdən təbrik edir, Sizə uzun ömür, cansağlığı və işlərinizdə yeni-yeni uğurlar arzulayıram.

Müxtəlif janrlarda yaratığınız və tale yüklü problemlərə həsr etdiyiniz əsərlərinizlə Siz respublikamızda ədəbi prosesin inkişafına layiqli töhfələr vermişsiniz. Qələminizin məhsulu olan, öz həyatiliyi, təbiiliyi, dilinin rəvanlığı və üslub rəngarəngliyi ilə fərqlənən yaradıcılığınız müasir Azərbaycan oxucusunun bədii-estetik zövqünün formallaşmasında əhəmiyyətli rol oynamışdır.

Siz fəaliyyətinin çoxşaxəliliyi ilə seçilən qələm sahibiniz. Teatr və kino üçün əsərləriniz tamaşaçılar tərəfindən həmişə böyük maraqla qarşılanmışdır. Ssenarilerini yazdığınız və rejissoru olduğunuz bədii filmlər Sizi peşəkar kino xadimi kimi tanıtmışdır.

Azərbaycançılıq düşüncəsindən yoqrulan ədəbi-tənqidi, elmi-publisistik məqalə və esseləriniz nasir-publisist istedadınızın məhsulu kimi meydana çıxmışdır. Həmin yazıldarda milli mədəniyyətimizin qiymətli abidələrinə, klassik və müasir ədəbi fikir tariximizin bir çox böyük şəxsiyyəti və hadisəsinə tədqiqatçı münasibəti öz dolğun əksini tapmışdır.

Sizin ictimai xadim kimi də fəaliyyətiniz geniş və əhatəli olmuşdur. Uzun illərdən bəri Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədri kimi məsul bir vəzifədə çalışığınız isə böyük təşkilatlılıq qabiliyyətinə malik olduğunu göstərir.

İnanıram ki, yaradıcılığının ən yetkin dövrünü yaşayan söz ustası kimi Siz bundan sonra da ədəbiyyatımızın zənginləşməsi naminə töhfələrinizi əsirgəməyəcəksiniz.

Ən xoş arzularla,

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 13 mart 2008-ci il*

NOVRUZ BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİK

Hörmətli həmvətənlər!

Sizi xalqımızın sevimli Novruz bayramı münasibətilə ürəkdən təbrik edir, hamınıza cansağlığı, səadət və bütün işlərinizdə uğurlar diləyirəm.

Təbiətin əbədi qanunları və kainatın dəyişməz nizamı ilə əlaqədar olan Novruz bayramı gecə ilə gündüzün bərabərləşdiyini xəbər verən ilk bahar günü yurdumuza qədəm qoyur. Qədim əcdadlarımızın bizə misilsiz yadigarı kimi Yaz bayramının gəlişi Odlar diyarında yüzillərdən bəri xüsusi mərasimlərlə qarşılanır, təntənəli el şənlikləri ilə müşayiət olunur. Milli varlığımızı və ulu babalarımızın mənəvi aləminin zənginliyini ən incə چالارlarında nümayiş etdirən bu el bayramı əsrlərin sinağından çıxmış gözəl adət-ənənələri ilə bu gün də çox sevilir, uca tutulur və layiqincə qorunub yaşıdır. Onun hazırda respublikamızın hər bir guşəsində böyük ruh yüksəkliyi ilə rəsmi səviyyədə geniş qeyd olunması dövlət müstəqilliyimizin verdiyi bəhrələrdəndir. Novruz bayramı, sözün əsl mənasında, ümumxalq bayramı mahiyyəti qazanmışdır.

Azərbaycanın son illərdə ən müxtəlif sahələrdə nail olduğu misilsiz uğurlar bu bahar günlərində hər evə, hər ailəyə həqiqi bayram əhvalı bəxş etmişdir. Mədəni-ictimai həyatımızın daha da canlanması, iqtisadiyyatımızın yüksələn xətti üzrə davamlı inkişaf tempi, paytaxtimizi və bölgələrimizi bürüyən abadlıq-quruculuq işləri təbiətin dirçəlməsi və yeniləşməsi ilə həmahəng olub hər birimizdə nikbin ovqat yaradır, sabahkı günə dərin inam aşayıır.

Azərbaycan torpaqlarının müdafiəsində dayanan mətin əsgərlərimizə mən bu əziz günlərdə səmimi bayram salamımı yetirirəm. Ölkəmizin ərazi bütövlüyünün qorunması naminə canlarını fəda edərək, uca şəhidlik mərtəbəsinə yüksəlmiş qəhrəman Vətən övladlarının unudulmaz xatirəsini ehtiramla yad edir, onlara Tanrıdan rəhmət diləyirəm.

Azərbaycanın sərhədlərindən uzaqlarda yaşayan soydaşlarımız da Novruz bayramını bizimlə birlikdə böyük sevincdə qarşılıyırlar. Dünya azərbaycanlılarının milli həmrəyliyinin rəmzinə çevrilən bu bayram hər gəlişi ilə onların Ana Vətənə azərbaycanlıq məfkurəsi işığında bağlılıq duygularını daha da gücləndirir.

Əziz bayram gündündə hamınıza bahar əhval-ruhiyyəsi arzu edirəm.

Novruz bayramınız mübarək olsun!

***İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 19 mart 2008-ci il.***

“İTERFAKS-AZƏRBAYCAN” İNFORMASIYA AGENTLİYİNİN KOLLEKTİVİNƏ

“İterfaks-Azərbaycan” informasiya agentliyinin yaradılmasının beş illik yubileyi münasibətilə agentliyin kollektivini ürəkdən təbrik edirəm.

“İterfaks-Azərbaycan” agentliyi nəinki aparıcı milli KİV-lərdən birlənə, həm də ölkəmiz haqqında obyektiv informasiya almaq üçün etibarlı, sınaqdan çıxmış mənbəyə çevrilmişdir. Dünyanın bir sıra ölkələrində Azərbaycan haqqında, iqtisadiyyatımızın sürətli inkişafı, ölkənin müdafiə qabiliyyətinin möhkəmlənməsi haqqında, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə dair Azərbaycan rəhbərliyinin təşəbbüsleri və bir sıra başqa məsələlər barədə xəbərləri “İterfaks” kanalları ilə alırlar.

“İterfaks-Azərbaycan”ın kollektivinə xas olan yüksək peşəkarlıq, hadisələrə qiymət verilməsində qərəzsizlik ona ölkəmiz haqqında düzgün informasiyanın yayılmasına dair yeni mühüm vəzifələri reallaşdırmağa kömək edir. Bu beş ildə agentlik Naxçıvanda və Gəncədə müxbir məntəqələri açmışdır.

Əminəm ki, sizin bütün fəaliyyətiniz bundan sonra da tamamilə Azərbaycan xalqına, Azərbaycan dövlətinin möhkəmlənməsinə və ölkəmizdə baş verən proseslər haqqında həqiqətin yayılmasına xidmət edəcəkdir.

Sizi yubiley münasibətilə bir daha təbrik edir, sizə xoşbəxtlik, cansağlığı və uğurlu fəaliyyət diləyirəm.

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 1 may 2008-ci il*

XALQ YAZIÇISI İSA HÜSEYNOVA

Hörmətli İsa müəllim!

Sizi - müasir Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsini 80 illik yubileyiniz münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.

Siz bədii söz sənətimizin dəyərli nümunələri olan əsərlərinizlə respublikamızda ədəbi-mədəni mühitin inkişafına sanballı töhfələr vermisiniz. Altmış ilə yaxın bir dövrü əhatə edən səmərəli yazıçılıq fəaliyyətiniz ədəbiyyatımızın zəngin ənənələrinin qorunub saxlanması və yaşadılması namənə xidmətin parlaq ifadəsidir. Xalqımızın yaxın-uzaq keçmişinin mənzərələrini dəqiq, inandırıcı boyalarla dolğun əks etdirən povest və romanlarınız ədəbiyyatımızın yeniləşməsində mühüm rol oynamışdır.

Dərin ictimai, tarixi-fəlsəfi məzmunu və əsl vətəndaşlıq mövqeyi ilə səciyyələnən yaradıcılığınız Azərbaycan oxucusunun bədii zövqünün formlaşmasına mühüm təsir göstərmişdir. Sizin yazı üslubunuzda doğma diliinizin poetik imkanları bütün canlılığı və təbiiliyi ilə özünü büruzə verir.

Ssenariləriniz əsasında çəkilən, xalqımızın yetirdiyi Nizami Gəncəvi, İmadəddin Nəsimi və digər qüdrətli şəxsiyyətlərin ömür yolunu canlandıran bədii filmlər tamaşaçılar tərəfindən həmişə böyük rəğbətlə qarşılanmış, mütəxəssislərin yüksək qiymətinə layiq görülmüş və milli kino xəzinəsinə daxil olmuşdur.

Siz əzmlə yazıb-yaradaraq ədəbiyyatımızın zənginləşməsi yolunda xidmətlərinizi əsirgəmirsiniz. İnanıram ki, gənc nəsil bədii fikir tariximizdə özünəməxsus yer tutan yaradıcılığınızdan milli-mənəvi dəyərlərə bağlılıq və əxlaqi saflıq mənbəyi kimi bundan sonra da çox faydalanaçaqdır.

Sizə möhkəm cansağlığı və xoşbəxtlik arzulayıram.

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 10 iyun 2008-ci il*

“MƏDƏNİYYƏTLƏRARASI DİALOQDA QADINLARIN ROLUNUN GENİŞLƏNDİRİLMƏSİ” MÖVZUSUNDА BEYNƏLXALQ BAKI FORUMUNUN İŞTİRAKÇILARINA

Hörmətli forum iştirakçıları!

Sizi Beynəlxalq Bakı Forumunun öz işinə başlaması münasibətilə səmimi qəlbdən təbrik edir, hamınıza uzun ömür, cansağlığı və uğurlar arzulayıram.

Sizin forumun Şərqlə Qərbin mədəni dəyərlərini özündə cəmləşdirən və əsrlərdən bəri bu sivilizasiyaları tarixi İpək Yolu boyunca körpü kimi birləşdirən Azərbaycanın paytaxtında keçirilməsi rəmzi məna daşıyır. Mədəniyyətlərarası dialoq sahəsində zəngin təcrübəyə malik olan və yüksək tolerantlığı ilə seçilən ölkəmizdə qadınlar daim cəmiyyəti düşündürən problemlərin həlli istiqamətində nəzərəçarpacaq xidmətilər göstərmişlər.

Qadınlar dünya tarixinin hər bir dövründə sülhün, əmin-amanlığın və dinc yanaşı yaşamanın ən böyük təminatçısı olmuşlar. Onlar gələcək nəsil-lərin maraqlarının müdafiəsi naminə səylərini bu gün də əsirgəmir, beynəlmiləl zəmində ölkələrin və mədəniyyətlərin bir-birini daha yaxşı tanımla-rı üçün qüvvələrini səfərbər edirlər. Daim əməkdaşlığın tərəfdarı olan qadınlar, sözsüz ki, mədəniyyətlərarası dialoqun inkişaf etdirilməsinə bundan sonra da öz layiqli töhfələrini verəcəklər.

Sürətlə qloballaşan müasir dünyada sivilizasiyaların dialoqunun intensivləşdirilməsi yolunda siyasetçilərin, alimlərin, din və mədəniyyət xadimlərinin, həmçinin kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin qarşısında geniş perspektivlər mövcuddur. Məhz onların məqsədyönlü və rasional fəaliyyəti nəticəsində bəşəriyyət mədəniyyətlərin qarşıluması təhlükəsini dəf edərək dialoqun uğurlu nəticələrinə nail ola bilər.

İnanıram ki, Bakı forumu qadınların mədəniyyətlər arasında dialoqda rolunun genişləndirilməsi işinə təkan verəcək və hər birinizin həyatında yadda qalan hadisəyə çevriləcəkdir.

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 10 iyun 2008-ci il*

Qanunlar

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ BƏZİ
QANUNVERİCİLİK AKTLARINA ƏLAVƏ
VƏ DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
QANUNU**

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. “Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, №3, maddə 158; 2002-ci il, №5, maddə 245) aşağıdakı əlavə və dəyişikliklər edilsin:

1. 27-ci maddədə:

a) birinci hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Dövlət mülkiyyətində olan kitabxanalar dövlət bütçəsindən maliyyətə ləşdirilir və qanunvericiliklə qadağan olunmayan digər xidmətlərdən əldə edilən gəlirlər bütövlükdə dövlət bütçəsinə köçürürlür. Bələdiyyə və özəl mülkiyyətdə olan kitabxanalar isə öz vəsaitləri və qanunvericiliklə tənzimlənən fəaliyyətindən əldə edilmiş gəlirlər hesabına maliyyətə ləşdirilir.”;

b) üçüncü hissə çıxarılsın.

2. 28-ci maddənin birinci hissəsində “büdcədənkənar fondlar forma-laşdırılır” sözləri “əldə edilən bütçədənkənar vəsaitlər dövlət bütçəsinə köçürürlür” sözləri ilə əvəz edilsin.

3. 31-ci maddənin üçüncü hissəsinin ikinci cümləsində “kitabxananın” sözündən sonra mötərizədə “(dövlət kitabxanaları istisna olmaqla)” sözləri əlavə edilsin.

II. “Üzümçülüq və şərabçılıq haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002-ci il, № 1, maddə 3; 2003-cü il, № 1, maddə 15) 14.13-cü maddəsinin birinci cümləsində “haqq” sözü “dövlət rüsumu” sözləri ilə əvəz edilsin və ikinci cümləsi çıxarılsın.

III. Bu qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Bakı şəhəri,
4 noyabr 2003-cü il*

“TURİZM HAQQINDA” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNUNA ƏLAVƏ EDİLMƏSİ BARƏDƏ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

1. “Turizm haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 7, maddə 394) 5-ci maddəsinə aşağıdakı məzmunda 6-cı bənd əlavə edilsin:

“6. Turist-ekskursiya xidmətlərinin sertifikatlaşdırılması müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən aparılır. Turist-ekskursiya xidmətlərinin sertifikatlaşdırılması qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir.”.

2. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 19 mart 2004-cü il*

AZƏRBAYCAN XALÇA SƏNƏTİNİN QORUNMASI VƏ İNKİŞAF ETDİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Bu Qanun Azərbaycanın tarixi ərazisində toxunmuş və hazırda xalq sənətkarları, ustalar, rəssamlar tərəfindən əl ilə toxunan Azərbaycan xalçalarının qorunub saxlanması, öyrənilməsi, xalça sənətinin təbliği və inkişaf etdirilməsi ilə əlaqədar yaranan münasibətləri tənzimləyir.

Maddə 1. Azərbaycan xalçasının göstəriciləri

1.1. Azərbaycan xalçası Azərbaycan xalqının maddi və mənəvi sərvətidir, intellektual fəaliyyətin nəticəsi olub, xalqın estetik dünyagörüşünü, bədii istedadını, özünəməxsusluğunu və mədəni identikliyini əks etdirir.

1.2. Azərbaycan xalçasının əsas göstəriciləri aşağıdakılardır:

1.2.1. xalçanın növü - xovsuz və xovlu xalça;

1.2.2. xalça sənəti məktəbləri - Quba, Şirvan, Dərbənd, Bakı, Gəncə, Qazax, Borçalı, Göyçə, Qarabağ, Naxçıvan, Təbriz, Ərdəbil, Zəncan, Xal-xal, Urmiya, Qaradağ, Mərənd, Marağa;

1.2.3. xalça adları - xalçanın toxunma yerinə, çəsnisinə, kompozisiyasına, naxışına görə müəyyən edilən adlar;

1.2.4. çəşni - toxunması nəzərdə tutulmuş xalçanın kompozisiyasının, naxış tərtibatının rəssam tərəfindən hazırlanmış texniki layihəsi;

1.2.5. bədii xüsusiyyətlər - xalçanın kompozisiyası (naxış və rəng tərtibatı), ornamenti (milli naxış və onun ayrı-ayrı elementləri), koloriti (rəng çalarları və ya rəng həlli).

Maddə 2. Azərbaycan xalça sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi

Azərbaycan xalça sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasından, bu qanundan, "Mədəniyyət haqqında", "Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarından, digər normativ hüquqi aktlardan və Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdən ibarətdir.

Maddə 3. Qanunun tətbiq sahəsi

Bu Qanun Azərbaycanın tarixi ərazisində tarixən və hazırda xalq sənətkarları, ustalar, rəssamlar tərəfindən əl ilə toxunan xalçalara şamil edilir.

Maddə 4. Azərbaycan xalça sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsi sahəsində dövlət təminatı

4.1. Azərbaycan xalça sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsi sahəsində dövlət aşağıdakılara təminat verir:

4.1.1. Azərbaycan xalça sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsi üzrə Dövlət programının qəbul edilməsi və həyata keçirilməsinə;

4.1.2. Azərbaycan xalçası reyestrinin tərtib edilməsi və aparılmasına;

4.1.3. itirilmə təhlükəsi olan nadir Azərbaycan xalçalarının və xalça məməkulatlarının müasir üsullarla bərpasına;

4.1.4. xarici ölkələrin muzeylərində saxlanılan nadir Azərbaycan xalçalarının ölkəyə qaytarılmasına şərait yaradılmasına;

4.1.5. təhsil müəssisələrində xalça sənəti üzrə kadrların hazırlanmasına;

4.1.6. xalça sənətinə dair elmi tədqiqat işlərinin əlaqələndirilməsi və metodiki tədbirlərin həyata keçirilməsinə;

4.1.7. ölkə daxilində və xaricdə muzeylərdə və şəxsi kolleksiyalarda saxlanılan nadir Azərbaycan xalçaları barədə kataloqun hazırlanmasına;

4.1.8. yüksək keyfiyyətli, bədii əhəmiyyətli xalçaların satın alınmasına;

4.1.9. xalça sənəti sahəsində unudulmaqdə olan ənənələrin, bədii və texniki işləmə üsullarının, xalça çeşnilərinin bərpa edilməsi və dirçəldilməsi, boyaq tərkiblərinin sırlarının qorunmasına;

4.1.10. ənənəvi çeşnilər əsasında və bölgənin ənənəsinə müvafiq olaraq naxış və rəng ahənginin seçilməsi yolu ilə xalq sənətkarlarının bədii və texniki işləmə üsullarının öyrənilməsinə;

4.1.11. Azərbaycan xalçalarının xarici dövlətlərin ərazisində hüquqi qorunması məqsədi ilə beynəlxalq əməkdaşlığı.

4.2. Bələdiyyələr, hüquqi və fiziki şəxslər Azərbaycan xalça sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsi tədbirlərinin həyata keçirilməsində iştirak edə bilərlər.

Maddə 5. Azərbaycan xalçasının reyestri

Azərbaycan xalçasının reyestri xalçaların növü, məktəbi, adları, toxunma texnikası, boyaq tərkibi, bədii xüsusiyyətləri haqqında məlumat bankının yaradılması məqsədi ilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən tərtib edilir və aparılır.

Maddə 6. Azərbaycan xalça sənətinin təbliği

6.1. Azərbaycan xalça sənətinin təbliği məqsədi ilə aşağıdakı tədbirlər həyata keçirilir:

6.1.1. Azərbaycan Respublikasında və xaricdə sərgilər, müsabiqələr, hərraclar təşkil edilir və bu cür tədbirlərdə iştirak edilməsinə şərait yaradılır;

6.1.2. ənənəvi “Xalça bayramı” keçirilir;

6.1.3. elmi nəşrlərdə, kütləvi informasiya vasitələrində Azərbaycan xalçasının xüsusiyyətləri barədə ətraflı məlumatlar verilir.

6.2. Azərbaycan xalça sənətinə dair bilgiləri genişləndirmək və ənənəvi xalça sənətini yaşatmaq məqsədi ilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən ümumtəhsil və məktəbdən kənar tədris müəssisələrində məşğələlər və dərnəklər təşkil edilir.

Maddə 7. Azərbaycan xalçalarının mühafizəsi və sertifikatlaşdırılması

7.1. Azərbaycan xalçalarının mühafizəsi qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilir.

7.2. Kütləvi istehsal olunan və fərdi toxunan Azərbaycan xalçalarının üzərində (ləvərində) “Azərbaycan” sözü və xalça sənəti məktəbinin adı ilmələrlə toxunur.

7.3. Azərbaycan xalçalarının xalq sənəti nümunələrinə uyğunluğunu və bədii əhəmiyyətini müəyyən etmək məqsədi ilə xalçalar müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada sertifikatlaşdırılır.

Maddə 8. Azərbaycan xalça sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsi sahəsində iqtisadi tədbirlər

8.0. Dövlət Azərbaycan xalça sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsi sahəsində aşağıdakı iqtisadi tədbirləri həyata keçirir:

8.0.1. xalçaçılıqda istifadə olunan xammalın, təbii boyaların istehsalı və tədarükü üçün əlverişli iqtisadi şəraitin yaradılması;

8.0.2. məqsədli investisiya siyasətinin həyata keçirilməsi və güzəştli kreditlərin verilməsi;

8.0.3. xalçaların idxalı və ixracı sahəsində məqsədli gömrük siyasətinin həyata keçirilməsi;

8.0.4. xalça istehsalının ilk növbədə milli xalça sənəti ənənələrinin yaşıldığı ərazilərdə təşkili;

8.0.5. Azərbaycan xalçalarının xaricdə satışının təşkil edilməsi.

Maddə 9. Beynəlxalq əməkdaşlıq

Azərbaycan xalça sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsi sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələr əsasında həyata keçirilir.

Maddə 10. Qanunun pozulmasına görə məsuliyyət

Bu qanunun pozulmasında təqsirli olan fiziki və hüquqi şəxslər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

Maddə 11. Qanunun qüvvəyə minməsi

Bu qanun dərc olunduğu gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 7 dekabr 2004-cü il*

**“MDB-NİN İŞTIRAKÇISI OLAN DÖVLƏTLƏRİN
KİTABXANALARARASI ABUNƏCİLİK SİSTEMİNİN
YARADILMASI HAQQINDA” SAZİŞİN TƏSDİQ EDİLMƏSİ
BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANINU**

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I.“MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin kitabxanalararası abunəcilik sisteminin yaradılması haqqında” 1999-cu il yanvarın 13-də Saratov şəhərində imzalanmış Saziş təsdiq edilsin.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 1 mart 2005-ci il*

MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin kitabxanalararası abunəcilik sisteminin yaradılması haqqında

S A Z İ Ş

Hökumətləri şəxsində çıxış edən bu Sazişin iştirakçısı olan dövlətlər (bundan sonra “Tərəflər”),

Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin ümumi elmi-texnoloji məkanın yaradılması haqqında 3 noyabr 1995-ci il tarixli Saziş rəhbər tutaraq,

MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin kitabxanalararası abunəciliyinin, ümumi informasiya və elmi-texnoloji məkanın fəaliyyətini təmin edən ən vacib vasitə olduğunu hesab edərək,

insanların azad şəkildə məlumat almaq hüququna münasibətdə öhdəliklərə bağlılığı təsdiq edərək,

kitabxanalararası abunəcilik üzrə əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsində qarşılıqlı marağın olmasından və kitabxana fondlarının, sənəd fondlarının və informasiya orqanlarının qarşılıqlı istifadə mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsindən çıxış edərək, aşağıdakılardan barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1

1.Tərəflər milli kitabxanalararası abunəcilik sisteminin (bundan sonra - MKAAS) və sənəd fondlarının qarşılıqlı fəaliyyəti əsasında MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin kitabxanalararası abunəcilik sistemini (bundan sonra - KAAS) yaradırlar.

2.Tərəflər KAAS-da kitabxanalararası xidməti əlaqələndirmək funksiyasını Rusiya Dövlət Kitabxanasına həvalə edirlər.

Maddə 2

1.Tərəflər özlərinin milli qanunvericiliklərinə uyğun olaraq, Tərəflərin istifadəçiləri üçün kitabxana fondlarından və informasiya orqanlarından, onların idarə mənsubiyətindən asılı olmayaraq, istifadə etmək imkanını təmin edən səmərəli MKAAS-ın yaradılması və inkişaf etdirilməsi üzrə tədbirlər görürərlər.

2.Tərəflər kitabxanaların və informasiya orqanlarının fəaliyyətinin əlaqələndirilməsini həyata keçirmək üçün MKAAS milli sistemlərinin rəhbər təşkilatlarını müəyyən edirlər. Bir neçə rəhbər təşkilat mövcud olduğu təqdirdə onlardan biri elmi, metodiki və təşkilati fəaliyyətin təmin edilməsinə və KAAS-ın tələblərinin əməl edilməsinə məsul olan təşkilat kimi milli kitabxanalararası abunəciliğin mərkəzi funksiyasını daşıyır.

3.Tərəflər müqavilə əsasında MKAAS-ın, kitabxanalararası abunəciliğin mərkəzlərinin və KAAS-ın inkişafının hüquqi və maliyyə-iqtisadi baxımdan dəstəklənməsi üzrə öhdəliyi öz üzərlərinə götürürərlər.

Kitabxanalararası xidmətin KAAS-da əlaqələndirilməsi üzrə işlərin maliyyələşdirilməsi milli kitabxanalararası abunəciliğin mərkəzlərinin paylı ödəmələri hesabına həyata keçirilir.

Maddə 3

Tərəflər MKAAS-ın qarşılıqlı fəaliyyətinin təmin edilməsi və sənədlərin və məlumatların Tərəflərin abonentlərinə maneəsiz çatdırılması üzrə razılaşdırılmış tədbirlər görülərlər.

Maddə 4

1.Bu Sazişin həyata keçirilməsi üçün Elmi-texnoloji inkişaf üzrə Hökumətlərarası Komitənin (bundan sonra - ETİHK) tərkibində Bölmə yaradılır. Bölmənin funksiyaları, işçi orqanları, yeri və fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi ETİHK-in təqdimatına əsasən İqtisadi Birliyin Dövlətlərarası İqtisadi Komitəsi (bundan sonra - DİK) tərəfindən təsdiq edilən ETİHK Əsasnaməsi ilə müəyyən edilir.

2. Bu Sazişin həyata keçirilməsi üzrə ilkin tədbir kimi Bölmə müəyyən edilmiş qaydada aşağıdakıları işləyib hazırlayıb və müəyyən olmuş qaydada DİK-ə təqdim edir:

a) KAAS üzrə:

vahid KAAS standartları haqqında (o cümlədən: KAAS vasitəsilə göndərilən sənədlərin siyahısı);

göndərilən sənədlərin qorunmasının təmin edilməsi haqqında; göndərilən sənədlərə gömrük rüsumlarının məbləği haqqında; sənədlərin göndərilməsi üçün güzəştli poçt tariflərinin tətbiqi haqqında; normativ hüquqi sənədlərin layihələrini;

b) Tərəflərin kitabxanaları və informasiya orqanları arasında maliyyə-iqtisadi mexanizmlər və qarşılıqlı hesablaşmalar və ödənişlər sistemi haqqında təklifləri.

3. Bu maddədə qeyd olunan işlərin əlaqələndirilməsini və onların həyata keçirilməsinə nəzarəti ETİHK həyata keçirir.

Maddə 5

KAAS-in fəaliyyətini nizamlayan əsas sənədlərin işlənib hazırlanmasından əvvəl Tərəflər aşağıdakılardır üzrə tədbirlər görəcəklər:

milli qanunvericiliyə uyğun olaraq qarşılıqlı əsaslarla abunəcilərin sorğuları əsasında kitabxana fondlarından və informasiya orqanlarından, onların idarə mənsubiyətindən asılı olmayaraq, sənədlərin əslinin və surətlərinin verilməsi;

KAAS vasitəsilə alınmış sənədlərin qorunması, onlara zərər yetirildiyi halda isə fond sahibinin tələblərinə uyğun olaraq zərərin əvəzinin ödənilməsi;

sənədlərin sifarişi və verilməsi üzrə vahid prosedurların tətbiq edilməsi;

KAAS məsələləri üzrə işgüzar yazışmanın rus dilində aparılması.

Maddə 6

Bu Sazişin müddəələri Tərəflərin digər beynəlxalq razılaşmalar əsasında üzərlərinə götürdükləri öhdəliklərə xələl gətirmir.

Maddə 7

Bu Sazişin tətbiqi və təfsiri ilə bağlı mübahisəli məsələlər maraqlı Tərəflərin məsələhətləşmələri və danişiqləri yolu ilə həll edilir.

Maddə 8

Hər bir Tərəf Sazişin qüvvədə olduğu müddəət ərzində yaranmış öhdəlikləri tənzimləyərək, bu Sazişdən çıxməq haqqında depozitariyə, özünün çıxmasına 6 ay qalmış yazılı bildiriş göndərməklə, bu Sazişdən çıxa bilər.

Maddə 9

Bu Sazişə Tərəflərin ümumi razılığı ilə ayrıca protokollarla rəsmiləşdirilən və Sazişin 11-ci maddəsində nəzərdə tutulan qaydada qüvvəyə minnən dəyişikliklər və əlavələr edilə bilər.

Maddə 10

Bu Saziş qeyri-müəyyən müddətə bağlanılır.

Maddə 11

Saziş imzalandığı gündən qüvvəyə minir, onun qüvvəyə minməsi üçün qanunvericiliyi zəruri dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirilməsini tələb edən dövlətlərə münasibətdə isə müvafiq sənədlərin depozitariyə saxlanca təqdim edildiyi tarixdən qüvvəyə minir.

Maddə 12

Bu Saziş, onun məqsədləri və prinsipləri ilə bölüşən digər dövlətlərin qoşulma haqqında sənədləri depozitariyə təqdim etmək vasitəsilə ona qosulması üçün açıqdır.

Saratov şəhərində 13 yanvar 1999-cu ildə bir əsl nüsxədə rus dilində tərtib edilmişdir. Əsl nüsxə, onun təsdiq edilmiş surətini bu Sazişi imzalamaş hər bir dövlətə göndərəcək Müstəqil Dövlətlər Birliyinin İcraiyyə Kətbiliyində saxlanılır.

**“MÜSTƏQİL DÖVLƏTLƏR BİRLİYİNİN MƏDƏNİ
ƏMƏKDAŞLIĞINA DƏSTƏK FONDUNUN YARADILMASI
HAQQINDA TƏSIS MÜQAVİLƏSİ”NƏ QOŞULMAQ BARƏSİNDƏ**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
QANUNU**

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. Azərbaycan Respublikası 1998-ci il sentyabrın 11-də Moskva şəhərində imzalanmış “Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Mədəni Əməkdaşlığına Dəstək Fondunun yaradılması haqqında Təsis müqaviləsi”nə qoşulsun.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 1 mart 2005-ci il*

Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Mədəni Əməkdaşlığına Dəstək Fonduunun yaradılması haqqında

TƏSİS MÜQAVİLƏSİ

Bu Təsis müqaviləsini (bundan sonra - Müqavilə) imzalamış Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin hökumətləri (bundan sonra - Tərəflər), MDB Dövlət Başçıları Şurasının Birliyin iştirakçısı olan dövlətlərin mədəniyyət xadimlərinin I Konqresinin keçirilməsi və mədəniyyət sahəsində digər hökumətlərarası əməkdaşlıq məsələləri haqqında 19 yanvar 1996-cı il tarixli Qərarının 4-cü bəndinə müvafiq olaraq,

mədəniyyət sahəsində hökumətlərarası əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi və birgə mədəniyyət proqramları və ayrı-ayrı tədbirlərin həyata keçirilməsi məqsədilə aşağıdakılardan barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1

1. Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Mədəni Əməkdaşlığına Dəstək Fondu (bundan sonra - Fond) yaratmaq.
2. Bu Müqavilənin ayrılmaz tərkib hissəsi olan Fondu Nizamnaməsinə (əlavə olunur) təsdiq etmək.
3. Fondu təsisçiləri bu Müqaviləni imzalamış Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin hökumətləridir.

Maddə 2

1. Fond hüquqi şəxsdir.
2. Fond Moskva şəhərində yerləşir.

Maddə 3

1. Fondu vəsaitləri aşağıdakılardan hesabına formalaşır:
dövlətlərin maliyyə və maddi vəsaitləri, resurslar, iş və xidmətlər şəklində birgə mədəniyyət proqramlarına və ayrı-ayrı tədbirlərə etdikləri könlüllü ödənişlər;

hüquqi və fiziki şəxslərin könüllü ödəmələri və ianələri;
xeyriyyə və mədəniyyət tədbirlərinin, lotereyaların keçirilməsindən
əldə edilən gəlirlər;

Fondun yerləşdiyi dövlətin ərazisində qüvvədə olan qanunvericiliklə
qadağan edilməmiş digər mənbələr.

2. Ödəmələr Tərəflərin milli valyutası, sərbəst dönərli valyuta, habe-
lə avadanlıq, əmlak və digər maddi vəsaitlər şəklində mədaxil edilə bilər.

3. Fondun təsisçilərinin könüllü ödəmələrinin həcmi, onların ödənil-
məsi qaydaları və müddəti birgə mədəni əməkdaşlıq programlarının keçiril-
məsinə sərf edilən xərclərlə müəyyən edilir.

4. Fondun vəsaitləri Fondun Nizamnaməsi ilə müəyyən edilmiş məqsəd və vəzifələrin yerinə yetirilməsinə yönəldilir.

Maddə 4

Fondun Ali orqanı İdarə heyətidir.

Fondun İcraiyyə orqanı İcraiyyə müdürüyyətidir.

Fondun Nəzarət orqanı Qəyyumluq Şurasıdır.

Maddə 5

Bu Müqavilə, onun məqsəd və prinsipləri ilə şərik olan digər dövlət-
lərin qoşulma haqqında sənədlərini depozitariyə ötürməsi yolu ilə bütün
Tərəflərin razılığı ilə ona qoşulması üçün açıqdır. Qoşulma, belə qoşulma-
ya razılıq haqqında sonuncu bildirişin depozitarı tərəfindən alındığı gündən
qüvvəyə minmiş hesab olunur.

Maddə 6

Bu Müqaviləyə Tərəflərin ümumi razılığı ilə dəyişikliklər edilə bilər.

Maddə 7

Hər bir Tərəf depozitariyə çıxmaq haqqında 6 aydan gec olmayaraq
yazılı bildiriş təqdim etməklə bu Müqavilədən çıxa bilər.

Maddə 8

Bu Müqavilə imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

11 sentyabr 1998-ci il tarixində Moskva şəhərində əsl bir nüsxədə rus dilində tərtib edilmişdir. Əsl nüsxə, onun təsdiq edilmiş surətini bu Müqaviləni imzalamış hər bir dövlətə göndərəcək Müstəqil Dövlətlər Birliyinin İcraiyyə Katibliyində saxlanılır.

**Müstəqil Dövlətlər Birliyinin
Mədəni Əməkdaşlığına
Dəstək Fonduunun yaradılması
haqqında 11 sentyabr
1998-ci il tarixli Təsis müqaviləsi ilə
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR**

**Müstəqil Dövlətlər Birliyinin
Mədəni Əməkdaşlığına Dəstək Fonduunun**

N İ Z A M N A M Ə S İ

I. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Maddə 1

Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Mədəni Əməkdaşlığına Dəstək Fondu (bundan sonra - Fond) Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Mədəni Əməkdaşlığına Dəstək Fonduunun yaradılması haqqında Təsis müqaviləsinə müvafiq olaraq yaradılmışdır.

Fond hökumətlərarası qeyri-kommersiya təşkilatıdır.

Maddə 2

Fond öz fəaliyyətində Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Nizamnaməsini, İqtisadi Birliyin yaradılması haqqında 24 sentyabr 1993-cü il tarixli Müqaviləni, Birliyin Dövlət Başçıları Şurasının və Hökumət Başçıları Şurasının qəbul etdiyi qərarları, Birlik çərçivəsində bağlanılmış dövlətlərarası və hökumətlərarası razılaşmaları, Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Mədəni Əməkdaşlığına Dəstək Fonduunun yaradılması haqqında Təsis müqaviləsini (bundan sonra - Müqavilə) və bu Nizamnaməni rəhbər tutur.

II. FONDUN MƏQSƏD VƏ VƏZİFƏLƏRİ

Maddə 3

Fond öz fəaliyyətini İqtisadi Birliyin Dövlətlərarası İqtisadi Komitəsi (bundan sonra - DİK) və Müstəqil Dövlətlər Birliyinin İcraiyyə Katibliyi ilə sıx əməkdaşlıq şəraitində həyata keçirir.

Maddə 4

Fondun məqsədləri:

Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin mədəni əməkdaşlığının inkişafına və dərinləşməsinə yardım edilməsi;

mədəni əməkdaşlıq sahəsində birgə program və ayrı-ayrı tədbirlərin həyata keçirilməsinin dəstəklənməsi və təmin edilməsidir.

Maddə 5

Fondun vəzifələri:

mədəni əməkdaşlıq proqramları və tədbirlərinin həyata keçirilməsi məqsədilə maddi və maliyyə vəsaitlərinin toplanması;

mədəni əməkdaşlıq proqramlarının və tədbirlərinin maliyyələşdirilməsində iştirak etmək.

III. FONDUN İŞTIRAKÇILARI

Maddə 6

Fondun təsisçiləri Müqaviləni imzalamış MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin hökumətləridir.

Fondun təsisçiləri səlahiyyətli nümayəndələrin şəxsində:

Fondun rəhbər orqanlarının baxması üçün Fondun fəaliyyət sahəsinə daxil olan məsələlər üzrə təkliflər təqdim edir və bu təkliflərin müzakirəsində iştirak edirlər;

Müqavilənin və bu Nizamnamənin məqsəd və vəzifələrinin həyata keçirilməsinə yönəldilmiş vəsaitlərin paylanmasında iştirak edirlər.

Maddə 7

Fondun üzvləri onun məqsəd və vəzifələri ilə şərik olan və dövlətlərə rəsası mədəni əməkdaşlığın inkişafında iştirak edən dövlətlər, həmçinin fizi ki və hüquqi şəxslər ola bilər.

Fondun üzvləri onun Nizamnamədə nəzərdə tutulmuş vəzifələrinin yerinə yetirilməsində kömək edirlər.

IV. FONDUN HÜQUQİ STATUSU

Maddə 8

Fond onun yerləşdiyi dövlətin qanunvericiliyinə əsasən hüquqi şəxsdir. Fond Moskva şəhərində yerləşir.

Maddə 9

Fondun müstəqil balansı və smetası, öz adını əks etdirən möhürü, ştampı və blankları vardır.

Fond öz məqsəd və vəzifələrini həyata keçirmək üçün:
bank hesabları açmaq;

Tərəflərin ərazisində öz bölmələri, filialları, nümayəndəliklərini açmaq;

xüsusi mülkiyyətə sahib olmaq, öz adından mülki və qeyri-mülki hüquq və öhdəlikləri əldə etmək;

müqavilələr bağlamaq;

məhkəmələrdə iddiaçı və cavabdeh qismində çıxış etmək hüquqlarına malikdir.

V. FONDUN STRUKTURU VƏ ORQANLARI

Maddə 10

Fondun ali orqanı Fondun İdarə heyətidir.

Fondun İdarə heyəti Tərəflərin səlahiyyətli nümayəndələri (hər dövlətdən bir nümayəndə) və Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan döv-

lətlərin mədəni əməkdaşlıq üzrə Şurasının nümayəndələrindən ibarətdir. Fondun İdarə heyətinin hər bir üzvü bir səsə malikdir.

Fondun İdarə heyətinin tərkibinə, eyni zamanda məşvərətçi səsə malik olan DİK nümayəndəsi və MDB İcraiyyə Katibliyinin nümayəndəsi daxildir.

Fondun İdarə heyətinə Fondun İdarə heyətinin üzvləri arasından rota-siya əsasında seçilən Sədr rəhbərlik edir.

Fondun İcraçı Direktoru - Fondun İdarə heyətinin Sədr müavinidir.

Maddə 11

Fondun İdarə heyətinin iclasları o zaman səlahiyyətli hesab edilir ki, burada İdarə heyətinin üzvlərindən ən azı üçdə ikisi iştirak etsin.

Fondun İdarə heyətinin qərarları İdarə heyətinin bütün üzvlərinin ixtisaslı səs çoxluğu ilə qəbul edilir.

Fondun İdarə heyətinin hər bir üzvü müzakirə edilən məsələyə marağının olmadığını bildirə bilər ki, bu da qərarın qəbul edilməsinə maneə kimi baxıla bilməz.

Fondun İdarə heyəti, zərurət yarandıqda, lakin ildə iki dəfədən az olmayaraq, iclaslar keçirir.

Fondun İdarə heyətinin iş reqlamenti heyətin özü tərəfindən müstəqil şəkildə təsdiq edilir.

Fondun İdarə heyətinin iclasının işində Fondun üzvləri məşvərətçi səs hüququ ilə iştirak edə bilərlər.

Fondun İdarə heyəti:

Fondun fəaliyyət programını tərtib edir;

Fondun vəsaitlərindən onun məqsəd və vəzifələrinə uyğun olaraq istifadə olunması haqqında qərar qəbul edir;

Fondun ayrılmış vəsaitləri çərçivəsində Fondun vəzifələrinin həllinə yönəldilmiş ayırmaların məbləğini müəyyən edir;

Fondun maddi və maliyyə vəsaitlərinin istifadəsinə dair illik balans və hesabatı təsdiq edir;

Fondun fəaliyyətinin yoxlanılması və təftişinə dair materialları nəzərdən keçirir;

Fondun üzvlüyüünə qəbul edir;

Fondun fəaliyyətilə əlaqədar olan digər məsələləri nəzərdən keçirir.

Fondun İdarə heyəti hər il görülmüş iş və növbəti ildə görüləcək tədbirlər barədə DİK-ə hesabat təqdim edir.

Maddə 12

Fondun İcraiyyə orqanı Fondun İcraçı direktorunun rəhbərlik etdiyi İcraiyyə müdürüyyətidir.

Fondun İcraçı direktoru Fondun İdarə heyəti tərəfindən təyin edilir.

Fondun İcraiyyə müdürüyyətinin tərkibi, strukturu, hüquq və vəzifələri Fondun İdarə heyəti tərəfindən təsdiq edilən Əsasnamə ilə müəyyən edilir.

İcraiyyə müdürüyyəti Fondun İdarə heyətinin işini təşkilati-texniki cəhətdən təchiz edir və ildə iki dəfədən az olmayaraq Fondun İdarə heyətinə görülmüş iş barədə hesabat təqdim edir.

İcraiyyə müdürüyyətinin məxaric smetası Fondun İdarə heyətinin təqdimatı ilə DİK tərəfindən müzakirə olunur və təsdiq edilir.

Maddə 13

Fondun fəaliyyətinə, Fondun İdarə heyəti və İcraiyyə müdürüyyəti tərəfindən qərarların qəbul edilməsinə, onların icrasının təmin edilməsinə, Fondun vəsaitlərindən istifadəyə və Fondun yerləşdiyi dövlətin qanunvericiliyinə riayət olunmasına nəzarəti həyata keçirmək məqsədilə Fondun Qəyyumluq Şurası yaradılır.

Fondun Qəyyumluq Şurasının fərdi tərkibi Fondun İdarə heyətinin təqdimatına əsasən DİK Kollegiyası tərəfindən təsdiq edilir.

Fondun Qəyyumluq Şurasının fəaliyyət qaydası, hüquq və vəzifələri DİK Kollegiyası tərəfindən təsdiq edilən Qəyyumluq Şurası haqqında Əsasnamə ilə müəyyən edilir.

VI. FONDUN VƏSAİTLƏRİ

Maddə 14

Fondun vəsaitləri:

dövlətlərin birgə mədəniyyət proqramları və ayrı-ayrı tədbirlər üçün maliyyə və maddi vəsaitləri, resursları, iş və xidmətlər şəklində ayırdığı könüllü ödənişləri;

hüquqi və fiziki şəxslərin könüllü ödəmələri və ianələri;

seyriyyə və mədəni tədbirlər, lotereyaların keçirilməsindən əldə edilən gəlirlər;

Fondun yerləşdiyi dövlətin ərazisində qüvvədə olan qanunvericiliklə qadağan edilməyən mənbələr hesabına formalaşır.

VII. FONDUN FƏALİYYƏTİNƏ XİTAM VERİLMƏSİ

Maddə 15

Fondun fəaliyyətinə xitam verilməsi, habelə onun yerdə qalmış vəsait və əmlakının istifadəsi ilə bağlı məsələlər Fondun İdarə heyəti tərəfindən həll edilir və Tərəflərin qərarı ilə təsdiq edilir.

VIII. YEKUN MÜDDƏALAR

Maddə 16

Fondun işçi dili rus dilidir.

Maddə 17

Bu Nizamnamə Müqavilənin imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

**“İFAÇILARIN, FONOQRAM İSTEHSALÇILARININ VƏ
YAYIM TƏŞKİLATLARININ HÜQUQLARININ QORUNMASI
HAQQINDA” BEYNƏLXALQ KONVENTSIYANIN TƏSDİQ
EDİLMƏSİ BARƏDƏ**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
QANUNU**

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. “İfaçılardan, fonoqram istehsalçılarının və yayım təşkilatlarının hüquqlarının qorunması haqqında” 1961-ci il oktyabrın 26-da Roma şəhərində imzalanmış Beynəlxalq Konvensiya Azərbaycan Respublikasının ona dair bildirişləri ilə (bildirişlərin mətni əlavə olunur) təsdiq edilsin.

Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 10 may 2005-ci il*

**İfaçılardan, fonoqram istehsalçılarının və
yayım təşkilatlarının hüquqlarının qorunması haqqında
BEYNƏLXALQ KONVENTSIYA**

(Roma, 1961)

Razılığa gələn dövlətlər ifaçılardan, fonoqram istehsalçılarının və yayım təşkilatlarının hüquqlarının müdafiəsini arzu edərək, aşağıdakılardan haqqında razılığa gəlmışlardır:

Maddə 1

Bu Konvensiya ilə təmin olunan qorunma əbədi və bədii əsərlərə müəlliflik hüquqlarının qorunmasına toxunmur və heç bir zərər vurmur. Buna uyğun olaraq, bu Konvensiyadan müddəalarından heç birinin belə qorunmaya zərər vuran kimi şərh edilməsi yolverilməzdir.

Maddə 2

1. Bu Konvensiyadan məqsədləri üçün milli rejim qorunma tələb olunan Razılığa gələn dövlətin daxili qanunvericiliyi ilə verilən hüquqi rejimdir:

- öz vətəndaşları olan ifaçılardan onun ərazisində həyata keçirilən ifalara, onların efirlə yayımına və ya ilkin yazılmamasına münasibətdə;
- öz vətəndaşları olan fonoqram istehsalçılarının onun ərazisində ilk dəfə yazılmış və ya ilk dəfə dərc edilmiş fonoqramlarına münasibətdə;
- mənzil-qərargahları onun ərazisində yerləşən yayım təşkilatlarının bu ərazidə yerləşən ötürüçülərin köməyi ilə həyata keçirilən efir verilişlərinə münasibətdə.

2. Milli rejim xüsusi təminat verilən qorunmaya uyğun olaraq və bu Konvensiyada xüsusi qeyd olunmuş məhdudiyyətlər nəzərə alınmaqla tətbiq olunur.

Maddə 3

Bu Konvensiyadan məqsədləri üçün:

a) “ifaçılar” rol oynayan, oxuyan, qiraət edən, deklamasiya deyən və ya hər hansı digər tərzdə ədəbi və ya bədii əsərlərin ifasında iştirak edən aktyor, müğənni, musiqiçi, rəqqas və ya digər şəxslərdir;

b) “fonoqram” hər hansı ifanın və ya digər səslərin istənilən formada müstəsna olaraq səsli yazılmasıdır;

c) “fonoqram istehsalçısı” ifanın və ya digər səslərin səsli yazılmasını ilk dəfə həyata keçirən fiziki və ya hüquqi şəxsdir;

d) “dərc edilmə” fonoqram nüsxələrinin kifayət sayda kütləyə təqdim olunmasıdır;

e) “surətçixarma” kütlənin naqilsiz vasitələrlə qəbul etməsi üçün yazılmanın bir və ya bir neçə nüsxəsinin hazırlanmasıdır;

f) “efir verilişi” səslərin, yaxud təsvir və səslərin əhalinin qəbul etməsi üçün naqilsiz vasitələrlə ötürülməsidir;

g) “retranslyasiya” yayım təşkilatlarının verilişinin başqa yayım təşkilatı tərəfindən eyni vaxtda efirlə verilməsidir.

Maddə 4

Razılığa gələn hər bir dövlət aşağıdakı şərtlərdən birinə riayət etməklə ifaçılara milli rejim tətbiq edir:

a) ifa digər Razılığa gələn dövlətdə olmuşdur;

b) ifa bu Konvensiyانın 5-ci maddəsinə uyğun olaraq qorunan fonoqrama daxil edilmişdir;

c) ifa fonoqrama yazılmadandan əvvəl bu Konvensiyانın 6-ci maddəsinə uyğun olaraq qorunan efir verilişi vasitəsilə yayımlanır.

Maddə 5

1. Razılığa gələn hər bir dövlət aşağıdakı şərtlərdən birinə riayət etməklə fonoqram istehsalçılarına milli rejim təqdim edir:

a) fonoqram istehsalçısı Razılığa gələn digər dövlətin vətəndaşıdır (istehsalçının vətəndaşlığı meyarı);

b) səsin ilkin yazılması Razılığa gələn digər dövlətdə həyata keçirilib (ilkin yazılmış yeri meyarı);

c) fonoqram ilk dəfə Razılığa gələn digər dövlətdə dərc edilib (ilkin dərc edilmə yeri meyarı).

2. Əgər fonoqram bu Konvensiyانın üzvü olmayan dövlətdə ilk dəfə dərc edilibsə, lakin əgər onun ilkin dərc edilmə günündən otuz gün müddə-

tində Razılığa gələn dövlətdə də dərc edilibsə (eyni vaxtda dərc edilmə), onda Razılığa gələn dövlətdə də ilk dəfə dərc edilmiş sayılır.

3. Razılığa gələn hər bir dövlət Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibinə bildiriş göndərməklə bəyan edə bilər ki, o, ilkin dərc edilmə yeri meyarını və ya alternativ olaraq ilkin yazılmış yeri meyarını tətbiq etməyəcək. Belə bildiriş ratifikasiya fərmanının, qəbul etmək haqqında sənədin və ya qoşulmaq barədə aktın saxlanılmağa verildiyi zaman və ya daha gec verilə bilər; sonuncu halda bildiriş onun saxlanılmağa verildiyi vaxtdan altı ay sonra qüvvəyə minir.

Maddə 6

1. Razılığa gələn hər bir dövlət aşağıdakı şərtlərdən birinə riayət etməklə yayım təşkilatına milli rejim təqdim edir:

- a) yayım təşkilatının mənzil-qərargahı Razılığa gələn digər dövlətdə yerləşir;
- b) efir verilişi Razılığa gələn digər dövlətdə yerləşmiş ötürүcünün köməyi ilə həyata keçirilir.

2. Razılığa gələn hər bir dövlət Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibinə bildiriş göndərməklə bəyan edə bilər ki, o, efir verilişinin qorunmasını, əgər yayım təşkilatının mənzil-qərargahı Razılığa gələn digər dövlətin ərazisində yerləşirsə və bu veriliş Razılığa gələn həmin dövlətdə yerləşmiş ötürүcünün köməyilə həyata keçirilirsə, o halda həyata keçirəcək. Belə bildiriş ratifikasiya fərmanının, qəbul etmək haqqında sənədin və ya qoşulmaq barədə aktın saxlanılmağa verildiyi zaman və ya hər hansı sonrakı vaxtda verilə bilər, son halda bildiriş onun saxlanılmağa verildiyi vaxtdan altı ay keçəndən sonra qüvvəyə minir.

Maddə 7

1. İfaçılara bu Konvensiyaya uyğun təqdim edilən qorunma aşağıdakılara icazə verməmək imkanını özündə ehtiva edir:

a) efirə verilməsi, yaxud kütləvi bildiriş üçün istifadə olunan ifanın artıq efirə verildiyi və ya yazılımasının istifadəsilə həyata keçirildiyi hallar istisna olmaqla, onların ifasının razılıq alınmadan efirə verilməsi, yaxud kütləvi bildiriş üçün həyata keçirilməsi;

b) yazılmamış ifanın onların razılığı olmadan yazılımasının həyata keçirilməsi;

c) ifanın yazılımasının onların razılığı olmadan surətinin çıxarılması:

i) əgər ilkin yazılmazı özü onların razılığı olmadan həyata keçirilibsə;

ii) əgər surətçixarma ifaçılarının razılıq verdiyi yox, digər məqsədlərlə həyata keçirilirsə;

iii) əgər ilkin yazılmazı 15-ci maddənin müddəalarına uyğun həyata keçirilibsə, lakin surətçixarma bu müddəalarda göstərilənlərdən başqa məqsədlərlə həyata keçirilirsə.

2. 1) Əgər veriliş efirə ifaçıların razılığı ilə verilərsə, onda retranslyasiyaya, yazılımanın efirə verilmə məqsədilə həyata keçirilməsinə və ya bu yazılımanın efirə verilmə məqsədilə surətçixarılmasına münasibətdə qorunma tələb olunan Razılığa gələn dövlətin daxili qanunvericiliyi ilə tənzimlənir.

2. Yayım təşkilatlarının efirə vermək məqsədilə həyata keçirdikləri yazılımlarının istifadəsini tənzimləyən qaydalar və şərtlər qorunma tələb olunan Razılığa gələn dövlətin daxili qanunvericiliyinə uyğun olaraq müəyyən edilir.

3. Bununla birlikdə bu bəndin 1) və 2)-ci yarımbəndlərində qeyd edilən daxili qanunvericilik ifaçıları onların yayım təşkilatları ilə müqavilə üzrə münasibətlərinə nəzarət imkanından məhrum etməməlidir.

Maddə 8

Əgər eyni ifada bir neçə ifaçı iştirak edirsə, Razılığa gələn hər bir dövlət öz daxili qanunvericiliyində və qaydalarında ifaçıların öz hüquqlarını həyata keçirmələri ilə bağlı hansı tərzdə təqdim olunmasını qabaqcadan şərt qoya bilər.

Maddə 9

Razılığa gələn hər bir dövlət daxili qanunvericiliyin və qaydaların qəbul edilməsi ilə bu Konvensiyانın təqdim etdiyi qorunmayı ədəbi və ya bədii əsərləri ifa etməyən artistlərə də şamil edə bilər.

Maddə 10

Fonoqram istehsalçıları öz fonoqramlarının birbaşa və ya dolayısı yolla surətinin çıxarılmasına icazə vermək və ya qadağa qoymaq hüququna malikdirlər.

Maddə 11

Əgər Razılığa gələn dövlətin milli qanunvericiliyi fonoqram istehsalçılarına və ya ifaçılara, yaxud hər iki kateqoriyaya hüquqi qorunmanın təqdim edilməsi şərti kimi müəyyən rəsmiyətlərə əməl edilməsini tələb edir-sə, bu rəsmiyətlər o halda yerinə yetirilmiş sayılır ki, dərc edilmiş fonoqramın satışda olan bütün nüsxələrində və ya onların qutusunda P işarəsi qoymuş olsun; onun ardınca ilkin dərc edilmə tarixi göstərilməli və bu elə tərzdə yerləşdirilməlidir ki, fonoqramın qorunması haqqında aydın təsəvvürü təmin etsin; əgər nüsxələr və ya onların qutusu fonoqram istehsalçısını və ya lisenziya sahibini (onun adının, əmtəə nişanının və ya digər tələb olunan işarələrin göstərilməsi yolu ilə) göstərmirsə, onda həm də fonoqram istehsalçısı hüquqlarının sahibinin adı da qeyd olunur və bundan başqa nüsxələr və ya onların qoyulduğu qutu əsas ifaçları göstərmirsə, onda bu qeyddə həm də yazılıma həyata keçirilən ölkədə həmin ifaçların hüquqlarının sahibi olan şəxsin də adı göstərilməlidir.

Maddə 12

Əgər kommersiya məqsədləri üçün dərc edilmiş fonoqram və ya belə fonoqramın surətinin çıxarılmasıdan birbaşa efirə verilməsi və ya kütləyə çatdırılması məqsədilə hər hansı üsulla bildiriş üçün istifadə edilirsə, onda istifadəçi ifaçılara və ya fonoqram istehsalçılarına, yaxud hüquq sahiblərinin hər ikisinə birdəfəlik ədalətli haqq ödəyir.

Həmin tərəflər arasında razılığın olmadığı halda, bu haqqın bölünməsi şərtləri daxili qanunvericiliklə müəyyən edilə bilər.

Maddə 13

Yayım təşkilatları icazə vermək və ya qadağa qoymaq hüququna malikdirlər:

- a) öz verilişlərinin efirlə retranslyasiyasına;
- b) öz verilişlərinin yazılımasına;
- c) surətçixarılmasına:
  - i) onların razılığı olmadan hazırlanmış öz efir verilişlərinin yazılışına;
  - ii) əgər surətçixarma bu müddəalarda göstərilənlərdən başqa məqsəd-

lərlə həyata keçirilibsə, 15-ci maddənin müddəalarına uyğun hazırlanmış öz efir verilişlərinin yazılımasına;

d) özünün televiziya verilişlərinin kütləvi bildiriş üçün verilməsi, əgər belə veriliş giriş haqqı ödənilməklə kütłə üçün açıq olan yerlərdə həyata keçirilsə; onun həyata keçirilməsi şərtlərinin müəyyən edilməsi bu hüququn qorunması tələb olunan dövlətin daxili qanunvericiliyi ilə tənzimlənir.

Maddə 14

Bu Konvensiyaya uyğun təqdim edilən qorunma müddəti ilin sonundan hesablanmaqla 20 ildən az deyildir, əgər həmin ildə:

- a) fonoqramların və onlara daxil edilmiş ifaların yazılıması həyata keçirilibsə;
- b) fonoqramlara daxil edilməyən ifalar olubsa;
- c) efirlə verilibsə.

Maddə 15

1. Razılığa gələn hər bir dövlət özünün daxili qanunvericiliyində və qaydalarında bu Konvensiya ilə təminat verilən qorunmaya münasibətdə aşağıdakılara istisnalar nəzərdə tutu bilər:

- a) şəxsi məqsədlər üçün istifadə;
- b) cari hadisələr haqqında məlumatlandırma məqsədilə qısa parçaların istifadəsi;
- c) özünün avadanlığında və özünün verilişləri üçün yayım təşkilatının həyata keçirdiyi qısamüddətli səsli yazılması;
- d) yalnız tədris və ya elmi tədqiqat məqsədləri üçün istifadə.

2. Bu maddənin 1-ci bəndindən asılı olmayaraq, Razılığa gələn hər hansı dövlət öz daxili qanunvericiliyində və qaydalarında ədəbi və bədii əsərlərə müəllif hüququnun qorunmasına münasibətdə nəzərdə tutulmuş məhdudiyyətləri eyni ilə daxili qanunvericiliyində və qaydalarında ifaçılarının, fonoqram istehsalçılarının və yayım təşkilatlarının hüquqlarının qorunmasına münasibətdə nəzərdə tutu bilər. Bununla birlidə məcburi lisenziyaların verilməsi ancaq bu Konvensiyanın müddəalarına uyğun həcmidə nəzərdə tutula bilər.

Maddə 16

1. Hər hansı dövlət bu Konvensiyanın üzvü olmaqla, ondan irəli gələn bütün öhdəlikləri öz üzərinə götürür və ondan irəli gələn bütün imtiyazlardan istifadə edir. Lakin hər hansı vaxtda o, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibinə bildiriş göndərməklə bəyan edə bilər ki:

- a) o, 12-ci maddəyə münasibətdə:
  - i) bu maddənin müddəalarını tətbiq etməyəcək;
  - ii) bu maddənin müddəalarını müəyyən istifadə növlərinə münasibətdə tətbiq etməyəcək;
  - iii) istehsalçısı Razılığa gələn digər dövlətin vətəndaşı olmayan fonoqramlara münasibətdə bu maddəni tətbiq etməyəcək;
  - iv) istehsalçısı Razılığa gələn digər dövlətin vətəndaşı olan fonoqrama münasibətdə bu maddəyə uyğun olaraq təqdim edilən qorunmanı həmin dövlətin müvafiq bəyanatı vermiş dövlətin vətəndaşının ilk dəfə yazdığı fonoqrama təqdim olunan qorunmanı məhdudlaşdırıldığı həcmidə və müddətə məhdudlaşdırır, bununla birlikdə fonoqram istehsalçısının vətəndaşı olduğu Razılığa gələn dövlətin, həm də bəyanat vermiş dövlətin həmin beneficiara və ya beneficiarlara qorunma təqdim etməməsi faktına qorunmanın həcmində təsir göstərən amil kimi baxılmır.

b) 13-cü maddənin d) bəndini tətbiq etməyəcək; Razılığa gələn dövlət belə bəyanat verərsə, onda Razılığa gələn digər dövlətlər mənzil-qərargahları bu dövlətdə olan yayım təşkilatlarına 13-cü maddənin d) bəndində nəzərdə tutulan hüquqları təqdim etməyəcəklər.

2. Əgər bu maddənin 1-ci bəndində qeyd edilən bildiriş ratifikasiya fərmanının, qəbul etmək haqqında sənədin və ya qoşulmaq barədə aktın saxlanılmağa verildiyi tarixdən sonra edilibsə, onun saxlanılmağa verildiyi tarixdən altı ay sonra qüvvəyə minir.

Maddə 17

Hər hansı dövlət 1961-ci il 26 oktyabr tarixinə olan vəziyyətə fonoqram istehsalçılarına yalnız ilkin yazılmış yeri meyarı əsasında qorunma təqdim edirsə, ratifikasiya fərmanının, qəbul etmək haqqında sənədin və ya qoşulmaq barədə aktın saxlanılmağa verildiyi vaxt Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibinə ünvanlanmış bildirişdə bəyan edə bilər ki, 5-ci maddənin məqsədləri üçün o, ancaq ilkin yazılmış yeri meyarlarını, 16-ci maddə-

nin 1 a) iii) və iv) bəndinin məqsədləri üçün isə istehsalçının vətəndaşlıq meyarları əvəzinə ilkin yazılmama yeri meyarını tətbiq edəcək.

Maddə 18

5-ci maddənin 3-cü bəndinə, 6-cı maddənin 2-ci bəndinə, 16-cı maddənin 1-ci bəndinə və ya 17-ci maddəyə uyğun olaraq bildiriş göndərmiş hər hansı dövlət Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibinə sonradan göndərilmiş bildirişlə onun fəaliyyətini məhdudlaşdırma və ya geri çağırma bilər.

Maddə 19

Əgər ifaçı öz ifasının təsvirlərinin yazılmamasına və ya audiovizual yazılmaya daxil edilməsinə icazə veribsə, bu Konvensiyanın müddəaları nəzərə alınmadan 7-ci maddənin tətbiqi dayandırılır.

Maddə 20

1. Bu Konvensiya Razılığa gələn hər hansı dövlətdə bu Konvensiyanın həmin dövlətə münasibətdə qüvvəyə minməsi tarixinədək alınmış hüquqları məhdudlaşdırır.

2. Razılığa gələn heç bir dövlət bu Konvensiyanın həmin dövlətə münasibətdə qüvvəyə minməsi tarixinədək ilkin yazılması həyata keçirilmiş ifalara, efir verilişlərinə və ya fonoqramlara bu Konvensiyanın müddəalarını tətbiq etməyə borclu deyildir.

Maddə 21

Bu Konvensiya ilə təqdim edilən qorunma ifaçılara, fonoqram istehsalçılarına və ya yayım təşkilatlarına təqdim edilən hər hansı digər qorunmaya zərər vurmur.

Maddə 22

Razılığa gələn dövlətlər öz aralarında xüsusi sazişlər bağlamaq hüququnu saxlayırlar, çünki belə sazişlər ifaçılara, fonoqram istehsalçılarına və ya yayım təşkilatlarına bu Konvensiya ilə təqdim ediləndən daha geniş hü-

quqların təqdim edilməsini nəzərdə tutur, yaxud bu Konvensiyaya zidd olmayan digər müddəaları özündə əks etdirir.

Maddə 23

Bu Konvensiya Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibinə saxlanılmışa verilir. O, ifaçıların, fonoqram istehsalçılarının və yayım təşkilatlarının hüquqlarının beynəlxalq qorunmasına aid Diplomatik Konfransda iştirak etmək üçün dəvət edilmiş Müəllif hüququ haqqında Ümumdünya Konvensiyanın və ya Ədəbi və Bədii Əsərlərin Qorunması üzrə Beynəlxalq İttifaqın üzvü olan hər hansı dövlət üçün 1962-ci il 30 iyun tarixinədək imzalanmışa açıqdır.

Maddə 24

1. Bu Konvensiya onu imzalamış dövlətlər tərəfindən ratifikasiya olunmalı və ya qəbul edilməlidir.

2. Bu Konvensiya Konfransda iştirak etmək üçün dəvət olunan 23-cü maddədə qeyd edilən hər hansı dövlətin və Birləşmiş Millətlər Təşkilatının üzvü olan hər bir dövlətin qoşulması üçün o şərtlə açıqdır ki, hər iki halda həmin dövlət Müəllif hüququ haqqında Ümumdünya Konvensiyasının iştirakçısıdır və ya Ədəbi və bədii əsərlərin qorunması üzrə Beynəlxalq İttifaqın üzvüdür.

3. Ratifikasiya fərmanları, qəbul etmək haqqında sənədlər və ya qoşulmaq barədə aktlar Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibinə saxlanılmışa verilir.

Maddə 25

1. Bu Konvensiya altıncı ratifikasiya fərmanının, qəbul etmək haqqında sənədin və ya qoşulmaq barədə aktın saxlanılmağa verildiyi tarixdən üç ay sonra qüvvəyə minir.

2. Gələcəkdə bu Konvensiya hər bir dövlətə münasibətdə onun ratifikasiya fərmanının, qəbul etmək haqqında sənədinin və ya qoşulmaq barədə aktının saxlanılmağa verildiyi tarixdən üç ay sonra qüvvəyə minir.

Maddə 26

1. Razılığa gələn hər bir dövlət bu Konvensiyanın tətbiq edilməsinin təmin edilməsi üçün özünün Konstitusiyasına uyğun zəruri tədbirlər görülməsini öhdəsinə götürür.

2. Hər bir dövlət özünün ratifikasiya fərmanının, qəbul etmək haqqında sənədinin və ya qoşulmaq barədə aktının saxlanılmağa verildiyi vaxta özünün daxili qanunvericiliyinə uyğun olaraq bu Konvensiyanın müddəalarını həyata keçirmək imkanına malik olmalıdır.

Maddə 27

1. Hər bir dövlət ratifikasiya, qəbul etmə və ya qoşulması zamanı və ya hər hansı başqa vaxt Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibinə ünvanlanmış bildirişlə bəyan edə bilər ki, bu Konvensiya beynəlxalq məsələlərinə görə onun məsuliyyət daşıdığı bütün ərazilərə və ya ərazilərdən hər hansı birinə o şərtlə tətbiq edilir ki, bu ərazilərə Müəllif hüququ haqqında Ümumdünya Konvensiyasının və ya Ədəbi və bədii əsərlərin qorunması haqqında Beynəlxalq Konvensiyanın qüvvəsi şamil edilir. Bu bildiriş alındığı vaxtdan üç ay sonra qüvvəyə minir.

2. 5-ci maddənin 3-cü bəndində, 6-ci maddənin 2-ci bəndində, 16-ci maddənin 2-ci bəndində, 17 və 18-ci maddələrdə qeyd olunan bildirişlər bu maddənin 1-ci bəndində qeyd edilən ərazilərin hamısına və ya onlardan birinə şamil edilə bilər.

Maddə 28

1. Razılığa gələn hər bir dövlət öz adından, yaxud 27-ci maddədə qeyd edilən ərazilərdən birinin və ya hamısının adından bu Konvensiyani denonsasiya edə bilər.

2. Denonsasiya Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibinin adına göndərilmiş bildiriş vasitəsilə həyata keçirilir və bildiriş alınan vaxtdan on iki ay sonra qüvvəyə minir.

3. Denonsasiya hüququ Razılığa gələn dövlətin bu Konvensiyanın həmin dövlətə münasibətdə qüvvəyə mindiyi vaxtdan beş il keçənə qədər həyata keçirilə bilməz.

4. Razılığa gələn dövlət Müəllif hüququ haqqında Ümumdünya Kon-

vensiyasında iştirakinin və ya Ədəbi və bədii əsərlərin qorunması haqqında Beynəlxalq İttifaqda iştirakinin dayandırılması ilə bu Konvensiyada üzvlüyüň dayandırılır.

5. 27-ci maddədə qeyd olunan ərazilərdən hər hansı birinə Müəllif hüququ haqqında Ümumdünya Konvensiyasının və ya Ədəbi və bədii əsərlərin qorunması haqqında Beynəlxalq Konvensiyanın tətbiq edilmə faktının dayandırılması ilə bu Konvensiyanın həmin ərazidə tətbiqi dayandırılır.

Maddə 29

1. Bu Konvensiyanın qüvvəyə minməsindən beş il keçəndən sonra Razılığa gələn hər bir dövlət Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibinə ünvanlanmış bildiriş vasitəsilə Konvensiyaya yenidən baxılması üçün Konfransın çağırılmasını xahiş edə bilər. Baş katib Razılığa gələn bütün dövlətləri belə xahiş haqqında xəbərdar edir. Əgər Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibinin bildirişindən sonra altı ay müddətində Razılığa gələn dövlətlərin yarısından az olmamaqla bu xahişin dəstəklənməsi barədə ona məlumat verərlərsə, Baş katib Beynəlxalq Əmək Bürosunun Baş direktoru, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhsil, Elm və Mədəniyyət məsələləri üzrə Baş direktoruna və Ədəbi və Bədii Əsərlərin Qorunması üzrə Beynəlxalq İttifaqın Bürosunun Direktoruna bu haqda məlumat verir, onlar 32-ci maddədə nəzərdə tutulmuş Hökumətlərarası Komitə ilə əməkdaşlıqda bu Konvensiyaya yenidən baxılması üçün Konfrans çağırırlar.

2. Bu Konvensiyaya hər hansı yenidən baxılmanın qəbul edilməsi yenidən baxılma üzrə konfransda iştirak edən dövlətlərin üçdə ikisinin səs çoxluğunu tələb edir, həm də o şərtlə ki, qeyd olunan çoxluq yenidən baxılma üzrə Konfrans keçirilən tarixə Konvensiyanın üzvü olan dövlətlərin üçdə ikisini təmsil etsin.

3. Bu Konvensiyani tam və ya qismən dəyişdirən Konvensiyanın qəbul edildiyi halda və əgər yenidən baxılmış Konvensiyada başqa hal nəzərdə tutulmayıbsa:

a) bu Konvensiyanın yenidən baxılmış Konvensiya qüvvəyə mindiyi vaxtdan ratifikasiya, qəbul edilmə və ya qoşulmaq üçün açıq olması dayandırılır;

b) bu Konvensiya yenidən baxılmış Konvensiyanın üzvü olmayanlar arasında və ya onların həmin Konvensiyaya qoşulan dövlətlərlə münasibətlərində qüvvədə qalır.

Maddə 30

İki və ya bir neçə Razılığa gələn dövlət arasında bu Konvensiyانın şərh edilməsi və ya tətbiq edilməsinə aid yaranan və danışıqlar yolu ilə tənzimlənməyən hər hansı mübahisə tərəflərdən birinin tələbi ilə, əgər maraqlı dövlətlər mübahisənin həllinin digər qaydası haqqında razılığa gəlməsələr, Beynəlxalq Məhkəməyə verilir.

Maddə 31

5-ci maddənin 3-cü bəndinin, 6-cı maddənin 2-ci bəndinin, 16-cı maddənin 1-ci bəndinin və 17-ci maddənin müddəalarına zərər vurulmamaqla bu Konvensiyaya heç bir qeyd-şərt edilməsinə yol verilmir.

Maddə 32

1. Hökumətlərarası Komitə təsis edilir, onun vəzifəsinə daxildir:

- a) bu Konvensiyanın tətbiq edilməsinə və fəaliyyətinə aid olan məsələləri öyrənmək; və
- b) bu Konvensiyanın yenidən baxılması üçün mümkün olan təklifləri yığmaq və sənədlər hazırlamaq.

2. Komitə tələb olunan ədalətli coğrafi bölgü prinsipi əsasında seçilməsi həyata keçirilmiş Razılığa gələn dövlətlərin nümayəndələrindən ibarətdir. Əgər Razılığa gələn dövlətlərin sayı on iki və ya ondan azdırsa, Komitə altı üzvdən, Razılığa gələn dövlətlərin sayı on üçdən on səkkizə qədərdirsə, Komitə doqquz üzvdən, Razılığa gələn dövlətlərin sayı on səkkizdən çoxdursa, Komitə on iki üzvdən ibarət olur.

3. Komitə Konvensiya qüvvəyə minəndən on iki ay keçəndən sonra Beynəlxalq Əmək Bürosunun Baş direktorunun, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhsil, Elm və Mədəniyyət Məsələləri üzrə Baş direktorunun və Ədəbi və Bədii Əsərlərin Qorunması üzrə Beynəlxalq İttifaqın Bürosunun Direktorunun Razılığa gələn dövlətlərin əksər çoxluğunun əvvəlcədən bəyəndiyi qaydalara uyğun olaraq təşkil etdikləri hərəsinin bir səsi olan Razılığa gələn dövlətlər sırasından seçki keçirilməsi ilə təsis edilir.

4. Komitə sədri və vəzifəli şəxsləri seçilir. O, prosedur qaydalarını, o cümlədən Komitənin gələcək funksiyalarını və onun tərkibinin dəyişdirilməsini müəyyən edən qaydaları qəbul edir; bu qaydalar həmçinin Razılığa

gələn müxtəlif dövlətlərin Komitədə üzvlüyünün növbəliliyini təmin etməlidir.

5. Komitənin katibliyi üç təşkilatın: Beynəlxalq Əmək Bürosunun, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhsil, Elm və Mədəniyyət Məsələləri üzrə Təşkilatının və Ədəbi və Bədii Əsərlərin Qorunması üzrə Beynəlxalq İttifaqın Bürosunun müvafiq olaraq iki Baş direktoru və Direktoru tərəfindən təyin edilmiş əməkdaşlarından ibarətdir.

6. Komitənin iclasları, onun üzvlərindən çoxu bunu məqsədə uyğun hesab edərlərsə, hər dəfə növbə ilə Beynəlxalq Əmək Bürosunun, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhsil, Elm və Mədəniyyət Məsələləri üzrə Təşkilatının, Ədəbi və Bədii Əsərlərin Qorunması üzrə Beynəlxalq İttifaqın Bürosunun mənzil-qərargahlarında keçirilir.

7. Komitə üzvlərinin xərclərini müvafiq hökumətlər ödəyir.

Maddə 33

1. Bu Konvensiya ingilis, fransız və ispan dillərində tərtib edilib, bütün mətnlər tam autentikdir.

2. Bu Konvensiyadan rəsmi mətnləri həmçinin alman, italyan və portuqal dillərində hazırlanır.

Maddə 34

1. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi 23-cü maddədə qeyd edilən dövlətləri, həmçinin Birləşmiş Millətlər Təşkilatının üzvü olan hər bir dövləti, Beynəlxalq Əmək Bürosunun Baş direktorunu, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhsil, Elm və Mədəniyyət Məsələləri üzrə Baş direktorunu, Ədəbi və Bədii Əsərlərin Qorunması üzrə Beynəlxalq İttifaqın Bürosunun Direktorunu Konfransda iştirak etmək üçün xəbərdar edir:

a) ratifikasiya fərmanlarının, qəbul edilmək haqqında sənədlərin və ya qosulmaq barədə aktların saxlanılmağa verilməsi haqqında;

b) bu Konvensiyadan qüvvəyə minmə tarixi haqqında;

c) bu Konvensiya ilə nəzərdə tutulmuş hər hansı bildirişlər, bəyanatlar və ya məlumatlar barədə;

d) 28-ci maddənin 4 və 5-ci bəndlərində qeyd edilən vəziyyətlərin yanması haqqında.

2. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi həm Beynəlxalq Əmək Bürosunun Baş direktorunu, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhsil, Elm və

Mədəniyyət Məsələləri üzrə Baş direktorunu, Ədəbi və Bədii Əsərlərin Qorunması üzrə Beynəlxalq İttifaqın Bürosunun Direktorunu ona 29-cu maddəyə uyğun olaraq məlumat verilmiş xahişlər haqqında həm də Razılığğa gələn dövlətlərdən bu Konvensiyانın yenidən baxılmasına münasibətdə alınmış hər hansı digər məlumatlar barədə xəbərdar edir.

Bu Konvensiyanın təsdiqi üçün onu lazımı qaydada səlahiyyəti olanlar imzalamışlar.

İyirmi altı oktyabr 1961-ci ildə bir nüsxədə ingilis, fransız və ispan dil-lərində Roma şəhərində imzalanıb. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş kətibi lazımı qaydada təsdiq edilmiş əsl surətləri Konfransda iştirak etmək üçün dəvət olunmuş 23-cü maddədə qeyd edilən bütün dövlətlərə və Birləşmiş Millətlər Təşkilatının hər bir üzv dövlətinə, həmçinin Beynəlxalq Əmək Bürosunun Baş direktoruna, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhsil, Elm və Mədəniyyət Məsələləri üzrə Baş direktoruna, Ədəbi və Bədii Əsərlərin Qorunması üzrə Beynəlxalq İttifaqın Bürosunun Direktoruna göndərir.

Bildirişlər

1. “5-ci maddənin 3-cü bəndi ilə əlaqədar olaraq, Azərbaycan Respublikası bəyan edir ki, o, fonoqramların ilk dərc edilmə yeri meyarını tətbiq edəcək”.

2. “6-ci maddənin 2-ci bəndi ilə əlaqədar olaraq, Azərbaycan Respublikası bəyan edir ki, o, mənzil-qərargahı digər Razılığa gələn dövlətdə yer-ləşən yayım təşkilatlarına bu təşkilatların efir verilişlərinin həmin dövlətin ərazisində quraşdırılmış ötürücülər vasitəsilə yayılmıştırması şərtilə milli rejim tətbiq edəcək”.

3. “16-ci maddənin 1-ci bəndinin ilə yarımbəndi ilə əlaqədar olaraq, Azərbaycan Respublikası bəyan edir ki, o, istehsalçısı digər Razılığa gələn dövlətin vətəndaşı olmayan fonoqramlara münasibətdə 12-ci maddəni tətbiq etməyəcək”.

**“AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI HÖKUMƏTİ İLƏ MİSİR
ƏRƏB RESPUBLİKASI HÖKUMƏTİ ARASINDA
İNFORMASIYA-MƏDƏNİYYƏT MƏRKƏZLƏRİNİN TƏSİSİ VƏ
FƏALİYYƏT ŞƏRTLƏRİ HAQQINDA” SAZİŞİN TƏSDİQ
EDİLMƏSİ BARƏDƏ**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Misir Ərəb Respublikası Hökuməti arasında informasiya-mədəniyyət mərkəzlərinin təsisini və fəaliyyət şərtləri haqqında” 2005-ci il martın 2-də Bakı şəhərində imzalanmış Sa ziş təsdiq edilsin.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 14 iyun 2005-ci il*

**Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə
Misir Ərəb Respublikası Hökuməti arasında
informasiya-mədəniyyət mərkəzlərinin
təsisini və fəaliyyət şərtləri haqqında**

S A Z İ Ş

Bundan sonra “Tərəflər” adlandırılın Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Misir Ərəb Respublikası Hökuməti

öz dövlətlərinin xalqlarının bir-birinin humanitar və mədəni sərvətləri ilə tanış olmağa, ənənəvi mədəni əlaqələri qoruyub saxlayaraq daha da inkişaf etdirməyə, milli mədəniyyətlərinin, onlardan hər birinin özgürlüyü nə ehtiram göstərməklə, qarşılıqlı zənginləşməsinə daimi marağını və səmimi meylini nəzərə alaraq,

Azərbaycan və Misir xalqları arasında yüzillər boyu mövcud olmuş mədəni-dostluq əlaqələrini müasir səviyyədə inkişaf etdirmək məqsədilə,

Azərbaycan Respublikasında və Misir Ərəb Respublikasında siyasi, iqtisadi, mədəni, elmi-texniki və maariflənmə proseslərinin inkişafına və ictimaiyyətin məlumatlığının artırılmasına böyük əhəmiyyət verərək,

1992-ci ilin 6 may tarixində Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi və Misir Ərəb Respublikası Təhsil Nazirliyi arasında imzalanmış Sazişin 7-ci Maddəsinə əsasən və ikitərəfli humanitar, mədəni, elmi-texniki və informasiya əlaqələrinin genişləndirilməsinə kömək etməyə səy göstərərək,

BMT Nizamnaməsi və İKT Nizamnaməsinin məqsəd və prinsiplərini rəhbər tutaraq, aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1

Tərəflər qarşılıqlı şəkildə Bakı şəhərində Misir Ərəb Respublikasının İnformasiya-Mədəniyyət Mərkəzini və Qahirə şəhərində Azərbaycan Respublikasının informasiya-mədəniyyət Mərkəzini (bundan sonra - Mərkəz) təsis edirlər.

Tərəflər razılıq əsasında Mərkəzlərin nümayəndəlik və filiallarını hər iki dövlətin digər şəhərlərində də aça bilərlər.

Maddə 2

Azərbaycan Respublikasının İnformasiya-Mədəniyyət Mərkəzi, onun filialları və nümayəndəlikləri öz fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasının Misir Ərəb Respublikasındakı diplomatik nümayəndəliyinin başçısının ümumi rəhbərliyi altında həyata keçirir. Azərbaycan Respublikası Mərkəzinin işini təmin edən təşkilatı Azərbaycan tərəfi əlavə olaraq müəyyən edəcəkdir.

Misirin İnformasiya-Mədəniyyət Mərkəzi, onun filialları və nümayəndəlikləri öz fəaliyyətini Misir Ərəb Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı diplomatik nümayəndəliyinin başçısının ümumi rəhbərliyi altında həyata keçirir.

Maddə 3

Mərkəzlər öz fəaliyyətini həyata keçirmək məqsədilə olduqları ölkənin nazirlikləri, idarələri, digər dövlət müəssisələri və təşkilatları, yerli həkimiyət orqanları, cəmiyyətləri, assosiasiyaları, fondları və ayrı-ayrı fiziki şəxsləri ilə birbaşa əlaqələr yarada bilərlər.

Maddə 4

Mərkəzlərin əsas vəzifələri aşağıdakılardır:

humanitar, elmi-texniki, mədəni və informasiya əlaqələri sahəsində əməkdaşlıq programlarının həyata keçirilməsində iştirak etmək;

ictimaiyyəti öz ölkələrinin tarixi, incəsənəti və mədəniyyəti, daxili və xarici siyaseti, elmi, mədəni və iqtisadi potensialı ilə tanış etmək;

yaradıcı, mədəni-maarifçilik və elmi təşkilatlar arasında əlaqələrin və əməkdaşlığın yaradılmasına və inkişaf etdirilməsinə kömək etmək, hər iki ölkə xalqlarının dilini öyrənmək;

iki ölkənin elmi-texniki və mədəni əməkdaşlığının genişləndirilməsinə əlverişli şərait yaratmaq məqsədilə Mərkəzlərin informasiya imkanlarından istifadə etmək, beynəlxalq, regional və milli hökumət və qeyri-hökumət təşkilatlarının xətti ilə əlaqələrin inkişafına yardım etmək;

humanitar, elmi-texniki, mədəni və professional əlaqələr sahəsində Azərbaycan Respublikası ilə Misir Ərəb Respublikası arasında beynəlxalq əlaqələrin inkişafına yardım etmək;

Azərbaycan Respublikasının və Misir Ərəb Respublikasının şəhərləri və regionları arasında tərəfdaşlıq (qardaşlaşma) münasibətlərinin yaradılmasına və inkişafına kömək etmək;

mədəniyyət, təhsil, elm və texnika sahəsində informasiya-reklam işini həyata keçirmək.

Maddə 5

Mərkəzlər (filiallar və nümayəndəliklər) onların üzərinə qoyulan və zifələrə uyğun olaraq aşağıdakıları yerinə yetirirlər:

öz ölkələrinin mədəni, elmi-texniki, ictimai-siyasi və iqtisadi inkişaf məsələləri üzrə informasiya-məlumat fondları və məlumat bankı yaradırlar və onları zənginləşdirirlər, beynəlxalq humanitar, elmi, mədəni və işgüzar əməkdaşlıq problemləri üzrə konfranslar, simpoziumlar, məsləhətlər keçirirlər;

olduqları ölkənin maraqlı təşkilatlarını və vətəndaşlarını öz ölkəsinin təşkilatları ilə mədəniyyət, təhsil, elm, texnika sahəsində münasibətlərin yaradılması məsələləri üzrə informasiya və məsləhət xidməti ilə təmin edirlər;

olduqları ölkədə daimi yaşayan həmvətənləri arasında mədəni-maarifçilik və informasiya fəaliyyəti həyata keçirir, onların birlikləri ilə əlaqə saxlayırlar;

öz ölkələrinin mədəniyyəti idarə edən dövlət orqanları ilə birgə bədii kollektivlərin və ayrı-ayrı ifaçıların çıxışlarını, tele və kino baxışları təşkil edir, həmçinin eksponat və foto sərgiləri, bədii əsərlərin və xalq yaradıcılığı nümunələrinin sərgilərini keçirirlər;

işlərinə yerli ictimaiyyətin və işgüzar dairələrin nüfuzlu nümayəndərini, görkəmli elm və mədəniyyət xadimlərini, həmçinin mətbuat vasitələrini cəlb etməklə öz fəaliyyətinin müxtəlif istiqamətləri üzrə ictimai şuralar və klublar yaradırlar;

öz ölkələrində təhsil almağa və təcrübə keçməyə olduqları ölkə vətəndaşlarının seçilib göndərilməsi, öz dövlətlərinin tədris müəssisələri məzunlarının assosiasiyaları və klublarının bu tədris müəssisələri ilə əlaqə saxlaması işinə kömək göstərirlər, həmçinin olduqları ölkədə məzunlara ixtisas artırmaq üçün seminarlar təşkil edirlər;

Tərəflər arxivlərin, institutların, məscid və universitetlərin, kitabxana- ların mühafizəsində olan tarixi-mədəni (yazılı) abidələrin və sənədlərin su-

rətlərinin, həmçinin həmin materialları əhatə edən kataloqların və nəşrlərin mübadiləsini həyata keçirirlər;

olduqları ölkənin maraqlı təşkilatları və ayrı-ayrı vətəndaşları üçün Mərkəzlərdə kitabxanaların fəaliyyətini və digər informasiya xidmətlərinin işini təmin edirlər;

birgə tədbirlərin keçirilməsi üçün olduqları ölkənin assosiasiyaları və dostluq cəmiyyətləri, tədris, mədəniyyət və elmi idarələri ilə, üçüncü ölkələrin mədəniyyət-informasiya mərkəzləri ilə əməkdaşlıq edirlər.

Maddə 6

Mərkəzlər (filiallar və nümayəndəliklər) yerləşmə ölkəsinin qanunvericiliyinə müvafiq olaraq hüquqi şəxs kimi qeydiyyata alınırlar.

Maddə 7

Mərkəzlər (filiallar və nümayəndəliklər) yerləşmə ölkəsinin razılığı ilə öz binalarından kənarda bu Sazişin 5-ci Maddəsində nəzərdə tutulan tədbirləri həyata keçirə bilərlər.

Maddə 8

Tərəflər Mərkəzin (filialların və nümayəndəliklərin) təşkil etdiyi tədbirlərə ictimaiyyətin sərbəst buraxılmasını təmin edirlər.

Tərəflər Mərkəzin (filialların və nümayəndəliklərin) heyətinin və binalarının, həmçinin onların keçirdiyi tədbirlərin təhlükəsizliyini təmin etmək üçün qarşılıqlı əsasda zəruri tədbirlər görülərlər.

Maddə 9

Mərkəzlərin (filialların və nümayəndəliklərin) öz informasiya-mədəni fəaliyyəti qeyri-kommersiya əsasında həyata keçirilir. Mərkəzlər xərcərinin qismən ödənilməsi üçün aşağıdakıları edə bilərlər:

olduqları ticarət şəbəkəsindən satılmaması və bunun ticarət fəaliyyəti qaydalarına xələl gətirməməsi, həmçinin əqli mülkiyyət hüquqlarının pozulmaması şərtilə təşkil etdiyi tədbirlərə aidiyəti olan dövri nəşrləri, kata-

loqları, afişaları, poqramları, kitabları, şəkil və reproduksiyaları, musiqi alətlərini və ləvazimatlarını, plastinkaları, məmulatın yazılış üsulundan asılı olmayaraq digər əşyaları satmaq;

Mərkəzə gələnlərə xidmət göstərilməsi üçün Mərkəzin binasına daxil olan kitabxanalara və restoranlara malik olmaq.

Maddə 10

Tərəflər, onların dövlətlərinin qüvvədə olan qanunvericiliyinə uyğun olaraq qarşılıqlı şəraitdə Mərkəzlərin (filialların və nümayəndəliklərin) yerləşməsi üçün münasib torpaq sahələri verilməsində, həmçinin binaların (otaqların) icarəsində, alınmasında və tikilməsində bir-birinə kömək edəcəklər.

Tikintisinə razılıq aldıqdan sonra Mərkəzlərin (filialların və nümayəndəliklərin) yerləşdirilməsi, tikilməsi və sahmana salınması üzrə işləri göndərən Tərəf, yerləşmə dövlətinin şəhərsalma qaydalarına müvafiq olaraq, podratçını özü seçərək dəvət etməklə aparacaqdır.

Maddə 11

Mərkəzlər (filiallar və nümayəndəliklər) və onların heyəti üçün vergi rejimi yerləşdiyi ölkənin milli qanunvericiliyinə və Tərəflər arasında “Ver-giqoymanın aradan qaldırılması, gəlirlərə və əmlaka görə vergidən yayınmanın qarşısının alınması haqqında Konvensiya” qüvvəyə mindiyi təqdirdə, həmin razılaşmada nəzərdə tutulmuş qaydalara əsasən müəyyən edilir.

Maddə 12

Tərəflər mədəniyyət mərkəzlərinin yaradılması və fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün avadanlıqların idxlərini qəbul edən Tərəfin qüvvədə olan gömrük qanunvericiliyinə və idxlər haqqında qanunlarına uyğun olaraq qarşılıqlı şəkildə sadələşdirəcəklər. Qəbul edən Tərəf göndərən dövlətin Mərkəzinin əməkdaşlarına daşınar əmlaklarını bu məsələ ilə əlaqədar milli qanunvericiliyə uyğun olaraq götirməyə və aparmağa icazə verəcəkdir.

Maddə 13

Tərəflərdən hər biri öz Mərkəzinin (filiallarının və nümayəndəliklərinin) heyətini təyin edir. Bu heyət göndərən ölkənin və ya üçüncü ölkənin vətəndaşlarından təşkil edilə bilər. Sonuncu halda təyin edilmə yerləşmə ölkəsinin hakimiyyət orqanları ilə razılaşdırılmalıdır.

Mərkəzlərin direktorları Tərəflər arasında razılığa əsasən göndərən ölkənin diplomatik nümayəndəliyinin heyətinin üzvü ola bilər.

Tərəflər Mərkəzlərin (filialların və nümayəndəliklərin) heyətinin komplektləşdirilməsi, həmçinin əməkdaşların vəzifəyə təyin olunması və ya onların vəzifədən azad olmaları barədə qarşılıqlı şəkildə bir-birinə məlumat verəcəklər.

Maddə 14

Mərkəzlərin (filialların və nümayəndəliklərin) göndərən dövlətin vətəndaşı olan və yerləşmə ölkəsində daimi yaşamayan əməkdaşlarına və onların ailə üzvlərinə göndərən dövlətin əmək və sosial təminat qanunvericiliyi şamil edilir.

Maddə 15

Hər bir Tərəf qarşılıqlı şəkildə digər Tərəfin Mərkəzinin (filialının və nümayəndəliyinin) heyət üzvlərinə, həmçinin onlarla birləşən ailə üzvlərinə vizalar və qəbul edən dövlətdə yaşamasına razılıq verilməsi məsələləri üzrə onun qanunvericiliyində nəzərdə tutulan güzəştərəkləri verir.

Maddə 16

Hər bir Tərəf, zəruri halda, Mərkəzlərin (filialların və nümayəndəliklərin) xarici əməkdaşları üçün mənzillər seçilməsinə kömək göstərəcəkdir.

Maddə 17

Bu Sazişin tətbiqi və təfsiri ilə bağlı mübahisələr danışqlar yolu ilə həll olunacaqdır.

Maddə 18

Bu Saziş Tərəflərin onun qüvvəyə minməsi üçün müvafiq dövlətdaxili prosedurları yerinə yetirmələrini təsdiq edən sonuncu yazılı bildirişin alındığı tarixdən qüvvəyə minir.

Bu Saziş beş il müddətinə bağlanılır və müvafiq dövrün qurtarmasına ən azı altı ay qalmış bir Tərəf onun qüvvəsinin ləğv edilməsi niyyəti barədə digər Tərəfi yazılı şəkildə xəbərdar etməzsə, onun qüvvəsi avtomatik olaraq növbəti beşillilik dövrlərə uzadılacaqdır.

Bakı şəhərində 2 mart 2005-ci il tarixində hər biri Azərbaycan, ərəb və ingilis dillərində olmaqla, iki əsl nüsxədə imzalanmışdır, bütün mətnlər eyni qüvvəyə malikdir. Bu Sazişin təfsirində fikir ayrılığı olduqda, ingilis dilində olan mətnə istinad olunacaqdır.

**“DÖVRİ MƏTBUAT, KİTAB NƏŞRİ, KİTAB YAYIMI VƏ
POLİQRAFIYA SAHƏSİNĐƏ ƏMƏKDAŞLIQ ÜZRƏ
DÖVLƏTLƏRARASI ŞURANIN YARADILMASI
HAQQINDA” SAZİŞƏ QOŞULMAQ BARƏDƏ**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
QANUNU**

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. Azərbaycan Respublikası 1999-cu il iyunun 4-də Minsk şəhərində imzalanmış “Dövri mətbuat, kitab nəşri, kitab yayımı və poliqrafiya sahəsində əməkdaşlıq üzrə Dövlətlərarası Şuranın yaradılması haqqında” Sazişə qoşulsun.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 20 sentyabr 2005-ci il*

**Dövri mətbuat, kitab nəşri, kitab yayımı və poliqrafiya sahəsində
əməkdaşlıq üzrə Dövlətlərarası Şuranın yaradılması haqqında**

SAZİŞ

Bu Sazişin öz hökumətləri şəxsində iştirakçısı olan dövlətlər (bundan sonra “Tərəflər” adlanacaq), tərəflərin ərazilərində istehsal olunan çap məhsullarının geniş və sərbəst mübadiləsi və yayılması üçün şərait yaradılması zərurətindən çıxış edərək, İnformasiya sahəsində əməkdaşlığı dair 9 oktyabr 1992-ci il tarixli Sazişə və Kitab nəşri, kitab yayımı və poliqrafiya sahəsində əməkdaşlığı dair 10 fevral 1995-ci il tarixli Sazişə əsaslanaraq,

MDB Hökumət Başçıları Şurasının 18 oktyabr 1996-ci il tarixli Qərarı ilə təsdiq olunmuş Müstəqil Dövlətlər Birliyində İnformasiya məkanının formalaşdırılması Konsepsiyasını nəzərə alaraq, aşağıdakılardan barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1

Tərəflər dövri mətbuat, kitab nəşri, kitab yayımı və poliqrafiya sahəsində əməkdaşlıq üzrə Dövlətlərarası Şura yaradırlar (bundan sonra “Şura” adlanacaq).

Maddə 2

Şura öz fəaliyyətini bu Sazişin ayrılmaz hissəsi olan Əsasnamə əsasında həyata keçirir.

Maddə 3

Bu Saziş onun məqsəd və prinsipləri ilə razı olan digər dövlətlərin qoşulması üçün açıqdır. Bu qoşulma bütün Tərəflərin razılığı əsasında, qoşulma haqqında sənədlərin depozitariyə təqdim olunması yolu ilə həyata keçirilir. Bu cür qoşulmaya dair razılıq barədə son məlumat depozitari tərəfin dən qəbul edildiyi gündən həmin qoşulma aktı qüvvəyə minmiş hesab olunur.

Maddə 4

Bu Saziş imzalandığı gündən qüvvəyə minir; qanunvericilikləri onun

qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirilməsini tələb edən dövlətlər üçün isə həmin Saziş müvafiq sənədlərin depozitariyə verildiyi gündən qüvvəyə minmiş hesab olunur.

Maddə 5

Bu Saziş qüvvəyə mindiyi gündən etibarən 5 il ərzində qüvvədədir. Həmin müddət başa çatarkən Tərəflər başqa bir qərar qəbul etməzlərsə, Saziş avtomatik olaraq eyni müddətə uzadılır.

Maddə 6

Bu Sazişə Tərəflərin ümumi razılığı əsasında və protokollarla rəsmi-ləşdirilən dəyişikliklər və əlavələr edilə bilər.

Maddə 7

Tərəflərdən hər biri bu Sazişin tərkibindən bu haqda depozitariyə ən azı 6 ay əvvəl yazılı bildiriş göndərməklə çıxa bilər.

Minsk şəhərində 4 iyun 1999-cu il tarixində bir əsl nüsxədə rus dilində tərtib olundu. Əsl nüsxə Müstəqil Dövlətlər Birliyi İcraiyyə Komitəsin-də saxlanılır; Komitə bu Sazişi imzalayan hər bir dövlətə onun təsdiq olunmuş surətini göndərir.

Dövri mətbuat, kitab nəşri, kitab yayımı və poliqrafiya sahəsində əməkdaşlıq üzrə

Dövlətlərarası Şuranın yaradılması haqqında Sazişə

ƏLAVƏ

Dövri mətbuat, kitab nəşri, kitab yayımı və poliqrafiya sahəsində əməkdaşlıq üzrə Dövlətlərarası Şura haqqında ƏSASNAMƏ

I. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

1. Dövri mətbuat, kitab nəşri, kitab yayımı və poliqrafiya sahəsində əməkdaşlıq üzrə Dövlətlərarası Şura (bundan sonra “Şura” adlanacaq) dövri mətbuat, kitab nəşri, kitab yayımı və poliqrafiya sahəsində əməkdaşlıq

üzrə Dövlətlərarası Şuranın yaradılması barədə Sazişin (bundan sonra “Saziş” adlanacaq) iştirakçısı olan dövlətlər arasında əməkdaşlığın gələcəkdə daha da inkişaf etdirilməsi və dərinləşdirilməsi məqsədilə yaradılır.

2. Şura öz fəaliyyətində Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Nizamnaməsinə, MDB-nin Dövlət Başçıları Şurası və Hökumət Başçıları Şurasının qərarlarını, dövlətlərarası və hökumətlərarası sazişləri və bu Əsasnaməni əldə rəhbər tutur.

3. Şura Müstəqil Dövlətlər Birliyi Hökumət Başçıları Şurası qarşısında hesabat verir.

II. ŞURANIN FƏALİYYƏTİNİN ƏSAS İSTİQAMƏTLƏRİ VƏ ONUN FUNKSIYALARI

1. Şuranın fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:

dövri mətbuat, kitab nəşri, kitab yayımı və poliqrafiya sahəsində qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi;

dövri mətbuat, kitab nəşri, kitab yayımı və poliqrafiya sahəsində qəbul edilmiş dövlətlərarası və hökumətlərarası qərarların həyata keçirilməsinə yardım göstərilməsi.

2. Şuranın əsas funksiyaları:

Saziş iştirakçısı olan dövlətlər arasında dövri mətbuat, kitab nəşri, kitab yayımı və poliqrafiya məsələləri üzrə dövlətlərarası informasiya mübadiləsinin həyata keçirilməsi, qarşılıqlı maraq doğuran problemlərə dair informasiya bazasının yaradılması;

Saziş iştirakçısı olan dövlətlər arasında dövri mətbuat, kitab nəşri, kitab yayımı və poliqrafiya sahəsində həyata keçirilən qarşılıqlı münasibətlərin normativ-hüquqi tənzimlənməsinə dair təkliflərin işlənib hazırlanması və onların nəzərdən keçirilmək üçün müəyyən olunmuş qaydada Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Dövlət Başçıları Şurasına və Hökumət Başçıları Şurasına təqdim olunması;

Saziş iştirakçısı olan dövlətlərin dövri mətbuat, kitab nəşri, kitab yayımı və poliqrafiya sahəsindəki milli qanunvericiliklərinin uyğunlaşdırılması na dair tövsiyələrin işlənib hazırlanması;

dövri mətbuat, kitab nəşri, kitab yayımı və poliqrafiya sahəsi ilə bağlı məsələlərdə Müstəqil Dövlətlər Birliyinin orqanları, Saziş iştirakçısı olan

dövlətlərin dövlət orqanları, təşkilatları və təsərrüfat subyektləri ilə qarşılıqlı fəaliyyət;

Saziş iştirakçısı olan dövlətlər arasında dövri mətbuat, kitab nəşri, kitab yayımı və poliqrafiya sahəsində həyata keçirilən əməkdaşlığın inkişafına dair birgə program və tədbirlərin hazırlanması və həyata keçirilməsi.

III. ŞURANIN HÜQUQLARI

Şura öz funksiyalarını yerinə yetirmək üçün aşağıdakı hüquqlara malikdir:

Saziş iştirakçısı olan dövlətlərin müvafiq nazirlik və idarələrindən Şuranın qarşısına qoyulmuş vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan informasiyaları, habelə Şuranın qərarlarının yerinə yetirilməsi barədə məlumatları müəyyən olunmuş qaydada tələb etmək;

dövlətlərlərəsi layihə və programların maliyyə həcmi və mənbələri haqqında təkliflər də daxil olmaqla, Şura tərəfindən hazırlanmış sənədlərin layihələrini nəzərdən keçirilmək üçün müəyyən olunmuş qaydada Birlik orqanlarına təqdim etmək;

Şuranın qarşısında duran vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün müəyyən olunmuş qaydada daimi və yaxud müvəqqəti işçi qrupları yaratmaq;

Saziş iştirakçısı olan dövlətlər arasında dövri mətbuat, kitab nəşri, kitab yayımı sahəsində həyata keçirilməsi iki və daha artıq dövlətin maraqlarına toxunan, yaxud da toxuna bilən əməkdaşlığın inkişafı proqramlarının Saziş iştirakçısı olan maraqlı dövlətlərin nümayəndələrinin iştirakı ilə ekspertizasını təşkil etmək;

öz səlahiyyətlərinə daxil olan digər məsələləri həll etmək.

IV. ŞURANIN İŞİNİN TƏŞKİLİ

1. Şura Saziş iştirakçısı olan dövlətlərin dövri mətbuat, kitab nəşri, kitab yayımı və poliqrafiya üzrə dövlət orqanlarının rəhbərlərindən təşkil olunur. Hər bir dövlət Şurada bir səsə malikdir.

2. MDB İcraiyyə Komitəsinin nümayəndəsi Şuranın tərkibinə məşvərətçi səs hüququ ilə daxildir.

3. Şurada sədrlik Müstəqil Dövlətlər Birliyi orqanlarında sədrlik qay-

daları haqqında MDB Dövlət Başçıları Şurasının 2 aprel 1999-cu il tarixli Qərarına müvafiq olaraq həyata keçirilir.

4. Şuranın Sədri:

Şuranın işini təşkil edir;

Şuranın iclaslarını keçirir və onun qəbul etdiyi sənədləri imzalayır, Şurani Birliyin orqanlarında və digər beynəlxalq təşkilatlarda təmsil edir.

5. Şuranın iclasları ildə iki dəfə keçirilir. Şuranın növbədənkənar iclası Şuranın Sədri tərəfindən o halda çağırılır ki, Şuranın ən azı üç üzvü bu iclasın keçirilməsi təşəbbüsü ilə çıxış edir və növbədənkənar iclasın nəzərdə tutulan tarixindən ən azı bir ay əvvəl Sədrə bu barədə yazılı məlumat verir.

6. Şuranın iclasları onun üzvlərinin, yaxud onların səlahiyyətli nümayəndələrinin ən azı üçdə iki hissəsinin iştirak etdiyi təqdirdə səlahiyyətli hesab edilir.

7. Qərarlar Şura üzvlərinin və yaxud onların səlahiyyətli nümayəndələrinin konsensusu əsasında qəbul edilir.

Prosedur məsələlərilə bağlı qərarlar Şura üzvlərinin sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir.

Şuranın istənilən üzvü bu və ya digər məsələdə maraqlı olmadığını bəyan edə bilər ki, bu da həmin məsələ ilə bağlı qərarın qəbul edilməsi üçün maneə hesab edilməməlidir. Qərarla razılaşmayan Şura üzvləri öz xüsusi röylərini ifadə edə bilərlər və həmin röylər Şuranın iclas protokolunda qeyd olunur.

8. Şuranın qərarları tövsiyə xarakteri daşıyır.

9. Şuranın növbəti iclasının keçirilmə tarixi, yeri və gündəliyi onun əvvəlki iclasında təsdiq olunur.

10. Şuranın iş reqlamenti Şuranın özü tərəfindən müstəqil təsdiq olunur.

11. Növbəti iclasa dair materiallar həmin iclasın keçiriləcəyi tarixdən ən azı 30 gün əvvəl Şura üzvlərinə göndərilir.

12. Şuranın iclaslarının yekunları Şura Sədri tərəfindən imzalanan protokollarla rəsmiləşdirilir və Şura üzvlərinə, lazımlı gəldikdə isə, Birlik orqanlarına göndərilir.

13. Şuranın işçi aparatının funksiyalarını MDB İcraiyyə Komitəsinin müvafiq struktur bölməsi həyata keçirir.

14. Şura öz səlahiyyətləri çərçivəsində MDB İcraiyyə Komitəsi ilə qarşılıqlı fəaliyyət göstərir.

V. MALİYYƏLƏŞDİRİLMƏ

1. Şuranın iclaslarının keçirilməsi ilə bağlı xərcləri ərazisində Şura iclasının keçirildiyi Saziş iştirakçısı olan dövlət çəkir. Şura üzvlərinin ezam olunması ilə bağlı xərcləri Saziş iştirakçısı olan göndərən dövlət çəkir.

2. Bu Əsasnamənin II bölməsi ilə nəzərdə tutulan çoxtərəfli programların maliyyələşdirilməsi Saziş iştirakçısı olan dövlətlərin əlavə razılaşmaları əsasında həyata keçirilir.

VI. YEKUN MÜDDƏALAR

1. Şuranın işçi dili rus dilidir.
2. Şuranın ləğv olunması barədə qərar Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Hökumət Başçıları Şurası tərəfindən qəbul edilir.

**YUNESKO-NUN “QEYRİ-MADDİ MƏDƏNİ İRSİN
QORUNMASI HAQQINDA” KONVENTSİYASININ
TƏSDİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

- I. YUNESKO-nun “Qeyri-maddi, mədəni irsin qorunması haqqında” 2003-cü il 17 oktyabr tarixli Konvensiyası təsdiq edilsin.
- II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 2 oktyabr 2006-ci il*

“MƏDƏNİYYƏT HAQQINDA” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI QANUNUNDA DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ BARƏDƏ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. “Mədəniyyət haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998-ci il, № 4, maddə 223; 2001-ci il, № 11, maddə 688; 2002-ci il, № 5, maddə 245, № 12, maddə 706) 40-ci maddəsinin birinci hissəsinin birinci cümləsində “dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilir və qanunvericiliklə qadağan olunmayan digər xidmətlərdən əldə edilən gəlirlər bütövlükdə dövlət büdcəsinə köçürüllür” sözləri “dövlət büdcəsi, büdcədən kənar daxil olmalar və qanunvericiliklə qadağan olunmayan digər mənbələr hesabına maliyyələşdirilir” sözləri ilə əvəz edilsin.

II. Bu Qanun 2007-ci il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 28 noyabr 2006-ci il*

TEATR VƏ TEATR FƏALİYYƏTİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Bu Qanun teatr tamaşalarının hazırlanması və kütləvi nümayishi ilə əlaqədar yaranan münasibətləri tənzimləyir, teatr fəaliyyətinin və teatrlara dövlət qayğısının hüquqi əsaslarını müəyyən edir.

I fəsil

Ümumi müddəalar

Maddə 1. Əsas anlayışlar

1.0. Bu Qanunda istifadə olunan əsas anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

1.0.1. teatr - müvafiq maddi-texniki bazaya malik olan, teatr tamaşaları və digər teatr quruluşları yaradan və canlı ifada kütləvi nümayiş etdirən hüquqi şəxs;

1.0.2. teatr fəaliyyəti - teatr sənəti əsərlərinin yaradılması, yayımı və qorunub saxlanması ilə bağlı fəaliyyət;

1.0.3. teatr tamaşası - müxtəlif janrlı əsərlər əsasında yaradılan, bədii qayəsi və konkret adı olan səhnə əsəri;

1.0.4. səhnə əsəri - teatr tamaşasının canlı ifada kütləvi nümayishi;

1.0.5. quruluşçu (rejissor, baletmeyster, rəssam) - teatr tamaşasının və ya onun müəyyən hissəsinin quruluşunun müstəqil bədii həllini verən fiziki şəxs;

1.0.6. prodüser - teatr tamaşasının hazırlanmasını və (və ya) nümayishi ni təşkil edən, maliyyələşdirən hüquqi və ya fiziki şəxs.

Maddə 2. Qanunun tətbiq dairəsi

Bu Qanun mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasının ərazisində fəaliyyət göstərən bütün teatrlara və teatr fəaliyyəti ilə məşğul olan digər təşkilatlara şamil edilir.

Maddə 3. Teatr və teatr fəaliyyəti haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi

Teatr və teatr fəaliyyəti haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasından, bu Qanundan,

digər normativ hüquqi aktlardan və Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı müvafiq beynəlxalq müqavilələrdən ibarətdir.

Maddə 4. Teatr fəaliyyəti sahəsində dövlət siyasetinin əsas prinsipləri

4.0. Teatr fəaliyyəti sahəsində dövlət siyasetinin əsas prinsipləri aşağıdakılardır:

4.0.1. teatrlara dövlət qayğısı;

4.0.2. teatrların müstəqilliyinə təminat verilməsi;

4.0.3. teatr şəbəkəsinin inkişaf etdirilməsi;

4.0.4. teatr mədəniyyətinin fərdiliyinin qorunub saxlanması, millətlərə rəsədi və beynəlxalq mədəni əlaqələrin inkişafına şərait yaradılması.

Maddə 5. Teatr fəaliyyətinin məqsədi və növləri

5.1. Teatr fəaliyyətinin məqsədi teatr sənətinin inkişafı və əhalinin səhnə sənəti ilə bağlı tələbatlarının ödənilməsindən ibarətdir.

5.2. Teatr fəaliyyətinin növləri aşağıdakılardır:

5.2.1. teatr tamaşaları və digər teatr sənəti əsərlərinin yaradılması, onların əsas səhnədə, qastrol səfərlərində səyyar nümayishi, festivalların, müsabiqələrin, baxışların təşkili, biletlərin realizə olunması;

5.2.2. qanunvericiliyə uyğun olaraq müəllif və ifaçı (rol, partiya) hüquqlarına riayət edilməklə hüquqi və fiziki şəxslərlə müqavilə əsasında onların öz səhnələrində və ya icarəyə götürüdləri səhnələrdə, televiziya və radioda nümayiş olunmaq, kino, video və digər daşıyıcılara çəkilmək üçün teatr tamaşalarının, konsertlərin hazırlanması;

5.2.3. öz qüvvələri və ya dəvət olunmuş kollektivlərin, ifaçıların iştirakı ilə digər bədii-yaradıcı xarakterli tədbirlərin təşkili;

5.2.4. tamaşaların, konsertlərin və digər bədii tədbirlərin keçirilməsi üçün hüquqi və fiziki şəxslərə quruluş xidmətlərinin göstərilməsi;

5.2.5. hüquqi və fiziki şəxslərin sıfarişi ilə teatr tamaşalarının, konsertlərin, digər tədbirlərin bədii tərtibati üçün aksessuarların hazırlanması;

5.2.6. qastrol və səyyar tamaşaların, müştərək teatr layihələrinin və programlarının həyata keçirilməsi üçün öz səhnələrinin digər teatrlara icarəyə və yaxud istifadəyə verilməsi;

5.2.7. qanunvericiliyə uyğun olaraq müəllif və ifaçı (rol, partiya) hüquqlarına riayət olunmaqla teatrın bədii-yaradıcılıq fəaliyyəti ilə bağlı informasiya və reklam məhsullarının, video materiallarının, fonoqramların surətlərinin hazırlanması, çoxaldılması və realizə edilməsi;

5.2.8. müxtəlif geyim əşyaları, butafor, rekvizit, qrim-pastijor və de-

korların, həmçinin digər səhnə avadanlıq və ləvazimatlarının hazırlanması, kirayəyə verilməsi, satışı və başqa xidmət növlərinin göstərilməsi.

II fəsil

Dövlət orqanları tərəfindən teatr fəaliyyətinin himayə edilməsi

Maddə 6. Dövlət orqanları tərəfindən teatr fəaliyyətinin himayə edilməsi

6.0. Dövlət orqanları tərəfindən teatr fəaliyyətinin himayə edilməsi aşağıdakılardan ibarətdir:

6.0.1. teatr şəbəkəsinin, ilk növbədə uşaq teatrlarının inkişafı üçün şəraitin yaradılması;

6.0.2. teatrların infrastrukturunun yaradılması, teatr binaları və qurğularının inşası, yenidən qurulması, bərpası, əsaslı təmiri və avadanlıqların modernləşdirilməsi üçün investisiyaların ayrılması;

6.0.3. dövlət teatrlarına, əhalinin aztəminatlı və azyaşlı təbəqələrinə münasibətdə güzəştli qiymət siyasəti yürüdən teatrlara və uşaq teatrlarına dotasiyaların və məqsədli maliyyə yardımının ayrılması;

6.0.4. yaradıcılıq sifarişlərinin, mədəniyyət sahəsində digər məqsədli programlarda nəzərdə tutulan ayrı-ayrı layihələrin teatrlara verilməsi;

6.0.5. opera, operetta, balet, dram və musiqili-dram əsərlərinin yaradılmasına və satın alınmasına, onların tamaşaşa qoyulmasına, innovasiya layihələrinin realizə olunmasına, qastrol fəaliyyətinin həyata keçirilməsinə hər il büdcə vəsaitinin ayrılması;

6.0.6. teatr sənəti sahəsində mütəxəssislərin hazırlanmasına və yeni teatr sənəti əsərlərinin yaradılmasına kömək məqsədi ilə gənc istedadlı müəllif və ifaçılar, görkəmli teatr xadimləri üçün mükafatların və təqaüdlərin təsis edilməsi;

6.0.7. dövlət orta və ali peşə ixtisas təhsili müəssisələrində, habelə xərici ölkələrdə aktyorların, rejissorların, baletmeysterlərin, teatr tənqidçilərinin, teatr sənəti üzrə digər mütəxəssislərin hazırlanması və tədqiqatların aparılması, uzunmüddətli yaradıcılıq ezamiyələrinin təşkili;

6.0.8. kütləvi informasiya vasitələrində teatr sənətinin təbliği.

Maddə 7. Teatr işçilərinin ictimai birlilikləri

7.1. Teatr işçilərinin ictimai birlilikləri qanunvericilikdə müəyyən olmuş qaydada yaradılır və fəaliyyət göstərir.

7.2. Teatr işçilərinin ictimai birliliklərinə mədəniyyət sahəsində dövlət

siyasetinin həyata keçirilməsində iştirak etmək imkanı yaradılır, teatr işçilərinin peşə hazırlığı, əmək şəraiti, əməyinin mühafizəsi və sosial müdafiəsi sahəsində tədbirlər hazırlanarkən onların rəyi müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən nəzərə alınır.

7.3. Teatr işçilərinin ictimai birlikləri məqsədli proqramların, mədəniyyət sahəsində layihələrin və digər tədbirlərin həyata keçirilməsində iştirak edə bilərlər.

III fəsil

Teatrların hüquq və vəzifələri

Maddə 8. Bədii yaradıcılıq fəaliyyəti sahəsində teatrların hüquqları

8.1. Teatr bədii yaradıcılıq istiqaməti və repertuar seçimində müstəqildir.

8.2. Teatrların bədii yaradıcılıq fəaliyyətinin məhdudlaşdırılması qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla yolverilməzdır.

8.3. Teatr tamaşalarının kütləvi nümayishi, onlardan istifadənin digər növləri, habelə informasiya və reklam materiallarının nəşri qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş hallarda qadağan edilə bilər.

Maddə 9. İqtisadi sahədə teatrların hüquqları

9.1. Teatrlar öz fəaliyyətini və inkişaf perspektivlərini müəyyən etməkdə müstəqildir.

9.2. Mülkiyyət formasından asılı olmayaraq teatrların dövlət və yerli özünüidarəetmə orqanlarının elan etdiyi müsabiqələrdə iştirak etmək hüququ vardır.

9.3. Teatrlar biletlərin qiymətini sərbəst müəyyən edir.

Maddə 10. Teatrların simvolika hüququ

10.1. Simvolikasını (rəsmi ad, emblem, tanınma nişanı və digər təsvirlər) qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada qeydiyyatdan keçirən teatr ondan müstəsna istifadə hüququna malikdir.

10.2. Teatrin qeydiyyatdan keçmiş simvolikasından hüquqi və fiziki şəxslər yalnız onun razılığı ilə istifadə edə bilərlər.

10.3. Teatrin simvolikasından qeyri-qanuni istifadə edən hüquqi və fiziki şəxslər teatrin tələbi ilə istifadəni dayandırmalı və qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada dəymış ziyani ödəməlidirlər.

Maddə 11. Teatrların vəzifələri

11.1. Teatrların vəzifələri aşağıdakılardır:

11.1.1. işçilərin əmək şəraitini və əməyinin mühafizəsini, habelə sosi-al müdafiəsini qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada təmin etmək;

11.1.2. tamaşaçıların həyat və sağlamlığının mühafizəsini, habelə müvəqqəti saxlanc üçün onlardan alınmış əmlakin qorunmasını təmin etmək;

11.1.3. biletlərin satıldığı və tamaşa nümayiş olunduğu yerlərdə afişalar asmaq, həmin afişalarda teatrın, tamaşanın, əsər müəllifinin (müəlliflərinin), quruluşçuların və ifaçıların (rol və partiyaları) adlarını və teatrın zəruri hesab etdiyi digər məlumatları göstərmək;

11.1.4. tamaşanın keçirildiyi yer, başlanacağı və bitəcəyi vaxt, biletlərin qiyməti, alınma və geri qaytarılma şərtləri, müəyyən tamaşaçı kateqoriyaları üçün nəzərdə tutulmuş güzəştlər, tamaşaçıların yaş məhdudiyyətləri haqqında tamaşaçılara ətraflı məlumat vermək;

11.1.5. teatr biletində öz adını, ünvanını, biletin qiymətini, tamaşanın tarixini və saatını, tamaşaçının salondakı yerini göstərmək.

11.2. Alınmış biletin pulu onu alan şəxsin arzusu ilə aşağıdakı hallarda geri qaytarıla bilər:

11.2.1. elan olunmuş tamaşa digəri ilə əvəz olunduqda və ya təxirə salındıqda;

11.2.2. elan olunmuş baş rol ifaçısı dəyişdirildikdə.

IV fəsil

Teatr tamaşasının canlı nümayishi (ifası) ilə bağlı müstəsna hüquq

Maddə 12. Teatr tamaşasının canlı nümayishi (ifası) ilə bağlı müstəsna hüququn subyektləri

12.1. Teatr tamaşasının canlı nümayishi (ifası) ilə bağlı müstəsna hüququn subyektləri tamaşaya qoyulan əsərin müəllifi, quruluşcusu, ifaçılar və prodüserdir.

12.2. Teatr tamaşasının canlı nümayishi (ifası) ilə bağlı müstəsna hüquq teatr tamaşasının kütləvi nümayishi haqqında qərar qəbul olunan andan yaranır.

12.3. Prodüser teatr tamaşasına hüququnu quruluşunun və ifaçıların qanunvericilikdə müəyyən edilən hüquqlarına riayət etməklə həyata keçirir.

12.4. Müqavilədə başqa hal nəzərdə tutulmayıbsa, quruluşçu və prodüser teatr tamaşasının kütləvi nümayishi (ifası) barədə birgə qərar qəbul edirlər.

Maddə 13. Müəllif, quruluşçu və ifaçıların teatr tamaşası ilə bağlı hüquqları

13.1. Müəllif, quruluşçu və teatr tamaşalarında iştirak edən ifaçılar öz adlarının həmin tamaşanın reklam nəşrlərində, program və afişalarında, digər informasiya vasitələrində qeyd olunması hüququna malikdirlər.

13.2. Quruluşçunun teatr tamaşasını təhriflərdən qorumaq hüququ vardır. Quruluşçunun icazəsi olmadan rol (partiya) ifaçılarının tərkibinin, səhnə mizanlarının, xoreoqrafiyanın, işıq partiturasının, teatr əlbəsələrinin, ifaçıların istifadə etdikləri aksessuarların, musiqinin dəyişdirilməsi təhrif hesab olunur. Quruluşçu ilə prodüser arasında bağlanan müqaviləyə əsasən teatr tamaşasının digər təhrif formaları da müəyyən edilə bilər.

13.3. İfaçı tamaşada quruluşçunun rəhbərliyi altında hazırladığı rolü (partiyani) ifa etmək hüququna malikdir və bu hüquqdan yalnız aşağıdakı hallarda məhrum edilə bilər:

13.3.1. prodüserlə bağlılığı müqavilədə nəzərdə tutulan müddət və ya tamaşa sayı başa çatdıqda;

13.3.2. bu və ya digər səbəbdən öz rolunu (partiyasını) ilkin quruluşda nəzərdə tutulan şəkildə ifa etmək iqtidarında olmadığı halda, prodüserin və ya quruluşçunun təşəbbüsü əsasında;

13.3.3. prodüserlə bağlılığı müqavilənin şərtlərini pozduqda.

13.4. Prodüser, quruluşçu və ifaçılar arasında bağlanan müqavilədə bu Qanunun 13.1-ci-13.3-cü maddələrində müəyyən edilən hüquqlardan başqa digər hüquqlar da nəzərdə tutula bilər.

13.5. İfaçının ad hüququ onun teatr tamaşasında iştirak etdiyi bütün müddət ərzində qüvvədə olur.

13.6. Quruluşçunun teatr tamaşası ilə bağlı hüququ bu tamaşanın kütləvi nümayiş edildiyi müddət ərzində qüvvədə olur.

Maddə 14. Prodüserin teatr tamaşasının kütləvi nümayishi ilə bağlı hüquqları

14.0. Prodüserlə quruluşçu arasında bağlanan müqaviləyə əsasən teatr tamaşasının kütləvi nümayiş hüququ prodüserə keçə bilər. Bu halda prodüserin aşağıdakı hüquqları vardır:

14.0.1. teatr tamaşasının kütləvi nümayişini həyata keçirmək, tamaşanın yerini, vaxtını və biletlerin qiymətini müəyyən etmək;

14.0.2. teatr tamaşasının kütləvi nümayişinin sayını müəyyən etmək, onu dayandırmaq və bərpa etmək;

14.0.3. teatr tamaşasından və onun bəzi hissələrindən digər tamaşalar-

da istifadə olunmasının, teatr tamaşasının texniki vasitələrin (teleradio yayımı, kabel televiziyası və s.) köməyi ilə efirə verilməsinin, istənilən maddi daşıyıcılara yazılışının və həmin yazılışların təkrarən əks etdirilməsinin şərtlərini müəyyənləşdirmək;

14.0.4. bu Qanunun 14.0.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan normalara riayət etməklə hüquqi və fiziki şəxslərə (əgər prodüserlə bu şəxslər arasındakı müqavilədə digər hallar nəzərdə tutulmayıbsa) kütləvi nümayiş hüququ ilə birlikdə teatr tamaşasının yenidən səhnəyə qoyulması üçün icazə vermək.

Maddə 15. Teatr tamaşasının bədii həllinin qorunması ilə bağlı prodüserin vəzifələri

15.1. Prodüserlə quruluşçu arasında bağlanan müqaviləyə əsasən (digər hallar nəzərdə tutulmayıbsa) prodüser quruluşçunu aşağıdakılardan barədə xəbərdar etməlidir:

15.1.1. teatr tamaşasında düzəliş edilməsinin zəruriliyi və bu düzəlişi yerinə yetirmək üçün quruluşçuya təqdim olunan şərtlər haqqında;

15.1.2. teatr tamaşasında quruluşçudan xəbərsiz edilən təcili düzəlişlər və bu düzəlişlərin səbəbləri haqqında;

15.1.3. teatr tamaşasının kütləvi nümayişinin müqavilədə nəzərdə tutulmuş vaxtdan əvvəl dayandırılması və ya tamaşaların sayının azaldılması haqqında.

15.2. Quruluşçu teatr tamaşasını təhriflərdən qorumaq hüququndan istifadə edərək, onun ilkin bədii həllinin bərpa edilməsi məqsədi ilə teatr tamaşasının kütləvi nümayişinin dayandırılmasını tələb edə bilər.

15.3. Prodüser tamaşanın ilkin bədii həllinin bərpası ilə bağlı işləri görməkdən imtina edərsə, quruluşçu öz adını programlardan, reklam nəşrlərindən, afişalardan və digər informasiya materiallarından çıxarılmasını tələb edə bilər.

Maddə 16. Teatr tamaşası ilə bağlı hüququn müdafiəsi

16.1. Teatr tamaşası ilə bağlı müstəsna hüququ olan subyektlər bu hüququ pozanlardan onun ilkin vəziyyətinin bərpa olunmasını tələb edə bilərlər.

16.2. Prodüserlə teatr tamaşasına müstəsna hüquqları olan subyektlər arasında bağlanmış müqavilənin şərtlərinin pozulmasına görə tərəflər qanunvericiliklə və müqavilə ilə müəyyən edilmiş qaydada maddi və ya başqa məsuliyyət daşıyırlar.

V fəsil

Teatrların idarə edilməsi və maliyyələşdirilməsi

Maddə 17. Teatrların statusu

17.1. Teatrlara “akademik” statusu ümumbəşəri dəyərlər səviyyəsində yüksək peşəkarlığa, zəngin tarixi ənənələrə, “milli” statusu milli mədəniyyətin təbliği sahəsində müstəsna xidmətlərinə görə, onların uzun illər sə-mərəli fəaliyyətinə, ölkə daxilində və xaricdə əldə etdiyi nailiyyətləri nə-zərə alınmaqla müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edil-miş qaydada verilir.

17.2. Müasir teatr sənətində fəal rol oynayan və teatr prosesinin inki-şafında xüsusi əhəmiyyət kəsb edən teatrlar müvafiq icra hakimiyyəti orqa-nı tərəfindən təsdiq olunan aparıcı teatrların siyahısına daxil edilir.

Maddə 18. Teatrların idarə edilməsi, yaradılması, yenidən təşkili və ləğv olunması

18.1. Teatrların fəaliyyətinə rəhbərlik qanunvericilikdə və təsis sə-nədlərində nəzərdə tutulan qaydada təsisçinin vəzifəyə təyin etdiyi direktor tərəfindən həyata keçirilir.

18.2. Teatrlar dövlət, bələdiyyələr, istənilən hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən təsis edilə bilər.

18.3. Təsisçi (mülkiyyətçi) ilə teatr arasında münasibətlər qanunveri-cilikdə müəyyən edilmiş qaydada tənzimlənir.

18.4. Təsisçi (mülkiyyətçi) ilə teatr arasında bağlanmış müqavilədə tə-rəflərin öhdəlikləri, əmlakdan istifadənin şərtləri və qaydaları, teatrin ma-liyyələşdirilməsi, tərəflərin maddi məsuliyyəti, müqavilənin ləğv edilməsi-nin əsasları və şərtləri, sosial, əmək və digər məsələlərin həlli qaydaları müəyyən edilə bilər.

18.5. Teatrların yaradılması, yenidən təşkili, ləğvi və profilinin dəyiş-dirilməsi qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada həyata keçirilir.

18.6. Teatrların əmlak hüquqlarının həyata keçirilməsi, onların əmla-kının idarə olunmasına nəzarət qanunvericiliklə müəyyən edilir.

Maddə 19. Teatrların maliyyələşdirilməsi

19.1. Dövlət teatrları tamaşalardan və qanunvericiliklə qadağan olun-mayan başqa mənbələrdən daxilolmalar, eləcə də dövlət büdcəsindən ayrılan vəsait hesabına maliyyələşdirilir. Dövlət büdcəsindən ayrılan vəsait iş-çilərin əmək haqları və sosial siğorta ayrılmalarının həcmindən, eləcə də yeni tamaşaların quruluşu xərclərindən az olmamalıdır.

19.2. Bələdiyyə və özəl teatrlar qanunvericiliklə qadağan olunmayan istənilən mənbələrdən daxil olan vəsaitlər hesabına maliyyələşdirilir.

19.3. Dövlət orta və peşə ixtisas təhsili müəssisələrində aktyorların, rejissorların, baletmeysterlərin, teatr tənqidçilərinin, teatr sənəti üzrə digər mütəxəssislərin hazırlanması, elmi tədqiqat müəssisələrində teatr sənəti üzrə tədqiqatların aparılması dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına həyata keçirilir.

VI fəsil

Teatr işçilərinin sosial müdafiəsi

Maddə 20. Teatrların yaradıcı işçilərinin əməyinin ödənilməsi

20.1. Teatrların yaradıcı işçilərinin vəzifələrinin siyahıları və onların teatrda vəzifə tutmaları qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir.

20.2. Teatrların yaradıcı işçilərinin fəaliyyəti əmək müqaviləsi (kontrakt) əsasında həyata keçirilir. Bu müqavilədə qanunvericilikdə nəzərdə tutulan məcburi şərtlərdən başqa teatr tamaşasının canlı ifası ilə bağlı hüquqların həyata keçirilməsinin digər şərtləri də müəyyən edilə bilər.

20.3. Teatrların yaradıcı işçilərinə və bu sahədə mütəxəssis hazırlığı ilə məşğul olan şəxslərə fəxri adlar, fərdi təqaüdlər və mükafatlar qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada verilir.

20.4. Teatrların rəhbər işçilərinin vəzifə maaşlarına müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən əlavələr oluna bilər.

20.5. Akademik, milli və aparıcı teatrlarda çalışan işçilərin əmək haqlarına müvafiq olaraq 100, 50 və 25 faiz əlavə müəyyən edilir.

Maddə 21. Teatr işçilərinin sosial müdafiəsi

21.1. Teatr işçiləri qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada əmək pensiyası hüququna malikdirlər.

21.2. Dövlət orqanları və bələdiyyələr müvafiq büdcə vəsaitləri və qanunvericiliklə qadağan olunmayan digər mənbələr hesabına teatr işçilərinin maddi təminatını yaxşılaşdırmaq üçün tədbirlər həyata keçirə bilərlər.

21.3. Teatr işçiləri bədbəxt hadisələrdən və peşə xəstəliklərindən qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada icbari şəxsi sigorta olunurlar.

VII fəsil

Yekun müddəaları

Maddə 22. Teatrların beynəlxalq əməkdaşlığı

22.1. Dövlət teatrların beynəlxalq əlaqələrinin inkişafına, teatrlarda çalışan yaradıcı işçilərin bu əməkdaşlıqda birbaşa iştirakına şərait yaradır.

22.2. Azərbaycan Respublikasının ərazisində xarici ölkələrin teatrlarının filialları (mərkəzləri) yaradıla və fəaliyyət göstərə bilər.

22.3. Dövlət xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılara milli teatrların yaradılmasında maddi və təşkilati yardım göstərə bilər.

Maddə 23. Qanunun pozulmasına görə məsuliyyət

Bu Qanunu pozan hüquqi və fiziki şəxslər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində müəyyən edilmiş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

Maddə 24. Qanunun qüvvəyə minməsi

Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 29 dekabr 2006-ci il*

**“2007-2009-CU İLLƏR ÜZRƏ HUMANİTAR SAHƏDƏ
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI VƏ RUSİYA
FEDERASIYASI ARASINDA ƏMƏKDAŞLIQ
PROQRAMI”NIN TƏSDİQ EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
QANUNU**

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. 2006-cı il dekabrın 4-də Bakı şəhərində imzalanmış “2007-2009-cu illər üzrə humanitar sahədə Azərbaycan Respublikası və Rusiya Federasiyası arasında əməkdaşlıq Proqramı” təsdiq edilsin.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 10 aprel 2007-ci il*

“TURİZM HAQQINDA” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNUNA DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏR EDİLMƏSİ BARƏDƏ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. “Turizm haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 7, maddə 394; 2004-cü il, № 4, maddə 203, № 6, maddə 396) aşağıdakı dəyişiklik və əlavələr edilsin:

1. 1-ci maddənin iyirminci abzasının sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz edilsin və maddəyə aşağıdakı məzmunda iyirmi birinci abzas əlavə edilsin:

“turizm və rekreativ zonaları - xüsusi ekoloji, rekreativ, tarixi, mədəni əhəmiyyət daşıyan təbiət və mədəniyyət komponentlərinin yerləşdiyi, təbiəti mühafizə, milli və mədəni irsi qoruma, maarifçilik, elmi və digər məqsədlər üçün istifadə olunan, qanunvericiliyin tələbləri nəzərə alınmaqla turizmin təşkili və inkişafi məqsədilə ayrılan əlverişli turizm potensialına və müvafiq turizm infrastrukturuna malik olan ərazilər.”.

2. Qanuna aşağıdakı məzmunda 4-1-ci maddə əlavə edilsin:

“Maddə 4-1. Turizm və rekreativ zonaları

4-1.1. Turizm fəaliyyətinin dövlət tənzimlənməsi məqsədilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının təklifi əsasında müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən turizm və rekreativ zonaları yaradıla bilər.

4-1.2. Turizm və rekreativ zonaları müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən idarə olunur.

4-1.3. Turizm və rekreativ zonaları haqqında nümunəvi əsasnamə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən təsdiq edilir.”.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 5 iyun 2007-ci il*

“KİTABXANA İŞİ HAQQINDA” VƏ “MUZEYLƏR HAQQINDA” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNLARINDA DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ BARƏDƏ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. “Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 3, maddə 158; 2002-ci il, № 5, maddə 245; 2003-cü il, № 12, I kitab, maddə 674) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 27-ci maddənin birinci hissəsinin birinci cümləsində “dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilir və qanunvericiliklə qadağan olunmayan digər xidmətlərdən əldə edilən gəlirlər bütövlükdə dövlət büdcəsinə köçürürlür” sözləri “dövlət büdcəsi, büdcədənkənar daxilolmalar və qanunvericiliklə qadağan olunmayan digər mənbələr hesabına maliyyələşdirilir” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. 28-ci maddənin birinci hissəsində “əldə edilən büdcədənkənar və saitlər dövlət büdcəsinə köçürürlür” sözləri “büdcədənkənar fondlar formalaşdırıla bilər” sözləri ilə əvəz edilsin.

3. 31-ci maddənin üçüncü hissəsinin ikinci cümləsində “bütövlükdə” sözü və “(dövlət kitabxanaları istisna olmaqla)” sözləri çıxarılsın.

II. “Muzeylər haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000-ci il, № 6, maddə 396; 2001-ci il, № 12, maddə 736; 2002-ci il, № 12, maddə 706) 24-cü maddəsinin mətni aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Dövlət muzeyləri dövlət büdcəsi, büdcədənkənar daxilolmalar və qanunvericiliklə qadağan olunmayan digər mənbələr hesabına maliyyələşdirilir.”

III. Bu Qanun dərc edildiyi gündən güvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 16 iyun 2007-ci il*

**“TARİX VƏ MƏDƏNİYYƏT ABİDƏLƏRİNİN QORUNMASI
HAQQINDA” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
QANUNUNDA DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ BARƏDƏ**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
QANUNU**

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. “Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998-ci il, № 6, maddə 365; 2005-ci il, № 4, maddə 278) 22-ci maddəsinin birinci hissəsindən “elmi-tədqiqat müəssisələrinin tövsiyəsi ilə” sözləri çıxarılsın.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 19 oktyabr 2007-ci il*

**“TURİZM HAQQINDA” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
QANUNUNA DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏR EDİLMƏSİ
BARƏDƏ” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ 2007-Cİ İL 5
İYUN TARİXLİ 374-IIIQD NÖMRƏLİ QANUNUNUN TƏTBİQİ
İLƏ ƏLAQƏDAR BƏZİ QANUNVERİCİLİK AKTLARINA
DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
QANUNU**

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. “İstehsalat və məişət tullantıları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998-ci il, №10, maddə 606; 2002-ci il, №4, I kitab, maddə 165; 2007-ci il, №7, maddə 709, №10, maddə 938) 11-ci maddəsinin 3-cü hissəsində “və rekreatiya” sözləri “, turizm və rekreatiya” sözləri ilə əvəz edilsin.

II. “Heyvanlar aləmi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, №8, maddə 470; 2004-cü il, №2, maddə 57, №7, maddə 505, №11, maddə 902; 2007-ci il, №10, maddə 938) 12-ci maddəsinin ikinci hissəsində “istirahət (rekreatiya)” sözləri “turizm və rekreatiya” sözləri ilə əvəz edilsin.

III. Azərbaycan Respublikasının Torpaq Məcəlləsinə (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, №8, maddə 478; 2001-ci il, №12, maddə 736; 2002-ci il, №5, maddələr 237, 241; 2003-cü il, №1, maddə 11, №6, maddə 256, №8, maddə 423; 2004-cü il, №2, maddə 59, №6, maddə 415, №10, maddə 761; 2006-ci il, №2, maddə 67, №6, maddə 478, №8, maddə 657, №11, maddə 932; 2007-ci il, №1, maddə 3, №8, maddə 745; Azərbaycan Respublikasının 2008-ci il 1 aprel tarixli 588-IIIQD nömrəli Qanunu) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 18-ci maddənin 2-ci bəndinin altıncı abzasında “turizm və” sözləri “turizm və rekreatiya, habelə” sözləri ilə əvəz edilsin, “, istirahət (rekreatiya)” sözləri çıxarılsın.

2. 24-cü maddənin 1-ci bəndində və 2-ci bəndinin beşinci abzasında “istirahət (rekreatiya)” sözləri “turizm və rekreatiya” sözləri ilə əvəz edilsin.

3. 28-ci maddənin adında, 1-ci və 4-cü bəndlərində “istirahət (rekreasiya)” sözləri “turizm və rekreasiya” sözləri ilə əvəz edilsin.

4. 46-ci maddənin 1-ci bəndinin səkkizinci abzasında “istirahət (rekreasiya)” sözləri “turizm və rekreasiya” sözləri ilə əvəz edilsin.

IV. “Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000-ci il, №7, maddə 479, 2003-cü il, №1, maddə 8; 2004-cü il, №2, maddə 57, 2006-ci il, №8, maddə 657; 2007-ci il, №8, maddə 745) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 9-cu maddənin birinci hissəsində “istirahət (rekreasiya) və” sözləri “turizm və rekreasiya,” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. 11-ci maddənin birinci hissəsinin yeddinci abzasında, 22-ci maddənin üçüncü abzasında, 23-cü maddənin birinci hissəsinin dördüncü abzasında və ikinci hissəsində hər iki halda, 24-cü maddənin birinci hissəsində “istirahət (rekreasiya)” sözləri “rekreasiya” sözü ilə əvəz edilsin.

3. 26-ci maddənin ikinci, üçüncü və dördüncü hissələrində “istirahət (rekreasiya)” sözləri “turizm və rekreasiya” sözləri ilə əvəz edilsin.

4. 42-ci maddənin birinci hissəsində “turizm, istirahət (rekreasiya) və” sözləri “turizm və rekreasiya,” sözləri ilə, ikinci hissəsində “turizm, xidmət və istirahət (rekreasiya)” sözləri “xidmət, turizm və rekreasiya” sözləri ilə əvəz edilsin.

V. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalar Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000-ci il, №8, I kitab, maddə 584; 2001-ci il, №1, maddə 24, №3, maddə 139, №7, maddə 455, №11, maddələr 680, 698, №12, maddə 731; 2002-ci il, №1, maddə 9, №4, I kitab, maddə 165, №5, maddələr 234, 237, 239, №6, maddə 326, №8, maddə 463, №12, maddə 692; 2003-cü il, №1, maddələr 3, 13, 23, №4, maddələr 177, 178, №5, maddə 228, №6, maddələr 257, 276, 279, №8, maddələr 407, 425, №12, I kitab, maddələr 676, 696, II kitab, maddələr 713, 714; 2004-cü il, №1, maddələr 6, 7, 10, 13, №4, maddələr 200, 201, 204, №5, maddələr 313, 314, 317, 321, №6, maddə 397, №8, maddələr 596, 597, №10, maddələr 762, 779, №11, maddə 900, №12, maddə 973; 2005-ci il, №1, maddələr 5, 6, №2, maddə 61, №4, maddələr 272, 273, 275, 278, №6, maddələr 462, 466, №7, maddə 576, №8, maddələr 691, 692, №10, maddələr 875, 877, 904, №11, maddələr 993, 994, 995, №12, maddələr 1083, 1085; 2006-ci il, №2, maddələr 64, 68, №3, maddələr 219, 220, 223, 225, №5, maddə 385, №6, maddə 478, №11, maddələr 923, 924, 932, №12, mad-

dələr 1005, 1020, 1024; 2007-ci il, №1, maddələr 3, 4, №2, maddələr 65, 68, №5, maddələr 397, 398, 401, 440, №6, maddələr 560, 561, 562, 579, №8, maddə 757, №10, maddələr 935, 936, 938, 940, №11, maddələr 1048, 1049, 1053, 1070, 1077, 1080, 1089, 1091, №12, maddələr 1195, 1211, 1217, 1218; 2008-ci il, №2, maddə 47, №3, maddələr 146, 152, 159; Azərbaycan Respublikasının 2008-ci il 1 aprel tarixli 574-IIIQD, 578-IIIQD nömrəli qanunları) 104.1-ci maddəsində “və rekreatiya” sözləri “, turizm və rekreatiya” sözləri ilə əvəz edilsin.

VI. “Bələdiyyələrin su təsərrüfatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, №8, maddə 519; 2005-ci il, №4, maddə 271; 2007-ci il, №10, maddə 938) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 12-ci maddənin adında “istirahət (rekreatiya)” sözləri “turizm və rekreatiya” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. 12.1-ci maddədə “istirahət (rekreatiya), müalicə, turizm,” sözləri “müalicə, turizm və rekreatiya,” sözləri ilə əvəz edilsin.

VII. “Ovçuluq haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, №5, maddə 316; 2005-ci il, №4, maddə 272) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 22.2-ci maddədə “və istirahət (rekreatiya)” sözləri “, turizm və rekreatiya” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. 23.0.2-ci və 25.1.7-ci maddələrdə “istirahət (rekreatiya)” sözləri “rekreatiya” sözü ilə əvəz edilsin.

3. 25.3-cü maddədə “turizm, istirahət (rekreatiya) və” sözləri “turizm və rekreatiya,” sözləri ilə əvəz edilsin.

VIII. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

Fərmanlar

**“AZƏRBAYCAN FOLKLORU NÜMUNƏLƏRİNİN HÜQUQİ
QORUNMASI HAQQINDA” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
QANUNUNUN İCRASININ TƏMİN EDİLMƏSİ BARƏDƏ**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
FƏRMANI**

“Azərbaycan folkloru nümunələrinin hüquqi qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun icrasını təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Müəyyən edilsin ki, “Azərbaycan folkloru nümunələrinin hüquqi qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 5.2-ci və 9.2-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Müəllif Hüquqları Agentliliyi həyata keçirir.

2. Bu Fərman dərc olunduğu gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 29 yanvar 2004-cü il*

“TURİZM HAQQINDA” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNUNA ƏLAVƏ EDİLMƏSİ BARƏDƏ” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI QANUNUNUN TƏTBİQ EDİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

“Turizm haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiq edilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki, bir ay müddətində:

1.1. qüvvədə olan qanunvericilik aktlarının “Turizm haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması barədə təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. Nazirlər Kabinetinin və müvafiq mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin Qanuna uyğunlaşdırılmasını təmin etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. “Turizm haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 5-ci maddəsinin 6-cı bəndində nəzərdə tutulmuş turist-ekskursiya xidmətlərinin sertifikatlaşdırılması qaydasını müəyyən etsin və bu haqda Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.4. öz səlahiyyətləri daxilində “Turizm haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanunundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Müəyyən edilsin ki:

2.1. “Turizm haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 5-ci maddəsinin 6-cı bəndinin birinci cümləsində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqani”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyi həyata keçirir;

2.2. həmin Qanunun 5-ci maddəsinin 6-cı bəndinin ikinci cümləsində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini həyata keçirir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 23 aprel 2004-cü il*

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASINDA YARADILMIŞ MİLLİ PARKLARIN ƏSASNAMƏLƏRİNİN TƏSDİQ EDİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

“Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 21-ci maddəsini rəhbər tutaraq qərarra alıram:

1. Azərbaycan Respublikasında yaradılmış Milli parkların əsasnamələri təsdiq edilsin:
  - 1.1. “Akademik Həsən Əliyev adına Azərbaycan Respublikasının Ordubad Milli Parkı haqqında Əsasnamə” (əlavə olunur);
  - 1.2. “Azərbaycan Respublikasının Şirvan Milli Parkı haqqında Əsasnamə” (əlavə olunur);
  - 1.3. “Azərbaycan Respublikasının Ağgöl Milli Parkı haqqında Əsasnamə” (əlavə olunur).
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti və Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi bu Fərmandan irəli gələn məsələləri öz səlahiyyətləri daxilində həll etsinlər.
3. Bu Fərman imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 3 avqust 2004-cü il*

**“AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASINDA YARADILMIŞ MİLLİ
PARKLARIN ƏSASNAMƏLƏRİNİN TƏSDİQ EDİLMƏSİ
HAQQINDA” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
2004-CÜ İL 3 AVQUST TARİXLİ 106 NÖMRƏLİ FƏRMANINDA
DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ BARƏDƏ**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
FƏRMANI**

“Azərbaycan Respublikasında yaradılmış Milli parkların əsasnamələrinin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 3 avqust tarixli 106 nömrəli fərmanı ilə təsdiq edilmiş əsasnamələrdə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. “Azərbaycan Respublikasının Şirvan Milli Parkı haqqında Əsasnamə”nin 7.1-ci bəndi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“7.1. Milli Parkın strukturu, ştat cədvəli və xərclər smetası Azərbaycan Respublikasının ekologiya və təbii sərvətlər naziri tərəfindən təsdiq edilir”;

2. “Azərbaycan Respublikasının Ağgöl Milli Parkı haqqında Əsasnamə”nin 7.1-ci bəndi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“7.1. Milli Parkın strukturu, ştat cədvəli və xərclər smetası Azərbaycan Respublikasının ekologiya və təbii sərvətlər naziri tərəfindən təsdiq edilir”.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 31 avqust 2004-cü il*

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ALTIAĞAC MİLLİ PARKI HAQQINDA ƏSASNAMƏNİN TƏSDİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

“Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 21-ci maddəsini rəhbər tutaraq qərarra alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Altıağac Milli Parkı haqqında Əsasnamə təsdiq edilsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə və Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi bu Fərmandan irəli gələn məsələləri öz səlahiyyətləri daxilində həll etsinlər.
3. Bu Fərman imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 23 noyabr 2004-cü il*

“AZƏRBAYCAN XALÇA SƏNƏTİNİN QORUNMASI VƏ İNKİŞAF ETDİRİLMƏSİ HAQQINDA” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI QANUNUNUN TƏTBİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

“Azərbaycan xalça sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin qanunun tətbiq edilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki iki ay müddətində:

1.1. qüvvədə olan qanunvericilik aktlarının “Azərbaycan xalça sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması barədə təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin və müvafiq mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını təmin etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. “Azərbaycan xalça sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun pozulmasına görə məsuliyyət növlərini müəyyən edən qanunvericilik aktının layihəsini hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.4. “Azərbaycan xalça sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 5-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan xalçasının reyestrinin tərtib edilməsi və aparılması qaydasını müəyyən etsin;

1.5. həmin qanunun 7.3-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan xalçalarının sertifikatlaşdırılması qaydasını müəyyən etsin;

1.6. həmin qanunun 5-ci və 6.2-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini həyata keçirən icra hakimiyyəti orqanları barədə təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.7. öz səlahiyyətləri daxilində “Azərbaycan xalça sənətinin qorunma-

sı və inkişaf etdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Müəyyən edilsin ki, “Azərbaycan xalça sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 7.3.-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqani”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini həyata keçirir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 7 fevral 2005-ci il*

“İÇƏRİŞƏHƏR” DÖVLƏT TARİX-MEMARLIQ QORUĞU HAQQINDA ƏSASNAMƏNİN TƏSDİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

1. “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu haqqında Əsasnamə təsdiq edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki, 15 gün müddətində:

2.1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu idarəsi haqqında Əsasnamənin layihəsini hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

2.2. normativ hüquqi aktların bu Fərmana uyğunlaşdırılması barədə təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.

2.3. Nazirlər Kabinetinin və mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının bu Fərmana uyğunlaşdırılmasını təmin etsin;

2.4. bu Fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

İlham Əliyev, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 28 fevral 2005-ci il

**Azərbaycan Respublikası
Prezidentinin 28 fevral 2005-ci il
tarixli 200 nömrəli Fərmanı
ilə TƏSDİQ EDİLMİŞDİR**

**“İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu haqqında
ƏSASNAMƏ**

I. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

1. “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu (bundan sonra - Qoruq) “Bakı şəhərində “İçərişəhər”in, Şuşa və Ordubad şəhərlərinin tarixi hissələrinin tarix-memarlıq qoruğu elan edilməsi haqqında” Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetinin 1977-ci il 10 avqust tarixli 280 nömrəli qərarına əsasən təşkil edilmişdir.

2. “Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 7-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş qaydada Qoruq və onun ərazisində olan tarix, memarlıq və mədəniyyət abidələri (bundan sonra - abidələr) əhəmiyyət dərəcələrinə görə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2001-ci il 2 avqust tarixli 132 nömrəli qərarı ilə dünya, ölkə və yerli əhəmiyyətli daşınmaz tarix və mədəniyyət abidələrinin siyahılara daxil edilmişdir.

3. Qoruğa daxil olan Şirvanşahlar sarayı kompleksi və Qız qalası 2000-ci il 2 dekabr tarixində YUNESKO-nun Dünya İrs Siyahısına daxil edilmişdir.

4. Qoruğun ərazisi 22,1 ha olmaqla, sərhədləri İçərişəhərin mövcud qala divarı, Neftçilər prospekti (№ 77-105) və Ə. Əliyev küçəsi (№1-9) hündüdlarında müəyyən edilmişdir.

5. Qoruq Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 10 fevral tarixli 629 nömrəli Sərəncamı ilə yaradılmış Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi (bundan sonra - İdarə) tərəfindən idarə edilir.

Qoruğun ərazisində yerləşən abidələr və dövlət mülkiyyətində olan, o cümlədən dövlət yaşayış fonduna daxil olan tikililər idarənin balansındadır.

II. QORUĞUN MƏQSƏD VƏ VƏZİFƏLƏRİ

6. Qoruğun əsas məqsədi onun ərazisində yerləşən abidələrin elm və mədəniyyətin inkişafı üçün öyrənilməsini, onların məqsədyönlü istifadə olunmasını, habelə onların həcm-planlaşma quruluşunun qorunmasını, tarix-memarlıq abidələrinin bərpasını və toxunulmazlığını təmin etməkdən ibarətdir.

7. Qoruq aşağıdakı vəzifələri yerinə yetirir:

7.1. tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması və ərazi üçün müəyyən olunmuş rejimin saxlanması;

7.2. bibliqrafik tədqiqatlar, tarixi araşdırırmalar və arxeoloji qazıntılar aparmaqla abidələrin və arxeoloji qazıntılarının aşkar edilməsi və öyrənilməsi;

7.3. tarix və mədəniyyət abidələrində aparılan inşaat - möhkəmləndirmə, abadlıq, təmir, bərpa, rekonstruksiya, regenerasiya işlərinin səviyyəsinin artırılması və onların istifadəyə uyğunlaşdırılması üzrə təkliflərin hazırlanması;

7.4. abidələrin elmi, mədəni və tarixi əhəmiyyətinin təbliği, bu məqsədlə sərgilərin, fotostendlərin, ekskursiyaların, mühazirələrin, sənədli və qısametrajlı filmlərin hazırlanması, elmi-kütləvi ədəbiyyatın nəşrinin təşkili;

7.5. müəyyən olunmuş qaydada tarix və mədəniyyət abidələrinin aşkar edilməsinin, siyahıya və dövlət qeydiyyatına alınması, pasportlaşdırılması, abidələrin qorunmasının təmin edilməsi;

7.6. tarix və mədəniyyət abidələrinin mühafizəsinin, onların funksional təyinatının, memarlıq-estetik görünüşünün və uzunmürlülüyünün təmin edilməsi üçün tədbirlərin görülməsi;

7.7. abidələrdən istifadə edən hüquqi və fiziki şəxslərlə abidələrin qorunması üçün müəyyən olunmuş qaydada mühafizə müqavilələrinin bağlanması.

III. QORUĞUN ƏRAZİSİNDƏ YERLƏŞƏN ABİDƏLƏRDƏN İSTİFADƏ QAYDALARI

8. Qoruğun ərazisində yerləşən abidələrdən Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş qaydada istifadə oluna bilər.

9. Qoruğun ərazisində yerləşən elmi, tarixi və ya bədii əhəmiyyəti olan bütün abidələr dövlət tərəfindən qorunur, onların bədii-estetik görkəminin dəyişdirilməsi, uçurulması və onlar üçün təhlükə yarada biləcək hər hansı işlərin aparılması qadağandır.

10. “Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 19-cu maddəsinə müvafiq olaraq Qoruğun ərazisində yerləşən və dövlət və bələdiyyə mülkiyyətində olan dünya və ölkə əhəmiyyətli daşınmaz abidələrin və ya onların ayrı-ayrı hissələrinin icarəyə verilməsi qadağandır. Dövlət və bələdiyyə mülkiyyətində olan yerli əhəmiyyətli daşınmaz memarlıq abidələri, habelə xüsusi mülkiyyətdə olan daşınmaz abidələr və ya onların ayrı-ayrı hissələri müqavilə əsasında elmi, mədəni, dini xidmət və turizm məqsədləri üçün qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada icarəyə verilə bilər.

Qoruğun ərazisində yerləşən abidələri və ya onların ayrı-ayrı hissələrini icarəyə götürənlər onların həcm kompozisiyasını, xarici görünüşünü, konstruktiv elementlərini dəyişdirməməli, istismar zamanı abidələrə zərər vurmamalı və təsərrüfat işləri zamanı arxeoloji abidələrdə mədəni təbəqənin korlanmasına yol verməməlidirlər. Belə abidələrdə və ya onların ayrı-ayrı hissələrində təmir, konservasiya və bərpa işləri icarəçinin vəsaiti hesabına İdarənin və mütəxəssislərin nəzarəti ilə aparıla bilər.

11. Qoruğun qorunması, onun ərazisində yerləşən abidələrin öyrənilməsi, bərpası və konservasiyası dövlət büdcəsindən ayrılan vəsaitlər, fiziki və hüquqi şəxslərin maliyyə yardımları və ianələri hesabına maliyyələşdirilir.

12. “Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 11-ci maddəsinə uyğun olaraq mülkiyyətində və ya istifadəsində Qoruğun ərazisindəki abidələr olan fiziki və hüquqi şəxslər abidələrin qorunması, tədqiqi və onlardan istifadə edilməsi qaydalara ciddi əməl etməlidirlər. Onlar həmin abidələrin salamatlığına görə

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş məsuliyyət daşıyırlar.

13. Qoruğun ərazisində bərpa və təmir işləri istisna olmaqla hər hansı tikinti işlərinin aparılması qadağandır.

14. Qoruq sərhədləri daxilində abidələr üçün hər hansı təhlükə yarada bilən təmir işləri İdarənin razılığı ilə görülə bilər. Həyata keçirilən təhlükəsizlik tədbirləri inşaat işlərini aparan subyektin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir.

15. Qoruğun ərazisindəki abidələrə yaxın olan və ya onların mühafizə zonasından keçən yol sahələrində nəqliyyat vasitələrinin hərəkəti abidələrin qorunması üçün təhlükə yaradarsa, İdarə onların hərəkətini məhdudlaşdırıra və ya qadağan edə bilər.

16. Qoruğun ərazisində və abidələrin üzərində reklam və digər informasiya xarakterli lövhələrin quraşdırılması İdarənin icazəsi və nəzarəti ilə aparılır. [2]

IV. QORUĞUN TƏDQİQİ

17. Qoruğun ərazisində arxeoloji qazıntı işləri aparmaq üçün icazə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının rəyi nəzərə alınmaqla idarə tərəfindən verilir və idarədə qeydə alınır. [3]

Qazıntı mövsümü başa çatdıqdan sonra aparılmış tədqiqat işləri barədə hesabat İdarəyə və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasına təqdim edilir.

Qoruqda aparılan arxeoloji işlərə İdarə nəzarət edir. Qazıntı zamanı aşkar olunmuş arxeoloji materiallar dövlət mülkiyyətinə keçir.

18. Qoruğun ərazisində yerləşən abidələrin tədqiqi İdarənin icazəsi ilə həyata keçirilir.

19. Qoruğun ərazisində yerləşən abidələrin təmirinə, bərpasına, konservasiyasına dair layihələr Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının rəyi əsasında İdarənin razılığı və nəzarəti ilə həyata keçirilir.

20. Hüquqi və fiziki şəxslər təmir və digər təsərrüfat işləri görərkən abidə aşkar edilərsə, işlər dərhal dayandırılmalıdır, bu barədə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasına və İdarəyə məlumat verilməlidir. Bu zaman görülməsi nəzərdə tutulmuş işlər mütəxəssislərin rəyi nəzərə alınmaqla,

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının razılığı idarənin icazəsi və nəzərəti ilə davam etdirilə bilər.

21. Qoruğun ərazisində yerləşən dövlət mülkiyyətində olan abidələrdə aparılan möhkəmləndirmə və abadlıq işləri onların konservasiyası, təmiri, bərpası, rekonstruksiyası və regenerasiyası haqqında İdarənin qərarı əsasında dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına aparılır. Xüsusi mülkiyyətdə olan abidələrlə əlaqədar həmin işlər İdarənin razılığı ilə mülkiyyətçinin vəsaiti hesabına aparılır.

22. Qoruqda mühafizə məqsədilə abadlıq işləri aparılarkən Qoruğun sərhədi, abidələrin konfiqurasiyası dəyişdirilməməli, ənənəvi küçə şəbəkələri olduğu kimi saxlanılmalıdır. Arxeoloji və başqa qazıntılar abidələrə zərər yetirilmədən aparılmalıdır. Aşkar edilən abidə, əşya və ya başqa tapıntıının koordinatları və vəziyyəti qeyd edilməli, fotosu və ya rəsmi çəkilməlidir.

23. Qoruğa və onun ərazisində yerləşən abidələrə vurulan zərərin ödənilməsi Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

**“İNÇƏSƏNƏT XADİMLƏRİ ÜÇÜN AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN MÜKAFAATLARININ
TƏSİS EDİLMƏSİ HAQQINDA” AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN 28 MAY 2002-Cİ İL
TARİXLİ 707 NÖMRƏLİ FƏRMANINDA DƏYİŞİKLİK
EDİLMƏSİ BARƏDƏ**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
FƏRMANI**

1. “İncəsənət xadimləri üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin mükafatlarının təsis edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 28 may 2002-ci il tarixli 707 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002-ci il, № 5, maddə 274, № 7, maddə 404) 1-ci bəndi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“1. Səhnə fəaliyyəti ilə bağlı aparıcı incəsənət xadimləri üçün hər biri ayda iki milyon beş yüz min manat olmaqla Azərbaycan Respublikası Prezidentinin yetmiş beş mükafatı təsis edilsin.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin mükafatını alanlar hər ilin birinci rübündə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin qərarı ilə müəyyən edilir.”.

2. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyinə tapşırılsın ki, incəsənət xadimləri üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin mükafatlarına namizədlərə dair təkliflərini 2005-ci il aprelin 1-dək Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

4. Bu Fərman 2005-ci il aprelin 1-dən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 16 mart 2005-ci il*

“AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ABŞERON MİLLİ PARKI HAQQINDA ƏSASNAMƏ”NİN TƏSDİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

“Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 21-ci maddəsini rəhbər tutaraq qəra-ra alıram:

1. “Azərbaycan Respublikasının Abşeron Milli Parkı haqqında Əsasnamə” təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini və Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi bu Fərmandan irəli gələn məsələləri öz səlahiyyətləri daxilində həll etsinlər.
3. Bu Fərman imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 27 aprel 2005-ci il*

**Azərbaycan Respublikası
Prezidentinin 2005-ci il 27 aprel
tarixli 227 nömrəli Fərmanı
ilə TƏSDİQ EDİLMİŞDİR**

**Azərbaycan Respublikasının Abşeron Milli Parkı haqqında
ƏSASNAMƏ**

I. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

1.1. Azərbaycan Respublikasının Abşeron Milli Parkı (bundan sonra - Milli Park) ətraf mühitin mühafizəsi, ondan səmərəli istifadə edilməsi və nəslİ kəsilməkdə olan nadir flora və fauna növlərinin (Xəzər suitisi, ceyran, kəkilli dalğıcı, gümüşü qağayı, yaşılbəş ördək, ağıqyruq dəniz qartalı və s.) qorunub saxlanması və ekoturizmin inkişaf etdirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 8 fevral tarixli 622 nömrəli Sərəncamı ilə Bakı şəhərinin Əzizbəyov rayonunun inzibati ərazisində yaradılmışdır.

1.2. Milli Park xüsusi ekoloji, tarixi, estetik və digər əhəmiyyət daşıyan təbiət komplekslərinin və obyektlərinin yerləşdiyi, təbiəti mühafizə, maarifçilik, elmi, mədəni və başqa məqsədlər üçün istifadə olunan təbiəti mühafizə və elmi tədqiqat idarəsi statusuna malik ərazidir.

1.3. Milli Park öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını və qanunlarını, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı bəy-nəlxalq müqavilələri, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin normativ hüquqi aktlarını və bu Əsasnaməni rəhbər tutur.

1.4. Milli Parkın ərazisi respublika əhəmiyyətli xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərinə aiddir və bu ərazidə olan torpaq, su, bitki və heyvanlar aləmi onun daimi istifadəsinə verilir.

1.5. Milli Parkın hüdudlarına ayrı-ayrı hallarda qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada digər torpaq istifadəçilərinin və mülkiyyətçilərinin torpaq sahələri də daxil edilə bilər.

1.6. Milli Parkdan Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə mü-

əyyən edilmiş tələblərə əməl etmək şərti ilə təbiəti mühafizə, elmi tədqiqat, ətraf mühitin monitorinqi, sağlamlaşdırma, təlim-tərbiyə, turizm və istirahət (rekreasiya) məqsədləri üçün istifadə edilə bilər.

1.7. Milli Parkda onun məqsədli təyinatına, təbiət komplekslərinin və ayrı-ayrı obyektlərin mühafizəsi, bərpası və istifadəsi üzrə müəyyən edilmiş tələblərə zidd olmayan başqa fəaliyyət növləri Milli Parkın fiziki və hüquqi şəxslərlə bağlanmış və ekoloji ekspertizadan keçmiş müqavilələri əsasında həyata keçirilir.

1.8. Xüsusi mühafizəni təmin etmək üçün Milli Parka bitişik olan torpaq və su sahələrində mühafizə, sanitariya-mühafizə və digər qoruyucu zonalar müəyyən edilə bilər. Bu zonaların torpaqlarında xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərinin təbiət komplekslərinə və obyektlərinə zərərli təsir göstərən hər cür fəaliyyət qadağandır.

1.9. Milli Park dövlət bütçəsindən, yerli bütçələrdən, bütçədənkənar vəsaitlərdən, ətraf mühitin mühafizəsi üzrə fondların vəsaitləri hesabına və qanunvericilikdə qadağan edilməyən digər maliyyə mənbələrindən maliyyələşdirilir.

1.10. Milli Parkın idarə edilməsi və mühafizəsi üçün yaradılan müvafiq idarənin xüsusi fondu və vəsaitləri ola bilər. Bu fondun və vəsaitlərin yaradılması və onlardan istifadə qaydası Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini tərəfindən müəyyən edilir.

1.11. Milli Parkın pasportu Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi tərəfindən hazırlanır. Pasportda Milli Parkın əhəmiyyəti, adı, yerləşdiyi yer, yaranma tarixi, torpaqdan daimi istifadə hüququnun qeydiyyat nömrəsi və tarixi, mühafizə olunan ərazinin xarakteristikası, onun ümumi görünüşünün sxemi, qorunan nadir fauna və flora növləri, fəaliyyət prosesində aparılan dəyişikliklər barədə qeydlər öz əksini tapmalıdır. Bu ərazinin pasportu Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyində dövlət qeydiyyatına alınmaqla Milli Parkda saxlanılır.

1.12.. Milli Parkda təbiət qoruq fondunun vəziyyətinin qiymətləndirilməsi və proqnozlaşdırılması, bu ərazinin perspektiv inkişafı şəbəkəsinin müəyyən edilməsi, mühafizə rejiminə riayət olunmasına dövlət nəzarətinin gücləndirilməsi məqsədilə xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərinin və obyektlərinin dövlət kadastrı aparılır.

1.13. Milli Park müstəqil balansa, Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi tərəfindən verilən dövlət mülkiyyətində

olan əmlaka, üzərində Azərbaycan Respublikası Dövlət gerbinin təsviri olan Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin və Milli Parkın adı əks olunan möhürə, müvafiq blank və ştamplara, xəzinə hesablarına, bayraq və emblemə malikdir.

II. MİLLİ PARKIN YARADILMASININ MƏQSƏDLƏRİ

2.1. Milli Parkın yaradılmasının məqsədləri aşağıdakılardır:

2.1.1. təbiət komplekslərini, nadir və etalon təbiət ərazilərini, tarix mədəniyyət obyektlərini qoruyub saxlamaq;

2.1.2. turizm və istirahət (rekreasiya) üçün şərait yaratmaq;

2.1.3. təbiəti mühafizənin və ekoloji maarifçiliyin elmi metodlarını hazırlanmaq və tətbiq etmək;

2.1.4. əhalini ekoloji maarifləndirmək; 2.1.5 ekoloji monitorinqi həyata keçirmək;

2.1.6. zədələnmiş təbiət, tarix-mədəniyyət komplekslərini və obyektlərini bərpa etmək.

III. MİLLİ PARKIN XÜSUSİ MÜHAFİZƏ REJİMİNİN XÜSUSİYYƏTLƏRİ

3.1. Milli Parkın ərazisində onun təbiət, tarix-mədəniyyət və digər xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla, xüsusi mühafizənin ayrı-ayn rejimləri tətbiq olunur və aşağıdakı fəaliyyət zonaları müəyyən edilir:

3.1.1. xüsusi mühafizənin hüquqi rejimi tətbiq edilən zonalar;

3.1.2. təsərrüfat fəaliyyətinin tənzimlənən rejimi tətbiq edilən zonalar;

3.1.3. turizm və istirahət (rekreasiya) zonaları;

3.1.4. turistlərə və başqalarına xidmət göstərilən zonalar;

3.1.5. Milli Parkını fəaliyyətini təmin etmək üçün təsərrüfat-istehsalat zonaları.

3.2. Milli Parkın ərazisinin xüsusi mühafizənin ayrı-ayrı rejimləri tətbiq olunan fəaliyyət zonaları üzrə bölgüsü Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin təqdimatı əsasında Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tərəfindən müəyyən edilir.

3.3. Milli Parkın turizm və istirahət (rekreasiya) zonalarında turizm və istirahət (rekreasiya) məqsədləri üçün təbiətdən istifadənin ayrı-ayn növlərinə (ov, idman, həvəskar balıq ovu və s.) yol verilir.

3.4. Mili Parkda müəyyən olunmuş qaydada elmi tədqiqatlar, mədəni-maarif və tədris tədbirləri keçirilə bilər.

3.5. Mili Parkın ərazisində aşağıdakılardan qadağan edilir:

3.5.1. təbiət komplekslərinə və tarix-mədəniyyət obyektlərinin varlığına təhlükə yaradan hər bir fəaliyyət;

3.5.2. geoloji kəşfiyyat və faydalı qazıntı işlərinin aparılması;

3.5.3. hidroloji rejimin dəyişməsinə səbəb olan işlərin aparılması;

3.5.4. xüsusi ekoloji təhlükə yaradan kimya sənayesi, metallurgiya, nüvə energetikası və sair müəssisələrin fəaliyyəti;

3.5.5. Milli Parkın fəaliyyəti ilə bağlı olmayan magistral yolların, boru kəmərlərinin, elektrik xətlərinin və digər kommunikasiyaların tikintisi;

3.5.6. müəyyən olunmuş yerlərdən kənar dayanacaqların təşkili, çadırların qurulması və tonqalların yandırılması;

3.5.7. dayanacaqların təşkili, çadırların qurulması və tonqalların yandırılması üçün müəyyən olunmuş yerlərdən və ümumi istifadə olunan quru və su yollarından kənar mexaniki nəqliyyat vasitələrinin hərəkəti və dayanacağı, ev heyvanlarının köçürülməsi;

3.5.8. yerli fauna və flora növlərinə uyğun olmayan növlərin introduksiyası;

3.6. Milli Parkın ərazisində ekoloji, elmi, estetik, mədəni və rekreatiya dəyərini aşağı sala bilən digər fəaliyyət növləri qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hallarda və qaydada məhdudlaşdırılmış və yaxud qadağan edilə bilər.

3.7. Milli Parkın mühafizəsi onun mühafizə xidməti tərəfindən həyata keçirilir. Bu işə Azərbaycan Respublikasının ekologiya və təbii sərvətlər naziri tərəfindən vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilən Milli Parkın direktoru və mühafizə işləri üzrə direktor müavini öz səlahiyyətləri daxilində rəhbərlik edirlər.

3.8. Milli Parkın mühafizə xidmətinin aşağıdakı hüquqları vardır:

3.8.1. Milli Parkda xüsusi mühafizənin hüquqi rejimini pozmuş şəxslər barəsində Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalar Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş hallarda və qaydada nəqliyyat vasitələrinə baxış keçirmək, şeyləri və sənədləri götürmək, şəxsi axtarış və fiziki şəxsədə olan şeyləri yoxlamaq;

3.8.2. Milli Parkın ərazisində və onun mühafizə zonasında mövcud qanunvericiliyə və xüsusi mühafizənin hüquqi rejimində zidd olan fiziki və hüquqi şəxslərin fəaliyyətini dayandırmaq;

3.8.3. Milli Parkda xüsusi mühafizənin hüquqi rejimini pozmuş şəxslər barəsində Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalar Məcəlləsinə uyğun olaraq inzibati xəta haqqında protokollar tərtib etmək və ya cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi barədə müvafiq tədbirlər görmək;

3.8.4. Milli Parkın ərazisində və onun mühafizə zonasında mühafizə və istifadə sahəsində pozuntu hallarını aradan qaldırmaq haqqında icrası məcburi olan göstərişlər vermək və digər tədbirlər görmək.

IV. MİLLİ PARKIN ELMİ TƏDQİQAT FƏALİYYƏTİ

4.1. Milli Parkın elmi tədqiqat fəaliyyəti rekreatiya məqsədilə istifadə olunan şəraitdə ekoloji vəziyyətin proqnozlaşdırılmasına və qiymətləndirilməsinə, səciyyəvi və nadir təbiət komplekslərinin (o cümlədən bioloji müxtəlifliyin) elmi cəhətdən əsaslanmış üsullarla qorunmasına yönəldilir.

4.2. Milli Parkda elmi tədqiqat fəaliyyəti Milli Parkın elm şöbəsinin işçisi-leri tərəfindən aparılır.

4.3. Milli Parkda elmi tədqiqatlar kənar elmi təşkilatların və ayn-ayrı mütəxəssislərin cəlb edilməsi ilə aparıla bilər.

4.4. Milli Parkda müəyyən olunmuş qaydada elmi tədqiqatlar, mədəni-maarif, tədris tədbirlərinin həyata keçirilməsi və ekoloji maarifləndirmə işinin təşkil edilməsi məqsədilə Şura yaradıla bilər. Şuranın tərkibi və Əsasnaməsi Azərbaycan Respublikasının ekologiya və təbii sərvətlər naziri tərəfindən təsdiq edilir.

4.5. Milli Parkın elmi və herbari fondları yaradılır və daimi saxlanılır.

4.6. Milli Parkın elmi əsərlər çap etdirmək hüququ vardır.

4.7. Milli Parkda elmi tədqiqat işində əldə edilmiş nəticələrin məqsədi:

4.7.1. heyvan və bitki ehtiyatlarının qorunub saxlanılmasının, törədilib çıxaldılmasının və səmərəli istifadə edilməsinin elmi əsaslarını işləyib hazırlanmaq və Milli Parkın ərazisində yayılmış vəhşi heyvanların sayının optimal normadan artığının vaxtilə müvafiq əraziyə yayılmış və nəslə kəsilmiş heyvan növlərinin əvvəlki yerlərinə baytarlıq-sanitariya tələblərinə uyğun olaraq köçürülməsini həyata keçirmək;

4.7.2. Milli Parkın ərazisində təbiət komplekslərinin təbii halda saxlanılmasını təmin edən tədbirləri, təbiət kompleksləri komponentlərinin faydalı məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi və yüksəldilməsi metodlarını işləyib hazırlanmaq;

4.7.3. Milli Parka bitişik ərazilərdə təbii ehtiyatlardan təsərrüfat məqsədilə istifadə edilməsinin səmərəliliyini müəyyənləşdirmək və nəticələri ni aşkar çıxarmaq;

4.7.4. zərərli heyvan və alaq otlarına qarşı mübarizə metodlarını, ilk növbədə bioloji metodların layihələrini işləyib hazırlamaq;

4.7.5. su rejimində, torpağın və bitki örtüyünün xassələrində, heyvanların sayında və bitkilərin (fitosenozların) məhsuldarlığında dəyişikliklərin proqnozlaşdırılması məqsədilə həmin dəyişikliklərin səbəbini öyrənmək;

4.7.6. təbiətdə cərəyan edən proseslər haqqında sistemləşdirilmiş faktiki materiallar və nəzəri nəticələr hesabına elmi bilikləri zənginləşdirmək;

4.7.7. Milli Parkın hüdudlarından kəndardı, təsərrüfat məqsədləri üçün istifadə edilən ərazilərdə eyni və ya oxşar bioekoloji metodları işləyib hazırlanmaq.

4.8. Elmi tədqiqatların aparılması metodları Milli Parkın rejiminin tələblərinə zidd olmamalıdır. Aparılan işlərin nəticəsi olaraq hazırlanmış elmi təkliflər tətbiq oluna bilər.

4.9. Milli Parkın aparacağı elmi tədqiqat işlərini, görəcəyi elmi, texniki və sair tədbirləri hər təqvim ili üçün Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin təsdiq etdiyi və maliyyələşdirdiyi planlar üzrə onun elm şöbəsinin işçiləri, Milli Parkla bu sahədə əməkdaşlığı Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin təsdiq etdiyi müqavilələr əsasında müvafiq profilli elmi tədqiqat idarələri və ali məktəblərlə həyata keçirirlər.

V. MİLLİ PARKIN TƏSƏRRÜFAT FƏALİYYƏTİ

5.1. Milli Parkın təsərrüfat fəaliyyəti təbiət və tarix-mədəniyyət obyektlərinin tələb olunan səviyyədə mühafizəsindən, onlara xidmət və bərpə tədbirlərinin həyata keçirilməsindən, təbiətdə idarə olunan istirahət və turizm tədbirlərinin təşkilindən ibarətdir.

5.2. Təbiətdə istirahətin və turizmin inkişafı təsdiq edilmiş layihə sənədləri əsasında Milli Parkın ərazisində yerləşən binaların və qurğuların ayrı-ayrı fiziki və hüquqi şəxslərə icarəyə (və ya istifadəyə) verilməsi yolu ilə həyata keçirilə bilər.

5.3. Milli Parkın ərazisində mehmanxanaların, kempinqlərin, turbazaların, iaşə və digər obyektlərin tikintisi və istifadəsi, əhalinin istirahəti məqsədilə digər şəraitlərin yaradılması Milli Parkın fiziki və hüquqi şəxslərlə

bağlanmış və ekoloji ekspertizadan keçmiş müqavilələri əsasında həyata keçirilə bilər.

VI. MİLLİ PARKIN MÜHAFİZƏSİNƏ, QORUNMASINA VƏ İSTİFADƏSİNƏ DÖVLƏT NƏZARƏTİ

Milli Parkın vəziyyətinə, mühafizəsi, qorunması və bərpası üzrə tədbirlərin yerinə yetirilməsinə, qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydalara və müvafiq tələblərə əməl olunmasına dövlət nəzarətini Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi həyata kecirir.

VII. MİLLİ PARKIN FƏALİYYƏTİNİN TƏŞKİLİ

7.1. Milli Parkın strukturu, ştat cədvəli və xərclər smetası Azərbaycan Respublikasının ekologiya və təbii sərvətlər naziri tərəfindən təsdiq edilir.

7.2. Milli Parka direktor rəhbərlik edir.

7.3. Direktor Milli Parkın fəaliyyətinə görə şəxsən məsuliyyət daşıyır.

7.4. Direktor aşağıdakı səlahiyyətlərə malikdir:

7.4.1. Milli Parkın işinə ümumi rəhbərliyi həyata kecirir və onun fəaliyyətində qanunvericiliyin tələblərinə əməl olunmasını təmin edir.

7.4.2. təbiəti mühafizə, elmi tədqiqat və biotexniki planların layihələrinin hazırlanmasını təşkil edir, onların müvafiq qaydada təsdiq edildikdən sonra yerinə yetirilməsini təmin edir;

7.4.3. Milli Parkda elmi tədqiqat işlərinin, planlarının, tapsırıqların yerinə yetirilməsinin gedişi haqqında müvafiq şöbələrin və ayrı-ayn əməkdaşların hesabatlarını dinləyir;

7.4.4. Milli Parkın ixtisaslı kadrlarla komplektləşdirilməsini təşkil edir, kadrların ixtisaslarının artırılması istiqamətində qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada tədbirlər görür;

7.4.5. Milli Parkın mühafizə rejimi, elmi tədqiqatların və onların tətbiqinin nəticələri haqqında hesabatları, habelə maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti barədə mühasibat, maliyyə və statistika hesabatlarını müəyyən olunmuş qaydada aidiyyəti üzrə təqdim edir;

7.4.6. Milli Parkın maddi-texniki təminatını təşkil edir;

7.4.7. Milli Parkın fəaliyyətinə aid olan məsələlərlə əlaqədar məhkəmələrdə çıxış edir, müvafiq prosessual hüquq və vəzifələri həyata kecirir;

7.4.8. Milli Parkın Şurasının fəaliyyətinə rəhbərlik edir.

- 7.5. Milli Parkın bütün işçiləri Milli Parkın rejiminin pozulması hallarının qarşısının alınmasında mühafizə işçilərinə kömək göstərməlidirlər.
- 7.6. Milli Parkın təbiət ərazilərindən və obyektlərindən istifadə qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş hallarda ödənişli ola bilər.
- 7.7. Əhali və ictimai birliklər Milli Parkın mühafizəsinə dair təkliflərini verə bilərlər. Bu təkliflərə Milli Park tərəfindən baxılır.
- 7.8. Milli Parkın ərazisi və obyektləri hər hansı fiziki və ya hüquqi şəxsin hüquqlarına və maraqlarına xələl götirmədən Azərbaycan dövlətinə mənsubdur və özgəninkiləşdirilə bilməz.
- 7.9. Milli Parkın hüquqi və fiziki şəxslərin idarəciliyinə, istifadəsinə və icarəsinə verilməsi qadağandır.
- 7.10. Milli Parkın rejiminin pozulmasında təqsirkar olan şəxslər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.
- 7.11. Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri haqqında qanunvericiliyin pozulması nəticəsində Milli Parka vurulmuş zərər Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində və təbiətin mühafizəsi ilə bağlı digər qanunvericilik aktlarında nəzərdə tutulmuş qaydada ödənilir.
- 7.12. Milli Parkın mühafizə rejimini həyata keçirən vəzifəli şəxslərinə xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən xüsusi geyim forması daşımaq, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq xidməti silah saxlamaq və gəzdirmək hüququ verilir.

**“AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASINDA YARADILMIŞ MİLLİ
PARKLARIN ƏSASNAMƏLƏRİNİN TƏSDİQ EDİLMƏSİ
HAQQINDA” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN 2004-CÜ İL 3 AVQUST TARİXLİ 106
NÖMRƏLİ FƏRMANI İLƏ TƏSDİQ EDİLMİŞ “AKADEMİK
HƏSƏN ƏLİYEV ADINA AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASININ ORDUBAD MİLLİ PARKI HAQQINDA
ƏSASNAMƏ”DƏ DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ BARƏDƏ**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
FƏRMANI**

“Azərbaycan Respublikasında yaradılmış milli parkların əsasnamələrinin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 3 avqust tarixli 106 nömrəli Fərmani ilə təsdiq edilmiş “Akademik Həsən Əliyev adına Azərbaycan Respublikasının Ordubad Milli Parkı haqqında Əsasnamə”də (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 8, maddələr 614, 625) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 3.7-ci bəndin ikinci cümləsində “Naxçıvan Muxtar Respublikası ekologiya və təbii sərvətlər nazirinin təqdimatı ilə Azərbaycan Respublikasının ekologiya və təbii sərvətlər naziri tərəfindən” sözləri “Naxçıvan Muxtar Respublikasının ekologiya və təbii sərvətlər naziri tərəfindən” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. 7.1-ci və 7.2-ci bəndlər aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“7.1. Milli Parkın strukturu, ştat cədvəli və xərclər smetası Naxçıvan Muxtar Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin təqdimatı ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilir.

7.2. Milli Parka Naxçıvan Muxtar Respublikasının ekologiya və təbii sərvətlər naziri tərəfindən vəzifəyə təyin edilən və vəzifədən azad edilən direktor rəhbərlik edir.”

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 avqust 2005-ci il*

**“AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ NAZİRLƏR KABİNETİ
YANINDA “İÇƏRİŞƏHƏR” DÖVLƏT TARİX-MEMARLIQ
QORUĞU İDARƏSİ HAQQINDA ƏSASNAMƏ”NİN TƏSDİQ
EDİLMƏSİ BARƏDƏ**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
FƏRMANI**

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsinin fəaliyyətini təmin etmək məqsədilə qərara alıram:

1. “Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi haqqında Əsasnamə” təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.
3. Bu Fərman dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 22 noyabr 2005-ci il*

**Azərbaycan Respublikası
Prezidentinin 2005-ci il 22 noyabr
tarixli 315 nömrəli Fərmanı ilə
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR**

**Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında “İçərişəhər”
Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi haqqında**

ƏSASNAMƏ

I. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi (bundan sonra - İdarə) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsinin yaradılması haqqında” 2005-ci il 10 fevral tarixli 629 nömrəli Sərəncamı ilə yaradılmışdır,

2. İdarə öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, Azərbaycan Respublikasının qanunlarını, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarını, “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu haqqında Əsasnaməni və bu Əsasnaməni rəhbər tutur.

“İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğunun ərazisində yerləşən “Şirvanşahlar Sarayı Kompleksi” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruq Muzeyi və “Qız qalası” Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin tabeliyindədir. İdarə müstəqil balansa, qanunvericiliyə uyğun sərəncamında olan dövlət əmlakına, müvafiq xəzinə və bank hesablarına, üzərində Azərbaycan Respublikası Dövlət gerbinin təsviri olan və öz adı həkk olunmuş möhürü, müvafiq ştamplara və blanklara malikdir.

3. İdarənin fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsindən ayrılan vəsait hesabına həyata keçirilir.

4. İdarə Bakı şəhərində yerləşir.

II. İDARƏNİN FƏALİYYƏT İSTİQAMƏTLƏRİ

6. İdarənin fəaliyyət istiqamətləri aşağıdakılardır:

6.1. Qoruğun ərazisində yerləşən abidələri elm və mədəniyyətin inkişafı

6.2. üçün öyrənir, onlardan məqsədyönlü istifadə olunmasını təşkil edir;

6.3. Qoruğun ərazisində yerləşən abidələrin həcm-planlaşma quruluşunu

6.4. qoruyur, tarix-memarlıq abidələrinin bərpasını və toxunulmazlığını təmin edir.

III. İDARƏNİN VƏZİFƏLƏRİ

7. Bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq İdarə aşağıdakı vəzifələri yerinə yetirir:

7.1. Qoruğun ərazisində yerləşən tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması və ərazi üçün müəyyən olunmuş rejimin saxlanması təmin etmək;

7.2. bibliografik tədqiqatlar, tarixi araşdırma və arxeoloji qazıntılar aparmaqla abidələri və arxeoloji qazıntıları aşkar etmək və onların öyrənilməsini həyata keçirmək, qoruqda aparılan arxeoloji işlərə nəzarət etmək;

7.3. abidələrin elmi, mədəni və tarixi əhəmiyyətinin təbliğini, bu məqsədlə sərgilərin, fotostendlərin, ekskursiyaların, mühazirələrin, sənədlə və qısametrajlı filmlərin hazırlanması, elmi-kütləvi ədəbiyyatın nəşrini təşkil etmək;

7.4. Qoruq sərhədləri daxilində abidələr üçün hər hansı təhlükə yarada bilən təmir işlərinin aparılması ilə əlaqədar təhlükəsizlik tədbirlərini müəyyənləşdirərək müvafiq qaydada işlər görmək;

7.5. Qoruğun ərazisindəki abidələrə yaxın olan və ya onların mühafizə zonasından keçən yol sahələrində nəqliyyat vasitələrinin hərəkəti abidələrin qorunması üçün təhlükə yaratdıqda, onların hərəkətini məhdudlaşdırmaq və ya qadağan etmək üçün qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada tədbirlər görmək;

7.6. abidələrin qorunması, onlardan istifadə qaydaları və qoruğun mühafizə rejiminin pozulmasının qarşısının alınması və təqsirkar şəxslərin mə-

suliyiyətə cəlb edilməsi ilə əlaqədar qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada zəruri tədbirlər görmək;

7.7. Qoruqda aparılan arxeoloji işlərə nəzarət etmək;

7.8. Qoruğun ərazisində abidələrlə bağlı qanunvericiliyi pozmuş, cina-yət və inzibati xəta törətmüş şəxslər barədə müvafiq dövlət orqanlarına məlumat vermək;

7.9. aşkar edilmiş tarix və mədəniyyət abidələrinin siyahıya və dövlət qeydiyyatına alınması, pasportlaşdırılması, abidələrin qorunması üçün tədbirlər görmək;

7.10. tarix və mədəniyyət abidələrinin mühafizəsinin, onların funksional təyinatının, memarlıq-estetik görünüşünün və uzunömürlülüğünün təmin edilməsi üçün tədbirlər görmək;

7.11. Qoruğun ərazisində arxeoloji qazıntı işləri aparmaq üçün Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası tərəfindən verilmiş icazəni qeydə almaq.

IV. İDARƏNİN HÜQUQLARI

8. İdarə öz vəzifələrini yerinə yetirmək üçün aşağıdakı hüquqlara malikdir:

8.1. Qoruğun ərazisində qazıntı işlərinin aparılmasını təşkil edən hüquqi və fiziki şəxslərdən aparılmış tədqiqat işləri barədə hesabat tələb etmək;

8.2. Qoruğun ərazisində, mühafizə və abidələrdən istifadə sahəsində pozuntu hallarını aradan qaldırmaq haqqında icrası məcburi olan göstərişlər vermək və müvafiq tədbirlər görmək;

8.3. tarix və mədəniyyət abidələrində aparılan inşaat-möhkəmləndirmə, abadlıq, təmir, bərpa, rekonstruksiya, regenerasiya işlərinin səviyyəsinin artırılması və onların istifadəyə uyğunlaşdırılması üzrə təkliflər hazırlamaq;

8.4. Qoruq sərhədləri daxilində abidələr üçün hər hansı təhlükə yarada bilən təmir işlərinin görülə bilməsi üçün razılıq vermək;

8.5. Qoruğun ərazisində yerləşən abidələrin tədqiqinin həyata keçirilməsi üçün razılıq vermək.

V. İDARƏNİN FƏALİYYƏTİNİN TƏŞKİLİ

9. İdarənin fəaliyyətinə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən vəzifəyə təyin edilən və vəzifədən azad edilən rəis rəhbərlik edir.

10. İdarənin rəisi İdarəyə həvalə edilmiş vəzifələrin həyata keçirilməsinə görə şəxsən məsuliyyət daşıyır.

11. İdarənin rəisi:

11.1. İdarənin fəaliyyətini təşkil edir və ona rəhbərlik edir;

11.2. İdarədə vəzifə səlahiyyətlərinin bölgüsünü müəyyənləşdirir;

11.3. müəyyən edilmiş əməkhaqqı fondu və işçilərin say həddi daxilində İdarənin ştat cədvəlini və dövlət bütçəsindən ayrılmış vəsait dairəsində xərclər smetasını təsdiq edir;

11.4. İdarənin işçilərini vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edir, onlar barəsində qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada həvəsləndirmə və intizam tənbehi tədbirləri görür;

11.5. qanunvericiliyə uyğun olaraq icrası məcburi olan əmr və sərəncamlar verir;

11.6. tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunmasını və onlardan istifadəni təmin etmək sahəsində rejimin yerinə yetirilməsini təşkil edir;

11.7. tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunmasını və onlardan istifadəni təmin etmək sahəsində rejimin ciddi yerinə yetirilməsini təşkil edir;

11.8. qüvvədə olan qanunvericiliyə müvafiq surətdə və öz səlahiyyəti həddində idarənin əmlakı və vəsaiti barədə sərəncam verir;

11.9. İdarənin illik və perspektiv iş planlarının tərtib olunmasını, elmi tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsini, qoruq rejiminə əməl edilməsi üçün tədbirlər görülməsini təmin edir;

11.10. arxivlərdə, kitabxanalarda və muzey fondlarında Qoruğun abidələrinə aid saxlanılan materialların aşkarla çıxarılmasını və öyrənilməsini təşkil edir;

11.11. digər elmi təşkilatları və ayrı-ayrı mütəxəssisləri elmi tədqiqat işinə cəlb edir;

11.12. Qoruğun fəaliyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəldilmiş təklifləri, həmçinin İdarənin fəaliyyətinə dair illik hesabati Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edir;

11.13. Qoruq ərazisində aparılan bütün işlər üzrə memarlıq, arxeologiya, tarix və sənətşünaslıq sahələrinin aparıcı mütəxəssislərindən ibarət Elmi Məsləhət Şurası yaradır və onun Əsasnaməsini təsdiq edir.

12. İdarənin strukturu və işçilərinin say həddi Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tərəfindən təsdiq edilir.

**“AZƏRBAYCAN XALÇA SƏNƏTİNİN QORUNMASI VƏ İNKİŞAF
ETDİRİLMƏSİ HAQQINDA” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
QANUNUNUN İCRASININ TƏMİN EDİLMƏSİ BARƏDƏ**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
FƏRMANI**

“Azərbaycan xalça sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun icrasını təmin etmək məqsədilə qərara alıram:

1. Müəyyən edilsin ki:

1.1. “Azərbaycan xalça sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 5-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi həyata keçirir;

1.2. həmin Qanunun 6.2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi həyata keçirir.

2. Bu Fərman dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 28 dekabr 2005-ci il*

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT VƏ
TURİZM NAZIRLIYI HAQQINDA ƏSASNAMƏNİN,
NAZIRLİYİN STRUKTURUNUN TƏSDİQ EDİLMƏSİ VƏ
APARATININ İŞÇİLƏRİNİN SAY HƏDDİNİN MÜƏYYƏN
EDİLMƏSİ BARƏDƏ**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
FƏRMANI**

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin fəaliyyətini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. “Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi haqqında Əsasnamə” təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. “Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin strukturu” təsdiq edilsin (əlavə olunur).
3. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin aparatının işçilərinin say həddi 160 ştat vahidi müəyyən edilsin.
4. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki, bir ay müddətində:
  - 4.1. qüvvədə olan normativ hüquqi aktların bu fərmana uyğunlaşdırılması barədə təkliflərini hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;
  - 4.2. bu fərmandan irəli gələn məsələləri öz səlahiyyətləri daxilində həll etsin.
5. Bu fəman dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 18 aprel 2006-ci il*

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi haqqında Ə S A S N A M Ə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 18 aprel tarixli fərmanı ilə təsdiq edilmişdir

I. Ümumi müddəalar

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi (bundan sonra - Nazirlik) mədəniyyət, incəsənət, turizm, tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması, nəşriyyat və kinematoqrafiya sahələrində (bundan sonra - müvafiq sahədə) dövlət siyasetini və tənzimlənməsini həyata keçirən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanıdır.

2. Nazirlik öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, Azərbaycan Respublikasının qanunlarını, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələri və bu əsasnaməni rəhbər tutur.

3. Nazirlik öz vəzifələrini yerinə yetirərkən və hüquqlarını həyata keçirərkən digər icra hakimiyyəti orqanları, yerli özünüidarə orqanları və qeyri-hökumət təşkilatları ilə qarşılıqlı əlaqədə fəaliyyət göstərir.

4. Nazirlik müstəqil balansa, qanunvericiliyə uyğun sərəncamında olan dövlət əmlakına, xəzinə və bank hesablarına, üzərində Azərbaycan Respublikasının dövlət gerbinin təsviri və öz adı həkk olunmuş möhürə, müvafiq ştamplara və blanklara malikdir.

5. Nazirliyin saxlanma xərcləri və fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasının dövlət bütçəsi və mövcud qanunvericiliyə zidd olmayan digər mənbələr hesabına maliyyələşdirilir.

6. Nazirlik Bakı şəhərində yerləşir.

II. Nazirliyin fəaliyyət istiqamətləri

7. Nazirliyin fəaliyyət istiqamətləri aşağıdakılardır:

7.1. müvafiq sahədə vahid dövlət siyasetinin formallaşmasında iştirak edir və bu siyasetin həyata keçirilməsini təmin edir;

7.2. müvafiq sahənin inkişafına yönəldilmiş müxtəlif proqramlar işləyib hazırlanır və həyata keçirir.

III. Nazirliyin vəzifələri

8. Nazirlik bu əsasnamə ilə müəyyən edilmiş fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq aşağıdakı vəzifələri yerinə yetirir:

8.1. müvafiq sahədə qanunvericiliklə onun səlahiyyətlərinə aid edilmiş normativ tənzimlənməni həyata keçirmək;

8.2. dövlət proqramlarının və inkişaf konsepsiyasının həyata keçirilməsini öz səlahiyyətləri daxilində təmin etmək;

8.3. müvafiq sahədə dövlət proqramlarının layihələrinin işləniləbilə hazırlanmasında iştirak etmək;

8.4. digər icra hakimiyyəti orqanlarının müvafiq sahə ilə bağlı fəaliyyətini, həmcinin müvafiq sahədə fəaliyyət göstərən qurumların, birliliklərin fəaliyyətini əlaqələndirmək;

8.5. Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrin həyata keçirilməsini öz səlahiyyətləri daxilində təmin etmək;

8.6. müvafiq sahədə qanunvericiliklə onun səlahiyyətlərinə aid edilmiş dövlət nəzarətini həyata keçirmək;

8.7. mədəniyyət, tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması, kinematografiya və turizm sahələrində qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş hallarda və qaydada müvafiq fəaliyyət növlərinə xüsusi razılıq (lisenziya) və ya xüsusi icazə, habelə hüquqmüəyyənedici sənədlər vermek;

8.8. qanunvericiliklə onun səlahiyyətlərinə aid edilmiş hallarda və qaydada insan və vətəndaş hüquqları və azadlıqlarının həyata keçirilməsini təmin etmək və onların pozulmasının qarşısını almaq;

8.9. müvafiq sahədə təhlil və tədqiqat işlərinin aparılmasını təmin etmək, müsbət nəticələri təcrübədə tətbiq etmək;

8.10. qabaqcıl beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla, müvafiq sahədə elmi-texniki nailiyyətlərin tətbiq edilməsini təmin etmək;

8.11. müvafiq sahəyə ayrılan büdcə vəsaitləri, kreditlər, qrantlar və başqa maliyyə vəsaitlərindən təyinatı üzrə səmərəli istifadə olunmasını təmin etmək;

8.12. qanunvericiliyə uyğun olaraq, dövlət sirrinin və məxfilik rejiminin qorunması üçün zəruri tədbirlər, habelə fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun təhlükəsizlik tədbirləri görmək;

8.13. öz fəaliyyəti haqqında əhalinin məlumatlandırılmasını təmin etmək;

8.14. öz səlahiyyətləri daxilində müvafiq sahədə kadr hazırlığını həyata keçirmək və onların seçilib yerləşdirilməsini təmin etmək, habelə ixtisasırtırma, yenidən hazırlanma və attestasiyani keçirmək;

8.15. Nazirliyin strukturunun və fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində öz səlahiyyətləri daxilində tədbirlər görmək;

8.16. Nazirliyin fəaliyyəti ilə bağlı daxil olan ərizə, şikayət və məktublara baxmaq və qanunvericiliklə müəyyən edilmiş tədbirlər görmək;

8.17. yüksək bədii dəyərli əsərlərin yaradılması üçün dövlət sifarişlərini həyata keçirmək;

8.18. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada Azərbaycan Respublikasının muzey fonduna daxil edilmiş muzey əşyalarının və kolleksiyalarının uşunu və saxlanması haqqında vahid qaydaları müəyyən etmək;

8.19. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada dövlət mülkiyyətində olan muzeylərin, kitabxanaların, rəsm qalereyalarının və sərgi salonlarının fondlarını zənginləşdirmək və komplektləşdirmək məqsədi ilə maddi mədəniyyət və nəşr nümunələrini satın almaq, onların qorunması, uşunu, mühafizəsi, təbliği və nümayişini təmin etmək;

8.20. mədəniyyət obyektlərinin tikintisi, bərpası, yenidən qurulması, texniki təchizat vasitələrinin yeniləşdirilməsi, cari və əsaslı təmir işlərinin layihələndirilməsi üçün qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada müvafiq tədbirlər görmək;

8.21. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada və hallarda mədəniyyət sərvətlərinin respublikadan kənara çıxarılması imkanını ekspertiza yolu ilə müəyyən etmək;

8.22. Azərbaycan xalqının milli mənəvi dəyərlərinə, mədəniyyət və incəsənətinə ləkə gətirən, onu alçaldan və böhtan xarakterli materialların nəşrinin, yayımının qarşısının alınması üçün qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada tədbirlər görmək;

8.23. kino və video filmlərin qanunsuz nümayişini, pornoqrafiya və ya zorakılıq təbliğ edən filmlərin qarşısının alınması üçün tədbirlər görmək, tamaşaçı auditoriyasının yaş kateqoriyalarını müəyyənləşdirmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası ərazisində kütləvi nümayiş (kinozal, videozal, video yayımı məntəqələri, efir və kabel televiziyası) üçün nəzərdə tutulmuş bütün filmləri qeydə almaq, həmin filmləri qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada dövlət reyestrinə daxil etmək;

8.24. milli filmlərin və kinoxronikanın ilkin materiallarının və daşınar maddi mədəniyyət nümunələrinin saxlanması qaydalarını və rejimini öz səlahiyyətləri daxilində müəyyən etmək;

8.25. turist-ekskursiya xidmətlərinin sertifikatlaşdırılmasını aparmaq;

8.26. Azərbaycan Respublikasında beynəlxalq və daxili turizmin inki-

şafının məqsədli proqramlarını hazırlamaq, turizm infrastrukturunun və sənayesinin inkişafına dair, ölkə ərazisində turizm zonalarının və turizm xidməti sahələrinin yaradılmasına investisiyanın cəlb olunması sahəsində öz səlahiyyətləri daxilində tədbirlər görmək;

8.27. daxili və xarici bazarlarda turizm məhsullarının, eyni zamanda, turizmin inkişafına sərmayə qoyuluşunun reklamı üçün poliqrafiya və digər məhsulların işləniləbiləcək hazırlanmasının, çapının və informasiya təminatının həyata keçirilməsinə səlahiyyətləri daxilində yardım etmək;

8.28. ekoloji turizmin təşkilində və inkişafında öz səlahiyyətləri daxilində iştirak etmək;

8.29. turizm baxış obyektləri olan mədəni, təbii və tarixi irsədən digər aidiyyəti qurumların rəylərini nəzərə alaraq səmərəli surətdə istifadə etmək;

8.30. aidiyyəti təşkilatlarla birlikdə turizm regionlarının, turizm-istirahət zonalarının inkişaf istiqamətlərini hazırlamaq, xarici turistlər üçün Azərbaycan Respublikasının ərazisində marşrutlar müəyyən etmək;

8.31. mədəni dəyərlərin, turizmin təşviqini və təbliğini təmin etmək;

8.32. Azərbaycan xalqının tarixi adlarının, tarixi və mədəni sərvətləri ilə bağlı xüsusi işarələrin hər hansı hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən istifadəsinə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada öz səlahiyyətləri daxilində icazə vermək;

8.33. tarix və mədəniyyət abidələrinin mühafizəsini təmin etmək məqsədi ilə onlar üzərində reklamların yerləşdirilməməsinə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada nəzarət etmək;

8.34. tarix və mədəniyyət abidələrinin mühafizəsini təmin etmək, yeni aşkar olunmuş abidələrin dövlət mühafizəsinə götürülməsi və onların əhəmiyyət dərəcələrinə görə bölgüsü barədə təkliflər vermək;

8.35. Nazirlik sisteminə daxil olan ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin, uşaq musiqi, incəsənət, rəssamlıq və muğam məktəblərinin fəaliyyətinə nəzarəti həyata keçirmək, tədris plan və proqramlarını müvafiq qaydada təsdiq etmək, təhsil müəssisələri şəbəkəsinin inkişafı və maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi üçün tədbirlər görmək;

8.36. müvafiq sahədə beynəlxalq əlaqələrin koordinasiyasını həyata keçirmək;

8.37. fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq, qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər vəzifələri yerinə yetirmək.

IV. Nazirliyin hüquqları

9. Nazirlik öz vəzifələrini yerinə yetirmək üçün aşağıdakı hüquqlara malikdir:

9.1. müvafiq sahəyə aid olan qanunvericilik aktlarının layihəsini hazırlamaq və ya onların hazırlanmasında iştirak etmək;

9.2. müvafiq sahə üzrə Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq müqavilələrə tərəfdar çıxması barədə təşəbbüsə çıxış etmək;

9.3. müvafiq sahə üzrə dövlət və yerli özünüidarə orqanlarına, fiziki və hüquqi şəxslərə zəruri məlumatlar (sənədlər) barədə sorğu vermək və onlardan belə məlumatları (sənədləri) almaq;

9.4. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada müvafiq beynəlxalq təşkilatlarla, xarici dövlətlərin aidiyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə əməkdaşlıq etmək, xarici dövlətlərin müvafiq təcrübəsini öyrənmək;

9.5. fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun rəy vermək, təhlillər və ümumi-ləşdirmələr etmək, analitik materiallar hazırlamaq, müvafiq sahə üzrə tədqiqatlar aparmaq, təkliflər vermək;

9.6. müvafiq sahədə mütəxəssislərin hazırlanması və ixtisasının artırılması üçün tədbirlər görmək;

9.7. bu məqsəd üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitlər dairəsində müstəqil ekspertləri və mütəxəssisləri qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada öz fəaliyyətinə cəlb etmək;

9.8. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada xüsusi bülletenlər və digər nəşrlər buraxmaq, internet saytı yaratmaq və ondan istifadə etmək;

9.9. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hallarda müvafiq sahə üzrə fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən icrası məcburi olan təlimatlar təsdiq etmək;

9.10. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hallarda və qaydada tarix və mədəniyyət abidələrinin mühafizəsi qaydalarının pozulmasına görə hüquqi və fiziki şəxslərin qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada məsuliyyətə cəlb edilməsi üçün tədbirlər görmək;

9.11. müvafiq sahə üzrə monitorinqlər keçirmək;

9.12. öz səlahiyyətlərini həyata keçirmək məqsədi ilə sərəncamında olan əmlakdan qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada istifadə etmək;

9.13. fəaliyyət istiqamətləri üzrə müvafiq qaydada əlaqədar icra həkimiyəti orqanları və təşkilatlarının mütəxəssislərini cəlb etməklə idarələrə-rası komissiyalar, əlaqələndirmə və ekspert şuraları, komissiya və işçi qrupları yaratmaq, səlahiyyətlərinə aid məsələlərə dair metodik materiallar və tövsiyələr hazırlamaq;

9.14. müvafiq sahənin əsas istiqamətlərinin kompleks təhlili və proqnozlaşdırılmasını həyata keçirmək, müvafiq icra hakimiyyəti orqanları ilə birlidə bu sahəyə investisiya qoyuluşu üzrə təkliflər hazırlamaq;

9.15. fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq, qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər hüquqları həyata keçirmək.

V. Nazirliyin fəaliyyətinin təşkili

10. Nazirliyin aparatı və onun strukturuna daxil olan yerli və digər qurumları, habelə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Nazirliyin vahid sistemini təşkil edir. Nazirlik öz fəaliyyətini bila-vasitə və həmin qurumlar vasitəsilə həyata keçirir.

11. Nazirliyin strukturu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən təsdiq edilir. Nazirliyin aparatının işçilərinin say həddi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən müəyyən edilir.

12. Nazirliyin fəaliyyətinə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilən nazir rəhbərlik edir. Nazir Nazirliyə həvalə olunmuş vəzifələrin yerinə yetirilməsi və hüquqların həyata keçirilməsi üçün şəxsən məsuliyyət daşıyır.

13. Nazirin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilən dörd müavini vardır. Nazirin müavinləri nazir tərəfindən onlara həvalə edilmiş vəzifələri yerinə yetirir və bunun üçün şəxsən məsuliyyət daşıyırlar.

14. Nazir:

14.1. Nazirliyin fəaliyyətini təşkil edir və ona ümumi rəhbərlik edir;

14.2. Nazirliyin aparatının struktur bölmələrinin və strukturuna daxil olan qurumların əsasnamələrini təsdiq edir;

14.3. Nazirliyin aparatının işçilərini, strukturuna daxil olan qurumların rəhbərlərini vəzifəyə təyin edir və vəzifədən azad edir, ikili tabelikdə olan yerli orqanların rəhbərlərinin isə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qayda-da vəzifəyə təyin edilməsi üçün təqdimatlar verir, həmçinin digər işçilərini vəzifəyə təyin edir və vəzifədən azad edir, onların barəsində həvəsləndirmə və intizam tənbeh tədbirləri görür;

14.4. qanunvericiliyə uyğun olaraq, icrası məcburi olan əmr və sərəncamlar verir, normativ hüquqi aktları təsdiq edir (imzalayır), onların icrasını təşkil edir və nəzarəti həyata keçirir;

14.5. Nazirliyin vəzifəli şəxslərinin qanunvericiliyə zidd olan əmr və qərarlarını ləğv edir;

14.6. fəaliyyət istiqamətləri üzrə dövlət sifarişlərinə dair sənədləri təsdiq edir;

14.7. müəyyən edilmiş struktur, əmək haqqı fondu və işçilərin sayı həddi daxilində Nazirliyin aparatının, yerli və digər qurumların strukturunu, ştat cədvəlini və ayrılmış büdcə təxsisatı daxilində onların xərclər smetasını təsdiq edir;

14.8. Nazirliyi təmsil edir.

15. Nazirlikdə nazirdən (kollegianın sədri), onun müavinlərindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının mədəniyyət və turizm nazirindən və nazirliyin rəhbər işçilərindən ibarət kollegiya yaradılır. Nazirliyin kollegiyasının tərkibinə həmçinin mütəxəssislər, yaradıcılıq ittifaqlarının rəhbərləri və alımlər də daxil edilə bilər.

16. Nazirliyin kollegiyasının üzvlərinin sayı və tərkibi Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini tərəfindən təsdiq edilir.

17. Nazirliyin kollegiyası öz iclaslarında Nazirliyin fəaliyyəti ilə bağlı məsələləri müzakirə edir və müvafiq qərarlar qəbul edir.

18. Nazirliyin kollegiyasının iclasları onun üzvlərinin yarıdan çoxu iştirak etdikdə səlahiyyətlidir. Nazirliyin kollegiyasının qərarları onun üzvlərinin sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir. Nazirliyin kollegiyasının qərarı qəbul edilərkən səslər bərabər olarsa, kollegianın sədrinin səsi həllədici hesab edilir.

19. Nazirliyin kollegiyasının qərarları protokolla rəsmiləşdirilir, nazir tərəfindən təsdiq edilir və bir qayda olaraq, nazirin əmri ilə həyata keçirilir.

20. Nazirliyin kollegiyasının üzvləri arasında fikir ayrılığı yarandığı hallarda, nazir bu barədə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat verərək öz qərarını həyata keçirir. Nazirliyin kollegiyasının üzvləri şəxsi fikirlərini Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə çatdırıbilərlər.

21. Nazirliyin kollegiyasının iclaslarına, zəruri hallarda, digər icra həkimiyəti orqanlarının və təşkilatlarının rəhbərləri, habelə qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələri dəvət edilə bilər.

22. Müvafiq sahədə elmi nailiyyətlərin və qabaqcıl təcrübənin öyrənilməsi və həyata keçirilməsi üçün Nazirlikdə ictimai əsaslarla fəaliyyət göstərən elmi-texniki şura yaradıla bilər. Elmi-texniki şura haqqında əsasnamə nazir tərəfindən təsdiq edilir.

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin strukturu

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 18 aprel tarixli fərmanı ilə təsdiq edilmişdir

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin aparatı

2. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin strukturuna daxil olan qurumlar

Bakı, Gəncə, Sumqayıt şəhər mədəniyyət və turizm idarələri

Rayon (şəhər) mədəniyyət və turizm şöbələri

Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrı

Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrı

Azərbaycan Dövlət Musiqili Komediya Teatrı

Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrı

Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçılar Teatrı

Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrı

Azərbaycan Dövlət Gənclər Teatrı

Azərbaycan Dövlət "Yuğ" Teatrı

İrəvan Azərbaycan Dövlət Dram Teatrı

Azərbaycan Dövlət Pantomima Teatrı

Ağdam Dövlət Dram Teatrı

Füzuli Dövlət Dram Teatrı

Şuşa Dövlət Musiqili Dram Teatrı

Qazax Dövlət Dram Teatrı

Qusar Dövlət Ləzgi Dram Teatrı

Qax Dövlət Kukla Teatrı

Qax Dövlət Gürcü Dram Teatrı

Salyan Dövlət Kukla Teatrı

Gəncə Dövlət Dram Teatrı

Gəncə Dövlət Nizami Poeziya Teatrı

Gəncə Dövlət Kukla Teatrı

Sumqayıt Dövlət Musiqili Dram Teatrı

Mingəçevir Dövlət Dram Teatrı

Şəki Dövlət Dram Teatrı

Lənkəran Dövlət Dram Teatrı

Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrı

Naxçıvan Dövlət Kukla Teatrı

Xankəndi Dövlət Dram Teatrı

M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyası

Azərbaycan Dövlət Uşaq Filarmoniyası

Bakı Dövlət Sirkı

Azərbaycan Dövlət Mahnı Teatrı

Azərbaycan Dövlət “Qaya” Ansamblı (“Bəri bax” vokal qrupu ilə)

Nəfəs Alətləri Orkestri

Azərbaycan Dövlət Muğam Teatrı

Gəncə Dövlət Filarmoniyası

Naxçıvan Dövlət Filarmoniyası

Xankəndi “Qarabağ” Estrada Orkestri

Xankəndi Dövlət Mahnı və Rəqs Ansamblı

Kitabxanalar,

o cümlədən:

Respublika əhəmiyyətli kitabxanalar

Mərkəzi şəhər kitabxanaları

Rayon kitabxanaları

Qəsəbə kitabxanaları

Rayon (şəhər) mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemləri,

o cümlədən:

Rayon (şəhər) mərkəzi kitabxanaları

Gənclər və uşaq kitabxanaları

Şəhər, qəsəbə, kənd kitabxanaları

Klub tipli müəssisələr, o cümlədən:

Mərkəzi rayon (şəhər) mədəniyyət evləri (sarayları)

Şəhər mədəniyyət evləri

Şəhər klubları

Kənd mədəniyyət evləri

Kənd klubları

Uşaq musiqi, incəsənət, rəssamlıq və muğam məktəbləri,

o cümlədən:

İncəsənət məktəbləri

Rayon uşaq musiqi məktəbləri

Kənd uşaq musiqi məktəbləri

Bakı Xoreoqrafiya Məktəbi

Mədəniyyət Müəssisələri İşçilərinin Hazırlıq və İxtisasartırma Mərkəzi

Dövlət muzeyləri (filiallarla birlikdə),

o cümlədən:

İncəsənət muzeyləri
Ədəbiyyat muzeyləri
Tarix muzeyləri
Tarix-diyarşunaslıq muzeyləri
Qoruq muzeyləri
Döyüş şöhrəti muzeyləri
Ev və memorial muzeyləri
Məqbərələr

Dövlət qoruqları,
o cümlədən:

Qobustan Dövlət Tarix-Bədii Qoruğu
Qala Tarix-Etnoqrafiya Qoruğu
Nardaran Tarix-Mədəniyyət Qoruğu
Şuşa Tarix-Memarlıq Qoruğu
Şəki Memarlıq Qoruğu
Lahic Tarix-Mədəniyyət Qoruğu
Zaqatala Tarix-Mədəniyyət Qoruğu
Basqal Dövlət Tarix-Mədəniyyət Qoruğu
Gəncə Dövlət Tarix-Mədəniyyət Qoruğu
Qazax “Avey” Dövlət Tarix-Mədəniyyət Qoruğu
Qəbələ Dövlət Tarix-Bədii Qoruğu

İlisu Dövlət Tarix-Mədəniyyət Qoruğu
Ordubad “Gəmiqaya” Tarix-Bədii Qoruğu
Şərur “Arpaçay” Tarix-Mədəniyyət Qoruğu
Ordubad Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu
Culfa “Gülüstan” Tarix-Mədəniyyət Qoruğu
Dəvəçi “Çıraqqala” Tarix-Memarlıq Qoruğu
Dəvəçi “Şabran şəhəri” Tarixi Qoruğu
Hacıqabul “Pir Hüseyn Xanəgahı”

Rəsm qalereyaları,

o cümlədən:

Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyası
Bədii Sərgi Salonu
Salyan Dövlət Rəsm Qalereyası
Şəki Dövlət Rəsm Qalereyası
Sumqayıt Dövlət Rəsm Qalereyası
Qax Dövlət Rəsm Qalereyası
Qusar Dövlət Rəsm Qalereyası

Astara Dövlət Rəsm Qalereyası
Goranboy Dövlət Rəsm Qalereyası
Əli Bayramlı Dövlət Rəsm Qalereyası
Qazax Dövlət Rəsm Qalereyası
Neftçala Dövlət Rəsm Qalereyası
Tovuz Dövlət Rəsm Qalereyası
Lənkəran Dövlət Rəsm Qalereyası
Lerik Dövlət Rəsm Qalereyası
Biləsuvar Dövlət Rəsm Qalereyası
Bərdə Dövlət Rəsm Qalereyası
İmişli Dövlət Rəsm Qalereyası
Daşkəsən Dövlət Rəsm Qalereyası
Şamaxı Dövlət Rəsm Qalereyası
Cəlilabad Dövlət Rəsm Qalereyası
Naxçıvan Dövlət Rəsm Qalereyası
Mingəçevir Dövlət Rəsm Qalereyası
Masallı Dövlət Rəsm Qalereyası
Zaqatala Dövlət Rəsm Qalereyası
Gəncə Dövlət Rəsm Qalereyası
Ağdaş Dövlət Rəsm Qalereyası
Saatlı Dövlət Rəsm Qalereyası
Ağcabədi Dövlət Rəsm Qalereyası
Kürdəmir Dövlət Rəsm Qalereyası
Qəbələ Dövlət Rəsm Qalereyası
Xaçmaz Dövlət Rəsm Qalereyası
Şuşa Dövlət Rəsm Qalereyası
Laçın Dövlət Rəsm Qalereyası
Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodik Mərkəz
Muzey İki üzrə Elmi-Metodik Mərkəz
Mədəniyyət Təhsili üzrə Respublika Elmi-Metodik Mərkəz
Muzey Sərvətləri və Xatirə Əşyalarının Elmi-Bərpa Mərkəzi
Mərkəzləşdirilmiş mühasibatlıqlar (Nazirliyin və yerli şöbələrin nəzdində)
C.Cabbarlı adına “Azərbaycanfilm” kinostudiyası
“Salnamə” sənədli filmlər studiyası
“Yaddaş” sənədli filmlər studiyası
“Azanfilm” studiyası
“Mozalan” studiyası
“Debüüt” studiyası

“Dublyaj” studiyası
Dövlət Film Fondu
Dövlət Film Fondunun Naxçıvan filialı
Dövlət Turizm İnstитutu
Mingəçevir Turizm Kolleci
Heydər Əliyev adına Saray
Mədəniyyət və istirahət parkları
Zoopark
Asudə vaxt mərkəzləri
Şəhər və rayon kinoteatrları
“Azərnəşr” nəşriyyatı
“Gənclik” nəşriyyatı
“Maarif” nəşriyyatı
“Mədəniyyət” qəzeti redaksiyası
“Yaddaş” qəzeti redaksiyası
“Kino+” qəzeti redaksiyası
“Mədəni-maarif işi” jurnalı redaksiyası
Respublika kitabxana kollektoru
“Azərbərpa” Elmi Tədqiqat Layihə İnstитutu
1 nömrəli Bakı Elmi Bərpa İstehsalat İdarəsi
3 nömrəli Bərdə Elmi Bərpa İstehsalat İdarəsi
4 nömrəli Şəki Elmi Bərpa İstehsalat İdarəsi
5 nömrəli Masallı Elmi Bərpa İstehsalat İdarəsi
Şəki Atçılıq Turizm Mərkəzi (Respublika Atçılıq və Müasir Beşnövçülük üzrə İxtisaslaşdırılmış Olimpiya Ehtiyatı Uşaq-Gənclər İdman Məktəbi Şəki filialının əmlakı ilə birlikdə)
“Gənclik” Beynəlxalq Turizm Mərkəzi
Lənkəran şəhər uşaq düşərgəsi
Milli Kulinariya Mərkəzi
Bakı Turizm İnformasiya Mərkəzi
Şamaxı Turizm İnformasiya Mərkəzi
Xaçmaz Turizm İnformasiya Mərkəzi
Quba Turizm İnformasiya Mərkəzi
Naxçıvan Turizm İnformasiya Mərkəzi
Lənkəran Turizm İnformasiya Mərkəzi
Gəncə Turizm İnformasiya Mərkəzi
Şəki Turizm İnformasiya Mərkəzi

**“AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT VƏ
TURİZM NAZİRLİYİ HAQQINDA ƏSASNAMƏNİN,
NAZİRLİYİN STRUKTURUNUN TƏSDİQ EDİLMƏSİ VƏ
APARATININ İŞÇİLƏRİNİN SAY HƏDDİNİN MÜƏYYƏN
EDİLMƏSİ BARƏDƏ” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN 2006-CI İL 18 APREL TARİXLİ
393 NÖMRƏLİ FƏRMANINDA DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ
HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
FƏRMANI**

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin fəaliyyətini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-ci il 18 aprel tarixli 393 nömrəli fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin strukturu”nun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-ci il, N 4, maddə 325) 2-ci bəndindən “Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatri”, “Naxçıvan Dövlət Kukla Teatri”, “Naxçıvan Dövlət Filarmoniyası”, “Ordubad “Gəmiqaya” Tarix-Bədii Qoruğu”, “Şərur “Arpaçay” Tarix-Mədəniyyət Qoruğu”, “Ordubad Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu”, “Culfa “Gülüstan” Tarix-Mədəniyyət Qoruğu”, “Naxçıvan Dövlət Rəsm Qalereyası”, “Dövlət Film Fondunun Naxçıvan filialı” və “Naxçıvan Turizm İnformasiya Mərkəzi” sözləri çıxarılsın.

2. Bu fərman dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 20 sentyabr 2006-ci il*

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT VƏ
TURİZM NAZIRLIYİNİN VƏ AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASININ GƏNCLƏR VƏ İDMAN NAZIRLIYİNİN
YARADILMASI İLƏ ƏLAQƏDAR AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN BƏZİ FƏRMANLARINDA VƏ
SƏRƏNCAMLARINDA DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
FƏRMANI**

“Azərbaycan Respublikasının bəzi nazirliklərinin yenidən təşkil edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-ci il 30 yanvar tarixli 359 nömrəli Fərmanının icrasını təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aşağıdakı fərman və sərəncamlarında dəyişikliklər edilsin:

1.1. “Narkomanlığa və narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1996-ci il 26 avqust tarixli 485 nömrəli Fərmanının 1-ci bəndində “Əbülfəz Qarayev - Azərbaycan Respublikasının gənclər, idman və turizm naziri” sözləri “Azad Rəhimov - Azərbaycan Respublikasının gənclər və idman naziri” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.2. “Əlillərin sosial müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1997-ci il 5 iyun tarixli 595 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1997-ci il, № 5, maddə 357; 2001-ci il, № 7, maddə 459) 2-ci bəndinin üçüncü abzasında “Mədəniyyət Nazirliyi, Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Gənclər və İdman” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1997-ci il 24 iyun tarixli 609 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında idxal-ixrac əməliyyatlarının tənzimlənməsi Qaydaları”nın 2 nömrəli əlavəsinin “İxrac” bölməsinin 3-cü sütununda “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.4. “Mədəniyyət haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tə-

biq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 16 aprel tarixli 698 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998-ci il, № 4, maddə 244; 2002-ci il, № 1, maddə 14; 2005-ci il, № 7, maddə 596) 2-ci bəndinin dördüncü, beşinci, yeddinci və doqquzuncu abzaslarında və 4-cü bəndində “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.5. “Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 13 iyun tarixli 725 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998-ci il, № 6, maddə 386; 2002-ci il, № 1, maddə 14) 2-ci bəndinin üçüncü, dördüncü, yeddinci, səkkizinci və doqquzuncu abzaslarında “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə, beşinci abzasında “Mədəniyyət Nazirliyi,” sözləri “Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi” sözləri ilə, altıncı abzasında “Mədəniyyət Nazirliyi, həyata keçirirlər” sözləri “Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi həyata keçirir” sözləri ilə, onuncu abzasında “Mədəniyyət Nazirliyi” sözləri “Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.6. “Əmtəə nişanları və coğrafi göstəricilər haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 19 avqust tarixli 749 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998-ci il, № 8, maddə 499; 2002-ci il, № 1, maddə 14; 2003-cü il, № 10, maddə 571) 2-ci bəndinin dördüncü abzasında “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.7. “Yol hərəkəti haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 22 noyabr tarixli 24 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 11, maddə 666; 2001-ci il, № 7, maddə 456; 2003-cü il, № 10, maddələr 546, 571; 2004-cü il, № 8, maddə 617, № 12, maddə 1005) 2-ci bəndinin on yeddinci abzasında “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Gənclər və İdman” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.8. “Bədən tərbiyəsi və idman haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 28 dekabr tarixli 47 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998-ci il, № 12, maddə 761; 2001-ci il, № 7, maddə 459; 2005-ci il, № 7, maddə 596) 2-ci bəndinin üçüncü, dördüncü, beşinci və yeddinci abzaslarında, 4-cü və 5-ci bəndlərində “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Gənclər və İdman” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.9. “Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 12 mart tarixli 115 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 3, maddə 167; 2002-ci il, № 8, maddə 482) 2-ci bəndinin dördüncü abzasında “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.10. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 16 iyun tarixli 138 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Yerli icra hakimiyyətləri haqqında Əsasnamə”nin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 6, maddə 345, № 9, maddə 542; 2001-ci il, № 7, maddə 456, № 9, maddə 593, № 10, maddə 640; 2002-ci il, № 7, maddə 412, № 8, maddə 480; 2003-cü il, № 6, maddə 290, № 10, maddə 585; 2004-cü il, № 1, maddə 19, № 7, maddə 537; 2005-ci il, № 2, maddə 69, № 7, maddə 597; 2006-ci il, № 2, maddə 84) 1 nömrəli əlavəsinin birinci bəndinin birinci abzasında “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə və “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Gənclər və İdman” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.11. “Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasının bəzi məsələləri haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 17 iyun tarixli 139 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 6, maddə 346; 2001-ci il, № 7, maddə 459; 2002-ci il, № 5, maddə 259; 2003-cü il, № 10, maddə 546; 2004-cü il, № 7, maddə 533; 2006-ci il, № 7, maddə 588) 1-ci bəndində “Əbülfəz Qarayev - Azərbaycan Respublikasının gənclər, idman və turizm naziri” sözləri “Azad Rəhimov - Azərbaycan Respublikasının gənclər və idman naziri” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.12. “Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların sosial müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 30 avqust tarixli 188 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 8, maddə 498; 2002-ci il, № 8, maddə 487) 2-ci bəndinin ikinci abzasında “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Gənclər və İdman” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.13. “Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini yanında Tarix və Mədəniyyət Abidələrinin Mühafizəsi və Bərpası Komitəsinin ləğv edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 3 fevral tarixli 270 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik

Toplusu, 2000-ci il, № 2, maddə 85) 2-ci və 3-cü bəndlərində ismin müvafiq hallarında “Mədəniyyət Nazirliyi” sözləri ismin müvafiq hallarında “Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.14. “Azərbaycan Respublikasında təhsil sisteminin təkmilləşdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 13 iyun tarixli 349 nömrəli Fermanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000-ci il, № 6, maddələr 428, 431, № 8, III kitab, maddə 614; 2001-ci il, № 7, maddə 459) 2-ci bəndində “Mədəniyyət Nazirliyinin, Azərbaycan Respublikası Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman” sözləri ilə, 19-cu bəndinin on birinci abzasında “Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyi, Mədəniyyət” sözləri “Gənclər və İdman Nazirliyi, Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.15. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 15 iyul tarixli 371 nömrəli Fermanı ilə təsdiq edilmiş “Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və prekursorların qanunsuz dövriyyəsi və narkomanlığın yayılması ilə mübarizə üzrə Program”ın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000-ci il, № 7, maddə 511; 2003-cü il, № 10, maddə 546; 2004-cü il, № 1, maddə 19) 2.2-ci və 2.19-cu bəndlərində “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.16. “Turizm haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun icrasının təmin edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 15 iyul tarixli 376 nömrəli Fermanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000-ci il, № 7, maddə 516; 2001-ci il, № 7, maddə 459) üçüncü abzasında “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.17. “Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalar Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə məsələləri haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 29 avqust tarixli 389 nömrəli Fermanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000-ci il, № 8, III kitab, maddə 612; 2001-ci il, № 7, maddə 462, № 10, maddə 640, № 12, maddə 755; 2002-ci il, № 1, maddə 49, № 5, maddələr 260, 275, № 8, maddələr 478, 484, 486; 2003-cü il, № 6, maddə 299, № 8, maddə 434, № 9, maddə 478, № 10, maddələr 546, 547, 560, 571, 582; 2004-cü il, № 1, maddələr 19, 26, № 2, maddə 68, № 3, maddələr 138, 141, № 4, maddə 235, № 5, maddələr 340, 341, 343, 345, 346, № 8, maddələr 607, 608, № 11, maddə 909, № 12, maddə 1005; 2005-ci il, № 2, maddələr

67, 69, № 4, maddələr 299, 303, № 8, maddə 702, № 9, maddələr 801, 802, № 12, maddə 1101; 2006-ci il, № 2, maddə 83, № 4, maddələr 321, 322, № 5, maddə 407; № 7, maddə 590, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-ci il 2 avqust tarixli 436 və 437 nömrəli, 17 avqust tarixli 450 nömrəli, 25 avqust tarixli 454 nömrəli fərmanları) 3.8-ci bəndində “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.18. “Kinematoqrafiya haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi ilə əlaqədar əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 4 iyul tarixli 526 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, № 7, maddə 463; 2005-ci il, № 10, maddə 918) 1-ci bəndində “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.19. “Gənclər siyasəti haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 6 may tarixli 697 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002-ci il, № 5, maddə 264; 2004-cü il, № 1, maddə 19) 2-ci bəndinin üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı, yeddinci, doqquzuncu və onuncu abzaslarında “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Gənclər və İdman” sözləri ilə, dördüncü, beşinci, altıncı abzaslarında “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.20. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 24 avqust tarixli 769 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002-ci il, № 8, maddə 489; 2004-cü il, № 8, maddə 616; 2005-ci il, № 1, maddələr 15, 19) ilə təsdiq edilmiş:

1.20.1. “Xidməti və mülki silahın Azərbaycan Respublikasına gətirilməsi və Azərbaycan Respublikasından aparılması Qaydaları”nın 4-cü bəndində;

1.20.2. “Azərbaycan Respublikasının ərazisində xidməti və mülki silahın satış Qaydaları”nın 13-cü bəndində;

1.20.3. “Xidməti və mülki silahın uçotu, saxlanılması, gəzdirilməsi, daşınması, göndərilməsi və təyinatı üzrə istifadə olunması Qaydaları”nın 3.8-ci, 5.12-ci və 6.4-cü bəndlərində;

1.20.4. “Mülki silahın kolleksiya edilməsi və ya onun sərgisinin keçirilməsi Qaydaları”nın 2.3-cü və 3.10-cu bəndlərində “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.21. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 2 sentyabr tarixli 782 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Xüsusi razılıq (lisenziya) tələb olunan fəaliyyət növlərinin Siyahısı”nın (Azərbaycan Respublikasının Qa-

nunvericilik Toplusu, 2002-ci il, № 9, maddə 555; 2003-cü il, № 3, maddə 153, № 10, maddə 570; 2006-ci il, № 2, maddə 69, № 4, maddələr 301, 307, № 8, maddə 721, № 10, maddə 919, № 12, maddələr 1104, 1117, № 7, maddə 591) 30-cu bəndində “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.22. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2003-cü il 23 oktyabr tarixli 944 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Qeyri-dövlət mülkiyyətində olan xüsusi əhəmiyyətli mədəniyyət sərvətlərinin satılması Qaydası”nın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003-cü il, № 10, maddə 549) 2-ci və 6-cı bəndlərində “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.23. “Azərbaycan Respublikasında sosial-iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsi tədbirləri haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2003-cü il 24 noyabr tarixli 4 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003-cü il, № 11, maddə 634) 2-ci bəndində “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.24. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 11 fevral tarixli 24 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafi Dövlət Proqramı (2004 - 2008-ci illər)”nın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 2, maddə 62; 2005-ci il, № 2, maddə 69; 2006-cı il, № 7, maddə 590) 3-cü bölməsinin:

1.24.1. 3.1.35-ci, 3.1.39-3.1.46-ci, 3.2.1.7-ci, 3.2.2.40-ci, 3.2.6.26-ci bəndlərində “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Gənclər və İdman” sözləri ilə;

1.24.2. 3.2.1.21-ci, 3.2.1.25-ci, 3.2.2.45-ci, 3.2.2.47-ci, 3.2.2.60-ci, 3.2.3.13-cü, 3.2.3.79-cu, 3.2.3.97-ci, 3.2.4.10-cu, 3.2.4.34-cü, 3.2.4.40-ci, 3.2.4.42-ci, 3.2.4.44-cü, 3.2.4.54-cü, 3.2.4.55-ci, 3.2.4.58-ci, 3.2.4.60-ci, 3.2.4.71-ci, 3.2.5.4-cü, 3.2.5.25-ci, 3.2.5.34-cü, 3.2.5.49-cu, 3.2.5.62-ci, 3.2.8.18-ci, 3.2.8.23-cü, 3.2.8.39-cu, 3.2.9.19-cu, 3.2.9.21-ci, 3.2.9.26-ci, 3.2.9.27-ci, 3.2.9.46-ci bəndlərində “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə;

1.24.3. 3.2.2.39-cu, 3.2.2.87-ci, 3.2.3.12-ci, 3.2.3.74-cü, 3.2.3.78-ci, 3.2.4.28-ci, 3.2.6.68-ci, 3.2.9.28-ci, 3.2.9.49-cu bəndlərində “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə;

1.24.4. 3.1.11-ci, 3.1.13-cü və 3.2.5.47-ci bəndlərində “Gənclər, İdman” sözləri “Gənclər və İdman Nazirliyi, Mədəniyyət” sözləri ilə;

1.24.5. 3.2.5.72-ci bəndində “Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyi,

Mədəniyyət” sözləri, 3.2.8.35-ci bəndində “Mədəniyyət Nazirliyi, Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.25. “Turizm haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 23 aprel tarixli 56 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 4, maddə 236) 2.1-ci bəndində “Gənclər, İdman” sözləri “Mədəniyyət” sözü ilə əvəz edilsin.

1.26. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 22 noyabr tarixli 315 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi haqqında Əsasnamə”nin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 11, maddə 1010) 2-ci bəndinin ikinci abzasında “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.27. “Azərbaycan xalça sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun icrasının təmin edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 28 dekabr tarixli 344 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 12, maddə 1113) 1.1-ci bəndində “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.28. “Türkiyə Respublikası ilə iqtisadi əməkdaşlıq məsələləri üzrə Azərbaycan Respublikasının daimi fəaliyyət göstərəcək hökumətlərarası Dövlət Komissiyası haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1996-ci il 12 aprel tarixli 295 nömrəli Sərəncamının 2-ci bəndində “Polad Bülbüloğlu - Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri” sözləri “Əbülfəz Qarayev - Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət və turizm naziri” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.29. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 18 iyun tarixli 832 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “İnsan hüquqlarının müdafiəsinə dair Dövlət Programı”nın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998-ci il, № 6, maddə 409; 2004-cü il, № 1, maddə 19) 12-ci, 13-cü, 25-ci və 26-ci bəndlərində “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.30. “Azərbaycanın uşaq şahmatçılarına dövlət qayğısının artırılması haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 18 dekabr tarixli 42 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998-cu il, № 12, maddə 785; 2001-ci il, № 7, maddə 459) 2-ci bən-

dində “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Gənclər və İdman” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.31. “Azərbaycan Respublikasının Moskva şəhəri ilə əməkdaşlıq üzrə Hökumət Komissiyasının yaradılması haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 5 fevral tarixli 69 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 2, maddə 104) 1-ci bəndində “Polad Bülbüloğlu - Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri” sözləri “Əbülfəz Qarayev - Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət və turizm naziri” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.32. “Azərbaycan Respublikası ilə Bolqarıstan Respublikası arasında ticarət-iqtisadi və elmi-texniki əməkdaşlıq üzrə Müşterək Komissiyanın tərkibi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 28 may tarixli 160 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 5, maddə 321) 1-ci bəndində “Polad Bülbüloğlu - Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri” sözləri “Əbülfəz Qarayev - Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət və turizm naziri” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.33. “Avropa Şurasının fəaliyyətinə və Azərbaycan Respublikası ilə Avropa Şurası arasındaki əməkdaşlığı dair məlumatların yayılması barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 18 mart tarixli 364 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000-ci il, № 3, II kitab, maddə 203) 5-ci bəndində “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.34. “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Pakistan İslam Respublikası Hökuməti arasında Azərbaycan-Pakistan Birgə Komissiyasının tərkibi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 17 may tarixli 416 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000-ci il, № 5, maddə 342; 2001-ci il, № 7, maddə 459; 2006-ci il, № 7, maddə 588) 1-ci bəndində “Polad Bülbüloğlu - Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri” sözləri “Əbülfəz Qarayev - Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət və turizm naziri” sözləri ilə, “Əbülfəz Qarayev - Azərbaycan Respublikasının gənclər, idman və turizm naziri” sözləri “Azad Rəhimov - Azərbaycan Respublikasının gənclər və idman naziri” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.35. “Birgə kino istehsalı haqqında” Avropa Konvensiyası üzrə Azərbaycan Respublikası tərəfindən səlahiyyətli orqanın təyin edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 15 iyul tarixli 475 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu,

2000-ci il, № 7, maddə 537; 2002-ci il, № 1, maddə 57) 1-ci və 2-ci bəndlərində “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.36. “Hərbi münaqişələr zamanı mədəni dəyərlərin qorunması haqqında Konvensiya”nın müddəalarının yerinə yetirilməsi üzrə Komissiyanın yaradılması haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 13 noyabr tarixli 569 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000-ci il, № 11, maddə 805) 1-ci bəndində “Polad Bülbüloğlu - Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri” sözləri “Əbülfəz Qarayev - Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət və turizm naziri” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.37. “Azərkinovideo” İstehsalat Birliyinin ləğv edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 19 aprel tarixli 688 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, № 4, maddə 260) 1-ci bəndində “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.38. “Azərbaycan Respublikası Dövlət Dil Komissiyasının tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 4 iyul tarixli 766 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, № 7, maddə 500) on dördüncü abzasında “Polad Bülbüloğlu - Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri” sözləri “Əbülfəz Qarayev - Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət və turizm naziri” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.39. “Kütləvi informasiya vasitələrinə dövlət qayğısının artırılması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 27 dekabr tarixli 851 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, № 12, maddə 795; 2003-cü il, № 10, maddə 585; 2004-cü il, № 1, maddə 24) 1-ci bəndinin onuncu abzasında “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin

1.40. “Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin Beynəlxalq Xüsusi Hüququ Unifikasiya İnstitutunun (YUNİDRUA) “Oğurlanmış, ya-xud qanunsuz aparılmış mədəniyyət sərvətləri haqqında” Konvensiyası üzrə Azərbaycan Respublikası tərəfindən səlahiyyətli orqan təyin edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 14 noyabr tarixli 1089 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002-ci il, № 11, maddə 668) adında, 1-ci və 2-ci bəndlərində ismin müvafiq hallarında “Mədəniyyət Nazirliyi” sözləri ismin müvafiq hallarında “Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.41. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2003-cü il 18 fevral ta-

rixli 1152 nömrəli Sərəncamı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003-cü il, № 2, maddə 107; 2004-cü il, № 12, maddə 1005) ilə təsdiq edilmiş:

1.41.1. “Azərbaycan Respublikasında ekoloji cəhətdən dayanıqlı sosi-al-iqtisadi inkişafa dair Milli Proqram”ın “Milli Proqramın həyata keçirilməsi üçün tədbirlər planı” bölməsinin 20-ci və 81-83-cü bəndlərində “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri, 89-92-ci bəndlərində “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin;

1.41.2. “Azərbaycan Respublikasında meşələrin bərpa edilməsi və artırılmasına dair Milli Program”ın 10-cu bölməsinin 10.1.3-cü bəndində “Gənclər, İdman” sözləri “Mədəniyyət” sözü ilə əvəz edilsin.

1.42. “Çıraqqala” tarixi abidələr kompleksinin bərpası və qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2003-cü il 23 iyun tarixli 1262 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003-cü il, № 6, maddə 324) 3-cü bəndində “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.43. “Şabran şəhəri” tarix və mədəniyyət abidəsinin qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2003-cü il 27 sentyabr tarixli 1343 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003-cü il, № 9, maddə 517) 4-cü bəndində “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri və 5-ci bəndində “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.44. “Azərbaycan dilində latin qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 12 yanvar tarixli 56 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 1, maddə 32) 3-cü bəndinin ikinci abzasında “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.45. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 6 may tarixli 208 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə üzrə Milli Fəaliyyət Planı”nın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 5, maddə 350) “Milli Fəaliyyət Planı üzrə tədbirlər” bölməsinin 12-ci bəndində “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Gənclər və İdman” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.46. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 30 iyun tarixli 291 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında polis orqanlarının fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsinə dair Dövlət Proqramı (2004-2008-ci illər)”nın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 6, maddə 492; 2005-ci il, № 7, maddə 596) 4.3-cü və 4.6-

c1 bəndlərində “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.47. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 1 iyul tarixli 298 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Qaçqınların və məcburi köçkünlərin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması və məşğulluğunun artırılması üzrə Dövlət Proqramı”nın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 7, maddə 540) 1.8-ci, 2.19-cu və 3.7-ci bəndlərində “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.48. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 3 sentyabr tarixli 377 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Dövlət Proqramı (2004 - 2006-cı illər)”nın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 9, maddə 696; 2005-ci il, № 7, maddə 596; 2006-cı il, № 7, maddə 590) “Dövlət Proqramı üzrə tədbirlər” bölməsinin 5.1-5.5-ci bəndlərinə aid 4-cü sütununda “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.49. “Dövlət büdcəsindən maliyyələşən bir sıra təşkilatlarda işçilərin əməyinin ödənilməsinin tənzimlənməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 13 oktyabr tarixli 453 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 10, maddə 829; 2005-ci il, № 1, maddə 41, № 8, maddə 741, № 9, maddə 808, № 12, maddə 1194) 2-ci bəndinin səkkizinci abzasında “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri, doqquzuncu abzasında “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.50. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 11 noyabr tarixli 517 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında demoqrafiya və əhali sakinliyinin inkişafı sahəsində Dövlət Proqramı”nın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 11, maddə 940; 2005-ci il, № 7 maddə 596) “Azərbaycan Respublikasında demoqrafiya və əhali sakinliyinin inkişafı sahəsində Dövlət Proqramı çərçivəsində həyata keçiriləcək Tədbirlər” bölməsinin:

1.50.1. 2.4.2-ci, 3.1.1-ci, 3.2.2-ci, 5.1.19-cu, 5.2.16-ci, 5.2.17-ci, 7.9-cu, 7.10-cu və 8.25-ci bəndlərində “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Gənclər və İdman” sözləri ilə;

1.50.2. 5.2.7-ci bənddə “Gənclər, İdman” sözləri “Gənclər və İdman Nazirliyi, Mədəniyyət” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.51. “Azərbaycan Respublikasının Avropaya integrasiyası üzrə Dövlət Komissiyasının yaradılması haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 1 iyun tarixli 834 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan

Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 6, maddə 493, № 10, maddə 968; 2006-ci il, № 7, maddə 588) 1-ci bəndində “gənclər, idman və turizm” sözləri “mədəniyyət və turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.52. “2006-2015-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişaf Dövlət Programı”nın hazırlanması haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 20 iyun tarixli 853 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 6, maddə 512, № 10, maddə 968; 2006-ci il, № 7, maddə 588) 1-ci bəndində “Polad Bülbüloğlu - Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri” sözləri “Əbülfəz Qarayev - Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət və turizm naziri” sözləri ilə, “Əbülfəz Qarayev - Azərbaycan Respublikasının gənclər, idman və turizm naziri” sözləri “Azad Rəhimov - Azərbaycan Respublikasının gənclər və idman naziri” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.53. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 3 avqust tarixli 935 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası regionlarının, o cümlədən, Quba, Qusar, Xaçmaz, Siyəzən və Dəvəçi rayonlarının sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsinə dair Tədbirlər Planı”nın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 729; 2006-ci il, № 7, maddə 590):

1.53.1. 1.6-ci bəndində “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Gənclər və İdman” sözləri ilə;

1.53.2. 1.8-ci və 1.10-cu bəndlərində “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə;

1.53.3. 1.7-ci bəndində “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Gənclər və İdman Nazirliyi, Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.54. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 25 avqust tarixli 972 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası regionlarının, o cümlədən, Qəbələ, İsmayıllı, Oğuz və Şamaxı rayonlarının sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsinə dair Tədbirlər Planı”nın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 765):

1.54.1. 1.5-ci və 1.7-ci bəndlərində “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə;

1.54.2. 4.2-ci bəndində “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Gənclər və İdman” sözləri ilə;

1.54.3. 5.3-cü bəndində “Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyi, Mədəniyyət” sözləri “Gənclər və İdman Nazirliyi, Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.55. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 30 avqust tarixli 982 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Gəncliyi Dövlət Proqramı (2005-2009-cu illər)”nın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 8, maddə 775):

1.55.1. 4-cü bölməsinin birinci və ikinci hissələrində “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Gənclər və İdman” sözləri ilə əvəz edilsin;

1.55.2. “Azərbaycan Gəncliyi Dövlət Proqramı (2005-2009-cu illər) üzrə həyata keçiriləcək Tədbirlər” bölməsinin:

1.55.2.1. 7.8-7.14-cü bəndləri istisna olmaqla, mətnində “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə, “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Gənclər və İdman” sözləri ilə əvəz edilsin;

1.55.2.2. 7.8-7.14-cü bəndlərində “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Gənclər və İdman Nazirliyi, Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.56. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 14 sentyabr tarixli 1001 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası regionlarının, o cümlədən Lənkəran şəhəri, Astara, Lerik, Masallı və Yardımlı rayonlarının sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsinə dair Tədbirlər Plani”nın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 9, maddə 821):

1.56.1. 2.3-cü, 3.8-ci və 5.6-ci bəndlərində “Gənclər, İdman” sözləri “Mədəniyyət” sözü ilə;

1.56.2. 2.4-cü bəndində “Mədəniyyət Nazirliyi, Gənclər, İdman” sözləri “Mədəniyyət” sözü ilə;

1.56.3. 3.7-ci və 4.3-cü bəndlərində “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Gənclər və İdman” sözləri ilə;

1.56.4. 5.5-ci bəndində “Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyi, Mədəniyyət” sözləri “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.57. “YUNESKO üzrə Azərbaycan Respublikasının Milli Komissiyası ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 15 sentyabr tarixli 1006 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 9, maddə 826) 3-cü bəndində “Polad Bülbüloğlu - Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri” sözləri “Əbülfəz Qarayev - Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət və turizm naziri” sözləri ilə, “Əbülfəz Qarayev - Azərbaycan Respublikasının gənclər, idman və turizm naziri” sözləri “Azad Rəhimov - Azərbaycan Respublikasının gənclər və idman naziri” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.58. “Azərbaycan Respublikasında 2005-2015-ci illərdə futbolun in-

kişafına dair Dövlət Proqramının təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 10 oktyabr tarixli 1038 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 10, maddə 926):

1.58.1. 2-ci bəndində “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Gənclər və İdman” sözləri ilə əvəz edilsin;

1.58.2. həmin Sərəncamla təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında futbolun inkişafına dair Dövlət Proqramı (2005-2015-ci illər)”nın “Proqramın həyata keçirilməsi üzrə tədbirlər planı” bölməsinin mətnində “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Gənclər və İdman” sözləri ilə, “GİTN” qısaltılmış ifadələri “GİN” qısaltılmış ifadələri ilə əvəz edilsin.

1.59. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 14 oktyabr tarixli 1044 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası regionlarının, o cümlədən Əli Bayramlı şəhəri, Hacıqabul, Kürdəmir, Saatlı, Sabirabad, Ağstafa, Gədəbəy, Qazax, Şəmkir və Tovuz rayonlarının sozial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsinə dair Tədbirlər Planı”nın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 10, maddə 932) 2.2-ci, 4.3-cü bəndlərində “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Gənclər və İdman” sözləri ilə, 8.4-cü və 11.3-cü bəndlərində “Gənclər, İdman və Turizm” sözləri “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

1.60. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 21 oktyabr tarixli 1055 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında rabitə və informasiya texnologiyalarının inkişafı üzrə 2005-2008-ci illər üçün Dövlət Proqramı (Elektron Azərbaycan)”nın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 10, maddə 943; 2006-ci il, № 7, maddə 590) VII bölməsinin 7.3.8-ci bəndində “Mədəniyyət” sözü “Mədəniyyət və Turizm” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

3. Bu Fərman dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 27 sentyabr 2006-ci il*

**“MƏDƏNİYYƏT HAQQINDA” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
QANUNUNUN TƏTBİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ” AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN 1998-Cİ İL 16 APREL TARİXLİ
VƏ “TARİX VƏ MƏDƏNİYYƏT ABİDƏLƏRİNİN QORUNMASI
HAQQINDA” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI QANUNUNUN
TƏTBİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN 1998-Cİ İL 13 İYUN TARİXLİ FƏRMANLARINA
DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏR EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
FƏRMANI**

“İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 28 fevral tarixli 200 nömrəli Fərmanının 2.2-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Mədəniyyət haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 16 aprel tarixli 698 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998-ci il, №4, maddə 244; 2002-ci il, №1, maddə 14; 2005-ci il, №7, maddə 596; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-ci il 27 sentyabr tarixli 466 nömrəli Fərmani) 2-ci bəndində:

1.1. doqquzuncu abzasın sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvvəz edilsin;

1.2. bəndə aşağıdakı məzmunda onuncu abzas əlavə edilsin:

“həmin Qanunun 36-cı maddəsinin üçüncü hissəsində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanları”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi öz səlahiyyətləri daxilində həyata keçirir.”.

2. “Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 13 iyun tarixli 725 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998-ci il, №6, maddə 386; 2002-ci il, №1, maddə 14; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-ci il 27 sentyabr tarixli 466 nömrəli Fərmani) 2-ci bəndində:

2.1. beşinci abzasda “Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi” sözlərindən

sonra”, öz səlahiyyətləri daxilində Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi” sözləri əlavə edilsin;

2.2. onuncu abzasın sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz edilsin;

2.3. bəndə aşağıdakı məzmunda on birinci abzas əlavə edilsin:

“həmin Qanunun 13-cü maddəsinin birinci hissəsinin birinci cümləsində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanları”nın səlahiyyətlərini və 12-ci maddəsinin ikinci hissəsində, 15-ci maddəsinin ikinci hissəsinin birinci cümləsində, 20-ci maddəsinin birinci və ikinci hissələrində, 21-ci maddəsinin ikinci və üçüncü hissələrində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi öz səlahiyyətləri daxilində həyata keçirir.”.

3. Bu Fərman dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 29 noyabr 2006-ci il*

**“AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT VƏ
TURİZM NAZIRLIYI HAQQINDA ƏSASNAMƏNİN,
NAZIRLIYIN STRUKTURUNUN TƏSDİQ EDİLMƏSİ VƏ
APARATININ İŞÇİLƏRİNİN SAY HƏDDİNİN MÜƏYYƏN
EDİLMƏSİ BARƏDƏ” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN 2006-CI İL 18 APREL TARİXLİ
393 NÖMRƏLİ FƏRMANINDA DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ
HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
FƏRMANI**

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin fəaliyyətini təmin etmək məqsədilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-ci il 18 aprel tarixli 393 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin strukturu”nun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-ci il, №4, maddə 325, №9, maddə 737) 2-ci bəndində “Şəki Atçılıq Turizm Mərkəzi (Respublika Atçılıq və Müasir Beşnövçülük üzrə İxtisaslaşdırılmış Olimpiya Ehtiyatı Uşaq-Gənclər İdman Məktəbinin Şəki filialının əmlakı ilə birlikdə)” sözləri “Respublika Atçılıq Turizm Mərkəzi (Respublika Atçılıq və Müasir Beşnövçülük üzrə İxtisaslaşdırılmış Olimpiya Ehtiyatı Uşaq-Gənclər İdman Məktəbinin Ağdam və Şəki filiallarının əmlakları ilə birlikdə)” sözləri ilə əvəz edilsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.
3. Bu Fərman imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 1 fevral 2007-ci il*

TEATR VƏ TEATR FƏALİYYƏTİ HAQQINDA” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI QANUNUNUN TƏTBİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

“Teatr və teatr fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanunu-nun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiq edilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki, bir ay müddətində:

1.1. qüvvədə olan qanunvericilik aktlarının “Teatr və teatr fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması barədə təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin və müvafiq mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin Qanuna uyğunlaşdırılmasını təmin etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. həmin Qanunun 17.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş teatrlara “akademik” və “milli” statusunun verilməsi qaydasını müəyyən etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.4. həmin Qanunun pozulmasına görə məsuliyyət növlərini müəyyən edən qanunvericilik aktının layihəsini hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.5. öz səlahiyyətləri daxilində “Teatr və teatr fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Müəyyən edilsin ki:

2.1. “Teatr və teatr fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 17.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini həyata keçirir;

2.2. həmin Qanunun 7.2-ci, 17.2-ci, 20.1-ci və 20.4-cü maddələrin-də nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi həyata keçirir.

3. Bu Fərman dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 6 fevral 2007-ci il*

**“AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT VƏ
TURİZM NAZİRLİYİ HAQQINDA ƏSASNAMƏNİN,
NAZİRLİYİN STRUKTURUNUN TƏSDİQ EDİLMƏSİ VƏ
APARATININ İŞÇİLƏRİNİN SAY HƏDDİNİN MÜƏYYƏN
EDİLMƏSİ BARƏDƏ” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN 2006-CI İL 18 APREL TARİXLİ
393 NÖMRƏLİ FƏRMANINDA DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏ
EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
FƏRMANI**

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-ci il 18 aprel tarixli 393 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-ci il, № 4, maddə 325, № 9, maddə 737; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 1 fevral tarixli 519 nömrəli Fərmanı) ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin struktur”nun 2-ci bəndində:

1.1-ci bənndən “Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodiki Mərkəz”, “Muzey İşi üzrə Elmi-Metodiki Mərkəz”, “Mədəniyyət Təhsili üzrə Respublika Elmi-Metodiki Mərkəz” sözləri çıxarılsın;

1.2-ci bəndə “Mədəniyyətşünaslıq üzrə Elmi-Metodiki Mərkəz” sözləri əlavə edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

3. Bu Fərman imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 aprel 2007-ci il*

**“İNÇƏSƏNƏT XADİMLƏRİ ÜÇÜN AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN MÜKAFATLARININ
TƏSİS EDİLMƏSİ HAQQINDA” AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN 2002-Cİ İL 28 MAY
TARİXLİ, 707 NÖMRƏLİ FƏRMANINDA DƏYİŞİKLİKLƏR
EDİLMƏSİ BARƏDƏ**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
FƏRMANI**

Azərbaycan Respublikasının incəsənət xadimlərinə dövlət qayğısının artırılması məqsədilə qərara alıram:

1. “İncəsənət xadimləri üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin mükafatlarının təsis edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 28 may tarixli 707 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002-ci il, № 5, maddə 274, № 7, maddə 404; 2005-ci il, № 3, maddə 168) 1-ci bəndinin ikinci abzasında “iki milyon beş yüz min” sözləri “500” rəqəmi ilə, “yetmiş beş” sözləri “yüz” sözü ilə əvəz edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

3. Bu Fərman imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 10 may 2007-ci il*

YAŞLI VƏ GƏNC NƏSİL YAZICI, RƏSSAM VƏ BƏSTƏKARLARIN YARADICILIQ FƏALİYYƏTİNİ TƏMİN ETMƏK ÜÇÜN XÜSUSİ TƏQAÜD FONDU HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan Yazıçılar Birliyi üzvlərinin yaradıcılıq şəraitinin yaxşılaşdırılması tədbirləri haqqında” 2007-ci il 12 mart tarixli 2023 nömrəli, “Azərbaycan Rəssamlar İttifaqı üzvlərinin yaradıcılıq şəraitinin yaxşılaşdırılması tədbirləri haqqında” 2007-ci il 12 mart tarixli 2024 nömrəli və “Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı üzvlərinin yaradıcılıq şəraitinin yaxşılaşdırılması tədbirləri haqqında” 2007-ci il 12 mart tarixli 2025 nömrəli sərəncamlarının icrasını təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Yaşlı və gənc nəsil yazıçı, rəssam və bəstəkarların yaradıcılıq fəaliyyətini təmin etmək üçün xüsusi təqaüd fondu yaradılsın.
2. Yaşlı və gənc nəsil yazıçı, rəssam və bəstəkarların yaradıcılıq fəaliyyətini təmin etmək üçün xüsusi təqaüd fondu dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına formalasdırılsın və Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin mərkəzləşdirilmiş xərclərində nəzərdə tutulsun.
3. Xüsusi təqaüdün sayı, həcmi və müddəti aşağıdakı kimi müəyyən edilsin:
  - 3.1. yaşlı nəsil üçün ayda 300 (üç yüz) manat olmaqla, bir il müddətinə, yazıçılara - 50 (əlli), rəssamlara - 50 (əlli) və bəstəkarlara - 30 (otuz) xüsusi təqaüd;
  - 3.2. gənc nəsil üçün ayda 200 (iki yüz) manat olmaqla, bir il müddətinə, yazıçılara - 20 (iyirmi), rəssamlara - 20 (iyirmi) və bəstəkarlara - 10 (on) xüsusi təqaüd.
4. “Yaşlı və gənc nəsil yazıçı, rəssam və bəstəkarların yaradıcılıq fəaliyyətini təmin etmək üçün xüsusi təqaüd fondundan istifadə Qaydaları” təsdiq edilsin.
5. Bu Fərman imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 6 avqust 2007-ci il*

**“TURİZM HAQQINDA” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
QANUNUNA DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏR EDİLMƏSİ
BARƏDƏ” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ 2007-Cİ İL
5 İYUN TARİXLİ 374-IIIQD NÖMRƏLİ QANUNUNUN TƏTBİQ
EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
FƏRMANI**

“Turizm haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa dəyişiklik və əlavələr edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2007-ci il 5 iyun tarixli 374-IIIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiq edilməsini təmin etmək məqsədilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki, iki ay müddətində:

1.1. qüvvədə olan qanunvericilik aktlarının “Turizm haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa dəyişiklik və əlavələr edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması barədə təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin və müvafiq mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin Qanuna uyğunlaşdırılmasını təmin etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. “Turizm haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 4-1.3-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş turizm və rekreatiya zonaları haqqında nümunəvi əsasnamə layihəsini hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.4. öz səlahiyyətləri daxilində “Turizm haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa dəyişiklik və əlavələr edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanunundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Müəyyən edilsin ki:

2.1. “Turizm haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 4-1.3-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

2.2. həmin Qanunun 4-1.1-ci maddəsində ikinci halda nəzərdə tutul-

muş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti həyata keçirir;

2.3. həmin Qanunun 4-1.1-ci (birinci halda) və 4-1.2-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi həyata keçirir.

3. Bu Fərman dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 16 avqust 2007-ci il*

**“TARİX VƏ MƏDƏNİYYƏT ABİDƏLƏRİNİN QORUNMASI
HAQQINDA” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
QANUNUNDA DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ BARƏDƏ”
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ 2007-Cİ İL 19 OKTYABR
TARIХЛİ 454-IIIQD NÖMRƏLİ QANUNUNUN
TƏTBİQ EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
FƏRMANI**

“Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2007-ci il 19 oktyabr tarixli 454-IIIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiq edilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki, bir ay müddətində:

1.1. qüvvədə olan qanunvericilik aktlarının “Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması barədə təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin və müvafiq mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin Qanuna uyğunlaşdırılmasını təmin etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. abidə qoruqlarının nümunəvi əsasnaməsini təsdiq etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.4. öz səlahiyyətləri daxilində “Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanunundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. “Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 13 iyun tarixli 725 nömrəli Fermanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998-ci il, № 6, maddə

386; 2002-ci il, № 1, maddə 14; 2006-ci il, № 9, maddə 743, № 11, maddə 943) 2-ci bəndinin:

2.1. ikinci abzasında “Qanununun” sözündən sonra “22-ci maddəsinin birinci hissəsində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti,” sözləri, “24-cü” sözlərindən əvvəl “22-ci maddəsinin ikinci hissəsində,” sözləri əlavə edilsin;

2.2. dördüncü abzasından “22-ci maddəsinin birinci və ikinci hissələrində,” sözləri çıxarılsın.

3. Bu Fərman dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 23 noyabr 2007-ci il*

**“AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ NAZİRLƏR KABİNETİ
YANINDA “İÇƏRİŞƏHƏR” DÖVLƏT TARİX-MEMARLIQ
QORUĞU İDARƏSİNİN ƏSASNAMƏSİNİN, İDARƏNİN
STRUKTURUNUN TƏSDİQ EDİLMƏSİ VƏ APARATININ
İŞÇİLƏRİNİN SAY HƏDDİNİN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ
BARƏDƏ” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN 2007-Cİ İL 16 MAY TARİXLİ 574 NÖMRƏLİ
FƏRMANININ TƏTBİQİ İLƏ BAĞLI AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN BƏZİ FƏRMANLARINA
DƏYİŞİKLİKLƏR VƏ ƏLAVƏLƏR EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
FƏRMANI**

“Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsinin Əsasnaməsinin, idarənin strukturunun təsdiq edilməsi və aparatının işçilərinin say həddinin müəyyən edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 16 may tarixli 574 nömrəli Fermanının icrasını təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. “Reklam haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1997-ci il 24 noyabr tarixli 644 nömrəli Fermanının (Azərbaycan Respublikasının Qanun-vericilik Toplusu, 1998-ci il, № 1, maddə 13; 2001-ci il, № 10, maddə 640; 2002-ci il, № 8, maddə 487; 2005-ci il, № 2, maddə 69) 3-cü bəndinin ikinci abzasında “həyata keçirir” sözləri “və “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu ərazisində Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi həyata keçirirlər” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. “Mədəniyyət haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 16 aprel tarixli 698 nömrəli Fermanının (Azərbaycan Respublikasının Qanun-vericilik Toplusu, 1998-ci il, № 4, maddə 244; 2001-ci il, № 10, maddə 640; 2002-ci il, № 1, maddə 14; 2005-ci il, № 7, maddə 596; 2006-ci il, № 9, maddə 743, № 11, maddə 943) 2-ci bəndində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. doqquzuncu abzasda “Mətbuat və İnformasiya Nazirliyi” sözləri

“Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi” sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2. onuncu abzas aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“həmin Qanunun 17-ci maddəsinin ikinci hissəsində, 34-cü maddəsinin dördüncü hissəsində, 39-cu maddəsinin birinci hissəsinin ikinci cümləsində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini, 14-cü maddəsinin ikinci hissəsində, 19-cu maddəsinin birinci cümləsində, 34-cü maddəsinin üçüncü hissəsinin ikinci cümləsində, 35-ci maddəsinin ikinci hissəsinin ikinci cümləsində, üçüncü və altıncı hissələrinin birinci cümlələrində, 36-ci maddəsinin ikinci hissəsinin üçüncü cümləsində və üçüncü hissəsinin ikinci cümləsində, 37-ci maddəsinin birinci və dördüncü hissələrində, ikinci hissəsinin birinci cümləsində, 38-ci maddəsinin ikinci hissəsində və 48-ci maddəsinin birinci hissəsində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanları”nın səlahiyyətlərini “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu ərazisində Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi həyata keçirir.”.

3. “Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 13 iyun tarixli 725 nömrəli Fermanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998-ci il, № 6, maddə 386; 2002-ci il, № 1, maddə 14; 2006-ci il, № 9, maddə 743, № 11, maddə 943; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 23 noyabr tarixli 667 nömrəli Fermanı) 2-ci bəndinə aşağıdakı əlavə və dəyişiklik edilsin:

3.1. üçüncü abzasda “Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi” sözlərindən sonra “, “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu ərazisində Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi” sözləri əlavə edilsin;

3.2. on birinci abzas aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“həmin Qanunun 1-ci maddəsinin beşinci hissəsində hər iki halda, 12-ci və 13-cü maddələrinin birinci hissələrinin birinci cümlələrində nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanları”nın səlahiyyətlərini, 4-cü maddəsinin altıncı hissəsində, 5-ci və 12-ci maddələrinin ikinci hissələrində, 13-cü maddəsinin birinci və ikinci hissələrinin ikinci cümlələrində, 14-cü maddəsinin birinci və ikinci hissələrində, 15-ci maddəsinin ikinci hissəsinin birinci və ikinci cümlələrində, 16-ci maddəsinin birinci hissəsinin ikinci cümləsində, 17-ci maddəsinin ikinci hissəsində, 18-ci maddəsinin birinci hissəsinin birinci cümləsində, 19-cu maddəsinin üçüncü hissəsinin

ikinci cümləsində, 20-ci maddəsinin birinci və ikinci hissələrində, 21-ci maddəsinin ikinci və üçüncü hissələrində, 23-cü maddəsində, 24-cü maddəsinin ikinci hissəsində, 25-ci maddəsinin birinci hissəsinin birinci və ikinci cümlələrində və üçüncü hissəsinin ikinci cümləsində nəzərdə tutulmuş, “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu ərazisində Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi həyata keçirir.”.

4. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 3 noyabr tarixli 596 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, № 11, maddə 704; 2003-cü il, № 10, maddə 563; 2004-cü il, № 12, maddə 1005; 2005-ci il, № 2, maddə 69) ilə təsdiq edilmiş “Reklam yarımına icazə (razılıq) verilməsi Qaydaları”nın 2.4-cü bəndində “tərəfindən” sözündən sonra “, “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu ərazisində və qoruğa daxil olan abidələrin üzərində isə reklam və digər informasiya xarakterli lövhələr Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi tərəfindən” sözləri əlavə edilsin.

5. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 28 fevral tarixli 200 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 2, maddə 75) ilə təsdiq edilmiş “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu haqqında Əsasnamə”yə aşağıdakı əlavələr və dəyişikliklər edilsin:

5.1. 5-ci bəndə aşağıdakı məzmunda ikinci abzas əlavə edilsin:

“Qoruğun ərazisində yerləşən abidələr və dövlət mülkiyyətində olan, o cümlədən dövlət yaşayış fonduna daxil olan tikililər İdarənin balansındadır.”;

5.2. 16-ci bənddən “Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin razılığı,” sözləri çıxarılsın;

5.3. 17-ci bəndin birinci abzası aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Qoruğun ərazisində arxeoloji qazıntı işləri aparmaq üçün icazə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının rəyi nəzərə alınmaqla İdarə tərəfindən verilir və İdarədə qeydə alınır.”;

5.4. 18-ci bənddə “razılığı” sözü “icazəsi” sözü ilə əvəz edilsin;

5.5. 19-cu bənddə “rəyi əsasında” sözlərindən sonra “İdarənin razılığı və nəzarəti ilə” sözləri əlavə edilsin;

5.6. 20-ci bəndin ikinci cümləsində “razılığı” sözündən sonra “, İdarənin icazəsi və nəzarəti” sözləri əlavə edilsin.

6. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki, bir ay müddətində:

6.1. qüvvədə olan qanunvericilik aktlarının bu Fərmana uyğunlaşdırılması barədə təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

6.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin və müvafiq mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının bu Fərmana uyğunlaşdırılmasını təmin etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

6.3. bu Fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

7. Bu Fərman dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 31 yanvar 2008-ci il*

**“TURİZM VƏ REKREASIYA ZONALARI HAQQINDA
NÜMUNƏVİ ƏSASNAMƏ”NİN TƏSDİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
FƏRMANI**

“Turizm haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa dəyişiklik və əlavələr edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2007-ci il 5 iyun tarixli 374-IIIQD nömrəli Qanununun tətbiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 16 avqust tarixli 615 nömrəli Fərmanının icrasını təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. “Turizm və rekreatiya zonaları haqqında nümunəvi Əsasnamə” təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.
3. Bu Fərman imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 20 iyun 2008-ci il*

**Azərbaycan Respublikası
Prezidentinin 2008-ci il 20 iyun
tarixli Fərmanı ilə
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR**

**TURİZM VƏ REKREASIYA ZONALARI HAQQINDA
NÜMUNƏVİ ƏSASNAMƏ**

1. Ümumi müddəalar

1.1. Turizm və rekreatiya zonaları insanların əyləncəsini, istirahətini, müalicəsini və sağlamlığını təmin edən, müvafiq turizm infrastrukturuna malik olan, xüsusi ekoloji, rekreatiya, tarixi, mədəni əhəmiyyət daşıyan təbiət və mədəniyyət komplekslərinin yerləşdiyi və təbiəti mühafizə, milli və mədəni irsi qoruma, gəncləri vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə etmə, maarifçilik, elmi və digər məqsədlər üçün istifadə olunan, regionların sosial-iqtisadi inkişafına kömək edən və müvafiq idarəetmə qurumlarına malik ərazi-lərdir.

1.2. Turizm və rekreatiya zonaları turizm zonası, rekreatiya zonası və turizm və rekreatiya zonası formalarında yaradıla bilər.

1.3. Turizm və rekreatiya zonalarına Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin daimi istifadəsinə verilmiş torpaqlarla yanaşı, zonanın hüdudları daxilində yerləşən məqsədli təyinatından və hüquqi rejimindən asılı olmayaraq digər dövlət torpaqları, habelə torpaq sahələri üzərində mövcud olan müvafiq hüquqlara xitam verilmədən bələdiyyə mülkiyyətində və xüsusi mülkiyyətdə olan torpaq sahələri də daxil edilə bilər.

1.4. Turizm və rekreatiya zonalarından Azərbaycan Respublikasının mövcud qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş tələblərə əməl etmək şərti ilə istirahət, əyləncə, rekreatiya, turizm fəaliyyəti, təbiətin qorunması, milli-mədəni irsin saxlanması, elmi tədqiqat, təlim-tərbiyə, turizm statistikası və turist xidmətinin keyfiyyətinə nəzarət məqsədləri üçün istifadə edilə bilər.

1.5. Turizm və rekreatiya zonalarında turizm obyektlərinin, təbiət və mədəniyyət komplekslərinin qorunması və bərpası, inkişaf planlarına uyğun infrastrukturun yaradılması zamanı bu Əsasnamədə müəyyən edilmiş tələblərə zidd olmayan digər fəaliyyət növləri də həyata keçirilə bilər.

1.6. Turizm və rekreatiya zonalarının ərazisində turizm və (və ya) rekreatiya xidməti obyektləri, habelə turistlərə göstərilən xidmətlər kompleksinə daxil olan digər xidmət obyektləri Azərbaycan Respublikasının mövcud qanunvericiliyinə uyğun olaraq fəaliyyət göstəirlər.

1.7. Turizm və rekreatiya zonalarının ərazisində yerləşən və üzərindən tədris-məşq, turist cığırlarının və yolların keçdiyi torpaq sahələrinin mülkiyyətçilərinə, istifadəçilərinə və icarəçilərinə Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə uyğun olaraq müvafiq kompensasiya ödənilir.

2. Turizm və rekreatiya zonalarının yaradılmasının məqsədləri

2.0. Turizm və rekreatiya zonalarında aşağıdakılara nail olunmalıdır:

2.0.1. istehlakçıların təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə;

2.0.2. turizm, istirahət və rekreatiya üçün münbit şəraitin yaradılmasına;

2.0.3. turizmin davamlı inkişafının və yerli sosial-iqtisadi layihələrdə turizm və rekreatiya zonalarının iştirakının təmin edilməsi vasitəsilə regionlarda sosial-iqtisadi inkişafa və milli-mədəni irsin saxlanmasına nail olunmasına;

2.0.4. turizmin köməyi ilə tarix və mədəniyyət abidələrinin, nadir təbiət mənzərələrinin, spesifik turist xidməti obyektlərinin, milli-mədəni irsin qorunmasının və təbliğinin təmin edilməsinə;

2.0.5. ətraf mühitin qorunması və ekoloji tarazlığın saxlanmasına şərait yaradan müxtəlif turizm növlərinin yaradılması və təbliğinə;

2.0.6. müvafiq turizm və (və ya) rekreatiya zonasına daxil olan torpaq sahələri üzərində hüquqları olan şəxslərlə razılışdırılaraq beynəlxalq standartlara cavab verən və keyfiyyətli turist xidməti göstərə bilən turizm infrastrukturunun yaradılmasına;

2.0.7. turizm və rekreatiya zonalarının ərazisində rəqabət qabiliyyətli və əhalinin bütün təbəqələrinə turist xidməti göstərə bilən turizm bazarının yaradılmasına;

2.0.8. turizm sahəsində statistikanın, marketinq və digər araşdırmacların aparılmasına;

2.0.9. daxili və xarici sərmayəçilərin (investorların) cəlb edilməsi üçün əlverişli şəraitin yaradılmasına;

2.0.10. turizm bazarının tələbinə uyğun olaraq turizm məhsullarının yaradılması və mövcud olan imkanların genişləndirilməsinə;

2.0.11. turizm və rekreatiya zonalarında turizm xidməti sahəsini yaxşılaşdırmaq məqsədi ilə nəqliyyat, kommunikasiya və informasiya vasitələrinin inkişaf etdirilməsinə;

2.0.12. turizm və rekreatiya zonalarında fəaliyyət göstərən müəssisələrin iştirakı ilə ərazinin sosial-iqtisadi inkişafına istiqamətləndirilmiş layihələrin həyata keçirilməsinə;

2.0.13. turizm və rekreatiya zonalarında yeni iş yerlərinin yaradılması, əhalinin sosial-iqtisadi durumunun yaxşılaşdırılmasına;

2.0.14. turizm və rekreatiya zonaları sahəsində dövlət tənzimlənməsi və nəzarətinin həyata keçirilməsinə.

3. Turizm və rekreatiya zonalarının yaradılması

3.1. Turizm və rekreatiya zonaları bu Əsasnamənin 1-ci bəndində nəzərdə tutulmuş tələblərə uyğun gələn və turizmin müxtəlif növlərinin inkişafi üçün əlverişli olan ərazilərdə Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin təqdimatına əsasən Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə yaradılır.

3.2. Turizm və rekreatiya zonalarına Azərbaycan Respublikasının torpaq qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş aşağıdakı zonalara aid sahələr daxil edilə bilər:

3.2.1. arxeoloji, memarlıq abidələri və onların qalıqları müəyyən olunmuş zonalar;

3.2.2. meşə fondu zonaları;

3.2.3. Xəzər dənizinin (gölünün) Azərbaycan Respublikasına mənsub olan bölməsi (zonası);

3.2.4. dağ zonaları;

3.2.5. qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş hallarda digər ərazilər.

3.3. Turizmin davamlı inkişafını təmin etmək üçün turizm və rekreatiya zonalarına yaxın ərazilərdə istənilən növ turizm və (və ya) rekreatiya üzrə fəaliyyətin həyata keçirilməsi zərurəti yarandıqda, həmin ərazilər hesabına müəyyən olunmuş qaydada turizm və (və ya) rekreatiya zonasının sahəsi genişləndirilə bilər.

4. Turizm və rekreatiya zonalarında tətbiq edilən mühafizə rejiminin xüsusiyyətləri

4.1. Turizm və rekreatiya zonalarında mövcud olan təbiət, tarix-mədəniyyət, şəhərsalma və memarlıq, təsərrüfat xüsusiyyətləri nəzərə alınaraq, qanunvericiliyə uyğun olaraq xüsusi mühafizənin ayrı-ayrı rejimləri tətbiq oluna bilər. Bu fəaliyyət zonalarına aşağıdakılardaxildir:

4.1.1. tarix və mədəniyyət abidələrinə və arxeoloji qazıntırlara aid edilən, xüsusi mühafizə rejimi tətbiq olunan zonalar;

4.1.2. milli parkların və qoruqların ərazisindəki turizm sahələri, təbiət abidələri və məşə örtüyü olan xüsusi mühafizə rejimi tətbiq edilən zonalar;

4.1.3. müalicə və rekreatiya zonaları;

4.1.4. turist bazalarının, qış dağ-xızək düşərgələrinin, istirahət mərkəzlərinin, sanatoriyaların, mehmanxanaların və ona bərabər tutulan yerləşdirmə obyektlərinin fəaliyyət göstərdiyi zonalar, o cümlədən kurortlar.

4.2. Xüsusi mühafizə rejimi tətbiq edilən ərazilər və orada yerləşən obyektlər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə müvafiq qorunan obyektin xarakterinə uyğun mühafizə olunur.

4.3. Turizm və rekreatiya zonalarına istirahət və rekreatiya məqsədləri üçün gələn istehlakçılara həmin zonada təklif olunan bütün növ turist və rekreatiya xidmətindən istifadə etmək imkanı yaradılır.

4.4. Turizm və rekreatiya zonalarında müəyyən olunmuş qaydada elmi tədqiqatlar, mədəni-maarif, vətənpərvərlik ruhunda təlim-tərbiyə və sınaq-təcrübə tədbirləri keçirilə bilər.

4.5. Turizm və rekreatiya zonalarında xüsusi mühafizə rejimini və qaydalarını pozan şəxslər qanunvericiliyə uyğun olaraq məsuliyyət daşıyırlar.

4.6. Turizm və rekreatiya zonalarının ərazisində (bu Əsasnamənin 4.1-ci bəndində nəzərdə tutulmuş bütün fəaliyyət zonalarında) aşağıdakılardan qadağan edilir:

4.6.1. təbiət komplekslərinin, tarix və mədəniyyət abidələrinin, mehmanxana və ona bərabər tutulan yerləşdirmə obyektlərinin təhlükəsizliyini təhdid edən hər hansı bir fəaliyyətin həyata keçirilməsi və ya hərəkətə yol verilməsi;

4.6.2. geoloji kəşfiyyat və faydalı qazıntı işlərinin aparılması;

4.6.3. xüsusi ekoloji təhlükə yaradan kimya sənayesi, metallurgiya, nüvvə energetikası ilə bağlı və bu qəbildən olan digər fəaliyyət növlərinin həyata keçirilməsi;

4.6.4. qanunvericiliyə uyğun olaraq dövlət ehtiyacları üçün zəruri hesab edilən hallar istisna olmaqla, turizm və rekreatiya zonalarının ərazisində Baş inkişaf planında nəzərdə tutulmamış, turizm və ya rekreatiya fəaliyyəti ilə bağlı olmayan bərk örtülü yolların, boru kəmərlərinin, elektrik, neft buruqları və onların infrastrukturunu və digər kommunikasiya xətlərinin çəkilməsi;

4.6.5. turizm və rekreatiya zonalarının ərazisində Cari inkişaf planında nəzərdə tutulmamış və ya zonanın idarəetmə orqanı ilə razılışdırılmamış

yerlərdə təreyəfli yaşayış-istirahət qəsəbələrinin, piyada marşrutların yaradılması, dayanacaqların təşkili, çadırların qurulması və tonqalların yandırılması;

4.6.6. müvafiq fəaliyyət növünə xüsusi razılığı (lisenziyası) olmayan və Baş inkişaf planında nəzərdə tutulmayan mehmanxana və ona bərabər tutulan yerləşdirmə obyektlərinin fəaliyyəti;

4.6.7. ətraf mühitə dəyən ziyanı minimuma endirən müvafiq avadanlıqlarla təchiz olunmayan tikili və obyektlərin istifadə edilməsi;

4.6.8. yerli fauna və flora növlərinə mənfi təsir edən fəaliyyət növləri;

4.6.9. dövlət ekoloji ekspertizasının müsbət rəyi olmadan təsərrüfatda-xili layihələrin həyata keçirilməsi.

4.7. Turizm və rekreativ zonalarında aidiyyəti dövlət orqanının rəyi nəzərə alınmaqla, ərazilərin ekoloji, sanitariya-epidemioloji, elmi, estetik, mədəni, turizm və rekreativ dəyərlərini aşağı sala bilən digər fəaliyyət növləri də qanunvericiliyə uyğun məhdudlaşdırıla və ya qadağan edilə bilər.

5. Turizm və rekreativ zonalarının elmi tədqiqat və marketinq-araşdırma fəaliyyəti

5.1. Turizm və rekreativ zonalarında elmi tədqiqat rekreativ məqsədi ilə istifadə olunan şəraitdə ekoloji, sanitariya-epidemioloji vəziyyətin proqnozlaşdırılmasına, qiymətləndirilməsinə, səciyyəvi, nadir təbiət və şəhərsalma, memarlıq komplekslərinin elmi əsaslandırılmış üsullarla qorunmasına yönəldilir.

5.2. Turizm və rekreativ zonalarında elmi tədqiqatlar Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, elmi tədqiqat institutları, aidiyyəti mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları, turizm, şəhərsalma və memarlıq sahəsində çalışan tədqiqatçılar tərəfindən aparıla bilər.

5.3. Marketinq-araşdırma və proqnozlaşdırma fəaliyyəti ilə bağlı turizm və rekreativ zonasının hər birində turizm informasiya mərkəzləri yaradılır. Həmin mərkəzlər vasitəsilə zonanın turizm və (və ya) rekreativ potensialının öyrənilməsi, turist xidmətlərinin təşviqi həyata keçirilir və turizm-məlumat bazasının yaradılması təşkil olunur.

5.4. Turizm və rekreativ zonalarının rəhbərliyinə turizm və rekreativ zonasının ərazisində yerləşən turist xidməti obyektləri tərəfindən marketinq - araşdırma və proqnozlaşdırma işlərinin aparılması üçün statistik məlumatların verilməsi məcburidir.

6. Turizm və rekreativ zonalarının idarə olunması

6.1. Turizm və rekreatiya zonalarının idarə olunması həmin zonalarda turizm fəaliyyətinə dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsindən, turizm fəaliyyətinin dövlət tənzimlənməsindən, habelə bu fəaliyyətin istiqamətləndirilməsindən ibarətdir və heç bir halda həmin ərazidə mülkiyyət və digər əşya hüquqlarının məhdudlaşdırılmasına yönəldilə bilməz.

6.2. Turizm və rekreatiya zonaları Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən bu Əsasnaməyə və Azərbaycan Respublikasının digər normativ hüquqi aktlarına uyğun olaraq idarə olunur.

6.3. Turizm və rekreatiya zonalarının, o cümlədən ictimai əsaslarla və (və ya) təsərrüfat hesabı prinsipi ilə idarə edilməsi üçün aşağıdakı üsullardan istifadə oluna bilər:

6.3.1. turizm və (və ya) rekreatiya zonasında bilavasitə idarəciliyin tətbiq edilməsi;

6.3.2. turizm və (və ya) rekreatiya zonası Şurasının (bundan sonra - Şura) yaradılması və həmin Şuranın fəaliyyətinin təmin edilməsi;

6.3.3. turizm və (və ya) rekreatiya zonasının idarəetməyə verilməsi.

6.4. Turizm və rekreatiya zonaları bu Əsasnamənin 6.3.1-ci yarımbəndinə uyğun olaraq idarə edildikdə, turizm və rekreatiya zonalarında turizm fəaliyyətinə dövlət nəzarətinin və tənzimlənməsinin həyata keçirilməsi və turizm fəaliyyətinin istiqamətləndirilməsi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət və turizm naziri tərəfindən təsdiq edilmiş Əsasnamə əsasında fəaliyyət göstərən xüsusi struktur vahidi yaradılır. Turizm və (və ya) rekreatiya zonalarını idarə edən müvafiq qurum kommersiya fəaliyyəti ilə məşğul ola bilməz.

6.5. Turizm və rekreatiya zonaları bu Əsasnamənin 6.3.2-ci yarımbəndinə uyğun olaraq idarə edildikdə, müvafiq turizm və (və ya) rekreatiya zonası yaradıldığı gündən Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilmiş müddətdə kollegial orqan olan Şura yaradılır.

6.6. Şuranın tərkibinə aşağıdakı şəxslər daxil edilirlər:

6.6.1. Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin nümayəndələri;

6.6.2. turizm və (və ya) rekreatiya zonasının əhatə etdiyi torpaq sahələrinin yerləşdiyi ərazilər üzrə bələdiyyə nümayəndələri;

6.6.3. zəruri hallarda turizm və (və ya) rekreatiya zonasına daxil olan torpaq sahəsinin mülkiyyətçisi və ya onun nümayəndəsi, mülkiyyətçi döv-

lət olduqda müvafiq dövlət orqanının nümayəndəsi, torpaq sahəsinin əlavə olaraq sahibi, istifadəçisi və ya sərəncamçısı olduqda, həmin şəxslər və ya onların nümayəndəsi;

6.6.4. turizm və (və ya) rekreatiya zonasının inkişafına sərmayə (investisiya) qoymuş şəxslər (belə şəxslər yalnız onların sərmayə qoyuluşu haqqında təklifləri layihə şəklində müvafiq olaraq Şura və Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən təsdiq edildikdən sonra Şurada təmsil olunmaq hüququ qazanırlar).

6.7. Eyni bir şəxsin, habelə dövlət və ya bələdiyyə orqanının bir neçə əsasla Şurada təmsil olunmaq hüququ olduqda, o, bir və ya bir neçə üzvlə təmsil oluna bilər.

6.8. Şura aşağıdakı səlahiyyətlərə malikdir:

6.8.1. turizm və (və ya) rekreatiya zonasının Baş inkişaf planının layihəsinin hazırlanması və Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinə təqdim edilməsi;

6.8.2. turizm və (və ya) rekreatiya zonasının Cari inkişaf planının qəbul edilməsi və həmin planın bir nüsxəsinin Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinə təqdim edilməsi;

6.8.3. potensial sərmayəçilərin (investorların) müvafiq zona üzrə layihələrin həyata keçirilməsinə cəlb edilməsi və sərmayə (investisiya) qoymaq arzusunda olan şəxslərlə danışıqların aparılması;

6.8.4. dövlət və bələdiyyə orqanları, digər müəssisə və təşkilatlarla və ayrı-ayrı sərmayəçilərlə birgə layihələrin hazırlanması və ya təklif olunan layihələrin müzakirəsi;

6.8.5. turizm və (və ya) rekreatiya zonasının pasportunun hazırlanması;

6.8.6. müvafiq turizm və (və ya) rekreatiya zonasında həyata keçirilən fəaliyyətin öz səlahiyyətləri daxilində yoxlanılması və təhlil edilməsi (monitorinq);

6.8.7. müvafiq turizm və (və ya) rekreatiya zonasında həyata keçirilən fəaliyyətlə bağlı məlumatların (o cümlədən monitorinq nəticələrinin) qanunvericiliyin tələbləri nəzərə alınmaqla dərc edilməsi;

6.8.8. turizm və (və ya) rekreatiya zonasında icra orqanları yaradıldıqda, bu orqanlara icrası məcburi olan göstərişlərin verilməsi;

6.8.9. turizm və (və ya) rekreatiya zonasının idarə edilməsi sahəsində müvafiq qayda və təlimatların hazırlanması və Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin təsdiqinə təqdim edilməsi;

6.8.10. zəruri hallarda, turizm və (və ya) rekreatiya zonasında müvafiq layihəni həyata keçirən şəxslə (şəxslərlə) torpaq üzərində hüquqları olan şəxslər arasında müvafiq müqavilənin bağlanmasıın təklif edilməsi;

6.8.11. Şuranın öz təşəbbüsü ilə hazırlanmış layihələr üzrə müsabiqələrin keçirilməsi, maliyyə mənbəyinin tapılması üçün tədbirlərin görülməsi;

6.8.12. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş, eləcə də Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən Şuraya həvalə edilmiş digər səlahiyyətlərin həyata keçirilməsi.

6.9. Zərurət olduqda, Şuranın təklifi əsasında turizm və (və ya) rekreatiya zonasının cari idarə edilməsinin həyata keçirilməsi məqsədilə turizm və (və ya) rekreatiya zonasının icra orqanları yaradıla bilər.

6.10. Şura və turizm və (və ya) rekreatiya zonasının icra orqanları Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilən Əsasnaməyə uyğun fəaliyyət göstərirlər.

6.11. Bu Əsasnamənin 6.3.3-cü yarımbəndinə uyğun olaraq, turizm və rekreatiya zonalarının idarə olunması və inkişaf etdirilməsi, qanunvericiliyə uyğun olaraq müsabiqə keçirilməklə kənar idarəciyə həvalə edilə bilər.

6.12. Bu Əsasnamənin 6.11-ci bəndində nəzərdə tutulmuş halda, Şuranın rəyi əsasında, Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi müvafiq kənar idarəci ilə turizm və (və ya) rekreatiya zonalarının idarə olunmasına və inkişafına dair müqavilə bağlayır. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi kənar idarəçinin fəaliyyətinə nəzarət edir və həmin kənar idarəçinin müvafiq qərarlarını ləğv etmək hüququna malikdir.

6.13. Kənar idarəci turizm və (və ya) rekreatiya zonalarının idarə olunması üçün əqdlər bağlayır, zonada həyata keçirilən fəaliyyətlə bağlı marketinq işini və zonaya daxil olan obyektlərin mühafizəsini təşkil edir, layihələr hazırlayıb Şuraya təqdim edir, sərmayəçiləri zananın inkişafına cəlb edir, qanunvericiliklə qadağan edilməyən səlahiyyətləri zananın idarə olunmasına və inkişafına dair müqaviləyə uyğun həyata keçirir.

7. Baş və Cari inkişaf planları. Turizm və rekreatiya zonasının pasportu

7.1. Baş və Cari inkişaf planları turizm və (və ya) rekreatiya zonalarının inkişafı məqsədi ilə tərtib edilir.

7.2. Baş inkişaf planı müəyyən dövr ərzində ərazinin mövcud potensialına uyğun olaraq turizm və (və ya) rekreatiya zonasının inkişafını, burada tikililərin və qurğuların inşasını və yerləşdirilməsini, avtomobil və digər bərk örtüklü yolların çəkilməsini və zonada əhəmiyyətli dəyişikliklərə sə-

bəb ola bilən digər mühüm işlərin görülməsini nəzərdə tutan, bu Əsasnamənin 7.4-cü bəndi ilə müəyyən edilmiş qaydada təsdiq edilən sənəddir.

7.3. Baş inkişaf planında müvafiq turizm və (və ya) rekreatiya zonasının mövcud potensialına uyğun olaraq aşağıdakı istiqamətlərdə inkişafı nəzərdə tutulmalıdır:

7.3.1. müvafiq standartlara cavab verən turist xidməti (yerləşdirmə, iaşə, nəqliyyat, ekskursiya, təşviqat və məlumatlandırma) infrastrukturunun yaradılması;

7.3.2. turizm bazarının tələbatına uyğun turizm növlərinin yaradılması və genişləndirilməsi;

7.3.3. turizm və (və ya) rekreatiya zonasının inkişafı və idarə edilməsi üçün maliyyə mənbələrinin müəyyən edilməsi və aidiyyəti üzrə sərmayənin (investisiyanın) cəlb olunması;

7.3.4. turistlərin təhlükəsizliyini təmin edən tədbirlərin həyata keçirilməsi;

7.3.5. müasir turizm bazarında rəqabətə davamlılığı təmin edən marketinq siyasetinin qurulması;

7.3.6. turizmin davamlı inkişafını, yerli əhalinin sosial-iqtisadi durumunu və regionlarda yeni iş yerlərinin yaradılmasını təmin edən fəaliyyətin genişləndirilməsi.

7.4. Baş inkişaf planı Şuranın təklifinə əsasən, dövlət proqramlarının və Azərbaycan Respublikasının normativ hüquqi aktlarının turizm sahəsinə dair müddəaları nəzərə alınmaqla, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilir. Baş inkişaf planı 5 illik dövrü əhatə edir.

7.5. Cari inkişaf planı müəyyən dövr ərzində turizm və (və ya) rekreatiya zonasında piyada və mexaniki nəqliyyat vasitələrinin konkret marşrutlarını, cığırların və digər bərk örtüyü olmayan yolların çəkilməsini, yüngül konstruksiyaların və reklam lövhələrinin quraşdırılmasını, onların yerləşdirilməsini və zonada əhəmiyyətli dəyişikliklərə səbəb olmayan digər az əhəmiyyətli işlərin görülməsini nəzərdə tutan, Şura tərəfindən təsdiq edilən sənəddir.

7.6. Cari inkişaf planı 1 illik dövrü əhatə edir. Cari inkişaf planları Baş inkişaf planına uyğun olaraq, Baş inkişaf planının təsdiq edildiyi gündən sonra 3 aydan gec olmayıaraq qəbul edilir.

7.7. Hər bir turizm və (və ya) rekreatiya zonası pasportla təmin edilir. Zonanın pasportunda mövcud turist xidməti obyektlərinin və turizm və (və ya) rekreatiya zonasında yaradılması nəzərdə tutulan obyektlərin yerləşdi-

rilməsi, nəqliyyat yolları, piyada və mexaniki nəqliyyat vasitələrinin marşrutları göstərilməlidir.

7.8. Turizm və (və ya) rekreatiya zonasının pasportu 3 bölmədən ibarət aşağıdakı qaydada tərtib və təsdiq edilir:

7.8.1. birinci bölmə müvafiq turizm və (və ya) rekreatiya zonasında mövcud olan vəziyyəti əks etdirir. Bu bölmənin layihəsi Şura tərəfindən qəbul edilib, Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin təsdiqinə təqdim edilir. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi həmin layihəni təqdim edilmiş məzmunda qəbul edə və ya ona əlavə və dəyişikliklərin edilməsini, o cümlədən müvafiq araşdırmaların aparılmasını təklif edərək, Şuraya geri qaytarara bilər;

7.8.2. ikinci bölmə Baş inkişaf planından, habelə ona əlavə olunan qrafik və digər sənədlərdən ibarətdir;

7.8.3. üçüncü bölmə Cari inkişaf planından və ona əlavə olunan yekun qrafik və digər sənədlərdən ibarətdir. Cari inkişaf planı təsdiq edildikdən sonra inkişaf planları nəzərə alınmaqla, planları əks etdirən yekun qrafik və digər sənədlər (sxemlər, xəritələr, təsvirlər və s.) hazırlanır və Şura tərəfindən təsdiq edilərək müvafiq turizm və (və ya) rekreatiya zonasının pasportuna əlavə edilir;

7.8.4. pasportun yekun redaksiyası bütün əlavə və qoşmalarla birlikdə Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən dövlət qeydiyyatına alınır və zonanın müvafiq məsul şəxsində saxlanılır.

7.9. Pasporta əlavə və dəyişikliklər onun düzəlişlərə məruz qalan hissəsi üçün nəzərdə tutulmuş qaydada tətbiq edilir və pasportun yeni redaksiyası dövlət qeydiyyatına alınır.

8. Turizm və rekreatiya zonalarına dövlət nəzarəti

8.1. Turizm və rekreatiya zonalarına dövlət nəzarətinin məqsədi həmin ərazilərin vəziyyətinə, mühafizəsi, qorunması, bərpası və istifadəsi üzrə tədbirlərin yerinə yetirilməsinə nəzarət etmək, qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydalara və tələblərə əməl olunmasını təmin etməkdir.

8.2. Turizm və rekreatiya zonalarında həyata keçirilən idarəetmə və turizm fəaliyyətinə dövlət nəzarəti Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən həyata keçirilir.

**“TURİZM HAQQINDA” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
QANUNUNA DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏR EDİLMƏSİ
BARƏDƏ” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ 2007-Cİ İL
5 İYUN TARİXLİ 374-IIIQD NÖMRƏLİ QANUNUNUN
TƏTBİQİ İLƏ ƏLAQƏDAR BƏZİ QANUNVERİCİLİK
AKTLARINA DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ HAQQINDA”
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI QANUNUNUN TƏTBİQ
EDİLMƏSİ BARƏDƏ**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
FƏRMANI**

“Turizm haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa dəyişiklik və əlavələr edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2007-ci il 5 iyun tarixli 374-IIIQD nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar bəzə qanunvericilik aktlarına dəyişikliklər edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2008-ci il 2 iyun tarixli 615-IIIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiq edilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki, bir ay müddətində:

1.1. qüvvədə olan qanunvericilik aktlarının “Turizm haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa dəyişiklik və əlavələr edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2007-ci il 5 iyun tarixli 374-IIIQD nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar bəzə qanunvericilik aktlarına dəyişikliklər edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması barədə təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin və müvafiq mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin Qanuna uyğunlaşdırılmasını təmin etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. öz səlahiyyətləri daxilində “Turizm haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa dəyişiklik və əlavələr edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2007-ci il 5 iyun tarixli 374-IIIQD nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar bəzə qanunvericilik aktlarına dəyişikliklər edilməsi haqqın-

da” Azərbaycan Respublikasının Qanunundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aşağıdakı fərmanlarında dəyişikliklər edilsin:

2.1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 4 iyul tarixli 531 nömrəli Fərmani (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, № 7, maddə 468) ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının milli parklarının ümumi Əsasnaməsi”nin 3.1.2-ci, 4.1.3-cü bəndlərində və 4.2-ci bəndində hər iki halda “istirahət (rekreasiya)” sözləri “rekreasiya” sözü ilə əvəz edilsin.

2.2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2003-cü il 23 oktyabr tarixli 975 nömrəli Fərmani (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003-cü il, № 10, maddə 580; 2006-ci il, № 7, maddə 590) ilə təsdiq edilmiş “Radioaktiv xammalın çıxarılması və radioaktiv tullantıların, zərərli maddələrin basdırılması üçün yerin təkindən istifadə olunması Qaydaları”nın 2.4-cü bəndində “meşə və rekreasiya” sözləri “meşə, turizm və rekreasiya” sözləri ilə əvəz edilsin.

2.3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 24 aprel tarixli 57 nömrəli Fərmani (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 4, maddə 237; 2007-ci il, № 11, maddə 1110) ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Hirkan Milli Parkı haqqında Əsasnamə”nin 1.5-ci, 2.1.2-ci, 3.1.3-cü və 3.3-cü bəndlərində “istirahət (rekreasiya)” sözləri “rekreasiya” sözü ilə əvəz edilsin.

2.4. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 3 avqust tarixli 106 nömrəli Fərmani (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 8, maddələr 614, 625; 2005-ci il, № 8, maddə 715; 2007-ci il, № 11, maddə 1110) ilə təsdiq edilmiş:

2.4.1. “Akademik Həsən Əliyev adına Azərbaycan Respublikasının Ordubad Milli Parkı haqqında Əsasnamə”nin 1.6-ci, 2.1.2-ci, 3.1.3-cü bəndlərində və 3.3-cü bəndində hər iki halda “istirahət (rekreasiya)” sözləri “rekreasiya” sözü ilə əvəz edilsin;

2.4.2. “Azərbaycan Respublikasının Şirvan Milli Parkı haqqında Əsasnamə”nin 1.6-ci, 2.1.2-ci, 3.1.3-cü bəndlərində və 3.3-cü bəndində hər iki halda “istirahət (rekreasiya)” sözləri “rekreasiya” sözü ilə əvəz edilsin;

2.4.3. “Azərbaycan Respublikasının Ağgöl Milli Parkı haqqında Əsasnamə”nin 1.6-ci, 2.1.2-ci, 3.1.3-cü bəndlərində və 3.3-cü bəndində hər iki halda “istirahət (rekreasiya)” sözləri “rekreasiya” sözü ilə əvəz edilsin.

2.5. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 23 noyabr tarix-

li 147 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, № 11, maddə 911; 2007-ci il, № 11, maddə 1110) ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Altıağac Milli Parkı haqqında Əsasnamə”nin 1.6-ci, 2.1.2-ci, 3.1.3-cü bəndlərində və 3.3-cü bəndində hər iki halda “istirahət (rekreasiya)” sözləri “rekreasiya” sözü ilə əvəz edilsin.

2.6. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 27 aprel tarixli 227 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, № 4, maddə 302; 2007-ci il, № 11, maddə 1110) ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Abşeron Milli Parkı haqqında Əsasnamə”nin 1.6-ci, 2.1.2-ci, 3.1.3-cü bəndlərində və 3.3-cü bəndində hər iki halda “istirahət (rekreasiya)” sözləri “rekreasiya” sözü ilə əvəz edilsin.

3. Bu Fərman dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 20 iyun 2008-ci il

Sərəncamlar

AZƏRBAYCAN DİLİNDE LATIN QRAFIKASI İLƏ KÜTLƏVİ NƏŞRLƏRİN HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Müstəqil Azərbaycan Respublikasında həyatın müxtəlif sahələrində aparılan islahatlar içərisində latin qrafikalı Azərbaycan əlifbasının bərpa edilməsi böyük tarixi əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin “Dövlət dilinin tətbiqi işinin təkmilləşdirilməsi haqqında” 18 iyun 2001-ci il tarixli və “Azərbaycan əlifbası və Azərbaycan dili gününün qeyd edilməsi haqqında” 9 avqust 2001-ci il tarixli fərmanları ölkənin ictimai-siyasi həyatında mühüm hadisə olmuş və latin qrafikalı Azərbaycan əlifbasına keçidi bütövlükdə təmin etmişdir. Latin qrafikalı Azərbaycan əlifbası artıq həyatımızın bütün sahələrində tam yerini tutmuşdur. Bununla yanaşı Azərbaycan ədəbiyyatı, mədəniyyəti və elminin vaxtı-lə kiril qrafikası ilə çap olunmuş qiymətli nümunələrinin latin qrafikasında yenidən kütləvi şəkildə nəşr olunması günün ən vacib məsələlərindən biri olaraq qalır.

Dövlət müstəqilliyyinin başlıca rəmzlərindən biri sayılan ana dilinə dövlət qayğısının daha da artırılmasını təmin etmək, Azərbaycan ədəbiyyatı, mədəniyyəti və elminin ən gözəl nümunələrini müasir dövrdə təbliğ etmək və gələcək nəsillərə çatdırmaq məqsədilə Azərbaycan dilində əvvəllər kiril qrafikasında çap olunmuş əsərlərin latin qrafikası ilə yenidən nəşrinin kütləvi şəkildə həyata keçirilməsi zərurətini nəzərə alaraq qərara alıram:

1. 2004-cü ildə latin qrafikası ilə ilk mərhələdə çapı nəzərdə tutulan əsərlərin siyahısı təsdiq olunsun (siyahı əlavə olunur).

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti 2004-cü ildə Azərbaycan Respublikasının bütün kütləvi kitabxanalarına və orta tədris müəssisələrindəki kitabxanalara latin qrafikası ilə yenidən çap olunmuş kitabların alınması üçün zəruri vəsaitin ayrılmاسını təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İcra Aparatına tapşırılsın ki,

- Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi, Azərbaycan Yazaçılar Birliyi və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə birlikdə 2005-2008-ci illərdə latin qrafikası

ilə yenidən çapı nəzərdə tutulan əssərlərin siyahısını bir ay müddətində həzırlayıb təsdiq olunmaq üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

- Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini və respublikanın maliyyə qurumları ilə birlikdə müvafiq plan-qrafik tərtib edib latin qrafikası ilə yenidən nəşr olunması nəzərdə tutulan kitabların çapını təmin etsin;

- Azərbaycan Respublikasının aidiyəti qurumları ilə birlikdə yenidən çapı nəzərdə tutulan kitabların mətnlərinin elektron daşıyıcıları və internet vasitələri ilə yayılmasını, latin qrafikasında “Azərbaycan ədəbiyyatının virtual kitabxanası”nın yaradılmasını təmin etsin.

4. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 12 yanvar 2004-cü il*

**Azərbaycan Respublikası
Prezidentinin 12 yanvar 2004-cü il
tarixli 56 nömrəli sərəncamı
ilə TƏSDİQ OLUNMUŞDUR**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI İLƏ 2004-CÜ İLDƏ AZƏRBAYCAN DİLİNDE
LATIN QRAFIKASI İLƏ ÇƏPI NƏZƏRDƏ TUTULAN
ƏSƏRLƏRİN SIYAHISI**

Lügət və ensiklopediyalar:

Azərbaycan dilinin izahlı lügəti

Azərbaycan dilinin orfoqrafiya lügəti

“Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti” ensiklopediyası

Azərbaycanca-ingiliscə lügət

Azərbaycanca-rusca lügət

“Ədəbiyyat və incəsənət” ensiklopediyası

İngiliscə-azərbaycanca lügət

Klassik Azərbaycan ədəbiyyatında işlənən ərəb və fars sözləri lügəti

Rusca-azərbaycanca lügət

Azərbaycan xalq ədəbiyyatı:

Aşıq ədəbiyyatından seçmələr, 3 cilddə

Atalar sözü və məsəllər

Azərbaycan dastanları, 5 cilddə

Azərbaycan folkloru (məktəblilər üçün seçmələr)

Azərbaycan xalq ədəbiyyatından seçmələr (qaravəlli-lər, xalq tamaşaları və oyunlar)

Azərbaycan xalq mahniları (not yazıları ilə), 3 cilddə

Azərbaycan nağılları, 5 cilddə

Bayatılar

Bunu əzbərləməyə dəyər (folklor poeziyasından seçmələr)

Əfsanə, əsatir və rəvayətlər

“Kitabi-Dədə Qorqud”, 3 cilddə
“Koroğlu” dastanı, 2 cilddə
“Qaçaq Nəbi” dastanı
Molla Nəsrəddin lətifələri
Tapmacalar
Klassik və müasir Azərbaycan ədəbiyyatı:
Abbas Səhhət. Əsərlər, 2 cilddə
Abdulla Şaiq. Əsərlər, 3 cilddə
Axundov Süleyman Sani. Seçilmiş əsərlər
Axundzadə Mirzə Fətəli. Əsərlər, 3 cilddə
Almas İldirim. Əsərlər
Anar. Seçilmiş əsərlər
Aşıq Ələsgər. Əsərlər, 2 cilddə
Azərbaycan şeri antologiyası (XIX əsr)
Azərbaycan şeri antologiyası (XX əsr)
Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı antologiyası, 3 cilddə
Azərbaycanın qadın şairləri antologiyası
Azəroğlu Balaş. Əsərlər
Bakıxanov Abbasqulu ağa. Seçilmiş əsərlər
Cabbarzadə Zeynal. Əsərlər
Cabir Novruz. Əsərlər
Cəfər Cabbarlı. Əsərlər, 4 cilddə
Çəmənzəminli Yusif Vəzir. Əsərlər, 3 cilddə
“Dastanı-Əhməd Həramı”
Dilbazi Mirvarid. Əsərlər
Elçin. Seçilmiş əsərlər
Əfəndiyev İlyas. Əsərlər, 3 cilddə
Əhməd Cavad. Əsərlər
Əkrəm Əylisli. Seçilmiş əsərlər
Əlağa Vahid. Əsərlər
Əli Kərim. Əsərlər
Əlibəyli Ənvər. Əsərlər
Əvhədi Marağalı. “Cami-Cəm”
Fədal. “Bəxtiyarnamə”
Fikrət Qoca. Əsərlər
Hacıbəyov Üzeyir. Əsərlər, 2 cilddə
Hadi Məhəmməd. Əsərlər, 2 cilddə

Haqverdiyev Əbdürəhim bəy. Əsərlər, 2 cilddə
Həbib Sahir. Əsərlər
Həmid Nitqi. Əsərlər
Həsənzadə Nəriman. Seçilmiş əsərlər
Hökumə Billuri. Əsərlər
Hüseyn Arif. Əsərlər
Hüseyn Cavid. Əsərlər, 4 cilddə
Hüseyn Mehdi. Əsərlər, 3 cilddə
Hüseynov İsa. Seçilmiş əsərlər
Xaqani Şirvani. Əsərlər
Xəlil Rza. Əsərlər, 2 cilddə
Xətai Şah İsmayıł. Əsərlər, 2 cilddə
İbrahimov Hüseyn. Seçilmiş əsərlər
İbrahimov Mirzə. Əsərlər, 3 cilddə
İmadəddin Nəsimi. Əsərlər, 2 cilddə
Kəsəmənli Nüsrət. Əsərlər
Kişvəri. Əsərlər
Klassik Azərbaycan ədəbiyyatından seçmələr, 3 cilddə
Köçərli Firidun bəy. Əsərlər, 2 cilddə
Kürçaylı Əlağa. Əsərlər
Qabil. Əsərlər
Qasimzadə Qasım. Əsərlər
Qazi Bürhanəddin. “Divan”
Qövsi Təbrizi. Əsərlər
Qul Əli. “Qisseyi-Yusif”
Qutqaşınlı İsmayıł bəy. Əsərlər
Mədinə Gülgün. Əsərlər
Məhəmməd Əmani. Əsərlər
Məhəmməd Füzuli. Əsərlər, 6 cilddə
Məhsəti Gəncəvi. Əsərlər
Məlikzadə İsi. Əsərlər
Məmməd Araz. Əsərlər, 2 cilddə
Məmmədxanlı Ənvər. Seçilmiş əsərlər
Məmmədquluzadə Cəlil. Əsərlər, 4 cilddə
Məsihi. “Vərqa və Gülşə”
Mikayıł Müşfiq. Əsərlər

Mir Cəlal. Əsərlər
Mirzə Ələkbər Sabir. "Hophopnamə"
Natəvan Xurşidbanu. Əsərlər
Nəbatı Seyid Əbülgasim. Əsərlər
Nəbi Xəzri. Əsərlər, 2 cilddə
Nərimanov Nəriman. Seçilmiş əsərlər
Nəsimreddin Tusi. "Əxlaqi-Nasiri"
Nizami Gəncəvi. Əsərlər, 7 cilddə
Ordubadi Məmməd Səid. Seçilmiş əsərlər, 2 cilddə
Osman Sarıvəlli. Əsərlər
Rəfibəyli Nigar. Əsərlər
Rəfiq Zəka. Əsərlər
Rəhimov Süleyman. Seçilmiş əsərlər.
Rəsul Rza. Əsərlər, 5 cilddə
Rüstəmxanlı Sabir. Seçilmiş əsərlər
Sabit Rəhman. Əsərlər, 2 cilddə
Saib Təbrizi. Əsərlər
Səfərli İslam. Əsərlər
Səməd Vurğun. Əsərlər, 5 cilddə
Səmədoğlu Vaqif. Seçilmiş əsərlər
Səmədoğlu Yusif. Əsərlər
Söhrab Tahir. Seçilmiş əsərlər
Süleyman Rüstəm. Əsərlər, 5 cilddə
Şəhriyar Məhəmmədhüseyn. Əsərlər, 2 cilddə
Şıxlı İsmayıł. Əsərlər, 2 cilddə
Şirvani Seyid Əzim. Seçilmiş əsərlər, 3 cilddə
Tofiq Bayram. Əsərlər
Vahabzadə Bəxtiyar. Əsərlər, 2 cilddə
Vaqif Molla Pənah. Əsərlər
Vazeh Mirzə Şəfi. Əsərlər
Vəliyev Əli. Seçilmiş əsərlər
Vəzirov Nəcəf bəy. Seçilmiş əsərlər
Vidadi Molla Vəli. Əsərlər
Zakir Qasım bəy. Əsərlər
Zeynal Xəlil. Əsərlər
Zərdabi Həsən bəy. "Əkinçi"
Dünya ədəbiyyatı:

Andersen Hans Kristian. "Nağıllar"
Aytmatov Çingiz. Əsərlər
Cami Əbdürəhman. Seçilmiş əsərlər
Çexov Anton. Seçilmiş əsərlər
Dante Aligyeri. "İlahi komediya"
Defo Daniel. "Robinzon Kruzo"
Dostoyevski Fyodor. Seçilmiş əsərlər
Düma Aleksandr. Seçilmiş əsərlər
Dünya uşaq ədəbiyyatından seçmələr, 10 cilddə
Ellada qəhrəmanları
Əlişir Nəvai. Seçilmiş əsərlər
Firdovsi Əbülfəsəd. "Şahnamə"
Hafiz Şirazi. Əsərlər
Homer. "İliada", "Odisseya"
Höte Johann Wolfgang. "Faust"
Hüqo Viktor. Seçilmiş əsərlər
Jül Vern. Seçilmiş əsərlər
"Kəlilə və Dimnə"
Lermontov Mixail. Seçilmiş əsərlər
London Cek. Seçilmiş əsərlər
Mark Tven. Seçilmiş əsərlər
Ömər Xəyyam. Rübailər
Puşkin Aleksandr. Seçilmiş əsərlər
Servantes Saavedra. "Don Kixot"
Sədi Şirazi. "Bustan", "Gülüstan"
Stivenson Robert. Seçilmiş əsərlər
Swift Conatan. "Qulliverin səyahəti"
Şekspir Uilyam. Seçilmiş əsərlər
Şiller Fridrix. Seçilmiş əsərlər
Tolstoy Lev. Seçilmiş əsərlər
Yunus İmrə. Əsərlər

AZƏRBAYCAN MİLLİ ENSİKLOPEDİYASININ NƏŞRİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

1976-1987-ci illərdə çap olunmuş “Azərbaycan Sovet Ensiklopediyası” Azərbaycan tarixində bilik və məlumatların bütün sahələrini əhatə edən ilk universal xarakterli fundamental əsər olmuşdur. Büyük elmi potensialın cəlb olunması ilə hazırlanan bu on cildli ensiklopediyanın nəşri Azərbaycanın elmi və mədəni həyatında mühüm hadisəyə çevrilmişdir.

Azərbaycanın öz dövlət müstəqilliyini bərpa etməsi ilə yeni dövrün tələblərinə cavab verən, xalqımızın həyatında baş vermiş mühüm ictimai-siyasi, tarixi, elmi və mədəni hadisələri obyektiv şəkildə əks etdirən yeni ensiklopediyanın hazırlanıb latin qrafikasında nəşr edilməsi zərurəti meydana çıxmışdır. Dövlət əhəmiyyətli bu mühüm işin həyata keçirilməsini təmin etmək məqsədilə qərara alıram:

1. 2004-2008-ci illərdə çoxcildli Azərbaycan Milli Ensiklopediyası nəşr edilsin.

2. “Azərbaycan Ensiklopediyası” nəşriyyat-poligrafiya birliyi Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının tabeçiliyinə verilsin.

3. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti Mahmud Kərim oğlu Kərimov Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının baş redaktoru təyin edilsin.

4. Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının baş redaktoru

- bir ay ərzində ensiklopediyanın redaksiya heyətinin tərkibini və əsasnaməsini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

- ensiklopediyanın hazırlanması və nəşri ilə bağlı maliyyə xərclərinin smetasını iki ay ərzində tərtib edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin;

- üç ay ərzində Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının sözlük layihələrinin hazırlanıb geniş müzakirəyə çıxarılmasını təmin etsin;

- redaksiya heyəti ilə birlikdə Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının yüksək elmi səviyyədə çapa hazırlanmasını təmin etsin;

- 2004-cü ilin sonuna qədər ensiklopediyanın “Azərbaycan Respublikası” adlanan birinci cildinin hazırlanıb latin qrafikasında nəşr olunmasını,

onun mətninin elektron daşıyıcıları və internet vasitələri ilə yayılmasını təmin etsin;

- Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının hazırlanması işlərinin gedişi haqqında Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə müntəzəm məlumat versin.

5. Azərbaycan Respublikasının icra hakimiyyəti orqanlarına, bütün elmi təşkilatlarına və yaradıcılıq birliliklərinə Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının çapa hazırlanmasında iştirak etmək tövsiyə olunsun.

6. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

7. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 12 yanvar 2004-cü il*

C.Ə.İ. HACIYEVİN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDIRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan musiqi sənətinin görkəmli nümayəndəsi, böyük bəstəkar, xalq artisti Cövdət Əhməd İsmayılov oğlu Hacıyevin xatırəsini əbədiləşdirmək məqsədilə qərara alıram:

1. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə tapşırılsın ki:

- Cövdət Hacıyevin Fəxri Xiyabanda qəbirüstü abidəsinin ucaldılmasını təmin etsin;
- Cövdət Hacıyevin Bakı şəhərində yaşıdığı binaya (Xaqani küçəsi, 19/13) xatirə lövhəsinin vurulmasını təmin etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi Bakıdakı musiqi məktəblərindən birinə Cövdət Hacıyevin adını versin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 18 fevral 2004-cü il*

S.Ə. ƏLƏSGƏROVUN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin görkəmli nümayəndəsi xalq artisti Süleyman Əyyub oğlu Ələsgərovun xatirəsini əbədiləşdirmək məqsədilə qərara alıram:

1. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti Süleyman Ələsgərovun yaşadığı binala (Hüsü Hacıyev küçəsi, 23) xatirə lövhəsinin vurulmasını təmin etsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyinə tapşırılsın ki,
  - musiqi məktəblərindən birinə Süleyman Ələsgərovun adını versin;
  - Süleyman Ələsgərovun anadan olmasının 80 illik yubileyinin qeyd olunmasını təmin etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 20 fevral 2004-cü il*

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ELM, MƏDƏNİYYƏT VƏ ƏDƏBİYYAT ÜZRƏ DÖVLƏT MÜKAFAFLARININ TƏSİS EDİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan Respublikasında elm, mədənliyət və ədəbiyyat sahələrində ən yaxşı əsərləri qiymətləndirmək və yaradıcı ziyalıları müasir tələblərə cavab verən yüksək səviyyəli əsərlər yaratmağa təşviq etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Elm, mədənliyət və ədəbiyyat üzrə Dövlət Mükafatları təsis edilsin.
2. Mükafatlara təqdim olunan əsərlərin seçilib müəyyən edilməsi üçün Elm, mədənliyət və ədəbiyyat üzrə Dövlət Mükafatları komissiyası yaradılsın.
3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki,
  - Elm, mədənliyət və ədəbiyyat üzrə Dövlət Mükafatları komissiyasının tərkibi və Əsasnaməsinin layihəsini iki ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;
  - bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.
4. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 3 mart 2004-cü il*

İLYAS ƏFƏNDİYEVİN 90 İLLİK YUBILEYİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi xalq yazıçısı İlyas Məhəmməd oğlu Əfəndiyevin 90 illik yubileyi ilə əlaqədar qərara alıram:

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyinə və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasına tapşırılsın ki, Yazıçılar Birliyi ilə birlikdə İlyas Əfəndiyevin 90 illik yubileyi ilə bağlı lazımı tədbirlər hazırlayıb həyata keçirsinlər.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 24 may 2004-cü il*

**M.H. AVŞAROVUN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ
TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan teatr sənətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Muxtar Həsən oğlu Avşarov “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 27 may 2004-cü il*

**R.A. MİRİŞLİNİN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ TƏLTİF
EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan musiqi sənətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Ramiz Aqil oğlu Mirişli “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 2 iyun 2004-cü il*

M.Ə. BABAYEVİN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin görkəmli nümayəndəsi, xalq artisi Mirzəağa Əbdülcabbar oğlu Babayevin (Mirzə Babayevin) xatirəsini əbədiləşdirmək məqsədilə qərara alıram:

1. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti Mirzə Babayevin yaşadığı binaya (Səməd Vurğun küçəsi, 85) xatırə lövhəsinin vurulmasını və sənətkarın qəbirüstü abidəsinin ucaldılmasını təmin etsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 19 iyul 2004-cü il*

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ALTİAĞAC MİLLİ PARKININ YARADILMASI HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan Respublikasının xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri şəbəkəsinin genişləndirilməsi, Böyük Qafqazın cənub-şərq yamaclarının təbii landşaftlarının qorunub saxlanması. Ekoturizmin inkişaf etdirilməsi məqsədilə və “Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 8-ci və 21-ci maddələrini rəhbər tutaraq qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Xızı və Siyəzən rayonları inzibati ərazilərinin əlavə olunan xəritədə göstərilmiş 11035 hektarlıq sahəsində Azərbaycan Respublikasının Altıağac Milli Parkı yaradılsın.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.
3. Bu sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 31 avqust 2004-cü il*

N.C. ZEYNALOVANIN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDIRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan teatr və kino sənətinin görkəmli nümayəndəsi, xalq artisti Nəsibə Cahangir qızı Zeynalovanın xatırəsinin əbədiləşdirilməsi məqsədi ilə qərara alıram:

1. Bakı şəhər İcra Hakimiyyəti Nəsibə Zeynalovanın yaşadığı binaya (Üzeyir Hacıbəyov küçəsi, 37/43) xatirə lövhəsinin vurulmasını və sənətkarın qəbirüstü abidəsinin ucaldılmasını təmin etsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 1 oktyabr 2004-cü il*

**“AZƏRBAYCAN FOLKLORU NÜMUNƏLƏRİNİN HÜQUQİ
QORUNMASI HAQQINDA” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
QANUNUNUN TƏTBİQİ İLƏ ƏLAQƏDAR AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASININ İNZİBATİ XƏTALAR MƏCƏLLƏSİNƏ
VƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ CİNAYƏT
MƏCƏLLƏSİNƏ ƏLAVƏLƏR EDİLMƏSİ BARƏDƏ”
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI QANUNUNUN TƏTBİQİ İLƏ
ƏLAQƏDAR AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
CİNAYƏT-PROSESSUAL MƏCƏLLƏSİNƏ ƏLAVƏ
EDİLMƏSİ HAQQINDA” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
QANUNUNUN TƏTBİQ EDİLMƏSİ BARƏDƏ**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

“Azərbaycan folkloru nümunələrinin hüquqi qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalar Məcəlləsinə və Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinə əlavələr edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsinə əlavə edil-məsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiq edilməsinə təmin etmək məqsədilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki, bir ay müddətində:

1.1. qüvvədə olan qanunvericilik aktlarının “Azərbaycan folkloru nümunələrinin hüquqi qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalar Məcəlləsinə və Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinə əlavələr edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsinə əlavə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması barədə təkliflərini hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. “Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin və müvafiq mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin Qanu-

na uyğunlaşdırılmasını təmin etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. öz səlahiyyətləri daxilində “Azərbaycan folkloru nümunələrinin hüquqi qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalar Məcəlləsinə və Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinə əlavələr edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsinə əlavə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 5 noyabr 2004-cü il*

**İ. T. RZAYEVİN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ TƏLTİF
EDİLMƏSİİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan musiqi ifaçılığı məktəbinin inkişafındakı xidmətlərinə görə İslam Tapdıq oğlu Rzayev “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 11 noyabr 2004-cü il*

**N.Ə. BABAYEVİN (NƏBİ XƏZRİNİN) “İSTİQLAL” ORDENİ İLƏ
TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafındakı böyük xidmətlərinə görə Nəbi Ələkbər oğlu Babayev (Nəbi Xəzri) “İstiqlal” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 10 dekabr 2004-cü il*

**M.S. QUSMANIN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ TƏLTİF
EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Rusiya-Azərbaycan mədəni əlaqələrinin möhkəmləndirilməsindəki xidmətlərinə görə Mixail Solomonoviç Qusman “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 19 yanvar 2005-ci il*

Ş.Q. AXUNDOVANIN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan musiqi sənətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Şəfiqə Qulam qızı Axundova “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 19 yanvar 2005-ci il*

**Z.U. YAQUBLUYA (ZƏLİMXAN YAQUBA) “XALQ ŞAIİRİ”
FƏXRİ ADININ VERİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan poeziyasının inkişafindakı xidmətlərinə görə Zəlimxan Usub oğlu Yaqubluya (Zəlimxan Yaquba) “Xalq şairi” fəxri adı verilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 19 yanvar 2005-ci il*

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ABŞERON MİLLİ PARKININ YARADILMASI HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan Respublikasının xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri şəbəkəsinin genişləndirilməsi, səciyyəvi, nadir təbiət komplekslərinin və obyektlərinin, xüsusən pərayaqlı heyvanların yeganə nümayəndəsi olan su-itinin təbii vəziyyətdə qorunub saxlanması məqsədi ilə və "Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 8-ci və 21-ci maddələrini rəhbər tutaraq qərara alıram:

1. Bakı şəhəri Əzizbəyov rayonu inzibati ərazisinin əlavə olunan xəri-tədə göstərilmiş 783 hektarlıq sahəsində Azərbaycan Respublikasının Abşeron Milli Parkı yaradılsın.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irə-li gölən məsələləri həll etsin.
3. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 8 fevral 2005-ci il*

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ NAZİRLƏR KABİNETİ YANINDA “İÇƏRİŞƏHƏR” DÖVLƏT TARİX-MEMARLIQ QORUĞU İDARƏSİNİN YARADILMASI HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan xalqının maddi mədəniyyətinin əvəzsiz abidəsi olan İçərişəhəri qoruyub saxlamaq məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Bakı şəhərində İçərişəhər tarix-memarlıq qoruğunun mühafizəsi və bərpası ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında” 2003-cü il 17 fevral tarixli Sərəncamı imzalandıqdan sonra orada tikinti işləri dayandırılmış və şəhərin tarihi simasının qorunması istiqamətində məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilməyə başlanılmışdır. İçərişəhərin uzunmüddətli qorunması, konservasiyası və bərpasının davam etdirilməsi, daha da intensivləşdirilməsi, sistemli xarakter alması onun idarə olunmasının təkmilləşdirilməsini və mərkəzləşdirilməsini tələb edir.

İçərişəhərin Azərbaycan tarixi və mədəniyyəti üçün əhəmiyyətini, qorunub saxlanması və gələcək nəsillərə çatdırılmasının vacibliyini nəzərə alaraq, onun idarə edilməsini təkmilləşdirmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi yaradılsın.

2. “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu Bakı Şəhəri İcra Həkimiyətinin və Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin tabeliyindən çıxarılsın.

3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İcra Aparatına tapşırılsın ki, “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu və onun idarə edilməsi haqqında Əsasnamənin layihəsini 10 gün müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təsdiq edilmək üçün təqdim etsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki, bir ay müddətində:

4.1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsinin strukturunu və işçilərin say həddini müəyyən etsin;

4.2. Bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 10 fevral 2005-ci il*

CABİR NOVRUZUN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDIRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycanın xalq şairi Cabir Novruzun (Cabir Mirzəbəy oğlu Novruzovun) xatirəsini əbədiləşdirmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti Cabir Novruzun yaşadığı binaya (Nəriman Nərimanov prospekti, 11) xatırə lövhəsinin vurulmasını təmin etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə Xızı rayonundakı məktəblərin birinə Cabir Novruzun adının verilməsini təmin etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 28 fevral 2005-ci il*

ÜZEYİR HACİBƏYOVUN 120 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2005-ci ilin sentyabr ayında dahi Azərbaycan bəstəkarı Üzeyir Hacıbəyovun anadan olmasının 120 illiyi tamam olur.

Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin, dramaturgiyasının və publisistikanının inkişafında misilsiz xidmətləri olan Üzeyir Hacıbəyovun 120 illik yubileyinin keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı ilə birlikdə Üzeyir Hacıbəyovun 120 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi və Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti Üzeyir Hacıbəyovun ev-muzeyinin əsaslı təmir olunmasını təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 28 fevral 2005-ci il*

ƏZİM ƏZİMZADƏNİN 125 İLLİK YUBILEYİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2005-ci ilin may ayında müasir Azərbaycan rəssamlıq məktəbinin banisi, görkəmli rəssam Əzim Əzimzadənin anadan olmasının 125 illiyi tamam olur.

Azərbaycan rəssamlığının inkişafında misilsiz xidmətləri olan Əzim Əzimzadənin 125 illik yubileyinin keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi Azərbaycan Rəssamlar İttifaqı ilə birlikdə Əzim Əzimzadənin 125 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 28 mart 2005-ci il*

İNCƏSƏNƏT XADİMLƏRİNƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN MÜKAFTALARININ VERİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

“İncəsənət xadimləri üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin mükafatlarının təsis edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 28 may 2002-ci il tarixli 707 nömrəli Fərmanına (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002-ci il, № 5, maddə 274, № 7, maddə 404; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 16 mart 2005-ci il tarixli 210 nömrəli Fərmani) uyğun olaraq qərara alıram:

1. Səhnə fəaliyyəti ilə bağlı aşağıdakı aparıcı incəsənət xadimlərinə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin mükafatları verilsin:

Abutalibov Şirzad Əsəd oğlu
Ağayev Həsən Vəliqulu oğlu
Atakişiyev Hüseynəğa Ağahüseyn oğlu
Baliyev Yuri Nikolayeviç
Bayramov Rafael Əli oğlu
Bayramova Cəmilə Əsədulla qızı
Bağırov Tamerlan Kamal oğlu
Cəfərov Cavanşir Xəlil oğlu
Cəfərova Bəsti Əli qızı
Dadaşov Rafael Məlik oğlu
Enami Oliya Həsən Əliabbas oğlu
Əhədzadə Elxan Yəhya oğlu
Əhmədov Cəfər Namiq Kamal oğlu
Əhmədov İlham Namiq Kamal oğlu
Əsədov Vaqif Firudin oğlu
Əsədova Məleykə Əlifağa qızı
Əsgərov Əli Rəhim oğlu
Əsgərov Xidayət Məmməd oğlu
Əsgərov İlham Təvəkkül oğlu
Əliyeva Büyükxanım Həsənbala qızı

Əliyeva Kübrəbəyim Ağa qızı
Əliyeva Lətifə Cahandar qızı
Əliyeva Mədinə Vaqif qızı
Əlizadə Rəhman Balarza oğlu
Əyyubova Mələkxanım Yadigar qızı
Göyçayev Teymur Ənvər oğlu
Hacıelibəyov Nazim Ənvər oğlu
Haşimova Şahnaz Həsən qızı
Həşimzadə Xanlar Allahverdi oğlu
Hüseynov Ələkbər Adıgözəl oğlu
Hüseynov Xəlil Ərrəhman oğlu
Xanızadə Bəxtiyar Oqtay oğlu
İbrahimov Mənsum İsrafil oğlu
İmanova Gülbaci Əliəkbər qızı
İsgəndərov Saqif Sarı oğlu
İsgəndərova Sənubər Sabir qızı
İsmayılov Qurban İbrahim oğlu
İsmayılova Elmira Məmiş qızı
İsmayılova Səkinə Qulu qızı
Kərimova Qərinə Rəhim qızı
Qafarova Xanım Əbdülqafar qızı
Qasımov Şəmsəddin Mustafa oğlu
Qasımovaya Aidə Ələkbər qızı
Qəribova Nargilə Dursun qızı
Quliyev Arif Əli oğlu
Quliyev Nurəddin Əzulla oğlu
Quliyev Şahlar Həsənağa oğlu
Qurbanova Pərvanə Yaqub qızı
Mahmudova Fatma Yaqub qızı
Məhərrəmov Məbud Əliəsgər oğlu
Məmmədov Azad Əşrəf oğlu
Məmmədov Sabir Novruz oğlu
Məmmədova Gülyanaq Zakir qızı
Məmmədova Gülyaz Zakir qızı
Məmmədova Məryəm Eyvaz qızı
Mirqasimova Ayan Oqtay qızı
Mirzəyev Azər Əlibaba oğlu
Muradova Təranə Hüseyn qızı

Mustafayeva Laləzar Bəşir qızı
Mütəllimova Firəngiz Bəhər qızı
Nərimanova Zemfira Əli qızı
Nəsirova Hicran Fətəli qızı
Novruzov Ramiz Qəvvam oğlu
Osmanov Bəhram Məcid oğlu
Paşayev Ağaverdi Ağa Əli oğlu
Poladov Əkrəm Nicat oğlu
Ramazanova Yasəmən Allahverdi qızı
Salmanlı Ağaxan Əli oğlu
Salmanova Gülnar Əlifağa qızı
Səfərova Afaq Bəşir qızı
Süleymanov Məzahir Həbulla oğlu
Tağızadə İranə Tofiq qızı
Teymurova Nəzakət Xosrov qızı
Yusupova Şükufə Mühəddin qızı
Zəkiyeva Mehriban Mürvət qızı

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

3. “İncəsənət xadimlərinə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin mükafatlarının verilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 5 iyul 2003-cü il tarixli 1300 nömrəli Sərəncamı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003-cü il, №7, maddə 383) qüvvədən düşmüş hesab edilsin.

4. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 1 aprel 2005-ci il*

BAKİ ŞƏHƏRİNĐƏ MUĞAM MƏRKƏZİNİN YARADILMASI HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Muğam Azərbaycan xalqının mədəni-mənəvi irlisinin möhtəşəm abidəsidir. Azərbaycan musiqisini zəngin fəlsəfi və ədəbi zəmində təşəkkül tapmış muğamsız təsəvvür etmək mümkün deyildir. Klassik ədəbiyyat nümunələri ilə üzvi surətdə vəhdət təşkil edərək, sintetik sənət növü kimi meydana çıxan muğamların Azərbaycan musiqisinin inkişafında rolü böyükdür. Bəstəkarlarımızın daimi ilham mənbəyi olmuş muğamlar bir çox simfonik əsərlərin yaradılmasına təkan vermişdir. Təsadüfi deyildir ki, Azərbaycan bəstəkarlarının qələmindən çıxan simfonik muğamlar dünyanın hər yerində maraqla qarşılanır. Azərbaycan muğamının bəşər mədəniyyətinin nadir inciləri ilə bir sıradı YUNESKO-nun Dünya İrs Siyahısına daxil edilməsi bütövlükdə onun nə dərəcədə unikal sənət növü olduğunu təsdiq edir.

Azərbaycanda muğam sənətinin təbliği və tədqiqi işini təkmilləşdirmək, bu sənətə qayğıını daha da artırmaq məqsədi ilə qərara alıram:

1. Bakı şəhərində Muğam mərkəzi yaradılsın.

2. Bakı Şəhəri İcra Hakimiyyəti on gün ərzində Muğam mərkəzinin inşası üçün müvafiq yer ayrılmış ilə bağlı təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 6 aprel 2005-ci il*

Z.M. HƏMZƏYEVANIN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycanın xalq artisti Zəroş Mirzəbağır qızı Həmzəyevanın xatirəsini əbədiləşdirmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Bakı Şəhəri İcra Hakimiyyəti Zəroş Mirzəbağır qızı Həmzəyevanın yaşadığı binaya (Ziya Bünyadov prospekti, 28 b) xatirə lövhəsinin vurulmasını və Fəxri xiyabanda qəbirüstü abidəsinin tikilməsini təmin etsin.
2. Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti Naxçıvan şəhərindəki küçələrdən birinə Zəroş Mirzəbağır qızı Həmzəyevanın adının verilməsini və onun yaşadığı binaya (Heydər Əliyev prospekti, 58) xatirə lövhəsinin vurulmasını təmin etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 25 aprel 2005-ci il*

M.M. İBRAHİMBƏYOVUN “İSTİQLAL” ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafındakı böyük xidmətlərinə görə Maqsud Məmmədibrahim oğlu İbrahimbəyov “İstiqlal” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 10 may 2005-ci il*

M.P. DİLBAZİNİN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycanın xalq şairi Mirvarid Dilbazinin (Mirvarid Paşa qızı Dilbazinin) xatırəsini əbədiləşdirmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə tapşırılsın ki:
  - Mirvarid Dilbazinin yaşadığı binaya (Hüsü Hacıyev küçəsi, 1) xatirə lövhəsinin vurulmasını təmin etsin;
  - Bakı şəhərindəki küçələrdən birinə Mirvarid Dilbazinin adının verilməsini təmin etsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə Qazax rayonundakı məktəblərin birinə Mirvarid Dilbazinin adının verilməsini təmin etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 12 may 2005-ci il*

**Z.G. ƏHMƏDBƏYOVUN XATİRƏSİNİN
ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Görkəmli Azərbaycan memarı Zivərbəy Gəraybəy oğlu Əhmədbəyovun xatırəsini əbədiləşdirmək məqsədi ilə qərara alıram:

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə tapşırılsın ki, Azərbaycan Memarlar İttifaqı ilə birlikdə Bakı şəhərində Zivərbəy Gəraybəy oğlu Əhmədbəyovun büstünün qoyulmasını təmin etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 11 iyul 2005-ci il*

**T.İ. ƏFƏNDİYEVİN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ TƏLTİF
EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Timuçin İlyas oğlu Əfəndiyev “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 12 iyul 2005-ci il*

AZƏRBAYCAN YAZIÇILAR BİRLİYİ ÜZVLƏRİNİN TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan ədəbiyyatı və mədəniyyətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Yaziçilar Birliyinin aşağıdakı üzvlərinə Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

“Xalq yazıçısı” fəxri adı

Abdullayev Çingiz Akif oğlu

Abdullayev Gülhüseyn Hüseyn oğlu (Gülhüseyn Hüseynoğlu)

“Xalq şairi” fəxri adı

Həsənzadə Nəriman Əliməmməd oğlu

Rüstəmxanlı Sabir Xudu oğlu

“Əməkdar incəsənət xadimi” fəxri adı

Cəfərov Ayaz Rza oğlu (Ayaz Vəfəli)

Əliyev Çingiz Əli oğlu (Çingiz Əlioğlu)

Hüseynov Rafael Baba oğlu

Məmmədsalahlı Ələkbər Baba oğlu (Ələkbər Salahzadə)

Vəliyeva Afaq Məsud qızı (Afaq Məsud)

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 12 iyul 2005-ci il*

**V.Z. ADIGÖZƏLOVUN “İSTİQLAL” ORDENİ İLƏ
TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafındakı böyük xidmətlərinə görə Vasif Zülfüqar oğlu Adıgözəlov “İstiqlal” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 27 iyul 2005-ci il*

AZƏRBAYCAN KİNO XADİMLƏRİNƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan kinematoqrafiyasının inkişafindakı xidmətlərinə görə aşağıdakı kino xadimlərinə Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

“Xalq artisti” fəxri adı

Muradov Xamis Bəkir oğlu
Mustafayev Vaqif Behbud oğlu
Ömərova Həmidə Məmməd qızı
Yusupova Şükufə Mühəddin qızı

“Əməkdar incəsənət xadimi” fəxri adı

Dadaşov Aydin Ərşad oğlu
Əliyev Fikrət Bala-Ağa oğlu
Kazımov Aydin Ələsgər oğlu
Quliyev Cəmil Elşad oğlu
Quliyev Rafiq Səfər oğlu
Məsimov Baba Vəzir oğlu (Baba Vəziroğlu)
Muradov Ələkbər Yunus oğlu
Şərifov Şərif İsmayıł oğlu

“Əməkdar artist” fəxri adı

İsgəndərov Ötkəm Ağasəf oğlu
Süleymanlı Şamil Kamran oğlu
“Əməkdar mədəniyyət işçisi” fəxri adı
Dostuyev Məmməd Qənimət oğlu
Əliyev Nadir Məmmədağa oğlu
Hüseynov Rəhman İsmayıł oğlu
İsgəndərov Marat Mikayıł oğlu
Qulamov Adil Kərim oğlu
Məmmədov Əbülfəz Heydər oğlu

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 1 avqust 2005-ci il*

İSLAM KONFRANSI TƏŞKİLATINA ÜZV OLAN ÖLKƏLƏRİN TURİZM NAZIRLƏRİNİN BEŞİNCİ KONFRANSININ BAKI ŞƏHƏRİNDƏ KEÇİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan Respublikası dünya birliyinin bərabərhüquqlu üzvü kimi irimiqyaslı mühüm layihələrin həyata keçirilməsində bir sıra beynəlxalq təşkilatlarla uğurla əməkdaşlıq edir. Belə təşkilatlardan biri olan İslam Konfransı Təşkilatı ilə səmərəli əlaqələrin qurulması bu təşkilata üzv ölkələr arasında Azərbaycanın nüfuzunun artmasına, qarşılıqlı etimadın güclənməsinə təkan vermişdir. İslam Konfransı Təşkilatına üzv olan ölkələrin turizm nazirlərinin cari ilin 28-30 may tarixlərində Seneqalın paytaxtı Dakar şəhərində keçirilmiş dördüncü konfransında növbəti beşinci konfransın Bakı şəhərində keçirilməsi təklifi irəli sürülmüşdür.

İslam Konfransı Təşkilatı ilə əməkdaşlığın Azərbaycan Respublikası üçün mühüm əhəmiyyətini nəzərə alaraq qərara alıram:

1. İslam Konfransı Təşkilatına üzv ölkələrin turizm nazirlərinin beşinci konfransı 2006-ci ilin sentyabr ayında Bakı şəhərində keçirilsin.

2. Konfransın hazırlanması və keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə aşağıdakı tərkibdə Təşkilat Komitəsi yaradılsın:

Təşkilat Komitəsinin sədri

Artur Rasizadə Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Təşkilat Komitəsinin sədr müavini

Əbülfəs Qarayev Azərbaycan Respublikasının gənclər, idman və turizm naziri

Təşkilat Komitəsinin üzvləri

Elmar Məmmədyarov - Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri

Fərhad Əliyev - Azərbaycan Respublikasının iqtisadi inkişaf naziri

Ziya Məmmədov - Azərbaycan Respublikasının nəqliyyat naziri

Polad Bülbüloğlu - Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri

Kəmaləddin Heydərov - Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri

Cahangir Əsgərov - "Azərbaycan Hava Yolları" Dövlət Konserninin

baş direktoru və Allahşükür Paşazadə - Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri

3. Təşkilat Komitəsi konfransın keçirilməsi ilə bağlı müvafiq tədbirlər planı hazırlanın və onun yerinə yetirilməsini təmin etsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

5. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 15 sentyabr 2005-ci il*

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT XADİMLƏRİNƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafindakı xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslərə Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

“Xalq artisti” fəxri adı

Abdullayev Rasi Mahmud oğlu
Ağamalızadə Müzəffər Məmmədibrahim oğlu
Astaxin Vitali Vladimiroviç
Bayramova Aygün Əliqulu qızı
Cəfərov Cavanşir Xəlil oğlu
Dadaşov Fəxrəddin Əlisahib oğlu
Əliyev Tofiq Əliheydər oğlu
Göyçayev Teymur Ənvər oğlu
İbrahimov Mənsum İsrafil oğlu
İbrahimova Sevda Mirzə qızı
İbrahimova Şəhla İbrahim qızı
İmanova Gülbacı Əli Əkbər qızı
İsgəndərov Eldar Hüseyn oğlu
Kərimi Siyavuş Əşrəf oğlu
Qreçko Oleq Nikolayeviç
Quliyev Şahlar Həsənağa oğlu
Məmmədov Nəriman Həbib oğlu
Mirzəyev Musa Abdulla oğlu
Mustafayev Teymur Ağaxan oğlu
Müslümov Möhlət Xanəli oğlu
Səmədov Şükür Hacıbala oğlu
Teymurova Nəzakət Xosrov qızı

“Əməkdar incəsənət xadimi” fəxri adı

Dadaşov Ağadadaş Hacıbala oğlu
Dadaşov Azər İsmayıł oğlu

Hacıyeva Sevil İnşalla qızı
Qarayeva Bilqeyis Mir Əbdül Qəni qızı
Qasimova Ruhəngiz Nağı qızı
Quliyev Hafiz Məhərrəm oğlu
Mansurov Eldar Bəhram oğlu
Paşayev Ağaverdi Ağa Əli oğlu
Yaqubova Tahirə Əhəd qızı

“Əməkdar artist” fəxri adı

Abdullayev Ağasəlim Sahib oğlu
Adıgözəlzadə Murad Zöhrab oğlu
Babayeva Töhfə Ağəli qızı
Əhmədov Cavanşir Habil oğlu
Əliyev Sabir Məhərrəm oğlu
Əliyeva Gülüstan Həsən qızı
Hüseynov Murad Fərid oğlu
Mansurov Elxan Bəhram oğlu
Məmmədov Fehruz Əmirxan oğlu
Mustafayev Arzu Əhməd oğlu
Nəbiyev Zabit Gülxan oğlu

“Əməkdar mədəniyyət işçisi” fəxri adı

Ağayev Əlihüseyn Hacıbaba oğlu
Əliyev Əli Mürvət oğlu

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 16 sentyabr 2005-ci il*

MÜSLÜM MAQOMAYEVİN 120 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2005-ci ildə görkəmli Azərbaycan bəstəkarı Müslüm Maqomayevin anadan olmasının 120 illiyi tamam olur.

Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafında böyük xidmətləri olan Müslüm Maqomayevin 120 illik yubileyinin keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı ilə birlikdə Müslüm Maqomayevin 120 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 20 sentyabr 2005-ci il*

**S.B. QƏDİMOVANIN XATİRƏSİNİN
ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycanın xalq artisti Sara Bəbiş qızı Qədimovanın xatirəsini əbədiləşdirmək məqsədi ilə qərara alıram:

Bakı Şəhəri İcra Hakimiyyəti Sara Qədimovanın yaşadığı binaya (Xanəni küçəsi, ev 26/32) xatırə lövhəsinin vurulmasını, Fəxri xiyabanda qəbirüstü abidəsinin tikilməsini və Bakı şəhərindəki küçələrdən birinə onun adının verilməsini təmin etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 28 sentyabr 2005-ci il*

K.M. ƏLİYEVİN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycanın xalq rəssamı Kamil Müseyib oğlu Əliyevin xatirəsini əbədiləşdirmək məqsədi ilə qərara alıram:

Bakı Şəhəri İcra Hakimiyyəti Kamil Müseyib oğlu Əliyevin yaşadığı binaya (Qüllə küçəsi, 18) xatirə lövhəsinin vurulmasını və Fəxri xiyabanda qəbirüstü abidəsinin tikilməsini təmin etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 19 oktyabr 2005-ci il*

B.B. ƏLİYEVİN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycanın xalq rəssamı Baba Balababa oğlu Əliyevin xatirəsini əbədiləşdirmək məqsədi ilə qərara alıram:

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti Baba Balababa oğlu Əliyevin yaşadığı binaya (Zirə qəsəbəsi, III Maqomayev döngəsi, 3) xatırə lövhəsinin vurulmasını təmin etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 28 noyabr 2005-ci il*

**N.Q. ƏBDÜRRƏHMANOVUN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ
TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan təsviri sənətinin inkişafindakı xidmətlərinə görə Nadir Qəmbər oğlu Əbdürrəhmanov “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 9 dekabr 2005-ci il*

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI DÖVLƏT ARXİVLƏRİ
ƏMƏKDAŞLARINA “ƏMƏKDAR MƏDƏNİYYƏT İŞÇİSİ”
FƏXRİ ADININ VERİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycanda arxiv işinin inkişafındakı xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslərə “Əməkdar mədəniyyət işçisi” fəxri adı verilsin:

Ağayev Kamal Baxşəli oğlu
Aslanova Fəridə Əjdər qızı
Babayeva Sima Kərim qızı
Balayeva Zəminə Məmməd qızı
Cəfərov Fəxrəddin Adil oğlu
Əliyeva Sevil Salahovna
Haşimov Şahsuvar Qaraş oğlu
Mədətov Həsənxan Əlixan oğlu
Məmmədov Bəkir Şükür oğlu
Məmmədova Zümrüt Kamal qızı
Müzəffərov Şirin Müzəffər oğlu
Oleynikova Svetlana Trofimovna
Teymurov Maarif Abi oğlu

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 22 dekabr 2005-ci il*

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI DÖVLƏT ARXİVLƏRİ VƏMƏKDAŞLARININ “TƏRƏQQİ” MEDALI İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycanda arxiv işinin inkişafındakı xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslər “Tərəqqi” medalı ilə təltif edilsinlər:

Axundov Arif Nəcməddinoviç
Beydullayev Əflatun Beydulla oğlu
Bədirova Aza Füzuli qızı
Cəfərova Xədicə Cəfər qızı
Əhmədov Eduard Paşa oğlu
Ələsgərova Sona Dərgah qızı
Əliyev Yüzbaşı Vəli oğlu
Filimonova Emma Mixaylovna
İsmayılova Mariya Çıraqqulu qızı
Qabarayeva Misurat Rojdenovna
Seyidov Mirəli Mirqasim oğlu
Süleymanova Nərgiz Məmmədəli qızı
Uxova Tatyana Pavlovna

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 22 dekabr 2005-ci il*

**N.K. ƏLİYEVƏ “XALQ RƏSSAMI” FƏXRİ ADININ
VERİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan təsviri sənətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Natiq Kamal oğlu Əliyevə “Xalq rəssamı” fəxri adı verilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 28 dekabr 2005-ci il*

**C.Q. HÜSEYNOVA “XALQ RƏSSAMI” FƏXRİ
ADININ VERİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan təsviri sənətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Cəlil Qafar oğlu Hüseynova “Xalq rəssamı” fəxri adı verilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 28 dekabr 2005-ci il*

MOLLA NƏSRƏDDİN JURNALININ 100 İLLİK YUBILEYİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2006-ci ilin aprel ayında ilk Azərbaycan satirik jurnalı “Molla Nəsrəddin” in birinci nömrəsinin işıq üzü görməsinin 100 illiyi tamam olur.

Görkəmli yazıçı Cəlil Məmmədquluzadənin təşəbbüsü, redaktorluğu və naşirliyi ilə fəaliyyətə başlayan “Molla Nəsrəddin” xüsusi ədəbi məktəb yaratmış, milli mətbuatımızın inkişafının qızıl səhifələrini yazmışdır. Xalq humorundan, klassik Azərbaycan ədəbi və dünya bədii-publisist irsinin ənənələrindən məharətlə bəhrələnərək publisistikamızı janr, üslub baxımından zənginləşdirən jurnal yalnız Azərbaycanın deyil, eləcə də Yaxın Şərqi ölkələrinin ədəbiyyatlarında demokratik meyillərin güclənməsinə misilsiz təsir göstərmişdir.

Mədəni həyatımızın və ədəbi-ictimai fikrimizin inkişafındakı müstəsna yerini, milli özünüdərkin bərqərar olmasında böyük əhəmiyyətini nəzərə alaraq, “Molla Nəsrəddin” jurnalının 100 illik yubileyinin respublikada layiqincə qeyd olunmasını təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi Azərbaycan Yazıçılar Birliyi ilə birlikdə “Molla Nəsrəddin” jurnalının 100 illik yubileyinə, eləcə də XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafına töhfələr vermiş digər maarifçi mətbuat orqanlarına həsr olunmuş tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 23 yanvar 2006-ci il*

**Ə.M. QARAYEVİN AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM NAZİRİ TƏYİN EDİLMƏSİ
HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 5-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

1. Əbülfəz Mürsəl oğlu Qarayev Azərbaycan Respublikasının mədənİyyət və turizm naziri təyin edilsin.

2. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 yanvar 2006-cı il.*

SƏMƏD VURĞUNUN 100 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2006-cı ilin mart ayında Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafında müstəsna xidmətlər göstərmiş görkəmli şair Səməd Vurğunun (Səməd Yusif oğlu Vəkilovun) anadan olmasının 100 illiyi tamam olur.

Səməd Vurğunun yaradıcılığı XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixinin ən parlaq və təkrarsız səhifələrindən birini təşkil edir. Müasir Azərbaycan dilinin və ədəbiyyatının zənginləşməsində böyük rol oynamış sənətkarın bədii irsi mədəniyyətimizin inkişafında bütövlükdə yeni mərhələ olmuşdur. Azərbaycan Elmlər Akademiyasının ilk akademiklərindən biri olan Səməd Vurğunun görkəmli ictimai-siyasi xadim kimi xidmətləri də təqdirəlayıqdır.

Azərbaycanın xalq şairi Səməd Vurğunun 100 illik yubileyinin layiqincə keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi Azərbaycan Yazıçılar Birliyi ilə birlikdə Səməd Vurğunun 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 6 fevral 2006-ci il*

SÜLEYMAN RÜSTƏMİN 100 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2006-cı ilin mart ayında görkəmli Azərbaycan şairi Süleyman Rüstəmin (Süleyman Əliabbas oğlu Rüstəmzadənin) anadan olmasının 100 illiyi tamam olur.

Süleyman Rüstəmin adı Azərbaycan ədəbiyyatına poeziyamızın klassik ənənələrinin parlaq davamçısı və bu ənənələri novator axtarışları ilə zənginləşdirən sənətkar kimi əbədi daxil olmuşdur. Şairin yaradıcılığında mühüm yer tutan Cənub mövzusunda yazdığı əsərlər XX əsr Azərbaycan şeirinin incilərindən sayılır. Sənət aləminin çox nüfuzlu simalarından biri olmuş Süleyman Rüstəm, eyni zamanda, ictimai-siyasi xadim kimi tanınmışdır.

Azərbaycanın xalıq şairi Süleyman Rüstəmin 100 illik yubileyinin la-yiqincə keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Azərbaycan Yazıçılar Birliyi ilə birlikdə Süleyman Rüstəmin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 6 fevral 2006-ci il*

**T.R. MEHDİYEVİN AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM NAZİRİNİN MÜAVİNİ
TƏYİN EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Teymur Ramiz oğlu Mehdiyev Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət və turizm nazirinin müavini təyin edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 7 fevral 2006-ci il*

**S. Y. MƏMMƏDƏLİYEVANIN AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM
NAZİRİNİN MÜAVİNİ TƏYİN EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Sevda Yusuf qızı Məmmədəliyeva Azərbaycan Respublikasının mədənİyyət və turizm nazirinin müavini təyin edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 7 fevral 2006-ci il*

**Ə.M. VƏLİYEVİN AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM NAZİRİNİN MÜAVİNİ
TƏYİN EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Ədalət Məqsəd oğlu Vəliyev Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət və turizm nazirinin müavini təyin edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 7 fevral 2006-ci il*

**Ə.Q. QƏDİROVUN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ
TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan teatr sənətinin inkişafindakı xidmətlərinə görə Əliabbas Qulu oğlu Qədirov “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 13 fevral 2006-ci il*

“BAKİ ŞƏHƏRİNİN QƏSƏBƏLƏRİNİN SOSİAL-İQTİSADI INKİŞAFININ SÜRƏTLƏNDİRİLMƏSİNƏ DAİR TƏDBİRLƏR PROQRAMI”NIN TƏSDİQ EDİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 11 fevral tarixli 24 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafi Dövlət Proqramı (2004-2008-ci illər)” ölkənin bütün regionlarında məqsədyönlü şəkildə ardıcıl həyata keçirilir. Bu proqram çərçivəsində qısa müddətdə regionların sosial-iqtisadi həyatında köklü dəyişikliklər baş vermiş, rayonların infrastrukturları yenidən qurulmuş, qəsəbə və kəndlərdə təhsil, mədəniyyət, səhiyyə, idman və digər sosialyönümlü obyektlərin inşası və əsaslı təmiri həyata keçirilmiş, əhalinin məşğulluğu təmin edilmişdir. Bütün bunlar regionlarda davamlı və dinamik inkişafı təmin etməklə bərabər, həm də əhalinin həyat səviyyəsinin keyfiyyətcə yüksəlməsinə səbəb olmuşdur.

Bu müddətdə ayrıca qəbul olunmuş müxtəlif proqramlar çərçivəsində Bakı şəhəri sürətlə inkişaf etmiş, onun infrastrukturları yeniləşdirilmiş, əhalinin qaz, elektrik, su və istilik təminatı yaxşılaşdırılmış, yeni yollar salınmış və ya təmir edilmiş, şəhər abadlaşdırılmış, tikinti - quruculuq işləri vüsət almış, yüz minlərlə iş yerləri açılmışdır. Lakin şəhər ətrafında yerləşən qəsəbələr Bakının sürətli və dinamik inkişafından müəyyən qədər kənarda qalmışdır. Həmin qəsəbələrin kompleks inkişafının təmin edilməsi və problemlərinin aradan qaldırılması (kommunal xidmətlər, məktəblərin və səhiyyə ocaqlarının tikintisi, qəsəbətrafi və qəsəbədaxili yolların salınması, iş yerlərinin açılması və s.) öz konkret həllini gözləyir.

Bakı şəhərinin qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafının təmin edilməsi, əhalinin sosial-məişət vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, mövcud problemlərin aradan qaldırılması məqsədilə qərara alıram:

1. “Bakı şəhərinin qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsinə dair tədbirlər Proqramı” təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin, Proqramın icrasının gedisi barədə mütəmadi olaraq

Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin.

3. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 27 fevral 2006-cı il №1*

CƏDVƏL

CƏDVƏL

CƏDVƏL

CƏDVƏL

AĞASƏLİM ÇILDAĞIN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Ağasəlim Çildağ (Ağasəlim Əliağa oğlu Səlimov) “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 2 mart 2006-ci il*

İ.Q. ŞİXLİNİN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, xalq yazıçısı İsmayıllı Qəhrəman oğlu Şıxlının xatirəsini əbədiləşdirmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti Bakı şəhərindəki küçələrdən birinə İsmayıllı Şıxlının adını versin və yaşadığı binaya (Üzeyir Hacıbəyov küçəsi, 27) xatirə lövhəsinin vurulmasını təmin etsin.
2. Qazax rayonunun Kosalar kənd orta məktəbinə İsmayıllı Şıxlının adı verilsin.
3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 24 mart 2006-cı il*

M.S. SƏNANİNİN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDIRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan teatr sənətinin görkəmli nümayəndəsi, xalq artisti Möhsün Sadıq oğlu Sənaninin xatirəsini əbədiləşdirmək məqsədi ilə qərara alıram:

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti Möhsün Sadıq oğlu Sənaninin Bakı şəhərində yaşadığı binaya (Mehdi Hüseyn küçəsi, 45) xatirə lövhəsinin vurulmasını təmin etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 24 mart 2006-ci il*

Q.M. HÜSEYNLİNİN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Bəstəkar Qəmbər Muxtar oğlu Hüseynlinin xatirəsini əbədiləşdirmək məqsədi ilə qərara alıram:

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti Qəmbər Muxtar oğlu Hüseynlinin yaşadığı binaya (Nərimanov küçəsi, ev 201) xatirə lövhəsinin vurulmasını təmin etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 15 may 2006-ci il*

İNCƏSƏNƏT XADİMLƏRİNƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN MÜKAFAATLARININ VERİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

“İncəsənət xadimləri üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin mükafatlarının təsis edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 28 may tarixli 707 nömrəli Fərmanına (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002-ci il, № 5, maddə 274, № 7, maddə 404; 2005-ci il, № 3, maddə 168) uyğun olaraq qərara alıram:

1. Səhnə fəaliyyəti ilə bağlı aşağıdakı aparıcı incəsənət xadimlərinə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin mükafatları verilsin:

Adıgözəlov Yalçın Vasif oğlu
Axundov Çingiz Məmməd oğlu
Axundov Zöhrab Kəndli oğlu
Baliyev Yuri Nikolayeviç
Bayramova Aygün Əliqulu qızı
Bayramova Cəmilə Əsədulla qızı
Cəfərov Cavanşir Xəlil oğlu
Cəfərova Bəsti Əli qızı
Dadaşov Rəfael Məlik oğlu
Enami Oliya Həsən Əliabbas oğlu
Əhədzadə Elxan Yəhya oğlu
Əhmədov Cəfər Namik Kamal oğlu
Əhmədov İlham Namik Kamal oğlu
Əhmədov Səttar Qafar oğlu
Əliyev Təvəkkül Əjdər oğlu
Əliyeva Mədinə Vaqif qızı
Əlizadə Rəhman Balarza oğlu
Əmirbəyova Rita Cəmil qızı
Əsədov Vaqif Firudin oğlu
Əsədova Məleykə Əlifağa qızı
Əsgərov Əli Rəhim oğlu
Əsgərov İlham Təvəkkül oğlu

Əyyubova Mələkxanım Yadigar qızı
Əzizov Əlican Süleyman oğlu
Göyçayev Teymur Ənvər oğlu
Hacıelibəyov Nazim Ənvər oğlu
Həkimova Svetlana Cəlal qızı
Haşimova Şahnaz Həsən qızı
Həsənov Vaqif İbrahim oğlu
Hüseynov Ələkbər Adıgözəl oğlu
Hüseynov Rafiq Mirzəcan oğlu
Hüseynov Rövşən Maqsud oğlu
Hüseynov Şövqi Ərəstun oğlu
Xanızadə Bəxtiyar Oqtay oğlu
Xanlarova Mehriban Aslan qızı
Xudiyeva Nəzakət Əli qızı
İbrahimov Mənsum İsrafil oğlu
İmanova Gülbacı Əliəkbər qızı
İsgəndərova Sənubər Sabir qızı
İsmayılova Elmira Məhərrəm qızı
İsmayılova Səkinə Qulu qızı
Kərimova Elmira Nəsir qızı
Kərimova Qərinə Rəhim qızı
Qafarova Xanim Əbdülqafar qızı
Qarayev Yasin Mikayıł oğlu
Qasımov Faiq Məsim oğlu
Quliyev Arif Əli oğlu
Quliyev Qabil Əzulla oğlu
Quliyev Nurəddin Əzulla oğlu
Qurbanova Pərvanə Yaqub qızı
Məhərrəmov Məbud Əliəsgər oğlu
Məmmədov Ramiz Sultanəli oğlu
Məmmədov Rəşid Rza oğlu
Məmmədov Sabir Novruz oğlu
Mirabov Akif Əhməd oğlu
Mirzəhəsənov Hüseyin-Səfa Qvaməddin oğlu
Mirzəyev Gülağası Ağahüseyin oğlu
Muradova Təranə Hüseyin qızı
Mustafayeva Laləzar Bəşir qızı
Müslümov Möhlət Xanəli oğlu

Mütəllimova Firəngiz Bəhər qızı
Nərimanova Zemfira Əli qızı
Nəsirova Hicran Fətəli qızı
Novruzov Ramiz Qəvvam oğlu
Novruzova Nübar Qulu qızı
Osmanov Bəhram Məcid oğlu
Paşayev Ağaverdi Ağa Əli oğlu
Poladov Əkrəm Nicat oğlu
Rzayeva Nisə Məmməd qızı
Salmanov Ağaxan Əli oğlu
Salmanova Gülnar Əlifəğa qızı
Səfərova Afaq Bəşir qızı
Teymurova Nəzakət Xosrov qızı
Yusupova Şükufə Mühəddin qızı
Zəkiyeva Mehriban Mürvət qızı

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

3. “İncəsənət xadimlərinə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müükafatlarının verilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 1 aprel tarixli 733 nömrəli Sərəncamı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005-ci il, №4, maddə 315) qüvvədən düşmüş hesab edilsin.

4. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 15 may 2006-ci il*

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT XADİMLƏRİNƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafindakı xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslərə Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

“Xalq artisti” fəxri ad

Adıgözəlov Telman Abasqulu oğlu
Ağayev Ağadadaş Həmid oğlu
Dadaşov Rafael Məlik oğlu
Əhədzadə Elxan Yəhya oğlu
Əsədov Vaqif Firudin oğlu
Əsgərov İlham Təvəkkül oğlu
Xəlilzadə Rüfət Eldar oğlu
Qarayev Yasin Mikayıł oğlu
Qasımov Tələt Məmmədağa oğlu
Qəhrəmanov Səfa Hüseyn oğlu
Məhərrəmov Məbusud Əliəsgər oğlu
Mirzəhəsənov Hüseyn-Səfa Qvaməddin oğlu
Salmanov Ağaxan Əli oğlu
Seyidov Uran Seyidmusa oğlu
Tağıyev Mübariz Hüseyn oğlu

“Əməkdar artist” fəxri adı

Abdullayeva Yaqt Babakışı qızı
Ağayeva Tünzalə Qabil qızı
Allahverdiyeva Ruhəngiz Baladadaş qızı
Bayramov Rafael Əli oğlu
Behbudov Qaraxan İmran oğlu
Dadaşova Kübra Məmmədağa qızı
Əliyev Elman Kamal oğlu
Əliyev Rahib Seyidağa oğlu

Əliyeva Münəvvər Sabir qızı
Gimadiyeva Alsu Maxsutovna
Hacıyeva Fidan Hacıağa qızı
Həsənquliyev Kazım Feyruz oğlu
Həsənzadə Gövhər Sudef qızı
Hüseynov Xəlil Ərrəhman oğlu
Hüseynova Kamilla Fikrət qızı
Xudiyev Rza Əli oğlu
İbadova Firuzə Böyükağa qızı
İslamov İslam Bahadur oğlu
İsmayılova Gülnaz Əmir qızı
İsmayılova Natəvan Nazim qızı
İsrafilov Fərhad Ramazan oğlu
Kərimov Loğman Seyfulla oğlu
Kərimov Məcnun Təbriz oğlu
Qəribova Nargilə Dursun qızı
Məhərrəmov Firudin Əliməmməd oğlu
Məmmədov Cavanşir İrşad oğlu
Məmmədov Əzizağa Seyfəddin oğlu
Məmmədov Nağıddin Ağarza oğlu
Məmmədrzayev Pərviz Müzəffər oğlu
Paşayev Mübariz Əlixan oğlu
Ruhı Razi Sahib oğlu
Rzayev Rəşid Səməndər oğlu
Səmədov Ağasəməd Həsən oğlu
Skomoroşenko Yelena Sergeyevna
Süleymanov Məzahir Həbulla oğlu
Şükürov Ədalət Zakir oğlu
Tağıyeva Anaxanım Etibar qızı (Azərin)
VƏliyev Ramiz Hidayət oğlu
Yaqubov Əyyub Zəkəriyyə oğlu

“Əməkdar mədəniyyət işçisi” fəxri adı
Babayev Fərhad Səlim oğlu
Babayeva Kimya Mustafa qızı
Babayeva Patimat Nəsrullayevna
Dadaşova Sevda Urxan qızı

İbrahimov Marat Fərrux oğlu
Qaraxanov Rəhimxan Zixayəddin oğlu
Quliyev Rəhman Ağarəhim oğlu
Quliyeva Fizurə Müseyib qızı
Nurullayeva Nuridə Həmdulla qızı
Ocaqov Elxan Rüstəm oğlu
Şəfiyeva Gülcöhrə Məmməd qızı
Tağıyeva Röya Seyfəddin qızı

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 16 may 2006-ci il*

OLJAS SÜLEYMENOVUN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan və Qazaxıstan respublikaları arasında qarşılıqlı əlaqələrin möhkəmləndirilməsindəki xidmətlərinə görə Oljas Süleymenov “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 17 may 2006-ci il*

**S.Ə. TAHİRİNİN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ TƏLTİF
EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafindakı xidmətlərinə görə Söhrab Əbülfəz oğlu Tahiri (Söhrab Tahir) “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 25 may 2006-ci il*

AZƏRBAYCAN KİNO XADİMLƏRİNƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan kinematoqrafiyasının inkişafındakı xidmətlərinə görə aşağıdakı kino xadimlərinə Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

“Xalq artisti” fəxri adı
Şabanova Elmira Balahüseyn qızı

“Əməkdar incəsənət xadimi” fəxri adı
Əbluç Ənvər Abbasqulu oğlu
Nəcəfzadə Şamil Kamil oğlu
“Əməkdar mədəniyyət işçisi” fəxri adı
Səlimova Gülsən Zəki qızı

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 31 iyul 2006-ci il*

**Q.A. İMAMVERDİYEVIN “İSTİQLAL” ORDENİ İLƏ
TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafındakı böyük xidmətlərinə görə Qabil Allahverdi oğlu İmamverdiyev “İstiqlal” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 11 avqust 2006-ci il*

**M.M. TALİŞLİYA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN FƏRDİ TƏQAÜDÜNÜN
VERİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

“Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün təsis edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 11 iyun tarixli 715 nömrəli Fərmanına (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002-ci il, N6, maddə 329, N10, maddə 587; 2004-cü il, N12, maddə 1006; 2005-ci il, N3, maddə 167) uyğun olaraq qərara alıram:

1. Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafında böyük xidmətləri olan Mirhəşim Mirmurtuza oğlu Talışlıya Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdü verilsin;
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.
3. Bu sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 14 avqust 2006-ci il*

**Ə.V. RZAYEVƏ “ƏMƏKDAR İNCƏSƏNƏT XADİMİ”
FƏXRİ ADININ VERİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan incəsənətinin inkişafında, hərbi musiqiçi kadrların hazırlanmasında səmərəli fəaliyyətinə və Sərhəd Qoşunlarında uzunmüddətli xidmətinə görə Azərbaycan Respublikası Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi qulluqçusu polkovnik-leytenant Əlibala Vasif oğlu Rzayevə “Əməkdar incəsənət xadimi” fəxri adı verilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 15 avqust 2006-ci il*

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PAYTAXTI BAKI ŞƏHƏRİNĐƏ TARİXİ-MEMARLIQ ABİDƏLƏRİNİN BƏRPASI VƏ QORUNMASI HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan memarlıq sənətinin bir çox qiymətli nümunələri dünya memarlığının inciləri sırasına daxil olmuşdur. Ölkəmizin paytaxtı Bakı şəhərindəki qədim memarlıq abidələri isə mədəniyyətimizin və tariximizin rəmzlərinə çevrilmişdir. Xalqımızın milli sərvəti olan İçərişəhər Azərbaycanda hələ yüzillər bundan əvvəlki şəhərsalma sənətinin əzəmətli təzahürüdür. Burada ucaldılmış Qız qalası, qala divarları və Şirvanşahlar sarayı kompleksinin söhrəti dünyaya yayılmışdır. Orta əsrlər şəhər mədəniyyətinin təcəssümü kimi kompleksə daxil olan məscidlər, karvansara, zorxana, bazar meydanı və digər tikililər mühəndis-memarlıq həllinin kamilliyi baxımdan iftixar hissi doğurur.

Bakının təkrarsız görkəmə malik müasir şəhərə çevrilməsinə XIX əsrin ortalarında neftin sənaye üsulu ilə istehsalına başlanması öz təsirini göstərmişdir. Sürətlə inkişaf edərək iri sənaye mərkəzi olmuş Bakıda şəhərsalma və memarlığın inkişafı özünəməxsus bir yol keçmişdir. Azərbaycan milli memarlıq məktəbinin nümayəndələri ilə yanaşı, dövrün tanınmış Avropa memarlarının əməyi sayəsində Bakıda Qərbi Avropa ilə Şərqi memarlığının sintezi əsasında unikal abidələr yaradılmış və şəhərin yaraşıqlı müasir binalarla zəngin yeni siması formalaşmışdır. Tariximizin sovet dövründə müxtəlif üslublarda inşa olunmuş inzibati binalar, teatrlar və muzeylər, kitabxanalar və konsert salonları, idman kompleksləri və yaşayış massivləri, bağlar və parklar XX əsr Bakısının panoramını tamamlamışdır. Azərbaycan paytaxtının ümumi mənzərəsinin daha da kamilləşməsində milli memarlıq məktəbinin tanınmış nümayəndələrindən Zivərbəy Əhmədbəyov, Mikayıl Hüseynov və başqalarının böyük xidməti olmuşdur.

Bakının bugünkü görkəmi özünəməxsus relyefi ilə nadir memarlıq incilərinin harmonik vəhdətini eks etdirir. Lakin uzun illərdən bəri Azərbaycanın nadir tarixi-memarlıq abidələri lazımlıca qorunmamış, onlardan bir çoxu baxımsızlıq üzündən yararsız hala düşmüş, səriştəsizlik nəticəsində

bəzilərinin bərpası tikililərin heyrətamız tarixi görünüşünə və çoxəsrlik memarlıq irsi ənənələrinə ciddi xələl gətirilərək aparılmışdır.

Təmir-bərpa işləri görülərkən ümumi prinsiplərə riayət olunmadığı kimi, binaların divarlarına vurulan zövqsüz reklam lövhələri, çəkilən elektrik xətləri, habelə digər kommunikasiya şəbəkələri və razılaşdırılmışdan edilən dəyişikliklər tarixi tikililəri hədsiz eybəcərləşdirmişdir. Bir sıra hallarda isə nadir gözəlliyə və tarixi əhəmiyyətə malik abidələr, ümumiyyətlə, diqqət və qayğıdan kənarda qalmışdır.

Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərindəki tarixi-memarlıq abidələrini milli-mədəni sərvət kimi qoruyub saxlamaq, yetişməkdə olan nəslin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunmasında onların rolunu gücləndirmək və ölkəmizə gələn coxsayılı qonaqlar arasında lazımı səviyyədə təbliğini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Memarlıq və İncəsənət İnstitutu, Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti və Azərbaycan Memarlar İttifaqı ilə birlikdə bir ay müddətində Bakı şəhərindəki tarixi-memarlıq abidələrinin təmiri, xarici görünüşünün bərpası, abadlaşdırılması və xüsusi işıqlandırılması barədə təkliflər hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın:

2.1. Bakı şəhərində yerləşən tarixi-memarlıq abidələrinin bərpası ilə bağlı Dövlət Proqramının layihəsini iki ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

2.2. Azərbaycan Respublikasının ərazisində dövlət mühafizəsinə götürülmüş daşınmaz tarix və mədəniyyət abidələrinin əhəmiyyət dərəcəsinə görə bölgüsünə yenidən baxısın və bununla bağlı özünün 2 avqust 2001-ci il tarixli 132 nömrəli qərarına müvafiq dəyişikliklər etsin.

3. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti, Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi tarixi-memarlıq abidələrinin qorunması üçün öz səlahiyyətləri daxilində lazımı tədbirlər görsünlər.

4. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 18 avqust 2006-ci il*

SƏHİYYƏ, TƏHSİL, İDMAN VƏ MƏDƏNİYYƏT SAHƏLƏRINDƏ BİR SIRA MÜƏSSİSƏ VƏ OBYEKTLƏRİN ÖZƏLLƏŞDIRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Ölkədə sosial sahələrin inkişaf etdirilməsi və əhaliyə göstərilən sosial xidmətlərin səviyyəsinin yaxşılaşdırılması dövlətin iqtisadi siyasətinin mü hüüm istiqamətlərindən birini təşkil edir. Son illərdə bu sahələrdə bir sıra məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilmiş, bazar iqtisadiyyatı prinsiplərinə uyğun islahatlar aparılmışdır. Sosial sahələrin maddi-texniki baza-sı əhəmiyyətli dərəcədə modernləşdirilmiş və gücləndirilmiş, müasir tələblərə uyğun çoxsaylı yeni təhsil, səhiyyə, idman və mədəniyyət obyektləri istifadəyə verilmişdir. Eyni zamanda, ölkədə sosial sahələrdə dövlət sektorunu ilə yanaşı, geniş qeyri-dövlət sektorunu şəbəkəsi formalaslaşdırmağa başlamışdır.

İslahatların həyata keçirilməsi ilə bağlı müvafiq dövlət orqanlarının apardıqları araşdırımlar nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, büdcədən maliyyələşdirilən bir sıra uşaq bağçalarında, səhiyyə, idman və mədəniyyət obyektlərində dövlət əmlakından səmərəli istifadə olunmur, xidmət səviyyəsi günün tələblərinə cavab vermir və bundan sonra onların dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına saxlanılması məqsədə uyğun deyildir. Odur ki, təhsil, səhiyyə, idman və mədəniyyət sahələrinin inkişafını sürətləndirmək, bu sahələrdə əhaliyə göstərilən sosial xidmətlərin səviyyəsini yaxşılaşdırmaq məqsədi ilə və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 10 avqust tarixli 383 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında dövlət əmlakının özəlləşdirilməsinin II Dövlət Proqramı”na uyğun olaraq qərara alıram:

1. Səhiyyə, təhsil, idman və mədəniyyət sahələri üzrə bu Sərəncama əlavədə göstərilən müəssisə və obyektlər özəlləşdirilməyə açıq elan edilsinlər.

2. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Əmlakının İdarə Edilməsi üzrə Dövlət Komitəsi bu Sərəncamın 1-ci bəndi ilə özəlləşdirməyə açıq elan edilmiş müəssisə və obyektlərin özəlləşdirilmə üsullarını müəyyən etsin və qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada onların özəlləşdirilməsini həyata keçirsin.

3. Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin, Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin, Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin və özəlləşdirilməyə açıq elan edilən müəssisə və obyektlərin rəhbərlərinə tapşırılsın ki, həmin müəssisə və obyektlər özəlləşdirilənədək onların idarə olunmasını və əmlakının qorunub saxlanması təmin etsinlər.

4. Müəyyən edilsin ki:

4.1. bu Sərəncamın 1-ci bəndi ilə özəlləşdirilməyə açıq elan edilmiş müəssisə və obyektlərin özəlləşdirilməsində yerli investorlarla yanaşı, xarici investorların da iştirakına icazə verilir;

4.2. aşağıda göstərilən sosial obyektlər qanunvericiliyə uyğun olaraq öz profilini saxlamaq şərti ilə özəlləşdirilir.

Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi üzrə:

Respublika Stomatoloji Mərkəzi

Qaradağ rayon 4 sayılı Birləşmiş Uşaq Xəstəxanası

Bakı şəhəri Göz Xəstəxanası

Səhiyyə Nazirliyinin Diaqnostika Mərkəzi

Təsərrüfat hesablı Respublika Uroloji Xəstəxanası

Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi üzrə:

Körpələr evləri və uşaq bağçaları

Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi üzrə:

Sumqayıt şəhərində yerləşən "Polad" idman kompleksi

Gəncə şəhərində yerləşən "Metallurq" İdman Kompleksi

Gədəbəy rayonunda yerləşən "Respublika" İdman Kompleksi

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi üzrə:

"Azərbaycan" kinoteatrı (Səbail rayonu)

"Araz" kinoteatrı (Səbail rayonu);

4.3. bu Sərəncamla özəlləşdirilməyə açıq elan edilmiş digər sosial obyektlərin öz profilini saxlamaq şərti ilə özəlləşdirilməsi məsələsi Azərbaycan Respublikasının Dövlət Əmlakının İdarə Edilməsi üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən müəyyən edilir.

5. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

6. Bu Sərəncam dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 23 avqust 2006-cı il*

**Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
2006-cı il 23 avqust tarixli sərəncamına
ƏLAVƏ
(İxtisarlar)**

**SƏHİYYƏ, TƏHSİL, İDMAN VƏ MƏDƏNİYYƏT SAHƏLƏRİ
ÜZRƏ ÖZƏLLƏŞDİRİLMƏYƏ AŞIQ ELAN EDİLƏN
MÜƏSSİSƏ VƏ OBYEKTLƏRİN
S İ Y A H I S I**

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi üzrə:

- “Azərbaycan” kinoteatrı (Səbail rayonu)
- “İnqilab” kinoteatrı (Binəqədi rayonu)
- “Təbriz” kinoteatrının yay zalı (Nizami rayonu)
- “Araz” kinoteatrı (Səbail rayonu)
- “Sevil” kinoteatrı (Yasamal rayonu)
- “İzmir” kinoteatrı (Nərimanov rayonu)
- “N.Nərimanov” kinoteatrı (Nərimanov rayonu)
- “Şuşa” kinoteatrı (Nərimanov rayonu)
- “N.Nərimanov” kinoteatrının yay zalı (Nərimanov rayonu)
- “Babək” kinoteatrı (Bakı şəhəri)
- “Vətən” kinoteatrının yay zalının bir hissəsi (Bakı şəhəri)
- “Gənclik” Beynəlxalq Turizm Mərkəzi
- “Nizami” kinoteatrı (Əli Bayramlı şəhəri)
- Rayonlararası kinoprokat bazası (Əli Bayramlı şəhəri)
- “Arzu” kinoqurğusunun yay zalı (Gəncə şəhəri)
- “Dəmiryolçu” kinoqurğusu (zalı ilə) (Gəncə şəhəri)
- “Azərbaycan” kinoqurğusu (zalı ilə) (Gəncə şəhəri)
- “Gəncə” kinoteatrı (Gəncə şəhəri)
- “Qələbə” kinoqurğusu (zalı ilə) (Gəncə şəhəri)
- İTR qəsəbəsi yay kinoqurğusu (zalı ilə) (Gəncə şəhəri)
- Gəncə kinoprokat məntəqəsi (Gəncə şəhəri)
- “Spartak” kinoteatrı (Lənkəran şəhəri)
- “Nizami” kinoteatrının yay zalı (Lənkəran şəhəri)

Lənkəran şəhər uşaq istirahət düşərgəsi
“Füzuli” yay kinoteatri (Lənkəran rayonu, Liman qəsəbəsi)
Yay kinoteatri (Yevlax şəhəri)
“Sevil” yay kinoteatri (Mingəçevir şəhəri)
“Sülh” yay kinoteatri (Mingəçevir şəhəri)
“Bahar” yay kinoteatri (Mingəçevir şəhəri)
“Arzu” qış kinolektoriyası (Mingəçevir şəhəri)
“Kosmos” kinoteatri (Sumqayıt şəhəri)
“Vaqif” kinoteatri və yay zalı (Sumqayıt şəhəri)
“Qarabağ” kinoteatri (Sumqayıt şəhəri)
Saray kənd kinoteatri (Abşeron rayonu)
Saray kənd yay kinoteatri (Abşeron rayonu)
Novxanı kənd yay kinoteatri (Abşeron rayonu)
Ceyranbatan kənd yay kinoteatri (Abşeron rayonu)
Zeynəddin yay kinoteatri (Ağdaş rayonu)
“Dostluq” yay kinoteatri (Ağsu rayonu)
Ağcabədi kinoteatri (Ağcabədi rayonu)
Şirvanlı kənd kinoteatri (Bərdə rayonu)
“Astara” kinoteatri (Astara rayonu)
“Muğan” kinoteatri (Biləsuvar rayonu)
“Mil” kinoteatrının yay zalı (Beyləqan şəhəri)
“Mil” kinoteatri (Beyləqan rayonu)
Nic kənd yay kinoteatri (Qəbələ rayonu)
Vəndam kənd kinoteatri (Qəbələ rayonu)
Hacallı kənd kinoteatri (Qəbələ rayonu)
S.Nuxa kənd kinoteatri (Qəbələ rayonu)
“Dostluq” kinoteatrının yay zalı (Ucar şəhəri)
A.Bakıxanov adına kinoteatr (Quba rayonu)
S.Vurğun adına kinoteatr (Quba rayonu)
“Ulduz” yay kinoteatri (Qusar rayonu)
“Avanqard” kinoqurğusu (Xaçmaz şəhəri)
“Avanqard” yay kinoteatri (Xaçmaz şəhəri)
“Xaçmaz” yay kinoteatri (Xaçmaz rayonu)
“Nabran” yay kinoteatri (Xaçmaz rayonu)
“Gənclik” kinoteatri (İsmayıllı rayonu)

“Nizami” kinoteatrının yay zalı (Kürdəmir şəhəri)
“Bahar” kinoteatri (Kürdəmir şəhəri)
Yay kinoteatri (Şamaxı şəhəri)
Dəlməmmədli yay kinoteatri (Goranboy rayonu)
Ə.Məmmədov adına kinoteatr (Göyçay rayonu)
F.Rüstəmov adına kinoteatr (Göyçay rayonu)
Rayonlararası kinoprokat məntəqəsi (Göyçay rayonu)
Privolnoye kənd yay kinoteatri (Cəlilabad rayonu)
N.Nərimanov adına yay kinoteatri (Masallı şəhəri)
“Xəzər” kinoteatri (Neftçala rayonu)
“Dostluq” kinoteatri (Oğuz rayonu)
“Dostluq” kinoteatrının yay zalı (Oğuz şəhəri)
Quruzma kənd yay kinoteatri (Sabirabad rayonu)
S.Vurğun adına yay kinoteatri (Sabirabad rayonu)
“Babək” kinoteatrının yay zalı (Salyan rayonu)
“Tərtər” yay kinoteatrının yay zalı (Tərtər şəhəri)
Aşağı Ayıblı kənd kinoteatri (Tovuz rayonu)
S.Vurğun adına yay kinoteatri (Tovuz rayonu)
“Dəmir yolu” yay kinoteatri (Tovuz şəhəri)
“Bahar” kinoteatri (Cəlilabad rayonu)
M.F.Axundov kinoteatrının yay zalı (Şəki şəhəri)
“Azərbaycan” kinoteatri (Şəki şəhəri)
“Azərbaycan” kinoteatrının yay zalı (Şəki şəhəri)
“Qışlaq” kinoteatri (Şəki şəhəri)
S.Vurğun adına yay kinoteatri (Şəki şəhəri)
Vidadi adına kinoteatrin yay zalı (Şəmkir rayonu)
Şəmkir yay kinoteatri (Şəmkir şəhəri)
Zəyəm kənd yay kinoteatri (Şəmkir rayonu)
Dəllər kənd yay kinoteatri (Şəmkir rayonu)
Çinarlı kənd yay kinoteatri (Şəmkir rayonu)
Çinarlı kənd qış kinoteatri (Şəmkir rayonu)
Əliabad kənd qış kinoteatri (Zaqatala rayonu)
Əliabad kənd yay kinoteatri (Zaqatala rayonu)
Yay kinoteatri (Zaqatala şəhəri)
“Arzu” yay kinoteatri (Zərdab şəhəri)

Lerik rayon kinoteatrı (Lerik rayonu)
Naftalan şəhər kinoteatrı (Naftalan şəhəri)
“Rza Təhmasib” kinoteatrı (Naxçıvan şəhəri)
“Əlinçə” kinoteatrı (Culfa rayonu)
“Araz” yay kinoteatrı (Culfa rayonu)
Nehrəm kənd yay kinoteatrı (Babək rayonu)
“Bahar” yay kinoteatrı (Şərur rayonu)
“Çinar” yay kinoteatrı (Ordubad rayonu)
Dəstə kənd yay kinoteatrı (Ordubad rayonu)
“Gənclik” nəşriyyatı
“Azərnəşr” nəşriyyatı
“Maarif” nəşriyyatı
3 nömrəli Bərdə Elmi-Bərpa İstehsalat İdarəsi
4 nömrəli Şəki Elmi-Bərpa İstehsalat İdarəsi
5 nömrəli Masallı Elmi-Bərpa İstehsalat İdarəsi

İRƏVAN DÖVLƏT AZƏRBAYCAN DRAM TEATRININ 125 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2007-ci ildə İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrının 125 illiyi tamam olur. Milli teatr sənətimizin inkişafında mühüm yer tutan İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrı Qafqazın qocaman sənət ocaqlarından biridir. 1882-ci ilin əvvəllərində azərbaycanlılardan ibarət teatr truppasının göstərdiyi tamaşa ilə fəaliyyətə başlamış bu mədəni mərkəz teatr tariximizə parlaq səhifələr yazmışdır. Görkəmli ictimai xadim, ədəbiyyatşunas Firudin bəy Köçərlinin təşəbbüsü və yaxından köməyi ilə 1886-ci ildə dahi Mirzə Fətəli Axundovun “Müsyö Jordan və Dərviş Məstəli şah” əsərinin tamaşa ya qoyulması İrəvan Azərbaycan Teatrının təşəkkülünə güclü təkan vermişdir. Teatr XIX əsrin sonlarında əhalisinin böyük əksəriyyəti azərbaycanlılardan ibarət olan İrəvanda özünün maraq doğuran repertuarı ilə tamaşaçıların dərin rəğbətini qazanmışdır. 1928-ci ildə dövlət statusu alan, 1935-ci ildən görkəmli dramaturq Cəfər Cabbarlının adını daşıyan İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrının tarixi milli mədəniyyətimizin tərəqqisində əvəzsiz xidmətlər göstərmiş bir sıra görkəmli səhnə ustasının adı ilə sıx bağlıdır.

İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatri kəşməkəşli sənət yolu keçmişdir. İosif Stalinin “Ermənistan SSR-dən kolxozçuların və başqa azərbaycanlı əhalinin Azərbaycan SSR-in Kür-Araz ovalığına köçürülməsi haqqında” 1947-ci il 23 dekabr və “Kolxozçuların və başqa azərbaycanlı əhalinin Ermənistan SSR-dən Azərbaycan SSR-in Kür-Araz ovalığına köçürülməsi üzrə tədbirlər haqqında” 1948-ci il 10 mart tarixli qərarları ilə azərbaycanlıların Ermənistandakı ata-baba torpaqlarından kütləvi deportasiyasında reallaşan qərəzli siyaset İrəvan teatrının da taleyindən yan keçməmişdir. Həmin illərdə bağlanan teatr fəaliyyətini yalnız 1967-ci ildə bərpa edə bilmiş və öz işini çətin şəraitdə davam etdirmişdir. Sovet dövründə Qafqazdakı sərhədlərin süni olaraq müəyyən edilməsi nəticəsində Ermənistan SSR-ə qatılmış tarixi Azərbaycan torpaqlarında yaşayan on minlərlə soydaşımızın Azərbaycan mədəni-ədəbi fikrinin inciləri ilə tanışlığında və milli-mənəvi dəyərlə-

rimizə bağlılıq ruhunda tərbiyəsində İrəvan Azərbaycan Teatrı qüvvəsini əsirgəməmişdir.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində azərbaycanlılar öz doğma yurdlarından xüsusi qəddarlıqla didərgin salındıqları zaman İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrı fəaliyyətini dayandırmaq məcburiyyətində qalmışdır. 1988-ci ildən Bakı şəhərində məskunlaşan teatr yenə də öz dəst-xətti ilə seçilir və yaradıcılıq uğurları ilə teatrsevərlərin diqqətini daim cəlb edir.

Azərbaycan xalqının mədəni və ictimai həyatında rolunu nəzərə alaraq, İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrının 125 illik yubileyinin layiqinçə qeyd olunmasını təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası və Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqı ilə birlikdə İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrının 125 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 avqust 2006-ci il*

YOZEF QOSLAVSKİNİN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Bakı şəhərində bir sıra memarlıq abidələri yaratmış görkəmli polyak memarı Yozef Qoslavskinin xatirəsini əbədiləşdirmək məqsədi ilə qərara alıram:

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti Yozef Qoslavskinin Bakı şəhərində yaşıdığı binaya (Mirzə İbrahimov küçəsi, 11) xatirə lövhəsinin vurulmasını təmin etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 avqust 2006-ci il*

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT XADİMLƏRİNƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan mədəniyyətinin və musiqi təhsilinin inkişafındakı xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslərə Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

“Xalq artisti” fəxri adı

Babayev Rauf Yusif oğlu
Haşimova Ceyran Əsəd qızı
Kazımı Oqtay Məmməd oğlu
Sücətdinov Mir Faiq Miri oğlu

“Əməkdar incəsənət xadimi” fəxri adı

Əliyev Azad Sabir oğlu
Əmirov Cəmil Fikrət oğlu
Zeynallı Cavanşir Mirzəməmməd oğlu

“Əməkdar artist” fəxri adı

Abasəliyev Ağacəbrayıl Ağasaleh oğlu
Abbasova Sahibə Əliqulu qızı
Axundova Yeganə Əsgər qızı
Behbudova Rəşidə Rəşid qızı
Əliyev Əyyub Pənah oğlu
Haşimov Rəşad Mirhaşım oğlu
İsgəndərova Mətanət Məmmədəli qızı
Qəmbərov Salman Hüseyn oğlu
Məmmədəliyev Vamiq Məmmədəli oğlu
Muradov İlqar Əliməmməd oğlu
Orucov Əli Əziz oğlu
Rəhimli Kəmalə Nağı qızı
Rzayeva Gövhərxanım Mirhadı qızı
Sultanov Rain Ələddin oğlu

Süleyman Akif Süleyman oğlu
Şərifov Munis Məmmədismayıł oğlu
Şıxəliyev Elxan İsmayıł oğlu
Şirinova Raziyyə Məmməd qızı
Zeynalov Süleyman Ağaverdi oğlu

“Əməkdar müəllim” fəxri adı
Axundova Afaq Adil qızı
Paşayeva Elmira Mir Cəlal qızı
Paşa-zadə Kamal Çingiz oğlu
Vəliyev Natiq Nəcəf oğlu
Vəliyev Yusif Boran oğlu

“Əməkdar mədəniyyət işçisi” fəxri adı
Atakişiyev Tofiq Qasım oğlu
Qasımov İldırım Əli-Nazir oğlu
Mehdiyev Murtuz Eynulla oğlu

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 16 sentyabr 2006-ci il*

**GƏNCƏ ŞƏHƏRİNİN ELMİ VƏ MƏDƏNİ HƏYATINDA
XİDMƏTLƏRİ OLAN
ŞƏXSLƏRƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLƏMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan elminin və mədəniyyətinin inkişafında xidmətləri olan aşağıdakı şəxslərə Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

“Əməkdar elm xadimi” fəxri adı
Əliyev Fuad Yusif oğlu

“Əməkdar incəsənət xadimi” fəxri adı
Məmmədov Alim Qəhrəman oğlu

“Əməkdar rəssam” fəxri adı
Şərifov Şərif Hacı oğlu

“Əməkdar memar” fəxri adı
İbrahimov Məmməd Hüseyn oğlu

“Əməkdar mədəniyyət işçisi” fəxri adı
Məlikova Mina Məmmədəli qızı

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 25 sentyabr 2006-ci il*

**R.M. AVŞAROVA “AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
ƏMƏKDAR ARTİSTİ”
FƏXRİ ADININ VERİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Xarici ölkələrdə yaşayan soydaşlarımız arasında Azərbaycan mədəniyyətinin təbliğindəki xidmətlərinə görə Rauf Muxtar oğlu Avşarova “Azərbaycan Respublikasının əməkdar artisti” fəxri adı verilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 13 oktyabr 2006-ci il*

**Ç.H. SADIXOVA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN FƏRDİ TƏQAÜDÜNÜN
VERİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

“Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün təsis edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 11 iyun tarixli 715 nömrəli Fermanına uyğun olaraq qərara alıram:

1. Xarici ölkələrdə yaşayan soydaşlarımız arasında Azərbaycan mədənliyyətinin təbliğindəki böyük xidmətlərinə görə Çingiz Hacı oğlu Sadıxova Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdü verilsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.
3. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 16 oktyabr 2006-ci il*

**F.Q. XƏLİLOVUN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ TƏLTİF
EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Fərhad Qurban oğlu Xəlilov “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 25 oktyabr 2006-ci il*

LƏTİF KƏRİMOVUN 100 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2006-ci ilin noyabr ayında Azərbaycan xalça sənətinin inkişafında böyük xidmətlər göstərmiş xalq rəssamı, SSRİ Dövlət mükafatı laureatı Lətif Kərimovun anadan olmasının 100 illiyi tamam olur.

Azərbaycan xalq tətbiqi sənətinin tədqiqi və təbliği işinə sanballı töhfələr vermiş Lətif Kərimovun 100 illik yubileyinin layiqincə keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə birlikdə Lətif Kərimovun 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planı hazırlanıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 27 oktyabr 2006-ci il*

**M.S. BALAKİŞİYEVƏ (MÖVLUD SÜLEYMANLIYA)
“XALQ YAZIÇISI”
FƏXRİ ADININ VERİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafındakı xidmətlərinə görə Mövlud Süleyman oğlu Balakişiyevə (Mövlud Süleymanlıya) “Xalq yazıçısı” fəxri adı verilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 4 noyabr 2006-ci il*

**MƏDƏNİYYƏT SAHƏSİNDE ÇALIŞAN İŞÇİLƏRİN
ƏMƏK HAQLARININ ARTIRILMASI HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Dövlət bütçəsindən maliyyələşən mədəniyyət müəssisələrində çalışan işçilərin sosial müdafiəsini daha da gücləndirmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Dövlət bütçəsindən maliyyələşən mədəniyyət müəssisələrində çalışan işçilərin Vahid Tarif Cədvəli ilə müəyyən edilmiş aylıq vəzifə (tarif) maaşları 2006-cı il dekabrın 1-dən orta hesabla 25 faiz artırılsın.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 22 noyabr 2006-ci il*

**“YUNESKO-NUN “QEYRİ-MADDİ, MƏDƏNİ İRSİN
QORUNMASI HAQQINDA” KONVENTSIYASININ TƏSDİQ
EDİLMƏSİ BARƏDƏ” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
2006-CI İL 2 OKTYABR TARİXLİ 134-IIIQ
NÖMRƏLİ QANUNUNUN
TƏTBİQ EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

“YUNESKO-nun “Qeyri-maddi mədəni irsin qorunması haqqında”

Konvensiyasının təsdiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2006-ci il 2 oktyabr tarixli 134-IIIQ nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiq edilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki, bir ay müddətində:

1.1. YUNESKO-nun “Qeyri-maddi mədəni irsin qorunması haqqında” 2003-cü il 17 oktyabr tarixli Konvensiyasının 13-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikasının ərazisində olan qeyri-maddi mədəni irsin qorunması üzrə səlahiyyətli orqan barədə təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. öz səlahiyyətləri daxilində “YUNESKO-nun “Qeyri-maddi mədəni irsin qorunması haqqında” Konvensiyasının təsdiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2006-ci il 2 oktyabr tarixli 134-IIIQ nömrəli Qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Bu Sərəncam dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 29 noyabr 2006-ci il*

**T.X.ŞİRƏLİYEVANIN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ
TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycanda xoreoqrafiya sənətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Tamilla Xudadat qızı Şirəliyeva “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 7 dekabr 2006-ci il*

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ŞAHDAĞ MİLLİ PARKININ YARADILMASI HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan Respublikasının xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri şəbəkəsinin genişləndirilməsini, biomüxtəlifliyin qorunub saxlanılmasını, təbii resurslardan səmərəli istifadə edilməsini, ekoturizmin inkişaf etdirilməsini və “Azərbaycan Respublikası ilə Beynəlxalq İnkışaf Assosiasiyyası arasında “İnkışaf krediti haqqında Saziş” (Kənd Ətraf Mühit Layihəsi)” üzrə Azərbaycan Respublikasının götürdüyü öhdəliklərin yerinə yetirilməsini təmin etmək məqsədi ilə “Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 8-ci və 21-ci maddələrini rəhbər tutaraq qərara alıram:

1. İsmayıllı və Pirqulu dövlət təbiət qoruqlarının (21014 ha) və Azərbaycan Respublikasının İsmayıllı, Quba, Qusar, Qəbələ, Oğuz, Şamaxı rayonlarının inzibati ərazilərində olan dövlət meşə fondu torpaqlarının (81797 ha) bazasında və həmin rayonların hüdudlarındakı yüksəkliklərdə yerləşən və istifadəsiz yaylaqları da (13084 ha) daxil olmaqla, 115895 ha sahədə Azərbaycan Respublikasının Şahdağ milli parkı yaradılsın.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki:

2.1. Azərbaycan Respublikasının Şahdağ milli parkının sxemini təsdiq etsin;

2.2. ölkənin həmin regionunun sosial-iqtisadi tələbləri və ətraf mühitin vəziyyəti nəzərə alınmaqla Azərbaycan Respublikasının Şahdağ milli parkının gələcəkdə genişləndirilməsi üçün qanunvericiliklə müəyyən olmuş qaydada tədbirləri həyata keçirsin;

2.3. bu sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. Bu sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 8 dekabr 2006-ci il*

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PAYTAXTI BAKI ŞƏHƏRİNDƏ İSTİQLAL MUZEYİNİN YARADILMASI VƏ İSTİQLAL ABİDƏSİNİN UCALDILMASI HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Əsrlər boyu xalqımız müstəqil dövlət və istiqlaliyyət arzuları ilə yaşımişdir. XIX əsrin ortalarında milli məktəbin, milli mətbuatın və milli teatrın təşəkkülü mədəniyyətimizi daha da zənginləşdirmiş, mənəvi və vətənpərvərlik hissələrini gücləndirmişdir. 1847-ci ildə dünyada ilk dəfə olaraq Azərbaycanda neftin sənaye üsulu ilə çıxarıldığı gündən etibarən başlanan iqtisadi yüksəliş də ölkənin siyasi həyatına və mədəni inkişafına böyük təsir göstərmişdir. Milli dirçəliş ruhu qüvvətlənərək geniş vüsət almış, istiqlal ideyasının reallaşması üçün zəmin yaranmışdır.

XX əsrin əvvəllərində dünyada gedən mürəkkəb geosiyasi proseslərin məntiqi nəticəsi olaraq, Azərbaycan xalqı öz arzusuna çatmış və müstəqiliyini əldə etmişdir. 1918-ci il mayın 28-də İstiqlal Bəyannaməsinin qəbulu ilə müsəlman Şərqində ilk demokratik respublika olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti qurulmuşdur. Öz parlamenti, hökuməti, ordusu və pul vahidi olan bu suveren dövlət qısa bir ömür yaşamışdır. O, dövlət quruculuğu və iqtisadiyyat, hərbi quruculuq və mədəniyyət, təhsil və səhiyyə sahələrində başladığı işləri sona çatdırı bilməsə də, milli dövlətçilik ənənələrimizin bərpasında müstəsna rol oynamışdır.

1920-ci ilin aprel işğalından sonra da ölkəmiz hələ iki ilədək öz müstəqilliyini qoruyub saxlaya bilmışdır. Xarici ölkələrin nümayəndəliklərinin Azərbaycanda fəaliyyət göstərməsi, Moskva və Qars müqavilələrinin bağlanması bunun ifadəsidir. 1922-ci ildə SSRİ-nin tərkibinə daxil olmuş Azərbaycan Respublikası müstəqilliyini yalnız formal surətdə sovet konstitusiyasında əks etdirərək, həqiqi suverenliyini itirmişdir.

Buna baxmayaraq, Sovet İttifaqı tərkibində olduğu illər ərzində Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatı sürətlə inkişaf etmiş, xalqımızın gərgin əməyi ilə qüdrətli iqtisadi potensial yaradılmışdır. Bu illərdə Azərbaycanda yüzlərlə yeni istehsal müəssisəsi açılmış, zavod və fabriklər istifadəyə verilmiş, neftçixarma və neft emalı, neft kimyası və maşinqayırma kompleksi, qara və əlvan metallurgiya, energetika və dağ-mədən sənayesi

sahələrində, eləcə də aqrar sektorun inkişafında böyük uğurlar qazanılmışdır. Bakının “neft akademiyası” adını alması da bu illərə təsadüf edir. Həmin illərdə təhsil, elm və mədəniyyətdə əldə olunmuş böyük nailiyyətlər sayəsində, əslində, müstəqilliyimizin bünövrəsi qoyulmuşdur.

1991-ci il avqustun 30-da Azərbaycan SSR Ali Sovetinin sessiyasında Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyinin bərpası haqqında bəyannamə, həmin ilin oktyabr ayının 18-də “Azərbaycan Respublikasının Müstəqilliyi haqqında Konstitusiya Aktı” qəbul edilmişdir. 1991-ci il dekabrın 29-da Azərbaycan Respublikasında ümumxalq referendumu keçirilmiş və əhalinin 95 faizi bu referendumda iştirak edərək ölkənin müstəqilliyinə, suverenliyinə və istiqlaliyyətinə səs vermişdir. Bununla da Azərbaycan Respublikasının müstəqillik haqqında Konstitusiya Aktı qüvvəyə minmiş və XX əsrin sonlarında, SSRİ-nin süqutu ilə başlanan yeni geosiyasi dövrdə ölkəmiz öz istiqlaliyyətini Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisi olaraq bərpa etmişdir.

Müstəqil inkişaf yoluna qədəm qoyarkən yeni tarixi mərhələdə Azərbaycanın qarşısında taleyüklü vəzifələr dayanırdı. Bunlar məqsədyönlü, düşünülmüş daxili və xarici siyaset kursunun hazırlanıb həyata keçirilməsini, ölkənin mədəni-intellektual və sosial-iqtisadi potensialından, ictimai-siyasi qüvvələrindən səmərəli istifadə olunmasını tələb edirdi. Lakin müstəqil Azərbaycan siyasi mövcudluğunun ilk illərində dövlət quruculuğu istiqamətində öz potensialını gerçəkləşdirməyə müvəffəq olmadı. Nəticə etibarilə dövlətçiliyin başlıca əlamətlərindən bir çoxu Azərbaycan reallığında həqiqətə çevrilənməmiş qaldı. SSRİ-nin dağılmasından sonra ölkənin guya dünya sisteminə integrasiyasının avtomatik təmin olunacağına bağlanan əsassız ümidi lər də gerçəkləşmədi.

Respublikada cərəyan edən mürəkkəb proseslər, xüsusilə Dağlıq Qarabağ probleminin mövcudluğu azərbaycanlıların siyasi birlik kimi özlərini dərk etməli olduqları zərurətini doğurmuşdu. Müstəqilliyin ilk illərində isə idarəcilik metodları, qəbul olunmuş bəzi qanunlar, o cümlədən dövlət diliinin adının dəyişdirilməsi ilə bağlı qərar cəmiyyəti vahid ideya ətrafında birləşdirmək və monolit qüvvəyə çevirməkdən daha çox parçalayıcı təsir göstərir, separatizm meyillərinin qüvvətlənməsi üçün zəmin yaradırdı. Ölkədə sovet konstitusiyası hələ də öz hüquqi gücünü saxlayırdı.

Azərbaycan yalnız 1993-cü ildə ümummilli lider Heydər Əliyevin ölkə rəhbərliyinə qayıdışından sonra səmərəli dövlətçilik konsepsiyası, iqtisadiyyatın dirçəlişi strategiyası və azərbaycançılıq fəlsəfəsinin əsaslarına uyğun olaraq demokratik keçid yoluna qədəm qoydu. Məhz Heydər Əliyev

öz dühləsi ilə Azərbaycan tarixinin bu yeni mərhələsində cəmiyyəti səfərbər edərək müstəqil siyasi, iqtisadi və sosial-mədəni kursun gerçəkləşməsinə nail oldu. İlk növbədə, hakimiyyət vakuumu aradan qaldırıldı, separatçı qüvvələr zərərsizləşdirildi, vətəndaş müharibəsi təhlükəsinin qarşısı alındı. Azərbaycanın dövlətçiliyinə, müstəqilliyinə və ərazi bütövlüyünə qəsdlər hazırlayan cinayətkar dəstələr cəmiyyətdən təcrid edildi. Ölkənin nizami silahlı qüvvələrinin yaradılması ilə bağlı tədbirlər həyata keçirildi. Nəticədə demokratik təsisatların qurulması prosesi sürətləndi, dövlətçiliyin milli identifikasiyasının başlıca prinsipləri formalaşdırıldı, vətəndaşla dövlətin qarşılıqlı mənəvi məsuliyyətinə əsaslanan sosial sabitliyin təməli qoyuldu və dövlət cəmiyyətin bütövlüyünün tam təminatçısına çevrildi.

Ötən illər ərzində ölkəmizdə əldə olunan nailiyyətlər Azərbaycanın siyasi istiqlaliyyətinin nəticəsidir. Bu müddətdə ictimai, iqtisadi və sosial sahələrdə islahatlar aparılmış və yüksək nailiyyətlər qazanılmışdır. Hüquqi müstəvidə islahatlar Azərbaycanın məhkəmə, hüquq-mühafizə və penitensiar sistemini dünya standartlarına uyğunlaşdırılmışdır. Dövlət idarəciliyi strukturunda əsaslı dəyişikliklər edilmiş, Milli Ordumuzun formalaşmasında və güclənməsi sahəsində mühüm addımlar atılmışdır. Ölkədə müəyyən edilmiş demokratik islahatlar kursu davamlı olaraq həyata keçirilmişdir. Vicdan və söz azadlıqları, şəxsiyyətin toxunulmazlığı, insan və vətəndaş hüquqları təmin edilmiş, tolerantlıq mühitinin bərqərar olması ilə vətəndaş cəmiyyətinin formalaşdırılması yolunda köklü irəliləyiş əldə olunmuşdur. Bütün bunlar Azərbaycan Respublikasının 1995-ci il noyabrın 12-də qəbul olunmuş Konstitusiyasında təsbit edilmişdir.

Azərbaycan qısa zaman kəsiyində sürətli inkişaf yolu keçərək, müvəffəqiyyətlər qazanmışdır. Torpaq islahatı həyata keçirilmiş, torpaqlar xüsusi mülkiyyətə verilmiş, kolxoz və sovxozählərin əmlakı özəlləşdirilmişdir. Genişmiqyaslı islahatlar aparılmasında dövlət özəlləşdirmə programlarının böyük rolu olmuşdur. İslahatların sosial yönümü və əhalinin sosial müdafiəsi tədbirləri iqtisadi siyasetdə mühüm yer tutmuşdur. Ölkədə bank-kredit, vergi, büdcə və pul sistemlərində ciddi dəyişikliklər edilmiş, vətəndaşların real gəlirlərinin artması sahəsində nəzərəçarpan uğurlar əldə olunmuşdur.

Respublikamızın iqtisadiyyatı sürətli inkişaf tempinə malikdir. Son illər ərzində yeni-yeni iş yerlərinin açılması, sahibkarlıq fəaliyyətinin gücləndirilməsi, regionların sosial-iqtisadi inkişafı programının ardıcıl həyata keçirilməsi, ümumi daxili məhsulun həcminin artması Azərbaycanda baş verən iqtisadi tərəqqinin parlaq təzahürüdür. Dünya iqtisadiyyatına ahəngdar integrasiya ölkənin iqtisadi siyasetinin başlıca istiqamətini təşkil edir.

Azərbaycanın neft strategiyasının işlənib hazırlanması və müvəffəqiyətlə gerçəkləşdirilməsi ölkəmizin əldə etdiyi nailiyyətlərin təməli olmuşdur. Regional və qlobal baxımdan strateji əhəmiyyətə malik olub, Xəzər neftini beynəlxalq bazarlara fasiləsiz və təhlükəsiz şəkildə çatdırıran Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin işə düşməsi ölkənin uzunmüddətli inkişaf imkanlarını genişləndirmişdir. Bununla yanaşı, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərinin tikintisi, Qars-Tbilisi-Bakı dəmir yolunun inşası və digər mühüm layihələrin reallığa çevrilməsi Azərbaycanın iqtisadi potensialını qüvvətləndirən amillər kimi ölkəmizin gələcək inkişaf strategiyası üçün yeni üfüqlər açır.

Bu gün Azərbaycan öz xarici siyasətini xalqımızın milli maraqlarına uyğun olan tarazlaşdırılmış prinsiplər əsasında həyata keçirir. Respublikamızda mövcud siyasi stabillik, böyük iqtisadi irəliləyişlər Azərbaycanın inkişaf etmiş dövlətlərlə səmərəli əməkdaşlığına təkan vermiş, dünya siyasetinin subyekti kimi onun beynəlxalq mövqeyini möhkəmləndirmişdir.

Süni olaraq yaradılan və 1987-ci ildən ortaya atılan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə bir qəsd kimi qiymətləndirilməlidir. Münaqişə bir çox mərhələlərdən keçib, ölkəmizə qarşı açıq hərbi təcavüz və etnik təmizləmə siyaseti ilə nəticələnmişdir. Bir milyondan artıq soydaşımız qaçqın-köökün vəziyyətinə düşmüşdür. Bütün bu illər ərzində Azərbaycanın mövqeyi dəyişməz olaraq qalır: ölkəmizin ərazi bütövlüyü beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində bərpa olunmalı, torpaqlarımız işgalçı qüvvələrdən azad edilməli, qaçqın və köökünlər öz doğma torpaqlarına, o cümlədən Dağlıq Qarabağa qaytarılmalıdır. Yalnız bundan sonra Dağlıq Qarabağın statusu məsələsi Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün qorunması şərti ilə müzakirə oluna bilər.

Müstəqillik illərində Azərbaycan xalqının mənəvi potensialı daha da zənginləşmiş, milli mədəniyyət və incəsənət ideoloji buxovlardan azad olaraq azərbaycançılıq məfkurəsi əsasında inkişaf etmişdir. Bu dövr ərzində Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin başlıca rəzmərindən olan ana dilimizin cəmiyyətdə mövqeyi möhkəmlənmiş, dövlət dili kimi tətbiq dairəsi və sərbəst inkişaf imkanları xeyli genişlənmişdir. Müsəlman Şərqi aləmində ilk dünyəvi teatrın, ilk kinonun və ilk operanın yaradıcısı olan Azərbaycan xalqı mədəniyyətinin yeni yüksəliş mərhələsini yaşayır.

Azərbaycan Respublikası bütün dünya azərbaycanlılarının vətənidir. Dünya azərbaycanlılarının Bakıda keçirilən qurultayları soydaşlarımızın həmrəyliyi yolunda atılan çox mühüm addımlar olmuşdur.

Azərbaycanın istiqlalı xalqımızın iftixarı, qürur mənbəyidir. Dövlət müstəqilliyinin və milli istiqlalın xalqımızın həyatında tarixi əhəmiyyətini nəzərə alaraq, Azərbaycan Respublikasının əldə etdiyi nailiyyətlərin milli sərvət kimi təbliğini gücləndirmək məqsədilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində İstiqlal muzeyi yaradılsın.
2. Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində İstiqlal abidəsi ucaldılsın.
3. İstiqlal abidəsinin yaradılması üçün açıq beynəlxalq müsabiqə elan olunsun. Müsabiqənin qalibləri üçün hər biri müvafiq olaraq 100 min, 50 min və 20 min manat məbləğində 1-ci, 2-ci və 3-cü dərəcəli mükafatlar təsis edilsin.
4. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti 15 gün müddətində:
  - 4.1. bu sərəncamla yaradılan İstiqlal muzeyinin və ucaldılan İstiqlal abidəsinin yeri ilə bağlı təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti-nə təqdim etsin;
  - 4.2. İstiqlal abidəsinin yaradılması üçün açıq beynəlxalq müsabiqənin texniki şərtlərini müəyyənləşdirsin;
  - 4.3. bu sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.
5. Bu sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 18 dekabr 2006-ci il*

MÜASİR İNCƏSƏNƏT MUZEYİNİN YARADILMASI HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Müasir Azərbaycan rəngkarlıq, heykəltəraşlıq və tətbiqi sənətinin ən parlaq nümunələrinin daimi ekspozisiyalarda layiqincə təmsil olunması və nümayiş etdirilməsi məqsədi ilə qərara alıram:

1. Bakı şəhərində Müasir İncəsənət Muzeyi yaradılsın.
2. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti Azərbaycan Rəssamlar İttifaqı ilə birlikdə Bakı şəhərində Müasir İncəsənət Muzeyinin yeri və layihələşdirilməsi barədə təkliflərini üç ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.
3. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 19 dekabr 2006-ci il*

**Z.Y. XANLAROVANIN “İSTİQLAL” ORDENİ İLƏ TƏLTİF
EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafındakı böyük xidmətlərinə görə Zeynəb Yəhya qızı Xanlarova “İstiqlal” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 26 dekabr 2006-ci il*

“HEYDƏR ƏLİYEV MƏRKƏZİ”NİN YARADILMASI HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin 1969-cu ildən etibarən respublikamızda gerçəkləşdiriyi quruculuq salnaməsinin hər səhi-fəsi tariximizin unudulmaz anlarını özündə əks etdirir. Hər bir azərbaycanlının taleyində mühüm əhəmiyyət kəsb edən tədbirlər, o cümlədən neft mü-qavılələrinin imzalanması mərasimləri, tarixi İpək Yolunun bərpası ilə bağlı layihələr, dünya azərbaycanlılarının qurultayları, beynəlxalq sammitlər və neft sərgiləri məhz Heydər Əliyevin adını daşıyan Saray, İdman-Konsert Kompleksi və “Gülüstan” kimi əzəmətli tikililərdə həyata keçirilmişdir.

Ölkəmiz son üç ildə Heydər Əliyev strategiyasını layiqincə davam etdirərək, böyük uğurlar qazanmışdır. Bir çox iqtisadi göstəricilərə görə Azərbaycan nəinki regionda, hətta dünyada öncüllər sırasına çıxmışdır. Respublikamıza artan diqqət və maraq burada keçirilən beynəlxalq miqyaslı konfransların, müsabiqələrin və görüşlərin sayının daim artmasında da öz əksini tapmışdır. Belə mərasimlərin təşkilinə imkan verən, müasir tələblərə uyğun və bir məkanda konfrans, sərgi, konsert, ziyafət, kitabxana və digər məqsədlər üçün yararlı olan salonları özündə birləşdirən kompleks tikililərə böyük ehtiyac duyulur.

Müstəqil Azərbaycan Respublikasının prezidenti kimi Heydər Əliyev ayrı-ayrı ölkələrə rəsmi səfərləri zamanı dünyanın mötəbər kürsülərindən Azərbaycan həqiqətlərini beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırmışdır. Bu çıxışların bir qismi həmin ölkələrin tarixi şəxsiyyətlərinin şərəfinə yaradılmış mərkəzlərdə olmuşdur. Belə mərkəzlər struktur və fəaliyyət proqramları baxımından kifayət qədər bir-birindən fərqlənsələr də, adlarını daşıdıqları şəxsiyyətlərin siyasi məfkurələrinə uyğun fəaliyyət göstərmələri onları birləşdirən əsas cəhətdir. Həmin mərkəzlər ölkənin ictimai-siyasi və mədəni həyatında böyük rol oynamaya yanaşı, eyni zamanda, beynəlxalq səviyyəli siyasi tədbirlərin, müxtəlif konfransların və festivalların keçirilməsi üçün də son dərəcə münasibdir.

Müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin banisi Heydər Əliyev bizə azərbaycanlıq kimi dərin bir fəlsəfi konsepsiyanı bəxş edərək, Azərbaycan di-

lini, Azərbaycan tarixini, Azərbaycan mədəniyyətini və milli-mənəvi də-yərlimizi qorumağı döñə-döñə tövsiyə etmişdir. Azərbaycançılıq məfkurəsi çərçivəsində ölkəmizdə xeyli iş aparılsa da, bu işlərin vahid bir mərkəzdən sistemli şəkildə istiqamətləndirilməsinə ehtiyac var. Azərbaycan vətəndaşlarının dünyada gedən müasir proseslər çərçivəsində öz vətəninin, millətinin və xalqının taleyi ilə bağlı genişmiqyaslı layihələrdə iştirak edə-rək, arzu və niyyətlərini gerçəkləşdirmək əzmi müasir texnologiyalarla təc-hiz olunmuş və çoxşaxəli struktura malik “Heydər Əliyev Mərkəzi”nin ya-radılması zərurətini ön plana çəkir.

Heydər Əliyevin dövlətçilik fəlsəfəsi və azərbaycançılıq məfkurəsinin dərindən öyrənilməsi, geniş təbliğ olunması və hərtərəfli inkişaf etdirilməsi məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində “Heydər Əliyev Mərkəzi” yaradılsın.
2. Azərbaycan Respublikası Dövlət Əmlakının İdarə Edilməsi Üzrə Dövlət Komitəsi “Heydər Əliyev Mərkəzi”nin yaradılması üçün Bakı şəhərində müvafiq yer ayrılması və tikinti-quraşdırma işlərinin aparılması ilə bağlı təklifləri bir ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.
3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İcra Aparatı “Heydər Əliyev Mərkəzi”nin strukturu, idarə olunması və fəaliyyət programına dair təkliflərini üç ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.
4. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 29 dekabr 2006-ci il*

**K.S. İMANOVUN AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
NAZİRLƏR KABİNƏTİ YANINDA “İÇƏRİŞƏHƏR”
DÖVLƏT TARİX - MEMARLIQ QORUĞU İDARƏSİNİN
RƏİSİ TƏYİN EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Kamran Sultan oğlu İmanov Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsinin rəisi təyin edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 29 dekabr 2006-ci il*

**AZƏRBAYCAN RƏSSAMLARINA AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASININ FƏXRİ ADLARININ VERİLMƏSİ
HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan təsviri sənətinin inkişafindakı xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslərə Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin.

“Xalq rəssamı” fəxri adı

Ağababayev Tofiq Məmmədəli oğlu
Bəykişiyev Nazim Zöhrab oğlu
Əhmədov Xanlar Əhməd oğlu
Hüseynov Arif Şahbaz oğlu
İbrahimov Ağali Müsəllim oğlu
Məmmədov Salxab İsa oğlu
Zeynalov Mirnadir Mirəli oğlu

“Əməkdar rəssam” fəxri adı

Abbasov Rafael Abbas oğlu
Ağayeva Sima Abbas qızı
Buksayev Şamil Ağabala oğlu
Elçiyyev Haşim Baba oğlu
Əbdürəhmanov Arif Nadir oğlu
Əbdürəhmanov Mikayıł Nadir oğlu
Əlimirzəyev Elyar Əlimirzə oğlu
Əmirov Müseyib Arif oğlu
Hacıyev Nüsərət Süleyman oğlu
Hüseynov Rəsul İsmayıł oğlu
Hüseynov Zahid İsa oğlu
İbadullayev Əli Əziz oğlu
İsgəndərov Zeynalabdin Əli oğlu
Quliyev Asim Rzaqulu oğlu
Məmmədov Həsənağa Daşdəmir oğlu
Məmmədov Rövşən Zeynal oğlu

Musayeva Solmaz Qurban qızı
Nuriyev Ağa Saleh Məmmədhüseyn oğlu
Rəcəbov Aydın Məmmədağa oğlu
Rüstəmov Soltan Mahmud oğlu
Səlimov Əlisəttar Ağakərim oğlu
Sultanov Yavər Məmməd oğlu
Şıxlinskaya Səbinə Aleksandrovna
Tsalikov Əhməd Batskeyeviç
Yusubov Ədhəm Süleyman oğlu

“Əməkdar incəsənət xadimi” fəxri adı
Əliyev Ağarəhim Cəbrayıł oğlu
Əliyev Ziyadxan Alxan oğlu
Fərzəliyev Çingiz Əbdülməcid oğlu
Xələfova Fəxriyyə Rafiq qızı

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 29 dekabr 2006-ci il*

**MƏDƏNİYYƏT, GƏNCLƏR VƏ İDMAN
MÜƏSSİSƏLƏRINDƏ ÇALIŞAN İŞÇİLƏRİN ƏMƏK
HAQLARININ ARTIRILMASI HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Mədəniyyət, gənclər və idman müəssisələrində çalışan işçilərin sosial müdafiəsini daha da gücləndirmək və onlara dövlət qayğısını artırmaq məqsədi ilə qərara alıram:

1. Dövlət bütçəsindən maliyyələşən mədəniyyət, gənclər və idman müəssisələrində çalışan işçilərin Vahid Tarif Cədvəli ilə müəyyən edilmiş aylıq vəzifə (tarif) maaşları 2007-ci il fevralın 1-dən orta hesabla 25 faiz artırılsın.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 22 yanvar 2007-ci il*

SƏİD RÜSTƏMOVUN 100 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2007-ci ilin may ayında görkəmli Azərbaycan bəstəkarı, xalq artisti, Dövlət mükafatı laureati, Azərbaycan xalq çalğı alətləri orkestrinin baş dirijoru və bədii rəhbəri, professor Səid Rüstəmovun anadan olmasının 100 il-lijiyi tamam olur.

Azərbaycan milli musiqi mədəniyyətinin inkişafı və təbliği sahəsində mühüm xidmətləri olan Səid Rüstəmovun 100 illik yubileyinin keçirilməsinəni təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı ilə birlikdə Səid Rüstəmovun 100 illik yubileyini həsr olunmuş tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 24 yanvar 2007-ci il*

ƏFRASİYAB BƏDƏLBƏYLİNİN 100 İLLİK YUBILEYİHAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2007-ci ilin aprel ayında Azərbaycan Respublikasının xalq artisti, görkəmli bəstəkar və musiqişunas alim, ilk milli baletin müəllifi Əfrasiyab Bədəlbəylinin anadan olmasının 100 illiyi tamam olur.

Azərbaycan musiqi sənətinin inkişafı, tədqiqi və təbliği işinə sanballı töhfələr vermiş Əfrasiyab Bədəlbəylinin 100 illik yubileyinin layiqincə keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı ilə birlikdə Əfrasiyab Bədəlbəylinin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 24 yanvar 2007-ci il*

**Z.T. SALAHOVANIN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ
TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycanda kitab mədəniyyətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Zərifə Teymur qızı Salahova “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 1 fevral 2007-ci il*

L.A. BƏDİR BƏYLİNİN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycanın xalq artisti Leyla Ağalar qızı Bədirbəylinin xatirəsini əbədiləşdirmək məqsədi ilə qərara alıram:

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti Leyla Bədirbəylinin yaşadığı binaya (Şəmsi Bədəlbəyli küçəsi, 84) xatirə lövhəsinin vurulmasını təmin etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 13 fevral 2007-ci il*

AZƏRBAYCAN TEATR SƏNƏTİNİN İNKİŞAF ETDİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

XIX əsrin ikinci yarısından etibarən cərəyan edən ictimai-siyasi hadisələr fonunda və maarifçilik hərəkatının güclü təsiri nəticəsində böyük müttəfəkkir Mirzə Fətəli Axundovun ədəbiyyatımıza yeni dram janrını gətirməsi ilə Azərbaycan teatrı müsəlman Şərqində ilk dünyəvi peşəkar teatr sənətinin ocağına çevrilmişdir. Qədim tarixə malik xalq tamaşaları zəminində təşəkkül tapan bu teatrın repertuarı yarandığı gündən bəri görkəmli Azərbaycan ziyalılarının dövrün mühüm hadisələrinin real bədii təsvirini verən qabaqcıl, demokratik ideyalı və ictimai məzmunlu əsərləri ilə zəngin olmuşdur.

Avropa təhsili görmüş azərbaycanlı gənclərin dünya klassiklərinin əsərlərini tərcümə edərək tamaşaşa qoymaları Azərbaycanda teatr həvəskarlarını dünya ədəbiyyatı nümunələri ilə tanış etməklə bərabər, milli dəyərlərə söykənən yeni tipli teatrın yaradılması işinə güclü təkan vermişdir. Hüseyin Ərəblinski, Cahangir Zeynalov, Hüseynqulu Sarabski, Abbas Mirzə Şərifzadə, Mirzəağa Əliyev, Sidqi Ruhulla, Ülvi Rəcəb kimi fitri istedad sahiblərinin səyləri ilə ölkəmizdə milli peşəkar aktyorlar məktəbi formalanmışdır. Həmin dövrdən etibarən xüsusi teatr binalarının inşasına başlanılmış və peşəkar teatrla bağlı digər sənət növləri də inkişaf etdirilmişdir.

Cəlil Məmmədquluzadə, Hüseyin Cavid və Cəfər Cabbarlı kimi qüdrətli sənətkarların son dərəcə dərin məzmunlu səhnə əsərləri ilə geniş vüssət alan Azərbaycan teatrı milli varlığını qoruyub saxlayaraq inkişaf etmiş və ictimai-mədəni həyatda fəal rol oynamışdır. XX əsr boyu opera və balet, musiqili komediya, gənc tamaşaçılar teatrları, pantomima və digər teatrlar yaradılmışdır. Azərbaycan teatr sənəti tarixinə adları həmişəlik həkk olunan böyük aktyorlar, rejissorlar və teatr rəssamları nəslİ yetişmiş, teatr üçün peşəkar kadrlar hazırlayan təhsil ocaqları formalanmış, bölgələrdə mədəniyyət sarayları və teatrlar şəbəkəsi bərqərar olmuşdur. Yüksək səhnə mədəniyyəti ilə seçilən Azərbaycan teatrının zəngin repertuarı sayəsində xalqımız milli ədəbiyyatın parlaq nümunələri ilə yanaşı, dünya ədəbi fikrinin inciləri ilə daha yaxından tanış olmaq imkanı əldə etmişdir. Ölkəmizin bir sıra digər

sənət sahələrində qazandığı uğurlar ilk növbədə Azərbaycan teatrı ilə sıx bağlı olmuşdur.

Peşəkar milli teatrın sürətli inkişafı və zaman keçdikcə şaxələnməsi onun öz coğrafiyاسını genişləndirərək respublikanın, demək olar ki, bütün bölgələrini əhatə etməsinə və hər biri müstəqil sənət ocağı olan yeni teatrların yaranmasına gətirib çıxarmışdır. Ölkəmizdə vətənpərvərlik duyğularının aşilanmasında, yüksək mənəvi keyfiyyətlərin, milli və ümumbaşəri dəyərlərin təbliğində müstəsna rol oynamış Azərbaycan teatrı gənc nəslin formalaşmasında əvəzsiz xidmətlər göstərmişdir.

XX əsrin sonlarında cərəyan edən mürəkkəb proseslər siyasi, iqtisadi və sosial böhrana gətirərək, ölkəmizin bütün mədəni həyatına, həmçinin teatr sənətinə son dərəcə mənfi təsir göstərmişdir. Teatrın qarşılaşdığı obyektiv çətinliklər bu sahədə yaradıcılıq əhval-ruhiyyəsini də zəiflətmİŞdir.

Azərbaycan teatr şəbəkəsinə daxil olan dörd dövlət dram teatri Ermənistən-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində erməni silahlı dəstələrinin işgalinə məruz qalaraq, ata-baba yurdlarından didərgin düşməsinə baxmayaraq, öz fəaliyyətini davam etdirir.

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini bərpa etməsi ilə qarşısında geniş üfüqlər açılan milli teatr bu gün dövlətçilik naminə mədəniyyətimizin inkişafına töhfələr vermək iqtidarındadır. Lakin ölkəmizdəki bir sıra mədəniyyət sarayıları və teatr ocaqlarında, o cümlədən Heydər Əliyev adına Saraya, Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatri, Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatri, Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçılar Teatrı, Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrı və Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrında müasir tələblərə uyğun əsaslı təmir-bərpa və yenidənqurma işlərinə ciddi ehtiyac duyulur.

Xalqımızın ictimai-siyasi həyatında, mədəniyyətimizin inkişafında böyük rol oynayan və dolğun fəaliyyəti ilə milli sərvətə çevrilən Azərbaycan teatrının maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi və yaradıcılıq potensialının dirçəldilməsi və teatr təhsili sisteminin yaxşılaşdırılması məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinə tapşırılsın ki:

1.1. Heydər Əliyev adına Sarayın mühüm ictimai-siyasi, mədəni tədbirlərin təşkil edilməsi və həyata keçirilməsində əhəmiyyətini nəzərə alaraq, əsaslı təmirini və müasir avadanlıqla təchizatını təmin etsin;

1.2. Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrının, Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının, Azərbaycan Dövlət Gənc Ta-

maşaçılardan Teatrının, Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrının və Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrının əsaslı təmirini və müvafiq texniki avadanlıqla təchizatını təmin etsin;

1.3. Bakı şəhərində Azərbaycan Dövlət Gənclər Teatrının, Azərbaycan Dövlət Pantomima Teatrının, eləcə də İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrının və Şuşa Dövlət Musiqili Dram Teatrının yerləşdiyi binalarda təmir-bərpa işlərinin həyata keçirilməsini təmin etsin;

1.4. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində erməni silahlı birləşmələrinin işğalına məruz qalmış ərazilərdəki Füzuli və Ağdam dövlət dram teatrlarının hal-hazırda yerləşdiyi binalarda əsaslı təmir-bərpa işlərinin aparılmasına dair təkliflərini 2007-ci il avqust ayının 1-nə qədər Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin;

1.5. yerli icra hakimiyyəti orqanları ilə birlikdə regionlarda fəaliyyət göstərən teatrlarda təmir-bərpa və yenidənqurma işlərinin aparılmasına dair təkliflərini 2007-ci il iyul ayının 1-nə qədər Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin;

1.6. Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının təklifləri nəzərə alınmaqla, milli sərvətimiz olan əsərləri və dünya klassikasının incilərini özündə ehtiva edən “Azərbaycan teatri 2008-2018-ci illərdə” Dövlət Proqramının layihəsini üç ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.7. teatrların nəzdində xüsusi studiyaların yaradılmasına və xarici ölkələrdə müvafiq kadrların, habelə teatr menecerlərinin hazırlanmasına dair təkliflərini 2007-ci il aprelin 15-nə qədər Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin.

2. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti Yaşıl Teatrın əsaslı təmirini və zəruri avadanlıqla təchizatını təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

4. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 19 fevral 2007-ci il*

AZƏRBAYCANDA KİNO SƏNƏTİNİN İNKİŞAF ETDİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycanda kino sənəti bir əsrdən artıq dövr ərzində əlamətdar hadisələrlə zəngin özünəməxsus inkişaf yolu keçmiş və xalqımızın mədəni-mənəvi həyatında mühüm rol oynamışdır. Ölkəmizdə onun yaranma tarixi XIX əsrdən etibarən cərəyan edən maarifçilik hərəkatının, dünyəvi teatrın və mətbuatın inkişafı ilə sıx bağlıdır. Neftin sənaye üsulu ilə hasilatına başlanması nəticəsində Bakının iqtisadi dirçəlişi milli mədəniyyətin bir çox sahələri ilə yanaşı, kino sənətinin də meydana çıxması üçün əlverişli zəmin yaratmışdır. Burada artıq 1898-ci ildən etibarən xarici filmlər göstərilməyə başlanmış, həmin il avqustun 2-də isə neft Bakısından bəhs edən birinci xronikal kinosüjetlər nümayiş etdirilmişdir.

XX əsrin ilk onilliklərindəki Azərbaycan kinosu xalq adət-ənənələri və məişətinin dolğun təsvir olunduğu “Neft və milyonlar səltənətində”, “Arşın mal alan” kimi ilk bədii filmlərlə xüsusən yadda qalmışdır. 1920-ci illərdə Azərbaycan Foto-Kino İdarəsinin təsis edilməsi, birinci dövlət kinofabrikinin açılması, aktyor və rejissor studiyalarının təşkili, sənədli və elmi-kültəvi filmlərin istehsalı milli kino sənətinin formalaşmağa başlamasının bariz nümunəsi sayıyla bilər. Sonrakı illərdə cizgi kinosunun əsasının qoyulması, respublikada ilk səsli filmin ekranlara buraxılması və filmlərin Azərbaycan dilində səsləndirilməsi, yeni uğurlu kino əsərlərinin yaradılması Azərbaycan kinosunun təşəkkül tapdığını göstərir. Bu dövrdə Azərbaycan kinostudiyasında çəkilən bir sıra filmlər xarici ölkələrdə də rəğbətlə qarşılanmışdır. 1945-ci ildə ikinci dəfə ekranlaşdırılan “Arşın mal alan” filmi ayrı-ayrı dillərə dublyaj olunaraq, dünyanın müxtəlif guşələrində böyük müvəffəqiyyətlə nümayiş etdirilmişdir.

Sovetlər İttifaqında kino sənətindən həmçinin dövlət ideologiyasının təbliğat maşını kimi istifadə edilsə də, Azərbaycanda kino yaradıcılığı işi həmin dövrdə təşkil olunmuşdur. Azərbaycan kinematoqrafiyası məhz o illərdə sistemli fəaliyyəti sayəsində getdikcə öz imkanlarını artıraraq, ciddi sənət nailiyyətləri qazanmışdır. Kinomuzun yeni inkişaf mərhələləri ya-

dığı bu dövrdə ssenarist, rejissor, operator, rəssam kadrlarının bir neçə nəsl-i yetişmiş və milli özünəməxsusluğunu ilə seçilən koloritli, parlaq ekran əsərləri yaradılmışdır. Azərbaycan kinosu tarixinin əsl yetkinlik dövrü sayılan 1960-1980-ci illərdə isə kino salnaməmizin unudulmaz səhifələrini təşkil edən və artıq mədəniyyətimizin qızıl fonduna daxil olan tarixi filmlər, ölməz “Kitabi-Dədə Qorqud” eposunun motivləri əsasında “Dədə Qorqud” filmi yaradılmış, digər görkəmli əsərlər ekranlaşdırılmış, müasir mövzulu və sənətkarlıq baxımından diqqətəlayiq filmlər çəkilmişdir.

1991-ci ildən etibarən dövlətin vahid kino sistemi dağıılmağa başlamış və Azərbaycan kinematoqrafiyası bir sıra çətinliklərlə qarşılaşmışdır. Keçid mərhələsindəki ciddi problemlərə baxmayaraq, müstəqillik dövründə Azərbaycan kinosu öz yaradıcılıq potensialı sayəsində qısa vaxt ərzində müəyyən uğurlar əldə etmişdir. Bununla yanaşı, milli kino ənənələrinin qorunması və Azərbaycan kinosunun dünya kinematoqrafiyasının tərkib hissəsi olaraq, yeni şəraitdə fəaliyyət göstərə bilməsi üçün bir sıra təxirəsalınmaz tədbirlərin həyata keçirilməsinə zərurət yaranmışdır.

Azərbaycan milli kinosunun respublikamızın mədəni həyatındakı əhəmiyyətini və gələcək inkişaf perspektivlərini nəzərə alaraq qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinə tapşırılsın ki:

1.1. “Azərbaycanfilm” kinostudiyanın maddi-texniki bazasının müasir kino texnikası tələblərinə uyğun texnoloji avadanlıqla təchiz edilərək, əsaslı şəkildə yenidən qurulması ilə bağlı təkliflərini bir ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. Azərbaycanın kinoteatrlar şəbəkəsinin yenidən qurulmasına, o cümlədən mövcud kinoteatr binalarında təmir-bərpa işlərinin aparılmasına dair təkliflərini bir ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.3. Bakı şəhərinin “Nizami” kinoteatrında müasir tələblərə cavab verən xidmət və texniki şəraitin yaradılması ilə bağlı təkliflərini bir ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.4. Azərbaycan Dövlət Film Fondunun yeni binasının inşası ilə bağlı və XX əsr Azərbaycan kinosunun tarixini əks etdirən kinolentlərin lazımı şəraitdə mühafizəsinə dair təkliflərini 2007-ci il 31 mart tarixinə qədər Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin;

1.5. xalqımızın tarixi və mədəni irsini özündə əks etdirən filmlərin çəkilişinin həyata keçirilməsini təmin etsin;

1.6. dünyanın aparıcı kino şirkətləri ilə müstərək filmlerin istehsalı da nəzərə alınmaqla, "Azərbaycan kinosu 2008-2018-ci illərdə" Dövlət Proqramına dair təkliflərini üç ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.7. Azərbaycanda xarici ölkələrin istehsalı olan filmlərin dublyaj qaydalarına dair təkliflərini bir ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.8. Azərbaycan Respublikasının kinematoqrafiya sahəsində normativ hüquqi bazasının təkmilləşdirilməsi haqqında təkliflərini üç ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetı:

2.1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyinin təklifləri əsasında kinematoqrafiya üzrə yüksək peşəkarlığa malik yerli kadrların ölkədə və ölkə xaricində hazırlanmasına dair müvafiq program layihəsini bir ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

2.2. bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 23 fevral 2007-ci il*

**Q.H. ALMASZADƏNİN XATİRƏSİNİN
ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycanın xalq artisti Qəmər Hacı Ağa qızı Almaszadənin xatirəsini əbədiləşdirmək məqsədi ilə qərara alıram:

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti Qəmər Hacı Ağa qızı Almaszadənin yaşadığı binaya (Xaqani küçəsi, 19/13) xatırə lövhəsinin vurulmasını təmin etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 5 mart 2007-ci il*

AZƏRBAYCANDA MUZEY İŞİNİN YAXŞILAŞDIRILMASI HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Xalqımızın ən qədim zamanlardan müasir dövrədək tarixini və mədəniyyətinin inkişaf yolunu əks etdirən Azərbaycan muzeyləri ölkəmizdə zəngin mədəni irsin qorunması və təbliğ olunması işində mühüm rol oynayır. Bu gün muzeylərimiz nadir sənət incilərinin və milli sərvətlərin nümayiş etdirildiyi geniş bir şəbəkəyə malik olub respublikamızın bütün bölgələrini əhatə edir.

Ölkəmizdə muzey işi qədim dövrlərdən başlayaraq özünəməxsus yol keçmişdir. Azərbaycan hökmədarlarının saraylarında, məbədlərdə, həmçinin digər tikililərdə mədəniyyət tariximizin ən müxtəlif dövrlərinə aid qiymətli əşyalar və sənət nümunələri mühafizə edilmişdir. Tarixi və bədii əhəmiyyət daşıyan eksponatların mühüm bir qismi sonrakı dövrlərdə əsas etibarilə şəxsi kolleksiyalarda toplanmışdır. Eyni zamanda, tarixən regionda baş vermiş geosiyasi hadisələr nəticəsində Azərbaycan mədəniyyətinin, elminin, incəsənətinin unikal nümunələri yüksək estetik dəyərə malik əsl sənət möcüzələri kimi dünyanın ən məşhur muzeylərinin daimi eksponatları sırasında yer almışdır.

XIX əsrin ikinci yarısından etibarən Azərbaycanın ictimai-siyasi, mədəni fikir həyatında sürətlə cərəyan edən proseslər öz növbəsində muzey işinin təşkilinə təkan vermiş və ölkəmizdə müasir tipli muzeylərin yaradılmasına başlanılmışdır. İlk belə muzeylərdən biri görkəmli maarifpərvər yazıçı Cəlil Məmmədquluzadənin təşəbbüsü və yaxından iştirakı ilə XIX əsrin sonlarında təşkil olunmuşdur.

Azərbaycanda dövlət səviyyəsində 1919-cu ildə təməli qoyulmuş ilk milli muzey 1920-ci ildən Azərbaycan Dövlət Muzeyi kimi fəaliyyət göstərmişdir. Maddi mədəniyyət nümunələrinin, müxtəlif nadir əlyazma və sənət əsərlərinin toplandığı bu muzeyin müvafiq şöbələri əsasında 1930-cu illərdə artıq bir neçə muzey yaradılmışdır.

Sonrakı illər ərzində Azərbaycanda yeni muzeylər fəaliyyətə başlamışdır. Bu muzeylərdə davamlı olaraq ekspozisiyalar yaradılmış, mövcud ekspozisiya və fondlar isə zənginləşdirilmişdir. Ötən əsrin 70-ci illərindən

etibarən respublikada muzey şəbəkəsinin inkişafı daha intensiv şəkil almış və yüzdən artıq muzey yaradılmışdır. Ölkəmizdə tarix-diyarşunaslıq muzeyləri, görkəmli tarixi şəxsiyyətlərin, ədəbiyyat və incəsənət xadimlərinin ev muzeyləri, xatirə muzeyləri təşkil edilmişdir.

Ermənistən-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi respublikamızda muzeylərin inkişafına ağır zərbə vurmusdur. Erməni silahlı birləşmələri tərəfindən işgala məruz qalan ərazilərimizdəki tarix-memarlıq abidələri, xatirə-memorial komplekslər və muzey-qoruqlar dağıdılmış, muzey fondlarında mühafizə olunan qiymətli eksponatlar və sənət yadigarları bütünlükə qarət edilmişdir.

Son illər sürətli yüksəliş dövrü yaşayan ölkəmizdə milli mədəni sərvətlərin qorunması və gələcək nəsillərə çatdırılması işinə lazımı diqqət göstərilir. Respublikanın artan iqtisadi potensialı əsasında yüksək inkişaf tempinə uyğun olaraq, mədəniyyət sahəsində ardıcıl mühüm işlər aparılır, bir sıra mədəniyyət ocaqları yaradılır, mövcud mərkəzlər üçün isə yeni binalar inşa olunur.

Azərbaycanda bu gün muzey işinin inkişaf etdirilməsi istiqamətində lazımı tədbirlər görülür. Hazırda Azərbaycan Tarixi və Azərbaycan Ədəbiyatı muzeylərində əsaslı yenidənqurma və təmir-bərpa işləri aparılır. Regionlarımızda muzeylər şəbəkəsinin inkişafında nəzərəçarpan irəliləyiş əldə olunmuşdur. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində İstiqlal muzeyinin yaradılması və İstiqlal abidəsinin ucaldılması haqqında" 2006-cı il 18 dekabr və "Müasir İncəsənət Muzeyinin yaradılması haqqında" 2006-cı il 19 dekabr tarixli sərəncamları muzey işinə dövlət qayğısının aydın təzahürüdür.

Bununla yanaşı, ölkə muzeylərinin mövcud vəziyyəti bu sahədə təxirəsalınmaz əlavə tədbirlərin həyata keçirilməsi zərurəti doğurmuşdur. Bir çox muzeylərin yerləşdiyi Muzey Mərkəzinin hazırkı mənzərəsi onun son dərəcə ciddi təmirə ehtiyacı olduğunu göstərir. Qırx il əvvəl dünyada ilk dəfə olaraq Bakıda yaradılan, unikal eksponatlarla zəngin Azərbaycan Xalçası və Xalq Tətbiqi Sənəti Dövlət Muzeyi müasir beynəlxalq standartlara cavab vermir.

Azərbaycanda muzey işinin yaxşılaşdırılmasının ölkəmizin mənəvi həyatının inkişafı baxımından əhəmiyyətini və perspektivlərini nəzərə alaraq, elmi və mədəni sərvətlərdən hərtərəfli istifadə imkanlarını genişləndirmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti ilə birlikdə Azərbaycan Xalçası və Xalq Tətbiqi Sə-

nəti Dövlət Muzeyinin yeni binasının tikilməsi üçün Bakı şəhərində müvafiq sahənin ayrılması və tikinti-quraşdırma işlərinin aparılması ilə bağlı təkliflərini bir ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi yerli icra hakimiyyəti orqanları ilə birlikdə Azərbaycanın regionlarında fəaliyyət göstərən muzeylərin müasir standartlara uyğun təmirinə, yeni avadanlıq və zəruri eksponatlarla təchizatına dair xüsusi tədbirlər planı hazırlayıb üç ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinə tapşırılsın ki:

3.1. Muzey Mərkəzinin təmiri və yenidən qurulması ilə bağlı təklifləri iki ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

3.2. Azərbaycan Dövlət İncəsənət Muzeyinin əsaslı təmirindən sonra həmin muzeydə, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının rəyi nəzərə alınmaqla, yeni ekspozisiyaların yaradılması ilə bağlı təkliflərini 2007-ci ilin sentyabr ayına qədər Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

3.3. Azərbaycanda muzeylərin fəaliyyətinin muzey işinin müasir principləri əsasında dünya standartlarına müvafiq olaraq yenidən qurulmasını və muzey ekspozisiyalarının azərbaycançılıq məfkurəsinə uyğunlaşdırılmasını təmin etsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

5. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.
Bakı şəhəri, 6 mart 2007-ci il*

**N.İ. ŞAŞIQOĞLUNUN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ
TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycanda teatr və kino sənətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Nodar İzzətoviç Şaşıqoğlu “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 12 mart 2007-ci il*

AZƏRBAYCAN BƏSTƏKARLAR İTTİFAQI ÜZVLƏRİNİN YARADICILIQ ŞƏRAITİNİN YAXŞILAŞDIRILMASI TƏDBİRƏRİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı üzvlərinin yaradıcılıq fəaliyyəti üçün daha əlverişli şəraitin yaradılması məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikası Dövlət Əmlakının İdarə Edilməsi üzrə Dövlət Komitəsi Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının yerləşdirilməsi üçün müvafiq bina ayrılmamasına və onun təmirinə dair təkliflərini bir ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.

2. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti Abşeron yarımadasında Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı üzvləri üçün yaradıcılıq evinin tikilməsi ilə bağlı təkliflərini bir ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının təklifləri nəzərə alınmaqla Azərbaycan bəstəkarlarının əsərlərinin nəşri və elektron daşıyıcılar vasitəsilə yayılmasının təmin olunmasına dair təkliflərini iki ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

4.1. Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının təklifləri nəzərə alınmaqla yaşlı və gənc nəsil bəstəkarların yaradıcılıq fəaliyyətini təmin etmək üçün xüsusi təqaüd fondunun yaradılması və həmin fonddan istifadə qaydaları ilə bağlı təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

4.2. bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

5. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 12 mart 2007-ci il*

**YUNESKO-NUN “QEYRİ-MADDİ MƏDƏNİ IRSİN
QORUNMASI HAQQINDA” KONVENTSIYASI
ÜZRƏ SƏLAHİYYƏTLİ ORQANLARIN TƏYİN
EDİLMƏSİ BARƏDƏ**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

“YUNESKO-nun “Qeyri-maddi mədəni irsin qorunması haqqında” Konvensiyasının təsdiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2006-ci il 2 oktyabr tarixli 134-IIIQ nömrəli Qanununun icrası məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Müəllif Hüquqları Agentliyi və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası öz səlahiyyətləri daxilində YUNESKO-nun “Qeyri-maddi mədəni irsin qorunması haqqında” 2003-cü il 17 oktyabr tarixli Konvensiyasının 13-cü maddəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının ərazisində olan qeyri-maddi mədəni irsin qorunması üzrə səlahiyyətli orqanlar təyin edilsinlər.

2. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyinə tapşırılsın ki, Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin, Azərbaycan Respublikasının Müəllif Hüquqları Agentliyinin və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının öz səlahiyyətləri daxilində bu Sərəncamın 1-ci bəndində göstərilən Konvensiyasının 13-cü maddəsinə uyğun olaraq səlahiyyətli orqanlar təyin edilməsi barədə YUNESKO-ya müvafiq bildiriş göndərsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 12 mart 2007-ci il*

**M.L. ROSTROPOVIÇİN “HEYDƏR ƏLİYEV” ORDENİ İLƏ
TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycanın beynəlxalq mədəni əlaqələri və musiqi sənətinin inkişafındakı böyük xidmətlərinə görə Mstislav Leopoldoviç Rostropoviç “Heydər Əliyev” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 27 mart 2007-ci il*

HƏQİQƏT RZAYEVANIN 100 İLLİK YUBILEYİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2007-ci ilin may ayında Azərbaycan Respublikasının xalq artisti, milli opera ifaçılığı sənətinin tanınmış nümayəndəsi Həqiqət Rzayevanın anadan olmasının 100 illiyi tamam olur.

Azərbaycan səhnəsində çıkış edən ilk azərbaycanlı qadın müğənnilərdən biri olmuş və milli musiqinin inkişafına töhfələr vermiş Həqiqət Rzayevanın 100 illik yubileyinin keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Həqiqət Rzayevanın 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planı hazırlanıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 31 mart 2007-ci il*

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASINDAKI MONUMENTAL HEYKƏLTƏRAŞLIQ ABİDƏLƏRİ, XATİRƏ-MEMORİAL VƏ MEMARLIQ KOMPLEKSLƏRİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Ölkəmizin müxtəlif guşələrində ucaldılan monumental heykəltəraşlıq abidələri, xatirə-memorial və memarlıq kompleksləri bu gün artıq şəhər və kəndlərimizin görkəminin ayrılmaz hissəsinə çevrilmişdir. Yüksək estetik dəyərə malik olan, milli-mədəni irsə və tarixi keçmişə dərin ehtiram duyğusu oyadan bu əsərlər Azərbaycan heykəltəraşlıq və memarlıq sənətinin gözəl nümunələridir.

Azərbaycanda ilk elementləri Qobustan qaya təsvirlərində öz əksini tapmış heykəltəraşlığın qədim tarixi vardır. Ayrı-ayrı dövrlərdə milli heykəltəraşlıq və memarlıq komplekslərinin qiymətli inciləri yaradılmışdır. Öz dəst-xətti, zəngin bədii ənənələri ilə seçilən Azərbaycan heykəltəraşlığının müasir siması ötən əsrin 20-ci illərindən etibarən formalaşmış və sürətli inkişaf yolu keçmişdir. Bu müddət ərzində şəhər və park heykəltəraşlığının diqqətəlayiq abidələri, mühüm ictimai hadisələrin və tanınmış şəxsiyyətlərin şərəfinə bir sıra monumentlər ucaldılmışdır. Nizami Gəncəvi, İmadəddin Nəsimi, Məhəmməd Füzuli, Mirzə Fətəli Axundov, Mirzə Ələkbər Sabir, Nəriman Nərimanov, Üzeyir Hacıbəyov, Cəfər Cabbarlı, Səməd Vurğun və digər sənətkarların milli heykəltəraşlıq xəzinəsini zənginləşdirən möhtəşəm abidələri Bakının memarlıq mənzərəsini ahəngdar şəkildə tamamlamış və ona xüsusi görkəm vermişdir.

Öz müstəqilliyini bərpa edən Azərbaycan Respublikasında ölkəmizin suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olmuş qəhrəman vətən övladlarının xatirəsinin əbədiləşdirilməsi istiqamətində mühüm işlər görülmüşdür. Respublikamızın hər bir bölgəsində şəhidlərin xatirəsinə abidə-komplekslər ucaldılmışdır.

Monumental heykəltəraşlıq xəzinəmizin qızıl fonduna daxil olmuş bütün bu abidələr, xatirə-memorial və memarlıq kompleksləri öz plastik formarəngarəngiliyi, koloriti və estetik təsir gücү ilə səciyyələnir. Həmin əsərlər insanların tarixi-mənəvi dəyərlərə hörmət və məhəbbət ruhunda tərbiyə

olunmasında, onlarda vətənpərvərlik hisslərinin gücləndirilməsində böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Bununla yanaşı, azərbaycançılıq məfkurəsinə keçid istiqamətində bu sahədə görülən işlərin hazırkı səviyyəsi qənaətbəxş sayıla bilməz. Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində Dədə Qorqud heykəli və "Dədə Qorqud dünyası" tarixi-etnoqrafik kompleksinin yaradılması ilə bağlı müxtəlif müsabiqələr keçirilməsinə baxmayaraq, heykəltəraşlıq və rəssamlığımızda xalqımızın mənəvi-estetik dəyərlərinə uyğun Dədə Qorqud obrazının təsviri hələ də öz əksini tapmamışdır.

Vahid kompleks olaraq mənzərəsi mərhələ-mərhələ formalaşmış Şəhidlər xiyabanının ümumi görkəminin memarlıq baxımından yenidən işlənməsinə ciddi ehtiyac duyulur. Əsasən, XX əsrд ucaldılmış və görünüşü bir sıra hallarda ənənəvi memarlıq üslubu ilə həməhəng olmayan abidələrin, xatırə komplekslərinin azərbaycançılıq fəlsəfəsinin meyarlarına uyğunlaşdırılması zərurəti meydana çıxmışdır. Həmçinin zaman keçidkə müxtəlif təbii proseslərin təsiri abidələrə diqqət göstərilməsini və qayğı ilə yanaşılmasını tələb edir.

Azərbaycanda monumental heykəltəraşlıq abidələrinin, xatırə-memorial və memarlıq komplekslərinin ümumi bədii-estetik görkəminin millimənəvi dəyərlərə uyğunlaşdırılmasını, habelə yerləşdikləri ərazilərin abadlaşdırılmasını təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti aidiyyəti qurumlarla birlikdə Şəhidlər xiyabani xatırə-memarlıq kompleksinin yeni layihəsinə dair təkliflərini bir ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi:

2.1. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti və digər yerli icra hakimiyyəti orqanları ilə birlikdə Bakı şəhərində, digər şəhər və kəndlərdə ucaldılmış monumental heykəltəraşlıq abidələri, xatırə-memorial və memarlıq komplekslərinin ümumi görkəminin qorunub saxlanması və ətrafinin abadlaşdırılması üçün müvafiq tədbirləri həyata keçirərək, görülən işlər haqqında hesabatı və bu istiqamətdə gələcək fəaliyyət programının layihəsini 2007-ci ilin 1 sentyabr tarixinə qədər Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

2.2. Azərbaycan Dövlət İncəsənət Muzeyi nəzdində açıq səma altında heykəl və abidələrin kiçik formalarından ibarət xüsusi park-muzeyin yaradılmasını təmin etsin;

2.3. yerli icra hakimiyyəti orqanları ilə birlikdə respublikanın park, bağ və digər istirahət zonalarındaki abidə, büst, barelyef və digər heykəltəraşlıq

və xatirə-memorial əsərlərinin vəziyyətini araşdırıb müvafiq təkliflərini üç ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

2.4. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə birlikdə müvafiq yaradıcılıq ittifaqlarının təklifləri əsasında azərbaycançılıq məfkurəsinin tələblərinə uyğun ucaldılması zəruri sayılan abidələr və komplekslərlə bağlı təkliflərini üç ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

3.1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Dədə Qorqud heykəli və “Dədə Qorqud dünyası” tarixi-etnoqrafik kompleksinin yaradılması haqqında” Fərmanının icrasını təmin etmək üçün müvafiq tədbirlər görsün;

3.2. bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

4. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 2 aprel 2007-ci il*

BÜLBÜLÜN 110 İLLİK YUBİLEYİNİN KEÇİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2007-ci ilin iyun ayında Azərbaycan professional vokal sənətinin banisi, görkəmli müğənni və pedaqoq Bülbülün (Murtuza Məşədi Rza oğlu Məmmədovun) anadan olmasının 110 illiyi tamam olur.

Azərbaycan mədəniyyəti tarixinə milli və Avropa vokal məktəbi ənənələrinin uğurlu sintezinin yaradıcısı kimi daxil olmuş Bülbülün dünya klassiklərinin və Azərbaycan bəstəkarlarının opera əsərlərində oynadığı partiyalar, ifa etdiyi muğam və xalq mahnıları Azərbaycan musiqisinin qızıl fondunu təşkil edir.

Milli musiqi mədəniyyətinin inkişafı, tədqiqi və təbliğində misilsiz xidmətlər göstərmiş Bülbülün 110 illik yubileyinin dövlət səviyyəsində keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Bülbülün 110 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planı hazırlanıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 16 aprel 2007-ci il*

MİKAYIL MÜŞFİQİN 100 İLLİK YUBİLEYİNİN KEÇİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2008-ci ilin iyun ayında görkəmli Azərbaycan şairi Mikayıl Müşfiqin (Mikayıl Mirzə Əbdülfətəh oğlu İsmayılovun) anadan olmasının 100 illiyi tamam olur.

Mikayıl Müşfiqin yaradıcılığı XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının parlaq səhifələrindən birini təşkil edir. Ədəbi fikir tariximizə yenilikçi şair kimi daxil olmuş Müşfiq dövrün yüksək bədii dəyərə malik, romantik ruhlu və dərin ictimai məzmunlu zəngin poeziyasını yaratmışdır.

Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafında böyük xidmətləri olan Mikayıl Müşfiqin 100 illik yubileyinin layiqincə keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə birlikdə, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin təklifləri nəzərə alınmaqla, Mikayıl Müşfiqin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 16 aprel 2007-ci il*

ALMAS İLDİRİMİN 100 İLLİK YUBİLEYİNİN KEÇİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2007-ci ildə müasir Azərbaycan ədəbiyyatının tanınmış nümayəndələrindən biri, istiqlal şairi Almas İldirimin (İldirim Əbdülməhəmməd oğlu Almaszadənin) anadan olmasının 100 illiyi tamam olur.

Almas İldirimin yaradıcılığı Azərbaycan mühacirət poeziyasının bənzərsiz səhifələrindən birini təşkil edir. Şairin milli azadlıq və müstəqillik uğrunda mübarizəyə həsr olunmuş əsərlərində xalqımızın ağırılı tarixi təleyi, vətən məhəbbəti və qəriblik mövzusu dolğun bədii əksini tapmışdır.

Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafında özünəməxsus xidmətləri olan Almas İldirimin 100 illik yubileyinin layiqincə keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə birlikdə, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin təklifləri nəzərə alınmaqla, Almas İldirimin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planı hazırlanıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 16 aprel 2007-ci il*

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ NAZİRLƏR KABİNETİ
YANINDA “İÇƏRİŞƏHƏR” DÖVLƏT TARİX-MEMARLIQ
QORUĞU İDARƏSİNİN İŞÇİLƏRİNİN ƏMƏKHAQLARININ
MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsinin fəaliyyətini təmin etmək, onun işçilərinin sosial vəziyyətini yaxşılaşdırmaq məqsədilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi rəisinin vəzifə maaşı 1100 manat məbləğində müəyyən edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki, 15 gün müddətində:

2.1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsinin işçilərinin vəzifə maaşlarını müəyyən etsin;

2.2. bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 16 aprel 2007-ci il*

HÜSEYN CAVİDİN 125 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2007-ci ilin oktyabr ayında Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, böyük şair və dramaturq Hüseyin Cavidin (Hüseyin Abdulla oğlu Rasizadənin) anadan olmasının 125 illiyi tamam olur.

Hüseyin Cavid XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafında misilsiz rol oynamış qüdrətli sənətkarlardandır. Öz qaynağını milli mədəniyyətin ən dərin qatlarından alan Hüseyin Cavid yaradıcılığı Şərqi estetik fikir tarixi və dünya romantizm ənənələri ilə sıx bağlı olmuşdur.

Azərbaycan poeziyasında fəlsəfi lirikanın təkrarsız nümunələrini yaranan Cavid ümumbsolute problemləri humanizm mövqeyindən işıqlandıran mənzum faciələri və tarixi dramları ilə Azərbaycan dramaturgiyasında yeni bir mərhələ açmışdır. Milli bədii düşüncə tarixini mövzu baxımından və bir-birindən parlaq xarakterlərlə zənginləşdirən Hüseyin Cavid sənətkar şəxsiyyətinin bütövlüyü nümayiş etdirən iibrətamız həyat yolu keçmişdir. Şairin cənazəsinin uzaq Sibirdən vətəninə gətirilməsi, məzarı üzərində məqbərənin ucaldılması adı totalitarizmin günahsız qurbanlarının rəmzinə çevrilmiş Cavidə və 1930-cu illərin repressiyalarına məruz qalmış minlərlə Azərbaycan ziyalısının xatirəsinə xalq ehtiramının təcəssümüdür.

Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafında müstəsna xidmətləri olan Hüseyin Cavidin 125 illik yubileyinin layiqincə keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi ilə birlikdə, Azərbaycan Yازıcılar Birliyinin təklifləri nəzərə alınmaqla, Hüseyin Cavidin 125 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 17 aprel 2007-ci il*

AZƏRBAYCANDA KİTABXANALARIN FƏALİYYƏTİNİN YAXŞILAŞDIRILMASI HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan kitabxanaları Azərbaycan xalqının milli sərvətidir. Xalqımızın yaratdığı qiymətli tarixi-mədəni, ədəbi-bədii və elmi-fəlsəfi irsin toplanıb saxlanmasında, bəşər mədəniyyətinin qazandığı nailiyyətlərin nəsil-dən-nəslə çatdırılmasında və cəmiyyətimizin intellektual-mənəvi potensialının artırılmasında kitabxanalarımız əvəzsiz rol oynayır.

Ölkəmiz qədim dövrlərdən başlayaraq, öz yüksək kitab mədəniyyəti ilə seçilmiş və zəngin kitabxanaları ilə tanılmışdır. Azərbaycanın müxtəlif kitabxanalarında saxlanılan və xalqımızın ədəbi-estetik, elmi-mədəni fikir dünyasını əks etdirən çox sayıda əlyazma XIX əsrin əvvəllərindən regionda cərəyan edən hadisələr nəticəsində ölkə xaricinə aparılmış və bu gün də dünya kitabxanalarında Şərqi fondlarının əsasını təşkil edərək mühafizə olunur.

XIX əsrдə Azərbaycanda maarifçilik hərəkatının güclənməsi, neft sənayesinin görünməmiş yüksəlişi və ictimai-siyasi həyatda baş verən dəyişikliklər ölkəmizin elm-mədəniyyət mərkəzi kimi tanınan şəhərlərində kitabxanalar şəbəkəsinin yaradılması və genişləndirilməsinə gətirib çıxarmışdır.

XX əsrдə milli kitabxana mədəniyyəti tarixinin yaddaqlan hadisələri baş vermiş və respublikanın ən böyük kitab xəzinələri yaradılmış, bütün bölgələri əhatə edən geniş kitabxanalar şəbəkəsi qurulmuş və mərkəzləşdirilmiş, kitabxanaların maddi-texniki bazası möhkəmləndirilmiş və Kitab palatası təşkil edilmişdir.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində erməni silahlı dəstələri işgala məruz qoyduqları ərazilərimizdə vandalizm aktı törətmüş, illərlə fondlarında 4 milyondan artıq kitabın mühafizə olunduğu 1000-ə yaxın kitabxananı və kitabxana filiallarını birləşdirən mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemlərini bütünlükə daşıtmışlar.

Bu gün geniş kitabxana-informasiya şəbəkəsinə malik Azərbaycanda 12 mindən çox müxtəlif tipli kitabxana mövcuddur. 1996-cı ildə Azərbay-

can hökuməti “Azərbaycan Respublikasında kitabxana işinin vəziyyəti və onu yaxşılaşdırmaq tədbirləri haqqında” qərar qəbul etmişdir. 1999-cu ildə “Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu qüvvəyə minmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan dilində latin qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında” 2004-cü il 12 yanvar və “2005-2006-cı illərdə Azərbaycan dilində latin qrafikası ilə çapı nəzərdə tutulan əsərlərin siyahısının təsdiq edilməsi haqqında” 2004-cü il 27 dekabr tarixli sərəncamlarına əsasən, son üç il ərzində ümumi sayı doqquz milyona yaxın ədəbiyyat nəşr olunmuş və ölkə kitabxanalarına hədiyyə edilmişdir. Yeni nəşrlər kitabxana fondlarını və onlardan istifadə imkanlarını xeyli genişləndirməklə yanaşı, həmin kitabların yerləşdirilməsi baxımından çətinliklər yaratmışdır.

Müasir Azərbaycan cəmiyyətinin informasiya təminatının həyata keçirilməsində ölkə kitabxanalarının tutduğu mühüm yer mədəniyyətin bu sahəsində informasiya cəmiyyətinin tələblərinə uyğun olaraq, müasir texnologiyaların tətbiqini zəruri edir.

Kitabxanaların fəaliyyətinin yaxşılaşdırılmasının ölkəmizin ictimai-mənəvi həyatının daha da canlanmasına təsiri baxımından böyük əhəmiyyətini və Azərbaycanın informasiya cəmiyyətinə doğru əhatəli inkişaf perspektivlərini nəzərə alaraq, elmi-mədəni sərvətlərdən hərtərəfli istifadə imkanlarının genişləndirilməsi və eləcə də Azərbaycan kitabxanalarının dünya informasiya məkanına daxil olmasının təmin edilməsi məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının Rabitə və İformasiya Texnologiyaları Nazirliyi ilə birlikdə:

1.1. Azərbaycan Milli Kitabxanasının modernləşdirilməsi, müasir informasiya texnologiyaları ilə təmin edilməsi və maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi ilə bağlı tədbirlər planı hazırlayıb iki ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. yerli icra hakimiyyəti orqanlarının təkliflərini nəzərə alaraq, Azərbaycanın regionlarında fəaliyyət göstərən kitabxanaların təmirinə, maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsinə və müasir informasiya daşıyıcılarına ehtiyacının ödənilməsinə dair xüsusi tədbirlər planını hazırlayıb iki ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.3. ölkənin iri kitabxanalarının elektron kataloqu və elektron kitabxa-

nasının müasir standartlar səviyyəsinə qaldırılması və onun bazasında “Azərbaycan ədəbiyyatının virtual kitabxanası”nın oxucuların tam istifadəsinə verilməsini təmin etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi müvafiq qurumlarla birlikdə “Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Programı”nı hazırlayıb üç ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi məktəb kitabxanalarının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsinə və müasir informasiya texnologiyaları ilə təchizatına dair tədbirlər planını hazırlayıb iki ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.

4. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası “Akademiya şəhərciyi”nin ərazisində Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Mərkəzi Kitabxanası üçün yeni binanın tikilməsi ilə bağlı təkliflərini bir ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.

5. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

6. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 20 aprel 2007-ci il*

ƏBDÜLƏZİZ BİN OSMAN ƏL- TÜVEYCRİNİN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

İslam Təhsil, Elm və Mədəniyyət Təşkilatı (İSESKO) ilə Azərbaycan Respublikası arasında qarşılıqlı əlaqələrin inkişaf etdirilməsində və Azərbaycan mədəniyyətinin təbliğində göstərdiyi xidmətlərə görə İSESKO-nun Baş direktoru Əbdüləziz bin Osman əl-Tüveycri “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 26 aprel 2007-ci il*

**İ.D. KOBZONUN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ TƏLTİF
EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Rusiya Federasiyası ilə Azərbaycan Respublikası arasında mədəni əla-qələrin möhkəmləndirilməsində xidmətlərinə görə İosif Davydoviç Kobzon “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 27 aprel 2007-ci il*

“YANAR DAĞ” DÖVLƏT TARİX-MƏDƏNİYYƏT VƏ TƏBİƏT QORUĞUNUN YARADILMASI HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Zəngin neft və qaz yataqlarının mövcud olduğu Azərbaycan tarix boyu Odlar yurdu kimi tanınmışdır. Ölkəmizin ərazisində yanmış təbii əbədi odlar insanların inanc və etiqadlarına güclü təsir göstərmiş, ədəbiyyat və incəsənət əsərlərində öz bədii təcəssümünü tapmışdır.

Azərbaycanda unikal təbii abidələrdən biri Abşeron rayonunun Məmmədli kəndində yerləşən “Yanar dağ”dır. “Yanar dağ” abidəsinin qorunması və burada turizmin inkişaf etdirilməsi məqsədi ilə qərara alıram:

1. Abşeron rayonunun Məmmədli kəndindəki “Yanar dağ” təbii abidəsinin ərazisi dövlət tarix-mədəniyyət və təbiət qoruğu elan edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini:

2.1. “Yanar dağ” dövlət tarix-mədəniyyət və təbiət qoruğunun Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin tabeliyinə verilməsini təmin etsin;

2.2. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası və Abşeron Rayon İcra Hakimiyyəti ilə birlikdə iki ay müddətində “Yanar dağ” dövlət tarix-mədəniyyət və təbiət qoruğunun sərhədlərini müəyyən etsin, yerquruluşu işlərinin tərtibi ilə torpaqayırma qaydasında sənədlərin hazırlanmasını və torpaq üzərində hüquqların daşınmaz əmlakın dövlət reyestrində qeydə alınmasını təmin etsin;

2.3. “Yanar dağ” dövlət tarix-mədəniyyət və təbiət qoruğu haqqında əsasnaməni təsdiq etsin.

3. “Yanar dağ” dövlət tarix-mədəniyyət və təbiət qoruğunun fəaliyyəti ilə bağlı tələb olunan zəruri xərclər 2007-ci il dövlət bütçesində Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi üçün nəzərdə tutmuş müvafiq vəsaitlər hesabına həyata keçirilsin.

4. Abşeron Rayon İcra Hakimiyyəti:

4.1. İki ay müddətində qoruğu müvafiq bina ilə təmin etsin;

4.2. qoruq ərazisində hər hansı tikinti işlərinin aparılmasına yol verilməməsi üçün təxirəsalınmaz tədbirlər görsün.

5. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 2 may 2007-ci il*

İNCƏSƏNƏT XADİMLƏRİNƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN MÜKAFAATLARININ VERİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

“İncəsənət xadimləri üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin mükafatlarının təsis edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 28 may tarixli 707 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq qərara alıram:

1. Səhnə fəaliyyəti ilə bağlı aşağıdakı aparıcı incəsənət xadimlərinə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin mükafatları verilsin:

Abbasov Zülfüqar Qulu oğlu
Abdullayev Əvəz Baxşəli oğlu
Abdullayeva Tamella İslam qızı
Adıgözəlov Telman Abbasqulu oğlu
Adıgözəlov Yalçın Vasif oğlu
Adıgözəlzadə Murad Zöhrab oğlu
Ağaverdiyeva Məsməxanım Aslan qızı
Axundov Kamal Rüstəm oğlu
Allahverdiyev Yusif Fərəc oğlu
Baliyev Yuri Nikolayeviç
Bayramova Aygün Əliqulu qızı
Bəykişiyev Nazim Zöhrab oğlu
Cəfərov Cavanşir Xəlil oğlu
Cəfərov Samir Qədir oğlu
Cəfərova Bəsti Əli qızı
Dadaşov Fəxrəddin Əlisahib oğlu
Dadaşov Rəfael Məlik oğlu
Enami Oliya Həsən Əliabbas oğlu
Əhədzadə Elxan Yəhya oğlu
Əhmədov Cəfər Namik Kamal oğlu
Əhmədov İlham Namik Kamal oğlu
Əliyev Əli Şəmsəddin oğlu

Əliyev Hünər İbrahim oğlu
Əliyev Təvəkkül Əjdər oğlu
Əliyeva Mədinə Vaqif qızı
Əlizadə Rəhman Balarza oğlu
Əmirbəyova Rita Cəmil qızı
Əsədova Məleykə Əlifağa qızı
Əsgər Məmmədoğlu
Əsgərov Əli Rəhim oğlu
Əsgərov Əsgər Əkbər oğlu
Əsgərov İlham Təvəkkül oğlu
Əyyubova Mələkxanım Yadigar qızı
Göyçayev Teymur Ənvər oğlu
Hacıelibəyov Nazim Ənvər oğlu
Hacıyeva Fidan Hacıağa qızı
Haşimova Şahnaz Həsən qızı
Həkimova Svetlana Cəlal qızı
Həmidov Elçin Qəzənfər oğlu
Həsənov Vaqif İbrahim oğlu
Həşimzadə Xanlar Allahverdi oğlu
Hüseynov Ələkbər Adıgözəl oğlu
Hüseynov Şövqi Ərəstun oğlu
Hüseynova Kamilla Fikrət qızı
Xanızadə Bəxtiyar Oqtay oğlu
Xanlarova Mehriban Aslan qızı
Xəlilova Sevil Rza qızı
İbrahimov Mənsum İsrafil oğlu
İmanova Gülbəci Əliəkbər qızı
İsgəndərova Sənubər Sabir qızı
İsmayılova Elmira Məhərrəm qızı
İsmayılova Gülnaz Əmir qızı
İsmayılova Natəvan Namiq qızı
İsmayılova Zemfira Rüstəm qızı
Kərimov Loğman Seyfulla oğlu
Kərimova Qərinə Rəhim qızı
Qafarova Xanım Əbdülqafar qızı
Qarayev Yasin Mikayıł oğlu
Qasımov Faiq Məsim oğlu

Qədimov Arif Firudin oğlu
Qəribova Nargilə Dursun qızı
Quliyev Qabil Əzulla oğlu
Quliyev Nurəddin Əzulla oğlu
Quliyeva Səidə Əbülfəz qızı
Qurbanova Pərvanə Yaqub qızı
Məhərrəmov Firudin Əliməmməd oğlu
Məhərrəmov Məbud Əliəsgər oğlu
Məhərrəmova Tamilla Nikolayevna
Məmmədov Qüdrət Hacıbəy oğlu
Məmmədov Məmməd Yusif oğlu
Məmmədov Ramiz Sultanəli oğlu
Məmmədov Sabir Novruz oğlu
Məmmədrzayev Pərviz Müzəffər oğlu
Mirqasımova Ayan Oqtay qızı
Mirzəhəsənov Hüseyn-Səfa Qvaməddin oğlu
Mirzəyev Elvin Hacı oğlu
Mirzəyev Gülağası Ağahüseyn oğlu
Muradova Təranə Hüseyn qızı
Mustafayeva Laləzar Bəşir qızı
Müslümov Möhlət Xanəli oğlu
Mütəllimova Firəngiz Bəhər qızı
Nərimanova Zemfira Əli qızı
Nəsirova Hicran Fətəli qızı
Novruzov Ramiz Qəvvam oğlu
Osmanov Bəhram Məcid oğlu
Perlova İrina Aleksandrovna
Poladov Əkrəm Nicat oğlu
Rzayeva Nisə Məmməd qızı
Salmanlı Ağaxan Əli oğlu
Salmanova Gülnar Əlifağa qızı
Səfərov Atabala Osman oğlu
Səfərova Afaq Bəşir qızı
Səfərova Lütviiyə Şamil qızı
Şeyxov Elxan Cəfər oğlu
Şəfiyeva Gülcöhrə Məmməd qızı
Tağızadə İranə Tofiq qızı

Teymurova Nəzakət Xosrov qızı
Vəzirov Cəlil Həbib oğlu
Yusupova Şükufə Mühəddin qızı
Zəki Mehriban Mürvət qızı

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

3. “İncəsənət xadimlərinə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin mü-kafatlarının verilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-ci il 15 may tarixli 1455 nömrəli Sərəncamının 1-ci bəndi qüvvədən düşmüş hesab edilsin.

4. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 10 may 2007-ci il.*

**R.Ə. QULİYEVİN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ TƏLTİF
EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan musiqi sənətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Ramiz Əyyub oğlu Quliyev “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 14 may 2007-ci il*

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT XADİMLƏRİNƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə aşağıdakılardan Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

“Azərbaycan Respublikasının əməkdar incəsənət xadimi”

Adıgözəlov Yalçın Vasif oğlu
Axundzadə Leyla Cəmil qızı
Əlizadə Məryəm Əli qızı
Hacızadə Bayram Kamal oğlu
Qaziyev Arif Rəfi oğlu
Mirməmmədli Hikmət Hüseyn oğlu
Mirməmmədli Nailə Ağabala qızı
Osmanov Bəhram Məcid oğlu

“Azərbaycan Respublikasının əməkdar artisti”

Abasquliyev Kamil Hüseyn oğlu
Abbasov Tariyel Abbasqulu oğlu
Abdullayev Əvəz Baxşalı oğlu
Abdullayeva Xurşid Lütfəli qızı
Ağaverdiyeva Məsməxanım Aslan qızı
Babayev Zeynalabdin Abdulla oğlu
Cəfərov Samir Qədir oğlu
Əflaki Ədilə Osman qızı
Əhmədov Elnur Oruc oğlu
Əsədullayev Mirnazim Müştəba oğlu
Əşrəfov Baloğlan Xanoğlan oğlu
Həşimov Elçin Ləzgi oğlu
Qasımov Qurban Səməd oğlu
Musəvi Ruhəngiz Mirməhəmməd Əli qızı
Nuriyev Natiq Firudin oğlu
Vəlizadə Təranə İsgəndər qızı

“Azərbaycan Respublikasının əməkdar rəssamı”

Abdullayev Təbriz Fətulla oğlu
Cəfərov Mirismayıł Mircəfər oğlu
Məmmədov Sakit Qulam oğlu

**“Azərbaycan Respublikasının əməkdar
mədəniyyət işçisi”**

Arzumanov Elçin Sultan oğlu
Bağırov Tamerlan Kamil oğlu
Bayramova Alla Hacıağa qızı
Əhmədov Səttar Qafar oğlu
Kərimov Vətən Heydər oğlu
Quliyev Akif Ələsgər oğlu
Rzayev Arzu Asif oğlu
Tağıyev Nurəddin Məmmədoviç

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 15 may 2007-ci il*

F.Ə. ƏLİZADƏNİN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Firəngiz Əliağa qızı Əlizadə “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 25 may 2007-ci il*

TOFIQ QULİYEVİN 90 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2007-ci ilin noyabr ayında görkəmli Azərbaycan bəstəkarı, xalq artisti, Dövlət mükafatı laureati, Azərbaycan estrada və caz musiqisinin banilərindən biri Tofiq Ələkbər oğlu Quliyevin anadan olmasının 90 illiyi tamam olur.

Tofiq Quliyevin yaradıcılığı XX əsr Azərbaycan musiqi mədəniyyəti tarixinin ən parlaq səhifələrindən birini təşkil edir. Onun mahnıları və kino musiqiləri, estrada pyesləri və operettaları musiqi xəzinəmizin qızıl fonuna daxil olmuşdur.

Milli musiqi mədəniyyətinin inkişafı və təbliği işinə mühüm töhfələr vermiş Tofiq Quliyevin 90 illik yubileyinin keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının təklifləri nəzərə alınmaqla, Tofiq Quliyevin 90 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 1 iyun 2007-ci il*

QOBUSTAN DÖVLƏT TARİXİ-BƏDİİ QORUĞU ƏRAZİSİNĐƏ YERLƏŞƏN TARİXİ VƏ MƏDƏNI SƏRVƏTLƏRİN QORUNMASI HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Qobustan Azərbaycan xalqının milli sərvətidir. Qobustan dövlət tarixi-bədii qoruğu açıq səma altında qoruq-muzey kimi böyük şöhrət qazanmışdır. Həmin ərazidə Daş dövründən son orta əsrlərə qədərki həyat və məişəti əks etdirən çoxsaylı maddi mədəniyyət nümunələrini müasir azərbaycanlıların ulu əcdadları min illər ərzində yaratmışlar. Qobustan qaya rəsmləri dünyada bu tipli abidələrdən ən zənginidir. Qoruq ərazisində alımlar tərəfindən 6000-dən artıq qayaüstü təsvir, 20 mağara və yaşayış yeri, 40 kurqan aşkar edilmiş və öyrənilmişdir.

Qobustan dövlət tarixi-bədii qoruğu ərazisində yerləşən milli sərvətlər xəzinəsinin qorunması və gələcək nəsillərə çatdırılması, eləcə də Azərbaycan Respublikasının qədim mədəni irlisinin geniş miqyasda təbliğ olunması məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinə tapşırılsın ki:

1.1. Qobustan dövlət tarixi-bədii qoruğunun idarə olunması, inkişafı və qorunub saxlanılması ilə bağlı təkliflərini iki ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin;

1.2. Qobustan dövlət tarixi-bədii qoruğu ərazisindəki tarixi və mədəni sərvətləri əks etdirən xəritəni bir il müddətində hazırlayıb təsdiq etsin;

1.3. altı ay müddətində Qobustan dövlət tarixi-bədii qoruğunun yeni inzibati binasının layihə-smeta sənədlərinin hazırlanmasını təmin etsin və tikintisi üçün tələb olunan maliyyə vəsaitinə dair təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin;

1.4. Qobustan dövlət tarixi-bədii qoruğu ərazisində yerləşən qayaüstü təsvirlərə müxtəlif səbəblərdən dəymış zərərin qiymətləndirilməsi və sənədləşdirilməsi üçün müvafiq elmi qrupların yaradılmasını təmin etsin və həmin qrupların hesabatlarını altı ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin;

1.5. Azərbaycan Respublikasının Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsi, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə birlidə Qobustan dövlət tarixi-bədii qoruğunun mövcud sərhədləri yaxınlığında yerləşən arxeoloji abidələrin (qayaüstü təsvirlər, kurqanlar və s.) mühafizəsini təmin etmək üçün müvafiq ərazilərin sərhədlərini altı ay müddətində müəyyən etsin və həmin ərazilərin Qobustan dövlət tarixi-bədii qoruğunun ümumi ərazisinə daxil edilməsi barədə təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Qobustan dövlət tarixi-bədii qoruğunun təbii landşaftının qorunması və yaşışdırılmasına dair təkliflərini üç ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi Qobustan dövlət tarixi-bədii qoruğunun sərhədlərinə yaxın ərazidə yerləşən və onun ümumi görünüşünə xələl gətirən həbsxananın başqa əraziyə köçürülməsini təmin etsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Nəqliyyat Nazirliyi altı ay müddətində Bakı-Ələt magistral yolundan Qobustan dövlət tarixi-bədii qoruğunadək mövcud avtomobil yolunun müasir standartlara uyğun yeniləşdirilməsini və abadlaşdırılmasını təmin etsin, qoruq ərazisində yerləşən, qayaüstü təsvirlərlə zengin Cingirdağ və Kiçikdaş dağlarına müvafiq avtomobil yollarının çəkilməsi ilə bağlı təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin.

5. “Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti üç ay müddətində Qobustan dövlət tarixi-bədii qoruğunun Böyükdaş dağının yuxarı və aşağı terraslarına su xətlərinin çəkilməsini təmin etsin.

6. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki:

6.1. Qobustan dövlət tarixi-bədii qoruğuna milli qoruq statusunun verilməsi məqsədi ilə müvafiq tədbirləri həyata keçirsin;

6.2. Qobustan dövlət tarixi-bədii qoruğu ərazisində yerləşən abidələrin qeydiyyatı və mühafizəsini, turistlərin və qoruğun əməkdaşlarının qoruğun ərazisinə çatdırılmasını, habelə qoruğun fəaliyyətinin yüksək səviyyədə təşkilini təmin etmək məqsədi ilə 2007-ci il ərzində avtonəqliyyat vasi-

tələrinə və müasir texniki avadanlıqlara tələbatın ödənilməsi ilə bağlı müvafiq tədbirləri həyata keçirsin;

6.3. 2007-ci ilin ikinci yarısında Qobustan dövlət tarixi-bədii qoruğunun maliyyələşdirilməsinin büdcənin yerli xərclərindən Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin mərkəzləşdirilmiş xərclərinə keçirilməsini təmin etsin;

6.4. bu Sərəncamın icrası ilə bağlı maliyyə vəsaitinin ayrılmاسını təmin etsin;

6.5. bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

7. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 11 iyun 2007-ci il*

GƏNC İSTEDADLARIN XÜSUSİ TƏQAÜDƏ LAYİQ GÖRÜLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycanda gənc istedad-lara dövlət qayğısı haqqında” 1996-ci il 22 iyun tarixli 464 sayılı Fermanına uyğun olaraq qərara alıram:

Musiqi sahəsində xüsusi istedadı olan aşağıdakı şəxslərin adları Azərbaycanın gənc istedadlarının “Qızıl kitabı”na yazılışın və onlar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi aylıq təqaüdünə layiq görülsünlər:

Aşurov Mustafa Əhməd oğlu – Bakı şəhər Leopold və Mstislav Rostropoviçlər adına 21 sayılı Onbirillik Musiqi Məktəbinin şagirdi

Eyyublu Osman Fəxri oğlu – Bakı şəhər Kövkəb Səfərəliyeva adına 16 sayılı Uşaq Musiqi Məktəbinin şagirdi

İbrahimli Pərvaz Araz oğlu – Bərdə rayon 2 sayılı Uşaq Musiqi Məktəbinin şagirdi

Kərimova Cəmilə Rüstəm qızı – Bakı Xoreoqrafiya Məktəbinin şagirdi
Mehmandarov Mustafa Adil oğlu – Bakı Musiqi Akademiyasının nəzdində Orta İxtisas Musiqi Məktəb-Studiyasının şagirdi

Məmmədov Nicat Azər oğlu – Bakı şəhər Leopold və Mstislav Rostropoviçlər adına 21 sayılı Onbirillik Musiqi Məktəbinin şagirdi

Nəcəfli Nərmin Etibar qızı – Bülbül adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbinin şagirdi

Rəsulov İsrafil Fərhad oğlu – Bakı şəhər Leopold və Mstislav Rostropoviçlər adına 21 sayılı Onbirillik Musiqi Məktəbinin şagirdi

Rzayev-Sarabski İsfar Aydın oğlu – Bülbül adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbinin şagirdi

Rzayeva Fəridə Cavanşir qızı – Bakı şəhər Georgi Şaroyev adına 35 sayılı Onbirillik Musiqi Məktəbinin şagirdi

Seyidova Ceyla Uran qızı – Bülbül adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbinin şagirdi

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 14 iyun 2007-ci il*

**M.M. SÜCƏDDİNOVUN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ
TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan musiqi sənətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Mir Faiq Mir oğlu Sütəddinov “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 16 iyun 2007-ci il*

**“KİTABXANA İŞİ HAQQINDA” VƏ
“MUZEYLƏR HAQQINDA” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
QANUNLARINDA DƏYİŞİKLİKLƏR
EDİLMƏSİ BARƏDƏ” AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
2007-Cİ İL 16 İYUN TARİXLİ 390-IIIQD NÖMRƏLİ
QANUNUNUN TƏTBİQ EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

“Kitabxana işi haqqında” və “Muzeylər haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2007-ci il 16 iyun tarixli 390-IIIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiq edilməsini təmin etmək məqsədilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki, bir ay müddətində:
  - 1.1. qüvvədə olan qanunvericilik aktlarının “Kitabxana işi haqqında” və “Muzeylər haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması barədə təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;
  - 1.2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin və müvafiq mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin Qanuna uyğunlaşdırılmasını təmin etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;
  - 1.3. öz səlahiyyətləri daxilində “Kitabxana işi haqqında” və “Muzeylər haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanunundan irəli gələn digər məsəlləri həll etsin.
2. Bu Sərəncam dərc edildiyi qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 21 iyun 2007-ci il*

GƏNC İSTEDADLARIN XÜSUSİ TƏQAÜDƏ LAYIQ GÖRÜLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycanda gənc istedad-lara dövlət qayğısı haqqında” 1996-ci il 22 iyun tarixli 464 sayılı Fermanına uyğun olaraq qərara alıram:

Azərbaycan Milli Konservatoriyası nəzdində İncəsənət gimnaziyasının musiqi sahəsində xüsusi qabiliyyəti olan şagirdləri Aqşin Fərasət oğlu İsmayılovun və Nigar Zamin qızı Qəhrəmanovanın adları Azərbaycanın gənc istedadlarının “Qızıl kitabı”na yazılışın və onlar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi aylıq təqaüdünə layiq görülsünlər.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 27 iyun 2007-ci il*

EMİN SABİTOĞLUNUN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Bəstəkar Emin Sabitoğlunun (Emin Sabit oğlu Mahmudovun) xatirəsinə əbədiləşdirmək məqsədi ilə qərara alıram:

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti Emin Sabitoğlunun yaşadığı binaya (Hacı Zeynalabdin Tağıyev küçəsi, 7) xatırə lövhəsinin vurulmasını təmin etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 27 iyul 2007-ci il*

AZƏRBAYCAN KİNO XADİMLƏRİNƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan kinematoqrafiyasının inkişafindakı xidmətlərinə görə aşağıdakı kino xadimlərinə Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

“Azərbaycan Respublikasının xalq artisti”

Əfəndiyev Yalçın Heydər oğlu
Əhmədli Nuriyyə Əliağa qızı
Əliyev Rafiq Hacıbaba oğlu

“Azərbaycan Respublikasının xalq rəssami”

Nəsirov Rafiq Əliş oğlu

“Azərbaycan Respublikasının əməkdar incəsənət xadimi”

Abbasov Nizami Vəli oğlu
Əliyev Rauf Tofiq oğlu
Məmmədov Tofiq Əsgər oğlu

“Azərbaycan Respublikasının əməkdar artisti”

Əhmərova Tanilyə Aysayevna
Sadıxova Zemfira Emin qızı

“Azərbaycan Respublikasının əməkdar rəssami”

Rəfiyev Mirzə Ağə Aslan oğlu

**“Azərbaycan Respublikasının əməkdar
mədəniyyət işçisi”**

Abdullayeva Rimma Əli qızı
Babayev Nurəddin Xeyrulla oğlu
Babayev Tağı Yusif oğlu
Dudniçenko Vladimir İvanoviç
Əhmədoğlu Həmzə
Əliyev Abbas İbrahim oğlu
Əliyev Elman Əlverdi oğlu
Həbibli Arif İzzət oğlu

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 1 avqust 2007-ci il*

A.Z. NEMƏTOVUN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan teatr sənətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Azərpaşa Zəfər oğlu Nemətov “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 11 avqust 2007-ci il*

A.H. QASIMOVUN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan muğam sənətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Alim Həmzə oğlu Qasimov “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 13 avqust 2007-ci il*

CABBAR QARYAĞDIOĞLUNUN XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Milli musiqi sənətinin görkəmli nümayəndəsi, ustad xanəndə Cabbar Qaryağdıoglunun xatirəsini əbədiləşdirmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti Cabbar Qaryağdıoglunun qəbirüstü abidəsinin ucaldılmasını, həmin ərazidə abadlıq işlərinin görülməsini və Bakı şəhərinin küçələrindən birinə onun adının verilməsini təmin etsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Cabbar Qaryağdıoglunun həyat və yaradıcılığı haqqında sənədli filmin çəkilməsini təmin etsin.
3. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Cabbar Qaryağdıoglunun həyat və yaradıcılığından bəhs edən kitabın hazırlanması və nəşr edilməsi üçün müvafiq tədbirlər görsün.
4. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.
5. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 16 avqust 2007-ci il*

**A.İ. MƏMMƏDOVANIN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ
TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycanda muzey işinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Adelaida İrza qızı Məmmədova “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 21 avqust 2007-ci il*

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT
XADİMLƏRİNƏ
FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslərə Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

**“Azərbaycan Respublikasının
xalq artisti”**

Cəlilova Roza İsmayıł qızı
Əliyev Zamiq Balarza oğlu

**“Azərbaycan Respublikasının
əməkdar incəsənət xadimi”**

Abbasov Cəlal Əşrəf oğlu
Abdullazadə Gülnaz Abutalıb qızı
Atakişiyev Tahir İsrafil oğlu
Babayev Mobil Rəşid oğlu
Dadaşova Elnarə Rəhiməğa qızı
Fərəcov Sərdar Fərəculla oğlu
Hacıbəyova Ülvüyyə Vaqif qızı
Kosyançuk Qalina İvanovna
Məmmədova Rimma Şahbaba qızı
Nağıyev Faiq Həbib oğlu
Seyidov Tərlan Mirəşrəf oğlu

**“Azərbaycan Respublikasının
əməkdar artisti”**

Abasquliyev Həsənağa Rza oğlu
Abdullayev Cabir Əli oğlu
Axundov Çingiz Məmməd oğlu
Aslanov Teyyub Şueyyub oğlu
Bayramov Adil Müseyib oğlu

Bəndəliyeva Rəhilə Möhbalı qızı
Cəfərov Mircavad Mirqəfər oğlu
Cəfərova Eteri Leonidovna
Ələkbərzadə Sevda Çingiz qızı
Ələsgərova Almaz Ramiz qızı
Əliyeva Kökəb Miri qızı
Ənnağıyeva Gülsən Əkbər qızı
Gəncəli Kifayət İslam qızı
Hüseynova Nuriyyə İsmayıł qızı
Qafarov Hüseyin Rəcəb oğlu
Qədimov Elçin Adil oğlu
Mansurov Elşən Məmməd oğlu
Mansurov Malik Məmməd oğlu
Mehdiyeva Dilarə Yurmız qızı
Mirzəyev Sabir Nüsret oğlu
Novruzov Sabir Usub oğlu
Sadıqov Ənvər Hidayət oğlu
Süleymanova Marianna Cəbrailovna
Şirinov Natiq Bahadur oğlu

**“Azərbaycan Respublikasının
əməkdar mədəniyyət işçisi”**
Qaraşov Ədalət Hacıbabə oğlu
Qulamov Allahverdi Rza oğlu
Məmmədov Elxan Əyyub oğlu
Məmmədov Səbuhi Şaban oğlu
Məmmədova Tamilla Fəsi qızı
Məmmədova Ülviyə Ağaverdi qızı
Mövsümzadə Nəzakət Mircavad qızı
Paşayev İlhamiz Əmir oğlu
Rəhimov Əhliman Rəhim oğlu
Tağıyev Tağı Fərman oğlu

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 17 sentyabr 2007-ci il*

**S.S. QƏNİYEVİN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ TƏLTİF
EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan musiqi sənətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Sərvər Soltan oğlu Qəniyev “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 4 oktyabr 2007-ci il*

İRƏVAN DÖVLƏT AZƏRBAYCAN DRAM TEATRININ ƏMƏKDAŞLARINA FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrının aşağıdakı əməkdaşlarına Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

“Azərbaycan Respublikasının xalq artisti”

Abdullayeva Tamella İslam qızı
İsmayılova Elmira Məhərrəm qızı
Nəcəfov Süleyman Paşa oğlu

“Azərbaycan Respublikasının əməkdar artisti”

Əliyeva Dilarə Hasil qızı
Əliyeva Tünzalə Məcid qızı
Kərimov Vaqif Məhəmməd oğlu

“Azərbaycan Respublikasının əməkdar mədəniyyət işçisi”

Piriyev İvtixar Fəhrat oğlu

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 16 oktyabr 2007-ci il*

H.M. ƏLİYEVİN “İSTİQLAL” ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafındakı böyük xidmətlərinə görə Habil Mustafa oğlu Əliyev “İstiqlal” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 19 oktyabr 2007-ci il*

R.A. ƏLİYEVƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRDİ TƏQAÜDÜNÜN VERİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

“Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün təsis edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 11 iyun tarixli 715 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq qərara alıram:

1. Azərbaycanda memarlığın inkişafındakı xidmətlərinə görə Ramiz Abuş oğlu Əliyevə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdü verilsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.
3. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 9 noyabr 2007-ci il*

**Ə.İ. MƏMİŞOVUN (ƏLİ İLDİRIMOĞLUNUN)
“ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ
TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan ədəbiyyatı və jurnalistikasının inkişafındakı xidmətlərinə görə Əli İldirim oğlu Məmişov (Əli İldirimoğlu) “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 16 noyabr 2007-ci il*

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ BAKI ŞƏHƏRİ
SURAXANI RAYONUNDA ATƏŞGAH MƏBƏDİ ƏRAZİSİNİN
“ATƏŞGAH MƏBƏDİ” DÖVLƏT TARİX-MEMARLIQ
QORUĞU ELAN EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Qədim əsrlərdən bəri Azərbaycanda yanan təbii əbədi odlar insanların dini etiqadlarına güclü təsir göstərmiş və oda sitayış etmək inancı yaratmışdır. İnsanların məbəd kimi qəbul etdiyi yerlərdən biri də Bakı şəhəri Suraxani rayonunda indiki Atəşgah məbədinin ərazisi olmuşdur. XVII-XVIII əsrlərdə qədim atəşpərəstlər məbədinin qalıqları üzərində, təbii qazın çıxdığı əbədi məşəlin yerində inşa edilmiş bu məbəd 26 hücrədən və mərkəzi səcdəgahdan ibarətdir. Hazırda Atəşgah məbədi “Şirvanşahlar Sarayı Kompleksi” Dövlət tarixi-memarlıq qoruq-muzeyinin filialı kimi fəaliyyət göstərir, lakin onun özünəməxsusluğu, unikallığı və YUNESKO-nun Dünya İrsinin İlkən siyahısına daxil edilməsi “Atəşgah məbədi” abidəsinin müstəqil fəaliyyəti və mühafizəsinə zərurət yaradır.

Adı çəkilən tarix və mədəniyyət abidəsinin qorunub saxlanması və mühafizəsinin günün tələbləri səviyyəsində təmin etmək, eləcə də burada turizmin inkişaf etdirilməsi məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Bakı şəhəri Suraxani rayonunda yerləşən Atəşgah məbədinin ərazisi Azərbaycan Respublikasının “Atəşgah məbədi” Dövlət tarix-memarlıq qoruğu elan edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının “Atəşgah məbədi” Dövlət tarix-memarlıq qoruğu Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin tabeliyinə verilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi üç ay müddətində:

3.1. Azərbaycan Respublikasının “Atəşgah məbədi” Dövlət tarix-memarlıq qoruğunun əsasnamə layihəsini, strukturu və işçilərinin say həddi barədə təkliflərini hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabine-tinə təqdim etsin;

3.2. Azərbaycan Respublikasının “Atəşgah məbədi” Dövlət tarix-me-

marlıq qoruğunun qorunub saxlanması, təbliği və fəaliyyətinin maddi-texniki təminatı ilə bağlı təkliflərini hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının “Atəşgah məbədi” Dövlət tarix-memarlıq qoruğunun fealiyyəti ilə bağlı tələb olunan zəruri xərclərin Azərbaycan Respublikasının 2008-ci il dövlət büdcəsində Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi üçün nəzərdə tutulmuş mərkəzləşdirilmiş xərclər hesabına həyata keçirilməsini təmin etsin.

5. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi üç ay müddətində Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsi, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti ilə birlikdə Azərbaycan Respublikasının “Atəşgah məbədi” Dövlət tarix-memarlıq qoruğunun mühafizə zonalarını əks etdirməklə sərhədləri barədə təkliflərini təsdiq üçün Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin.

6. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti:

6.1. qoruğun ətrafyanı sahələrinin abadlaşdırılmasını təmin etsin;

6.2. üç ay müddətində Azərbaycan Respublikasının “Atəşgah məbədi” Dövlət tarix-memarlıq qoruğunun inzibati bina ilə təmin olunması üçün zəruri tədbirləri həyata keçirsin;

6.3. aidiyyəti orqanlarla birlikdə qeyd edilən qoruğun məqsədlərinə uyğun olmayan qanunsuz tikinti və təsərrüfat işlərinin qarşısının alınması üçün qanunvericiliyə uyğun təxirəsalınmaz tədbirlər görsün.

7. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamın icrası ilə bağlı maliyyə vəsaitinin ayrılmasını təmin etsin və bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

8. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 19 dekabr 2007-ci il*

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QUBA RAYONUNUN XINALIQ KƏNDİNİN TARİXİ ƏRAZİSİNİN AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ “XINALIQ” DÖVLƏT TARIX-MEMARLIQ VƏ ETNOQRAFIYA QORUĞU VƏ AĞSTAFADA RAYONUNUN ƏRAZİSINDƏ KEŞİKÇİDAĞ SİLSİLƏSİNİN BİR HİSSƏSİNİ ƏHATƏ EDƏN MAĞARALAR KOMPLEKSİNİN AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ “KEŞİKÇİDAĞ” DÖVLƏT TARIX-MƏDƏNİYYƏT QORUĞU ELAN EDİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Qədim tarixə malik, dəniz səviyyəsindən 2300 metr yüksəklikdə yerləşən Xinalıq kəndi özünəməxsus coğrafi mövqeyə və unikal memarlıq görkəminə malikdir. Burada orta əsrlərə aid Atəşpərəst məbədi, Xıdır Nəbi türbəsi, Şeyx Şalbuz, Əbu Muslim məscidləri, mağaralar və çox sayda öyrənilməmiş arxeoloji abidələr mövcuddur.

Ağstafa rayonunda yerləşən Keşikçidağ mağaralar kompleksi də təkraredilməz relyefə, təbiətə malik və çoxsaylı arxeoloji abidələrlə zəngin olan mədəni-tarixi ərazidir. Ulu əcdadlarımıızın sitayış və siğınacaq yeri olan mağaralar bu günə qədər qorunmuşdur. Bu tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunub saxlanılmasını və mühafizəsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Quba rayonunun Xinalıq kəndinin tarixi ərazisi Azərbaycan Respublikasının “Xinalıq” Dövlət tarix-memarlıq və etnoqrafiya qoruğu elan edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Ağstafa rayonu ərazisində Keşikçidağ silsiləsinin bir hissəsini əhatə edən mağaralar kompleksi Azərbaycan Respublikasının “Keşikçidağ” Dövlət tarix-mədəniyyət qoruğu elan edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının “Xinalıq” Dövlət tarix-memarlıq və etnoqrafiya qoruğu və “Keşikçidağ” Dövlət tarix-mədəniyyət qoruğu Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin tabeliyinə verilsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi üç ay müddətində Azərbaycan Respublikasının “Xinalıq” Dövlət tarix-memarlıq və etnoqrafiya qoruğunun və “Keşikçidağ” Dövlət tarix-mədəniyyət qoru-

günün əsasnamə layihələrini, strukturları və işçilərinin say həddi barədə təkliflərini hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin.

5. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının “Xinalıq” Dövlət tarix-memarlıq və etnoqrafiya qoruğunun və “Keşikçidağ” Dövlət tarix-mədəniyyət qoruğunun fəaliyyəti ilə bağlı tələb olunan zəruri xərclərin Azərbaycan Respublikasının 2008-ci il dövlət bütçəsində Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi üçün nəzərdə tutulmuş mərkəzləşdirilmiş xərclər hesabına həyata keçirilməsini təmin etsin.

6. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi üç ay müddətində Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsi, müvafiq olaraq Quba Rayon İcra Hakimiyyəti və Ağstafa Rayon İcra Hakimiyyəti ilə birlikdə, müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının “Xinalıq” Dövlət tarix-memarlıq və etnoqrafiya qoruğunun və “Keşikçidağ” Dövlət tarix-mədəniyyət qoruğunun mühafizə zonalarını əks etdirməklə həmin qoruqların sərhədləri bərədə təkliflərini təsdiq üçün Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim etsin.

7. Quba Rayon İcra Hakimiyyəti və Ağstafa Rayon İcra Hakimiyyəti:

7.1. üç ay müddətində müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının “Xinalıq” Dövlət tarix-memarlıq və etnoqrafiya qoruğunun və “Keşikçidağ” Dövlət tarix-mədəniyyət qoruğunun inzibati bina ilə təmin olunması üçün zəruri tədbirləri həyata keçirsinlər;

7.2. aidiyyəti orqanlarla birlikdə qeyd edilən qoruqların məqsədlərinə uyğun olmayan qanunsuz tikinti və təsərrüfat işlərinin qarşısının alınması üçün qanunvericiliyə uyğun təxirəsalınmaz tədbirlər görsünlər.

8. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamın icrası ilə bağlı maliyyə vəsaitinin ayrılmasını təmin etsin və bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

9. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 19 dekabr 2007-ci il*

QARA QARAYEVİN ANADAN OLMASININ 90 İLLİK YUBILEYİNİN KEÇİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2008-ci ilin fevral ayında dahi Azərbaycan bəstəkarı, görkəmli alimpedaqoq, ictimai xadim, SSRİ xalq artisti, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı, SSRİ və Azərbaycan Dövlət mükafatları laureatı, akademik Qara Əbülfəz oğlu Qarayevin anadan olmasının 90 ili tamam olur.

Qara Qarayevin yaradıcılığı Azərbaycan musiqi sənəti tarixinin parlaq səhifələrini təşkil edir. Klassik və müasir musiqinin uğurlu sintezini yaradaraq mədəniyyətimizin inkişafına dəyərli töhfələr vermiş bəstəkarın müxtəlif janrlı əsərləri XX əsr dünya musiqi mədəniyyəti xəzinəsinə daxil olmuşdur. Zəmanəmizin görkəmli sənətkarının fəlsəfi məna və ümumbəşəri duyguların zənginliyi ilə səciyyələnən böyük irsi müəllifinə dünya şöhrəti gətirməklə yanaşı, Azərbaycan professional musiqisinin beynəlxalq aləmdə tanınmasında xüsusi əhəmiyyət kəsb etmişdir.

Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafı və təbliğində müstəsna xidmətləri olmuş Qara Qarayevin 90 illik yubileyinin layiqincə keçirilməsinə təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə birlikdə Qara Qarayevin 90 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 19 dekabr 2007-ci il*

**Y.I. QƏDİMOVA “AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
ƏMƏKDAR MEMARI” FƏXRİ ADININ VERİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycanda memarlığın inkişafindakı xidmətlərinə görə Yuzef İsmail oğlu Qədimova “Azərbaycan Respublikasının əməkdar memarı” fəxri adı verilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 25 dekabr 2007-ci il*

GƏNC İSTEDADLARIN XÜSUSİ TƏQAÜDƏ LAYİQ GÖRÜLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycanda gənc istedad-lara dövlət qayğısı haqqında” 1996-ci il 22 iyun tarixli 464 sayılı Fermanına uyğun olaraq qərara alıram:

Musiqi sahəsində xüsusi istedadı olan aşağıdakı şəxslərin adları Azərbaycanın gənc istedadlarının “Qızıl kitabı”na yazılışın və onlar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi aylıq təqaüdünə layiq görülsünlər:

Ağayeva Güllər İlham qızı - Azərbaycan Milli Konservatoriyasının nəzdində İncəsənət gimnaziyasının şagirdi

Cəfərov Xamiz İlham oğlu - Bakı Xoreoqrafiya Məktəbinin şagirdi

Kərimli Akif Kərim oğlu - Bakı Xoreoqrafiya Məktəbinin şagirdi

Qəniyev Elvin Xoca - Türkiyənin Bilkənd Universiteti nəzdində Adnan Sayqun adına Musiqi Məktəbinin şagirdi

Məmmədova Şəfiqə Namiq qızı - Azərbaycan Milli Konservatoriyasının nəzdində İncəsənət gimnaziyasının şagirdi

Nağıyev Vaqif Vahid oğlu - Bülbül adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbinin şagirdi

Sadıqzadə Zəminə Elxan qızı - Bakı Xoreoqrafiya Məktəbinin şagirdi

Zeynalov Rüstəm Samir oğlu - Bakı şəhər 4 sayılı Uşaq Musiqi Məktəbinin şagirdi

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 8 yanvar 2008-ci il*

AZƏRBAYCANDA OLİMPİYA HƏRƏKATI VƏ İDMAN MUZEYİNİN YARADILMASI HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Qədim və zəngin tarixə malik Azərbaycan idmanı xalq mədəniyyətinin ayrılmaz hissəsini təşkil edərək, milli-mədəni irsimizin çox sayıda abidələrində öz əksini tapmışdır. Qobustan qayaüstü rəsmlərindəki təsvirlərdə, Dədə Qorqud dastanlarında və digər folklor mənbələrində fiziki kamillik və sağlam həyat tərzi ilə yanaşı, milli oyunların və idmanın uzaq keçmişindən xəbər verən qəhrəmanlıq nümunələri tərənnüm olunur. Orta əsrlərdə Azərbaycanın Xaqani Şirvani və Nizami Gəncəvi kimi görkəmli söz ustalarının əsərlərində o dövrün geniş yayılmış atçapma, qılıncoynatma, oxatma, güləş, şahmat, daşqaldırma, sürpapaq və çövkən kimi xalq oyunlarından ətraflı bəhs edilir. Tarixən Azərbaycanın bölgələrində qədim idman oyunları və yarışlarının keçirildiyi zorxanalarda ən güclü pəhləvanlar yetişmiş, məhz onların sayesində güləş ənənələri nəsildən-nəslə ötürülərək dövrümüzədək gəlib çatmışdır. Ötən əsrin əvvəllərində pəhləvanlarımızdan Sali Süleyman və Rəşid Yusifovun adları geniş şöhrət tapmışdır.

XIX əsrin ortalarından etibarən Bakıda neft sənayesinin misli görünməmiş yüksəqliyi nəticəsində başlanan iqtisadi dirçəliş ölkəmizdə həm də idmanın bütün sahələr üzrə inkişafına və yeni idman növlərinin yayılmasına gətirib çıxarmışdır. XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanda artıq idman təşkilatları və cəmiyyətləri yaradılmış, ilk rəsmi şəhər birincilikləri və digər yarışların keçirilməsinə başlanılmışdır. Həmin vaxtdan respublikanın digər rayon və şəhərlərində də müxtəlif idman növləri üzrə bölmə və klublar təşkil olunmuş, əhalinin bədən tərbiyəsi və idmanla məşğul olması üçün idman-sağlamlıq mərkəzlərinin qurulması istiqamətində işlər aparılmışdır. Ölkəmizdə idmanın maddi-texniki bazasının yaradılması sahəsində ötən əsrin 70-ci illərində həyata keçirilən məqsədyönlü işlərin nəticəsində şəhər və rayonlarımızda idman məktəbləri açılmış, ənənəvi idman növləri ilə yanaşı, idmanın başqa növləri də inkişaf etməyə başlamış, bədən tərbiyəsi və idmanla müntəzəm məşğul olanların sayı xeyli artmışdır.

Sovetlər İttifaqının Beynəlxalq olimpiya hərəkatına 1952-ci ildə qoşulması ilə Azərbaycan idmanı daha da inkişaf etməyə başlamışdır. Həmin ildən etibarən idmançılarımız SSRİ yığma komandasının tərkibində 9 Olimpiadada iştirak edərək, yüksək nəticələr göstərmiş və 10 qızıl, 11 gümüş, 7 bürünc medal qazanmışlar.

Azərbaycan öz müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra, 1992-ci ildə Milli Olimpiya Komitəsi təsis olunmuş və idmançılarımız Olimpiya oyunlarında, habelə rəsmi beynəlxalq yarışlarda ölkəmizin bayrağı altında çıxış etməyə başlayaraq, onun idman şərəfini layiqincə qorumuşlar. Olimpiyaçılarımız həmin il Barselona Olimpiadasında Müstəqil Dövlətlər Birliyinin yığma komandası tərkibində çıxış etmiş və iki qızıl medal qazanmışlar. Azərbaycan müstəqil dövlət kimi Beynəlxalq olimpiya hərəkatına qoşulduqdan sonra Atlanta, Sidney və Afina Yay Olimpiya Oyunlarında 3 qızıl, 1 gümüş və 5 bürünc medala layiq görülmüş, Naqano və Solt Leyk Siti Qış Olimpiya Oyunlarında isə iştirak etmişdir.

1994-cü ildə Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyinin yaradılması ilə idman sahəsində mühüm tədbirlər həyata keçirilmiş, bölgələrdə onun inkişafına diqqət artırılmış, idmançılarımızın beynəlxalq əlaqələri geniş vüset almışdır. Azərbaycan Respublikası Milli Olimpiya Komitəsinin təşəbbüsü ilə 2000-2007-ci illərdə Bakı şəhərində və respublikamızın regionlarında 13 olimpiya mərkəzinin inşa olunması bu proseslərə qüvvətli təkan vermişdir. 2008-2009-cu illər ərzində isə daha 23 olimpiya kompleksi tikiləcəkdir.

Respublikamızın son illər artan potensialı nəticəsində beynəlxalq idman tədbirlərinin, o cümlədən bir çox idman növü üzrə dünya və Avropa çempionatlarının Bakı şəhərində təşkilinin ənənəvi şəkil alması Azərbaycan idmanının inkişaf səviyyəsinin parlaq göstəricisidir.

Ölkəmizdə qazanılmış idman nailiyyətlərinin nümayiş etdirilməsi ilə yanaşı, idman tarixinin öyrənilməsi və təbliği, gənc nəslə sağlam həyat tərzi vərdişlərinin aşlanması və onların milli-mənəvi dəyərlər ruhunda təbliğ olunması işi, eləcə də Olimpiya ideallarına sadıqlik Azərbaycanda Olimpiya Hərəkatı və İdman Muzeyinin yaradılmasını zəruri edir.

Azərbaycanın idman tarixinin və olimpiya hərəkatında əldə etdiyi uğurların mədəni sərvət kimi öyrənilməsi və təbliğinin daha da gücləndirilməsi məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində Azərbaycanda Olimpiya Hərəkatı və İdman Muzeyi yaradılsın.

2. Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Milli Olimpiya Komitəsi Azərbaycanda Olimpiya Hərəkatı və İdman Muzeyinin tikintisi ilə bağlı təkliflərini hazırlayıb bir ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

4. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 22 yanvar 2008-ci il.*

CƏLİL MƏMMƏDQULUZADƏ ADINA NAXÇIVAN DÖVLƏT MUSIQİLİ DRAM TEATRININ 125 İLLİK YUBİLEYİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2008-ci ildə Cəlil Məmmədquluzadə adına Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrının 125 illik yubileyi tamam olur.

Azərbaycan teatrı salnaməsinə parlaq səhifələr yazan Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrı zəngin sənət ənənələrinə malikdir. 1883-cü ildə fəaliyyətə başlamış teatrın təşəkkülü və inkişafında ölkəmizin görkəmli ədəbiyyat və incəsənət xadimləri - Cəlil Məmmədquluzadə, Hüseyn Cavid, Bəhruz Kəngərli, Məhəmməd Tağı Sidqi, Eynəlibəy Sultanov, Qurbanəlibəy Şərifov, Əliqulu Qəmküsər və Rza Təhmasib yaxından iştirak etmişlər. Azərbaycan milli teatr sənətinin Zülfüqar Hacıbəyov, Hüseyn Ərəblinski, Mirzəağa Əliyev, Sidqi Ruhulla, Abbas Mirzə Şərifzadə və Hüseynqulu Sarabski kimi tanınmış simaları bu qocaman mədəniyyət ocağı ilə dərin yaradıcılıq əlaqələri saxlamışlar.

Teatrın repertuarında Azərbaycan ədəbi fikrinin böyük nümayəndələrinin son dərəcə qiyəməli əsərləri ilə yanaşı, dünya dramaturgiyasının ən yaxşı nümunələri aparıcı yer tutmuşdur. Səhnəyə qoyduğu mütərəqqi ideyalı həmin əsərlərlə ədəbi mühitin daha da canlanmasına və mədəni-ictimai fikrin formallaşmasına qüvvətli təsir göstərən Naxçıvan teatrı istedadlı aktyorların, rejissorların və teatr rəssamlarının birgə zəhməti sayəsində respublikamızın qabaqcıl sənət ocaqlarından birinə çevrilmişdir.

Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrı bütün fəaliyyəti boyu maarifçilik düşüncəsinin daha geniş dairədə yayılmasına çalışmış, xalqın mədəni in-tibahı, milli oyanışı və gənclərin milli-mənəvi dəyərlərə bağlılıq ruhunda tərbiyəsi işinə layiqli töhfələr vermişdir. Naxçıvan teatrı yüksək hazırlığa malik kadrları ilə ölkəmizdə teatr ənənələrinin daha da zənginləşməsi işində yaxından iştirak etmiş və mədəniyyətin ümumi tərəqqisi naminə diqqətlayiq xidmətlər göstərmişdir.

Azərbaycan teatrının inkişafında özünəməxsus yerini, xalqımızın mədəni və ictimai həyatında mühüm rolunu nəzərə alaraq, Cəlil Məmmədquluzadə adına Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrının 125 illik yubileyini təntənələşdirək, ətibarlı şəhərin ədəbiyyatının ən yüksək mədəniyyət mərkəzi olmasına töhfə vermək məqsədi ilə:

luzadə adına Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrının 125 illik yubileyinin layiqincə qeyd olunmasını təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi ilə birlikdə Cəlil Məmmədqulu-zadə adına Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrının 125 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

3. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 31 yanvar 2008-ci il*

**YUNESKO-NUN 2008-2009-CU İLLƏRDƏ GÖRKƏMLİ
ŞƏXSİYYƏTLƏRİN VƏ ƏLAMƏTDAR HADISƏLƏRİN QEYD
EDİLMƏSİ PROQRAMINA AZƏRBAYCANLA BAĞLI
DAXİL OLMUŞ YUBİLEYLƏRİN KEÇİRİLMƏSİ
HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

YUNESKO-nun görkəmlı şəxsiyyətlərin və əlamətdar hadisələrin qeyd edilməsi programı çərçivəsində YUNESKO Baş Konfransının 34-cü sessiyası 2008-2009-cu illərdə “Leyli və Məcnun” operasının ilk tamaşasının, xalq rəssamı Səttar Bəhlulzadənin, yazıçı Mir Cəlal Paşayevin və akademik Musa Əliyevin 100 illik yubileylerinin rəsmi qeyd olunması ilə bağlı qərar qəbul etmişdir.

Dahi Azərbaycan bəstəkarı Üzeyir Hacıbəyovun “Leyli və Məcnun” əsərinin 1908-ci ildə birinci tamaşası milli musiqi mədəniyyəti tarixində yeni dövr açmışdır. Muğamlı Avropa operasının üzvi vəhdəti əsasında yaranılan “Leyli və Məcnun” Azərbaycan musiqisinin həqiqi ensiklopediyasıdır. Müsəlman Şərqində opera janrının əsası da muğam operasının bu ilk nümunəsi ilə qoyulmuşdur.

Xalq rəssamı, Dövlət mükafatı laureatı Səttar Bəhlulzadənin adı Azərbaycan boyakarlıq sənəti tarixinə mənzərə janrının yaradıcılarından biri kimi həmişəlik həkk olunmuşdur. Səttar Bəhlulzadə müxtəlif rənglərin yeni çalarlarını kəşf edərək, onların ahəngindən gözəl lövhələr yaratmışdır. Rəssamin rəng palitrasının zənginliyi, poetik əhval-ruhiyyə və kolorit gözəlliyi ilə seçilən orijinal üslublu əsərləri milli təsviri sənətin ən qiymətli inciləri sırasındadır.

XX əsr milli ədəbi-bədii fikir tarixinin görkəmliliyi nümayəndəsi, yazıçı Mir Cəlal Paşayev Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafı və onun məzmunca zənginləşməsində mühüm rol oynamışdır. Xalq yaradıcılığı ilə klassik bədii irlərin qabaqcıl ənənələrinin vəhdətini yeni formada yaşıdan və ədəbiyyata həyat gətirmiş yazıçı kimi tanınan Mir Cəlal Paşayev eyni zamanda görkəmli tədqiqatçı alım olmuşdur.

Tanınmış geoloq alim, 1939-1941-ci illərdə indiki Azərbaycan Dövlət

Neft Akademiyasının rektoru, 1950-1958-ci illərdə Azərbaycan Elmlər Akademiyasının prezidenti olmuş akademik Musa Əliyev ölkəmizdə elmin inkişafı naminə müstəsna xidmətlər göstərmişdir.

2008-2009-cu illərdə “Leyli və Məcnun” operasının ilk tamaşasının, xalq rəssamı Səttar Bəhlulzadənin, yazıçı Mir Cəlal Paşayevin və akademik Musa Əliyevin 100 illik yubileylərinin Azərbaycanda dövlət səviyyəsində keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə birlikdə, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının və Azərbaycan Yaziçılar Birliyinin təklifləri müvafiq şəkildə nəzərə alınmaqla, “Leyli və Məcnun” operasının ilk tamaşasının, xalq rəssamı Səttar Bəhlulzadənin, yazıçı Mir Cəlal Paşayevin və akademik Musa Əliyevin respublikada, xarici ölkələrdə və YUNESKO miqyasında 100 illik yubileylərinin təşkili ilə bağlı tədbirlər planlarını hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 31 yanvar 2008-ci il*

BAKİ ŞƏHƏRİNĐƏ NEFT MUZEYİNİN YARADILMASI HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan nefti Azərbaycan xalqının milli sərvətidir. 1994-cü ildə xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin neft strategiyasının gerçəkləşməsini təmin edən “Əsrin müqaviləsi”nin imzalandığı 20 sentyabr günü Azərbaycan Respublikasında hər il “Neftçilər günü” peşə bayramı kimi qeyd olunur. Həmin müqavilə xalqımızın ilk dəfə olaraq öz maddi sərvətlərinin, o cümlədən neftin sahibi kimi çıxış etməsinin təntənəsinə çevrilmişdir. Ölkəmizin neft sənayesi tarixində yeni bir dövr açılmış, iqtisadiyyatımızın dinamik inkişafının təməli qoyulmuş və müstəqilliyimizin iqtisadi bünnövrəsinin möhkəmləndirilməsi üçün əsaslı zəmin yaranmışdır. Artıq reallıq olan Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft kəməri və Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri dünyanın diqqətini uzun əsrlərdən bəri “qara qızıl” məskəni kimi tanınan Azərbaycana yenidən cəlb etmişdir.

Zəngin neft və qaz yataqlarının mövcudluğu Azərbaycana tarixən Odlar yurdu şöhrəti qazandırmışdır. Öz-özünə yanan təbii əbədi odlar - neft və qaz mənbələri qədim dövrlərdən bəri burada möcüzə şəklində qəbul olunmuş, insanların inanc və etiqadlarına güclü təsir göstərmişdir. Büyük İpək yolu boyunca mal dövriyyəsində Azərbaycanın çox yüksək keyfiyyətə malik aq nefti və qara nefti xüsusi yer tutmuşdur.

1847-ci ildə Bakıda, “Bibiheybət” yatağında qazılmış quyudan neftin fontan vurması dünya tarixinə neftin sənaye əsəri ilə çıxarılmasının başlanğıçı kimi yazılmışdır. Neftin boru kəməri ilə nəqli də ilk dəfə Azərbaycanda, 1878-ci ildə Qara şəhər və Balaxanı mədənləri arasında çəkilən boru xətti vasitəsilə gerçəkləşdirilmişdir. 1883-cü ildə Bakı-Batumi dəmir yoluğun tikilib istifadəyə verilməsi, 1907-ci ildən Bakı-Batumi magistral neft kəmərinin daimi istismara buraxılması Bakı neftinin dünya bazarlarına çıxarılmasında mühüm rol oynamışdır. XIX əsrin sonunda dünyadakı neft hasilatının yarısı Azərbaycanın payına düşmüş, ölkəmiz dünyada neftin çıxarılması üzrə birinci yerə sahib olmuşdur.

Neft sənayesinin misilsiz yüksəlişi nəticəsində Bakıya xarici kapital

axını güçlənmiş və iri neft sənayeçilərindən ibarət yerli sahibkarlar sinfi meydana gəlmişdir. Neft amili ölkəmizdə maarifçilik hərəkatının, demokratik mətbuatın və dünyəvi teatrın püxtələşməsinə, bütövlükdə mədəni həyatın canlanmasına güclü təkan vermişdir. Avropa ilə Şərqi memarlığının ahəngdar vəhdətini özündə əks etdirməklə Bakının yaraşıqlı binalardan ibarət yeni unikal görkəmini formalaşdırıran memarlıq inciləri o illərdə yaradılmışdır.

XX əsrдə elmi-texniki nailiyyətlərin əsasında dayanan neft Azərbaycana müxtəlif sahələrdə zirvələr fəth etmək imkanı vermişdir. Ölkəmizdə bu dövrдə neft hasilatında qazanılmış təcrübə və Xəzər dənizində neftçixarma sahəsindəki uğurlar dünyada yüksək qiymətləndirilir. Həmin müddət ərzində Azərbaycan neft sənayesi texniki baxımdan istehsal proseslərinin yeniləşdirilməsinin davamlı olaraq hər bir mərhələsini keçmişdir. Vaxtilə ən müxtəlif qazma üsulları və yeniliklər ölkəmizdə sınaqdan keçirildikdən sonra neft sənayesində tətbiq olunmuşdur. Dünyada bu gün neft hasilatı sahəsindəki işlərin bir çoxu öz başlangıcıını məhz Azərbaycandan götürmüşdür.

Bakı neftçiləri 1922-ci ildə dünyada ilk dəfə buxtanı qurutmaqla dəniz neft yatağının istismarına nail olmuşlar. 1941-ci ildə Azərbaycanda neft hasilatı ən yuxarı həddə çatmışdır. Bakı İkinci Dünya müharibəsi illərində Sovet İttifaqında hasıl edilən neftin 75 faizini, aviasiya benzininin 90 faizini ödəmiş və faşizmin möğlubiyyətə uğradılmasında həllədici rol oynamışdır. 1949-cu ildə Bakıda, Neft daşlarında yenə dünya təcrübəsində ilk dəfə açıq dənizdə neft hasilatına başlanılmışdır. Neft texnologiyaları və dənizdə neft çıxarılması üçün yaradılmış əfsanəvi Neft daşları şəhəri Azərbaycanın neft mütəxəssislərini ən qabaqcıl mövqelərə çıxarmışdır. Keçmiş Sovetlər İttifaqında yeni yaranan neft rayonlarına “İkinci Bakı”, “Üçüncü Bakı” adlarının verilməsi Azərbaycan nefti və neftçilərinin şöhrətindən xəbər verir.

Ötən əsrin 70-ci illərində respublikamızda həyata keçirilən məqsəd-yönlü tədbirlər nəticəsində neft sənayesi xeyli möhkəmlənmiş və onun geniş infrastrukturunu yaradılmışdır. Dəniz yataqlarının işlənilməsi üçün yeni qurğu və avadanlıqlar göstirilmiş, Bakı dərin özüllər zavodu tikilmişdir. Ölkəmizdə neftçixarmanın, neft emalının və neft kimyası sənayesinin hərtərəfli inkişafı neftlə bağlı müxtəlif elm sahələrinin tərəqqisinə yol açmışdır. Bakı şəhərini neft elminin bütün yeni istiqamətləri üzrə Azərbaycanın hüdudlarından uzaqlarda neft akademiyası kimi tanıdan görkəmli alim və mütəxəssislər formalaşmışdır. 1994-cü ildən etibarən Beynəlxalq “Xəzər neft,

qaz, neftayırma və neft kimyası” sərgi və konfranslarının ənənəvi olaraq Bakıda keçirilməsi Azərbaycan neft elminə verilən qiymətin təzahürüdür.

Respublikamızın iqtisadiyyatının inkişafında əsas amil olmuş neft sənayesinin yüz altmış ildən bəri keçdiyi şərəfli yolun və qazanılmış nailiyətlərin nümayiş etdirilməsi, Azərbaycan neftinin bu böyük tarixinin xalqımızın həyatının çox əlamətdar hadisələrindən biri kimi öyrənilməsi və gənc nəslin Vətənin milli sərvətlərinə ehtiram ruhunda tərbiyə olunması ölkəmizdə Neft muzeyinin yaradılmasını xüsusilə zəruri edir.

Azərbaycanda neft sənayesinin təşəkkülünü, zəngin ənənələrini, ölkəmizin müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsində və bu gün davamlı artan potensialının əldə olunmasında müstəsna əhəmiyyətini, o cümlədən bəşər tarixinə verdiyi əvəzsiz töhfələri nəzərə alaraq, respublikamızın neft salnaməsinin öyrənilməsini və təbliğinin gücləndirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində Neft muzeyi yaradılsın.
2. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti Neft muzeyinin yaradılması ilə bağlı təkliflərini bir ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.
3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.
4. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 4 fevral 2008-ci il*

**AZƏRBAYCAN HƏMKARLAR İTTİFAQLARI
KONFEDERASIYASI ƏMƏKDALARINA “AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASININ ƏMƏKDAR MƏDƏNİYYƏT İŞÇİSİ”
FƏXRİ ADININ VERİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan Respublikasının sosial-ictimai həyatında göstərdikləri xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslərə “Azərbaycan Respublikasının əməkdar mədəniyyət işçisi” fəxri adı verilsin:

Qəribov Qalib Ataş oğlu
Quliyev Tofiq Əşrəf oğlu
Məmmədova Nərgizxanım Qəmbərəli qızı
Teymurlu Kazım Vəli oğlu

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 4 fevral 2008-ci il*

**AZƏRBAYCAN MİLLİ EMLLƏR AKADEMİYASI
MİLLİ AZƏRBAYCAN TARİXİ MUZEYİNİN MADDİ-TEXNİKİ
BAZASININ YAXŞILAŞDIRILMASI HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan xalqının zəngin tarixi-mədəni irsinin qorunub saxlanılmasında, tədqiqi və təbliğində Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin xüsusi xidmətləri vardır.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Milli Azərbaycan Tarixi Muzeinin maddi-texniki bazasını möhkəmləndirmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Milli Azərbaycan Tarixi Muzeində mühafizə olunan mövcud eksponatların restavrasiyası və yenilərinin alınması üçün Azərbaycan Respublikasının 2008-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Ehtiyat Fondundan Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasına bir milyon manat məbləğində vəsait ayrılsın.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci bəndində göstərilən vəsaitin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasına ayrılmاسını təmin etsin.

3. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyəti ayrılmış vəsaitin Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyi tərəfindən təqdim olunmuş plana əsasən aidiyəti üzrə istifadəsinə nəzarəti təmin etsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

5. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 5 fevral 2008-ci il*

**A.Y. ŞAROVSKİNİN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ
TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycanda teatr sənətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Aleksandr Yakovleviç Şarovski “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 5 fevral 2008-ci il*

**A.İ. BABAYEVİN “İSTİQLAL” ORDENİ İLƏ
TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan muğam sənətinin inkişafındakı böyük xidmətlərinə görə Arif İmran oğlu Babayev “İstiqlal” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 15 fevral 2008-ci il*

**ÇİNGİZ AYTMATOVUN “DOSTLUQ” ORDENİ İLƏ
TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan və Qırğız respublikaları arasında qarşılıqlı əlaqələrin möhkəmləndirilməsində xidmətlərinə görə Çingiz Aytmatov “Dostluq” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 25 fevral 2008-ci il*

GƏNC İSTEDADLARIN XÜSUSİ TƏQAÜDƏ LAYİQ GÖRÜLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycanda gənc istedad-lara dövlət qayğısı haqqında” 1996-ci il 22 iyun tarixli 464 sayılı Fermanına uyğun olaraq qərara alıram:

Azərbaycanın gənc istedadlarının “Qızıl kitabı”nın tələblərinəəsasən, yaş 25-dək olan “Muğam-2005” və “Muğam-2007” müsabiqələrinin aşağıdakı laureatlarının adları Azərbaycanın gənc istedadlarının “Qızıl kitabı”na yazılsın və onlar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi aylıq təqaüdünə layiq görülsünlər:

Arabova Rəvanə Söhrab qızı - Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin tələbəsi

Əhmədov İlkin Qənbər oğlu - “Azərneftyağ” neft emalı zavodunun mədəniyyət evinin solisti

İbrahimov Elməddin Bəhmən oğlu - Heydər Əliyev adına Müasir Təhsil Kompleksinin şagirdi

Mirzəliyev Abgül Ərzulla oğlu - Azərbaycan Milli Konservatoriyası nəzdində Musiqi Kollecinin tələbəsi

Muradova Güllü Rauf qızı - Azərbaycan Milli Konservatoriyası nəzdində Musiqi Kollecinin tələbəsi

Niftaliyev Babək Muğan oğlu - Azərbaycan Dövlət Muğam Teatrının solisti

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 5 mart 2008-ci il*

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ GÖYGÖL MİLLİ PARKININ YARADILMASI HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan Respublikasının xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri şəbəkəsinin genişləndirilməsi, biomüxtəlifliyin qorunub saxlanması, təbii resursların səmərəli istifadə edilməsi, ekoturizmin inkişaf etdirilməsi və respublikanın təbii ırsinin geniş miqyasda təbliğ olunması məqsədi ilə qəra-ra alıram:

1. Göygöl dövlət qoruğunun və Azərbaycan Respublikasının Xanlar, Daşkəsən və Goranboy rayonları inzibati ərazilərinin əlavə olunan xəritədə göstərilmiş 12755 hektarlıq sahəsində Azərbaycan Respublikasının Göygöl Milli Parkı yaradılsın.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.
3. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 1 aprel 2008-ci il*

İNCƏSƏNƏT XADİMLƏRİNƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN MÜKAFATLARININ VERİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

“İncəsənət xadimləri üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin mükafatlarının təsis edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 28 may tarixli 707 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq qərara alıram:

1. Səhnə fəaliyyəti ilə bağlı aşağıdakı aparıcı incəsənət xadimlərinə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin mükafatları verilsin:

Abdullayev Əvəz Baxşəli oğlu
Abdullayeva Tamella İslam qızı
Abutalibov Şirzad Əsəd oğlu
Adıgözəlov Telman Abbasqulu oğlu
Adıgözəlov Yalçın Vasif oğlu
Adıgözəlzadə Murad Zöhrab oğlu
Ağaverdiyeva Məsməxanım Aslan qızı
Axundov Ramazan Əsgər oğlu
Allahverdiyeva Naibə Siyavuş qızı
Atakişiyeva Mətanət Ağazair qızı
Babayeva Şahzadə Eynulla qızı
Bayramov Rafael Əli oğlu
Bayramova Aygün Əliqulu qızı
Bayramova Cəmilə Əsədulla qızı
Bəykişiyev Nazim Zöhrab oğlu
Cəbrayılov Elşən Şahin oğlu
Cəfərov Cavanşir Xəlil oğlu
Cəfərov Samir Qədir oğlu
Cəfərova Bəsti Əli qızı
Dadaşov Fəxrəddin Əlisahib oğlu
Enami Oliya Həsən Əliabbas oğlu

Əhmədov Cəfər Namiq Kamal oğlu
Əhmədov Çingiz Əli-Əşrəf oğlu
Əhmədov Hüseyn Həsən oğlu
Əhmədov İlham Namik Kamal oğlu
Əliyev Təvəkkül Əjdər oğlu
Əliyev Zəmiq Balarza oğlu
Əlizadə Əkbər Müzəffər oğlu
Əlizadə Rəhman Balarza oğlu
Əmirbəyova Rita Cəmil qızı
Əsədova Məleykə Əlifağa qızı
Əsgər Məmmədoğlu
Əsgərov Əli Rəhim oğlu
Əsgərov Əsgər Əkbər oğlu
Əsgərov İlham Təvəkkül oğlu
Əyyubova Mələkxanım Yadigar qızı
Göyçayev Teymur Ənvər oğlu
Hacıelibəyov Nazim Ənvər oğlu
Hacıyeva Fidan Hacıağa qızı
Hacıyeva Sevil İnşalla qızı
Haqverdiyev Bəhruz Əyyub oğlu
Haşimova Şahnaz Həsən qızı
Həkimova Svetlana Cəlal qızı
Həmidov Elçin Qəzənfər oğlu
Həsənov Vaqif İbrahim oğlu
Hüseynquliyeva Nazlı Hüseynqulu qızı
Hüseynov Şövqi Ərəstun oğlu
Hüseynova Kamilla Fikrət qızı
Xanızadə Bəxtiyar Oqtay oğlu
Xanlarova Mehriban Aslan qızı
Xəlilova Sevil Rza qızı
İbrahimov Mənsum İsrafil oğlu
İmanova Gülbacı Ələkbər qızı
İsgəndərova Sənubər Sabir qızı
İsmayılov Əli Məşdi oğlu
İsmayılova Elmira Məhərrəm qızı
İsmayılova Gülnaz Əmir qızı
İsmayılova Zemfira Rüstəm qızı

Kərimov Loğman Seyfulla oğlu
Kərimova Qərinə Rəhim qızı
Qarayev Yasin Mikayıł oğlu
Qasımov Faiq Məsim oğlu
Qasımov Məmmədsəfa Məmmədəli oğlu
Qasımov Yusif Əli oğlu
Qəribova Nargilə Dursun qızı
Quliyev Qabil Əzulla oğlu
Quliyev Nurəddin Əzulla oğlu
Quliyeva Səidə Əbülfəz qızı
Quliyeva Şəlalə Şahvələd qızı
Qurbanova Pərvanə Yaqub qızı
Lobaçov Yuri Nikolayeviç
Məhərrəmov Firudin Əliməmməd oğlu
Məhərrəmov Məbud Əliəsgər oğlu
Məmmədov Ayşad Kamal oğlu
Məmmədov Sabir Novruz oğlu
Məmmədrzayev Pərviz Müzəffər oğlu
Mirqasimova Ayan Oqtay qızı
Mirzəhəsənov Hüseyn Səfa Qvaməddin oğlu
Mirzəyev Gülağası Ağahüseyn oğlu
Mövlamova Fərqanə Alim qızı
Muradova Təranə Hüseyn qızı
Müslümov Möhlət Xanəli oğlu
Mütəllimova Firəngiz Bəhər qızı
Nəbiyev Hikmət Məmməd oğlu
Nərimanova Zemfira Əli qızı
Nəsirova Hicran Fətəli qızı
Novruzov Ramiz Qəvvam oğlu
Osmanov Bəhram Məcid oğlu
Paşayev Ağaverdi Ağa Əli oğlu
Poladov Əkrəm Nicat oğlu
Salahov Əbülfət Yusif oğlu
Salmanova Gülnar Əlifağa qızı
Səfərova Afaq Bəşir qızı
Səfərova Xatirə Abdulla qızı
Şəfiyeva Gülçöhrə Məmməd qızı

Tağızadə İranə Tofiq qızı
Teymurova Nəzakət Xosrov qızı
Yaqubova Ella İsmayıł qızı
Yusupova Şükufə Mühəddin qızı
Zəki Mehriban Mürvət qızı

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

3. “İncəsənət xadimlərinə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin mükafatlarının verilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 10 may tarixli 2159 nömrəli Sərəncamının 1-ci bəndi qüvvədən düşmüş hesab edilsin.

4. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 7 may 2008-ci il*

**A.L. QAZIYEVİN “ŞÖHRƏT” ORDENİ İLƏ TƏLTİF
EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan muğam sənətinin təbliğində səmərəli fəaliyyətinə görə Arif Lətif oğlu Qaziyev “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 2 iyun 2008-ci il*

**SƏMƏD VURĞUN ADINA AZƏRBAYCAN DÖVLƏT
RUS DRAM TEATRININ ƏMƏKDAŞLARINA
FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Səməd Vurğun adına Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrının 85 illik yubileyi münasibətilə Azərbaycan teatr sənətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslərə Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

**“Azərbaycan Respublikasının
əməkdar incəsənət xadimi”**
Tağızadə İranə Tofiq qızı

**“Azərbaycan Respublikasının
əməkdar artisti”**
Atakişiyev Firdovsi Nurəddin oğlu
Osmanov Fuad Tacəddin oğlu
Sibileva Zinaida İvanovna

**“Azərbaycan Respublikasının
əməkdar mədəniyyət işçisi”**
Quseva Qalina Feoktistovna
Reznikova Valentina Musayevna

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 2 iyun 2008-ci il*

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT
XADİMLƏRİNƏ “AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
XALQ ARTİSTİ” FƏXRİ ADININ VERİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslərə “Azərbaycan Respublikasının xalq artisti” fəxri adı verilsin:

Dadaşov Ağadadaş Hacıbala oğlu
İbrahimova Elza İmaməddin qızı
Zöhrabov Ramiz Fərzulla oğlu

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 23 iyun 2008-ci il*

ARİF MƏLİKOVUN 75 İLLİK YUBİLEYİNİN KEÇİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2008-ci ilin sentyabr ayında görkəmli Azərbaycan bəstəkarı, SSRİ xalq artisti, Azərbaycan Dövlət mükafatı laureati Arif Cahangir oğlu Məlikovun anadan olmasının 75 ili tamam olur.

Arif Məlikovun yaradıcılığı müasir Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin parlaq səhifələrindəndir. Onun balet və simfoniyaları, kinofilmlərə və dram tamaşalarına musiqiləri, habelə müxtəlif janrlarda yaratdığı digər əsərləri milli musiqi xəzinəmizin ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafında xüsusi xidmətlər göstərən Arif Məlikovun 75 illik yubileyinin layiqincə keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə birlikdə Arif Məlikovun 75 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 24 iyun 2008-ci il*

TAHİR SALAHOVUN 80 İLLİK YUBİLEYİNİN KEÇİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2008-ci ilin noyabr ayında görkəmli Azərbaycan rəssamı, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı, SSRİ və Azərbaycan Dövlət mükafatları laureati, SSRİ xalq rəssamı Tahir Teymur oğlu Salahovun anadan olmasının 80 ili tamam olur.

Tahir Salahov parlaq ənənələrə malik müasir Azərbaycan rəssamlıq məktəbinin görkəmli nümayəndələrindəndir. Onun mövzu və janr zənginliyi, bədii forma əlvanlığı və estetik kamilliyi ilə seçilən rəsm əsərləri milli sənət xəzinəmizin qızıl fonduna daxil olmuşdur. Yaratdığı tablolardan ibarət sərgilər rəssama ölkəmizin hüdudlarından uzaqlarda da şöhrət qazandırılmışdır. Sənətkarın dünyanın mötəbər muzeylərində və qalereyalarında, şəxsi kolleksiyalarda saxlanılan əsərləri Azərbaycan mədəniyyətinin geniş təbliğində mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Tahir Salahov öz pedaqoji fəaliyyəti və təşkilatçılıq bacarığı ilə gənc rəssamlar nəslinin yetişdirilməsinə və milli rəssamlığın inkişafına sanballı töhfələr vermişdir.

Azərbaycan incəsənətinin inkişafında və təbliğində təqdirəlayiq xidmətlər göstərən Tahir Salahovun 80 illik yubileyinin layiqincə keçirilməsinə təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının təklifləri nəzərə alınmaqla, Tahir Salahovun 80 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 11 iyul 2008-ci il*

AZƏRBAYCAN KİNO XADİMLƏRİNƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan Kinematoqrafiyasının inkişafindakı xidmətlərinə görə aşağıdakı kino xadimlərinə Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

“Azərbaycan Respublikasının xalq artisti”

Əzizbəyli Ramiz Hacıağa oğlu
İsmayılov Tofiq Hüseyn oğlu

“Azərbaycan Respublikasının əməkdar incəsənət xadimi”

Mahmudov Əbdüləhəd Əlisa oğlu
Rzayev Yavər Maarif oğlu

“Azərbaycan Respublikasının əməkdar artisti”

Bağır-zadə Suğra Sadıq qızı
Quliyeva Xalidə Camal qızı
Rəsulov Eldəniz Qeybullu oğlu

“Azərbaycan Respublikasının əməkdar rəssami”

Ələkbərov Fikrət Ağa Zeynal oğlu

“Azərbaycan Respublikasının əməkdar mədəniyyət işçisi”

Babayeva Zemfira Baba qızı
Dadaşov Rauf Məmmədağa oğlu
Hümbətov Qəhrəman Nəsib oğlu

Hüseynov Tofiq Hüseyn oğlu
İsmayılov Adil Soltan oğlu
İsmayılov Hüseyncavid Salam oğlu
Quliyev Azər Barat oğlu
Quliyev Pərviz Əsəd oğlu
Quliyeva Firəngiz Qəzənfər qızı
Məmmədov Vaqif Hümbət oğlu
Məmmədova Lalə Səlcuq qızı
Mirzəməmmədov Həmdulla Müslüm oğlu
Səfərov Arif Bayram oğlu

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 1 avqust 2008-ci il*

**“AZƏRBAYCAN KİOSUNUN 2008-2018-Cİ İLLƏR
ÜZRƏ İNKİŞAFINA DAİR
DÖVLƏT PROQRAMI”NIN TƏSDİQ EDİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycanda kino sənətinin inkişaf etdirilməsi haqqında” 2007-ci il 23 fevral tarixli 1993 nömrəli Sərəncamının icrasını təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. “Azərbaycan kinosunun 2008-2018-ci illər üzrə inkişafına dair Dövlət Proqramı” təsdiq edilsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.
3. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 4 avqust 2008-ci il*

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MƏDƏNİYYƏT XADİMLƏRİNƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslərə Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

"Azərbaycan Respublikasının xalq artisti"

Ağayev Faiq Balağa oğlu
Babayev Rəhim Sadıx oğlu
Dadaşova Brilliant Süleyman qızı
Dostəliyeva Nazpəri Əhməd Əli qızı
Xanbabayeva Zülfiyyə Güloğlan qızı
Kazimova Aygün Ələsgər qızı
Qasımovə Nisə Fətulla qızı
Quliyeva Zəhraxanım Teymur qızı
Məmmədov Əzizəğa Seyfəddin oğlu
Paşayev Ağaverdi Ağa Əli oğlu
Vəzirov Kamil Səfərəli oğlu

"Azərbaycan Respublikasının əməkdar incəsənət xadimi"

Əfəndiyeva İmrəz Məmməedsadıx qızı
Əliyeva Dilarə Asif qızı
Kərimov Fəxrəddin Nuri oğlu
Quliyev İbrahim Hacıbaba oğlu
Məmmədov Tariyel Aydın oğlu
Umudov Məmmədağa Məmmədəli oğlu

"Azərbaycan Respublikasının əməkdar artisti"

Abdullayev Eldar Nağı oğlu
Bağırov Viktor Cəmiloviç
Eyvazov Yasəf Alxas oğlu
Əliyarova Nərgiz Ramiz qızı

Əliyev Bəhrəm Babaxan oğlu
Əliyev Emin Eldar oğlu
Hacıyev İlqar Xəlil oğlu
Haşimova Aybəniz Həsən qızı
Həmidov İsmayıł Əziz oğlu
Hüseynli Anar Vaqif oğlu
Hüseynli Sevinc Qəhrəman qızı
Hüseynov Rafiq Hüseyn oğlu
İbrahimova Sevinc Süleyman qızı
İsmayılov Vilayət Hidayət oğlu
İsmayılova Məlahət Rövşən qızı
Qəniyev Toğrul Sərvər oğlu
Məmmədov Mahir Məmməd oğlu
Mixaylenko Aleksandr Dmitriyeviç
Mirzəyev Vaqif Həsənağa oğlu
Mövlamova Fərqanə Alim qızı
Rzaquliyev Şirbət Hikmətoviç
Sevdiyeva Bəsti Sevdiyar qızı
Səmədov Samir Səməd oğlu
Şahbazov Tofiq Atababa oğlu

**"Azərbaycan Respublikasının
əməkdar mədəniyyət işçisi"**
Babayev Kamal İlyas oğlu
Əsədov Fazıl Mustafa oğlu
Heydərov Vidadi Əkbər oğlu
Quliyev Əli Abuzər oğlu
Quliyeva Ulduz Əsgər qızı
Niftaliyev Əlixan Abbasqulu oğlu
Pənahov Səyyad Məşədi oğlu
Rzayev Əbülfəz Sevindik oğlu

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 17 sentyabr 2008-ci il.*

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MUSİQİ TƏHSİLİ İŞÇİLƏRİNƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycanda musiqi təhsilinin inkişafındakı xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslərə Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

"Azərbaycan Respublikasının əməkdar müəllimi"

Abasquliyeva Leyla Hüseyn qızı
Abbasov Vaqif Oruc oğlu
Acalova Gülnarə Almaz qızı
Babayev Nadir Davud oğlu
Dadaşlı Nizami Əkbər oğlu
Əliyeva Elmira Mirzə Ağa qızı
Əliyeva İvetta Muxtar qızı
Əzizov Ramiz Mahmud oğlu
Hətəmzadə Gülzar Mürsəl qızı
Hüseynova Gövhər Qulu qızı
İbrahimov Ümid Ağasəf oğlu
İdyatulina Fatimə Fatkulovna
Kazımova Afət Kazım qızı
Kərimova Almaz Ələsgər qızı
Qarayeva Tomrid Abdulla qızı
Quliyev Malik Bayram oğlu
Quliyev Mübariz Tahir oğlu
Məhərrəmzadə Svetlana Şamil qızı
Məmmədəliyeva Leyla Məmməd qızı
Məmmədov Əflaruz Qulam oğlu
Musayeva Elmira Danil qızı
Musazadə Rafiq Mirzə oğlu
Nəcəfəliyeva İrina Əliulla qızı
Rəhimova Ədilə Teymur qızı
Rəhimova Gülsabah Nurbala qızı

Rimazi Nəzakət Hüseyn qızı
Rzayeva Gülər Əbülfəz qızı
Salayeva Bilqeiz Məmməd-Emin qızı
Seyidova Səadət Ağaməmməd qızı
Şəfiyeva Zemfira Mənsur qızı
Topçubaşova Elmira Mustafabəy qızı
Tsinamdzqvarişvili Tsiala Vaxtanqovna
Vəliyev Ənvər Əliyulla oğlu
Vəzirova Rəna Rza qızı

**"Azərbaycan Respublikasının
əməkdar incəsənət xadimi"**

Abasquliyev Oqtay Hüseyn oğlu
Abbaszadə Nəzmiyyə Müzəffər qızı
Abdullayev Azər Canbaxış oğlu
Əbdülcəsimov Vaqif Əmir oğlu
İbrahimova Nailə Əli qızı
İbrahimova Sona Qulamrza qızı
Quliyev Akif Nüsərət oğlu
Mahmudova Şəhla Həsən qızı
Nərimanbəyli Rauf Cəmil oğlu

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 17 sentyabr 2008-ci il.*

BAKİ MUSİQİ AKADEMİYASINA ÜZEYİR HACIBƏYLİNİN ADININ VERİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

1. Bakı Musiqi Akademiyasına dahi Azərbaycan bəstəkarı Üzeyir Hacıbəylinin adı verilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 18 sentyabr 2008-ci il.*

DÜNYA ƏDƏBİYYATININ GÖRKƏMLİ NÜMAYƏNDƏLƏRİNİN ƏSƏRLƏRİNİN AZƏRBAYCAN DİLINDƏ NƏŞRİNİN MALİYYƏLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

"Dünya ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrinin Azərbaycan dilində nəşri nəzərdə tutulan əsərlərinin siyahısının təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 30 dekabr tarixli 2613 nömrəli Sərəncamının icrasını təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Dünya ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrinin əsərlərinin Azərbaycan dilində çapının maliyyələşdirilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının 2008-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Ehtiyat Fondundan 5 (beş) milyon manat məbləğində vəsait ayrılsın.
2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci bəndində göstərilən vəsaitin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasına ayrılmاسını təmin etsin.
3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.
4. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 18 sentyabr 2008-ci il.*

GƏNCƏ ŞƏHƏRİNİN SOSİAL-MƏDƏNİ İNKİŞAFINDA XİDMƏTLƏRİ OLAN ŞƏXSLƏRƏ FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Gəncə şəhərinin sosial-mədəni inkişafında xidmətləri olan aşağıdakı şəxslərə Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

"Azərbaycan Respublikasının əməkdar elm xadimi"

Novruzov Vaqif Seyfəddin oğlu

"Azərbaycan Respublikasının əməkdar müəllimi"

Əliyev Mahal Yunus oğlu

Qasımovə Tamara Əliqazax qızı

Məmmədov Ramiz Musa oğlu

Şərifov Famil Həsən oğlu

"Azərbaycan Respublikasının əməkdar həkimi"

Ələkbərov Kənül Fidail oğlu

Nəzərli Anubat Teymur oğlu

"Azərbaycan Respublikasının əməkdar artisti"

Abdullayev Tural Eldar oğlu

Allahverdiyeva Zərinə Zülficar qızı

"Azərbaycan Respublikasının əməkdar rəssamı"

Babayev Nazim Əliqulu oğlu

Süleymanov Rövşən Zülficar oğlu

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 22 sentyabr 2008-ci il.*

**X.Ə.HÜSEYNOVA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN FƏRDİ TƏQAÜDÜNÜN VERİLMƏSİ
HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

"Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 11 iyun tarixli 715 nömrəli Fermanına uyğun olaraq qərara alıram:

1. Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafında böyük xidmətlərinə görə Xəlil Ərrəhman oğlu Hüseynova Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdü verilsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.
3. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 25 sentyabr 2008-ci il.*

**AZƏRBAYCAN QADINLARININ BİR QRUPUNA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRDİ
TƏQAÜDLƏRİNİN VERİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

"Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün təsis edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 11 iyun tarixli 715 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasında elm və mədəniyyət sahələrində böyük xidmətləri olan aşağıdakı qadınlara Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdləri verilsin:

İbrahimova Sevda Mirzə qızı
Məhərrəmova Rəhilə Cavad qızı

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

3. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

*İlham Əliyev ,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 25 sentyabr 2008-ci il.*

**HÜSEYN ƏRƏBLİNSKİ ADINA SUMQAYIT DÖVLƏT
MUSIQİLİ DRAM TEATRININ ƏMƏKDAŞLARINA FƏXRİ
ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Hüseyin Ərəblinski adına Sumqayıt Dövlət Musiqili Dram Teatrının aşağıdakı əməkdaşlarına Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

**"Azərbaycan Respublikasının
xalq artisti"**

Həkimova Svetlana Calal qızı
Süleymanov Məzahir Həbullah oğlu

**"Azərbaycan Respublikasının
əməkdar artisti"**

Bağirov İzaməddin Zeynal oğlu
Məmmədov Vidadi Mansur oğlu
Musayeva Fəranə Əlimurad qızı
Nəsirova Ulduzə Süleyman qızı
Rəsulov Vaqif Nəcəf oğlu
Şirməmmədov Namis Xanmirzə oğlu

**"Azərbaycan Respublikasının
əməkdar mədəniyyət işçisi"**

Mirhüseynov Kamal Mirhüseyn oğlu
Salmanov Səxavət Məmməd oğlu
Şükürov Mehman Şakir oğlu

*İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 25 sentyabr 2008-ci il.*

**HÜSEYN ƏRƏBLİNSKİ ADINA SUMQAYIT DÖVLƏT
MUSIQİLİ DRAM TEATRININ ƏMƏKDAŞLARININ "TƏRƏQQİ"
MEDALI İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Hüseyin Ərəblinski adına Sumqayıt Dövlət Musiqili Dram Teatrının aşağıdakı əməkdaşları "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilsinlər:

Əliyev Mübariz İdris oğlu
Həşimov Nadir Əbdül oğlu
Həşimova Növrəstə Xanəli qızı
İbrahimov İlqar Cəmil oğlu
Məhərrəmov Firudin Əliməmməd oğlu
Məmmədov Vasif Gülbala oğlu

*İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 25 sentyabr 2008-ci il.*

AZƏRBAYCAN QADINLARININ BİR QRUPUNA FƏXRİ ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI (çıxarış)

Azərbaycan qadınlarının ölkənin inkişafında rolunu nəzərə alaraq mədəniyyət, təhsil və səhiyyə sahələrində xidmətlərinə görə aşağıdakı qadınlara Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

**"Azərbaycan Respublikasının
əməkdar incəsənət xadimi"**
Əsgərova Nigar Cərulla qızı
Məmmədova Validə İmran qızı

**"Azərbaycan Respublikasının
əməkdar mədəniyyət işçisi"**
Adığözəlova Telnaz İsa qızı
Axundova Raziyə Əliş qızı
Əliyeva Elmira Hümmət qızı
Hacıyeva Məryəm Zəkrulla qızı
Xəlilova Rəxsanə Ələvəz qızı
İbrahimova Sara Hökmulla qızı
İslamova Oliya Zəbi qızı
İsmayılova Xuraman İsbə qızı
Məlikova Zərifə Xanağa qızı
Mövsümova Lətifə Əjdər qızı
Salayeva Natella Sirac qızı
Vəzirova Liana Leonidovna

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 25 sentyabr 2008-ci il.

AZƏRBAYCAN QADINLARININ BİR QRUPUNUN TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan qadınlarının ölkənin inkişafında rolunu nəzərə alaraq elm, təhsil və səhiyyə sahələrində xidmətlərinə görə aşağıdakı qadınlar təltif edilsinlər:

"Şöhrət" ordeni ilə

Araslı Nüşabə Həmid qızı
Əliyeva Nurlana Müzəffər qızı
Qəhrəmanova Sədaqət Məmmədyar qızı

"Tərəqqi" medalı ilə

Əmiraslanova Lətifə Novruz qızı
Əsədullayeva Nailə Hamlet qızı
Hacıleyeva Rəfiqə Alı qızı
Hacıleyva Almaz Hümbət qızı
Həsənova Güləndam Mahmud qızı
Hüseynova Elmira Əsəd qızı
Hüseynova Rəna Nüsərəddin qızı
Xəlilova Firuzə Ərzixan qızı
İsrafilova Fatma Paşa qızı
Qasımovə Solmaz Vəli qızı
Məmmədova Əzizə Eynulla qızı
Seyidova Rahilə Mikayıł qızı
Şahmaliyeva Sima Xanlar qızı
Yusifova Şəfiqə Mahmud qızı

*İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 25 sentyabr 2008-ci il.*

**CƏLİL MƏMMƏDQULUZADƏ ADINA NAXÇIVAN DÖVLƏT
MUSIQİLİ DRAM TEATRININ ƏMƏKDAŞLARININ "TƏRƏQQİ"
MEDALI İLƏ TƏLTİF EDİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Cəlil Məmmədquluzadə adına Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrının aşağıdakı əməkdaşları "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilsinlər:

Ağasoy Həsən Vəliqulu oğlu
Xudiyeva Nəzakət Əli qızı
Quliyev Kamran Məmmədqulu oğlu

*İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 25 sentyabr 2008-ci il.*

**CƏLİL MƏMMƏDQULUZADƏ ADINA NAXÇIVAN DÖVLƏT
MUSİQİLİ DRAM TEATRININ ƏMƏKDAŞLARINA FƏXRİ
ADLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafındakı xidmətlərinə görə Cəlil Məmmədquluzadə adına Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrının aşağıdakı əməkdaşlarına Azərbaycan Respublikasının fəxri adları verilsin:

"Azərbaycan Respublikasının xalq artisti"

Abutalibov Şirzad Əsəd oğlu
Hüseynov Rövşən Maqsud oğlu
Xudiyev Rza Əli oğlu
Mövləvi Tofiq Əbdülsəməd oğlu
Ramazanova Yasəmən Allahverdi qızı

"Azərbaycan Respublikasının əməkdar artisti"

Allahverdiyev Yusif Fərəc oğlu
Əliyev Əli Şəmsəddin oğlu
Kərimova Elmira Nəsir qızı
Rəcəbli Vüdadi Həsən oğlu

*İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 25 sentyabr 2008-ci il.*

**"Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin
2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə
Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi barədə**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZIDENTİNİN
SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan Respublikasında kitabxanaların fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması, elmi-mədəni sərvətlərdən hərtərəfli istifadə imkanlarının genişləndirilməsi, cəmiyyətin informasiya təminatının artırılması, eləcə də Azərbaycan kitabxanalarının dünya informasiya məkanına daxil olmasının təmin edilməsi məqsədi ilə qərara alıram:

1. "Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı" təsdiq edilsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.
3. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 6 oktyabr 2008-ci il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
2008-ci il “6” oktyabr tarixli 3072 nömrəli
Sərəncamı ilə təsdiq edilmişdir.

**Azərbaycan Respublikasında kitabxana - informasiya
sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə**

Dövlət Proqramı

1. Ümumi əsaslar

1.1. Mövcud vəziyyət

Tarixi-mədəni, ədəbi-bədii və elmi-fəlsəfi irsin toplanıb saxlanılmasında, nəsildən-nəslə çatdırılmasında və cəmiyyətin intellektual, mənəvi potensialının inkişafında əvəzsiz rol oynayan kitabxanaların fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi bu sahədə əsaslı islahatların aparılmasını, fondların müasir informasiya daşıyıcıları ilə zənginləşdirilməsini, dünyanın qabaqcıl kitabxana-informasiya müəssisələrinin təcrübəsindən istifadə edilməsini, elektron məlumat banklarının yaradılmasını, kitabxanaların maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsini zəruri edir və bütün bunlar mədəniyyət sahəsində dövlət siyasetinin əsas prioritetlərindəndir.

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin kitabxana şəbəkəsində müxtəlif formada 40 milyon nüsxəyə yaxın informasiya daşıyıcıları və digər ənənəvi sənədlər qorunub saxlanılır. Son illər ərzində ölkədə kitabxana işinin inkişafı sahəsində bir sıra mühüm sənədlər qəbul edilmişdir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan dilində latin qrafikası ilə kütłəvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında” 2004-cü il 12 yanvar tarixli 56 nömrəli və “2005-2006-ci illərdə Azərbaycan dilində latin qrafikası ilə çapı nəzərdə tutulan əsərlərin siyahısının təsdiq edilməsi haqqında” 2004-cü il 27 dekabr tarixli 562 nömrəli sərəncamları ilə təsdiq edilmiş siyahı üzrə latin qrafikası ilə nəşr olunmuş kitablar ölkənin bütün kitabxanalarına hədiyyə edilmişdir. Hazırda bu istiqamətdə işlər davam etdirilir. “Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı (2004-2008-ci illər)”, “Bakı şəhərinin qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsinə dair tədbirlər Proqramı”, “Azərbaycan Respublikasında rabitə və informasiya texnologiyalarının inkişafı üzrə 2005-2008-ci illər üçün Dövlət Proqramı (Elektron Azərbaycan)”, “Azərbaycan Respublikası ümumtəhsil məktəblərinin informasiya

və kommunikasiya texnologiyaları ilə təminatı Programı (2005-2007-ci illər)" kimi mühüm sənədlərdə kitabxana-informasiya sahəsinin inkişafı və modernləşdirilməsi üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi də nəzərdə tutulmuşdur.

Ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində ölkədə baş verən hadisələr kitabxanaların da fəaliyyətinə mənfi təsir göstərmış, kitab nəşri və kitab təchizatı sistemi tamamilə iflic vəziyyətinə düşmüş, onların maddi-texniki bazasının olduqca zəifləməsinə gətirib çıxarmışdır. Bütün bunlar kitabxana sahəsinin tənəzzülünə səbəb olmuşdur. Nəticədə kitabxanalar real və potensial oxucularını itirmiş, xeyli sayıda kitabxanalar bağlanılmış, əksəriyyəti oxucu tələbatını ödəyə bilməmiş, mövcud ştat vahidləri ixtisas edilmişdir. 1990-cı ildə respublika üzrə kütləvi kitabxanaların kitab fondu 45,3 milyon, 2002-ci ildə 36,9 milyon, 2003-cü ildə 36,8 milyon nüsxəyə enmişdir. 2004-cü ildə isə bu göstərici 36,5. milyon, nüsxə təşkil etmişdir. Bunun əsas səbəbi Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfindən respublika ərazisinin 20 faizinin işgal olunması nəticəsində 9 Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sisteminin, 927 kitabxananın tamamilə məhv edilməsi, kitabxanaların yeni nəşrləri almaq üçün vəsaitlə təmin edilməməsi, habelə kitabxana fondlarından məzmunca əhəmiyyətini itirmiş və mənəvi cəhətdən köhnəlmış kitabların çıxarılması olmuşdur.

Azərbaycan Respublikasında 12 mindən çox müxtəlif tipli kitabxananın daxil olduğu geniş kitabxana-informasiya şəbəkəsi mövcuddur. Bu şəbəkəyə yalnız kütləvi kitabxanalar deyil, həm də elmi-texniki, uşaq, gənclər, musiqi məktəblərinin, muzey və digər mədəniyyət və tədris müəssisələrinin, eləcə də müxtəlif təşkilatların tabeliyində olan kitabxanalar, o cümlədən 6 respublika əhəmiyyətli kitabxana, Bakı şəhərində 84 kitabxana və filiali, 72 şəhər və rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemi (MKS) daxildir. Azərbaycanın erməni işgalçları tərəfindən zəbt olunmuş ərazilərində 927 kitabxana və kitabxana filialını özündə birləşdirən 9 rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemi, 4 milyondan artıq kitab fondu məhv edilmişdir.

Azərbaycanşunaslığa dair qiymətli əsərlərin böyük hissəsi XIX əsrin əvvəllərindən Rusiyanın Moskva, Sankt-Peterburq, Kazan və digər şəhərlərinin kitabxanalarına aparılmışdır. Həmin əsərlərin əslinin, yaxud surətlərinin Azərbaycan kitabxanalarına qaytarılması zəruridir.

Respublikada ən mühüm sənəd və digər çap əsərlərinin siğorta fondunun yaradılmasına ehtiyac vardır. Belə fondlar sözügedən çap məhsullarının müxtəlif dövrlərdə sosial və təbii təsirlər nəticəsində tamamilə məhv olmasının qarşısının alınmasına, millətin tarixi yaddaşının qorunub saxlanılmasına xidmət edir.

Dünyanın qabaqcıl ölkələrində olduğu kimi (Fransada Pompidu, ABŞ-da Kennedy, Vaşinqton və s.), Azərbaycanda yaradılacaq Heydər Əliyev Mərkəzinin nəzdində də Heydər Əliyev Milli Kitabxana-İnformasiya Kompleksinin təşkili

zəruridir.

Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya şəbəkəsinə daxil olan kitabxanaların 90 faizi müasir tələblərə cavab vermir. Bir neçə kitabxana istisna olmaqla, kitabxanaların əksəriyyəti yararsız vəziyyətdədir. Kitabxanaların bir çoxu qəza vəziyyətində olan uyğunlaşdırılmış və yardımçı binalarda fəaliyyət göstərir. Respublikanın rayonlarında kənd kitabxana filiallarının bir hissəsi şəxsi evlərdə yerləşir. Kənd və qəsəbə kitabxana filiallarının 79,2 faizinin sahəsi darısqal olduğundan, oxu zalları təşkil etmək qeyri-mümkündür. Bu səbəbdən əhalinin 66,8 faizi kitabxanalardan istifadə edə bilmir. Mingəçevir, Şəki, Naftalan, Sumqayıt, Yevlax, Şirvan şəhər, Ağcabədi, Astara, Beyləqan, Bərdə, Qazax, Qobustan, Zaqqatala, Yardımlı, Lerik, Neftçala, Biləsuvar, Samux, Xaçmaz, Cəlilabad, Ucar, Kürdəmir və digər rayon kitabxanalarının müxtəlif sahələrə aid yeni nəşrlərlə təminatına, fondlarının mühafizəsinə, binalarının əsaslı təmirinə, avadanlıqla təmin edilməsinə və kitabxana-biblioqrafiya proseslərinin avtomatlaşdırılmasına ciddi ehtiyac vardır.

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin kitabxana şəbəkəsinə daxil olan cəmi 29 müəssisədə orta hesabla 1-5 ədəd kompyuter vardır, 14 kitabxana (0,19%) İnternet xidmətindən istifadə edə bilir ki, bu təchizat da daimi və sürətli deyildir. Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin kitabxana şəbəkəsinə daxil olan cəmi 4 kitabxanada (0,07%) kitabxana-biblioqrafiya proseslərinin avtomatlaşdırılması işinə başlanılmışdır. Tabeliyindən asılı olmayaraq, digər kitabxanalarda da (səhiyyə, təhsil, həmkarlar və s.) informasiya təminati aşağı səviyyədədir.

Kitabxana-informasiya sahəsində həll olunmamış əsas problemlərdən biri də kitabxana fondlarının mühafizəsi və bərpası məsələsidir. Respublikada kitab fondlarının bərpa mərkəzləri yaradılmadığından, xüsusilə əhəmiyyətli nəşrlər sıradan çıxır və mövcud fondlarda qoruna bilmir. Latin qrafikası ilə buraxılan yeni nəşrlərin elektron daşıyıcılara köçürülməsi vacib və təxirəsalınmaz məsələlərdəndir. Fondlarda saxlanılan nadir kitabların rəqəmli daşıyıcılara köçürülməməsi səbəbindən sözügedən kitablar alım və tədqiqatçılar, geniş oxucu kütləsi tərəfindən az istifadə edilir, digər tərəfdən isə qiymətli nəşr nümunələrinin və nadir kitabların saxlanılma şəraiti müvafiq normalara uyğun gəlmədiyindən, onlar təhlükə altındadır. Belə kitablar M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasında, Milli Elmlər Akademiyasının Mərkəzi Elmi Kitabxanasında, BDU-nun Elmi Kitabxanasında, Milli Arxiv İdarəsinin kitabxanalarında və digər kitabxanalarda saxlanılır.

Kitabxanaların beynəlxalq əlaqələr sahəsindəki fəaliyyəti müasir tələblərə cavab vermir. Ölkədə milli biblioqrafiyanın, milli formatın, elektron kitabxananın, toplu kataloqun, korporativ kitabxana şəbəkələrinin olmaması dünya informasiya

məkanında layiqli təmsil edilməyə imkan vermir.

Bu gün elektron kataloqlar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsinin "Prezident Kitabxanası", M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxana, AMEA-nın Mərkəzi Elmi Kitabxanası, Bakı Dövlət Universitetinin Elmi Kitabxanası, Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyinin Mərkəzi Aparatının kitabxanası, Azərbaycan Dillər Universitetinin kitabxanası, "Xəzər" Universitetinin Elmi kitabxanası, Qərb Universitetinin kitabxanası, F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası, Şamaxı rayon və Gəncə şəhər mərkəzi kitabxanaları istisna olunmaqla, digər kitabxanalarda yoxdur.

Kitabxana fondlarının tələbata uyğun, sistemli və məqsədli komplektləşdirilməməsi daim yeniləşən informasiya axınında oxucu kontingentinin itirilməsinə, bütövlükdə əhalinin mütaliəyə marağının azalmasına səbəb olur. Respublikanın ən böyük kitabxanalarında belə kitabsaxlayıcıların vəziyyəti (istilik, siqnalizasiya, ventilyasiya və s. kommunikasiyalar) mövcud normalara cavab vermir.

Kitabxanaların maddi-texniki bazasının zəifliyi, əksəriyyətinin binalarının yararsız və qəza vəziyyətində olması, xidmət və komplektləşdirmə işinin lazımı səviyyədə olmaması, kadrların peşə hazırlığının aşağı olması, kitabxana işinə dair ədəbiyyatın və dövri nəşrlərin kifayət qədər çap etdirilməməsi, beynəlxalq əlaqələrin zəifliyi bu sahənin inkişafına maneçilik törədən əsas amillərdir. Bütün bunlar ölkə əhalisinin informasiya təminatı sistemində ciddi problemlər yaradır.

"Azərbaycan Respublikasında kitabxana - informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafi üzrə Dövlət Proqramı" (bundan sonra - Dövlət Proqramı) Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsində mövcud problemləri sistemli həllinə yönəldilmişdir.

1.2. Dövlət Proqramının məqsəd və vəzifələri

Dövlət Proqramının əsas məqsədi "Kitabxana işi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda, habelə digər müvafiq hüquqi aktlarda nəzərdə tutulmuş müddəalara uyğun olaraq, kitabxana işi sahəsində dövlət siyasətinin həyata keçirilməsini, ölkədə tarixi-mədəni, ədəbi-bədii, elmi-fəlsəfi sərvətlərin toplanılmasını, mühafizəsini və onlardan istifadə imkanlarının artırılmasını təmin etməkdən ibarətdir. Bundan başqa kitabxana-informasiya sahəsində yeni texnologiyaların tətbiqi və istifadəsi nəticəsində müasir kitabxana-informasiya infrastrukturunun yaradılması, istifadəçilərə göstərilən kitabxana-informasiya xidmətinin dünya standartları səviyyəsinə çatdırılması, əhalinin intellektual potensialının və bilik səviyyəsinin inkişafi, habelə fasiləsiz təhsilin təmin edilməsi üçün şəraitin yaradılmasından ibarətdir.

Bu məqsədə nail olmaq üçün aşağıdakı əsas vəzifələrin həyata keçirilməsi xüsuslu əhəmiyyət kəsb edir:

- informasiya cəmiyyəti quruculuğu şəraitində beynəlxalq standartlar, hüquqi qanunvericilik aktları, milli informasiyalasdırma siyasəti əsasında ölkədə fəaliyyət göstərən kitabxanaların modernləşdirilməsi;
- köklü islahatların aparılması, kitabxana - informasiya resurslarının dünya məkanına integrasiyasının təmin edilməsi, beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi və tətbiqi, idarələrarası koordinasiyanın təşkili;
- "İnformasiya cəmiyyəti", "Biliklər cəmiyyəti" Azərbaycan modelinin qurulması prosesinə yardım göstərilməsi;
- kitab nəşri, yayımı və fond komplektləşdirmə işini tənzimləyən, maraqlı tərəflərin mənafeyini ifadə edən "müəllif-nəşriyyat-kitabxana-oxucu" mexanizminin və infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi;
- elektron informasiya fondlarının formalasdırılması və virtual kitabxanaların inkişaf etdirilməsi, "Azərbaycan ədəbiyyatının virtual kitabxanası"nın oxucuların istifadəsinə verilməsi;
- elektron kataloq və elektron kitabxanaların yaradılması işinin təmin edilməsi, onların müasir standartlar səviyyəsinə çatdırılması;
- kompyuterləşdirilmiş kitabxana infrastrukturunun qurulması, kitabxanaların yeni informasiya texnologiyaları ilə təchiz edilməsi;
- kitabxana fondlarının zənginləşdirilməsi, onların mühafizəsi və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi;
- "Azərbaycanın kitab abidələri" dövlət reyestrinin hazırlanması, milli informasiya resurslarının elektron daşıyıcılara köçürülməsi;
- əhalinin bütün təbəqələrinə kitabxana-informasiya xidməti səviyyəsinin yüksəldilməsi;
- kitabxanaların kadr təminatının yaxşılaşdırılması, bu məqsədlə fasiləsiz peşə təhsilinin təşkili və ixtisasartırma sisteminin təkmilləşdirilməsi;
- kitabxana-informasiya işinin təkmilləşdirilməsi üçün müasir idarəetmə sisteminin tətbiqi;
- maliyyələşmənin təkmilləşdirilməsi, sahə üzrə ayrılan vəsaitlərdən səmərəli istifadəni təmin edən yeni iqtisadi münasibətlər sisteminin tətbiqi;
- kitabxana-informasiya sahəsində idarəetmənin müasir iqtisadi münasibətlərə və sosial iqtisadi şəraitə uyğunlaşdırılması;
- kitabxana-informasiya sahəsinə ardıcıl olaraq müxtəlif mənbələrdən əlavə maliyyə vəsaitlərinin cəlb edilməsi, yeni xidmət növlərinin inkişafi, xüsusən də onların regionlarda təşkili, kitabxanalarda təsərrüfat fəaliyyətinin həyata keçirilməsi, büdcədənkənar gəlir və xərclərin bərpa olunması, onların həcmiinin

artırılması, kitabxanaçlarının əməyində stimullaşdırıcı tədbirlərin müəyyənləşdirilməsi;

- Beynəlxalq Kitabxana Assosiasiyyaları Federasiyası, Avropa Milli Kitabxanaları İttifaqı, ABŞ Kitabxana Assosiasiyyası, Elektron Kitabxanalar istifadəçilərinin Beynəlxalq Assosiasiyyası və digər beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığın genişləndirilməsi;

- kitabxana işi sahəsində elmi-tədqiqat və elmi-metodiki fəaliyyətin stimullaşdırılması, sahəyə aid ədəbiyyat nəşrinin genişləndirilməsi;

- kitabxana binalarının təmiri, müasir tipli yeni kitabxana binalarının inşası;

- respublika kitabxana-informasiya şəbəkəsinin yeni dislokasiya xəritəsinin işlənilməsi və müasir tələblərə cavab verməyən kitabxanalarla bağlı müvafiq tədbirlərin görülməsi;

- Azərbaycanda kitabxana-informasiya şəbəkəsinin modernləşdirilməsini təmin edən layihələrin işlənilməsi üçün dövlət və donor təşkilatların cəlb edilməsi;

- kitabxana-informasiya sahəsində dövlət siyasetinin prioritet istiqamətləri üzrə elmi araşdırmalarının genişləndirilməsi və müvafiq nəşrlərin hazırlanması;

- kitabxanaların ictimai statusunun yüksəldilməsi, kitabxana-informasiya sahəsinə dövlət qayğısının gücləndirilməsi, habelə müxtalif ictimai qurumlar, beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən bu sahəyə diqqətin artırılması.

1.3. Dövlət Proqramının icrasının əsas istiqamətləri

Dövlət Proqramında nəzərdə tutulan vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün aşağıdakı istiqamətlərdə işlərin aparılması nəzərdə tutulur:

- kitabxana fondlarının müasir komplektləşdirmə mexanizminin yaradılması, inkişafı və müasir informasiya daşıyıcıları ilə təmin edilməsi;

- kitabxanaların kompyuter və informasiya-proqram təminatı, respublika üzrə kompyuterləşdirilmiş kitabxana-informasiya şəbəkəsinin yaradılması və inkişafı;

- respublikanın milli-mədəni irsinin və informasiya ehtiyatlarının qorunması və gələcək nəsillərə çatdırılması;

- kitabxana xidmətinin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi, onun forma və məzmunca yeniləşdirilməsi;

- kitabxana şəbəkəsinin idarəetmə strukturunun təkmilləşdirilməsi, şəbəkənin optimallaşdırılması və kadrlıslahatlarının həyata keçirilməsi;

- kitabxana işi sahəsində elmi tədqiqatların aparılması, kitabların hazırlanması və nəşri;

- yeni kitabxana binalarının tikilməsi, onların, eləcə də fəaliyyət göstərən

kitabxanaların maddi-texniki bazasının müasir dövrün tələblərinə uyğun möhkəmləndirilməsi;

- kitabxanaların beynəlxalq əlaqələrinin inkişafı, genişləndirilməsi və beynəlxalq tədbirlərin təşkili;

- M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının modernləşdirilməsi, müasir informasiya texnologiyaları ilə təmin edilməsi və maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi.

1.4. Dövlət Proqramının maliyyə mənbələri

Proqramın maliyyə mənbələri aşağıdakılardır:

- dövlət büdcəsindən ayırmalar və qanunvericiliklə qadağan olunmayan digər mənbələr.

1.5. Gözlənilən nəticələr

Dövlət Proqramında nəzərdə tutulan tədbirlərin yerinə yetirilməsi aşağıdakı nəticələri əldə etməyə imkan verəcək:

- Azərbaycanda fəaliyyət göstərən kitabxanaların fondlarının ənənəvi və müasir informasiya daşıyıcıları ilə tam komplektləşdirilmə mexanizminin yaradılması və bu işin davamlı şəkildə inkişaf etdirilməsi;

- xüsusilə dəyərli, nadir və əhəmiyyətli kitab və sənədlərin surətlərindən respublika siğorta fondunun və Azərbaycan kitabının toxunulmaz fondunun təşkil edilməsi;

- respublikanın milli-mədəni irlisinin qorunması, elektron informasiya daşıyıcılarına köçürülməsi və nəsillərdən-nəsillərə çatdırılması, qiymətli və nadir nəşrlərin dövlət reyestrinin hazırlanması;

- kitabxana fondlarında saxlanılan müxtəlif qrafikada nəşr olunmuş qiymətli əsərlərin əlifbalarının konvertizasiya olunaraq oxucuların istifadəsinə verilməsi, azərbaycanşunaslığa aid fondların zənginləşdirilməsi;

- fövqəladə hallara hazırlığın yaxşılaşdırılması;

- dünya informasiya sistemlərində Azərbaycan kitabxana resurslarının təbliği və beynəlxalq informasiya mübadiləsinin həyata keçiriliməsi;

- əhalinin bütün təbəqələrinə kitabxana xidmətinin yaxşılaşdırılması, bu xidmətin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması, informasiya qitliğinin və rəqəmsal uçurumun aradan qaldırılması;

- mövcud ştat vahidləri çərçivəsində, respublika kitabxana-informasiya şəbəkəsinin təkmilləşdirilməsi, kitabxanaların birləşdirilməsi və yenidən təşkili prosesinin həyata keçiriliməsi, qənaət edilmiş vəsait hesabına əhaliyə səyyar xidmətin göstəriliməsi;

- kitabxana sisteminin maliyyələşdirilməsinin təkmilləşdirilməsi məqsədi ilə bu sahəyə ayrılan vəsaitin yeni iqtisadi münasibətlərə uyğun rasionallaşdırılması, subyektiv amillərin aradan qaldırılması, təminat normativinin maliyyələşdirmə prinsipi ilə müəyyən edilməsi, büdcədənkənar gəlirlərin artırılması;
- respublikada fəaliyyət göstərən kitabxanaların maddi-texniki bazasının möhkəmləndiriliməsi və kitabxanaların müasir informasiya texnologiyaları ilə təmin edilməsi.

2003-2008

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev yazıçı Elçinə "İstiqlal" ordeni və xalq yazıçısı fəxri adının vəsiqəsini təqdim edir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev xalq yazıçısı Maqsud İbrahimbozova "İstiqlal" ordeni təqdim edir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Şəki xanlarının sarayında.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Şəki xanlarının sarayında.

2003-2008

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev "Muğam televiziya müsabiqəsi-2007" qaliblərinin qala-konsertində.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Dövlət Filarmoniyasının yerləşdiyi bağda bərpa və yenidənqurma işləri ilə tanış olur.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Filarmoniyada keçirilən məşhur Fransa müğənnisi Patrisia Kaasin konserтиndə (sağda, məşhur kinoaktisa M. Beluççi).

2003-2008

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəyovun abidəsi önündə.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrında.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Novruz bayramı münasibətilə
Nizami parkında təşkil olunmuş ümumxalq şənliyində.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Bakıda keçirilən Novruz şənliyində iştirak etmişdir.

2003-2008

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğunda və ətraf ərazilərdə aparılan bərpa və yenidənqurma işləri ilə tanış olur.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Ağcabədi rayonundakı Heydər Əliyev muzeyində.

Prezident İlham Əliyev və mədəniyyət

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Sumqayıtda yenidən qurulmuş
Nəsimi adına mədəniyyət və istirahət parkında.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Azərbaycanda Ukrayna mədəniyyəti günlərinin açılışına
həsr olunmuş konsertdə (solda Ukrayna prezidenti V. Yuşşenko).

2003-2008

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Dənizkənarı Milli Parkda.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğunda.

Prezident İlham Əliyev və mədəniyyət

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğunda təşkil edilmiş sərgi ilə tanış olur.

2003-2008

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Novruz bayramı münasibətilə təşkil olunmuş ümumxalq şənliyində.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Zirə qəsəbəsində istifadəyə verilmiş Park kompleksinin açılışında.

2003-2008

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Xızı rayon Tarix-diyarşünaslıq muzeyində.

Prezident İlham Əliyev və mədəniyyət

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında Azərbaycanda Moldova mədəniyyəti günlərinin təntənəli açılış mərasimində həsr olunmuş konsertdə (solda Moldova prezidenti V.Voronin).

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Xanlar (Göygöl) şəhərində ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsinin açılış mərasimində.

2003-2008

---

*Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Qazax rayonunda
Səməd Vurğun Poeziya evi ilə tanış olur.*

*Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Azərbaycan Milli Ensiklopediyası
Redaksiya Heyətinin ilk iclasında.*

2003-2008

---

*Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Nizami Gəncəvi
adına Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyində.*

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Filarmoniyada təşkil olunmuş muğam axşamında.

2003-2008

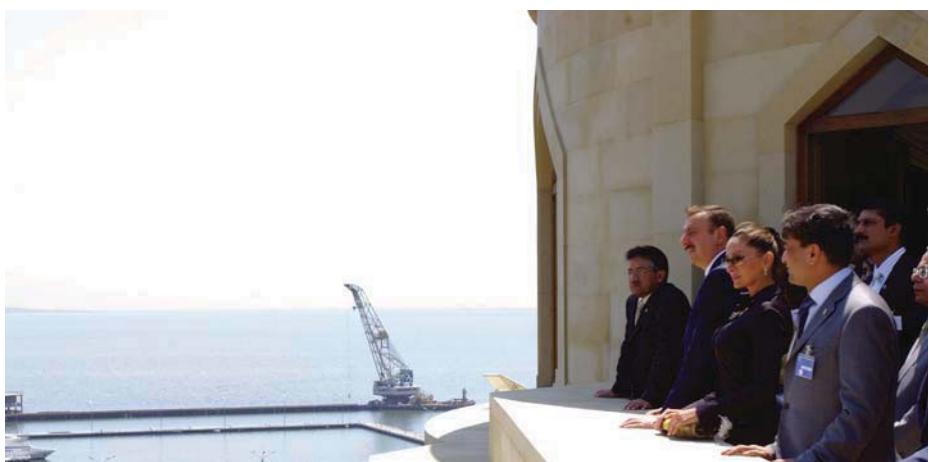
Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Xaçmaz Regional Turizm-İnformasiya Mərkəzinin açılışında.

Prezident İlham Əliyev və mədəniyyət

*Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Pakistan Prezidenti Pərviz Müşərrəf
Filarmoniyada təşkil olunmuş konsertdə.*

*Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Pakistan Prezidenti Pərviz Müşərrəfi
Bakının mənzərəsi ilə tanış edir.*

2003-2008

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev İrandakı Şairlər məqbərəsində.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Daşkənddəki
Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin açılışında.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Daşkənddəki Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzində.

2003-2008

---

*Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Milli Məclisdə ümummilli lider
Heydər Əliyevin abidəsinin təntənəli açılış mərasimində.*

*Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ədəbiyyat və incəsənət xadimlərinin
bir qrupuna yüksək dövlət mükafatları və fəxri adlar təqdim etmə mərasimində.*

2003-2008

---

*Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Xaçmaz şəhərindəki
ümummilli lider Heydər Əliyev muzeyində.*

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Daşkəsən şəhərində Heydər Əliyev muzeyinin açılışında.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Daşkəsan şəhərindəki Heydər Əliyev muzeyində.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Bibiheybət ziyarətgah kompleksində əsaslı yenidənqurma və tikinti işlərinin yekununa həsr olunmuş mərasimdən sonra.

2003-2008

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Naxçıvan şəhərindəki Heydər Əliyev Muzeyində (sağda
Türkiyənin Baş naziri Rəcəb Tayyib Erdoğan).

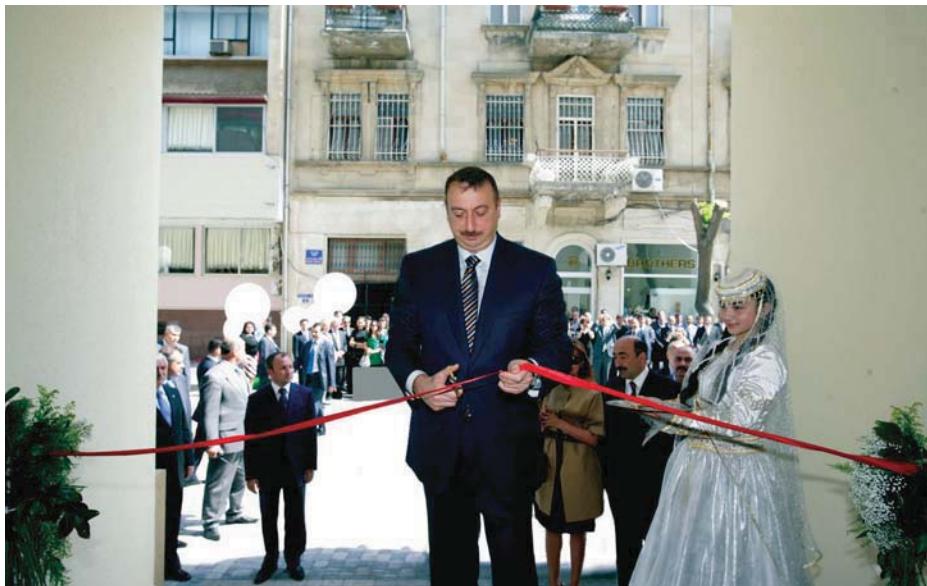

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ümummilli lider Heydər Əliyevin və akademik Zərifə xanım Əliyevanın xatırə lövhələrinin qarşısında.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ümummilli lider Heydər Əliyevin və akademik Zərifə xanım Əliyevanın xatırə lövhələrinin açılışı mərasimində.

2003-2008

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Dövlət Rus Dram Teatrı binasının bərpa və yenidənqurma işlərindən sonra açılış mərasimində

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Bakı Musiqi Akademiyasının binasında
aparılmış təmir-bərpa işlərinin sona qədəş mərasimində

